

BREVIARIUM

NANNETENSE,

Illustrissimi & Reverendissimi in Christo Patris DD. CAROLI-EUTROPII DE LA LAURANCIE, Nannetensis Episcopi auctoritate, ac venerabilis ejusdem Ecclesiæ Capituli consensu, editum.

PARS ÆSTIVA.

VERSALIIS,

Typis PH.-D. PIERRES, Christianissimi Regis Proto-Typographi.

M. DCC. XC.

CUM PRIVILEGIO REGIS.

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.
PARS ÆSTIVA.

DOMINICA,
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur secretò :

PATER noster, qui es in cœlis, sanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat volúntas tua sicut in cœlo, & in terra : panem nostrum quotidiánum da nobis hódie : & dimitte nobis débita nostra, sicut & nos dimíttimus debitóribus nostris : & ne nos indúcas in tentatiónem ; sed líbera nos à malo. Amen. *Matt.* 6. 9. *ad* 13.

AVe, María, grátiâ plena ; Dóminus tecum : benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui, Jesus. *Luc.* 1. 28. 42.
Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, & in hora mortis nostræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipoténtem, creatórem cœli & terræ : Et in Jesum Christum, Filium ejus únicum, Dóminum nostrū : qui concéptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine, passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, & sepúltus : descéndit ad ínferos : tértiâ die resurréxit à mórtuis : ascéndit ad cœlos : sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis : inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórū communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam ætérnam. Amen.

Deinde clarâ voce :

DOmine, lábia mea apéries ; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Ps.* 50. 17.
Deus, in adjutórium meū

inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69. 2.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto; sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sécula sæculórum. Amen. Allelúia.

Invitatorium. Dóminum, qui requiévit in die séptimo, & sanctificávit eum, * Veníte, adorémus. *Exod.* 20. 11.

Repetitur Invitatorium: Dóminum.

PSALMUS 94.

Christus Rex; ipsi parendum.

VEníte, exultémus Dómino; jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, & in psalmis jubilémus ei.

Invit. Dóminum.

Quóniam Deus magnus Dóminus, & Rex magnus super omnes deos; quóniam non repéllet Dóminus plebẽ suam; quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitúdines móntium ipse cónspicit.

Divisio. * Veníte, adorémus.

Quóniam ipsíus est mare, & ipse fecit illud, & áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, & procidámus ante Deum; plorémus coram Dómino qui fecit nos; quia ipse est Dóminus Deus noster; nos autem pópulus ejus & oves páscuæ ejus.

Invit. Dóminum.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne, secúndùm diem tentatiónis in desérto, ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt, & vidérunt ópera mea.

Divisio. * Veníte, adorémus.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, & dixi: Semper hi errant corde; ipsi verò non cognovérunt vias meas; quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Invit. Dóminum.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto; Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sécula sæculórum. Amen.

Divisio. * Veníte, adorémus.

Deinde repetitur Invitatorium: Dóminum.

Sic semper dicitur Invitatorium in Duplicibus majoribus.

HYMNUS.

ADITE templa súpplices,
Huc festa vos dies vocat,
Quam tot Deus miráculis,
Mundo veréndam réddidit.

ÆTERNUS hâc die Pater
Orbem voléndo cóndidit:
Hinc nata primùm témpora
Cursu perénni prófluunt.

QUI sponte mortem pértulit,
Christus revíxit hâc die:
Hinc nostra firmátur fides,
Hinc certa vitæ spes manet.

Hæc ipsa lux lapsum polo

Te vidit, alme Spíritus,
Micánte flammâ, grátiæ
Mundo feréntem múnera.

O SEMPITERNA Trínitas,
Hanc víndicas diem tibi:
Fac tota sit semper tui
Cultu sacráta Núminis.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Antiphona 1. *toni.* a.
Complévit Deus.

*Asteriscus hic * notat mediationem & pausam.*

PSALMUS I.

Christi & omnium in Christo justorum encomium.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum non stetit, * & in cáthedra pestiléntiæ non sedit;

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum, quod plantátum est secùs decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo.

Et fólium ejus non défluet; * & ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic;* sed tanquam pulvis, quem prójicit ventus à fácie terræ.

Ideò non resúrgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * & iter impiórum peribit.

Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui sancto;

Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, * & in sécula seculórum. Amen.

Hi ℣℣. Glória Patri, & Sicut erat, *dicuntur in fine Psalmorum, & Divisionum, atque etiam Canticorum, nisì aliter notetur.*

Ant. Complévit Deus die séptimo opus suum quod fécerat. *Gen.* 2. 2.

Ant. 2. D. Requiévit.

PSALMUS 2.

Christus Filius Dei, Rex in Sion & in omnes gentes.

QUare fremuérunt gentes, * & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérsùs Dóminū, & advérsùs Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum; * & projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * & Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * & in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me; & dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * & possessiónem

tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea * & tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite; * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, * & exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam; * nequándo irascátur Dóminus, & pereátis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Requiévit Deus die séptimâ ab ómnibus opéribus suis. *Hebr.* 4. 4.

Ant. 3. a. Benedíxit.

PSALMUS 3.

Christi resurrectio, spes membrorum ejus.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tribulant me? * multi insúrgunt advérsùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, & exáltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * & exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, & soporátus sum; * & exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sinè causa; * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus; * & super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Benedíxit Deus diéi séptimo, & sanctificávit illum. *Gen.* 2. 3.

℣. In nóctibus extóllite manus vestras in sancta;

℞. Et benedícite Dóminum. *Ps.* 133. 2.

Post versiculum cujuslibet Nocturni, dicit Celebrans altâ voce: Pater noster; *& omnes prosequuntur secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℞. Sed líbera nos à malo.

Posteà Lector petit Benedictionem, dicens: Jube, Domne, benedícere.

Benedictiones habentur post Psalterium.

Qui privatim & solus recitat Officium, omisso, Jube, Domne, benedícere, *dicit Benedictionem.*

Lectiones cum Responsoriis habentur in Proprio de Tempore.

Hæc omnia observantur in singulis Nocturnis, nisi aliter notetur.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Christus.

PSALMUS 17.

Christi resurgentis & Ecclesiæ à persecutoribus liberatæ gratiarum actio.

DIligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmaméntum meum,

& refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus adjútor meus,* & sperábo in eum.

Protéctor meus, & cornu salútis meæ, * & suscéptor meus.

Laudans invocábo Dóminum; * & ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis; * & torréntes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inférni circumdedérunt me; * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum; * & ad Deum meum clamávi:

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam; * & clamor meus in conspéctu ejus, introívit in aures ejus.

Commóta est, & contrémuit terra: fundaménta móntium conturbáta sunt, & commóta sunt; * quóniam irátus es eis.

Ascéndit fumus in ira ejus, & ignis à fácie ejus exársit; * carbónes succénsi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, & descéndit: * & calígo sub pédibus ejus.

Et ascéndit super Chérubim, & volávit, * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latíbulum suum, in circúitu ejus tabernáculum ejus, * tenebrósa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conspéctu ejus nubes transiérunt, * grando, & carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, & Altíssimus dedit vocem suam: * grando, & carbónes ignis.

Et misit sagíttas suas, & dissipávit eos: * fúlgura multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * & reveláta sunt fundaménta orbis terrárum.

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inspiratióne spíritûs iræ tuæ.

Ant. Christus resurréxit à mórtuis primítiæ dormiéntium. 1. *Cor.* 15. 20.

Ant. 5. a. Tráditus est.

Divisio Psalmi 17.

Misit de summo [Dóminus], & accépit me; * & assúmpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, & ab iis qui odérunt me; * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ; * & factus est Dóminus protéctor meus.

Et edúxit me in latitúdinem: * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndùm justítiam meam; * & secúndùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi:

Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpiè gessi à Deo meo.

PSALMUS 29.

Resurrectionis Psalmus.

EXaltábo te, Dómine, quóniã suscepísti me, * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te; * & sanásti me.

Dómine, eduxísti ab inférno ánimam meam: * salvásti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus; * & confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Quóniam ira in indignatióne ejus; * & vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus; * & ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in ætérnum.

Dómine, in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem.

Avertísti fáciẽ tuam à me, * & factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo; * & ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, & misértus est meî; * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum meum in gaúdium mihi; * conscidísti saccum meum & circumdedísti me lætítiâ:

Ut cantet tibi glória mea, & non compúngar; * Dómine Deus meus, in ætérnum confitébor tibi.

Ant. Est Dóminus vivus, ipse in cœlõ potens, qui jussit agi séptimam diem. 2. *Mach.* 15. 4.

Ant. 5. C. Gaudeámus.

PSALMUS 65.

Invitatio ad celebrandam Christi resurgentis victoriam.

JUbiláte Deo, omnis terra; psalmum dícite nómini ejus; * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: Quàm terribília sunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adôret te, & psallat tibi, * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, & vidéte ópera Dei, * terríbilis in consíliis super filios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede, * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum; óculi ejus super gentes respíciunt: * qui exásperant, non exalténtur in semetípsis.

Benedícite, gentes, Deum nostrum, * & audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meã ad vitam, * & non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos, Deus, * igne nos examiná-

ſti, ſicut examinátur argéntum.

Induxíſti nos in láqueum, poſuíſti tribulatiónes in dorſo noſtro, * impoſuíſti hómines, ſuper cápita noſtra.

Transívimus per ignem & aquam, * & eduxíſti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaúſtis, * reddam tibi vota mea:

Quæ diſtinxérunt lábia mea, * & locútum eſt os meum in tribulatióne mea.

Holocaúſta medulláta ófferam tibi cum incénſo aríetum; * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * & exaltávi ſub lingua mea.

Iniquitátem ſi aſpéxi in corde meo, * non exaúdiet Dóminus.

Proptéreà, exaudívit Deus, * & atténdit voci deprecatiónis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratióne meam, & miſericórdiam ſuam à me.

Ant. Gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam Deo. *Apoc.* 19. 7.

℣. Deus illúminet vultum ſuum ſuper nos, ℟. Et miſereátur noſtrî. *Pſ.* 66. 2.

Pater. *ſecretò.* ℣. Et ne nos, &c. *ut ſuprà.*

Poſt ultimum Reſponſorium, dicitur, Te Deum, *ſi dicendum ſit.*

TE Deum laudámus: * te Dóminum confitémur.

Te ætérnum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi Cœli & univérſæ Poteſtátes,

Tibi Chérubim & Séraphim * inceſsábili voce proclámant:

Sanctus:

Sanctus:

Sanctus:

Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni ſunt cœli & terra * majeſtátis glóriæ tuæ.

Te glorióſus * Apoſtolórum chorus:

Te Prophetárum * laudábilis númerus:

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus;

Te per orbem terrárum * ſancta confitétur Eccléſia,

Patrem * imménſæ majeſtátis;

Venerándum tuum verum * & únicum Fílium;

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, * Chriſte.

Tu Patris *. ſempitérnus es Fílius.

Tu ad liberándum ſuſceptúrus hóminem, * non horruíſti Vírginis úterum.

Tu, devícto mortis acúleo, * aperuíſti credéntibus regna cœlórum.

Tu ad déxteram Dei ſedes * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo quǽsumus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióso sánguine redemísti.

Ætérnâ fac cum Sanctis tuis * glóriâ munerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * & bénedic hæreditáti tuæ.

Et rege eos, * & extólle illos usque in ætérnum.

Per síngulos dies * benedícimus te,

Et laudámus nomen tuum in séculum, * & in séculum séculi.

Dignáre, Dómine, die isto * sinè peccáto nos custodíre.

Miserére nostrî, Dómine, * miserére nostrî.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi; * non confúndar in ætérnum.

Si Laudes non sequantur continuò, hîc dicitur: Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. *Deinde oratio propria cum integra conclusione. Ac posteà iterùm :* Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. *Tum secretò :* Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen. *Ac tandem*, Pater noster. Ave. *etiam secretò*.

AD LAUDES MATUTINAS.

Si separentur ab Officio Nocturno, dicitur secretò, Pater & Ave; *& sic aliis diebus.*

℣. *Sacerdotalis.* Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; ℟. Et magnitúdinis ejus non est finis. *Ps.* 144. 3.

DEus, in adjutórium meum intende, &c. Glória Patri, & Fílio, &c. Sicut erat, &c. Allelúia.

Ant. 1. *g.* Opórtet.

PSALMUS 62.

Æternorum bonorum desiderium.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea; * quàm multiplíciter tibi caro mea!

In terra desérta, & ínvia, & inaquósa, sic in sancto appárui tibi, * ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas; * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea, * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî super stratum meum, in matutínis meditábor in te; * quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhǽsit

ánima mea post te ; * me suscépit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam ; introíbunt in inferióra terræ:* tradéntur in manus gládii ; partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo , laudabúntur omnes qui jurant in eo ; * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Ant. Opórtet præveníre solem ad benedictiónem tuam, Dómine, & ad ortum lucis te adoráre. *Sap.* 16. 28.

Ant. 8. G. Tua est.

PSALMUS 92.

Christi regnum & eloquia extolluntur.

DOminus regnávit , decórem indútus est ; * indútus est Dóminus fortitúdinem , & præcínxit se.

Etenim firmávit orbem terræ , * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc; * à século tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine , * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos , * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris ; * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis : * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine , in longitúdinem diérum.

Ant. Tua est , Dómine , magnificéntia , & poténtia , & glória , atque victória ; & tibi laus. 1. *Par.* 29. 11.

Ant. 7. *d.* Quis.

PSALMUS 99.

Ad Dei cultum & laudes exhortatio.

JUbiláte Deo , omnis terra , * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus , * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus ; * ipse fecit nos , & non ipsi nos.

Pópulus ejus & oves páscuæ ejus , introíte portas ejus in confessióne , átria ejus in hymnis ; * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus , quóniam suávis est Dóminus ; * in ætérnum misericórdia ejus , & usque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Ant. Quis non timébit te , Dómine , & magnificábit nomen tuum ? *Apoc.* 15. 4.

Ant. 6. F. Benedíctus es.

CANTICUM TRIUM PUERORUM. *Dan.* *c.* 3. *v.* 57. *ad* 88.

Cunctæ creaturæ ad benedicendum Domino invitantur.

BEnedícite , ómnia ópera Dómini, Dómino : * laudáte & superexaltáte eum in sécula.

Benedícite , Angeli Dómini , Dómino : * benedícite , cœli , Dómino.

Benedícite , aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedícite, om-

nes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol & luna, Dómino: * benedícite, stellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros, Dómino: * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis & æstus, Dómino: * benedícite, frigus & æstus, Dómino.

Benedícite, rores & pruína, Dómino: * benedícite, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives, Dómino: * benedícite, noctes & dies, Dómino.

Benedícite, lux & ténebræ, Dómino: * benedícite, fúlgura & nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum; * laudet & superexáltet eum in sécula.

Benedícite, montes & colles, Dómino: * benedícite, univérsa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino: * benedícite, mária & flúmina, Dómino.

Benedícite, cete & ómnia quæ movéntur in aquis, Dómino: * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ & pécora, Dómino: * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Israël Dóminum; * laudet & superexáltet eum in sécula.

Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino: * benedícite, servi Dómini, Dómino.

Benedícite, spíritus & ánimæ justórum, Dómino: * benedícite, sancti & húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anaňia, Azaría, Mísaël, Dómino; * laudáte & superexaltáte eum in sécula.

Hîc, loco Glória Patri, *dicitur:*

Benedicámus Patrem, & Fílium, cum sancto Spíritu; * laudémus & superexaltémus eum in sécula.

Benedíctus es, Dómine, in firmaménto cœli; * & laudábilis, & gloriósus, & superexaltátus in sécula.

Ant. Benedíctus es in templo sancto glóriæ tuæ; & superlaudábilis, & supergloriósus in sécula. *Dan.* 3. 53.

Ant. 3. *à.* Sanctus.

PSALMUS 150.

Deus omnimodè laudandus.

Laudáte Dóminum in sanctis ejus; * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus; * laudáte eum secúndùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ; * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in týmpano & choro; * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cýmbalis benesonántibus, laudáte eum in cýmbalis jubilatió-

nis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus omnípotens, qui erat, & qui est, & qui ventúrus est. *Apoc.* 4. 8.

CAPITULUM. *Apoc.* 7. 12.

BEnedíctio, & cláritas, & sapiéntia, & gratiárum áctio, honor, & virtus, & fortitúdo Deo nostro in sécula seculórum. Amen. ℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

HYMNUS.

LAUDATE quem cœli colunt,
Quem, turba supplex, Angeli
Prono salútant vértice;
Laudáte, mortáles, Deum.

HIC vos levi de púlvere
Alit creátos & regit :
Hic cuncta nutu cóndidit,
Et cuncta nutu sústinet.

QUÆ finxit error ímpius,
Gentes colunt ludíbria;
Ast unus est nobis Deus,
Quem summa laus unum decet.

NOMEN veréndi Núminis
Laudáre sit solus labor;
Nec ora cessent débitas
Grates ei persólvere.

SIC gens beáta Cœlitûm
Optáta gustat ótia,
Deóque plena dúlcibus
Resólvit ora cánticis.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo; ℟. Ut meditárer elóquia tua. *Ps.* 118. 148.

Ad Benedíctus, *Antiphona habetur in Proprio de Tempore.*

CANTICUM ZACHARIÆ. *Luc. c.* 1. *v.* 68. *ad* 79. *De Redemptoris adventu, gratiarum actio.*

BEnedíctus Dóminus Deus Israël : * quia visitávit, & fecit redemptiónem plebis suæ;

Et eréxit cornu salútis nobis, * in domo David púeri sui;

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à século sunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis nostris, * & de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris, * & memorári testaménti sui sancti :

Jusjurándum quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis;

Ut sinè timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi,

In sanctitáte & justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis, * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus;

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus, * in re-

missiónem peccatórum eórum;

Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis sedent, * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri.

Post Canticum dicitur Antiphona: deinde, Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. *Tum Oratio propria cum integra conclusione: & post Orationem*, Dóminus vobíscum: ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Si qua Commemoratio occurrat, hoc loco fit, eo modo qui describitur in Rubricis.

Post Commemorationem, si sit unica, vel post ultimam, si plures sint; Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde, Pater noster. Ave. *secretò.*

AD PRIMAM.

Pater. Ave. *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium. *suprà.*

HYMNUS.

JAM lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat
Lux increáta sémitas.

NIL lingua peccet, nil manus,
Nil mens ináne cógitet:
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

INCŒPTA dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

PRÆSTA diúrnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Autóre quæ te cœpimus
Da, te favénte, prósequi.

SUPERBA ne nimis caro
Menti licénter ímperet;
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Ant. 1. f. Dignus es.

PSALMUS 117.

Gratiarum actio ob Salvatoris manifestationem.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israël, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent

Dóminum, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * & exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor; * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor; * & ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino, * quàm speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me; * & in nómine Dómini, quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me; * & in nómine Dómini, quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, & exarsérunt sicut ignis in spinis; * & in nómine Dómini, quia ultus sum in eos.

Impúlsus evérsus sum ut cáderem; * & Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis & salútis, * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me; * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam; * & narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus, * & morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ, ingréssus in eas confitébor Dómino: * hæc porta Dómini, justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * & factus es mihi in salútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificántes, * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud, * & est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dóminus; * exultémus & lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac; ô Dómine, benè prosperáre: * benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, & illúxit nobis.

Constitúite diem solémnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, & confitébor tibi; * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * & factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

PSALMUS 118.

Divinæ legis laus & amor.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutántur testi-

mónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinàm dirigantur viæ meæ * ad custodiéndas justificatiónes tuas!

Tunc non confúndar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis, * in eo quòd dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam; * non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te; * ne repéllas me à mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedíctus es, Dómine, * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor; * & consíderábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor; * non oblivíscar sermónes tuos.

Prima divisio Psal. 118.

RETribue servo tuo; * vivífica me, & custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos, * & considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra; * non abscóndas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos; * maledícti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contémptum; * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, & advérsùm me loquebántur; * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam & testimónia tua meditátio mea est, * & consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhǽsit paviménto ánima mea, * vivífica me secúndùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudísti me; * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me, * & exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tǽdio; * confírma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * & de lege tua miserére meî.

Viam veritátis elégi, * judícia tua non sum oblítus.

Adhǽsi testimóniis tuis, Dómine; * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuó-

rum cucúrri, * cùm dilatásti cor meum.

Quando fit Officium de Dominica, nisì aliter notetur, dicitur sequens

SYMBOLUM.

QUicúmque vult salvus esse, * ante ómnia opus est ut téneat cathólicam fidē:

Quam nisì quisque íntegram inviolatámque serváverit, * absque dúbio in ætérnum peribit.

Fides autem cathólica hæc est, * ut unum Deum in Trinitáte, & Trinitátem in Unitáte venerémur;

Neque confundéntes persónas, * neque substántiam separántes:

Alia est enim persóna Patris, ália Filii, * ália Spíritûs sancti.

Sed Patris, & Filii, & Spíritûs sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majéstas.

Qualis Pater, talis Filius, * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Filius, * increátus Spíritus sanctus.

Imménsus Pater, imménsus Filius, * imménsus Spíritus sanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus Filius, * ætérnus Spíritus sanctus:

Et tamen non tres ætérni; * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres imménsi; * sed unus increátus, & unus imménsus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Filius, * omnípotens Spíritus sanctus:

Et tamen non tres omnipoténtes; * sed unus omnípotens.

Ità Deus Pater, Deus Filius, * Deus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dii; * sed unus est Deus.

Ità Dóminus Pater, Dóminus Filius, * Dóminus Spíritus sanctus:

Et tamen non tres Dómini; * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquámque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiánâ veritáte compéllimur; * ità tres Deos aut Dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.

Filius à Patre solo est; * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus à Patre & Filio; * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres Patres; unus Filius, non tres Filii; * unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte, nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus; * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt & coæquáles.

Ità ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est, * & Unitas in Trinitáte, &

Trínitas in Unitáte veneránda sit.

Qui vult ergo salvus esse,* ità de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergo fides recta, ut credámus & confiteámur, * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei filius, Deus & homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sécula génitus; * & homo est ex substántia matris in século natus.

Perféctus Deus, perféctus homo; * ex ánima rationáli & humána carne subsístens.

Æquális Patri secúndùm divinitátem; * minor Patre secúndùm humanitátem.

Qui licèt Deus sit & homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnē, * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omninò non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális & caro unus est homo; * ità Deus & homo unus est Christus:

Qui passus est pro salúte nostra; descéndit ad ínferos; * tértiâ die resurréxit à mórtuis.

Ascéndit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis; * inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos.

Ad cujus advéntum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis, * & redditúri sunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam; * qui verò mala, in ignem ætérnum.

Hæc est fides cathólica, * quam nisì quisque fidéliter firmitérque credíderit, salvus esse non póterit.

Ant. Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, & honórem, & virtútem. *Apoc.* 4. 11.

CAPITULUM. I. *Tim.* I. 17.

Regi seculórum immortáli, invisíbili, soli Deo honor & glória, in sécula seculórum. Amen.

℟. Deo grátias.

℟. *breve.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℟. Christe. ℣. Qui surrexísti à mórtuis. *Hic versus quandoque mutatur; at mutatio notatur in propriis locis.* * Miserére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. *Resumitur:* ℟. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. *Matt.* 16. 16. *Tob.* 8. 10. *Rom.* 6. 4.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43. 26.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio sequens semper dicitur ad Primam.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecísti, tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes & ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

AD OFFIC. CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statim Hebdomadarius dicit altâ voce:

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps* 115. 15.

† *Et absolutè, sinè* Dóminus vobíscum, *& sinè* Orémus.

SAncta María (isti) & omnes Sancti, ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secúndùm eum, qui vocávit nos, Sanctum, & ipsi in omni conversatióne sancti simus. *Rom.* 15. 30. 1. *Petr.* 1. 15. ℟. Amen.

Hæc vox (isti) *omittitur ubi non legitur Martyrologium; & tunc Officium Capituli inchoatur à* ℣. Pretiósa: *quod & observant qui privatim recitant.*

Tum fit Lectio Canonis, qui, quâlibet die, varius legitur, & habetur ad calcem Breviarii.

Lector petit Benedictionem, dicens:

Jube, Domne, benedícere.

Hebdomadarius benedicit:

Bonitátem, & disciplínam, & sciéntiam dóceat nos Dóminus. *Ps.* 118. 66. ℟. Amen.

Lector legit Canonem, & in fine subjungit: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

A privatim recitantibus, legitur Canon, omisso, Jube, Domne, benedícere, *sed præmissâ Benedictione ut suprà.*

Absoluto Canone, Hebdomadarius dicit:

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123. 8.

Submissiori voce dicit: Benedícite. *Lector versus ad eum:* Dóminus. *Et statim subjungit Hebdomadarius ad Absolutionem Capituli:*

Deus pacis aptet vos in omni bono, ut faciátis ejus voluntátem, fáciens in vobis quod pláceat coram se; per Jesum Christum, cui est glória in sécula seculórum. *Hebr.* 13. 20. 21.

℟. Amen.

Secretò, Fidélium ánimæ, &c.

AD TERTIAM.

Pater. Ave. *ſecretò.*

℣. Deus, in adjutórium meum, &c.

Hymnus.

O Fons amóris Spíritus,
O Sancte donórum Parens,
Tuas refúſus íntimis
Accénde flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coápta néxibus.

Æterne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória. Amen.

Ant. 8. G. Sic fiat.

Secunda diviſio Pſal. 118.

LEgem pone mihi, Dómine, viam juſtificatiónum tuárum, * & exquíram eam ſemper.

Da mihi intelléctũ, & ſcrutábor legem tuã, * & cuſtódiã illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum, * quia ipſam vólui.

Inclína cor meum in teſtimónia tua, * & non in avarítiam.

Avérte óculos meos ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue ſervo tuo elóquium tuum, * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meũ quod ſuſpicátus ſum: * quia judícia tua jucúnda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat ſuper me miſericórdia tua, Dómine; * ſalutáre tuum ſecúndùm elóquium tuum.

Et reſpondébo exprobrántibus mihi verbum; * quia ſperávi in ſermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis uſquequáque; * quia in judíciis tuis ſuperſperávi.

Et cuſtódiam legem tuam ſemper, * in séculum, & in séculum séculi.

Et ambulábam in latitúdine; * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de teſtimóniis tuis in conſpéctu regum, * & non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ diléxi, * & exercébar in juſtificatiónibus tuis.

Tertia diviſio Pſal. 118.

MEmor eſto verbi tui ſervo tuo, * in quo mihi ſpem dedíſti.

Hæc me conſoláta eſt in humilitáte mea; * quia elóquium tuum vivificávit me.

Supérbi iníquè agébant uſquequáque; * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à século, Dómine; * & conſolátus ſum.

Defséctio ténuit me, * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant juſtificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui noćte nóminis tui, Dómine, * & custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi; * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo; * miserére meî secúndùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas; * & convérti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, & non sum turbátus; * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumpléxi sunt me; * & legem tuam non sum oblítus.

Médiâ nocte surgébam ad confiténdum tibi, * super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómniū timéntium te, * & custodiéntium mandáta tua.

Misericórdiâ tuâ, Dómine, plena est terra; * justificatiónes tuas doce me.

Quarta divisio Psal. 118.

BOnitátem fecísti cum servo tuo, Dómine, * secúndùm verbum tuum.

Bonitátem, & disciplinā & sciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priúsquàm humiliárer, ego delíqui; * proptéreà elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu, * & in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum; * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum; * ego verò legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me, * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super míllia auri & argénti.

Manus tuæ fecérunt me, & plasmavérunt me; * da mihi intelléctum, & discam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, & lætabúntur; * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * & in veritáte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me, * secúndùm elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, & vivam; * quia lex tua meditátio mea est.

Confundántur supérbi, quia injústè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertántur mihi timéntes te, * & qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confúndar.

Ant. Sic fiat sacrifícium nostrum in conspéctu tuo hódie, ut pláceat tibi, Dómine. *Dan.* 3. 40.

CAPITULUM. *Levit.* 23. 37.

HÆ sunt fériæ Dómini, quas vocábitis celebérrimas atque sanctíssimas, offeretísque in eis oblatió-

nes Dómino. ℟. Deo grátias.

℟. *breve.* Buccináte in neoménia tubâ, * In insígni die solemnitátis vestræ. ℟. Buccináte. ℣. Quia præcéptum in Israël est, & judícium Deo Jacob. * In insígni. Glória. ℟. Buccináte. *Ps.* 80. 4. 5.

℣. Sacrificáte sacrifícium justítiæ, ℟. Et speráte in Dómino. *Ps.* 4. 6.

AD SEXTAM.

Pater. Ave. *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium meum, &c.

HYMNUS.

JAM solis áureum jubar
Toto corúscat lúmine;
Sic, Christe, tu mundū novâ
Sol verus accéndis face.

FAC plena nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac nostra plenam cáritas
Crescéndo surgat ad diem.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Ant. 6. F. Beáti.

Quinta divisio Psal. 118.

DEfécit in salutáre tuum ánima mea; * & in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicéntes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína; * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua véritas: * iníquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulò minùs consummavérunt me in terra; * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secúndùm misericórdiam tuam vivífica me, * & custódiam testimónia oris tui.

In ætérnum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem & generatiónem véritas tua: * fundásti terram, & pérmanet.

Ordinatióne tuâ persevérat dies; * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio mea est, * tunc fortè periíssem in humilitáte mea.

In ætérnum non obliviscar justificatiónes tuas; * quia in ipsis vivificásti me.

Tuus sum ego, * salvum me fac, quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me; * testimónia tua intelléxi.

Omnis consummatiónis vidi finem; * latum mandátum tuum nimis.

Sexta divisio Psal. 118.

QUómodo diléxi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandáto tuo; * quia in ætérnum mihi est.

Super omnes docéntes me

intelléxi; * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intelléxi; * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos, * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi; * quia tu legem posuísti mihi.

Quàm dúlcia faúcibus meis elóquia tua! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intelléxi; * proptéreà odívi omnem viam iniquitátis.

Lucérna pédibus meis verbum tuum, * & lumen sémitis meis.

Jurávi, & státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáque, Dómine: * vivífica me secúndùm verbum tuū.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine; * & judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis semper, * & legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi, * & de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi testimónia tua in ætérnum; * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciéndas justificatiónes tuas in ætérnum, * propter retributiónem.

Septima divisio Psal. 118.

INíquos ódio hábui; * & legem tuam diléxi.

Adjútor & suscéptor meus es tu; * & in verbum tuum supersperávi.

Declináte à me, malígni, * & scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secúndùm elóquium tuum, & vivam; * & non confúndas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, & salvus ero; * & meditábor in justificatiónibus tuis semper.

Sprevísti omnes discedéntes à judíciis tuis; * quia injústa cogitátio eórum.

Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ; * ídeò diléxi testimónia tua.

Confige timóre tuo carnes meas, * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium & justítiam; * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum; * non calumniéntur me supérbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre tuum, * & in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secúndùm misericórdiam tuam; * & justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego; * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciéndi, Dómine; * dissipavérunt legem tuam.

Ideò diléxi mandáta tua, * super aurum & topázion.

Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar; * omnem viam iníquam ódio hábui.

Ant. Beáti qui aúdiunt verbum Dei, & custódiunt illud. *Luc.* 11. 28.

CAPITULUM. *Jac.* 1. 21. 22.

SUscípite ínsitum verbum quod potest salváre ánimas vestras. Estóte autem factóres verbi, & non auditóres tantùm, falléntes vosmetípsos. ℟. Deo grátias.

℟. *breve.* Hódie * Si vocem Dómini audiéritis. ℟. Hódie. ℣. Nolíte obduráre corda vestra. * Si vocem. Glória. ℟. Hódie. *Ps.* 94. 8.

℣. Justítia illíus in fílios filiórum, ℣. His qui servant testaméntum ejus. *Ps.* 102. 17. 18.

AD NONAM.

Pater. Ave. *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium meum, &c.

HYMNUS.

PRONO volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O CHRISTE, dum fixus cruci,
Expándis orbi bráchia,
Amáre da crucem, tuo
Da nos in ampléxu mori.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Ant. 7. *d.* Finis.

Octava divisio Psal. 118.

MIrabília testimónia tua: * ídeò scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat; * & intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, & attráxi spíritum: * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, & miserére meî, * secúndùm judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secúndùm elóquium tuum; * & non dominétur meî omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum, * & doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es, Dómine, * & rectum judícium tuum.

Mandásti justítiam testimónia tua, * & veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus; * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum veheménter; * & servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego, & contémptus; * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua, justítia in ætérnum; * & lex tua véritas.

Tribulátio & angústia invenérunt me; * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in ætérnum; * intelléctum da mihi, vivam.

Nona divisio Psal. 118.

CLamávi in toto corde meo, exaúdi me, Dómine; * justificatiónes tuas requìram.

Clamávi ad te, salvum me fac, * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, & clamávi; * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo, * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secúndùm misericórdiam tuam, Dómine; * & secúndùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti; * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Dómine; * & omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de testimóniis tuis; * quia in ætérnum fundásti ea.

Vide humilitátem meam & éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, & rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus; * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine; * secúndùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequúntur me, & tríbulant me; * à testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricántes, & tabescébam; * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua diléxi, Dómine; * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum véritas; * in ætérnum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Decima divisio Psal. 118.

PRíncipes persecúti sunt me gratìs, * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua; * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus sum; * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam; * & non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum, Dómine; * & mandáta tua diléxi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * & diléxit ea veheménter.

Servávi mandáta tua & testimónia tua; * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo, Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.

Intret postulátio mea in conspéctu tuo: * secúndùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum, * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet

me; * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuũ, Dómine; * & lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, & laudábit te; * & judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit; * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Ant. Finis præcépti est cáritas de corde puro, & consciéntia bona, & fide non ficta. 1. *Tim.* 1. 5.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 16. 1. 2.

DE colléctis quæ fiunt in sanctos, ità & vos fácite. Per unam sábbati unusquísque vestrũ apud se sepónat, recóndens quod ei benè placúerit. ℟. Deo grátias.

℟. *breve.* Jucúndus homo * Qui miserétur & cómmodat. ℟. Jucúndus. ℣. Dispónet sermónes suos in judício. * Qui miserétur. Glória. ℟. Jucúndus. *Ps* 111. 5.

℣. Beátus qui intélligit super egénum & paúperem; ℟. In die mala liberábit eum Dóminus. *Ps.* 40. 2.

AD VESPERAS.

Pater. Ave. *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium meum, &c.

Ant. 1. D. Qui ingréssus est.

PSALMUS 109.

Christi divinitas, regnum & sacerdotium.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in diè virtútis tuæ, in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas, * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet; * proptéreà exaltábit caput.

Ant. Qui ingréssus est in réquiem Dei, étiam ipse requiévit ab opéribus suis, sicut à suis Deus. *Hebr.* 4. 10.

Ant. 5. a. Ingrediémur.

PSALMUS 110.

Laus Deo ob sua per Christum beneficia.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in concílio justórum & congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio & magnificéntia opus ejus; * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors & miserátor Dóminus; * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in séculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo;

Ut det illis hæreditátem géntium: * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo; * mandávit in ætérnum testaméntum suū.

Sanctum & terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. Ingrediémur in réquiem, qui credídimus. *Hebr.* 4. 3.

Ant. 2. D. Cùm vénerit.

PSALMUS III.

Christi & omnium in Christo justorum encomium.

BEátus vir qui timet Dóminum; * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectórum benedicétur.

Glória & divítiæ in domo ejus: * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis, * miséricors, & miserátor, & justus.

Jucúndus homo qui miserétur, & cómmodat; dispónet sermónes suos in judício; * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus, * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino; * confirmátum est cor ejus; non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus; * justítia ejus manet in séculum séculi; cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, & irascétur; déntibus suis fremet, & tabéscet: * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Cùm vénerit quod perféctum est, evacuábitur quod ex parte est. 1. *Cor.* 13. 10.

Ant. 4. *E.* Vidémus.

PSALMUS 112.

Dei laus, ob fidelium per Christum exaltationem & multiplicationem.

LAudáte, púeri, Dóminum; * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc, nunc, & usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * & super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, * qui in altis hábitat, & humília réspicit in cœlo & in terra?

Súſcitans à terra ínopem, * & de ſtércore érigens paúperem,

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli ſui;

Qui habitáre facit ſtérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Vidémus nunc per ſpéculum, in ænígmate, tunc autem fácie ad fáciem. I. *Cor.* 13. 12.

Ant. I. A. Feſtinémus.

PSALMUS 113.

Eccleſia per Chriſtum liberatio: idolorum vanitas.

IN éxitu Iſraël de Ægýpto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro,

Facta eſt Judǽa ſanctificátio ejus, * Iſraël potéſtas ejus.

Mare vidit, & fugit: * Jordánis convérſus eſt retrórsùm.

Montes exultavérunt ut aríetes, * & colles ſicut agni óvium.

Quid eſt tibi, mare, quòd fugíſti? * & tu, Jordánis, quia convérſus es retrórsùm?

Montes, exultáſtis ſicut aríetes? * & colles, ſicut agni óvium?

A fácie Dómini mota eſt terra, * à fácie Dei Jacob,

Qui convértit petram in ſtagna aquárum, * & rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, * ſed nómini tuo da glóriam, ſuper miſericórdia tua & veritáte tua;

Nequándo dicant gentes: * Ubi eſt Deus eórum?

Deus autem noſter in cœlo; * ómnia quæcúmquè vóluit, fecit.

Simulácra géntium, argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquéntur: * óculos habent, & non vidébunt:

Aures habent, & non aúdient: * nares habent, & non odorábunt:

Manus habent, & non palpábunt: pedes habent, & non ambulábunt: * non clamábunt in gútture ſuo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Iſraël ſperávit in Dómino; * adjútor eórum, & protéctor eórum eſt.

Domus Aaron ſperávit in Dómino; * adjútor eórum & protéctor eórum eſt.

Qui timent Dóminum, ſperavérunt in Dómino; * adjútor eórum, & protéctor eórum eſt.

Dóminus memor fuit noſtrî, * & benedíxit nobis.

Benedíxit dómui Iſraël, * benedíxit dómui Aaron.

Benedíxit ómnibus qui timent Dóminum, * pusíllis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus ſuper vos, * ſuper vos, & ſuper fílios veſtros.

Benedícti vos à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Dómino ; * terram autem dedit filiis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui descéndunt in inférnum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc, nunc, & usque in séculum.

Ant. Festinémus ergo íngredi in illam réquiem. *Hebr.* 4. 11.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 3. 2. 3.

CArissimi, nunc filii Dei sumus, & nondum appáruit quid érimus. Scimus quóniam cùm apparúerit, símiles ei érimus, quóniam vidébimus eum sicuti est : & omnis qui habet hanc spem in eo, sanctíficat se, sicut & ille sanctus est. ℟. Deo grátias.

HYMNUS.

O LUCE qui mortálibus
Lates inaccéssâ, Deus,
Præsénte quo, sancti tremunt,
Nubúntque vultus Angeli;

HIC ceu profúndâ cónditi
Demérgimur calígine ;
Ætérnus at noctem suo
Fulgóre depéllet dies.

HUNC nempè nobis prǽparas,
Nobis resérvas hunc diem,
Quem vix adúmbrat spléndida
Flammántis astri cláritas.

MORARIS, heu! nimis diu,
Moráris, optátus dies.
Ut te fruámur, nóxii
Linquénda moles córporis.

HIS cùm solúta vínculis
Mens evolârit, ô Deus!
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non désinet.

AD omne nos apta bonum,
Fecúnda donis Trínitas;
Fac lucis usúræ brevi
Ætérna succédat dies.
Amen.

℣. Surge, Dómine, in réquiem tuam, ℟. Tu & arca sanctificatiónis tuæ. *Ps.* 131. 8.

Ad Magníficat. *Antiphona habetur in Proprio de Tempore.*

CANTICUM BEATÆ MARIÆ VIRGINIS. *Lucæ.* 1. *v.* 46. *ad* 55.

Dei laus ob incarnati Verbi Mysterium.

MAgníficat * ánima mea Dóminum ;

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo ;

Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ ; * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes ;

Quia fecit mihi magna qui potens est ; * & sanctum nomen ejus :

Et misericórdia ejus, à progénie in progénies, * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo ; * dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede; * & exaltávit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis; * & dívites dimísit inánes.

Suscépit Israël púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, & sémini ejus, in sécula.

Glória Patri.

Deinde Antiphona, & Oratio conveniens.

Si qua Commemoratio occurrat, hoc loco fit, eo modo qui describitur in Rubricis.

Deinde, Dóminus vobíscum. Benedicámus, &c.

AD COMPLETORIUM.

Si separetur à Vesperis, dicitur: Pater. Ave. *secretò.*

CONvérte nos, Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam à nobis. *Ps.* 84. 5.

℣. Deus, in adjutórium meum, &c.

Ant. 8. c. Sive.

PSALMUS 4.

In Deo fidelium spes & requies.

CUm invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére meî, * & exaúdi oratiónem meam.

Fílii hóminum, úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, & quǽritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus Sanctum suum; * Dóminus exaúdiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, & nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, & speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & ólei sui, * multiplicáti sunt.

In pace in idipsum dórmiam, * & requiéscam:

Quóniam tu, Dómine, * singuláriter in spe constituísti me.

PSALMUS 90.

Sub Dei tutela nihil per diem vel noctem timendum.

QUi hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, & refúgium meum; * Deus meus, sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi; * & sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus; * non timébis à timóre noctúrno,

A sagítta volánte in die,

à negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrsu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem míllia à dextris tuis; * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis, * & retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea: * Altíssimum posuísti refúgium tuum;

Non accédet ad te malum, * & flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo:

Quóniã Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis:

In mánibus portábunt te, * ne fortè offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basilíscum ambulábis, * & conculcábis leónem & dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum; * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me; * & ego exaúdiam eum;

Cum ipso sum in tribulatióne; * erípiam eum, & glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * & osténdam illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

Deus die & nocte benedicendus.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini,

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri.

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta; * & benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Sive vigilémus, sive dormiámus, simul cum Christo vivámus. 1. *Thess.* 5. 10.

HYMNUS.

GRATES, perácto jam die,
Deus, tibi persólvimus;
Pronóque dum nox íncipit,
Prostérnimus vultu preces.

QUOD longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hostis vúlnera.

INFESTUS usque círcuit
Quærens leo quem dévoret;
Umbra sub alárum tuos
Defénde filios, Pater.

O QUANDO lucéscet tuus
Qui nescit occásum dies!
O quando sancta se dabit
Quæ nescit hostem pátria!

QUI nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

CAPITULUM. 1. *Thess.* 5. 5. 6.

OMnes vos filii lucis estis, & filii diéi: non sumus noctis neque tenebrárum: ígitur non dormiámus sicut & cæteri, sed

vigilémus, & sóbrii ſimus. ℟. Deo grátias.

℟. *breve.* In manus tuas, Dómine, * Comméndo ſpíritum meum. ℟. In manus. ℣. Redemíſti me, Dómine, Deus veritátis. * Comméndo ſpíritum meum. Glória Patri. ℟. In manus. *Pſ.* 30. 6.

℣. Cuſtódi me, Dómine, ut pupíllam óculi; ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pſ.* 16. 8.

Ant. 6. F. Nos.

CANTICUM SIMEONIS.

Luc. c. 2. *v.* 29. *ad* 32.

De Salvatoris adventu gratiarum actio.

NUnc dimíttis ſervum tuum, Dómine, * ſecúndùm verbum tuum, in pace.

Quia vidérunt óculi mei * Salutáre tuum,

Quod paráſti, * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Iſraël.

Glória Patri.

Ant. Nos qui diéi ſumus, sóbrii ſimus, indúti lorícam fidei & caritátis, & gáleam ſpem ſalútis. 1. *Theſſ.* 5. 8.

℣. Dóminus vobíſcum. ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

Oratio ſequens ſemper dicitur ad Completorium, niſì aliter notetur.

ILlúmina, quæſumus, Dómine, ténebras noſtras, & hujus noctis insídias à nobis repélle propítius; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia sécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíſcum. ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde ſubmiſſiori voce.

Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & cáritas Dei, & communicátio ſancti Spíritûs ſit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. 13. ℟. Amen.

Poſteà dicitur ad devotionem una ex Antiphonis de Beata Maria Virgine, quæ extant ad calcem Pſalterii. Demùm Pater, Ave, Credo.

FERIA SECUNDA,

AD OFFIC. NOCTURN.

Pater. Ave. Credo.

DOmine, lábia mea apéries, &c. *ut ſuprà p.* 2. *& ſic aliis diebus.*

Invitatorium. Altíſſimum Creatórem omnipoténtem, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1. 8.

Repetitur Invitatorium: Altíſſimum.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2.

Poſt ſingulos verſus Pſalmi Veníte, *fit tantummodo reclamatio*, * Veníte, adorémus. *Quâ factâ reclamatione poſt* ℣. Sicut erat, *reſumitur Invitatorium integrum:* Altíſſimum.

Et hoc modo dicitur Invitatorium in singulis Feriis, quando Officium fit de Feria.

H Y M N U S.

QUID mente volvis, ô Deus,
Qui sústicis solus tibi?
Amóre nostrî pérci:us,
Mundum creáre cógitas.

Tu magna cœli lúmina,
Tu noctis umbras & diem,
Terræque tractus & maris,
Imménsus ipse cóntines.

Ut tempus incœ́ptum fluat,
Te velle, te loqui, sat est:
Virtus ab ætérno latens
Expándet inclúsas opes.

Ubi merum subest nihil,
Creáre non tibi labor;
Quodcúmque mente cóncipis,
Vis esse? jam factum vides.

Extende fortem déxteram,
Te mundus osténdat Deum;
Jubéntis ore pródeat
Opus supérbum quod moves.

Orbem poténter qui creas,
Tibi, Pater, cum Fílio,
Almo simul cum Spíritu,
Sit summa laus in sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Qui vivit.

PSALMUS 8.

Mundus Verbo Dei creatus & redemptus.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum & ultórē.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & stellas quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, * glóriâ & honóre coronásti eum, & constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves univérsas, ínsuper & pécora campi;

Vólucres cœli, * & pisces maris, qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

PSALMUS 32.

Dei laus ob mundi, per Dei Verbum, creationem & redemptionem.

EXultáte, justi, in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum; * benè psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini: * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam & judícium : * misericórdiâ Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt, * & spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris, * ponens in thesaúris abýssos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipse dixit, & facta sunt; * ipse mandávit, & creáta sunt.

Dóminus díssipat consília géntium; * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatióne & generatiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEáta gens cujus est Dóminus Deus ejus, * pópulus quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respéxit Dóminus; * vidit omnes filios hóminum.

De præparáto habitáculo suo, * respéxit super omnes qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim corda eórum; * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem; * & gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem; * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuéntes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus;

Ut éruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum; * quóniam adjútor & protéctor noster est;

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * & in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

Ant. Qui vivit in ætérnum, creávit ómnia simul. *Eccli.* 18. 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. à. Omnia.

PSALMUS 101.

Ecclesiæ, inter hujus mundi adversa, spes in Dei Verbo, per quod omnia facta sunt.

DOmine, exaúdi oratiónem meam, * & clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam à me; * in quacúmque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacúmque die invocávero te, * velóciter exaúdi me.

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * & ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percússus sum ut fœnum, & áruit cor meum, * quia

oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhǽsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pelicáno solitúdinis ; * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei ; * & qui laudábant me, advérsum me jurábant :

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ & indignatiónis tuæ ; * quia élevans allisísti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt ; * & ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in ætérnum pérmanes, * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Divisio Psalmi 101.

TU exúrgens, [Dómine], miseréberis Sion ; * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * & terræ ejus miserebúntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam ;

Quia ædificávit Dóminus Sion ; * & vidébitur in glória sua.

Respéxit in oratiónem humílium, * & non sprevit precem eórum.

Scribántur hæc in generatióne áltera, * & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum ;

Quia prospéxit de excélso sancto suo : * Dóminus de cœlo in terram aspéxit ;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret filios interemptórum ;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúsalem ;

In conveniéndo pópulos in unum, & reges ; * ut sérviant Dómino.

Respóndit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi :

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Altera divisio Psal. 101.

INítio tu, Dómine, terram fundásti, * & ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi peribunt ; tu autem pérmanes ; * & omnes sicut vestiméntum veteráscent :

Et sicut opertórium mutábis eos, & mutabúntur ; * tu autem idem ipse es, & anni tui non defícient.

Filii servórum tuórum habitábunt ; * & semen eórum in séculum dirigétur.

Ant. Omnia per ipsum facta sunt, & sinè ipso factum est nihil. *Joan.* 1. 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ex ipso.

PSALMUS 103.

Deus ob multiplicia naturæ & gratiæ miracula benedicendus.

BEnedic, ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es veheménter.

Confessiónem & decórem induísti, * amíctus lúmine sicut vestiménto;

Exténdens cœlum sicut pellem; * qui tegis aquis superióra ejus:

Qui ponis nubem ascénsum tuum; * qui ámbulas super pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos spíritus, * & minístros tuos ignem uréntem;

Qui fundásti terram super stabilitátem suam, * non inclinábitur in séculum séculi.

Abýssus, sicut vestiméntum amíctus ejus; * super montes stabunt aquæ.

Ad increpatióne tua fúgient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascéndunt montes, & descéndunt campi, * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti quem non transgrediéntur; * neque converténtur operíre terram.

Qui emíttis fontes in convállibus; * inter médium móntiū pertransíbunt aquæ:

Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt, * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis; * de fructu óperum tuórum satiábitur terra.

Prodúcens fœnum juméntis, * & herbam servitúti hóminum,

Ut edúcas panem de terra, * & vinum lætíficet cor hóminis;

Ut exhílaret fáciem in óleo, * & panis cor hóminis confírmet.

Saturabúntur ligna campi, * & cedri Líbani quas plantávit:

Illic pásseres nidificábunt; * heródii dómus dux est eórum.

Montes excélsi cervis, * petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuísti ténebras, & facta est nox; * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ sylvæ.

Cátuli leónum rugiéntes ut rápiant, * & quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, & congregáti sunt, * & in cubílibus suis collocabúntur.

Exíbit homo ad opus suum, * & ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Divisio Psal. 103.

QUàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! ómnia in sapiéntia fecísti: * impléta est terra possessióne tuâ.

Hoc mare magnum & spatiósum mánibus: * illic reptília quorum non est númerus, animália pusílla cum magnis.

Illic naves pertransíbunt; * draco iste quem formásti ad illudéndum ei.

Omnia à te expéctant * ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent; * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitáte.

Averténte autem te fáciem, turbabúntur; * aúferes spíritum eórum, & defícient, & in púlverem suum reverténtur.

Emíttes spíritum tuum, & creabúntur; * & renovábis fáciem terræ.

Altera divisio Psal. 103.

SIt glória Dómini in séculum; * lætábitur Dóminus in opéribus suis:

Qui réspicit terram, & facit eam trémere; * qui tangit montes, & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea, * psallam Deo meo quándiu sum.

Jucúndum sit ei elóquium meum; * ego verò delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres à terra & iníqui, ità ut non sint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt ómnia: ipsi glória in sécula. *Rom.* 11. 36.

℣. Ipse dixit, & facta sunt: ℟. Ipse mandávit, & creáta sunt. *Ps.* 32. 9.

Pater. *secretò.* Et ne nos indúcas, &c. *ut suprà.*

Benedictiones ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones cum ℟℟℟. *ut in Proprio de Tempore. Et sic in sequentibus Feriis.*

Non dicitur: Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! ℟. Omnia in sapiéntia fecísti. *Ps.* 103. 24.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 7. *c.* Dómine.

PSALMUS 18.

Mundi & Ecclesiæ, legis & Evangelii commendatio.

CŒli enárrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum, * & ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad curréndam viam: * à summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus; * nec est qui se abscóndat à calóre ejus.

Ant. Dómine, tu es qui fecísti cœlum & terram, mare & ómnia quæ in eis sunt. *Act.* 4. 24.

Ant. 8. G. Tu, Dómine.

Divisio Psalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiósum multum; * & dulcióra super mel & favum.

Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? * ab occúltis meis munda me, & ab aliénis parce servo tuo.

Si meî non fúerint domináti, tunc immaculátus ero, * & emundábor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * & redémptor meus.

Ant. Tu, Dómine, fecísti cœlum & terram, & quidquid cœli ámbitu continétur: Dóminus ómnium es. *Esth.* 13. 10. 11.

Ant. 1. a. Tecum.

PSALMUS 135.

Misericordia Creatoris & Redemptoris, ob multa in populum suum beneficia, celebratur.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum; * confitémini Dómino dominórum;

Qui facit mirabília magna solus; * qui fecit cœlos in intelléctu;

Qui firmávit terram super aquas; * qui fecit luminária magna;

Solem in potestátem diéi, * lunam & stellas in potestátem noctis;

Qui percússit Ægýptum * cum primogénitis eórum;

Qui edúxit Israël de médio eórum, * in manu poténti, & bráchio excélso;

Qui divísit mare rubrum in divisiónes, * & edúxit Israël per médium ejus;

Et excússit Pharaónem, & virtútem ejus, * in mari rubro;

Qui tradúxit pópulum suum per desértum; * qui percússit reges magnos;

Et occídit reges fortes, * Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Basan:

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israël servo suo:

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostrî, * & redémit nos ab inimícis nostris;

Qui dat escam omni carni, * confitémini Deo cœli.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. Tecum sapiéntia tua, quæ novit ópera tua, quæ & áffuit tunc, cùm orbem terrárum fáceres. *Sap.* 9. 9.

Ant. 2. D. Tu fecísti.

Canticum sequens dicitur tantùm quando Officium fit de Feria. In Festis autem Sanctorum, habentur Cantica propria, sive in Communi Sanctorum. Et sic aliis diebus.

CANTICUM ANNÆ. I. *Reg. c.* 2. *v.* 1. *ad* 10.

Supremam Dei potestatem laudans, de Ecclesia & Christo prophetat.

EXultávit cor meum in Dómino, * & exaltátum est cornu meùm in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos; * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus; neque enim est álius extra te; * & non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loqui sublímia, * gloriántes.

Recédant vétera de ore vestro; * quia Deus sciențiárum Dóminus est, & ipsi præparántur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est; * & infirmi accíncti sunt róbore.

Repléti priùs, pro pánibus se locavérunt; * & famélici saturáti sunt.

Donec stérilis péperit plúrimos; * & quæ multos habébat filios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat & vivíficat, * dedúcit ad ínferos & redúcit.

Dóminus paúperem facit & ditat, * humíliat & súblevat.

Súscitat de púlvere egénum; * & de stércore élevat paúperem,

Ut sédeat cum princípibus, * & sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * & pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, & ímpii in ténebris conticéscent; * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus, * & super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, * & dabit impérium Regi suo, & sublimábit cornu Christi sui.

Ant. Tu fecísti Adam de limo terræ; dedístique ei adjutórium Hevam. *Tob.* 8. 8.

Ant. 8. c. Sapiéntiâ.

PSALMUS 148.

Omnium creaturarum ad Deum laudandum invitatio.

LAudáte Dóminum de cœlis; * laudáte eum in excélsis:

Laudáte eum, omnes Angeli ejus; * laudáte eum, omnes virtútes ejus:

Laudáte eum, sol & luna; * laudáte eum, omnes stellæ & lumen:

Laudáte eum, cœli cœlórum; * & aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, & facta sunt: * ipse mandávit, & creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, & in séculum séculi: * præcéptum pósuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes & omnes abýssi;

Ignis, grando, nix, gláçies, spíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes & omnes colles, * ligna fructífera, & omnes cedri.

Béstiæ & univérsa pécora, * serpéntes & vólucres pennátæ.

Reges terræ, & omnes pópuli, * príncipes, & omnes júdices terræ.

Júvenes & vírgines, senes cum junióribus laudent nomen Dómini, * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum & terram: * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus, * filiis Israël, pópulo appropinquánti sibi.

Ant. Sapiéntiâ tuâ constituísti hóminem, ut dominarétur creatúræ quæ à te facta est. *Sap.* 9. 2.

CAPITULUM. *Is.* 42. 5. 6.

HÆc dicit Dóminus Deus, creans cœlos & exténdens eos, firmans terram & quæ gérminant ex ea, dans flatum pópulo qui est super eam, & spíritum calcántibus eam: Ego Dóminus.

HYMNUS.

DEO loquénte, prótinùs
Fiunt tenébræ, fit dies;
Et spléndidæ cœlo faces
Noctem diémque dividunt.

STAT terra, currunt flúmina,
Quæ fundit imménsum mare.
Velántur astra núbibus,
Subsístit unda pénsilis.

HERBÆ viréntis tégmine
Vestíta tellus píngitur;
Lætis onústæ frúctibus
Passim renídent árbores.

LEVES in imo gúrgite
Repéntè pisces ínnatant:
Ferúntur ad cœlos aves,
Vagántur in sylvis feræ.

HOMO creátus náscitur,
Spirans imágo Núminis:
Terréstre córporis lutum
Cœléstis afflat spíritus.

O NUMEN! ô mundi Pater!
Voléndo quid non éfficis!
Tuæ, Deus, poténtiæ
Mundum creáre ludus est.

ORBEM poténter qui cieas,

Tibi, Pater, cum Filio,
Almo simul cum Spíritu,
Sit summa laus in sécula.
Amen.

℣. Tuus est dies, & tua est nox: ℟. Tu fabricátus es auróram & solem. *Ps.* 73. 16.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. F. Tu, Dómine, creásti ómnia, & propter voluntátem tuam erant, & creáta sunt. *Apoc.* 4. 11.

Suffragia habentur infrà, post Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Pater. Ave.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Jam lucis orto sídere. *infrà post Completorium Sabbati. Et sic aliis diebus.*

Ant. 7. d. Spécies cœli.

PSALMUS 81.

Diis terræ excelsior Deus, omnium Creator & Judex.

DEus stetit in synagóga deórum; * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequò judicátis iniquitátem; * & fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno & pupíllo; * húmilem & paúperem justificáte.

Erípite paúperem, * & egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebúntur ómnia fundaménta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * & filii Excélsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini, * & sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

PSALMUS 89.

Inter hujus mundi vicissitudines & adversa, spes in Deo æterno collocanda.

DOmine, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priúsquàm montes fíerent, aut formarétur terra & orbis, * à século & usque in séculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in humilitátem; * & dixísti: Convertímini, filii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies hestérna quæ prætériit, & custódia in nocte.

Quæ pro níhilo habéntur, * eórum anni erunt.

Manè sicut herba tránseat; manè flóreat & tránseat; * véspere décidat, indúret, & aréscat.

Quia defécimus in ira tua, * & in furóre tuo turbáti sumus.

Posuísti iniquitátes nostras in conspéctu tuo, * séculum nostrum in illuminatióne vultûs tui.

Quóniam omnes dies nostri defecérunt, * & in ira tua defécimus.

Anni nostri sicut aránea meditabúntur: * dies annórum nostrórum, in ipsis septuagínta anni.

Si autem in potentátibus, octogínta anni; * & ámpliùs eórum, labor & dolor.

Quóniam supervénit mansuetúdo, * & corripiémur.

Quis novit potestátem iræ tuæ, * & præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic notam fac; * & erudítos corde in sapiéntia.

Divisio Psalmi 89.

CОnvértere, Dómine, úsquequò? * & deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ; * & exultávimus, & delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti, * annis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, & in ópera tua; * & dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, * & ópera mánuum nostrárum dírige super nos, & opus mánuum nostrárum dírige.

Ant. Spécies cœli glória stellárum; mundum illúminans in excélsis Dóminus. *Eccli.* 43. 10.

CAPITULUM. *Bar.* 3. 32. 33.

PRæparávit terram in ætérno témpore, & replévit eam pecúdibus & quadrupédibus: qui emíttit lumen, & vadit; & vocávit illud, & óbedit illi in tremóre.

℟. *breve. Preces, Oratio, &c. habentur infrà, post Completorium Sabbati. Et sic in aliis Feriis.*

AD TERTIAM.

Pater. Ave.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. O fons amóris Spíritus. *infrà post Completorium Sabbati. Et sic aliis diebus.*

Ant. 1. a. Creávit.

PSALMUS 73.

Inter hujus mundi calamitates, refugium nostrum in Deo omnium Creatore.

UT quid, Deus, repulísti in finem? * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.

Redemísti virgam hæreditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem: * quanta malignátus est inimícus in sancto!

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa, & non cognovérunt, * sicut in éxitu super summum.

Quasi in sylva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idípsum; * in secúri & áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul : * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vídimus ; jam non est prophéta ; * & nos non cognóscet ámpliùs.

Usquequò, Deus, improperábit inimícus ? * irrítat adversárius nomen tuum in finem ?

Ut quid avértis manum tuam, & déxteram tuam, * de médio sinu tuo in finem ?

Deus autem rex noster ante sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Divisio Psalmi 73.

TU confirmásti in virtúte tua mare ; * contribulásti cápita dracónum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis, * dedísti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupísti fontes & torréntes ; * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox ; * tu fabricátus es auróram & solem.

Tu fecísti omnes términos terræ ; * æstátem & ver tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino ; * & pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi, * & ánimas páuperum tuórum ne oblivíscáris in finem.

Réspice in testaméntum tuum ; * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confusus : * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exúrge, Deus, júdica causam tuam ; * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiénte sunt totâ die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum : * supérbia eórum qui te odérunt, ascéndit semper.

PSALMUS 95.

Super omnes gentes regnat Christus, per quem cœli facti sunt.

CAntáte Dómino cánticum novum, * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus ; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus :

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis ; * terríbilis est super omnes deos :

Quóniam omnes dii géntium, dæmónia ; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio & pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam & honórem ; * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóſtias, & introíte in átria ejus; * adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus univérſa terra; * dícite in géntibus: Quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætétur cœli, & exúltet terra, commoveátur mare, & plenitúdo ejus; * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis ſunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna ſylvárum à fácie Dómini, quia venit, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte ſua.

Ant. Creávit Deus hóminem ad imáginem ſuam. *Gen.* 1. 27.

CAPITULUM. *Sap.* 2. 23.

DEus creávit hóminem inexterminábilem, & ad imáginem ſimilitúdinis ſuæ fecit illum.

℟. *breve.* Delectáſti me, Dómine, * In factúra tua. ℟. Delectáſti. ℣. Et in opéribus mánuum tuárum exultábo. * In factúra. Glória. ℟. Delectáſti. *Pſ.* 91. 5.

℣. Dómine, misericórdia tua in séculum; ℟. Opera mánuum tuárum ne deſpícias. *Pſ.* 137. 8.

AD SEXTAM.

Pater. Ave.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Jam ſolis áureum jubar. *infrà poſt Completorium Sabbati. Et ſic aliis diebus.*

Ant. 8. G. Diſciplínâ.

PSALMUS 91.

Laudandus Deus, in operibus ſuis magnificus, juſtus in judiciis.

BOnum eſt confitéri Dómino, * & psállere nómini tuo, Altíſſime;

Ad annuntiándum manè miſericórdiam tuam, * & veritátem tuam per noctem.

In decachórdo pſaltério, * cum cántico in cithara;

Quia delectáſti me, Dómine, in factúra tua, * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Diviſio Pſal. 91.

QUàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine! * Nimis profúndæ factæ ſunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognóſcet, * & ſtultus non intélliget hæc.

Cùm exórti fúerint peccatóres ſicut fœnum, * & apparúerint omnes qui operántur iniquitátem, ut intéreant in séculum séculi;

Tu autem Altíſſimus * in ætérnum, Dómine:

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt; * & diſpergéntur omnes qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur ſicut uni-

córnis cornu meum, * & senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos; * & in insurgéntibus in me malignántibus aúdiet auris mea.

Justus ut palma florébit, * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi, * & benè patiéntes erunt.

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noster, * & non est iníquitas in eo.

PSALMUS 96.

Christus Rex, exaltatus super omnes deos, ab Angelis adorandus.

DOminus regnávit, exúltet terra, * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus; * justítia & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini; * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus, * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, & læráta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Disciplínâ intelléctûs replévit illos, creávit illis sciéntiam spíritûs. *Eccli.* 17. 5. 6.

CAPITULUM. *Is.* 40. 26.

LEváte in excélsum óculos vestros, & vidéte quis creávit hæc: qui edúcit in número milítiam eórum, & omnes ex nómine vocat: præ multitúdine fortitúdinis & róboris ejus virtutísque ejus, neque unum réliquum fuit.

℞. *breve.* Scitóte * Quóniam Dóminus ipse est Deus. ℞. Scitóte. ℣. Ipse fecit nos, & non ipsi nos. * Quóniam. Glória. ℞. Scitóte. *Ps.* 99. 3.

℣. Non est símilis tuî in diis, Dómine; ℞. Et non est secúndùm ópera tua. *Ps.* 85. 8.

AD NONAM.

Pater. Ave.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Prono volútus ímpetu. *infrà post Completorium Sabbati. Et sic aliis diebus.*

Ant. 4. a. Vidit Deus.

PSALMUS 102.

Deus ob immensa in populum suum beneficia benedicendus.

BEnedic, ánima mea, Dómino; * & ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino, * & noli oblivísci omnes retributiónes ejus;

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; * qui sanat omnes infirmitátes tuas;

Qui rédimit de intéritu vitam tuam, * qui corónat te in misericórdia & miseratiónibus;

Qui replet in bonis desidérium tuum, * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * & judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móÿsi, * filiis Israël voluntátes suas.

Divisio Psalmi 102.

MIserátor & miséricors Dóminus, * longánimis & multùm miséricors.

Non in perpétuum irascétur, * neque in ætérnum comminábitur.

Non secúndùm peccáta nostra fecit nobis: * neque secúndùm iniquitátes nostras retríbuit nobis:

Quóniam secúndùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit misericórdiā suam super timéntes se.

Quantùm distat ortus ab occidénte, * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Altera divisio Psal. 102.

QUómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se; * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.

Recordátus est quóniam pulvis sumus; * homo, sicut fœnum dies ejus, tanquam flos agri sic efflorébit.

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, & non subsístet; * & non cognóscet ámpliùs locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * & usque in ætérnū super timéntes eū.

Et justítia illíus in filios filiórum, * his qui servant testaméntum ejus;

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndū ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam; * & regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus, * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus, in omni loco

dominatiónis ejus : * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Vidit Deus cuncta quæ fécerat; & erant valde bona. *Gen.* 1. 31.

CAPITULUM. *Amos.* 4. 13.

ECce formans montes & creans ventum, & annúntians hómini elóquium suum, fáciens matutínam nébulam, & grádiens super excélsa terræ: Dóminus Deus exercítuum nomen ejus.

℟. *breve.* Benedícite Dómino, * Omnia ópera ejus. ℟. Benedícite. ℣. In omni loco dominatiónis ejus. * Omnia. Glória. ℟. Benedícite. *Ps.* 102. 22.

℣. Generátio & generátio laudábit ópera tua, Dómine; ℟. Et poténtiam tuam pronuntiábunt. *Ps.* 144. 4.

AD VESPERAS.

Pater. Ave.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 1. a. Numquid.

PSALMUS 137.

Dei misericordia & veritas in populum suum celebranda.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi; * adorábo ad templum sanctum tuum;

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exáudi me; * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui;

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excélsus Dóminus, & humília réspicit; * & alta à longè cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis vivificábis me; * & super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, & salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: Dómine, misericórdia tua in séculum; * ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Numquid non Pater unus ómnium nostrûm? Numquid non Deus unus creávit nos? *Malach.* 2. 10.

Ant. 7. *d.* In ejus.

PSALMUS 138.

Dei ubique præsentis, & omnia cognoscentis, mirabilis scientia.

DOmine, probásti me, & cognovísti me; * tu cognovísti sessiónem meã, & resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longè; * sémitam meam, & funículum meum investigásti;

Et omnes vias meas prævidísti; * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cogno-

vísti ómnia novíssima & antíqua; * tu formásti me & posuísti super me manum tuã.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me; * confortáta est, & non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo? * & quò à fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es; * si descéndero in inférnum, ades:

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * & habitávero in extrémis maris:

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * & tenébit me déxtera tua.

Et dixi: Fórsitan ténebræ conculcábunt me, * & nox illuminátio mea in delíciis meis;

Quia ténebræ non obscurabúntur à te, & nox sicut dies illuminábitur; * sicut ténebræ ejus, ità & lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos; * suscepísti me de útero matris meæ.

Ant. In ejus manu ánima omnis vivéntis, & spíritus univérsæ carnis hóminis. *Job* 12. 10.

Ant. 2. D. Fecit.

Divisio Psalmi 138.

CONfitébor tibi, [Dómine], quia terribíliter magnificátus es: * mirabília ópera tua, & ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultátum os meum à te, quod fecísti in occúlto; * & substántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui; & in libro tuo omnes scribéntur; * dies formabúntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus; * nimis confortátus est principátus eórum;

Dinumerábo eos, & super arénam multiplicabúntur: * exurréxi, & adhuc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres; * viri sánguinum, declináte à me.

Quia dícitis in cogitatióne: * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nónne qui odérunt te, Dómine, óderam, * & super inimícos tuos tabescébam?

Perfécto ódio óderam illos; * & inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, & scito cor meum; * intérroga me, & cognósce sémitas meas.

Et vide si via iniquitátis in me est; * & deduc me in via ætérna.

Ant. Fecit ex uno omne genus hóminum, inhabitáre super univérsam fáciem terræ. *Act.* 17. 26.

Ant. 5. a Invisibília.

PSALMUS 143.

Christus pro populo sibi subdito gratias agit: Ecclesia sibi opem postulat.

BEnedíctus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * & dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, & re-

fúgium

gium meum ; * suscéptor eus, & liberátor meus ;
Protéctor meus, & in ipso erávi ; * qui subdit pópulum meum sub me.
Dómine, quid est homo, quia innotuísti ei ? * aut filius hóminis, quia réputas eum ?
Homo vanitáti símilis factus est ; * dies ejus sicut umbra prætéreunt.
Dómine, inclína cœlos tuos, & descénde ; * tange montes, & fumigábunt.
Fúlgura coruscatiónem, & dissipábis eos ; * emítte sagíttas tuas, & conturbábis eos.
Emítte manum tuam de alto, éripe me, & líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,
Quorum os locútum est vanitátem, * & déxtera eórum déxtera iniquitátis.
Ant. Invisibília ipsíus, à creatúra mundi, per ea quæ facta sunt, intelléćta, conspiciúntur. *Rom.* 1. 20.
Ant. 4. A. In ipso.
Divisio Psalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi, * in psaltério decachórdo psallã tibi.
Qui das salútem régibus, * qui redemísti David servum tuum de gládio malígno.
Eripe me, & érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem ; * & déxtera eórum déxtera iniquitátis :
Quorum filii sicut novéllæ plantatiónes, * in juventúte sua :
Filiæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi :
Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud :
Oves eórum fœtósæ, abundántes in egréssibus suis ; * boves eórum crassæ :
Non est ruína macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eórum.
Beátum dixérunt pópulum cui hæc sunt : * beátus pópulus cujus Dóminus Deus ejus.
Ant. In ipso vívimus, & movémur, & sumus. *Act.* 17. 28.

CAPITULUM. *Eccle.* 12. 1.

MEménto Creatóris tui, in diébus juventútis tuæ, ántequàm véniat tempus afflictiónis, & appropínquent anni, de quibus dicas : Non mihi placent.

HYMNUS.

DEo canéntes psállite :
Quicúmque dulci spíritu
Vitális auræ véscimur,
Omnes per ipsum vívimus.
AUTORIS in laudem sui
Natúra tota pérsonat.
Servíre, mortáles, Deo
Vos terra, vos cœlum docet.
PARENT jubénti sídera,
Nubésque dicunt : Adsumus :
Illíus ad nutum mare

Submíttit undas súpplices.

Rerum Sator, totum tibi
Se debet humánum genus:
Moménta vitæ témperas;
In te movémur & sumus.

Orbem poténter qui creas,
Tibi, Pater, cum Filio,
Almo simul cum Spíritu,
Sit summa laus in sécula.
Amen.

℣. Tu formásti me, Dómine; ℟. Et posuísti super me manum tuam. *Ps.* 138. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *g.* Tibi, Dómine, sérviat omnis creatúra tua, quia dixísti; & facta sunt. *Judith.* 16. 17.

Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD COMPLETORIUM.

℣. Convérte nos, Deus salutáris noster; ℟. Et avérte iram tuam à nobis. *Ps.* 84. 5.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 3. c. Stellæ.

PSALMUS 6.

Fidelium inter mundi hujus calamitates gemitus & fiducia.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me; * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum; * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu, Dómine, usquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam; * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tuî: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo: * lavábo per síngulas noctes lectum meum; lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam; * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubéscant, & conturbéntur veheménter omnes inimíci mei: * convertántur, & erubéscant valde velóciter.

PSALMUS 7.

Christi pro nobis patientis oratio: Gentium fides: Judæorum reprobatio.

DOmine Deus meus, in te sperávi; * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, & líbera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam; * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud; * si est iníquitas in mánibus meis;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala ; * décidam méritò ab inimícis meis inánis ;

Persequátur inimícus ánimam meam, & comprehéndat, & concúlcet in terra vitam meam ; * & glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exúrge, Dómine, in ira tua ; * & exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exúrge, Dómine Deus meus, in præcépto quod mandásti ; * & synagóga populórum circúmdabit te :

Et propter hanc in altum regrédere ; * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me, Dómine, secúndùm justítiam meam, * & secúndùm innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum, & díriges justum ; * scrutans corda & renes Deus.

Justum adjutórium meũ à Dómino * qui salvos facit rectos corde.

Divisio Psalmi 7.

DEus judex justus, fortis & pátiens ; * numquid irásscitur per síngulos dies ?

Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit : * arcum suum teténdit, & parávit illum :

Et in eo parávit vasa mortis ; * sagittas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam ; * concépit dolórem, & péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, & effódit eum ; * & íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus, in caput ejus ; * & in vértícem ipsíus iníquitas ejus descéndet.

Confitébor Dómino secúndùm justítiam ejus ; * & psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Stellæ vocátæ sunt, & dixérunt : Adsumus ; & luxérunt ei cum jucunditáte qui fecit illas. *Bar.* 3. 35.

Hymnus. Grates, peráсto jam die, &c. *infrà post Completorium Sabbati ; & sic aliis diebus.*

CAPITULUM. *Eccli.* 32. 17.

SUper his ómnibus benedícito Dóminum, qui fecit te, & inebriántem te ab ómnibus bonis suis.

℞. *breve.* In manus. *Habetur infrà post Completorium Sabbati ; & sic aliis diebus.*

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 6. F. Univérsa propter semetípsum operátus est Dóminus. *Prov.* 16. 4.

Preces & Oratio, ut infrà post Completorium Sabbati ; & sic aliis diebus.

FERIA TERTIA,

AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Perpétuam Providéntiam, * Veníte, adorémus. *Sap.* 17. 2.

Psalmus, Veníte. *p.* 2.

HYMNUS.

ÆTERNE rerum Cónditor
Mundum creas poténtiâ ;
Jugi tuéris cónditum,

Regísque providéntiâ.

Tu spléndidum solis jubar,
Cursúsque certos síderum,
Idem, movéri néscius,
Motu perénni témperas.

Hinc vólvitur cœlo dies;
Hinc atra nox fugat diem;
Hinc nos per altérnas vices,
Aut somnus, aut labor tenet.

Fecunda rerum sémina
Subácta tellus éxcipit,
Aptóque missus témpore
Cœléstis imber írrigat.

Hinc flava náscitur seges,
Dulcémque victum sústicit:
Sic sponte nobis pródigam
Benígnus expándis manum.

Tibi, Pater, cum Fílio,
Almo simul cum Spíritu,
Deo perénni, próvido,
Honor, decus, laus, glória. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Pusíllum.

Psalmus 61.

Frustrà oppugnatur, qui Deo subjectus, in ejus tutela manet.

NOnne Deo subjécta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam & ipse Deus meus, & salutáris meus, suscéptor meus; * non movébor ámpliùs.

Quoúsque irrúitis in hóminem? * interfícitis univérsi vos, tanquam parieti inclináto, & macériæ depúlsæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere, cucúrri in siti: * ore suo benedicébant, & corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjécta esto, ánima mea; * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, & salvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum & glória mea; * Deus auxílii mei, & spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra: * Deus adjútor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani filii hóminum, mendáces filii hóminum in statéris; * ut decípiant ipsi de vanitáte in idípsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, & rapínas nolíte concupíscere: * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi; quia potéstas Dei est; & tibi, Dómine, misericórdia; * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

Psalmus 79.

Miseriarum finis per Christi adventum expostulatur.

QUi regis Israël, inténde, * qui dedúcis velut ovem Joseph:

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram

Ephraïm, Bénjamin, & Manásse.

Excita poténtiam tuam, & veni; * ut salvos fácias nos:

Deus, convérte nos; * & osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Dómine Deus virtútũ, * quoúsque irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum; * & potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuísti nos in contradictiónem vicínis nostris; * & inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, convérte nos; * & osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Divisio Psalmi 79.

VIneam de Ægýpto transtulísti, [Dómine]; * ejecísti gentes, & plantásti eam.

Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus; * plantásti radíces ejus, & implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus, * & arbústa ejus cedros Dei.

Exténdit pálmites suos usque ad mare, * & usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxísti macériam ejus; * & vindémiant eam omnes qui prætergrediúntur viam?

Exterminávit eam aper de sylva, * & singuláris ferus depástus est eam.

Deus virtútum, convértere; * réspice de cœlo, & vide, & vísita víneam istam;

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua: * & super filium hóminis quem confirmásti tibi:

Incénsa igni, & suffóssa; * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ, * & super filium hóminis quem confirmásti tibi.

Et non discédimus à te: * vivificábis nos, & nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, convérte nos; * & osténde fáciem tuam; & salvi érimus.

Ant. Pusíllum & magnum Deus fecit, & æquáliter cura est illi de ómnibus. *Sap. 6. 8.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Attingit.

PSALMUS 104.

Beneficia Israëlitico populo collata celebrantur & enumerantur.

COnfitémini Dómino, & invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, & psállite ei; * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, & confirmámini; * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, * prodígia ejus, & judícia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus; * filii Jacob, elécti ejus.

Ipse Dóminus Deus noster; * in univérsa terra judícia ejus.

Memor fuit in séculum testaménti sui, * verbi quod mandávit in mille generatiónes,

Quod dispósuit ad Abraham, * & juraménti sui ad Isaac:

Et státuit illud Jacob in præcéptum, * & Israël in testaméntum ætérnum,

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan, * funículum hæreditátis vestræ.

Cùm essent número brevi, paucíssimi, * & íncolæ ejus:

Et pertransiérunt de gente in gentem, * & de regno ad pópulum álterum.

Divisio Psalmi 104.

NOn relíquit [Dóminus] hóminem nocére eis, * & corrípuit pro eis reges:

Nolíte tángere christos meos; * & in prophétis meis nolíte malignári:

Et vocávit famem super terram; * & omne firmaméntum panis contrívit:

Misit ante eos virum; * in servum venúmdatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus, ferrum pertránsiit ánimam ejus; * donec veníret verbum ejus:

Elóquium Dómini inflammávit eum; * misit rex, & solvit eum; princeps populórum, & dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domûs suæ, * & príncipem omnis possessiónis suæ:

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetípsum, * & senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israël in Ægýptum; * & Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum veheménter; * & firmávit eum super inimícos ejus.

Convértit cor eórum ut odírent pópulum ejus, * & dolum fácerent in servos ejus.

Misit Móysen servum suum, * Aaron quem elégit ipsum.

Pósuit in eis verba signórum suórum, * & prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras & obscurávit; * & non exacerbávit sermónes suos.

Convértit aquas eórum in sánguinem; * & occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas, * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit: & venit cænomyia & cíniphes, * in ómnibus finibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem; * ignem comburéntem in terra ipsórum.

Et percússit víneas eórum, & ficúlneas eórum; *

& contrívit lignum finium eórum.

Dixit : & venit locústa & bruchus, * cujus non erat númerus.

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * & comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percússit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et edúxit eos cum argénto & auro; * & non erat in tribubus eórum infírmus.

Altera divisio Psal. 104.

LÆtáta est Ægýptus in profectióne eórum; * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expándit nubem in protectiónem eórum, * & ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, & venit cotúrnix, * & pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ; * abiérunt in sicco flúmina.

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum:

Et edúxit pópulum suum in exultatióne, * & eléctos suos in lætítia:

Et dedit illis regiónes géntium; * & labóres populórum possedérunt,

Ut custódiant justificatiónes ejus, * & legem ejus requírant.

Ant. Attíngit à fine usque ad finem fórtiter; & dispónit ómnia suáviter. *Sap.* 8. 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Protéctor est.

PSALMUS 105.

Bonitas Dei celebranda.

Israëliticus populus peccata sua agnoscens & recolens, salutem poscit.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui custódiunt judícium, & fáciunt justítiam, * in omni témpore.

Meménto nostrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui; * vísita nos in salutári tuo,

Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætándum in lætítia gentis tuæ; * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Peccávimus cum pátribus nostris, * injúste égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in Ægýpto non intellexérunt mirabília tua; * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ:

Et irritavérunt ascendéntes in mare, * mare rubrum:

Et salvávit eos propter nomen suum; * ut notam fáceret poténtiam suam:

Et increpuit mare rubrum, & exsiccátum est; *

& dedúxit eos in abýssis sicut in desérto :

Et salvávit eos de manu odiéntium ; * & redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulántes eos ; * unus ex eis non remánsit.

Et credidérunt verbis ejus, * & laudavérunt laudem ejus.

Divisio Psalmi 105.

CItò fecérunt, oblíti sunt óperum ejus, * & non sustinuérunt consílium ejus :

Et concupiérunt concupiscéntiam in desérto ; * & tentavérunt Deum in inaquóso :

Et dedit eis petitiónem ipsórum, * & misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris, * Aaron sanctum Dómini.

Apérta est terra, & deglutívit Dathan ; * & opéruit super congregatiónem Abíron :

Et exársit ignis in synagóga eórum ; * flamma combússit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * & adoravérunt scúlptile ;

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedéntis fœnum.

Oblíti sunt Deum qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægýpto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit ut dispérderet eos, * si non Móyses eléctus ejus stetísset in confractióne in conspéctu ejus ;

Ut avérteret iram ejus, * ne dispérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem ; * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis suis ; * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos, * ut prostérneret eos in desérto,

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * & dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor ; * & comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis ; * & multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, & placávit ; * & cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem & generatiónem, usque in sempitérnum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis ; * & vexátus est Móyses propter eos ;

Quia exacerbavérunt spíritum ejus ; * & distínxit in lábiis suis.

Altera divisio Psal. 105.

NOn disperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commíxti sunt inter gentes, & didicérunt ópera eórum, & serviérunt sculptílibus eórum ; * &

factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt filios suos * & filias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem innocéntem, * sánguinem filiórum suórum, & filiárum suárum quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et inféсta est terra in sanguínibus, & contamináta est in opéribus eórum; * & fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum; * & abominátus est hæreditátem suam.

Et trádidit eos in manus géntium; * & domináti sunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, & humiliáti sunt sub mánibus eórum: * sæpè liberávit eos.

Ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo, * & humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit cùm tribularéntur, * & audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit testaménti sui, * & pœnítuit eum secúndùm multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias, * in conspéctu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noster; * & côngrega nos de natiónibus:

Ut confiteámur nómini sancto tuo, * & gloriémur in laude tua.

Benedíctus Dóminus Deus Israël à século & usque in séculum: * & dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. Protéctor est ómnibus exquiréntibus se in veritáte. *Eccli.* 2. 13.

℣. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, ℟. In protectióne Dei cœli commorábitur. *Ps.* 90. 1.

Pater noster, &c. *ut suprà.*

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Deus, in te confídit ánima mea, ℟. Et in umbra alárum tuárum sperábo. *Ps.* 56. 2.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 1. D. Non est.

PSALMUS 106.

Misericordia Dei in populum suum celebranda sub diversis emblematibus describitur.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant qui redémpti sunt à Dómino, quos redémit de manu inimíci, * & de regiónibus congregávit eos,

A solis ortu & occásu, * ab aquilóne & mari.

Errravérunt in solitúdine in inaquóso, * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esuriéntes & sitiéntes, *

ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur; * & de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et dedúxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum:

Quia satiávit ánimam inánem, * & ánimam esuriéntem satiávit bonis.

Sedéntes in ténebris & umbra mortis, * vinctos in mendicitáte & ferro.

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * & consílium Altíssimi irritavérunt;

Et humiliátum est in labóribus cor eórum; * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur; * & de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et edúxit eos de ténebris & umbra mortis; * & víncula eórum disrúpit.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum:

Quia contrívit portas æreas, * & vectes férreos confrégit.

Ant. Non est álius Deus quàm tu, Dómine, cui cura est de ómnibus. *Sap.* 12. 13.

Ant. 8. G. Díligis.

Divisio Psalmi 106.

SUscépit eos [Dóminus] de via iniquitátis eórum; * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abomináta est ánima eórum, * & appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur; * & de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, & sanávit eos, * & erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et sacríficent sacrifícium laudis, * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descéndunt mare in návibus, * faciéntes operatiónem in aquis multis.

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * & mirabília ejus in profúndo.

Dixit; & stetit spíritus procéllæ, * & exaltáti sunt fluctus ejus:

Ascéndunt usque ad cœlos, & descéndunt usque ad abyssos; * ánima eórum in malis tabescébat:

Turbáti sunt, & moti sunt sicut ébrius: * & omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur; * & de necessitátibus eórum edúxit eos:

Et státuit procéllam ejus in auram; * & siluérunt fluctus ejus:

Et lætáti sunt quia siluérunt; * & dedúxit eos in portum voluntátis eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus filiis hóminum:

Et exáltent eum in ecclésia plebis, * & in cáthedra seniórum laudent eum.

Ant. Díligis ómnia quæ sunt, & nihil odísti eórum quæ fecísti. *Sap.* 11. 25.

Ant. 6. F. Quómodo.

Altera divisio Psal. 106.

POsuit [Dóminus] flúmina in desértum; * & éxitus aquárum in sitim;

Terram fructíferam in salsúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desértum in stagna aquárum, * & terram sinè aqua in éxitus aquárum;

Et collocávit illic esuriéntes; * & constituérunt civitátem habitatiónis;

Et seminavérunt agros, & plantavérunt víneas; * & fecérunt fructum nativitátis.

Et benedíxit eis, & multiplicáti sunt nimis; * & juménta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt, * & vexáti sunt à tribulatióne malórum, & dolóre.

Effúsa est contémptio super príncipes; * & erráre fecit eos in ínvio, & non in via:

Et adjúvit paúperem de inópia, * & pósuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, & lætabúntur; * & omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, & custódiet hæc? * & intélliget misericórdias Dómini?

Ant. Quómodo posset áliquid permanére, nisì tu voluísses? aut quod à te vocátum non esset, conservarétur? *Sap.* 11. 26.

Ant. 1. f. Tua.

CANTICUM MOYSI PRIMUM. *Exod. c.* 15. *v.* 1. *ad* 19.

Israël ab inimicis suis liberatus, Deo gratias agit.

CAntémus Dómino, gloriósè enim magnificátus est, * equum & ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea, & laus mea Dóminus; * & factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, & glorificábo eum; * Deus patris mei; & exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor, omnípotens nomen ejus; * currus Pharaónis, & exércitum ejus projécit in mare:

Elécti príncipes ejus submérsi sunt in mari rubro, abýssi operuérunt eos, * descendérunt in profúndum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine; déxtera tua, Dómine, percússit inimícum; * & in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos.

Misísti iram tuam quæ devorávit eos sicut stípulam; * & in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ.

Stetit unda fluens; * congregátæ sunt abýssi in médio mari.

Dixit inimícus: Pérse-

quar, & comprehéndam, * dívidam spólia, implébitur ánima mea.

Evaginábo gládiũ meũ, * interfíciet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, & opéruit eos mare; * submérsi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine? * quis símilis tuî, magníficus in sanctitáte, terríbilis, atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendísti manum tuam, * & devorávit eos terra.

Dux fuísti in misericórdia tua * pópulo quem redemísti;

Et portásti eum in fortitúdine tua, * ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, & iráti sunt; * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom, robústos Moab obtínuit tremor; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat super eos formído & pavor, * in magnitúdine bráchii tui:

Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus, Dómine, * donec pertránseat pópulus tuus iste, quem possedísti.

Introdúces eos, & plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo, quod operátus es, Dómine:

Sanctuárium tuum, Dómine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit, * in ætérnum & ultrà.

Ingréssus est enim eques Phárao cum cúrribus & equítibus ejus in mare; * & redúxit super eos Dóminus aquas maris:

Fílii autem Israël ambulavérunt per siccum, * in médio ejus.

Ant. Tua, Pater, providéntia gubérnat. *Sap.* 14. 3.

Ant. 3 *à.* Omnia.

PSALMUS 134.

Deus ob universa in populum suum beneficia laudandus. Idolorum vanitas.

LAudáte nomen Dómini; * laudáte, servi, Dóminum.

Qui státis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri.

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus; * psállite nómini ejus, quóniam suáve:

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israël in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi, quòd magnus est Dóminus, * & Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit, * in cœlo & in terra, in mari & in ómnibus abýssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ, * fúlgura in plúviam fecit;

Qui prodúcit ventos de

thesaúris suis; * qui percússit primogénita Ægýpti ab hómine usque ad pecus.

Et misit signa & prodígia in médio tuî, Ægýpte; * in Pharaónem, & in omnes servos ejus.

Qui percússit gentes multas; * & occídit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Basan, * & ómnia regna Chánaan:

Et dedit terram eórum hæreditátem; * hæreditátem Israël pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in ætérnum; * Dómine, memoriále tuum in generatiónem & generatiónem;

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis suis deprecábitur.

Simulácra géntium argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquéntur; * óculos habent, & non vidébunt;

Aures habent, & non aúdient; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël, benedícite Dómino; * domus Aaron, benedícite Dómino.

Domus Levi, benedícite Dómino; * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedíctus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Omnia in mensúra, & número, & póndere, dispofuísti. *Sap.* 11. 21.

CAPITULUM. *Philipp.* 4. 6.

NIhil sollíciti sitis: sed in omni oratióne, & obsecratióne, cum gratiárum actióne, petitiónes vestræ innotéscant apud Deum.

HYMNUS.

NON cæca sors mundum regit,
Nec versat humánas vices;
Has lege certâ pónderat
Inténtus è cœlo Deus.

HIC dat mori, dat vívere:
Hic sceptra Regum dírigit:
Pacísque solus árbiter,
Aut bella sedat, aut movet.

HIC ímpios ultrò sinit
Caput supérbum tóllere;
Sed imminéntem vértici
Cladem scelésto prǽparat.

HIC paúperi tendens manum,
Humi jacéntem súblevat;
Tactus poténti dexterâ,
Dum dives ex alto ruit.

SEU te secúnda sors beat,
Advérsa seu te déprimit,
Dispénsat advérsam Deus,
Idémque mittit prósperam.

TIBI, Pater cum Fílio,
Almo simul cum Spíritu,
Deo perénni, próvido,
Honor, decus, laus, glória. Amen.

℣. Ecce óculi Dómini super metuéntes eum, ℟. Et in eis qui sperant super misericórdia ejus. *Ps.* 32. 18.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. F. O quàm bonus, & suávis

est, Dómine, spíritus tuus in ómnibus! *Sap.* 12. 1.

Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *g.* Cogitatiónes.

PSALMUS 9.

Ecclesia pro victoriis jam reportatis grates reddit, pro reportandis opem poscit.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor & exultábo in te; * psallam nómini tuo, Altíssime.

In converténdo inimícum meum retrórsum, * infirmabúntur, & peribunt à fácie tua.

Quóniam fecísti judícium meum & causam meam: * sedísti super thronum, qui júdicas justítiam.

Increpásti gentes, & périit ímpius: * nomen eórum delésti in ætérnum, & in séculum séculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem; * & civitátes eórum destruxísti.

Périit memória eórum cum sónitu; * & Dóminus in ætérnum pérmanet.

Parávit in judício thronũ suum; * & ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium paúperi, * adjútor in opportunitátibus, in tribulátione.

Et sperent in te, qui novérunt nomen tuum; * quóniam non dereliquísti quæréntes te, Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion; * annuntiáte inter gentes stúdia ejus.

Quóniam requírens sánguinem, eórum recordátus est; * non est oblítus clamórem paúperum.

Divisio Psalmi 9.

MIserére meî, Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis,

Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.

Exultábo in salutári tuo: * infixæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo isto quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.

Convertántur peccatóres in inférnum, * omnes gentes quæ obliviscúntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit paúperis; * patiéntia paúperum non períbit in finem.

Exúrge, Dómine, non confortétur homo; * judicéntur gentes in conspéctu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos; * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

Altera divisio Psalmi 9.
[Secundùm Heb. Ps. 10.]

UT quid, Dómine, recessísti longè? * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum supérbit ímpius, incénditur pauper: * comprehendúntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ; * & iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor, * secúndùm multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu ejus: * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferúntur judícia tua à fácie ejus: * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo: * Non movébor à generatióne in generatiónem sinè malo.

Cujus maledictióne os plenum est, & amaritúdine & dolo: * sub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occúltis; * ut interfíciat innocéntem.

Oculi ejus in paúperem respíciunt: * insidiátur in abscóndito, quasi leo in spelúnca sua;

Insidiátur ut rápiat paúperem; * rápere paúperem dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum; * inclinábit se, & cadet cùm dominátus fúerit paúperum.

Dixit enim in corde suo: Oblítus est Deus: * avértit fáciem suam ne vídeat in finem.

Exúrge, Dómine Deus, exaltétur manus tua: * ne obliviscáris paúperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides quóniam tu labórem & dolórē consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris & malígni: * quærétur peccátum illíus, & non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnum, & in séculum séculi: * peribitis, gentes, de terra illíus.

Desidérium paúperum exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupíllo & húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre se homo super terram.

Ant. Cogitatiónes mortálium tímidæ, & incértæ providéntiæ nostræ. *Sap.* 9. 14.

CAPITULUM. *Eccli.* 2. 11.

RESpícite, filii, natiónes hóminum, & scitóte quia nullus sperávit in Dómino, & confúsus est.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Pater.

PSALMUS 5.

Ecclesia à Deo summè justo adversùs iniquos opem petit.

VErba mea aúribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orábo; * Dómine, manè exaúdies vocem meam.

Manè astábo tibi, & vidébo, * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus; * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes qui operántur iniquitátem; * perdes omnes qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum & dolósum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam, * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua, propter inimícos meos: * dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas; * cor eórum vanum est.

Sepúlcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant: * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis, * secúndùm multitúdinem impietátum eórum expélle eos, quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te; * in ætérnum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes qui díligunt nomen tuum; * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ, * coronásti nos.

PSALMUS 33.

Deus semper benedicendus: non est inopia timentibus eum.

BEnedícam Dóminum in omni témpore; * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea; * aúdiant mansuéti, & lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum, * & exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, & exaudívit me: * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illuminámini; * & fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum, * & de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, * & erípiet eos.

Gustáte, & vidéte quóniam suávis est Dóminus: *

beátus vir qui ſperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes ſancti ejus; * quóniam non eſt inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & eſuriérunt; * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Diviſio Pſalmi 33.

VEníte, filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis eſt homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo, * & lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte à malo, & fac bonum: * inquíre pacem, & perséquere eam.

Oculi Dómini ſuper juſtos; * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini ſuper faciéntes mala; * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt juſti, & Dóminus exaudívit eos; * & ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxtà eſt Dóminus iis qui tribuláto ſunt corde; * & húmiles ſpíritu ſalvábit.

Multæ tribulatiónes juſtórum, * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Cuſtódit Dóminus ómnia oſſa eórum; * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péſſima: * & qui odérunt juſtum, delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas ſervórum ſuórum; * & non delínquent omnes qui ſperant in eo.

Ant. Pater, panem noſtrum quotidiánum da nobis hódie. *Luc.* 11. 3.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 5. 6. 7.

HUmiliámini ſub poténti manu Dei, ut vos exáltet in témpore viſitatiónis; omnem ſollicitúdinem veſtram projiciéntes in eum, quóniam ipſi cura eſt de vobis.

℟. *breve.* Dóminus regit me, * Et nihil mihi déerit. ℟. Dóminus. ℣. In loco páſcuæ ibi me collocávit. * Et nihil. Glória. ℟. Dóminus. *Pſ.* 22. 1. 2.

℣. Dat eſcam omni carni, ℟. Quóniam in ætérnum miſericórdia ejus. *Pſ.* 135. 25.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Deus.

PSALMUS 56.

Chriſti pro nobis patientis oratio: Reſurrectio & Aſcenſio ejus prænuntiantur.

MIſerére meî, Deus, miſerére meî; * quóniam in te confídit ánima mea;

Et in umbra alárum tuárum ſperábo, * donec tránſeat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíſſimum, * Deum qui benefécit mihi.

Miſit de cœlo, & liberávit me; * dedit in oppróbrium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam suam & veritátem suam; * & erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum ; dormívi conturbátus.

Filii hóminum, dentes eórum arma & sagíttæ,* & lingua eórũ gládius acútus.

Exaltáre super cœlos, Deus ; * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis, * & incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam, * & incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum;* cantábo & psalmum dicam.

Exúrge, glória mea ; exúrge, psaltérium & cíthara ; *exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & psalmum dicam tibi in géntibus.

Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus, * & super omnem terram glória tua.

PSALMUS 93.

Ecclesia inter hujus mundi procellas, auxilium petit à Deo superborum eversore.

DEus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram, * redde retributiónem supérbis.

Usquequò peccatóres, Dómine, * úsquequò peccatóres gloriabúntur ?

Effabúntur & loquéntur iniquitátem, * loquéntur omnes qui operántur injustítiam ?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt ; * & hæreditátem tuam vexavérunt :

Víduam & ádvenam interfecérunt, * & pupíllos occidérunt :

Et dixérunt : Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite, insipiéntes in pópulo ; * & stulti, aliquándo sápite.

Qui plantávit aurem, non aúdiet ? * aut qui finxit óculum, non consíderat ?

Qui córripit gentes, non árguet ? * qui docet hóminem sciéntiam ?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

BEátus homo quem tu erudíeris, Dómine, * & de lege tua docúeris eum ;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repéllet Dóminus plebem suam, * & hæreditátem suam non derelínquet.

Quoadúsque justítia convertátur in judícium ; * & qui juxta illam, omnes qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi ad-

vérsùs malignántes? * aut quis stabit mecum advérsùs operántes iniquitátem?

Nisì quia Dóminus adjúvit me, * pauló minùs habitáſſet in inférno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus; * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secúndùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhǽret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcépto?

Captábunt in ánimam justi; * & sánguinem innocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * & Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum; & in malítia eórum dispérdet eos; * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Deus dat ómnibus vitam, & inspiratiónem, & ómnia. *Act.* 17. 25.

CAPITULUM. *Eccle.* 5. 5.

NE dicas coram Angelo: Non est providéntia; ne fortè irátus Deus contra sermónes tuos, díssipet cuncta ópera mánuum tuárum.

℟. *breve.* Cantáte Dómino, * Et psállite ei. ℟. Cantáte. ℣. Narráte ómnia mirabília ejus. * Et. Glória. ℟. Cantáte. *Ps.* 104. 2.

℣. Aperiénte te manum tuam, Dómine, ℟. Omnia implebúntur bonitáte. *Ps.* 103. 28.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Non est.

PSALMUS 43.

Ecclesia priora in se Dei beneficia recolens, posterioráque exponens mala, opem sibi à Deo poscit.

DEus, áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis opus, * quod operátus es in diébus eórum, & in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, & plantásti eos: * afflixísti pópulos, & expulísti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * & bráchium eórum non salvávit eos:

Sed déxtera tua, & bráchium tuum, & illuminátio vultûs tui; * quóniam complacuísti in eis.

Tu es ipse Rex meus, & Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo; * & gládius meus non salvábit me.

Salvásti enim nos de affligéntibus nos, * & odiéntes nos confudísti.

Divisio Psalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die; * & in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulísti, & confudísti nos; * & non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertísti nos retrórsùm post inimícos nostros; * & qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedísti nos tanquam oves escárum; * & in géntibus dispersísti nos.

Vendidísti pópulum tuum sinè prétio; * & non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris; * subsannatiónem & derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuísti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me est, * & confúsio faciéi meæ coopéruit me.

A voce exprobrántis & obloquéntis, * à fácie inimíci & persequéntis.

Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te; * & iníquè non égimus in testaménto tuo:

Et non recéssit retrò cor nostrum, * & declinásti sémitas nostras à via tua.

Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis; * & coopéruit nos umbra mortis.

Altera divisio Psal. 43.

SI oblíti sumus nomen Dei nostri, * & si expándimus manus nostras ad deum aliénum,

Nónne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exúrge, quare obdórmis, Dómine? * exúrge, & ne repéllas in finem.

Quare fáciem tuam avértis? * oblivísceris inópiæ nostræ, & tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exúrge, Dómine, ádjuva nos, * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Non est sapiéntia, non est prudéntia, non est consílium contra Dóminum. *Prov.* 21. 30.

CAPITULUM. *Job.* 12. 13.

APud ipsum est sapiéntia & fortitúdo: ipse habet consílium & intelligéntiam.

℟. *breve.* Quò ibo * A spíritu tuo, Dómine? ℟. Quò ibo. ℣. Et quò à fácie tua fúgiam? * A spíritu. Glória. ℟. Quò ibo. *Ps.* 138. 7.

℣. Sémitam meam & funículum meum investigásti; ℟. Et omnes vias meas prævidísti. *Ps.* 138. 3. 4.

AD VESPERAS.

Ant. 4. a. Deus.

PSALMUS 119.

Ecclesia vitæ præsentis mala luget.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam

meam à lábiis iniquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cũ carbónibus desolatóriis.

Heu mihi! quia incolátus meus prolongátus est; habitávi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me gratìs.

Ant. Deus nos liberávit, & vocávit vocatióne suâ sanctâ. 2. *Tim.* 1. 9.

Ant. 8. G. Grátia.

PSALMUS 120.

Dominus custos Ecclesiæ suæ.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlũ & terrã.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui custódit Israël.

Dòminus custódit te; Dóminus protéctio tua, * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctẽ.

Dóminus custódit te ab omni malo; * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introitum tuum, & éxitum tuum, * ex hoc, nunc, & usque in séculum.

Ant. Grátia data est nobis in Christo Jesu, ante témpora seculária. 2. *Tim.* 1. 9.

Ant. 2. D. Habémus.

PSALMUS 123.

Ecclesiæ à periculis ereptæ gratiarum actio.

NIsì quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israël, * nisì quia Dóminus erat in nobis.

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutíssent nos.

Cùm irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torréntem pertransívit ánima nostra; * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra, sicut passer, erépta est * de láqueo venántium;

Láqueus contrítus est, * & nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Habémus thesáurum istum in vasis fictílibus; ut sublímitas sit virtútis Dei, & non ex nobis. 2. *Cor.* 4. 7.

Ant. 3. *à.* Ait Deus.

PSALMUS 124.

Fidelium Deus ipse tutela, Iniqui perituri.

QUi confídunt in Dómino, sicut mons Sion; * non commovébitur in ætérnum qui hábitat in Jerúsalẽ.

Montes in circúitu ejus, * & Dóminus in circúitu pópuli sui, ex hoc, nunc, & usque in séculum.

Quia non relínquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum; * ut non exténdant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinántes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israël.

Ant. Ait Deus: Témpore accépto exaudívi te, & in die salútis adjúvi te. 2. *Cor.* 6. 2.

Ant. 7. *d.* Omnes.

PSALMUS 126.

Vani labores hominum quibus Deus non opitulatur.

NIsì Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisì Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquàm sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit diléctis suis somnum, * ecce hæréditas Dómini, filii, merces, fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis, * ità filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur cùm loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Omnes hómines vult Deus salvos fieri, & ad agnitiónem veritátis veníre. 1. *Tim.* 2. 4.

CAPITULUM 1. *Petr.* 1. 13. 14.

SUccíncti lumbos mentis vestræ, sóbrii, perféctè speráte in eam quæ offértur vobis grátiam, in revelatiónem Jesu Christi, quasi filii obediéntiæ, non configurári prióribus ignorántiæ vestræ desidériis.

HYMNUS.

SUPERBA gens mortálium,
Fastu profáno quid tumes?
Quodcúmque rectum pérficis,
Dei favéntis munus est.

NIL víribus debes tuis:
Ni, fons salútis, grátia
Tuos labóres próvehat,
Nil vana virtus éfficit.

DAT velle, dat rectum sequi.
Dat ipse quod jubet Deus:
Dum nos corónat, & sua
Simul corónat múnera.

POSCAMUS ergo súpplices
Cœléste donum grátiæ:
Nec, spontè quod præbet Deus,
Rebélle pectus réspuat.

SIT laus Patri, laus Fílio,
Sit par tibi laus, Spíritus:
De corde nostro fac tuæ
Virtus triúmphet grátiæ.
Amen.

℣. Quid est homo, Dómine, quòd memor es ejus?
℟. Aut filius hóminis, quó-

niam vísitas eum? *Ps.* 8. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Deus, qui dives est in misericórdia, propter nímiam caritátem suam quâ diléxit nos, & cùm essémus mórtui peccátis, convivificávit nos in Christo. *Eph.* 2. 4. 5.

Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Ipse.

PSALMUS 10.

Anima in Deo confidentis securitas.

IN Dómino confido: * quómodo dícitis ánimæ meæ; Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra; * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in paúperem respíciunt; * pálpebræ ejus intérrogant filios hóminum.

Dóminus intérrogat justum & ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, & sulphur, & spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, & justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

PSALMUS 11.

Justorum paucitas. Eloquiorum Domini laus.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus, * quóniam diminútæ sunt veritátes à filiis hóminum.

Vana locúti sunt unusquísque ad próximum suũ; * lábia dolósa, in corde & corde locúti sunt.

Dispérdat Dóminus univérsa lábia dolósa, * & linguam magníloquam.

Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt; * quis noster Dóminus est?

Propter misériam ínopum, & gémitum paúperum, * nunc exúrgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári; * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta; * argéntum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplùm.

Tu, Dómine, servábis nos;* & custódies nos à generatióne hac in ætérnum.

In circúitu ímpii ámbulant: * secúndùm altitúdinem tuam multiplicásti fílios hóminum.

PSALMUS 12.

Anima fidelis in tribulatione ad Deum deprecatio.

USquequò, Dómine, oblivíscéris me in finem? * úsquequò avértis fáciem tuam à me?

Quándiu ponam consília in ánima mea, * doló-

rem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, & exaúdi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte: * nequándo dicat inimícus meus: Præválui advérsùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero; * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo: * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, & psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Ipse Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus filii Dei. *Rom.* 8. 16.

Hymnus. Grates, peracto jam die. *infrà.*

Capitulum. 1. *Petr.* 5. 8. 9.

Sobrii estóte & vigiláte; quia adversárius vester diábolus tanquam leo rúgiens circuit, quærens quem dévoret; cui resístite fortes in fide.

℟. *brev.* In manus. *infrà.*

Ad Nunc dimíttis. *Ant.* 5. a. Grátia Dei vita ætérna, in Christo Jesu Dómino nostro. *Rom.* 6. 23.

Preces & Oratio, infrà.

FERIA QUARTA,

Ad Offic. Nocturn.

Invitatorium. Unum Legislatórem Dóminum, * Veníte, adorémus. *Jac.* 4. 12.

Psalmus, Veníte. *p.* 2.

Hymnus.

De montis alto cúlmine,
Clangunt tubæ, fulmen micat,
Ignes corúscant fúlgurum,
Numénque præsens núntiant.

Vocem Tonántis árbitram
Arrécta tellus aúdiat;
Legem veréndi Núminis,
Orbis, tremíscens áccipe.

Qui jura prescrípsit polo,
Astrísque signávit viam,
Fluctus maris qui témperat,
Hic jussa dat mortálibus.

Huic terra, pontus, sídera,
Cultu perénni sérviunt.
An sola gens mortálium
Cultum rebéllis ábnuat?

Præsta, beáta Trínitas,
Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Deus.

Psalmus 36.

Lex Dei perseveranter servanda. Bonorum & malorum quàm dispar status & exitus.

Noli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris faciéntes iniquitátem:

Quóniam tanquam fœnum velóciter aréscent; * & quemádmodum ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, & fac bonitátem; * & inhábita terram,

terram, & paſcéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino; * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, & ſpera in eo; * & ipſe fáciet.

Et edúcet quaſi lumen juſtítiam tuam, * & judícium tuum tanquam merídiem.

Súbditus eſto Dómino, * & ora eum.

Noli æmulári in eo qui proſperátur in via ſua; * in hómine faciénte injuſtitias.

Déſine ab ira, & derelínque furórem; * noli æmulári ut malignéris:

Quóniam qui malignántur, exterminabúntur; * ſuſtinéntes autem Dóminum, ipſi hæreditábunt terram.

Et adhuc puſillum, & non erit peccátor; * & quæres locum ejus, & non invénies.

Manſuéti autem hæreditábunt terram; * & delectabúntur in multitúdine pacis.

Obſervábit peccátor juſtum, * & ſtridébit ſuper eum déntibus ſuis.

Dóminus autem irridébit eum, * quóniam próſpicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres, intendérunt arcum ſuum; * ut dejíciant páuperem & ínopem, ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum; * & arcus eórum confringátur.

Mélius eſt módicum juſto, * ſuper divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conteréntur; * confírmat autem juſtos Dóminus.

Diviſio Pſalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórum: * & hæréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundéntur in témpore malo: * & in diébus famis ſaturabúntur:

Quia peccatóres * períbunt:

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint & exaltáti, * deficiéntes quemádmodum fumus defícient.

Mutuábitur peccátor, & non ſolvet: * juſtus autem miſerétur, & tríbuet.

Quia benedicéntes ei hæreditábunt terram; * maledicéntes autem ei diſperíbunt.

Apud Dóminum greſſus hóminis dirigéntur; * & viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus ſuppónit manum ſuam.

Júnior fui, étenim ſénui; * & non vidi juſtum derelíctum, nec ſemen ejus quærens panem.

Totâ die miſerétur & cómmodat; * & ſemen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, & fac bonum; * & inhábita in séculum séculi.

Quia Dóminus amat judícium, & non derelínquet sanctos suos; * in ætérnum conservabúntur.

Injústi puniéntur, * & semen impiórum perîbit.

Justi autem hæreditábunt terram, * & inhabitábunt in séculum séculi super eam.

Altera divisio Psalmi 36.

OS justi meditábitur sapiéntiam, * & lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus; * & non supplantabúntur gressus ejus.

Consíderat peccátor justum, * & quærit mortificáre eum;

Dóminus autem non derelínquet eum in mánibus ejus; * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expécta Dóminum, * & custódi viam ejus:

Et exaltábit te, ut hæreditáte cápias terram: * cùm períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * & elevátum sicut cedros Líbani:

Et transívi, & ecce non erat; * & quæsívi eum, & non est invéntus locus ejus.

Custódi innocéntiam, & vide æquitátem; * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injústi autem disperíbunt simul: * relíquiæ impiórum interíbunt:

Salus autem justórum à Dómino, * & protéctor eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, & liberábit eos; & éruet eos à peccatóribus, & salvábit eos; * quia speravérunt in eo.

Ant. Deus excélsus in fortitúdine sua; & nullus ei símilis in legislatóribus. *Job.* 36. 22.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. *f.* In déxtera.

PSALMUS 48.

Homo de pristino suo statu per peccatum lapsus, divitiis non redimitur: nihil contra infernum prosunt opes.

AUdíte hæc, omnes gentes, * áuribus percípite, omnes qui habitátis orbem,

Quique terrígenæ, & filii hóminum, * simul in unum dives & pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam, * & meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam, * apériam in psaltério propositiōnē meā.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte sua, * & in multitúdine divitiárum suárum gloriántur.

Frater non rédimit, rédimet homo? * non dabit Deo placatiónem suam,

Et prétium redemptiónis ánimæ suæ: * & laborábit in ætérnum, & vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, cùm víderit sapiéntes moriéntes: * simul insípiens & stultus períbunt.

Et relínquent aliénis divítias suas; * & sepúlcra eórum domus illórum in ætérnum.

Tabernácula eórum in progénie & progénie: * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cùm in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus: & símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis: * & póstea in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inférno pósiti sunt: * mors depáscet eos.

Et dominabúntur eórum justi in matutíno: * & auxílium eórum veteráscet in inférno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Divisio Psalmi 48.

NE timúeris cùm dives factus fúerit homo, * & cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam cùm interíerit, non sumet ómnia; * neque descéndet cũ eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur; * confitébitur tibi, cùm benefé-ceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum; * & usque in ætérnum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus, & símilis factus est illis.

PSALMUS 52.

Impii frustrà sibi dicunt Deum non esse. Christi adventus postulatur.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, & abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospéxit super filios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt; * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nónne scient omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam, ut cibum panis?

Deũ non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israël? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israël.

Ant. In déxtera ejus ígnea lex : diléxit pópulos. *Deut.* 33. 2. 3.

IN. III. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Mandátum.

PSALMUS 72.

Dum improbi in hac vita videntur felices, probi, quòd sua quemque maneant præmia, consolatione levantur.

QUàm bonus Israël Deus, * his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effusi sunt gressus mei :

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns :

Quia non est respéctus morti eórum, * & firmaméntum in plaga eórum :

In labóre hóminum non sunt, * & cum homínibus non flagellabúntur.

Ideò ténuit eos supérbia, * opérti sunt iniquitáte, & impietáte suâ :

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum ; * transiérunt in afféctum cordis :

Cogitavérunt, & locúti sunt nequítiam, * iniquitátem in excélso locúti sunt :

Posuérunt in cœlum os suum, * & lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hîc, * & dies pleni inveniéntur in eis.

Et dixérunt : Quómodo scit Deus ? * &, si est sciéntia in Excélso ?

Ecce ipsi peccatóres, & abundántes in século, * obtinuérunt divítias.

Et dixi : Ergo sinè causa justificávi cor meum, * & lavi inter innocéntes manus meas :

Et fui flagellátus totâ die, * & castigátio mea in matutínis.

Si dicébam : Narrábo sic, * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc ; * labor est ante me,

Donec intrem in sanctuárium Dei, * & intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuísti eis, * dejecísti eos dum allevaréntur.

Quómodo facti sunt in desolatiónem ! * súbitò defecérunt, periérunt propter iniquitátem suám.

Velut sómnium surgéntium, * Dómine, in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum, & renes mei commutáti sunt ; * & ego ad níhilum redáctus sum, & nescívi,

Ut juméntum factus sum apud te ; * & ego semper tecum.

Divisio Psalmi 72.

TEnuísti, [Dómine], manum déxteram meam, & in voluntáte tua deduxísti me, * & cum glória suscepísti me,

Quid enim mihi est in

cœlo? * & à te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, & cor meum; * Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnū.

Quia ecce, qui elóngant se à te, peribunt; * perdidísti omnes qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam;

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis fíliæ Sion.

PSALMUS 74.

Frustrà extollunt se iniqui: Deus judex est.

CONfitébimur tibi, Deus; * confitébimur, & invocábimus nomen tuū: narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus, * ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, & omnes qui hábitant in ea; * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníquè ágere; * & delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu;

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum; * nolíte loqui advérsùs Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, * neque à desértis móntibus.

Quóniam Deus judex est, * hunc humíliat, & hunc exáltat:

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto, * & inclinávit ex hoc in hoc;

Verúmtamen fæx ejus non est exinaníta; * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sǽculum; * cantábo Deo Jacob:

Et ómnia córnua peccatórum confríngam; * & exaltabúntur córnua justi.

Ant. Mandátum lucérna est; & lex lux; & via vitæ increpátio disciplínæ. *Prov. 6. 23.*

℣. Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: ℟. Testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis. *Ps. 18. 8.*

Pater noster, &c. *ut suprà.*

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Ps. 93. 12.*

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 8. g. Ad montem.

PSALMUS 67.

Carmen triumphale de Christi & Ecclesiæ victoriis, ab Ascensione Christi usque ad ultimum ejus adventum.

EXúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus; * & fúgiant qui odérunt eum, à fácie ejus:

Sicut déficit fumus, defíciant: * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi epuléntur, & exúltent in conspéctu Dei, * & delecténtur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum

dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui ascéndit super occásum; Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu ejus; * turbabúntur à fácie ejus, patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo;* Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * símiliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepúlcris.

Deus, cùm egrederéris in conspéctu pópuli tui, * cùm pertransíres in desérto,

Terra mota est, * étenim cœli distillavérunt à fácie Dei Sínaï, à fácie Dei Isráël.

Plúviam voluntáriam segregábis, Deus, hæreditáti tuæ; * & infirmáta est, tu verò perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea; * paráſti in dulcédine tua paúperi, Deus.

Ant. Ad montem Sínaï descendísti, Dómine, & locútus es cum pátribus nostris de cœlo. 2. *Esdr.* 9. 13.

Ant. 7. d. Dedísti.

Divisio Psalmi 67.

Dominus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum dilécti, diléсti; * & speciéi domûs divídere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, * pennæ colúmbæ deargentátæ, & posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discérnit cœléstis reges super eam, * nive dealbabúntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis; * mons coagulátus, mons pinguis:

Ut quid suspicámini montes coagulátos? * mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo, étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina, in sancto.

Ascendísti in altum, cepísti captivitátem; * accepísti dona in homínibus.

Etenim non credéntes * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedíctus Dóminus die quotídie: * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciéndi; * & Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confrínget cápita inimicórum suórum; * vérticem capílli perambulántium in delíctis suis.

Dixit Dóminus: Ex Basan convértam, * convértam in profúndum maris.

Ut intingátur pes tuus in sánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.

Ant. Dedísti eis judícia recta & legem veritátis, ceremónias & præcépta bona. 2. *Esdr.* 9. 13.

Ant. 1. a. Non.

Altera divisio Psal. 67.

VIdérunt ingréssus tuos, Deus, * ingréssus Dei mei, Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjúncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

In ecclésiis benedícite Deo, * Dómino de fóntibus Israël.

Ibi Bénjamin adolescéntulus, * in mentis excéssu.

Príncipes Juda duces eórum; * príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confírma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum, * ut exclúdant eos qui probáti sunt argénto.

Díssipa gentes quæ bella volunt: * vénient legáti ex Ægýpto, Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo; * psállite Dómino, psállite Deo,

Qui ascéndit super cœlum cœli ad Oriéntem; * ecce dabit voci suæ vocem virtútis.

Date glóriam Deo; * super Israël magnificéntia ejus, & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israël, ipse dabit virtútem & fortitúdinem plebi suæ: * benedíctus Deus.

Ant. Non nativitátis fructus pascunt hómines; sed sermo tuus, hos qui in te credíderint, consérvat. *Sap.* 16. 26.

Ant. 3. c. Custódis.

CANTICUM BARUCH. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 4.

Beati qui Dei legem habent & tenent.

OMnes qui tenent legem, pervénient ad vitam; * qui autem dereliquérunt eam, in mortem.

Convértere, Jacob, * & apprehénde eam;

Ambula per viam ad splendórem ejus, * contra lumen ejus.

Ne tradas álteri glóriam tuam, * & dignitátem tuam genti aliénæ.

Beáti sumus, Israël; * quia quæ Deo placent, manifésta sunt nobis.

Ant. Custódis pactum & misericórdiam servis tuis, qui ámbulant coram te in toto corde suo. 3. *Reg.* 8. 23.

Ant. 5. a. Convérte nos.

PSALMUS 146.

Laudandus Deus, cui beneplacitum est super timentes eum.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucúnda, decóraque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dóminus, * dispersiónes Israélis congregábit:

Qui sanat contrítos cor-

de, * & álligat contritiónes eórum:

Qui númerat multitúdinem stellárum; * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, & magna virtus ejus; * & sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus; * humílians autem peccatóres, usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne; * psállite Deo nostro in cíthara,

Qui óperit cœlum núbibus, * & parat terræ plúviã:

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * & herbam servitúti hóminum:

Qui dat juméntis escam ipsórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitũ erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timéntes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Convérte nos, Dómine, ad te, & convertémur; ínnova dies nostros, sicut à princípio. *Orat. Jer.* 5. 21.

CAPITULUM. *Josue.* 1. 8.

NOn recédat volúmen legis hujus ab ore tuo: sed meditáberis in eo diébus ac nóctibus, ut custódias & fácias ómnia quæ scripta sunt in eo.

HYMNUS.

QUÆ jussa saxo crédidit
Divina, cælans déxtera,
Ætérna dudùm véritas
In corde nostro scúlpserat.

O SANCTA lex, certam poli
Pandis viam mortálibus:
Tu méntibus præfers facem,
Gressúsque nostros dírigis.

ERRORIS expers ámbulat
Quicúmque te velit ducem;
A calle dévius perit
Te quisquis amens ábdicat.

VITAM dabis fidélibus,
Necem mináris ímpiis;
Si pœna terret ímminens,
Accéndat ingens præmium.

PRÆSTA, beáta Trínitas,
Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes. Amen.

℣. Non fecit táliter omni natióni; ℟. Et judícia sua non manifestávit eis. *Psal.* 147. 20.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Super ómnibus his, Dómine, nos ipsi percútimus fœdus. 2. *Esdr.* 9. 38.

Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Hæc est.

PSALMUS 88.

Misericordia & veritas Dei in populum suum celebranda. Promissiones quas Christo & Ecclesiæ fecit, immutabiles sunt, nec adversis hujus vitæ delentur.

MIsericórdias Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem & generatiónem, * annuntiábo veritátem tuam in ore meo;

Quóniam dixísti: In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis, * præparábitur véritas tua in eis:

Dispósui testaméntum eléctis meis, * jurávi David servo meo:

Usque in ætérnum præparábo semen tuum; * & ædificábo in generatiónem & generatiónem sedem tuã.

Confitebúntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino; * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus qui glorificátur in concílio sanctórum, * magnus & terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine, & véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris, * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vulnerátum, supérbum; * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, & tua est terra; orbem terræ, & plenitúdinem ejus tu fundásti; * aquilónem & mare tu creásti.

Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt: * tuũ bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua, & exaltétur déxtera tua: * justítia & judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia & véritas * præcédent fáciem tuam.

Divisio Psalmi 88.

BEátus pópulus qui scit jubilatiónem: * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt;

Et in nómine tuo exultábunt totâ die; * & in justítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es: * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum:

Quia Dómini est assúmptio nostra, * & Sancti Israël, Regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, & dixísti: * Pósui adjutórium in poténte, & exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum, * óleo sancto meo unxi eum:

Manus enim mea auxiliábitur ei, * & bráchium meum confortábit eum:

Nihil profíciet inimícus in eo, * & fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus, * & odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, & misericórdia mea cum ipso: * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * & in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me: Pater meus es tu, * Deus meus, & suscéptor salútis meæ:

Et ego primogénitum po-

nam illum, * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnũ servábo illi misericórdiã meam, * & testaméntum meum fidéle ipsi.

Et ponam in séculum séculi semen ejus, * & thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint filii ejus legem meã, * & in judíciis meis non ambuláverint:

Si justítias meas profanáverint, * & mandáta mea non custodíerint:

Visitábo in virga iniquitátes eórum, * & in verbéribus peccáta eórum:

Misericórdiã autem meã non dispérgam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea:

Neque profanábo testaméntum meum, * & quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Altera divisio Psal. 88.

SEmel jurávi in Sancto meo, * si David méntiar:

Semen ejus in ætérnum manébit; * & thronus ejus sicut sol in conspéctu meo:

Et sicut luna perfécta in ætérnum; * & testis in cœlo fidélis.

Tu verò repulísti, & despexísti, * distulísti christum tuum:

Evertísti testaméntum servi tui, * profanásti in terra sanctuárium ejus:

Destruxísti omnes sepes ejus, * posuísti firmaméntum ejus formídinem:

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam: * factus est oppróbrium vicínis suis:

Exaltásti déxteram depriméntium eum, * lætificásti omnes inimícos ejus:

Avertísti adjutórium gládii ejus, * & non es auxiliátus ei in bello:

Destruxísti eum ab emundatióne, * & sedem ejus in terram collisísti:

Minorásti dies témporis ejus, * perfudísti eum confusióne.

Usquequò, Dómine, avértis in finem, * exardéscet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia: * numquid enim vanè constituísti omnes fílios hóminum?

Quis est homo qui vivet, & non vidébit mortem? * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * sicut jurásti David in veritáte tua?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum, * quod contínui in sinu meo, multárum géntium:

Quod exprobravérunt inimíci tui, Dómine, * quod exprobravérunt commutatiónem christi tui.

Benedíctus Dóminus in ætérnum. * Fiat, fiat.

Ant. Hæc est cáritas Dei, ut mandáta ejus custodiámus. 1. *Joan.* 5. 3.

CAPITULUM. *Eph.* 5. 8. 9. 10.

ERátis aliquándo ténebræ, nunc autem lux in Dómino; ut filii lucis am-

bulâte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, & justítia, & veritáte, probántes quid sit beneplácitum Deo.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Deus.

PSALMUS 28.

Christi regnum: vox prædicationis Evangelicæ.

AFférte Dómino, filii Dei, * afférte Dómino filios aríetum.

Afférte Dómino glóriam & honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus, * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit; * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte, * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros; * & confringet Dóminus cedros Líbani.

Et comminuet eas tanquam vítulum Líbani: * & diléctus quemádmodum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: vox Dómini concutiéntis desértum; * & commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, & revelábit condénsa; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit: * & sedébit Dóminus rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit; * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

PSALMUS 49.

Ultimus Christi adventus prænuntiatur. Non ex cæsis victimis, sed ex animi puritate judicandi homines.

DEus deórum Dóminus locútus est, * & vocávit terram à solis ortu usque ad occásum.

Ex Sion spécies decóris ejus; * Deus manifésté véniet; Deus noster, & non silébit.

Ignis in conspéctu ejus exardéscet; * & in circúitu ejus tempéstas válida.

Advocábit cœlum desúrsum, & terram, * discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus, * quóniam Deus judex est.

Divisio Psalmi 49.

AUdi, pópulus meus, & loquar; Israël, & testificábor tibi: * Deus Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te; * holocáusta autem tua in conspéctu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos;

Quóniam meæ sunt omnes feræ sylvárum, * juménta in móntibus, & boves.

Cognóvi ómnia volati-

lia cœli ; * & pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi ; * meus est enim orbis terræ, & plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum, * aut sánguinem hircórum potábo ?

Immola Deo sacrificium laudis, * & redde Altíssimo vota tua.

Et invoca me in die tribulatiónis : * éruam te, & honorificábis me.

Peccatóri autem dixit Deus : * Quare tu enárras justítias meas, & assúmis testaméntum meum per os tuum ?

Tu verò odísti disciplínam, * & projecísti sermónes meos retrórsùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo ; * & cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * & lingua tua concinnábat dolos.

Sedens advérsùs fratrem tuum loquebáris, & advérsùs fílium matris tuæ ponébas scándalum : * hæc fecísti, & tácui.

Existimásti iníquè, quòd ero tuî símilis : * árguam te, & státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui oblivíscímini Deum ; * nequándo rápiat, & non sit qui erípiat.

Sacrificium laudis honorificábit me : * & illic iter, quo osténdam illi salutáre Dei.

Ant. Deus cáritas est ; & qui manet in caritáte, in Deo manet, & Deus in eo. 1. *Joan.* 4. 16.

CAPITULUM. *Deut.* 6. 4. 5.

Audi, Israël ; Dóminus Deus noster, Dóminus unus est. Díliges Dóminum Deum tuum, ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota fortitúdine tua.

℟. *breve.* Quid mihi est in cœlo, & * A te quid vólui super terram ? ℟. Quid. ℣. Deus cordis mei & pars mea. * A te. Glória. ℟. Quid. *Ps.* 72. 25. 26.

℣. Mihi adhærére Deo bonum est, ℟. Pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72. 28.

AD SEXTAM.

Ant. 3. *à.* Si quis.

PSALMUS 77.

Beneficia olim Judæis à Deo præstita in parabolis enarrantur, ut inde discat populus Dei ponere in Deo spem suam, & mandata ejus servare.

Attendite, pópule meus, legem meam, * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum ; * loquar propositiónes ab initio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea, * & patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta à filiis eórum, * in generatióne áltera.

Narrántes laudes Dómini, & virtútes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et ſuſcitávit teſtimónium in Jacob, * & legem póſuit in Iſraël:

Quanta mandávit pátribus noſtris nota fácere ea fíliis ſuis, * ut cognóſcat generátio áltera;

Filii qui naſcéntur, & exúrgent, * & narrábunt fíliis ſuis;

Ut ponant in Deo ſpem ſuam, & non oblivíſcántur óperum Dei, * & mandáta ejus exquírant:

Ne fiant ſicut patres eórum, * generátio prava & exáſperans,

Generátio quæ non diréxit cor ſuum; * & non eſt créditus cum Deo ſpíritus ejus.

Prima diviſio Pſal. 77.

FIlii Ephrem intendéntes & mitténtes arcum, * convérſi ſunt in die belli.

Non cuſtodiérunt teſtaméntum Dei, * & in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti ſunt benefactórum ejus, * & mirabílium ejus quæ oſténdit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægýpti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, & perdúxit eos, * & ſtátuit aquas quaſi in utre.

Et dedúxit eos in nube diéi, * & totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * & adaquávit eos velut in abýſſo multa.

Et edúxit aquam de petra, * & dedúxit tanquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhuc peccáre ei, * in iram excitavérunt Excélſum in inaquóſo.

Et tentavérunt Deum in córdibus ſuis, * ut péterent eſcas animábus ſuis.

Et malè locúti ſunt de Deo; * dixérunt: Numquid póterit Deus paráre menſam in desérto?

Quóniam percúſſit petram, & fluxérunt aquæ, * & torréntes inundavérunt.

Numquid & panem póterit dare, * aut paráre menſam pópulo ſuo?

Ideò audívit Dóminus, & díſtulit; * & ignis accénſus eſt in Jacob, & ira aſcéndit in Iſraël.

Quia non credidérunt in Deo, * nec ſperavérunt in ſalutári ejus.

Et mandávit núbibus déſuper, * & jánuas cœli apéruit,

Et pluit illis manna ad manducándum, * & panem cœli dedit eis:

Panem Angelórum manducávit homo; * cibária miſit eis in abundántia.

Secunda diviſio Pſal. 77.

TRánſtulit Auſtrum de cœlo, * & indúxit in virtúte ſua Africum;

Et pluit ſuper eos ſicut púlverem carnes, * & ſicut arénam maris volatília pennáta;

Et cecidérunt in médio

castrórum eórum, * circa tabernácula eórum :

Et manducavérunt, & saturáti sunt nimis, & desidérium eórum áttulit eis;* non sunt fraudáti à desidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum, * & ira Dei ascéndit super eos :

Et occídit pingues eórũ, * & eléctos Israël impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc; * & non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * & anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum, & revertebántur; * & dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum, * & Deus excélsus redémptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * & linguâ suâ mentíti sunt ei :

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testaménto ejus.

Ipse autem est miséricors, & propítius fiet peccátis eórum, * & non dispérdet eos.

Ant. Si quis díxerit, quóniam díligo Deum, & fratrem suum óderit, mendax est. 1. *Joan.* 4. 20.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 4. 11. 12.

CArissimi, si sic Deus diléxit nos, & nos debémus altérutrum dilígere. Deum nemo vidit unquam; si diligámus ínvicem, Deus in nobis manet, & cáritas ejus in nobis perfécta est.

℞. *breve.* Odísti, Dómine, omnes * Qui operántur iniquitátem. ℞. Odísti. ℣. Perdes omnes qui loquúntur mendácium.* Qui. Glória. ℞. Odísti. *Ps.* 5. 7.

℣. Virum sánguinum & dolósum ℞. Abominábitur Dóminus. *Ps.* 5. 8.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Mihi.

Tertia divisio Psal. 77. Et

ABundávit [Dóminus] ut avérteret iram suã, * & non accéndit omnem iram suam :

Et recordátus est quia caro sunt, * spíritus vadens, & non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in desérto,* in irã concitavérunt eum in inaquóso!

Et convérsi sunt, & tentavérunt Deum, * & Sanctum Israël exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulántis.

Sicut pósuit in Ægýpto signa sua, * & prodígia sua in campo Táneos.

Et convértit in sánguinem flúmina eórum, * & imbres eórum ne bíberent.

Misit in eos cœnomýiam, & comédit eos;* & ranam, & dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * & labóres eórum locústæ.

Et occídit in grándine vi-

neas eórum, * & moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini juménta eórum, * & possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ, indignatiónem, & iram, & tribulatiónem; * immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ, & non pepércit à morte animábus eórum; * & juménta eórum in morte conclúsit.

Et percússit omne primogénitum in terra Ægýpti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Quarta divisio Psal. 77.

ET ábstulit sicut oves pópulum suum, * & perdúxit eos tanquam gregem in desérto.

Et dedúxit eos in spe, & non timuérunt; * & inimícos eórum opéruit mare.

Et indúxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes, * & sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israël.

Et tentavérunt, & exacerbavérunt Deum excélsum, * & testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, & non servavérunt pactum quemádmodum patres eórum: * convérsi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis, * & in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, & sprevit; * & ad níhilum redégit valde Israël.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum: * & pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum, * & hæreditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis; * & vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt; * & víduæ eórum non plorabántur.

Ultima divisio Psal. 77.

ET excitátus est tanquam dórmiens Dóminus, * tanquam potens crapulátus à vino.

Et percússit inimícos suos in postérióra, * oppróbrium sempitérnum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph, * & tribum Ephraïm non elégit:

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suum in terra, * quam fundávit in sécula.

Et elégit David servum suum, * & sústulit eum de grégibus óvium:

De post fœtántes accépit eum, * páscere Jacob servum suum, & Israël hæreditátem suam.

Et pavit eos in innocéntia cordis sui, * & in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos.

Ant. Mihi vindícta; Ego retríbuam, dicit Dóminus. *Rom.* 12. 19.

CAPITULUM. *Rom.* 12. 20. 21.

SI esuríerit inimícus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi. Hoc enim fáciens, carbónes ignis cóngeres super caput ejus. Noli vinci à malo; sed vince in bono malum.

℟. *breve.* Cum his qui odérunt pacem * Eram pacíficus; ℟. Cum. ℣. Cùm loquébar illis impugnábant me gratis. * Eram. Glória Patri. ℟. Cum. *Ps.* 119. 7.

℣. Posuérunt advérsùm me mala pro bonis; ℟. Et ódium pro dilectióne mea. *Ps.* 108. 5.

AD VESPERAS.

Ant. 1. 2. Finis.

PSALMUS 122.

Mens in Deum erigenda tempore tribulationis.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce, sicut óculi servórum * in mánibus dominórum suórum;

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ, * ità óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostrî.

Miserére nostrî, Dómine, miserére nostrî; * quia multùm repléti sumus despectióne;

Quia multùm repléta est ánima nostra; * oppróbriũ abundántibus, & despéctio supérbis.

Ant. Finis legis Christus, ad justítiam omni credénti. *Rom.* 10. 4.

Ant. 2. D. Factus est.

PSALMUS 130.

Non in se, sed in Deo, sperandum est.

DOmine, non est exaltátum cor meum, * neque eláti sunt óculi mei;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam, * sed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactátus est super matre sua, * ità retribútio in ánima mea.

Speret Israël in Dómino, * ex hoc, nunc, & usque in séculum.

Ant. Factus est nobis sapiéntia à Deo, & justítia, & sanctificátio, & redémptio. 1. *Cor.* 1. 30.

Ant. 8. G. Non.

PSALMUS 144.

Dei magnitudo & beneficentia celebrantur.

EXaltábo te, Deus meus Rex, * & benedícam nómini tuo in séculum, & in séculum séculi.

Per síngulos dies bene-

dicam tibi, * & laudábo nomen tuum in séculum, & in séculum séculi.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis, * & magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua, * & poténtiam tuã pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur, * & mirabília tua narrábunt;

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt:

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, * & justítiâ tuâ exultábunt.

Miserátor & miséricors Dóminus; * pátiens & multùm miséricors.

Suávis Dóminus univérsis, * & miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Ant. Non ex opéribus justítiæ quæ fécimus nos, sed secúndùm suam misericórdiam salvos nos fecit. *Tit.* 3. 5.

Ant. 4. f. Quóniam.

Divisio Psalmi 144.

COnfiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * & sancti tui benedícant tibi:

Glóriam regni tui dicent, * & poténtiam tuam loquéntur.

Ut notam fáciant filiis hóminum poténtiam tuam, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * & dominátio tua in omni generatióne, & generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes elisos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * & tu das escam illórum in témpore opportúno:

Aperis tu manum tuam, * & imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Quóniam in lege nemo justificátur apud Deum, maniféstum est quia justus ex fide vivit. *Gal.* 3. 11.

Ant. 6. F. Quómodo.

Altera divisio Psal. 144.

JUstus Dóminus in ómnibus viis suis; * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, & deprecatiónem eórum exaúdiet, * & salvos fáciet eos.

Custó lit Dóminus omnes diligéntes se; * & omnes peccatóres dispérdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum; * & benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, & in séculum séculi.

Ant. Quómodo Christus surréxit à mórtuis per glóriam Patris, ità & nos in

novitáte vitæ ambulémus. *Rom.* 6. 4.

CAPITULUM. *Hebr.* 4. 12.

VIvus est sermo Dei, & éfficax, & penetrabílior omni gládio ancípiti, & pertíngens usque ad divisiónem ánimæ ac spíritûs, compágum quoque ac medullárum, & discrétor cogitatiónum & intentiónum cordis.

HYMNUS.

INGRATA gens mortálium,
Mores profános míttite,
Et prona legi Núminis
Vovére corda díscite.

QUOD terra clamat & polus,
Natúra quod cunctos docet,
Quod lex Tonántis prǽcipit,
Amáre Numen díscite.

OMNES jubet quos cóndidit
Ætérnus ómnium Parens,
Amóre necti mútuo;
Amáre fratres díscite.

PERENNE pondus glóriæ
Et pura cœli gáudia
Præférte nugis séculi;
Amáre vosmet díscite.

PRÆSTA, beáta Trínitas,
Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes. Amen.

℣. Utinam, Dómine, dirigántur viæ meæ, ℟. Ad custodiéndas justificatiónes tuas! *Ps.* 118. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Non auditóres legis justi sunt apud Deum; sed factóres legis justificabúntur. *Rom.* 2. 13.

Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Sicut.

PSALMUS 13.

Impii frustrà sibi dicunt Deum non esse. Christi adventus postulatur.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, & abominábiles facti sunt in stúdiis suis: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospéxit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepúlcrum patens est guttur eórum; linguis suis dolósè agébant; * venénum áspidum sub lábiis eórum,

Quorum os maledictióne & amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundéndum sánguinem.

Contrítio & infelícitas in viis eórum, & viam pacis non cognovérunt: * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nónne cognóscent omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in generatióne justa est :* consílium ínopis confudístis, quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israël ? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israël.

PSALMUS 14.

Quibus virtutum exercitiis salus obtineatur.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo ? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo ?

Qui ingréditur sinè mácula,*& operátur justítiam :

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum, * & oppróbrium non accépit advérsùs próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus;* timéntes autem Dóminum gloríficat.

Qui jurat próximo suo, & non décipit ; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, & múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

PSALMUS 31.

Misericordia Dei hominem peccatorem per gratiam suam justificantis commendatur.

BEáti quorum remíssæ sunt iniquitátes; * & quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea; * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua : * convérsus sum in ærúmna mea, dum confígitur spina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci : * & injustítiam meam non abscóndi.

Dixi : Confitébor advérsùm me injustítiam meam Dómino, * & tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meũ à tribulatióne, quæ circúmdedit me : * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, & ínstruam te in via hac quâ gradiéris ; * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicut equus & mulus, * quibus non est intelléctus.

In camo & fræno maxíllas eórum constrínge, * qui non appróximant ad te.

Multa flagélla peccatóris ; * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino & exultáte, justi ; * & gloriámini, omnes recti corde.

Ant. Sicut corpus sinè spíritu mórtuum est, ità & fides, sinè opéribus mórtua est. *Jac. 2. 26.*

Hymnus. Grates, peracto jam die. *infrà.*

CAPITULUM. 2. *Petr. 1. 10.*

FRatres, magìs satágite, ut per bona ópera certam vestram vocatiónem & electiónem faciátis: hæc enim faciéntes, non peccábitis aliquándo.

℟. *breve.* In manus. *infrà.*

Ad Nunc dimíttis. *Ant.* 3. a. Quid próderit, si fidem quis dicat se habére, ópera autem non hábeat? *Jac. 2. 14.*

Preces & Oratio, infrà.

FERIA QUINTA, AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Panem vivum qui de cœlo descéndit, * Veníte, adorémus. *Joan. 6. 51.*

Psalmus, Veníte. *p. 2.*

HYMNUS.

VENITE, mortáles; Dei
Stupéte nostri pródigas
In nos opes: sic filios
Amávit ille; sic amat.

CORPUS quod óbtulit semel,
Jugem suis dat in cibum,
Iis & in potum parat,
Quo crux rigáta est, sánguinem.

HUMANITATIS párticeps
Terras beat præséntiâ;
Nos arte mirâ vult suæ
Divinitátis cómpotes.

HIC dum latet, præséntior
Membris caput conjúngitur;
Nobísque sic, per fœdera
Amóris hæret íntimi.

AMOR litávit hóstiam,
Amóre flagret párticeps.
Procul piger, procul tepens;
Hæc poscit esca férvidos.

HIC incruénto fúnere
Dum te sub aris ímmolas;
Da, Christe, semper víctimæ
Nos immolátæ cómmori.

QUI carne nos pascis tuâ,
Sit laus tibi, Pastor bone,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Non est.

PSALMUS 44.

Carmen nuptiale de Christi & Ecclesiæ dotibus.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ * velóciter scribéntis.

Speciósus formâ præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptéreà benedíxit te Deus in ætérnũ.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime:

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ inténde, * prósperè procéde;

Et regna propter veritátem, & mansuetúdinem, & justítiam; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, * pó-

puli sub te cadent, in corda inimicórum Regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga diréctiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem: * proptéreà unxit te, Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cásia à vestiméntis tuis, à dómibus ebúrneis, * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit Regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Divisio Psalmi 44.

AUdi, filia, & vide, & inclína aurem tuam; * & oblivíscere pópulũ tuum, & domum patris tui:

Et concupíscet Rex decórem tuum; * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus: * vultum tuũ deprecabúntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ regis ab intùs; * in fimbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam, * próximæ ejus afferéntur tibi;

Afferéntur in lætítia & exultatióne, * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis, nati sunt tibi filii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui, * in omni generatióne & generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in séculum séculi.

PSALMUS 45.

Ecclesia, in se habens Deum inhabitantem, non commovebitur.

DEus noster refúgium & virtus; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus dum turbábitur terra: * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, & turbátæ sunt aquæ eórũ: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus; non commovébitur: * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, & inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confrínget arma, * & scuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego sum Deus; * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Non est ália nátio tam grandis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster. *Deut.* 4, 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Calix.

PSALMUS 64.

Inter adversa, sperandum in Deo, qui fidelibus suis cibum parat.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exáudi oratiónẽ meam; * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, & assumpsísti; * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exáudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fíniũ terræ, & in mari longè.

Prǽparans montes in virtúte tua, accínctus poténtiâ: * qui contúrbas profúndum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni & véspere delectábis.

Visitásti terram, & inebriásti eam; * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis: * parásti cibum illórum, quóniam ità est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * & campi tui replebúntur ubertáte.

Pinguéscent speciósa desérti, * & exultatióne colles accingéntur.

Indúti sunt aríetes oviũ, & valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

PSALMUS 76.

Consolatio spiritalis ex benignitate Dei sumpta.

VOce meâ ad Dóminum clamávi, * voce meâ ad Deum, & inténdit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum; * & non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima mea; * memor fui Dei, & delectátus sum, & exercitátus sum, & defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei; * turbátus sum, & non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos, * & annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo, * & exercitábar, & scopébam spíritum meum.

Numquid in ætérnum projíciet Deus? * aut non

appónet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * à generatióne in generatióne?

Aut obliviscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi: Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excélsi.

Divisio Psalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini: * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum,

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus qui facis mirábilia.

Notam fecísti in pópulis virtútem tuam; * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, filios Jacob & Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, & timuérunt; * & turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquárum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagíttæ tuæ tránseunt: * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ; * commóta est, & contrémuit terra.

In mari via tua, & sémitæ tuæ in aquis multis. * & vestígia tua non cognoscéntur.

Deduxísti, sicut oves, pópulum tuum, * in manu Móysi & Aaron.

Ant. Calix benedictiónis cui benedícimus, nónne communicátio Sánguinis Christi est? & panis quem frángimus, nónne participátio Córporis Dómini est? 1. *Cor.* 10. 16.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Panis.

PSALMUS 26.

Deus in Christo fidelium lumen & salus. Auxilium ejus adversùs hostes petitur.

DOminus illuminátio mea, & salus mea: * quem timébo?

Dóminus protéctor vitæ meæ: * à quo trepidábo?

Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, & cecidérunt.

Si consístant advérsùm me castra, * non timébit cor meum,

Si exúrgat advérsùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & vísitem templum ejus.

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me, in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: * & nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi, & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantabo, & psalmum dicam Dómino.

Divisio Psalmi 26.

EXaúdi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te; * miserére meî, & exaúdi me.

Tibi dixit cor meum: Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avértas fáciem tuam à me; * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto, ne derelínquas me; * neque despícias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me; * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * & dírige me in sémitam rectam, propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini, * in terra vivéntium.

Expécta Dóminum, viríliter age, & confortétur cor tuum, * & sústine Dóminũ.

PSALMUS 84.

Israël è captivitate liberatus, adventum Redemptoris exposcit.

BEnedixísti, Dómine, terram tuam, * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ, * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnem iram tuam; * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Convérte nos, Deus salutáris noster, * & avérte iram tuam à nobis.

Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu convérsus vivificábis nos, * & plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * & salutáre tuum da nobis.

Aúdiam quid loquátur in me Dóminus Deus, * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen propè timéntes eum salutáre ipsíus, * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi, * justítia & pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est, * & justítia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem, * & terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit, * & ponet in via gressus suos.

Ant. Panis Dei est, qui de cœlo descéndit, & dat vitam mundo. *Joan. 6. 33.*

℣. Gustáte, & vidéte quóniam

quóniam suávis est Dóminus; ℟. Beátus vir qui sperat in eo. *Ps.* 33. 9.

Pater noster, &c. *ut suprà.*

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Sacerdótes tui, Dómine, induántur justítiam; ℟. Et Sancti tui exúltent. *Psal.* 131. 9.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 4. A. Angelórum.

PSALMUS 20.

Ecclesia pro Christi Regis sui victoriis gratias agit.

DOmine, in virtúte tua lætábitur rex; * & super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei, * & voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te; * & tribuísti ei longitúdinem diérum in séculum, & in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam & magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi; * lætificábis eum in gaúdio cum vultu tuo:

Quóniam rex sperat in Dómino, * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, & devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * & semen eórum à filiis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala; * cogitavérunt consília quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum; * in reliquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus & psallémus virtútes tuas.

Ant. Angelórum escâ nutrivísti pópulum tuum, Dómine. *Sap.* 16. 20.

Ant. 7. *d.* Parátum.

PSALMUS 71.

Christi regnum super omnes gentes prænuntiatur.

DEus, judícium tuum regi da, * & justítiam tuam fílio regis,

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & paúperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * & colles justítiam.

Judicábit paúperes pópuli, & salvos fáciet fílios paúperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole, & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in

vellus, * & sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * & à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ; * omnes gentes sérvient ei:

Quia liberábit paúperem à poténte, * & paúperem cui non erat adjútor.

Parcet paúperi & ínopi, * & ánimas paúperum salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper; * totâ die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus, * & florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sécula; * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ; * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabília solus.

Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum; & replébitur majestáte ejus omnis terra. * Fiat, fiat.

Ant. Parátum panem de cœlo præstitísti illis sinè labóre, omne delectaméntum in se habéntem. *Sap.* 16. 20.

Ant. 2. D. Substántia.

PSALMUS 97.

Deus laudandus, ob Christi Salvatoris adventum & manifestationem.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum; * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * & veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra; * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara & voce psalmi, * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini; * moveátur mare & plenitúdo ejus, orbis terrárum & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, ſimul montes exultábunt à conſpéctu Dómini; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in juſtítia, * & pópulos in æquitáte.

Ant. Subſtántia tua dulcédinem tuam, quam in fílios habes, oſtendébat. *Sap.* 16. 21.

Ant. 8. G. Verè.

CANTICUM SALOMONIS.

Prov. c. 9. v. 1. ad 6.

Euchariſticum convivium typicè proponitur.

SApiéntia ædificávit ſibi domum, * excídit colúmnas ſeptem:

Immolávit víctimas ſuas, * míſcuit vinum, & propóſuit menſam ſuam:

Miſit ancíllas ſuas, ut vocárent ad arcem, * & ad mœ́nia civitátis:

Si quis eſt párvulus, véniat ad me; * & inſipiéntibus locúta eſt:

Veníte, comédite panem meum; * & bíbite vinum quod míſcui vobis.

Relínquite infántiam, & vívite, * & ambuláte per vias prudéntiæ.

Ant. Verè tu es Deus abſcónditus, Deus, Iſraël Salvátor. *Iſ.* 45. 15.

Ant. 5. a. Nos credídimus.

PSALMUS 147.

Laudandus Deus, qui Eccleſiam ſuam adipe frumenti ſatiat.

LAuda, Jerúſalem, Dóminum, * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit ſeras portárum tuárum; * benedíxit fíliis tuis in te:

Qui póſuit fines tuos pacem; * & ádipe fruménti sátiat te:

Qui emíttit elóquium ſuum terræ; * velóciter currit ſermo ejus:

Qui dat nivem ſicut lanam, * nébulam ſicut cínerem ſpargit:

Mittit cryſtállum ſuam ſicut buccéllas; * ante fáciẽ frígoris ejus quis ſuſtinébit?

Emíttet verbum ſuum, & liquefáciet ea; * flabit ſpíritus ejus, & fluent aquæ:

Qui annúntiat verbum ſuum Jacob, * juſtítias & judícia ſua Iſraël.

Non fecit táliter omni natióni; * & judícia ſua non manifeſtávit eis.

Ant. Nos credídimus & cognóvimus, quia tu es Chriſtus Fílius Dei. *Joan.* 6. 70.

CAPITULUM. *Iſ.* 12. 6.

EXúlta & lauda, habitátio Sion, quia Magnus in médio tuî, Sanctus Iſraël.

HYMNUS.

SIc quos amáſti prótegis,
Ut, Chriſte, nunquam déſeras:
His tu propínas Sánguinem,
Et Corpus appónis cibum.

JAM non, ut olim fúlminans,
Percúlſa terres péctora:
Te temperátum nunc jubar
Noſtris adúmbrat ſénſibus.

QUI cuncta comples Númine,

Summóque nutu dírigis,
Throno refúlgens ígneo,
Hîc nube sub densa lates.

Ut nos ab astris éxules,
Cœlo redúcas pátrio,
Et ómnibus dites bonis,
Hîc ipse pauper éxulas.

O si quis intùs ésurit,
Qualis parátur hîc cibus!
Si languet æger, hîc salus;
Si luget, hîc solátium.

Qui carne nos pascis tuâ,
Sit laus tibi, Pastor bone;
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.

Amen.

℣. Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea;
℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Psal.* 62. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. *g.* Consúrge, Dómine Deus, in réquiem tuam, tu & arca fortitúdinis tuæ: Sacerdótes tui, Dómine Deus, induántur salútem, & Sancti tui læténtur in bonis. 2. *Par.* 6. 41.

Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Ant. 6. F. Qui sitit.

PSALMUS 41.

In Deo sperandum. Justus in domo Dei epulans, exultabit.

QUemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum, * ità desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * Quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei!

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, & effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei,

In voce exultatiónis & confessiónis, * sonus epulántis.

Quare tristis es, ánima mea? * & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi; * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

AD meípsum ánima mea conturbáta est: * proptéreà memor ero tuî de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abýssus abýssum invocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, & fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Suscéptor meus es.

Quare oblítus es meî? * & quare contristátus incédo, dum affígit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi, qui tribulant me, inimíci mei.

Dum dicunt mihi per síngulos dies: * Ubi est Deus tuus?

Quare tristis es, ánima mea? * & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi; * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

PSALMUS 42.

In Deo sperandum. Deo duce, ad altare ejus hilariter & confidenter introëundum.

JUdica me, Deus, & discérne causam meam de gente non sancta; * ab hómine iníquo & dolóso érue me:

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: * quare me repulísti? & quare tristis incédo, dum affligit me inimícus?

Emítte lucem tuam & veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, & adduxérunt in montem sanctum tuum, & in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, ánima mea? & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi; * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ant. Qui sitit, véniat; & qui vult, accípiat aquam vitæ gratis. *Apoc.* 22. 17.

CAPITULUM. *Is.* 55. 1.

OMnes sitiéntes, veníte ad aquas; & qui non habétis argéntum, properáte, émite & comédite: veníte, émite absque argénto, & absque ulla commutatióne, vinum & lac.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Hic est.

PSALMUS 24.

Oratio pœnitentis, veniam à Deo poscentis.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confido.

Non erubéscam, * neque irrídeant me inimíci mei.

Etenim univérsi qui sústinent te, non confundéntur: * confundántur omnes iníqua agéntes supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demónstra mihi; * & sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me, * quia tu es Deus salvátor meus, & te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * & misericordiárum tuárum, quæ à século sunt.

Delícta juventútis meæ, & ignorántias meas ne memíneris: * secúndùm misericórdiam tuam meménto meî tu, propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.

Divisio Psalmi 24.

UNiversæ viæ Dómini, misericórdia & véritas, * requiréntibus testaméntum ejus & testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo: * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur; * & semen ejus hæreditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum; * & testaméntum ipsius ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum; * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserére meî; * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meā, & labórem meum, * & dimítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * & ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, & érue me: * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocéntes & recti adhæsérunt mihi, * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israël, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

PSALMUS 60.

Spes nostra Deus, turris fortitudinis à facie inimici.

EXaúdi, Deus, deprecatiónem meam, * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi, dum anxiarétur cor meum; * in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula, * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu, Deus meus, exaudísti oratiónem meam; * dedísti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies, * annos ejus usque in diem generatiónis & generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei: * misericórdiam & veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Hic est panis de cœlo descéndens; ut si quis ex ipso manducáverit, non moriátur. *Joan.* 6. 50.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 11. 26.

QUotiescúmque manducábitis panem hunc, & cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis, dónec véniat.

℟. *breve*. Cálicem salutáris accípiam ; * Et nomen Dómini invocábo. ℟. Cálicem. ℣. Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus. * Et. Glória Patri. ℟. Cálicem. *Ps.* 115. 13. 14.

℣. Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, ℟. Et mirabília ejus fíliis hóminum. *Ps.* 106. 31.

AD SEXTAM.

Ant. 1. 2. Anima.

PSALMUS 80.

In Deo lætandum, qui cibat nos ex adipe frumenti, & de petra melle saturat.

EXultáte Deo adjutóri nostro, * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, & date týmpanum, * psaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tubâ, * in insígni dié solemnitátis vestræ :

Quia præcéptum in Israël est, * & judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cùm exíret de terra Ægýpti : * linguam quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus, * manus ejus in cóphino serviérunt.

Divisio Psalmi 80.

IN tribulatióne invocásti me, & liberávi te; * exaudívi te in abscóndito tempestátis, probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, & contestábor te : * Israël, si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægýpti, * diláta os tuum, & implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam, * & Israël non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndùm desidéria cordis eórum, * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me, * Israël si in viis meis ambulásset,

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem, * & super tribulántes eos misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei ; * & erit tempus eórum in sécula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti ; * & de petra, melle saturávit eos.

PSALMUS 83.

Æterna Dei tabernacula unicum justi desiderium.

QUàm diléċta tabernácula tua, Dómine virtútum ! * concupíscit, & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus, & Deus meus.

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine; * in sécula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te; * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem; * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaúdi oratiónem meam, * aúribus pércipe, Deus Jacob.

Protéctor noster, áspice, Deus, * & réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis, * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei, * magìs quàm habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam & veritátem díligit Deus, * grátiam & glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

Ant. Anima pollúta quæ éderit de cárnibus hóstiæ pacificórum, quæ obláta est Dómino, períbit de pópulis suis. *Levit.* 7. 20.

CAPITULUM. I. *Cor.* 10. 20. 21.

NOlo vos sócios fieri dæmoniórum. Non potéstis cálicem Dómini bíbere, & cálicem dæmoniórum; non potéstis mensæ Dómini partícipes esse, & mensæ dæmoniórum.

℟. *breve.* Quis ascéndet in montem Dómini, aut quis * Stabit in loco sancto ejus? ℟. Quis. ℣. Innocens mánibus & mundo corde. * Stabit. Glória. ℟. Quis. *Ps.* 23. 3. 4.

℣. Hæc est generátio quæréntium eum, ℟. Quæréntium fáciem Dei Jacob. *Ps.* 23. 6.

AD NONAM.

Ant. 4. f. Impossíbile est.

PSALMUS 19.

Christi sacrificium pro suis acceptari plebs ejus poscit.

EXaúdiat te Dóminus in die tribulatiónis; * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de Sancto, * & de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui; * & holocaústum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secúndùm cor tuum, * & omne consílium tuum confírmet.

Lætábimur in salutári tuo, * & in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas; * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exaúdiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, & hi in equis: * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, & cecidérunt: * nos autem surréximus, & eréčti sumus.

Dómine, salvum fac regem; * & exáudi nos in die quâ invocavérimus te.

P s a l m u s 22.

Mensam in conspectu nostro paravit Deus.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit; * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam, & si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsùs eos qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me, * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

P s a l m u s 53.

Oratio justi adversùs hostes animæ suæ.

DEus, in nómine tuo salvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus, exaúdi oratiónem meam, * aúribus pércipe verba oris mei:

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsùm me, & fortes quæsiérunt ánimam meam, * & non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me, * & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis, * & in veritáte tua dispérde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me, * & super inimícos meos despéxit óculus meus.

Ant. Impossíbile est sánguine taurórum & hircórum auférri peccáta. *Hebr.* 10. 4.

C a p i t u l u m. *Malach.* 1. 10. 11.

NOn est mihi volúntas in vobis, dicit Dóminus exercítuum, & munus non suscípiam de manu vestra: ab ortu enim solis, usque ad occásum, magnum est nomen meum in géntibus, & in omni loco sacrificátur & offértur nómini meo oblátio munda.

℟. *breve.* Pane cœli * Saturávit eos. ℟. Pane. ℣. Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ. * Saturávit eos. Glória. ℟. Pane. *Ps.* 104. 22. 41.

Ant. Beáti qui lavant stolas suas in sánguine Agni, ut sit potéstas eórum in ligno vitæ! *Apoc.* 22. 14.

CAPITULUM. *Rom.* 16. 17.

ROgo vos, fratres, ut observétis eos qui dissensiónes & offendícula, præter doctrínam quam vos didicístis, fáciunt, & declináte ab illis.

HYMNUS.

NOs, Christe, cernis díssitos.
Fis arte mirâ próximus:
Et Córporis præséntiâ,
Nobis benígnus júngeris.

QUOT gratiárum flúmina
Torréntis hîc instar fluunt!
Quæ non liquéscant péctora,
Succénsa tantis ígnibus!

HOMO, tuméntes ábjice
Fastus: latet velo Deus.
An, ipse dum se déprimit,
Palam vidéri géstias?

QUID! dum sub arcto se Deus
Pusíllus orbe cóntrahit,
Tu, præda quondam vérmibus,
Pompam supérbus éxplicas!

O CHRISTE, neu rursùm sinas
Paráre nos tibi crucem,
Quos tanta per commércia
Mensâ beâsti cœlitûm.

QUI carne nos pascis tuâ,
Sit laus tibi, Pastor bone;
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis, ℟. A templo tuo in Jerúsalem. *Ps.* 67. 29. 30.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Absit à nobis hoc scelus, ut recedámus à Dómino, & ejus vestígia relinquámus, extrúcto altári ad holocaústa, & sacrifícia, & víctimas offeréndas, præter altáre Dómini Dei nostri. *Jos.* 22. 29.

Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. *g.* Ignis.

PSALMUS 15.

Deus in Christo pars calicis nostri, nos cum Christo ressuscitabit.

COnsérva me, Dómine, quóniam sperávi in te: * dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum; * pósteà acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus; * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ & cálicis mei: * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris; * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intellé-

ctum; * ínsuper & usque ad noctem, increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper; * quóniam à dextris est mihi ne commóvear:

Propter hoc lætátum est cor meum, & exultávit lingua mea: * ínsuper & caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno; * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

PSALMUS 23.

Quibus virtutibus ascendemus in cælum cum Christo.

DOmini est terra, & plenitúdo ejus; * orbis terrárum, & univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum, * & super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus, & mundo corde; * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras; & elevámini, portæ æternáles; * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras; & elevámini, portæ æternáles; * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

PSALMUS 149.

Laudandus Deus, qui exaltabit mansuetos in salutem.

CAntáte Dómino cánticum novum; * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israël in eo qui fecit eum; * & fílii Sion exúltent in Rege suo.

Laudent nomen ejus in choro; * in týmpano & psaltério psallant ei;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo; * & exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória, * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum; * & gládii ancípites in mánibus eórum,

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis;

Ad alligándos reges eórum in compédibus, * & nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium

conſcríptum : * glória hæc eſt ómnibus ſanctis ejus.

Ant. Ignis in altári ſemper ardébit, quem nútriet ſacérdos. *Levit.* 6. 12.

Hymnus. Grates, peracto jam die, &c. *infrà.*

CAPITULUM. *Exod.* 29, 42.

SAcrificium eſt Dómino, oblatióne perpétuâ, in generatiónes veſtras.

℞. *breve.* In manus, *infrà.*

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. c. Sit Dóminus Deus noſter nobíſcum, ſicut fuit cum pátribus noſtris, non derelínquens nos neque projíciens. 3. *Reg.* 8. 57.

Preces & Oratio, infrà.

FERIA SEXTA,

AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Redemptórem noſtrum Dóminum,* Veníte, adorémus. *Iſ.* 47. 4.

Pſalmus, Veníte. *p.* 2.

HYMNUS.

O MIRA Patris cáritas!
Sic ille diléxit ſuos,
Ut ſpontè Natum tráderet;
Servi fit obſes Fílius.

SPLENDORIS ímmemor ſui,
Noſtræ ſalútis fit memor:
Ut nos in altum próvehat,
Ad ima deſcéndit Deus.

PER mille fuſum vúlnera
Totum dat orbi sánguinem.
Hoc fonte naſcens grátia,
Terras inúndans éxpiat.

DUM cæſa tortóris manu
Procúmbit inſons víctima,
Hanc ímmolat cœlo Pater,
Hanc mactat in terris amor.

QUI nos creávit, laus Patri,
Qui nos redémit, Fílio;
Fovens redémptos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Deus.

PSALMUS 51.

Impios manet interitus; Juſtos, gloria.

QUid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injuſtítiam cogitávit lingua tua: * ſicut novácula acúta fecíſti dolum.

Dilexíſti malítiam ſuper benignitátem, * iniquitátem magìs quàm loqui æquitátem.

Dilexíſti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolóſa.

Proptéreà Deus déſtruet te in finem: * evéllet te, & emigrábit te de tabernáculo tuo, & radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt juſti, & timébunt, & ſuper eum ridébunt, & dicent: * Ecce homo, qui non póſuit Deum adjutórem ſuum:

Sed ſperávit in multitúdine divitiárum ſuárum; * & præváluit in vanitáte ſua.

Ego autem, ſicut oliva fructífera in domo Dei, * ſperávi in miſericórdia Dei in ætérnum, & in séculum séculi.

Confitébor tibi in séculum, quia fecíſti: * & ex-

pectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum.

PSALMUS 54.

Justus ab iniquis vexatus, & ab ipsis familiaribus suis maledictus, in Deo spem suam ponit.

EXaúdi, Deus, oratiónem meam, & ne despéxeris deprecatiónem meam: * inténde mihi, & exaúdi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea: * & conturbátus sum à voce inimíci, & à tribulatióne peccatóris.

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes: * & in ira moléſti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me: * & formído mortis cécidit super me.

Timor & tremor venérunt super me: * & contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut colúmbæ? * & volábo, & requiéscam.

Ecce elongávi fúgiens; * & mansi in solitúdine.

Expectábam eum, qui salvum me fecit à pusillanimitáte spíritûs, * & tempestáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum: * quóniam vidi iniquitátem, & contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas: * & labor in médio ejus, & injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra & dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixísset mihi, * sustinuíssem útique.

Et si is qui óderat me, super me magna locútus fuísset, * abscondíssem me fórsitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus, & notus meus,

Qui simul mecum dulces capiébas cibos: * in domo Dei ambulávimus cum consénsu.

Véniat mors super illos; * & descéndant in inférnum vivéntes:

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi: * & Dóminus salvábit me.

Divisio Psalmi 54.

VEspere, & manè, & merídie narrábo, & annuntiábo; * & exaúdiet [Dóminus] vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropínquant mihi; * quóniam inter multos erant mecum.

Exaúdiet Deus, & humiliábit illos, * qui est ante sécula.

Non enim est illis commutátio, & non timuérunt Deum; * exténdit manum suam in retribuéndo.

Contaminavérunt testaméntum ejus, divísi sunt ab ira vultûs ejus: * & appropinquávit cor illíus.

Molliti sunt sermónes ejus

super óleum : * & ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam, & ipse te enútriet : * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.

Tu verò, Deus, dedúces eos * in púteum intéritûs.

Viri sánguinum, & dolósi non dimidiábunt dies suos : * ego autem sperábo in te, Dómine.

Ant. Deus erat in Christo, mundum reconcílians sibi. 2. *Cor.* 5. 19.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Christus.

PSALMUS 63.

Anima fidelis Dei justitiam contra calumniatores deprecatur.

EXaúdi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor : * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me à convéntu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum rem amáram, ut sagittent in occúltis immaculátum.

Súbitò sagittábunt eum, & non timébunt, * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos, * dixérunt : Quis vidébit eos ?

Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum : * & exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum : * & infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos : * & tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei : * & facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, & sperábit in eo ; * & laudabúntur omnes recti corde.

PSALMUS 87.

Justus ab inimicis vexatus, & ab amicis derelictus, se Deo commendat.

DOmine Deus salútis meæ, * in die clamávi, & nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea, * inclína aurem tuam ad precem meam.

Quia repléta est malis ánima mea, * & vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum ; * factus sum sicut homo sinè adjutório, inter mórtuos liber ;

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlcris, quorum non es memor ámpliùs ; * & ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, & in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longè fecísti notos meos à me, * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, & non egrediébar, * óculi mei languérunt præ inópia.

Divisio Psalmi 87.

CLamávi ad te, Dómine, totâ die; * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília? * aut médici suscitábunt, & confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlcro misericórdiam tuam, * & veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * & justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te, Dómine, clamávi; * & manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repéllis oratiónem meam? * avértis fáciem tuam à me?

Pauper sum ego, & in labóribus à juventúte mea; * exaltátus autem humiliátus sum, & conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ; * & terróres tui conturbavérunt me:

Circumdedérunt me sicut aqua totâ die, * circumdedérunt me simul.

Elongásti à me amícum & próximum, * & notos meos à miséria.

Ant. Christus diléxit Ecclésiam, & seipsum trádidit pro ea. *Eph.* 5. 25.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Pro peccátis.

PSALMUS 68.

Christi orantis in monte Oliveti agonia, & alia passionis ejus circumstantia.

SAlvum me fac, Deus; * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profúndi: * & non est substántia.

Veni in altitúdinem maris; * & tempéstas demérsit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratìs.

Confortáti sunt, qui persecúti sunt me inimíci mei injústè: * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam: * & delícta mea à te non sunt abscóndita.

Non erubéscant in me qui expéctant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundántur super me, * qui quærunt te, Deus Israël.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium; * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * & peregrínus filiis matris meæ.

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me; * & op-

próbria exprobrántium tibi cecidérunt ſuper me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam,* & factum eſt in oppróbrium mihi.

Et póſui veſtiméntum meum cilícium, * & factus ſum illis in parábolam.

Advérsùm me loquebántur qui ſedébant in porta, * & in me pſallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meã ad te, Dómine: * tempus beneplácit, Deus.

In multitúdine miſericórdiæ tuæ exaúdi me, * in veritáte ſalútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar: * líbera me ab iis qui odérunt me, & de profúndis aquárum.

Non me demérgat tempéſtas aquæ, neque abſórbeat me profúndum, * neque úrgeat ſuper me púteus os ſuum.

Diviſio Pſalmi 68.

EXaúdi me, Dómine, quóniam benígna eſt miſericórdia tua; * ſecúndùm multitúdinem miſeratiónum tuárum réſpice in me.

Et ne avértas fáciem tuam à púero tuo; * quóniam tríbulor, velóciter exaúdi me.

Inténde ánimæ meæ, & líbera eam; * propter inimícos meos éripe me.

Tu ſcis impropérium meum, & confuſiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conſpéctu tuo ſunt omnes qui tríbulant me: * impropérium expectávit cor meum, & miſériam,

Et ſuſtínui qui ſimul contriſtarétur, & non fuit; * & qui conſolarétur, & non invéni.

Et dedérunt in eſcam meam fel; * & in ſiti mea, potavérunt me acéto.

Fiat menſa eórum coram ipſis in láqueum, * & in retributiónes, & in ſcándalum.

Obſcuréntur óculi eórum ne vídeant, * & dorſum eórum ſemper incúrva.

Effúnde ſuper eos iram tuam, * & furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitátio eórum deſérta, * & in tabernáculis eórum non ſit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percuſſiſti, perſecúti ſunt; * & ſuper dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem ſuper iniquitátem eórum; * & non intrent in juſtítiam tuam.

Deleántur de libro vivéntium, * & cum juſtis non ſcribántur.

Altera diviſio Pſal. 68.

EGo ſum pauper & dolens: * ſalus tua, Deus, ſuſcépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * & magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo ſuper vítulum novéllum, * cór-

nua producéntem & ſíngulas.

Vídeant paúperes, & læténtur: * quǽrite Deum, & vivet ánima veſtra:

Quóniam exaudívit paúperes Dóminus: * & vinctos ſuos non deſpéxit.

Laudent illum cœli & terra, * mare & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus ſalvam fáciet Sion, * & ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hæreditáte acquírent eam.

Et ſemen ſervórum ejus poſſidébit eam, * & qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. Pro peccátis noſtris mórtuus eſt, juſtus pro injúſtis. 1. *Petr.* 3. 18.

℣. Redemptiónem miſit Dóminus ℟. Pópulo ſuo. *Pſ.* 110. 9.

Pater noſter, &c. *ut ſuprà.*

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Exultábunt lábia mea, Dómine, cùm cantávero tibi, ℟. Et ánima mea quam redemíſti. *Pſ.* 70. 23.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 2. D. Dómine.

PSALMUS 69.

Chriſtus pro nobis patiens, ſibi pro nobis opem precatur.

DEus, in adjutórium meum inténde; * Dómine, ad adjuvándum me feſtina.

Confundántur & revereántur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertántur retrórsùm & erubéſcant, * qui volunt mihi mala.

Avertántur ſtatim erubeſcéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent & læténtur in te omnes qui quærunt te; * & dicant ſemper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt ſalutáre tuum.

Ego verò egénus & pauper ſum; * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus, & liberátor meus es tu; * Dómine, ne moréris.

Ant. Dómine, Deus noſter, poſſedérunt nos dómini abſque te: tantùm in te recordémur nóminis tui. *Iſ.* 26. 13.

Ant. 5. 2. Ne deſpícias.

PSALMUS 70.

Caput Eccleſiæ Chriſtus pro ipſa adversùs impios auxilium poſtulat.

IN te, Dómine, ſperávi, non confúndar in ætérnum: * in juſtítia tua líbera me, & éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * & ſalva me.

Eſto mihi in Deum protectórem, & in locum munítum; * ut ſalvum me fácias;

Quóniam firmaméntum meum, * & refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * & de

manu contra legem agéntis, & iníqui;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine: * Dómine, spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero; de ventre matris meæ tu es protéctor meus; * in te cantátio mea semper.

Tanquam prodígium factus sum multis, * & tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, * ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis; * cùm deféeerit virtus mea, ne derelínquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * & qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicéntes: Deus derelíquit eum, persequímini, & comprehéndite eum; * quia non est qui erípiat.

Deus, ne elongéris à me; * Deus meus, in auxílium meum réspice.

Confundántur, & defíciant detrahéntes ánimæ meæ; * operiántur confusióne & pudóre, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo; * & adjíciam super omnem laudem tuam.

Ant. Ne despícias, Dómine, partem tuam, quam redemísti tibi. *Esth.* 13. 16.

Ant. 1. a. Salva nos.

Divisio Psalmi 70.

OS meum annuntiábit justítiam tuam, [Dómine], * totâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini; * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuísti me à juventúte mea; * & usque nunc pronuntiábo mirabília tua.

Et usque in senéctam & sénium, * Deus, ne derelínquas me;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra est,

Poténtiam tuam, & justítiam tuam, Deus, usque in altíssima, quæ fecísti magnália: * Deus, quis símilis tibi?

Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas & malas, * & convérsus vivificásti me, & de abýssis terræ íterùm reduxísti me!

Multiplicásti magnificéntiam tuam, * & convérsus consolátus es me.

Nam & ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam, Deus; * psallam tibi in cíthara, Sanctus Israël.

Exultábunt lábia mea cùm cantávero tibi, * & ánima mea quam redemísti.

Sed & lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuã, * cùm confúsi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Salva nos, Deus salvátor noster, & cóngrega nos. 1. *Par.* 16. 35.

Ant. 3. c. Tu, Dómine.

CANTICUM HABACUC.

c. 3. v. 1. ad finem.

Prophetia de Christi & Ecclesiæ passionibus & victoriis.

Domine, audívi auditiónem tuam; * & tímui.

Dómine, opus tuum * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * & Sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus; * & laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit, * córnua in mánibus ejus.

Ibi abscóndita est fortitúdo ejus: * ante fáciem ejus ibit mors;

Et egrediétur diábolus ante pedes ejus: * stetit, & mensus est terram.

Aspéxit & dissólvit gentes: * & contríti sunt montes séculi.

Incurváti sunt colles mundi * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabúntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui ascéndes super equos tuos, * & quadrígæ tuæ salvátio.

Súscitans suscitábis arcum tuum, * juraménta tríbubus, quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ, vidérunt te, & doluérunt montes; * gurges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam; * altitúdo manus suas levávit.

Sol & luna stetérunt in habitáculo suo; * in luce sagittárum tuárum ibunt, in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram; * & in furóre obstupefácies gentes.

Egréssus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum Christo tuo.

Percussísti caput de domo ímpii; * denudásti fundaméntum ejus, usque ad collum.

Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo, ad dispergéndum me.

Exultátio eórum, * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, & conturbátus est venter meus; * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * & subter me scáteat.

Ut requiéscam in die tribu-

latiónis; * ut ascéndam ad pópulum accínctum nostrũ.

Ficus enim non florébit;* & non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ; * & arva non ásferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus; * & non erit arméntum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * & exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus fortitúdo mea; * & ponet pedes meos quasi cervórum;

Et super excélsa mea dedúcet me victor * in psalmis canéntem.

Ant. Tu, Dómine, Pater noster, Redémptor noster; à século nomen tuum. *Is.* 63. 16.

Ant. 6. F. Ipsi.

PSALMUS 145.

Laudandus Deus, qui facit judicium injuriam patientibus.

LAuda, ánima mea, Dóminum; * laudábo Dóminum in vita mea, psallam Deo meo quándiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus, * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertétur in terram suã; * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare & ómnia quæ in eis sunt:

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus; * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos; * Dóminus illúminat cœcos:

Dóminus érigit elísos; * Dóminus díligit justos:

Dóminus custódit ádvenas; pupíllum & víduam suscípiet, * & vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sécula; * Deus tuus, Sion, in generatiónem & generatiónem.

Ant. Ipsi servi tui, & pópulus tuus, quos redemisti in fortitúdine tua magna. 2. *Esdr.* 1. 10.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 4. 13. 14.

CAríssimi, communicántes Christi passiónibus, gaudéte; ut & in revelatióne glóriæ ejus, gaudeátis exultántes: si exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis.

HYMNUS.

QUICUMQUE defixam cruci
Dei vides imáginem,
Simúlque diro cónspicis
Mucróne confóssum latus,

AGNOSCE quanto vúlnere
Natúra læsa décidit:
Divínus en tanti cruor
Medéla sola vúlneris.

NOS ergo Christus ínnocens
Livóre sanávit suo;
Nostrósque languóres tulit,
Ut lánguidis foret salus.

QUI tanta passus es, Deus,

Fac írritus non sit labor;
Nec sánguinis fructum tui
Sinas nocéntes pérdere.

Qui nos creávit, laus Patri;
Qui nos redémit, Fílio;
Fovens redémptos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus. Amen.

℣. Hæc recordátus sum;
℟. Et effúdi in me ánimam meam. *Ps.* 41. 5.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. Redemísti nos Deo in sánguine tuo, Dómine, ex omni tribu, & lingua, & pópulo, & natióne. *Apoc.* 5. 9.

Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Ant 1. a. Trádidit.

PSALMUS 34.

Christus pro nobis patiens, ab hostibus liberari deprecatur.

Júdica, Dómine, nocéntes me; * expúgna impugnántes me.

Apprehénde arma & scutum: * & exúrge in adjutórium mihi.

Effúnde frámeam, & conclúde advérsùs eos qui persequúntur me: * dic ánimæ meæ: Salus tua ego sum.

Confundántur & revereántur, * quæréntes ánimam meam.

Avertántur retrórsùm, & confundántur, * cogitántes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti; * & ángelus Dómini coárctans eos.

Fiat via illórum ténebræ & lúbricum; * & ángelus Dómini pérsequens eos.

Quóniam gratìs abscondérunt mihi intéritum láquei sui; * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat; & cáptio quam abscóndit, apprehéndat eum; * & in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * & delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum & paúperem à diripiéntibus eum.

Divisio Psalmi 34.

Surgéntes testes iníqui, * quæ ignorábam, interrogábant me;

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi molésti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * & orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum & quasi fratrem nostrum, sic complacébam: * quasi lugens & contristátus, sic humiliábar.

Et advérsùm me lætáti sunt, & convenérunt: * congregáta sunt super me flagélla, & ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compúncti; tentavérunt me,

subsannavérunt me subsannatióne; * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quandò respícies? * restítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in ecclésia magna, * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergaúdeant mihi qui adversántur mihi iníquè; * qui odérunt me grátis, & ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebántur; * & in iracúndia terræ loquéntes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum: dixérunt: Euge, euge; vidérunt óculi nostri.

Vidísti, Dómine, ne síleas; * Dómine, ne discédas à me.

Altera divisio Psal. 34.

EXúrge, & inténde judício meo; * Deus meus, & Dóminus meus in causam meam.

Júdica me secúndùm justítiam tuam, Dómine Deus meus; * & non supergaúdeant mihi.

Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ: * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubéscant, & revereántur simul, * qui gratulántur malis meis.

Induántur confusióne & reveréntiâ, * qui magna loquúntur super me.

Exúltent & læténtur, qui volunt justítiam meam; * & dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

Ant. Trádidit in mortem ánimam suam, & cum scelerátis reputátus est. *Is.* 53. 12.

CAPITULUM. *Hebr.* 12. 3. 4.

REcogitáte eum qui talem sustínuit à peccatóribus advérsùm semetípsum contradictiónem; ut ne fatigémini ánimis vestris deficiéntes: nondum enim usque ad sánguinem restitístis, advérsùs peccátum repugnántes.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Vulnerátus est.

PSALMUS 25.

Anima fidelis ab iniquis vexata humilis apud Deum querela.

JUdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingréssus sum; * & in Dómino sperans non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me: * ure renes meos & cor meum.

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est; * & complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis; * & cum iniqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium; * & cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocéntes manus meas; * & circúmdabo

dabo altáre tuum, Dómine;

Ut aúdiam vocem laudis, * & enárrem univérsa mirabília tua.

Dómine, diléxi decórem domûs tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam; * & cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes sunt; * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingréssus sum: * rédime me, & miserére meî.

Pes meus stetit in diréćto: * in ecclésiis benedícam te, Dómine.

PSALMUS 39.

Christus mortis & inferi victor, Deo Patri pro se gratias agit, pro suis membris preces offert.

EXpéćtans expećtávi Dóminũ;* & inténdit mihi;

Et exaudívit preces meas;* & edúxit me de lacu misériæ, & de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos; * & diréxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, & timébunt, * & sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus; * & non respéxit in vanitátes, & insánias falsas.

Multa fecísti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua: * & cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi & locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.

Sacrifícium & oblatiónem noluísti: * aures autem perfecísti mihi.

Holocaústum, & pro peccáto non postulásti: * tunc dixi: Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

ANnuntiávi justítiã tuam in ecclésia magna: * ecce lábia mea non prohibébo, Dómine, tu scisti.

Justítiam tuam non abscóndi in corde meo: * veritátem tuam, & salutáre tuum dixi.

Non abscóndi misericórdiam tuam & veritátem tuam, * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas à me: * misericórdia tua & véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala quorum non est númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei; * & cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me; * Dómine, ad adjuvándum me réspice.

Confundántur & revereán-

tur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertántur retrórsum, & revereántur, * qui volunt mihi mala.

Ferant conféstim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent & læténtur super te omnes quæréntes te; * & dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum & pauper: * Dóminus sollícitus est meî.

Adjútor meus & protéctor meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

Ant. Vulnerátus est propter iniquitátes nostras; attrítus est propter scélera nostra. *Is.* 53. 5.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 6. 20.

EMpti estis prétio magno; glorificáte & portáte Deum in córpore vestro.

℟. *breve.* Protéctor noster, * Aspice, Deus. ℟. Protéctor. ℣. Et réspice in fáciem Christi tui. * Aspice. Glória. ℟. Protéctor. *Ps.* 83. 10.

℣. Memóriam fecit mirabílium suórum; ℟. Miséricors & miserátor Dóminus. *Ps.* 110. 4.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Pósuit.

PSALMUS 21.

Christus in cruce, Patrem obsecrat, ut sibi adsit.

DEus, Deus meus, réspice in me, quare me dereliquísti? * longè à salúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, & non exáudies; * & nocte, & non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in Sancto hábitas, * Laus Israël.

In te speravérunt patres nostri; * speravérunt, & liberásti eos.

Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt: * in te speravérunt, & non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, & non homo; * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me; * locúti sunt lábiis, & movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxísti me de ventre, * spes mea abubéribus matris meæ:

In te projéctus sum ex útero; * de ventre matris meæ, Deus meus es tu.

Divisio Psalmi 21.

NE discésseris à me; * quóniam tribulátio próxima est, quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi; * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens & rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum; *

& dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquéscens, * in médio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, & lingua mea adhǽsit faúcibus meis: * & in púlverē mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos; * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt & inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, & super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me; * ad defensiónem meam cónspice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * & de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * & à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis; * in médio ecclésiæ laudábo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum; * univérsum semen Jacob, glorificáte eum;

timeat eum omne semen Israël:

Quóniam non sprevit neque despéxit deprecatiónem paúperis, nec avértit fáciem suam à me; * & cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Altera divisio Psal. 21.

APud te laus mea in ecclésia magna; * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent paúperes, & saturabúntur: & laudábunt Dóminum qui requírunt eum: * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiscéntur, & converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ:

Et adorábunt in conspéctu ejus * univérsæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini est regnum; * & ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt, & adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet; * & semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra: * & annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrûm. *Isa.* 53. 6.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 1. 18. 19.

NOn corruptibílibus auro vel argénto redémpti estis de vana vestra conversatióne patérnæ traditiónis, sed pretióso Sánguine quasi Agni immaculáti Christi & incontamináti.

℟. *breve.* Apud Dóminum * Misericórdia. ℟. Apud. ℣. Et copiósa apud eum redémptio. * Misericórdia. Glória. ℟. Apud. *Ps.* 129. 7.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli; ℟. Effúndite coram illo corda vestra. *Ps.* 61. 9.

AD NONAM.

Ant. 7. *d.* Tanquam ovis.

PSALMUS 30.

Vox Christi morientis & spiritum suum Patri commendantis.

IN te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuã; * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea & refúgium meum es tu; * & propter nomen tuum de-dúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc quem abscondérunt mihi; * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum; * redemísti me, Dómine, Deus veritátis.

Odísti observántes vanitátes * supervácuè.

Ego autem in Dómino sperávi: * exultábo, & lætábor in misericórdia tua;

Quóniam respexísti humilitátem meam; * salvásti de necessitátibus ánimam meam.

Nec conclusísti me in mánibus inimíci; * statuísti in loco spatióso pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

MIserére meî, Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus:

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea; * & ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbriũ, & vicínis meis valde; * & timor notis meis.

Qui vidébant me, * foràs fugérunt à me.

Oblivióni datus sum tanquam mórtuus à corde; * factus sum tanquam vas pérditum:

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu, in eo dum convenírent simul advérsùm me, * accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine: * dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * & à persequéntibus me.

Illústra fáciem tuam super servum tuum; * salvum me fac in misericórdia tua.

Dómine, non confúndar, quóniam invocávi te; * eru-

bescant impii, & deducántur in inférnum.

Muta fiant lábia dolósa,* qui loquúntur advérsùs justum iniquitátem, in supérbia & in abusióne.

Altera divisio Psal. 30.

QUàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * quam abscondísti timéntibus te!

Perfecísti eis qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.

Abscóndes eos in abscóndito faciéi tuæ,* à conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo, * à contradictióne linguárum.

Benedíctus Dóminus; * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in excéssu mentis meæ: * Projéctus sum à fácie oculórum tuórum.

Ideò exaudísti vocem oratiónis meæ, * cùm clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; * quóniam veritátem requíret Dóminus, & retríbuet abundánter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, & confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Ant. Tanquam ovis ad occisiónem ductus est, & sicut agnus coram tondénte se, sine voce, sic non apéruit os suum. *Act.* 8. 32.

CAPITULUM. *Hebr.* 13. 12. 13.

JEsus, ut sanctificáret per suum sánguinem pópulum, extra portam passus est. Exeámus igitur ad eum extra castra, impropérium ejus portántes.

℟. *breve.* In cápite libri* Scriptum est de me. ℟. In cápite. ℣. Ut fácerem voluntátem tuam. *Scriptum. Glória. ℟. In cápite. *Ps.* 39. 8. 9.

℣. Deus meus, vólui, ℟. Et legem tuam in médio cordis mei. *Ps.* 39. 9.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Cùm.

PSALMUS 128.

Christi & Ecclesiæ prælia & victoriæ.

SÆpè expugnavérunt me à juventúte mea, * dicat nunc Israël;

Sæpè expugnavérunt me à juventúte mea; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres, * prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus concídit cervíces peccatórum: * confundántur & convertántur retrórsùm omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum, * quod priúsquàm evellátur, exáruit:

De quo non implévit manum suam qui metit, * & sinum suum qui manípulos cólligit:

Et non dixérunt qui præteríbant: Benedíctio Dómi-

ni super vos; * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Cùm adhuc peccatóres essémus, secúndùm tempus, Christus pro nobis mórtuus est. *Rom.* 5. 8. 9.

Ant. 1. a. Próprio.

PSALMUS 129.

Oratio pœnitentis veniam à Deo per Christum poscentis.

DE profúndis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaúdi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine, * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est; * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus; * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia; * & copiósa apud eum redémptio:

Et ipse rédimet Israël * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Próprio Fílio suo non pepércit Deus: sed pro nobis ómnibus, trádidit illum. *Rom.* 8. 32.

Ant. 2. D. Christus.

PSALMUS 139.

Se ab improbis defendi precatur Ecclesia.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo: * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde, * totâ die constituébant prælia:

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis; * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris, * & ab homínibus iníquis éripe me;

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos, * abscondérunt supérbi láqueum mihi;

Et funes extendérunt in láqueum; * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu: * exaúdi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Christus factus est nobis sapiéntia à Deo, & justítia, & sanctificátio, & redémptio. 1. *Cor.* 1. 30.

Ant. 3. ç. Majórem.

Divisio Psalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrásti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri; * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne fortè exalténtur.

Caput circúitûs eórum, * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos; * in misériis non subsístent.

Vir linguósus non dirigétur in terra; * virum injústum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dó-

minus judícium inopis, * & vindíctam páuperum.

Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo; * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Majórem hâc dilectiónem nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis. *Joan.* 15. 13.

Ant. 8. G. Animam.

PSALMUS 141.

Justus humanâ ope destitutus, ad divinum confugit auxilium.

VOce meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam; * & tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio.

In deficiéndo ex me spíritum meum: * & tu cognovísti sémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, & vidébam; * & non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me; * & non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te Dómine, * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecatiónem meam; * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me; * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confiténdum nómini tuo; * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. Animam suam pro nobis pósuit: & nos debémus pro frátribus ánimas pónere. 1. *Joan.* 3. 16.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 2. 20. 21.

SI benefaciéntes patiénter sustinétis, hæc est grátia apud Deum; in hoc enim vocáti estis: quia & Christus passus est pro nobis, vobis relínquens exémplum, ut sequámini vestígia ejus.

HYMNUS.

SPERATE, mortáles, gravi
Peccáta quos premunt jugo;
Qui Sanguis in terras fluit,
Vestræ salútis pignus est.

DIVINA mundi Víctima,
Amándo non servas modum:
Cur totus it venis cruor?
Guttam dedísse súfficit.

IMMENSUS hoc amor jubet,
Suásque dat leges tibi:
Hic solus impónit crucem,
Et crux amánti fit levis.

SIC ergo, Christe, nos amas!
Salváre sic mundum juvat!
O ter beátum! cui licet
Tecum pati, tecum mori.

QUI nos creávit, laus Patri;
Qui nos redémit, Fílio;
Fovens redémptos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, Dómine; ℟. Ut non moveántur vestígia mea. *Ps.* 16. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. c. Si unus pro ómnibus mórtuus est, ergo omnes mórtui sunt; & pro ómnibus mórtuus est Christus; ut & qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mórtuus est. 2. *Cor.* 5. 14. 15.

Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Quis.

PSALMUS 37.

Mala hujus vitæ sustinenda, ad obtinendam peccatorum veniam.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam sagíttæ tuæ infixæ sunt mihi, * & confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum:

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum, * & sicut onus grave, gravátæ sunt super me.

Putruérunt & corrúptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, & curvátus sum usque in finem, * totâ die contristátus ingrediébar:

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus; * & non est sánitas in carne mea.

Afflíctus sum & humiliátus sum nimis; * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum, * & gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea; * & lumen oculórum meórum, & ipsum non est mecum.

Divisio Psalmi 37.

AMíci mei & próximi mei * advérsum me appropinquavérunt & steterunt;

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt; * & vim faciébant, qui quærébant ánimam meam;

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes; * & dolos totâ die meditabántur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * & sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non aúdiens, * & non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi; * tu exaúdies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequándo supergaúdeant mihi inimíci mei; * & dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum, * & dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo, * & cogitábo pro peccáto meo:

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti sunt super me; * & multiplicáti sunt, qui odérunt me iniquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me, Dómine Deus meus, * ne discésseris à me.

Inténde in adjutórium meum, * Dómine, Deus salútis meæ.

PSALMUS 55.

Anima fidelis in Deo sperans, nihil ab homine timet.

Miserére meî, Deus, quóniam conculcávit me homo: * totâ die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die; * quóniam multi bellántes advérsùm me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabántur; * advérsùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt & abscóndent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi; * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo, sicut & in promissióne tua.

Tunc converténtur inimíci mei retrórsùm: * in quacúmque die invocávero te, ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem; * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, quæ reddam, * laudatiónes tibi.

Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, & pedes meos de lapsu; * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Quis ergo nos separábit à caritáte Christi? *Rom.* 8. 35.

Hymnus. Grates, perácto jam die. *infrà.*

CAPITULUM. 1. *Thess.* 5. 9. 10.

Fratres, non pósuit nos Deus in iram, sed in acquisitiónem salútis, per Dóminum nostrum Jesum Christum, qui mórtuus est pro nobis.

℟. *breve.* In manus. *infrà.*

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 7. *d.* Si quis non amat Dóminum nostrum Jesum Christum, sit anáthema. 1. *Cor.* 16. 22.

Preces & Oratio, infrà.

SABBATO,
AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Dóminum, qui reddit justis mercédem labórum, * Veníte, adorémus. *Sap.* 10. 17.

Psalmus, Veníte. *p.* 2.

HYMNUS.

RECENS ab Autóris manu
Primus parens mortálium,
Curis solútus ánxiis,
Dies agébat cándidos.

Mox, pœna peccáti, labor;
Cum patre natos óbruit;
Hinc terra, cultóris manu
Versánda, spinas prótulit.

OMNES dolóris filii,
Omnes labóri náscimur:
Inter labóres vívimus,
Labóre vitam claúdimus.

AT non caret fructu labor
Factus medéla críminis;
Corpus domat, cor érigit,
Et munit ad cœlum viam.

QUI nos corónat, laus Patri;
Qui nos redémit, Filio;
Almâ juvans nos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Deus.

PSALMUS 16.

Christi pro nobis patientis oratio cum spe resurgendi.

EXaúdi, Dómine, justítiam meam; * inténde deprecatiónem meam.

Aúribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, & visitásti nocte: * igne me examinásti, & non est invénta in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórũ, ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis, * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me, Deus: * inclina aurem tuam mihi, & exaúdi verba mea.

Divisio Psalmi 16.

MIrífica misericórdias tuas, [Dómine], * qui salvos facis sperántes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupíllam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me, * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meã circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt, * os eórum locútum est supérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * & sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exúrge, Dómine, præveni eum, & supplánta

eum :* éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum; * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórũ.

Saturáti sunt fílii : * & dimiſérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo : * satiábor, cùm apparúerit glória tua.

PSALMUS 35.

Impiorum malitia. Justitia Dei. Justorum gloria.

DIxit injústus, ut delínquat in semetípso : * non est timor Dei ante óculos ejus.

Quóniam dolósè egit in conspéctu ejus;* ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas & dolus; * nóluit intellígere ut benè ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo; ástitit omni viæ non bonæ; * malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua, * & véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei : * judícia tua abýssus multa.

Hómines & juménta salvábis, Dómine : * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum sperábunt :

Inebriabúntur ab ubertáte domûs tuæ; * & torrénte voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ; * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * & justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes supérbiæ; * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem; * expúlsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. Deus pósuit hóminem in paradíso voluptátis, ut operarétur. *Gen.* 2. 15.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Cuncti.

PSALMUS 57.

Christus inimicorum suorum injustitiam arguit, & Dei vindictam in ipsos prænuntiat.

SI verè útique justítiam loquímini,* recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini in terra, * injustítias manus vestræ concínnant.

Alienáti sunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero, * locúti sunt falsa.

Furor illis secúndùm similitúdinem serpéntis,* sicut áspidis surdæ & obturántis aures suas,

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * & venéfici incantántis sapiénter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum ;* molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decúrrens : * inténdit arcum suum, donec infirméntur.

Sicut cera quæ fluit, auferéntur : * supercécidit ignis ; & non vidérunt solem.

Priúsquàm intellígerent spinæ vestræ rhamnum, * sicut vivéntes, sic in ira absórbet eos.

Lætábitur justus cùm víderit vindíctam ; * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo : Si útique est fructus justo, * útique est Deus júdicans eos in terra.

P S A L M U S 142.

Oratio pœnitentis opem & misericordiam Dei deprecantis.

DOmine, exaúdi oratiónem meam, áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua, * exaúdi me in tua justítia ;

Et non intres in judícium cúm servo tuo ; * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens ;

Quia persecútus est inimícus ánimam meam, * humiliávit in terra vitam meam ;

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi ; * & anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis, * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te ; * ánima mea sicut terra sinè aqua tibi.

Velóciter exaúdi me, Dómine ; * defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam à me : * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Divisio Psalmi 142.

AUditam fac mihi manè misericórdiam tuam, [Dómine] ; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem ; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine, ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam, * & in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam ; * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Cuncti dies hóminis dolóribus & ærúmnis pleni sunt. *Eccle.* 2. 23.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Caro.

PSALMUS 38.

Hujus vitæ vanitas & miseria. Divinum postulatur subsidium.

DIxi : Custódiam vias meas, * ut non delínquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiã,* cùm consísteret peccátor advérsùm me.

Obmútui, & humiliátus sum, & sílui à bonis : * & dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me : * & in meditatióne mea exardéscet ignis.

Locútus sum in lingua mea : * Notum fac mihi, Dómine, finem meum,

Et númerum diérum meórum quis est ; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos : * & substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen univérsa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo: * sed & frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc, quæ est expectátio mea? nónne Dóminus? * & substántia mea apud te est.

Divisio Psalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me, [Dómine]; * oppróbrium insipiénti dedísti me.

Obmútui, & non apérui os meum, * quóniam tu fecísti.

Amove à me plagas tuas;* à fortitúdine manûs tuæ ego deféci, in increpatiónibus.

Propter iniquitátem corripuísti hóminem, & tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaúdi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam ; * aúribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, & peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remítte mihi, ut refrígerer priúsquàm ábeam, * & ámpliùs non ero.

PSALMUS 46.

Christus Rex magnus super omnem terram; ipsi psallendum.

OMnes gentes, plaúdite mánibus ; * jubiláte Deo, in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis, * Rex magnus super omnem terrã.

Subjécit pópulos nobis, * & gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite : * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus; *psállite sapiénter.

Regnábit Deus super gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham; * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.

Ant. Caro hóminis, dum vivet, dolébit; & ánima illíus super semetípso lugébit. *Job.* 14. 22.

℣. Qui séminant in lácrymis, ℟. In exultatióne metent. *Ps.* 125. 5.

Pater noster, &c. *ut suprà.*

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Inclinávi cor meum, Dómine, ad faciéndas justificatiónes tuas in ætérnum, ℟. Propter retributiónem. *Ps.* 118. 112.

Ant. 4. a. Magna.

PSALMUS 47.

Ecclesia Dei frustrà impugnatur; Deus fundavit eam in æternum.

MAgnus Dóminus & laudábilis nimis, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, látera Aquilónis, * cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt, * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, * commóti sunt:

Tremor apprehéndit eos; * ibi dolóres ut parturiéntis.

In spíritu veheménti, * cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndùm nomen tuum, Deus, sic & laus tua in fines terræ: * justitiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, & exúltent filiæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam; * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus, & distribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera;

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, & in séculum séculi; * ipse reget nos in sécula.

Ant. Magna sunt judícia tua, Dómine, & inenarrabília verba tua. *Sap.* 17. 1.

Ant. 7. d. Quæ.

PSALMUS 66.

Deus in toto orbe per Christum cognoscendus.

DEus misereátur nostrî, & benedícat nobis; * illúminet vultum suum super nos, & misereátur nostrî;

Ut cognóscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, * confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur & exúltent gentes; * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, & gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Ant. Quæ de manu tua accépimus, Dómine, dédimus tibi. 1. *Par.* 29. 14.

Ant. 3. c. Quid est.

PSALMUS 86.

Ecclesiæ Dei dilatatio: ipse fundavit eam Altissimus.

FUndaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthiópum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo & homo natus est in ea: * & ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium * ómnium habitátio est in te.

Ant. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? *Job.* 7. 17.

Ant. 2. D. Peregríni.

ALTERUM MOYSI CANTICUM. *Deut. c.* 32. *v.* 1. *ad* 43.

Populi sui infidelitates, Deique vindictas & miserationes, prænuntiat.

AUdíte, cœli, quæ loquor; * aúdiat terra verba oris mei.

Concréscat ut plúvia doctrína mea; * fluat ut ros elóquium meum;

Quasi imber super herbam, * & quasi stillæ super grámina.

Quia nomen Dómini invocábo, * date magnificéntiam Deo nostro.

Dei perfécta sunt ópera, * & omnes viæ ejus judícia.

Deus fidélis & absque ulla iniquitáte, * justus & rectus.

Peccavérunt ei, & non filii ejus, in sórdibus; * generátio prava atque pervérsa.

Hǽccine reddis Dómino, * pópule stulte & insípiens?

Numquid non ipse est Pater tuus, * qui possédit te, & fecit & creávit te?

Meménto diérum antiquórum, * cógita generatiónes síngulas:

Intérroga patrem tuum, & annuntiábit tibi; * majóres tuos, & dicent tibi:

Quando dividébat Altíssimus gentes, * quando separábat filios Adam,

Constítuit términos populórum, * juxta númerum filiórum Israël.

Pars autem Dómini pópulus ejus; * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, & vastæ solitúdinis.

Circumdúxit eum, & dócuit, * & custodívit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volándum pullos suos,* & super eos vólitans,

Expándit alas suas, & assúmpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit; * & non erat cum eo deus aliénus.

Constítuit eum super excélsam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra,* oleúmque de saxo duríssimo,

Bútyrum de arménto, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & aríetum filiórum Basan;

Et hircos cum medúlla trítici, * & sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est diléctus, & recalcitrávit: * incrassátus, impinguátus, dilatátus,

Derelíquit Deum factórem suum, * & recéssit à Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis, * & in abominatiónibus, ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, & non Deo; * diis quos ignorábant.

Novi recentésque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit, dereliquísti, * & oblítus es Dómini Creatóris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitátus est,* quia provocavérunt eum filii sui & fíliæ:

Et ait: Abscóndam fáciem meam ab eis; * & considerábo novíssima eórum;

Generátio enim pervérsa est, * & infidéles filii.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat Deus, * & irritavérunt in vanitátibus suis:

Et ego provocábo eos in eo qui non est pópulus, * & in gente stulta irritábo illos.

Ignis succénsus est in furóre meo, * & ardébit usque ad inférni novíssima:

Devorabítque terram cum gérmine suo,* & móntium fundaménta combúret.

Congregábo super eos mala, * & sagíttas meas complébo in eis.

Consuméntur fame; * & devorábunt eos aves morsu amaríssimo.

Dentes bestiárum immíttam in eos, * cum furóre traheéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, & intùs pavor, * júvenem simul ac vírginem, lacténtem cum hómine sene.

Dixi: Ubinàm sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum:

Sed propter iram inimicórum dístuli; * ne fortè superbírent hostes eórum,

Et dícerent: Manus nostra excélsa, * & non Dóminus, fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, & sinè prudéntia: * útinàm sáperent & intellígerent, ac novíssima providérent.

Quómodo persequátur unus mille, * & duo fugent decem míllia?

Nónne ídeò, quia Deus suus véndidit eos, * & Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum: * & inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum vínea eórum, * & de suburbánis Gomórrhæ:

Uva eórum uva fellis, * & botri amaríssimi.

Fel dracónum vinum eórum, * & venénum áspidum insanábile.

Nónne hæc cóndita sunt apud me, * & signáta in thesaúris meis?

Mea est últio, & ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxtà est dies perditiónis, * & adésse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis suis miserébitur.

Vidébit quòd infirmáta sit manus, * & clausi quoque defecérunt, residuíque consúmpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?

De quorum víctimis comedébant ádipes, * & bibébant vinum libáminum?

Surgant, & opituléntur vobis, * & in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego sim solus, * & non sit álius deus præter me:

Ego occídam, & ego vívere fáciam; percútiam, & ego sanábo; * & non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam; * & dicam: Vivo ego in ætérnum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * & arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóstibus meis, * & his qui odérunt me, retríbuam:

Inebriábo sagíttas meas sánguine, * & gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * & de captivitáte nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus, * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur:

Et vindíctam retríbuet in hostes eórum; * & propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Peregríni sumus coram te, & ádvenæ, sicut omnes patres nostri. 1. *Par.* 29. 15.

Ant. 5. a. Ob hoc.

PSALMUS 116.

Misericordia & veritas Dei in populum suum à gentibus laudanda.

LAudáte Dóminum, omnes gentes: * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniã confirmáta est super nos misericórdia ejus; * & véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. Ob hoc quòd ómnium Dóminus es, ómnibus te párcere facis. *Sap.* 12. 16.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 9. 24.

NEscítis quòd ii qui in stádio currunt, omnes quidem currunt, sed unus áccipit bravíum? sic cúrrite, ut comprehendátis.

HYMNUS.

PUGNATE, Christi mílites,
Fortes fide resístite;
Imménsa promísit Deus
Pio labóri præmia.

NON ille fluxas ac leves
Palmas dabit vincéntibus;
Sed lucis ætérnæ decus,
Et pura semper gaúdia.

MENTES beátas éxcipit
Formósa Cœlitûm domus:
Hîc turba, cœlis áltior,
Subjécta calcat sídera.

HUC certa nos spes évocat:
Huc vota tendant ómnia:
Nec térreat brevis labor,
Ætérna quos merces manet.

QUI nos corónat, laus Patri;
Qui nos redémit, Fílio;
Almâ juvans nos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Dómine, quis requiéscet in monte sancto tuo? ℟. Qui ingréditur sinè mácula, & operátur justítiam. *Ps.* 14. 1. 2.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. a. Deus noster, magne, fortis & terríbilis, custódiens pactum & misericórdiam, ne avértas à fácie tua omnem labórem qui invénit nos. 2. *Esdr.* 9. 32.

Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Quid prodest.

PSALMUS 40.

Christus propter nos egenus, morti traditus, resurrectionem suam petit & impetrat.

BEátus qui intélligit super egénum & paúperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra, * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus; * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miserére meî; * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt ma-

la mihi ; * Quandò moriétur, & períbit nomen ejus ?
Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur ; * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.
Egrediebátur foràs, * & loquebátur in idípsum.
Advérsùm me susurrábant omnes inimíci mei, * advérsùm me cogitábant mala mihi.
Verbum iníquum constituérunt advérsùm me : * numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat ?
Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit super me supplantatiónē.
Tu autem, Dómine, miserére meî, & resúscita me ; * & retríbuam eis.
In hoc cognóvi quóniam voluísti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.
Me autem propter innocéntiam suscepísti ; * & confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.
Benedíctus Dóminus Deus Israël à século, & usque in séculum. * Fiat, fiat.

PSALMUS 98.

Christi regnum super omnes populos : ipse est cui serviebant patres antiqui.

DOminus regnávit, irascántur pópuli ; * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.
Dóminus in Sion magnus, * & excélsus super omnes pópulos.
Confiteántur nómini tuo magno, quóniam terríbile & sanctum est : * & honor regis judícium díligit.
Tu parásti directiónes, * judícium & justítiam in Jacob tu fecísti.
Exaltáte Dóminum Deū nostrum ; * & adoráte scabéllum pedum ejus, quóniam sanctum est.
Móyses & Aaron in sacerdótibus ejus, * & Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.
Invocábant Dóminum, & ipse exaudiébat eos, * in colúmna nubis loquebátur ad eos.
Custodiébant testimónia ejus, * & præcéptum quod dedit illis.
Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos ; * Deus, tu propítius fuísti eis, & ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.
Exaltáte Dóminum Deū nostrum, & adoráte in monte sancto ejus ; * quóniam Sanctus Dóminus Deus noster.

PSALMUS 107.

Christus resurrectionem suam, & regni sui dilatationem prænuntiat.

PArátum cor meum, Deus, parátum cor meum ; * cantábo, & psallam in glória mea.
Exúrge, glória mea, exúrge, psaltérium & cíthara : * exúrgam dilúculo.
Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & psal-

lam tibi in nationibus;

Quia magna est super cœlos misericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus, * & super omnem terram glória tua.

Ut liberéntur dilécti tui, * salvum fac déxterâ tuâ, & exaúdi me.

Deus locútus est in Sancto suo: * Exultábo, & dívidam Síchimam; & convállem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad, & meus est Manásses; * & Ephraïm suscéptio cápitis mei.

Juda rex meus; * Moab lebes spei meæ.

In Idumǽam exténdam calceaméntum meum: * mihi alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumǽam?

Nónne tu, Deus, qui repulísti nos? * & non exíbis, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne; * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * & ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Ant. Quid prodest hómini, si mundum univérsum lucrétur, ánimæ verò suæ detriméntum patiátur? *Matt.* 16. 26.

CAPITULUM. *Philipp.* 2. 12. 13.

CArissimi, cum metu & tremóre vestram salútem operámini; Deus est enim qui operátur in vobis, & velle, & perfícere, pro bona voluntáte.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Qui certat.

PSALMUS 58.

Christus morti traditus, Patrem suum orat, Judæis incredulis dispersionem, regnúmque suum super gentes prænuntians.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus, * & ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * & de viris sánguinum salva me.

Quia ecce cepérunt ánimam meam: * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine: * sinè iniquitáte cucúrri, & diréxi.

Exúrge in occúrsum meũ, & vide: * & tu, Dómine Deus virtútum, Deus Israël,

Inténde ad visitándas omnes gentes; * non misereáris ómnibus qui operántur iniquitátem.

Converténtur ad vésperam, & famem patiéntur ut canes; * & circuíbunt civitátem.

Ecce loquéntur in ore suo, & gládius in lábiis

eórum : * quóniam quis audívit ?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Divisio Psalmi 58.

FOrtitúdinem meam ad te custódiam, quia, Deus, suscéptor meus es : * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Deus osténdet mihi super inimícos meos, ne occídas eos : * nequándo obliviscántur pópuli mei.

Dispérge illos in virtúte tua : * & depóne eos, protéctor meus Dómine.

Delíctum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum, * & comprehendántur in supérbia sua.

Et de execratióne & mendácio annuntiabúntur in consummatióne : * in ira consummatiónis, & non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * & fínium terræ.

Converténtur ad véssperam, & famem patiéntur ut canes ; * & circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergéntur ad manducándum : * si veró non fúerint saturáti, & murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam ; * & exultábo manè misericórdiã tuam;

Quia factus es suscéptor meus & refúgium meum,* in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi psallam, quia, Deus, suscéptor meus es : * Deus meus, misericórdia mea.

PSALMUS 75.

Terribilis est Deus in judiciis suis super iniquos.

NOtus in Judæa Deus ;* in Israël magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus ; * & habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium & bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus ætérnis : * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

Dormiérunt somnum suum,* & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, & quis resístet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecísti judícium ; * terra trémuit, & quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus ;* ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi ;* & relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, & réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera,

Terríbili, & ei qui aufert spíritum príncipum, *

terríbili apud reges terræ.

Ant. Qui certat in agóne, non coronátur, nisi legítimè certáverit. 2. *Tim.* 2. 5.

CAPITULUM. *Eph.* 5. 15. 16.

VIdéte, fratres, quómodo cautè ambulétis, non quasi insipiéntes, sed ut sapiéntes, rediméntes tempus, quóniam dies mali sunt.

℟. *breve.* Justi * Hæreditábunt terram. ℟. Justi. ℣. Et inhabitábunt in séculum séculi super eam. * Hæreditábunt. Glória. ℟. Justi. *Ps.* 36. 29.

℣. Viríliter ágite, & confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30. 25.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Unusquísque.

PSALMUS 100.

Christi regnum describitur: ultimum ejus judicium pranuntiatur.

MIsericórdiam & judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psallam & intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injústam; * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum; * declinántem à me malígnum non cognoscébam.

Detrahéntem secrétò próximo suo, * hunc persequébar.

Supérbo óculo & insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum; * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam: * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conspéctu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ; * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitátem.

PSALMUS 108.

Christus inimicis suis, Dei in ipsis vindictam, suámque de ipsis victoriam prædicit.

DEus, laudem meam ne tacúeris; * quia os peccatóris, & os dolósi super me apértum est.

Locúti sunt advérsùm me linguâ dolósâ, & sermónibus ódii circumdedérunt me, * & expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; * ego autem orábam.

Et posuérunt advérsùm me mala pro bonis, * & ódium pro dilectióne mea.

Constítue super eum peccatórem, * & diábolus stet à dextris ejus.

Cùm judicátur, éxeat

condemnátus ; * & orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci ; * & episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant filii ejus órphani ,* & uxor ejus vídua.

Nutántes transferántur filii ejus, & mendícent, * & ejiciántur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus ; * & dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor, * nec sit qui misereátur pupíllis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum ; * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspéctu Dómini, * & peccátū matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper, * & dispéreat de terra memória eórum ;

Pro eo quòd non est recordátus fácere misericórdiam, * & persecútus est hóminem ínopem & mendícum, & compúnctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, & véniet ei ; * & nóluit benedictiónem, & elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestiméntum ; * & intrávit sicut aqua in interióra ejus, & sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestiméntum quo operítur, * & sicut zona quâ semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum ; * & qui loquúntur mala advérsùs ánimā meam.

Divisio Psalmi 108.

ET tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum ; * quia suávis est misericórdia tua.

Líbera me, quia egénus & pauper ego sum, * & cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra cùm declínat, ablátus sum ; * & excússus sum sicut locústæ.

Génua mea infirmáta sunt à jejúnio ,* & caro mea immutáta est, propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis ; * vidérunt me, & movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus ; * salvum me fac secúndùm misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc, * & tu, Dómine, fecísti eam.

Maledícent illi, & tu benedíces ; * qui insúrgunt in me, confundántur ; servus autem tuus lætábitur.

Induántur qui détrahunt mihi pudóre ; * & operiántur sicut diplóide, confusióne suâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo, * & in médio multórum laudábo eum ;

Quia ástitit à dextris páuperis, * ut salvam fáceret à persequéntibus ánimam meam.

Ant. Unusquísque própriam mercédem accípiet, secúndùm suum labórem. 1. *Cor.* 3. 8.

CAPITULUM. *Rom.* 13. 13. 14.

SIcut in die honéstè ambulémus, non in comessatiónibus & ebrietátibus, non in cubílibus & impudicítiis, non in contentióne & æmulatióne: sed induímini Dóminum Jesum Christum, & carnis curam ne fecéritis in desidériis.

℟. *breve.* Custódi innocéntiam, * Et vide æquitátem. ℟. Custódi. ℣. Quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico. * Et vide. Glória. ℟. Custódi. *Ps.* 36. 37.

℣. Novit Dóminus viam justórum; ℟. Et iter impiórum períbit. *Ps.* 1. 6.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Deus.

PSALMUS 59.

Christus mala gentis suæ deflet, regníque sui dilatationem prænuntiat.

DEus, repulísti nos, & destruxísti nos: * irátus es, & misértus es nobis.

Commovísti terram, & conturbásti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendísti pópulo tuo dura; * potásti nos vino compunctiónis.

Dedísti metuéntibus te significatiónem; * ut fúgiant à fácie arcûs.

Ut liberéntur dilécti tui, * salvum fac déxterâ tuâ, & exáudi me.

Deus locútus est in Sancto suo: * Lætábor & partíbor Síchimam, & convállem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, & meus est Manásses; * & Ephraïm fortitúdo cápitis mei;

Juda rex meus; * Moab olla spei meæ.

In Idumæam exténdam calceaméntum meum; * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nónne tu, Deus, qui repulísti nos? * & non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * & ipse ad níhilum dedúcet tribulántes nos.

PSALMUS 78.

Fideles ab infidelibus vexati, opem Dei poscunt.

DEus, venérunt gentes in hæreditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum, * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum escas volatílibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum, tanquam aquam, in circúitu Jerúsalem; * & non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicinis

vicinis nostris, * subsannátio, & illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequò, Dómine, irascéris in finem, * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * & in regna quæ nomen tuum non invocavérunt:

Quia comedérunt Jacob, * & locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárũ, citò antícipent nos misericórdiæ tuæ; * quia paúperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos, * & propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum;

Ne fortè dicant in géntibus: * Ubi est Deus eórũ? Et innotéscat in natiónibus coram óculis nostris, * últio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est.

Intróeat in conspéctu tuo gémitus compeditórum; * secúndùm magnitúdinem bráchii tui pósside filios mortificatórum;

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum, * impropérium ipsórũ, quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem & generatiónem, * annuntiábimus laudem tuam.

PSALMUS 82.

Infidelium adversùs Ecclesiam motus: ipsorúmque confusio & interitus.

Deus, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris, Deus:

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt: * & qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consilium, * & cogitavérunt advérsùs sanctos tuos.

Dixérunt: Veníte, & disperdámus eos de gente; * & non memorétur nomen Israël ultrà.

Quóniam cogitavérunt unanímiter simul, * advérsùm te testaméntum disposuérunt, tabernácula Idumæórum, & Ismaëlítæ,

Moab & Agaréni, Gebal, & Ammon, & Amalec, * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis; * facti sunt in adjutórium filiis Lot.

Fac illis sicut Mádian & Sísaræ, * sicut Jabin in torrénte Cisson.

Dispeiérunt in Endor; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum, sicut Oreb, * & Zeb, & Zébee, & Sálmana.

Omnes príncipes eórum, qui dixérunt: * Hæreditáte possideámus sanctuáriũ Dei.

Deus meus, pone illos ut rotam, * & sicut stípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit

sylvam, * & sicut flamma comburens montes,

Ità persequéris illos in tempestáte tua; * & in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ; * & quærent nomen tuum, Dómine.

Erubéscant, & conturbéntur in séculum séculi, * & confundántur, & péreant.

Et cognóscant quia nomen tibi Dóminus; * tu solus Altíssimus in omni terra.

Ant. Deus citò fáciet vindíctam electórum suórum. *Luc.* 18. 8.

CAPITULUM. *Sap.* 5. 16. 17.

JUsti in perpétuum vivent, & apud Dóminum est merces eórum, & cogitátio illórum apud Altíssimum: ideò accípient regnum decóris, & diadéma speciéi de manu Dómini.

℟. *breve.* Lætábitur justus, * Cùm víderit vindíctam. ℟. Lætábitur. ℣. Manus suas lavábit in sánguine peccatóris. * Cùm. Glória. ℟. Lætábitur. *Ps.* 57. 11.

℣. Semen impiórum períbit; ℟. Justi autem hæreditábunt terram. *Ps.* 36. 28. 29.

AD VESPERAS,

Quæ sunt Primæ de Domínica.

Ant. 4. E. Sex diébus.

PSALMUS 114.

Tribulationes vitæ præsentis: æterna vitæ desiderium.

DIlexi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ;

Quia inclinávit aurem suam mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inférni invenérunt me:

Tribulatiónem & dolórem invéni, * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam; * miséricors Dóminus, & justus, & Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus; * humiliátus sum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino, * in regióne vivórum.

Ant. Sex diébus fecit Dóminus cœlum, & terram, & mare, & ómnia quæ in eis sunt. *Exod.* 20. 11.

Ant. 8. *g.* In die.

PSALMUS 121.

Spes æternæ vitæ. Pax Ecclesiæ desideranda.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis, Jerúsalē;

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas * cujus participátio ejus in idípsum:

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, testimónium Israël, * ad confiténdum nómini Dómini:

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem; * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. In die séptimo Sábbatum est, réquies sancta Dómino. *Exod.* 31. 15.

Ant. 1. a. Dies.

PSALMUS 132.

Fraterna concordia beatitudo.

ECce quàm bonum & quàm jucúndum, * habitáre fratres in unum!

Sicut unguéntum in cápite, quod descéndit in barbam, barbam Aaron, * quod descéndit in oram vestiménti ejus.

Sicut ros Hermon, * qui descéndit in montem Sion.

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem, * & vitam usque in séculum.

Ant. Dies séptimus, quia Sábbati réquies est, vocábitur sanctus. *Levit.* 23. 3.

Ant. 4. E. Custódiant.

PSALMUS 136.

Sub hujus mundi Babylone, anima fidelis coram Deo gemit.

SUper flúmina Babylónis illic sédimus, * & flévimus cùm recordarémur Sion.

In salícibus, in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra:

Quia illic interrogavérunt nos qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum;

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cantábimus cánticum Dómini, * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea:

Adhǽreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tuî,

Si non proposúero Jerúsalem, * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúsalem;

Qui dicunt: Exinaníte, exinaníte, * usque ad fundaméntum in ea.

Fília Babylónis mísera; * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuísti nobis:

Beátus qui tenébit, * & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Custódiant fílii Israël Sábbatum, & célebrent illud in generatiónibus suis. *Exod.* 31. 16.

Ant. 7. b. Omnis.

PSALMUS 140.

Orat justus, ut sit patiens, & tutus ab inimicis.

DOmine, clamávi ad te, exáudi me; * inténde voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo : * elevátio manuum meárum, sacrifícium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * & óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis,

Cum homínibus operántibus iniquitátem, * & non communicábo cum eléctis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, & increpábit me; * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum;

Quóniam adhuc & orátio mea * in beneplácitis eórum.

Absórpti sunt juncti petræ júdices eórum, * aúdient verba mea quóniam potuérunt.

Sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram, * dissipáta sunt ossa nostra secùs inférnum.

Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei; * in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, * & à scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres : * singuláriter sum ego, donec tránseam.

Ant. Omnis qui fécerit opus in hac die, moriétur. *Exod.* 31. 15.

Capitulum. *Exod.* 20. 8. 9. 10.

Eménto ut diem Sábbati sanctífices. Sex diébus operáberis, & fácies ómnia ópera tua : séptimo autem die, Sábbatum Dómini Dei tui est.

Hymnus.

Quæ, sex labórans per dies,
Terras polúmque cóndidit,
Die quiéscens séptimâ,
Divína cessávit manus.

Æternus orbis Cónditor
Hanc ipse sacrávit diem,
Judǽa quam, Legis tenax,
Piis colébat rítibus.

Fœdus novum, ritus novos,
Christus dedit: Christo duce,
Adoptiónis fílios
Jam sánctior manet quies.

Fugavit umbram véritas;
Antíqua cessant Sábbata :
Jam lex amóris córdibus
Inscrípta mortáles regit.

Non victimárum sánguinis
Inánis ascéndit vapor;
Cruóre sed litans suo,
Fit nostra Christus víctima.

Te mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te sitit :
Tuâ redémptis grátiâ
Ætérna redde prǽmia.
Amen.

℣. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; ℟. Quia Dóminus benefécit tibi. *Ps.* 114. 7.

Ad Magníficat, *Antipho-*

na, ut in Proprio de Tempore.

Oratio Dominicæ sequentis.

Non fiunt suffragia; sed si facienda sit Commemoratio de aliquo Sancto, fit hoc loco.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Réquies.

PSALMUS 50.

Animæ pœnitentis oratio. Ecclesiæ bona desideranda.

MIserére meî, Deus, * secúndùm magnam misericórdiam tuam:

Et secúndùm multitúdinẽ miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me:

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco; * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci, * ut justificéris in sermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti; * incérta & occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, & mundábor: * lavábis me, & super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gaúdium & lætítiam; * & exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua; * & Spíritum sanctum tuum ne aúferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui; * & spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * & ímpii ad te convertͤntur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ; * & exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifíciũ, dedíssem útique; * holocaústis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus; * cor contrítum & humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificéntur muri Jerúsalẽ.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes & holocaústa; * tunc impónent super altáre tuũ vítulos.

PSALMUS 85.

Christus in angustia mortis, à Deo Patre salutem poscit.

INclína, Dómine, aurem tuam, & exaúdi me; * quóniam inops & pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum; * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserére meî, Dómine, quóniam ad te clamâvi totâ die; * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi:

Quóniam tu, Dómine, suávis & mitis, * & multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam, * & inténde voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudísti me.

Non est símilis tuî in diis, Dómine, * & non est secúndùm ópera tua.

Omnes gentes quascúmque fecísti vénient, & adorábunt coram te, Dómine, * & glorificábunt nomen tuũ;

Quóniam magnus es tu, & fáciens mirabília; * tu es Deus solus.

Divisio Psalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificábo nomen tuum in ætérnum:

Quia misericórdia tua magna est super me, * & eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, & synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam, * & non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu, Dómine, Deus miserátor & miséricors, * pátiens, & multæ misericórdiæ, & verax.

Réspice in me, & miserére meî; * da impérium tuum púero tuo, & salvum fac fílium ancíllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundántur; * quóniam tu, Dómine, adjuvísti me, & consolátus es me.

Ant. Réquies Sábbati sanctificáta est Dómino cras. *Exod.* 16. 23.

Hymnus. Grates, perácto jam die, *infrà*, p. 158.

CAPITULUM. *Levit.* 23. 32.

A Véspera usque ad vésperam, celebrábitis Sábbata vestra.

℟. *breve.* In manus, *infrà*, p. 159.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 3. *a.* Benedíctus Dóminus, qui dedit réquiem pópulo suo Israël. 3. *Reg.* 8. 56.

Non dicuntur Preces. *Oratio* Illúmina, *infrà*, p. 160.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES MATUTINAS.

In Vigiliis & Feriis Quatuor Temporum, post Antiphonam ad Benedictus, *dicuntur, flexis genibus, & voce paulò minus elatâ,*

PRECES.

Kyrie, eléison. *Chorus:* Christe, eléison. Kýrie, eléison.

Pater, *secretò, usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Peccávimus cum pátribus nostris; ℟. Injústè égimus; iniquitátem fécimus. *Ps.* 105. 6.

℣. Convértere, Dómine, úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89. 13.

℣. Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum; ℟. Citò antícipent nos misericórdiæ tuæ. *Ps.* 78. 8.

℣. Propítius esto peccátis nostris, ℟. Propter nomen tuum. *Ps.* 78. 9.

℣. Orémus pro Pontífice nostro *N.* ℟. Dóminus consérvet eum & vivíficet eum. *Ps.* 40. 3.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam; ℟. Et sancti tui exúltent. *Ps.* 131. 9.

℣. Dómine, salvum fac Regem; ℟. Et exáudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19. 10.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, ℟. Et bénedic hæreditáti tuæ. *Ps.* 27. 9.

℣. Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem. ℟. Fiat pax in virtúte tua, & abundántia in túrribus tuis. *Ps.* 121. 6. 7.

℣. Orémus pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis & rectis corde. *Ps.* 124. 4.

℣. Pro infirmis, afflíctis, & captívis. ℟. Líbera, Deus, Israël ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24. 22.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Animas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73. 19.

PSALMUS 129.

Oratio pœnitentis veniam à Deo per Christum poscentis.

De profúndis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine, * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est; * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus; * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israël in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israël * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Glória Patri, &c.

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos: ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79. 20.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

Deinde altâ voce, ℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

Si facienda sit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco.

Deinde fiunt

SUFFRAGIA,

Seu Commemorationes Communes.

De Cruce.

Ant. Redemísti nos Deo in sánguine tuo, Dómine, ex omni tribu, & lingua, & pópulo, & natióne. *Apoc.* 5. 9.

℣. Hæc recordátus sum, ℟. Et effúdi in me ánimam meam. *Ps.* 41. 5.

Orémus.

Perpétuâ nos, quǽsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis & regnas, Deus. ℟. Amen.

De omnibus Sanctis.

Ant. Manifestétur glória vestra in univérsa terra, 1. *Mach.* 15. 9.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! ℟. In sécula seculórum laudábunt te. *Ps.* 83. 5.

Orémus.

A Cunctis nos, quǽsumus, Dómine, mentis & córporis defénde perículis; & intercedéntibus beátâ & gloriósâ semper Vírgine Dei Genitríce Maríâ, beátis Apóstolis tuis Petro & Paulo, atque beáto *N.* & ómnibus Sanctis, salútem nobis tríbue benígnus & pacem, ut destrúctis advérsitátibus & erróribus univérsis, Ecclésia tua secúrâ tibi sérviat libertáte; Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti, Deus; Per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

[*Nomen Patroni additur post nomina sanctorum Apostolorum.*]

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò:

Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde, Pater noster. Ave.

AD PRIMAM.

Pater. Ave. *secretò.*
℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

JAM lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Noſtras ut ipſe dírigat
Lux increáta sémitas.

Nil lingua peccet, nil manus;
Nil mens ináne cógitet;
In ore ſimplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Chriſte, cuſtos pérvigil,
Quas ſævus hoſtis óbſidet,
Portas tuére sénſuum.

Præsta diúrnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Autóre quæ te cœpimus,
Da, te favénte, próſequi.

Superba ne nimis caro
Menti licénter ímperet,
Carnis domet ſupérbiam
Potûs cibíque párcitas.

Æterne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Pſal. Ant. & Capit. ut habentur in Pſalterio ſecundùm Feriam, nisì aliter notetur.

℟. *breve.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miserére nobis, ℟. Chriſte, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui ſedes ad déxteram Patris, (*Hic ℣. mutatur aliquando, ut in propriis locis aſſignatur.*) * Miserére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto. ℟. Chriſte, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matt.* 16. 16. *Tob.* 8. 10. *Hebr.* 1. 3.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos, propter nomen tuum. *Pſ.* 43. 26.

Quando ſit Officium de aliquo Sancto, hic dicitur, Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo. Orémus, &c. *ut infrà. Quando autem ſit de Feria, adduntur*

PRECES.

[*In Vigiliis, & Feriis Quatuor Temporum, dicuntur, flexis genibus, cum ℣℣. inferiùs poſitis.*]

KYrie, eléiſon. *Chor.* Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Vivet ánima mea & laudábit te, ℟. Et judícia tua adjuvábunt me. *Pſ.* 118. 175.

Credo in Deum. *ſecretò uſque ad* ℣. Carnis reſurrectiónem, ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. *Pſ.* 87. 14.

℣. Repleátur os meum laude; ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Pſ.* 70. 8.

℣. Avérte fáciem tuam à peccátis meis; ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Pſ.* 50. 11.

℣. Cor mundum crea in me, Deus; ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50. 12.

℣. Ne projícias me à fácie tua; ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne aúferas à me. *Ps.* 50. 13.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui; ℟. Et spíritu principáli confirma me. *Ps.* 50. 14.

In Vigiliis, & Feriis Quatuor Temporum, adduntur sequentia. In aliis autem, hic fit Confessio.

℣. Vias tuas, Dómine, demónstra mihi: ℟. Et sémitas tuas édoce me. *Ps.* 24. 4.

℣. Dírige me in veritáte tua, & doce me; ℟. Quia tu es Deus Salvátor meus. *Ps.* 24. 5.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo; ℟. A viro iníquo éripe me. *Ps.* 139. 2.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. *Ps.* 58. 2.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et de viris sánguinum salva me. *Ps.* 58. 3.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69. 2.

℣. Delícta juventútis meæ & ignorántias meas ne memíneris; ℟. Secúndùm misericórdiam tuam meménto meî, tu. *Ps.* 24. 7.

Tunc Hebdomadarius facit Confessionem.

Confíteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, (Et vobis, fratres;) quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, & ópere, (*ad sequentia verba ter percutitur pectus.*) Meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, (& vos, fratres,) oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

Misereátur tuî omnípotens Deus, & dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam.

Hebdomadarius dicit: Amen.

Deinde Chorus repetit Confessionem: & ubi dictum est: vobis, fratres, *&* vos, fratres, *dicit*, tibi, pater, *&* te, pater.

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit:

Misereátur vestrî omnípotens Deus, & dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INdulgéntiam, absolutiónem, & remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Mulieres in suis conventibus, loco, fratres, *& pater, dicunt,* sorores, *&* mater.

Qui solus recitat, semel dicit Confíteor, *omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi; & addit particulam,* &, *ante voces,* ómnibus, *&* omnes. *Deinde* Misereátur, *semel; ad quod dicit,* nostri, nostris, nos.

Prosequitur Heddomadarius:

℣. Exaúdi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64. 6.

℣. Miserére nostri, Dómine, ℟. Miserére nostri. *Ps.* 122. 3.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32. 22.

℣. Dómine, Deus virtútum, convérte nos; ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79. 20.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio sequens semper dicitur ad Primam, etiam in Festis Sanctorum.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti, tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam, nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes & ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti, Deus; Per ómnia sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

AD OFFIC. CAPITULI.

Primò fit Lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statim Hebdomadarius dicit altâ voce:

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115. 15.

Et absolutè, sinè Dóminus vobíscum, *& sinè* Orémus, *addit:*

SAncta María (isti) & omnes Sancti, ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secúndùm eum, qui vocávit nos, Sanctum, & ipsi in omni conversatióne sancti simus. *Rom.* 15. 30. 1. *Petr.* 1. 15. ℟. Amen.

Hæc vox (isti) *omittitur ubi non legitur Martyrologium; & tunc Officium Capituli inchoatur à* ℣. Pretiósa: *quod & observant qui privatim recitant.*

Tum fit Lectio Canonis,

qui, quâlibet die, varius legitur, & habetur ad calcem Breviarii.

Lector petit Benedictionem, dicens:

Jube, Domne, benedícere.

Hebdomadarius benedicens, dicit:

Bonitátem, & disciplínam, & sciéntiam dóceat nos Dóminus. *Ps.* 118. 66.

℟. Amen.

Lector legit Canonem, & in fine subjungit: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

A privatim recitantibus, legitur Canon, omisso, Jube, Domne, benedícere, *sed præmissâ Benedictione, ut suprà.*

Sequentes ℣℣. *cum Oratione* Dirígere, *ante laborem quotidianum dicendi, omittuntur diebus Festis à populo feriatis; & lecto Canone, dicitur,* ℣. Adjutórium nostrum, *infrà.*

Diebus autem à populo non feriatis, absoluto Canone, Hebdomadarius dicit:

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69. 2.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándũ me festína.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui Sancto; Sicut erat, in princípio, & nunc, & semper, & in sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, & in ópera tua, ℟. Et dírige fílios eórum. *Ps.* 89. 16.

℣. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, ℟. Et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, & opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89. 17.

Orémus.

Dirígere, sanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora nostra, sensus, sermónes & actus nostros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum; ut hîc & in ætérnum, te auxiliánte, salvi & líberi esse mereámur, Salvátor mundi, qui vivis & regnas in sécula seculórũ. ℟. Amen.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123. 8.

Submissiori voce Hebdomadarius dicit: Benedícite, ℟. Dóminus. *Et statim subjungit:*

Deus pacis aptet vos in omni bono, ut faciátis ejus voluntátem, fáciens in vobis quod pláceat coram se; Per Jesum Christum, cui est glória in sécula seculórum. *Hebr.* 13. 20. 21. ℟. Amen.

Nisi alia sequatur Hora, dicitur secretò: Fidélium ánimæ, &c. Pater. Ave.

AD TERTIAM.

Pater. Ave. *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

O Fons amóris Spíritus,
O Sancte donórum Parens,
Tuas refúsus íntimis
Accénde flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coápta néxibus.

Ætérne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Cœtera ut in Psalterio secundùm Feriam.

In Vigiliis, & Feriis Quatuor Temporum, ad Tertiam, Sextam & Nonam, flexis genibus, dicuntur post ℟. *breve,*

PRECES.

Kyrie, eléison. *Chor.* Christe, eléison. Kýrie, eléison.

Pater noster. *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, Deus virtútum, convérte nos; ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79. 20.

℣. Dómine, exaúdi oratiónẽ meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Deinde dicitur Oratio quæ dicta fuit in Laudibus. Et si alia non sequitur Hora;

Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde, Pater noster. Ave.

AD SEXTAM.

Pater. Ave. *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

Jam solis áureum jubar
Toto corúscat lúmine;
Sic, Christe, tu mundum novâ
Sol verus accéndis face.

Fac plena nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac nostra plenam cáritas
Crescéndo surgat ad diem.

Ætérne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Cœtera ut ad Tertiam.

AD NONAM.

Pater. Ave. *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

Prono volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci,
Expándis orbi bráchia,
Amáre da crucem, tuo
Da nos in ampléxu mori.

Ætérne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Cœtera ut ad Tertiam.

AD VESPERAS.

SUFFRAGIA,

Seu Commemorationes Communes.

De Cruce.

Ant. Si unus pro ómnibus mórtuus est, ergo omnes mórtui sunt; & pro ómnibus mórtuus est Christus, ut & qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mórtuus est. 2. *Cor.* 5. 14. 15.

℣. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, Dómine; ℟. Ut non moveántur vestígia mea. *Ps.* 16. 5.

Orémus.

PErpétuâ nos, quǽsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis & regnas, Deus. ℟. Amen.

De omnibus Sanctis.

Ant. Sunt ante thronum Dei, & sérviunt ei die ac nocte in templo ejus. *Apoc.* 7. 15.

℣. Inebriabúntur ab ubertáte domûs tuæ, Dómine; ℟. Et torrénte voluptátis tuæ potábis eos. *Ps.* 35. 9.

Orémus.

ACunctis nos, quǽsumus, Dómine, mentis & córporis defénde perículis; & intercedéntibus beátâ & gloriósâ semper Vírgine Dei Genitrice María, beátis Apóstolis tuis Petro & Paulo atque beáto *N.* & ómnibus Sanctis, salútem nobis tríbue benígnus & pacem, ut destrúctis adversitátibus & erróribus univérsis, Ecclésia tua secúrâ tibi sérviat libertáte; Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti, Deus; Per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

Nomen Patroni additur post nomina sanctorum Apostorum.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Et si non sequatur immediatè Completorium, dicitur secretò:

Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde, Pater noster. Ave.

AD COMPLETORIUM.

Si separetur à Vesperis, dicitur: Pater. Ave. *secretò.*

COnvérte nos, Deus salutáris noster; ℟. Et avérte iram tuam à nobis. *Ps.* 84. 5.

℣. Deus, in adjutórium.

HYMNUS.

GRATES, perácto jam die,
Deus, tibi persólvimus;
Pronóque dum nox íncipit,
Prostérnimus vultu preces.

QUOD longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Infligat hostis vúlnera.

INFESTUS usque círcuit
Quærens leo quem dévoret;
Umbra sub alárum tuos
Defénde filios, Pater.

O QUANDO lucéſcet tuus
Qui neſcit occáſum dies!
O quando ſancta ſe dabit
Quæ neſcit hoſtem pátria!
QUI nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par ſit tibi laus, Spíritus.
Amen.

Capitulum habetur in proprio loco.

℟. *breve.* In manus tuas, Dómine, * Comméndo ſpíritum meum. ℟. In manus tuas, Dómine, * Comméndo ſpíritum meum. ℣. Redemíſti me, Dómine, Deus veritátis. * Comméndo ſpíritum meum. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto. ℟. In manus tuas, Dómine, * Comméndo Spíritum meum. *Pſ.* 30. 6.

℣. Cuſtódi me, Dómine, ut pupíllam óculi; ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pſ.* 16. 8.

CANTICUM SIMEONIS.
Luc. c. 2. *v.* 29 *ad* 32.
De Salvatoris adventu gratiarum actio.

NUnc dimíttis ſervum tuum, Dómine, * ſecúndùm verbum tuum, in pace;
Quia vidérunt óculi mei * Salutáre tuum,
Quod paráſti, * ante fáciem ómnium populórũ,
Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Iſraël.
Glória Patri, &c.

Quando Officium fit de aliquo Sancto, immediatè poſt Antiphonam Cantici Nunc dimittis, *dicitur* ℣. Dóminus vobiſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo. Orémus, &c. *ut infrà. Quando autem fit de Feria, adduntur*

PRECES.

KYrie, eléiſon. *Chor.* Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In pace in idípſum dórmiam, ℟. Et requiéſcam. *Pſ.* 4. 9.

Credo in Deum. *ſecretò uſque ad* ℣. Carnis reſurrectiónem, ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Benedíctus es, Dómine, Deus patrum noſtrórũ, ℟. Et laudábilis, & glorióſus, & ſuperexaltátus in ſécula. *Dan.* 3. 52.

℣. Benedíctum nomen glóriæ tuæ ſanctum, ℟. Et laudábile, & ſuperexaltátum in ómnibus ſéculis. *Dan.* 3. 52.

℣. Benedíctus es in firmaménto cœli, ℟. Et laudábilis, & glorióſus in ſécula. *Dan.* 3. 56.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noſter, ℟. Benedícat nos Deus. *Pſ.* 66. 7. 8.

Deinde fit Confeſſio ut ſuprà ad Primam. p. 154.

℣. Exaúdi nos, Deus ſalutáris noſter, ℟. Spes óm-

nium finium terræ. *Ps.* 64. 6.

℣. Miserére nostrî, Dómine, ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122. 3.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32. 22.

℣. Dómine, exaúdi oratiónẽ meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio sequens semper dicitur ad Completorium, nisì aliter notetur.

ILlúmina, quǽsumus, Dómine, ténebras nostras, & hujus noctis insídias à nobis repélle propítius; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fíliũ tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti, Deus; Per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Deinde submissiori voce:

Grátia Dómini nostri Jesû Christi, & cáritas Dei, & communicátio sancti Spíritûs, sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. 13. ℟. Amen.

Posteà dicitur ad devotionem Antiphona subsequens de Beata Maria Virgine. Demùm dicitur secretò: Pater. Ave. Credo.

ANTIPHONA
DE BEATA MARIA VIRGINE.

A Sabbato Dominicæ I. post Pentecosten, usque ad Sabbatum Dominicæ I. Adventûs, nisì aliter notetur in propriis locis.

SAlve, Regína, Mater misericórdiæ, vita, dulcédo, & spes nostra, salve. Ad te clamámus éxules fílii Evæ: ad te suspirámus geméntes & flentes, in hac lacrymárum valle. Eia ergo, advocáta nostra, illos tuos misericórdes óculos ad nos convérte; Et Jesum benedíctum fructum ventris tui, nobis post hoc exíliũ osténde, O clemens, ô pia, ô dulcis Virgo Maria!

℣. Vultum tuum deprecabúntur, ℟. Omnes dívites plebis. *Ps.* 44. 13.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui gloriósæ Vírginis Matris Maríæ corpus & ánimam, ut dignum Fílii tui habitáculum éffici mererétur, Spíritu sancto cooperánte præparásti; da, ut cujus commemoratióne lætámur, ejus piâ intercessióne, ab instántibus malis, & à morte perpétua liberémur; Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

BENEDICTIONES

DICENDÆ IN OFFICIO NOCTURNO

ANTE LECTIONES.

DOMINICA,

Et in Officiis novem Lectionum.

IN I. NOCTURNO.

1. DEus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ. *Ephes.* 1. 17. ℟. Amen. *Et sic ad sequentes.*

2. Filius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deũ. 1. *Joan.* 5. 20.

3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16. 13.

IN II. NOCTURNO.

4. Pater Dómini nostri Jesu Christi benedícat nos in omni benedictióne spirituáli. *Ephes.* 1. 3.

5. Sciámus supereminéntem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3. 19.

6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis, & dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2. 27.

IN III. NOCTURNO.

7. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3. 14. 16. 17.

8. Crescámus in grátia & cognitióne Dómini nostri & Salvatóris Jesu Christi. 2. *Petr.* 3. 18.

9. Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed & in virtúte, & in Spíritu sancto, & in plenitúdine multa. 1. *Thess.* 1. 5.

IN FESTIS B. MARIÆ VIRGINIS,

Quæ sunt novem Lectionum.

In I. & III. Nocturno, Benedictiones, ut suprà. In II. verò Nocturno, ut sequitur.

4. Exúltet spíritus noster in Deo, quia respéxit humilitátem Ancíllæ suæ. *Luc.* 1. 47. 48.

5. Nobíscum sit Deus, qui in Ancílla sua adimplévit misericórdiam suã, quam promísit dómui Isräel. *Judith.* 13. 13. 18.

6. Invocet Dóminum, & loquátur Regi pro nobis, & líberet nos de morte. *Esther.* 15. 3.

Hæ Benedictiones non dicuntur in Festis quæ sunt simul de Domino & B. Maria, qualia sunt Purificatio, Annuntiatio, & Visitatio.

In Officio de Beata Maria in Sabbato; itémque in Officio parvo, tres tantùm præcedentes dicuntur Benedictiones.

In Officio autem trium Lectionum Festi B. Mariæ, si ultima sit Evangelium, dicitur, pro ultima Benedictione: Evangéliū non sit in sermóne, &c. *suprà*, p. 161.

IN FESTIS SANCTORUM,

Quæ sunt novem Lectionum, Benedictiones I. & III. Nocturni, ut suprà. In II. autem Nocturno, ut sequitur.

4. Deus det nobis illumináτos óculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Eph.* 1. 17. 18.

5. Dignos fáciat nos in partem sortis Sanctórum, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1. 12. 13.

6. Aperiántur óculi nostri, ut convertámur à ténebris ad lucem, & accipiámus sortem inter Sanctos. *Act.* 26. 18.

In Officiis Sanctorum quæ sunt trium Lectionum, tres tantùm præcedentes dicuntur Benedictiones; si autem ultima sit Evangelium, dicitur pro Benedictione: Evangélium non sit in sermóne, &c. *suprà*, p. 161.

Quando post Laudes Matutinas habetur aliqua Lectio pro Commemoratione, si sit Evangelium cum Homilia, Benedictio erit:

Permaneámus in fide fundáti, & stábiles, & immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1. 23.

Si verò Lectio sit de aliquo Sancto, Benedictio erit:

Digni habeámur in regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fieri. 2. *Thess.* 1. 5. 10.

IN FERIALI OFFICIO.

Benedictiones dicuntur secundùm feriam, ut sequitur.

Feriâ II. & V. sumuntur è I. Nocturno Dominicæ, suprà, p. 161.

Feriâ III. & VI. sumuntur è II. Nocturno Dominicæ.

Feriâ IV. & Sabbato, duæ priores Benedictiones, ut in III. Nocturno Dominicæ; ultima autem, ut sequitur.

Deus spei rérpleat nos omni gaúdio & pace in credéndo, ut abundémus in spe & virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15. 13.

Si tertia Lectio sit Evangelium, dicitur:

Non erubescámus Evangélium; virtus enim Dei est, in salútem omni credénti. *Rom.* 1. 16.

Quando D. D. Episcopus Lectionem lecturus est, præmittit ex more, Jube, Domne, benedícere: *omnes respondent:* Amen. *Et Episcopus legit Lectionem.*

Idem observatur, ubi unicus est Presbyter, qui, sive in choro, sive extra chorum, recitat cum inferioribus Clericis.

PROPRIUM
DE TEMPORE.
PARS ÆSTIVA.

IN FESTO
SS. TRINITATIS.
SOLEMNE MAJUS.

IN I. VESPERIS.
Psalmi de Sabbato.
Antiphona 1. *toni g.*

DIxit Deus ad Móysen: Ego sum qui sum. *Exod.* 3. 14.

Ant. 2. D. Ego sum Deus; & non est ultrà Deus; nec est símilis meî. *If.* 46. 9.

Ant. 3. *a.* Cœlum sedes mea, terra autem scabéllum pedum meórum. *If.* 66. 1.

Ant. 4. D. Ego Dóminus; hoc est nomen meum: glóriam meam álteri non dabo. *If.* 42. 8.

Ant. 5. C. Consílium meum stabit, & omnis volúntas mea fiet. *If.* 46. 10.

CAPITULUM. *Deut.* 10. 17.

DOminus Deus vester, ipse est Deus deórum, & Dóminus dominántium, Deus magnus, & potens, & terríbilis. ℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

℟. Scito hódie, * Et cogitáto in corde tuo, quòd Dóminus ipse sit Deus in cœlo sursùm, & in terra deórsùm, & non sit álius. *Deut.* 4. 39. ℣. Audi, Israël: Dóminus Deus tuus, Deus unus est. *Marc.* 12. 29. * Et cogitáto. Glória. *Resumitur* ℟. Scito.

HYMNUS.

O QUAM veréndis indúitur tuum
Numen tenébris! quàm sacra te, Deus,
Calígo vestit! nec treméndæ
Sancta licet penetráre noctis.

PER densa quæ te núbila sépiunt,
Si quando ruptis fúlgura núbibus
Emíssa, Numen vix revélant:
Luce micans nímiâ, latéscis.

Humana mens, hîc alta
Dei, pavens
Miráre: lumen ni præeat
fides,
Cæcútis; & te differéntem,
Lucis imágine fallit error.
Hinc qui fidélis, fit puer
ex fide,
Et dogma menti súscipit
ínvium:
Persóna triplex, Numen
unum;
Hoc rátio stupet, hoc
adórat.
Laus summa Patri, qui
Génitum dedit:
Qui nos redémit, glória
Fílio:
Qui caritátis mittis ignes,
Spíritus, & tibi laus in
ævum. Amen.

℣. Omnia ossa mea dicent: ℟. Dómine, quis símilis tibi? *Ps.* 34. 10.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Ait Deus: Faciámus hóminem ad imáginem & similitúdinem nostram. *Gen.* 1. 26.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Concéde nobis, miséricors Deus, ut sicut in nómine Patris, & Fílii, divíni géneris intellígimus veritátem, sic in Spíritu sancto totíus cognoscámus substántiam Trinitátis; Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritûs sancti, Deus; Per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

(*Hic ritus servatur ante & post Orationem cujuslibet Officii, nisi aliter notetur.*)

Deinde fit Commemoratio de Sabbato ante Dominicam primam post Pentecosten.

Ant. Addidit Dóminus Aaron glóriam, & dedit illi hæreditátem, & primítias frugum terræ divísit illi. *Eccli.* 45. 25.

℣. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; ℟. Quia Dóminus benefécit tibi. *Ps.* 114. 7.

Orémus.

Præsta, quǽsumus, omnípotens Deus, ut inter innúmeros vitæ præséntis erróres, caritátis semper moderámine dirigámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti, Deus; Per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Completorium, *ut habetur post secundas Vesperas, cum Psalmis de Sabbato.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Magnum consílio, & incomprehensíbilem cogitátu, Dóminum, * Veníte, adorémus. *Jer.* 32. 19.

Psalmus, Venite, *p.* 1. *ritu solemni.*

HYMNUS.

SUBLIME Numen, ter potens, ter máximum,
Incomprehénsum lucis imménsæ Jubar,
Simplex & unus, & tribus constans, Deus,
Te res creátæ laude jugi cóncinant.

TU Trinitátis fons inexhaústus, Pater,
Filíque nascens Patris ætérno sinu,
Ac sancte, manans è duóbus, Spíritus,
Nil vos in una dívidit substántia.

PERSONA triplex: una jungit únitas:
In Patre semper Natus; in Nato Pater;
Utérque sacro semper est in Spíritu;
In Patre semper, ínque Nato Spíritus.

SED nullus horum quémlibet vincit, gradu
Vel major extat, vel prior poténtiâ;
Æquále regnum, párque majéstas trium;
Orígo nulli dígnius confert bonum.

RERUM Creátor, laus tibi, vivens Pater:
Laus æqua, mundum qui redémit, Fílio:
Quo nos supérnis ígnibus succéndimur,
Compar in ævum Flámini sit glória. Amen.

Psalmi de Dominica. Et sic in omnibus Horis.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Nunquid ego, qui alios párere fácio, ipse non páriam: dicit Dóminus. *If.* 66. 9.

Ant. 7. d. Ex Patre Dómini nostri Jesus Christi, omnis patérnitas in cœlis & in terra nominatur. *Eph.* 3. 15.

Ant. 4. A. Ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt ómnia: ipsi glória in sécula. *Rom.* 11. 36.

℣. Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! ℟. Omnia in sapiéntia fecísti. *Ps.* 103. 24.

Pater noster, &c.

Benedictiones habentur post Psalterium, p. 161.

De Libro Deuteronómii.

LECTIO I. *c.* 10. *v.* 12. *ad* 15.

NUnc, Israël, quid Dóminus Deus tuus petit à te, nisi ut tímeas Dóminum Deum tuum, & ámbules in viis ejus, & díligas eum, ac sérvias Dómino Deo tuo, in toto corde tuo, & in tota ánima tua: custodiásque mandáta Dómini, & cæremónias ejus, quas ego hódie præcípio tibi, ut benè sit tibi? En Dómini Dei tui cœlum est, & cœlum cœli, terra & ómnia quæ in ea sunt: & tamen pátribus tuis conglutinátus est Dóminus, & amávit eos, elegítque semen eórum post eos, id est, vos, de cunctis géntibus, sicut hódie comprobátur. * Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

* *Sic semper terminantur Lectiones, nisi aliter notetur.*

℟. j. Nunquid non Pater unus ómnium nostrûm? * Nunquid non Deus unus creávit nos? *Mal.* 2. 10. ℣. Unus Deus & Pater ómnium, qui est super omnes, & per ómnia, & in ómnibus nobis. *Eph.* 4. 6. * Nunquid. Glória. * Nunquid.

LECTIO II. *v.* 16. *ad* 19.

CIrcumcídite ígitur præpútium cordis vestri, & cervícem vestram ne indurétis ámpliùs: quia Dóminus Deus vester ipse est Deus deórum, & Dóminus dominántium, Deus magnus, & potens, & terríbilis, qui persónam non áccipit, nec múnera. Facit judícium pupíllo & víduæ, amat peregrínum, & dat ei victum atque vestítum. Et vos ergo amáte peregrínos, quia & ipsi fuístis ádvenæ in terra Ægýpti.

℟. ij. Apud ipsum est sapiéntia & fortitúdo; * Ipse habet consílium & intelligéntiam. *Job.* 12. 13. ℣. Omne datum óptimum, & omne donum perféctum desúrsùm est, descéndens à Patre lúminum. *Jac.* 1. 17. * Ipse. Glória. * Ipse.

LECTIO III. *v.* 20. *ad finem*, *& c.* 11. *v.* 1.

DOminum Deum tuum timébis, & ei soli sérvies: ipsi adhærébis, jurabísque in nómine illíus. Ipse est laus tua, & Deus tuus, qui fecit tibi hæc magnália & terribília, quæ vidérunt óculi tui. In septuagínta animábus descendérunt patres tui in Ægýptum: & ecce nunc multiplicávit te Dóminus Deus tuus sicut astra cœli. Ama ítaque Dóminum Deum tuum, & obsérva præcépta ejus, & cæremónias, judícia, atque mandáta, omni témpore.

℟. iij. Glorificátur in concílio Sanctórum, * Magnus & terríbilis, super omnes qui in circúitu ejus sunt. *Ps.* 88. 8. ℣. Rex regum, & Dóminus dominántium. *Apoc.* 19. 16. * Magnus. Glória. *Resumitur* ℟. Glorificátur.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. In princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. *Joan.* 1. 1.

Ant. 3. *a.* Deum nemo vidit unquam: unigénitus Fílius, qui est in sinu Patris, ipse enarrávit. *Joan.* 1. 18.

Ant. 4. a. Quæcúmque Pater fécerit, hæc & Fílius simíliter facit. *Joan.* 5. 19.

℣. Unxit te, Deus, Deus tuus, ℟. Oleo lætítiæ. *Ps.* 44. 8.

Pater noster, &c.

Benedictiones habentur post Psalterium, p. 161.

Sermo sancti Fulgéntii Epíscopi.

Lib. de Fid. ad Petr. Cap. 1.

LECTIO IV.

FIdes, quam sancti Patriárchæ atque Prophétæ, ante Incarnatiónem Filii

Dei, divínitùs accepérunt, quam étiam sancti Apóstoli ab ipso Dómino in carne pósito audiérunt, & Spíritûs sancti magistério instrúcti, non solùm sermóne prædicavérunt, verùm étiam, ad instructiónem salubérrimá posterórum, scriptis suis inditam reliquérunt, unum Deum prædicat Trinitátem, id est, Patrem, & Filium, & Spíritum sanctum. Sed Trínitas vera non esset, si una eadémque persóna dicerétur Pater, & Filius, & Spíritus sanctus.

℟. iv. In multitúdine electórum habébit laudem, & * Inter benedíctos benedicétur, dicens: Ego ex ore Altíssimi prodívi. *Eccli.* 24. 4. 5. ℣. Ego à Deo exívi; exívi à Patre, & veni in mundum. *Joan.* 16. 27. 28. * Inter benedíctos. Glória. * Inter benedíctos.

LECTIO V.

SI enim sicut est Patris, & Filii, & Spíritûs sancti una substántia, sic esset una persóna, nihil omnínò esset in quo veráciter Trínitas dicerétur. Rursùs Trínitas quidem vera esset, sed unus Deus Trínitas ipsa non esset, si quemádmodum Pater, & Filius, & Spíritus sanctus, personárum sunt ab invicem proprietáte distíncti, sic fuissent naturárum quoque diversitáte discréti. Sed quia in illo vero Deo Trinitáte, non solùm quòd unus Deus est, sed étiam quòd Trínitas est, naturáliter verum est: proptéreà ipse verus Deus, in persónis Trínitas est, & in una natúra unus est.

℟. v. Dóminus dixit ad me: Filius meus es tu; * Ego hódie génui te. *Ps.* 2. 7. ℣. Cui dixit aliquándo Angelórum: Filius meus es tu? *Hebr* 1. 5. * Ego. Glória. * Ego.

LECTIO VI.

PEr hanc unitátem naturálem, totus Pater in Filio & Spíritu sancto est; & totus Filius in Patre & Spíritu sancto est; totúsque Spíritus sanctus in Patre & Filio est. Nullus horum extra quémlibet ipsórum est: quia nemo álium aut præcédit æternitáte, aut excédit magnitúdine, aut súperat potestáte: quia nec Filio, nec Spíritu sancto, quantùm ad natúræ divínæ unitátem pértinet, aut antérior, aut major Pater est: nec Filii ætérnitas atque imménsitas, velut antérior aut major, Spíritûs sancti æternitátem immensitatémque, aut præcédere, aut excédere naturáliter potest.

℟. vj. Dóminus posséedit me in inítio viárum suárum, * Antequàm quidquam fáceret à princípio. *Prov.* 8. 22. ℣. Pater in me est, & ego in Patre. *Joan.* 10. 38. * Antequàm. Glória. * *Resumitur* ℟. Dóminus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Spíritus est qui testificátur, quóniã Christus est Véritas. 1. *Joan.* 5. 6.

Ant. 2. D. Spíritus ómnia scrutátur, étiam profúnda Dei. 1. *Cor.* 2. 10.

Ant. 8. G. Hæc ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis próut vult. 1. *Cor.* 12. 11.

℣. Verbo Dómini cœli firmáti sunt. ℟. Et Spíritu oris ejus omnis virtus eórum. *Ps.* 32. 6.

Pater noster, &c.

Benedictiones habentur post Psalterium, p. 161.

De Epístola prima beáti Joánnis Apóstoli.

LECTIO VII. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 8.

OMnis qui credit quóniam Jesus est Christus, ex Deo natus est. Et omnis qui díligit eum qui génuit, díligit & eum qui natus est ex eo. In hoc cognóscimus quóniam dilígimus natos Dei, cùm Deum diligámus, & mandáta ejus faciámus. Hæc est enim cáritas Dei, ut mandáta ejus custodiámus : & mandáta ejus grávia non sunt. Quóniam omne quod natum est ex Deo, vincit mundum; & hæc est victória quæ vincit mundum, fides nostra. Quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quóniam Jesus est Fílius Dei? Hic est qui venit per aquam & sánguinem, Jesus Christus : non in aqua solùm, sed in aqua & sánguine. Et Spíritus est qui testificátur quóniam Christus est Véritas. Quóniam tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, & Spíritus sanctus : & hi tres unum sunt. Et tres sunt qui testimónium dant in terra : Spíritus, & aqua, & sanguis : & hi tres unum sunt.

℟. vij. Timébunt qui ab Occidénte, nomen Dómini, & qui ab ortu solis, glóriam ejus : * Cùm vénerit quasi flúvius violéntus, quem spíritus Dómini cogit. *Is.* 59. 19. ℣. Emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis. *Hebr.* 9. 14. * Cùm. Glória. * Cùm.

LECTIO VIII. *v.* 9. *ad* 14.

SI testimónium hóminũ accípimus, testimónium Dei majus est ; quóniam hoc est testimónium Dei, quod majus est ; quóniam testificátus est de Fílio suo. Qui credit in Fílium Dei, habet testimónium Dei in se. Qui non credit Fílio, mendácem facit eum : quia non credit in testimónium quod testificátus est Deus de Fílio suo. Et hoc est testimónium : Quóniam vitam ætérnam dedit nobis Deus ; & hæc vita in Fílio ejus est. Qui habet Fílium, habet vitam : qui non habet Fílium, vitam non habet. Hæc scribo vobis, ut sciátis quóniam vitam habétis ætérnam, qui créditis in nómine Fílii Dei. Et hæc est fidúcia quam habémus

ad eum: quia quodcúmque petiérimus secúndùm voluntátem ejus, audit nos.

℟. viij. Séraphim clamábant alter ad álterum, & dicébant: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus exercítuum: plena est omnis terra glóriâ ejus. *Is.* 6. 3. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, & Spíritus sanctus; & hi tres unum sunt. 1. *Joan.* 5. 7. * Sanctus. Glória. * Sanctus.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio IX. *c.* 28. *v.* 18. *ad finem.*

Institútio Baptismi.

Dixit Jesus Discípulis suis: Data est mihi omnis potéstas in cœlo & in terra. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Nazianzéni.

Tract. de Fide. Orat. 49.

Quis Catholicórum ignórat, Patrem verè esse Patrem, Fílium verè Fílium, & Spíritum sanctum verè esse Spíritum sanctum? sicut ipse Dóminus ad Apóstolos suos dicit: Eúntes baptizáte omnes gentes, in nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs sancti. Hæc est perfécta Trínitas in unitáte consístens, quam scílicet uníus substántiæ profitémur. Non enim nos secúndùm córporum conditiónem, divisiónem in Deo fácimus: sed secúndùm divínæ natúræ poténtiam, quæ in matéria non est, & nóminum persónas verè constáre crédimus, & unitátem Divinitátis esse testámur. Nec extensiónem partis alicújus ex parte, ut quidam putavérunt, Dei Fílium dícimus: nec Verbum sinè re, velut sonum vocis accípimus: sed tria nómina & tres persónas uníus esse esséntiæ, uníus majestátis atque poténtiæ crédimus.

℟. ix. In die illa, erit fons patens dómui David & habitántibus Jerúsalem, * In ablutiónem peccatóris. *Zach.* 13. 1. ℣. Eúntes docéte omnes gentes, baptizántes eos, in nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs sancti. *Matt.* 28. 19. * In ablutiónem. Glória. *Resúmitur* ℟. In die illa.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noster; ℟. Benedícat nos Deus. *Ps.* 66. 7. 8.

Ant. 1. a. Nosse te, Deus noster, consummáta justítia est; & scire justítiam & virtútem tuam, radix est immortalitátis. *Sap.* 15. 3.

Ant. 2. *D.* Magnificétur nomen tuum usque in sempitérnum, atque dicátur: Dóminus exercítuum, Deus super Israël. 2. *Reg.* 7. 26.

Ant. 3. *a.* Fortíssime, Magne, & Potens, Dómi-

nus exercítuum nomen tibi. *Jer.* 32. 18.

Ant. 7. d. Dómine.

CANTICUM. *Eccli.* c. 43. v. 29. ad 35.

Nemo ad Deum laudandum sufficit.

Multa dicémus, & deficiémus in verbis; * consummátio autem sermónum, ipse Dóminus est in ómnibus.

Gloriántes ad quid valébimus? * ipse enim Omnípotens super ómnia ópera sua.

Terríbilis Dóminus, & magnus veheménter; * & mirábilis poténtia ipsíus.

Glorificántes Dóminum quantumcúmque potuéritis; * supervalébit enim adhuc, & admirábilis magnificéntia ejus.

Benedicéntes Dóminum, exaltáte illum, quantùm potéstis; * major enim est omni laude.

Exaltántes eum replémini virtúte, ne laborétis; * non enim comprehendétis.

Quis vidébit eum, & enarrábit? * & quis magnificábit eum, sicut est ab início?

Glória Patri.

Ant. Dómine exercítuū, Deus Israël, qui sedes super Chérubim, tu es Deus solus ómnium regnórum terræ. *Is.* 37. 16.

Ant. 8. G. Tuam manum, Dómine, effúgere impossíbile est: negántes enim te nosse ímpii, per fortitúdinem bráchii tui flagellári sunt. *Sap.* 16. 15. 16.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 6. 15. 16.

Beátus & solus potens Rex regum, & Dóminus dominántium, qui solus habet immortalitátem & lucem inhábitat inaccessíbilem, quem nullus hóminum vidit, sed nec vidére potest, cui honor & impérium sempitérnum.

HYMNUS.

O LUCE quæ tuâ lates,
Beáta semper Trínitas!
Te confitémur, crédimus,
Pióque corde quærimus.

O SANCTE Sanctórum Pater!
O Nate de Deo Deus!
O caritátis vínculum,
Jungens utrúmque, Spíritus!

UT se videt totum Pater,
Coæva Proles náscitur:
Amóre quo se díligunt,
Procédit ipse Spíritus.

EST totus in Nato Pater,
In Patre totus Fílius;
Natóque plenus ac Patre,
Inest utríque Spíritus.

QUOD Natus est, hoc Spíritus;
Hoc est utérque, quod Pater;
Tres una summa Véritas;
Tres una summa Cáritas.

DA posse quod jubes, Pater;

Da scire, Fili, quod doces;
Fac corde toto, Spíritus,
Nos velle quod probas bonum.
Amen.

℣. Confiteámur, Dómine, nómini sancto tuo,
℟. Et gloriémur in laude tua. *Ps.* 105. 47.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. J. O altitúdo divitiárum sapiéntiæ & sciéntiæ Dei! quàm incomprehensibília sunt judícia ejus, & investigábiles viæ ejus! *Rom.* 11. 33.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui dedísti fámulis tuis, in confessióne veræ fídei, ætérnæ Trinitáti glóriam agnóscere, & in poténtia majestátis adoráre unitátem; quǽsumus, ut ejúsdem fídei firmitáte, ab ómnibus semper muniámur advérsis; Per Dóminum.

Dóminus vobíscum, &c.
Benedicámus, &c.

Deinde fit Commemoratio de Dominica prima post Pentecosten.

Benedictio, Permaneámus, *p.* 162.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Cap. 6. v. 36. ad 42.

Misericordia commendatur.

DIcébat Jesus Discípulis suis: Estóte misericórdes, sicut & Pater vester miséricors est. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Homil. 83. *De verbis Evang.* n. 2.

DUo sunt ópera misericórdiæ, quæ nos líberant, quæ bréviter ipse Dóminus pósuit in Evangélio: Dimíttite, & dimittétur vobis: date, & dábitur vobis. Dimíttite, & dimittétur vobis, ad ignoscéndum pértinet. Date, & dábitur vobis, ad præstándum benefícium pértinet. Quod ait de ignoscéndo: Et tu vis tibi ignósci quod peccas, & habes álium cui tu possis ignóscere. Rursùs quòd pértinet ad tribuéndum benefícium: Petit te mendícus, & tu es Dei mendícus; omnes enim, quando orámus, mendíci Dei sumus: ante jánuam magni Patrisfamílias stamus, immò étiam prostérnimur, súpplices ingemíscimus, áliquid voléntes accípere: & ipsum áliquid, ipse Deus est. Quid à te petit mendícus? Panem. Et tu, quid petis à Deo, nisi Christum, qui dicit: Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi? Ignósci vobis vultis? Ignóscite. Remíttite, & remittétur vobis. Accípere vultis? Date, & dábitur vobis.

Ant. Omnis misericórdia fáciet locum unicuíque, secúndùm méritum óperum suórum. *Eccli.* 16. 15.

℣. Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo, ℟. Ut meditárer elóquia tua. *Ps.* 118. 148.

Orémus.

PRæsta, quǽsumus, omnípotens Deus, ut inter innúmeros vitæ præséntis erróres, caritátis semper moderámine dirigámur; Per Dóminum.

Dóminus vobíscum, &c. Benedicámus, &c.

AD PRIMAM.

Dicitur Symbolum Quicúmque, *p.* 17.

Ant. Nosse te.

CAPITULUM. *Eccli.* 43. 35. 36.

QUis vidébit eum & enarrábit? & quis magnificábit eum sicut est ab inítio? Multa abscóndita sunt majóra his: pauca enim vídimus óperum ejus. ℟. Deo grátias.

℟. *breve.* Christe, *p.* 18.

CANON *habetur ad calcem Breviarii; & sic aliis diebus.*

AD TERTIAM.

Ant. Magnificétur.

CAPITULUM. *Eccli.* 18. 5. 6.

NOn est minúere, neque adjícere, nec est inveníre magnália Dei. Cùm consummáverit homo, tunc incípiet; & cùm quiéverit, aporiábitur.

℟. *breve.* Quis loquétur poténtias Dómini? * Allelúia, allelúia. ℟. Quis. ℣. Audítas fáciet omnes laudes ejus? * Allelúia. Glória. ℟. Quis. *Ps.* 105. 2.

℣. Magnus Dóminus noster, & magna virtus ejus; ℟. Et sapiéntiæ ejus non est númerus. *Ps.* 146. 5.

AD SEXTAM.

Ant. Fortíssime.

CAPITULUM. *Eccli.* 43. 33. 34.

BEnedicéntes Dóminum, exaltáte illum, quantùm potéstis; major enim est omni laude. Exaltántes eum, replémini virtúte, ne laborétis; non enim comprehendétis.

℟. *breve.* Magnus Dóminus, & laudábilis nimis, * Allelúia, allelúia. ℟. Magnus. ℣. Et magnitúdinis ejus non est finis. * Allelúia. Glória. ℟. Magnus. *Ps.* 144. 3.

℣. Quis Deus magnus, sicut Deus noster? ℟. Tu es Deus qui facis mirabília. *Ps.* 76. 14. 15.

AD NONAM.

Ant. Tuam.

CAPITULUM. *Eph.* 5. 18. 19. 20.

IMplémini Spíritu sancto, loquéntes vobismetípsis, in Psalmis, & Hymnis, & Cánticis spirituálibus, cantántes & psalléntes in córdibus vestris Dómino, grátias agéntes semper pro ómnibus, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, Deo & Patri.

℟. *breve.* Exaltáte Dóminum Deum nostrum, * Allelúia, allelúia. ℟. Exaltáte. ℣. Et adoráte in mon-

te sancto ejus. * Allelúia. Glória. ℟. Exaltáte. *Ps.* 98. 9.

℣. Jubiláte Deo, omnis terra; ℟. Cantáte, & exultáte, & psállite. *Ps.* 97. 4.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Nobis unus Deus Pater ex quo ómnia, & nos in illum; & unus Dóminus Jesus Christus per quem ómnia, & nos per ipsum. 1. *Cor.* 8. 6.

Ant. 3. *a.* Unus Deus, unus & Mediátor Dei & hóminum, Homo Christus Jesus. 1. *Tim.* 2. 5.

Ant. 7. c. In uno Spíritu, omnes nos in unum corpus baptizáti sumus. 1. *Cor.* 12. 13.

Ant. 6. F. Ipse Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus filii Dei. *Rom.* 8. 16.

Ant. 5. C. In ipso vívimus, & movémur, & sumus. *Act.* 17. 28.

CAPITULUM. *Eph.* 1. 17.

DEus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det vobis Spíritum sapiéntiæ & revelatiónis, in agnitióne ejus.

HYMNUS.

TER sancte, ter potens Deus,
Incomprehénsa Trínitas,
O lux perénnis! própriis
O ter beáta gáudiis!

O VERA semper Unitas!
O una semper Véritas!
O sancta semper, quæ bonum
Diffúndis omne, Cáritas!

TE densa circùm núbila,
Te circùm inaccéssum jubar,
Quod intùs ardent Angeli
Circùm treméntes cérnere.

TE confitétur in tuo
Et plebs renáta nómine;
Firmâque prælíbat fide,
Amor quod ambit prǽmium.

FONS ô perénnis grátiæ,
Colénda semper Trínitas!
Te spem salútis únicam
Da mente totâ quǽrere.
Amen.

℣. Benedíctum nomen Majestátis ejus in ætérnum: ℟. Et replébitur Majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71. 19.

Ad Magníficat, Ant. 2. D. * Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus omnípotens, qui erat, & qui est, & qui ventúrus est. *Apoc.* 4. 8.

Oratio, Omnípotens, *suprà ad Laudes*, *p.* 171.

Dóminus vobíscum, &c.
Benedicámus, &c.

Deinde fit Commemoratio de Dominica prima post Pentecosten.

Ant. Dixit Jesus: Dimíttite, & dimittémini; date, & dábitur vobis. *Luc.* 6. 37. 38.

℣. Surge, Dómine, in réquiem tuam, ℟. Tu & arca sanctificatiónis tuæ. *Ps.* 131. 8.

Oratio, Præsta, quǽsumus, *suprà*, *p.* 172.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. a. Deus lux est, & ténebræ in eo non sunt ullæ. 1. *Joan.* 1. 5.

Hymnus, Grates, perácto jam die, *p.* 31.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 1. 2.

ELéctis secúndùm præsciéntiam Dei Patris, in sanctificatiónem Spíritûs, in obediéntiam & aspersiónem sánguinis Jesu Christi, grátia vobis & pax multiplicétur.

℟. *breve.* In manus, *p.* 32.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 7. d. Scimus quia nihil est idólum in mundo, & quòd nullus est Deus, nisi unus. 1. *Cor.* 8. 4.

Oratio, Illúmina, *p.* 32.

IN FERIIS PER ANNUM, *Usque ad Adventum, omnia ut in Psalterio.*

Oratio Dominicæ præcedentis.

Ad Laudes & Vesperas, fiunt Suffragia, seu Commemorationes communes, p. 152.

Feriâ sextâ, omittitur suffrag. de Cruce.

Ad Primam & Completorium, dicuntur Preces, p. 153. *&* 159.

FERIA SECUNDA.

Incipit Liber Numerórum.

LECTIO I. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 3.

LOcutúsque est Dóminus ad Móysen, in desérto Sinaï, in tabernáculo fœ́deris, primâ die mensis secúndi, anno áltero egressiónis eórum ex Egýpto, dicens: Tóllite summam univérsæ congregatiónis filiórum Israël per cognatiónes & domos suas, & nómina singulórum, quidquid sexus est masculíni, a vigésimo anno & supra, ómnium virórum fórtium ex Israël, & numerabitis eos per turmas suas, tu & Aaron.

℟. *j.* Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens: * Tribum Levi noli numeráre, neque pones summam eórum cum fíliis Israël. *Num.* 1. 48. 49. ℣. Non sunt de mundo, sicut & ego non sum de mundo. *Joan.* 17. 14. * Tribum.

LECTIO II. *v.* 45. *ad fin.*

FUerúntque omnis númerus filiórum Israël per domos & famílias suas, à vigésimo anno & suprà, qui póterant ad bella procédere, sexcénta tria míllia virórum quingénti quinquagínta. Levitæ autem in tribu familiárum suárum non sunt numeráti cum eis. Locutúsque est Dóminus ad Móysen, dicens: Tribum Levi noli numeráre, neque pones summam eórum cum fíliis Israël; sed constitue eos super tabernáculum testimónii, & cuncta vasa ejus, & quidquid ad cæremónias pértinet. Ipsi portábunt tabernáculum & ómnia utensília ejus: & erunt in ministério, ac per gyrum tabernáculi metabúntur. Cùm proficiscéndum fúerit, depónent Levítæ tabernáculum: cùm

castrametándum, érigent: quisquis externórum accésserit, occidétur. Metabúntur autem castra filii Israël unusquísque per turmas, & cúneos, atque exércitum suum. Porrò Levítæ per gyrum tabernáculi figent tentória, ne fiat indignátio super multitúdinem filiórum Israël, & excubábunt in custódiis tabernáculi testimónii. Fecérunt ergo filii Israël juxta ómnia quæ præcéperat Dóminus Móysi.

℟. *ij.* Levítæ per gyrum tabernáculi figent tentória, * Ne fiat indignátio super multitúdinem filiórum Israël. *Num.* 1. 53. ℣. Omnis Póntifex ex homínibus assúmptus, pro homínibus constitúitur in iis, quæ sunt ad Deum. *Hebr.* 5. 1. * Ne fiat.

LECTIO III. *c.* 3. *v.* 5. *ad* 13.

LOcutúsque est Dóminus ad Móysen, dicens: Applica tribum Levi, & fac stare in conspéctu Aaron Sacerdótis, ut minístrent ei, & éxcubent, & obsérvent quidquid ad cultum pértinet multitúdinis, coram tabernáculo testimónii, & custódiant vasa tabernáculi, serviéntes in ministério ejus. Dabísque dono Levítas Aaron & fíliis ejus, quibus tráditi sunt à fíliis Israël. Aaron autem & filios ejus constítues super cultum sacerdótii. Extérnus qui ad ministrándum accésserit, moriétur. Locutúsque est Dóminus ad Móysen, dicens: Ego tuli Levítas à fíliis Israël, pro omni primogénito qui áperit vulvam in fíliis Israël: erúntque Levítæ mei. Meum est enim omne primogénitum, ex quo percússi primogénitos in terra Ægypti: sanctificávi mihi quidquid primum náscitur in Israël ab hómine usque ad pecus, mei sunt: Ego Dóminus.

℟. *iij.* Applica tribum Levi, & fac stare in conspéctu Aaron Sacerdótis, ut minístrent ei, * Et éxcubent, & obsérvent quidquid ad cultum pértinet. *Num.* 3. 6. 7. ℣. Hi probéntur primum, & sic minístrent, nullum crimen habéntes. 1. *Tim.* 3. 10. * Et éxcubent. Glória. * Et éxcubent.

FERIA TERTIA.

De Libro Numerórum.

LECTIO I. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 10.

LOcutúsque est Dóminus ad Móysen, dicens: Præcipe fíliis Israël, ut ejíciant de castris omnem leprósum, & qui sémine fluit, pollutúsque est super mórtuo: Tam másculum quàm féminam ejícite de castris, ne contáminent ea, cùm habitáverim vobíscum. Fecerúntque ità filii Israël, & ejecérunt eos extra castra, sicut locútus erat Dóminus Móysi. Lo-

cujúsque est Dóminus ad Móysen, dicens: Lóquere ad filios Israël: Vir, sive múlier, cùm fécerint ex ómnibus peccátis quæ solent homínibus accídere, & per negligéntiam transgréssi fúerint mandátum Dómini, atque delíquerint, confitebúntur peccátum suum, & reddent ipsum caput, quintámque partem désuper, ei in quem peccáverint. Sin autem non fúerit qui recípiat, dabunt Dómino, & erit sacerdótis, excépto aríete, qui offértur pro expiatióne, ut sit placábilis hóstia. Omnes quoque primítiæ quas ófferunt filii Israël, ad sacerdótem pértinent: & quidquid in sanctuárium offértur à síngulis, & tráditur mánibus sacerdótis, ipsíus erit.

℟. j. Locútus est, p. 174.

LECTIO II. c. 7. v. 1. ad 10.

FActum est autem in die quâ complévit Móyses tabernáculum, & eréxit illud: unxítque & sanctificávit cum ómnibus vasis suis altáre simíliter & ómnia vasa ejus. Obtulérunt príncipes Israël & cápita familiárum, qui erant per síngulas tribus, præfectíque eórum qui numeráti fúerant, múnera coram Dómino, sex plaustra tecta cum duódecim bobus. Unum plaustrum obtulére duo duces, & unum bovem sínguli, obtuleruntque ea in conspéctu tabernáculi. Ait autem Dóminus ad Móysen: Súscipe ab eis, ut sérviant in ministério tabernáculi, & trades ea Levítis juxta órdinem ministérii sui. Itaque cùm suscepísset Móyses plaustra & boves, trádidit eos Levítis. Duo plaustra & quátuor boves dedit fíliis Gerson, juxta id quod habébant necessárium. Quátuor ália plaustra & octo boves dedit filiis Mérari, secúndùm offícia & cultum suum, sub manu Ithamar filii Aaron Sacerdótis. Fíliis autem Caath non dedit plaustra & boves: quia in sanctuário sérviunt, & ónera própriis portant húmeris. Igitur obtulérunt duces in dedicatiónem altáris, die quâ unctum est, oblatiónem suam ante altáre.

℟. ij. Levítæ, p. 175.

LECTIO III. c. 8. v. 9. ad 17.

LOcútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Applicábis Levítas coram tabernáculo fœ́deris, convocátâ omni multitúdine filiórum Israël. Cúmque Levítæ fúerint coram Dómino, ponent filii Israël manus suas super eos. Et ófferet Aaron Levítas munus in conspéctu Dómini à fíliis Israël, ut sérviant in ministério ejus. Levítæ quoque ponent manus suas super cápita boum, è quibus unum fácies pro peccáto,

& álterum in holocaústum Dómini, ut deprecéris pro eis. Statuésque Levítas in conspéctu Aaron & filiórum ejus, & consecrábis oblátos Dómino, ac separábis de médio filiórum Israël, ut sint mei. Et póstea ingrediéntur tabernáculum fœderis, ut sérviant mihi. Sicque purificábis & consecrábis eos in oblatiónem Dómini: quóniam dono donáti sunt mihi à filiis Israël. Pro primogénitis quæ apériunt omnem vulvam in Israël, accépi eos. Mea sunt enim ómnia primogénita filiórum Israël, tam ex homínibus quàm ex juméntis. Ex die quo percússi omne primogénitum in terra Ægýpti, sanctificávi eos mihi.

℟. *iij.* Applica, *p.* 175.

FERIA QUARTA.

De Libro Numerórum.

LECTIO I. *c.* 9. *v.* 1. *ad* 8.

LOcútus est Dóminus ad Móysen in desérto Sinaï, anno secúndo postquàm egréssi sunt de terra Ægýpti, mense primo, dicens: Fáciant filii Israël Phase in témpore suo, quartadécimâ die mensis hujus, ad vésperam, juxta omnes cæremónias & justificatiónes ejus. Præcepítque Móyses filiis Israël ut fácerent Phase. Qui fecérunt témpore suo, quartadécimâ die mensis, ad vésperam, in monte Sinaï. Juxta ómnia quæ mandáverat Dóminus Móysi, fecérunt filii Israël. Ecce autem quidam immúndi super ánima hóminis, qui non póterant fácere Phase in die illo, accedéntes ad Móysen & Aaron, dixérunt eis: Immúndi sumus super ánima hóminis; quare fraudámur ut non valeámus oblatiónem offérre Dómino, in témpore suo, inter filios Israël? Quibus respóndit Móyses: State, ut cónsulam quid præcípiat Dóminus de vobis.

℟. *j.* Locútus est, *p.* 174.

LECTIO II. *v.* 9. *ad* 14.

LOcutúsque est Dóminus ad Móysen, dicens: Lóquere filiis Israël: Homo qui fúerit immúndus super ánima, sive in via procul in gente vestra, fáciat Phase Dómino in mense secúndo, quartadécimâ die mensis, ad vésperam: cum ázymis & lactúcis agréstibus cómedent illud: non relínquent ex eo quíppiam usque manè, & os ejus non confríngent, omnem ritum Phase observábunt. Si quis autem & mundus est, & in itínere non fuit, & tamen non fecit Phase, exterminábitur ánima illa de pópulis suis, quia sacrifícium Dómino non óbtulit témpore suo: peccátum suum ipse portábit. Peregrínus quoque & ádvena, si fúerint apud vos, fácient Phase Dómino juxta cæremónias & justificatiónes ejus. Præcéptum

idem erit apud vos, tam ádvenæ, quàm indígenæ.

℟. *ij*. Levítæ, *p*. 175.

LECTIO III. *v*. 15. *ad* 20.

IGitur die quâ eréctum est tabernáculum, opéruit illud nubes. A véspere autem super tentórium erat quasi spécies ignis usque manè. Sic fiébat júgiter: per diem operiébat illud nubes, & per noctem quasi spécies ignis. Cúmque abláta fuísset nubes quæ tabernáculum protegébat, tunc proficiscebántur filii Israël: & in loco ubi stetísset nubes, ibi castrametabántur. Ad impérium Dómini proficiscebántur, & ad impérium illíus figébant tabernáculum. Cunctis diébus quibus stabat nubes super tabernáculum, manébant in eódem loco: & si evenísset ut multo témpore manéret super illud, erant filii Israël in excúbiis Dómini, & non proficiscebántur, quot diébus fuísset nubes super tabernáculum. Ad impérium Dómini erigébant tentória, & ad impérium illíus deponébant.

℟. *iij*. Applica, *p*. 175.

Si crastinâ die occurrat Festum Duplex majus, aut suprà, transfertur in Feriam sextam sequentem, si non sit impedita.

Si occurrat Festum Duplex minus, transfertur post Octavam.

Si tandem occurrat Festum Semiduplex aut Simplex, de eo nihil fit.

IN SOLEMNITATE SS. EUCHARISTIÆ.

SOLEMNE MAJUS.

IN I. VESPERIS.
Psalmi de Feria.
Antiphona 1. *toni* D.

FAciet Dóminus ómnibus pópulis in monte Sion convívium pínguium, convívium vindémiæ. *Is.* 25. 6.

Ant. 2. D. Vénient, & laudábunt in monte Sion; & cónfluent ad bona Dómini super fruménto & vino. *Jer.* 31. 12.

Ant. 3. *a.* Pinguis panis ejus, & præbébit delícias régibus. *Gen.* 49. 20.

Ant. 4. E. Erit ánima eórum quasi hortus irríguus, & ultrà non esúrient. *Jer.* 31. 12.

Ant. 5. a. Bibéntes inebriabúntur quasi à vino, & replebúntur ut phíalæ, & quasi córnua altáris. *Zach.* 9. 15.

CAPITULUM. *Is.* 55. 2.

QUare appénditis argéntum, non in pánibus, & labórem vestrum, non in saturitáte? Audíte, audiéntes me, & comédite bonum, & delectábitur in crassitúdine ánima vestra.

℟. Véspere comedétis carnes, & manè saturabímini pánibus; * Sciétisque quòd ego sum Dóminus Deus vester. *Exod.* 16. 12. ℣. Panis quem ego dabo, caro mea est, pro mundi vita. *Joan.* 6. 52.* Sciétisque. Glória. *Resumitur* ℟. Véspere.

Hymnus. Pange, lingua, *infrà, ad II. Vesperas,* *p.* 188.

℣. Edent paúperes, & saturabúntur; ℟. Et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum. *Ps.* 21. 27.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Sapiéntia ædificávit sibi domum, excídit colúmnas septem, immolávit víctimas suas, míscuit vinum, & propósuit mensam suam. *Prov.* 9. 1. 2.

Oratio.

DOmine Deus, qui transitúrus ex hoc mundo ad Patrem, in Sacraménto amóris tui nobíscum remanére voluísti; concéde, quǽsumus, ut te velátum adorántes in terris, revelátâ fácie contemplári mereámur in cœlis; Qui vivis & regnas cum Deo Patre, in unitáte.

COMPLETORIUM *habetur post secundas Vesperas, cum Psalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jesum Panem vitæ, * Veníte, adorémus. *Joan.* 6. 35.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu solemni.*

HYMNUS.

SACRIS Solémniis juncta sint gaúdia,
Et ex præcórdiis sonent præcónia:
Recédant vétera, nova sint ómnia,
Corda, voces, & ópera.
NOCTIS recólitur Cœna novíssima,
Quâ Christus créditur agnum & ázyma
Dedísse frátribus, juxta legítima
Priscis indúlta pátribus.
POST agnum týpicum, explétis épulis,
Corpus Domínicum datum Discípulis,
Sic totum ómnibus, quod totum síngulis,
Ejus fatémur mánibus.
DEDIT fragílibus Córdis férculum,
Dedit & trístibus Sánguinis póculum,
Dicens: Accípite quod trado vásculum;
Omnes ex eo bíbite.
SIC Sacrifícium istud instítuit,
Cujus offícium commítti vóluit
Solis Presbýteris, quibus sic cóngruit,
Ut sumant & dent céteris.
PANIS Angélicus fit panis hóminum;
Dat panis cœlicus figúris términum:
O res mirábilis! Mandúcat Dóminum,
Pauper, servus, & húmilis.
TE, trina Déitas únaque, póscimus,
Sic nos tu vísitas, sicut te cólimus;
Per tuas sémitas duc nos, quò téndimus,
Ad lucem quam inhábitas. Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Psal. 1. Beátus vir, *p.* 3.

Ant. 1. *a.* Prodúxit Dóminus Deus de humo, omne lignum pulchrum visu, & ad vescéndum suáve, lignum étiam vitæ in médio paradísi. *Gen.* 2. 9.

In Psal. 15. Consérva me, Dómine, *p.* 108.

Ant. 2. *D.* Melchísedech rex Salem, próferens panem & vinum, erat enim sacérdos Dei altíssimi, benedíxit Abrahæ. *Gen.* 14. 18. 19.

In Psal. 16. Exaúdiat te Dóminus, *p.* 104.

Ant. 6. F. Pósuit Móyses mensam in tabernáculo testimónii, ad plagam Septentrionálem, extra velum, ordinátis coràm propositiónis pánibus. *Exod.* 40. 20. 21.

℣. Memóriam fecit mirabílium suórum, ℟. Miséricors & miserátor Dóminus. *Ps.* 110. 4.

De Libro Exodi.

LECTIO I. c. 16. v. 11. ad 15.

LOcútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Audívi murmuratiónes filiórum Israël. Lóquere ad eos: Véspere comedétis carnes, & manè saturabimini pánibus: sciétisque quòd ego sum Dóminus Deus vester. Factum est ergo véspere, & ascéndens coturnix, coopéruit castra. Manè quoque ros jácuit per circúitum castrórum. Cúmque operuísset superficiem terræ, appáruit in solitúdine minútum, & quasi pilo tusum, in similitúdinem pruínæ super terram. Quòd cùm vidíssent filii Israël, dixérunt ad invicèm: Manhu? quod signíficat: Quid est hoc? ignorábant enim quid esset. Quibus ait Móyses: Iste est panis, quem Dóminus dedit vobis ad vescéndum. Hic est sermo quem precépit Dóminus: Cólligat unusquísque ex eo quantùm súfficit ad vescéndum.

℟. j. Filii Israël comedérunt Man, quadragínta annis, donec venírent in terram habitábilem. * Hoc cibo áliti sunt úsquequò tángerent fines terræ Chánaan. *Exod.* 16. 35. ℣. Non sicut manducavérunt patres vestri manna, & mórtui sunt; qui mandúcat hunc Panem, vivet in ætérnum. *Joan.* 6. 59. * Hoc cibo. Glória. * Hoc cibo.

LECTIO II. c. 24. v. 3. ad 8.

VEnit Móyses, & narrávit plebi ómnia verba Dómini, atque judícia: respondítque omnis pópulus, unâ voce: Omnia verba Dómini, quæ locútus est, faciémus. Scripsit autem Móyses univérsos sermónes Dómini: & manè consúrgens, ædificávit altáre ad radíces montis, & duódecim títulos per duódecim tribus Israël. Misítque júvenes de filiis Israël, & obtulérunt holocaústa, immolaveruntque víctimas pacíficas Dómino, vítulos. Tulit ítaque Móyses dimídiam partem sánguinis, & misit in cratéras: partem autem resíduam fudit super altáre: assuménsque volúmen fœ́deris, legit, audiénte pópulo: qui dixérunt: Omnia quæ locútus est Dóminus, faciémus, & érimus obediéntes. Ille verò sumptum sánguinem respérsit in pópulum, & ait: Hic est sanguis fœ́deris quod pépigit Dóminus vobíscum super cunctis sermónibus his.

℟. ij. Móyses sumptum sánguinem respérsit in pópulum, & ait: * Hic est sanguis fœ́deris quod pépigit Dóminus vobíscum. *Exod.* 24. 8. ℣. Hic calix novum Testaméntum est in meó Sánguine. 1. *Cor.* 11. 25. * Hic est. Glória Patri. * Hic est.

De Libro tértio Regum.

LECTIO III. *c.* 19. *v.* 3. *ad* 8.

VEnit Elías in Bersabée Juda, & dimísit ibi púerum suum, & perréxit in desértum, viam uníus diéi. Cúmque venísset, & sedéret subter unam juníperum, petívit ánimæ suæ ut morerétur, & ait: Súfficit mihi, Dómine, tolle ánimam meam: neque enim mélior sum quàm patres mei. Projecítque se & obdormívit in umbra juníperi. Et ecce Angelus Dómini tétigit eum, & dixit illi: Surge, & cómede. Respéxit, & ecce ad caput suum, subcinerícius panis, & vas aquæ: comédit ergo, & bibit, & rursùm obdormívit. Reversúsque est Angelus Dómini secúndò, & tétigit eum, dixítque illi: Surge, cómede: grandis enim tibi restat via. Qui cùm surrexísset, comédit & bibit; & ambulávit in fortitúdine cibi illíus, quadragínta diébus & quadragínta nóctibus, usque ad montem Dei Horeb.

℟. *iij.* Angelus Dómini tétigit Elíam, dixítque illi: Surge, cómede: grandis enim tibi restat via. Qui, * Cùm surrexísset, comédit & bibit; & ambulávit in fortitúdine cibi illíus. 3. *Reg.* 19. 7. 8. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. *Joan.* 6. 52. * Cùm. Glória. *Resumitur* ℟. Angelus.

IN II. NOCTURNO.

In Psal. 22. Dóminus regit me, *p.* 105.

Ant. 4. E. Dixit Jesus: Ego sum panis vitæ: qui venit ad me, non esúriet. *Joan.* 6. 35.

In Psal. 41. Quemádmodum desíderat, *p.* 100.

Ant. 5. a. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi. *Joan.* 6. 51.

In divis. Psal. 41. Ad meípsum ánima mea, *p.* 100.

Ant. 8. G. Ego vivo propter Patrem; & qui mandúcat me, & ipse vivet propter me. *Joan.* 6. 58.

℣. Justi epuléntur, & exúltent in conspéctu Dei, ℟. Et delecténtur in lætítia. *Ps.* 67. 4.

Sermo sancti Ignátii Antiochéni Epíscopi & Mártyris.

Epist. ad Smyrn.

LECTIO IV.

HÆrétici ab Eucharístia & Oratióne ábstinent, eò quòd non confiteántur Eucharístiam Carnem esse Servatóris nostri Jesu Christi, quæ pro peccátis nostris passa est, quam Pater suâ benignitáte suscitávit. Contradicéntes ergo huic dono Dei, altercántes moriúntur. Omnes Epíscopum sequímini, ut Jesus Christus Patrem; & Presbytérium, ut Apóstolos: Diáconos autem revereámini, ut Dei mandátum. Sinè Epíscopo nemo quidquam fáciat eórum quæ ad Ecclésiam

spectant. Rata Eucharístia habeátur illa, quæ sub Epíscopo fúerit, vel cui ipse concésserit. Ubi comparúerit Epíscopus, ibi & multitúdo sit: quemádmodum ubi Christus Jesus, ibi Cathólica est Ecclésia. Non licet sinè Epíscopo baptizáre, neque Agapen celebráre: sed quodcúmque ille probáverit, hoc & Deo est beneplácitum: ut tutum & ratum sit quodcúmque ágitur.

℟. *iv.* Jánuas cœli apéruit Dóminus, & pluit illis manna ad manducándum, & * Panem cœli dedit eis; panem Angelórum manducávit homo. *Ps.* 77. 23. 24. 25. ℣. Hic est Panis qui de cœlo descéndit. *Joan.* 6. 59. * Panem cœli. Glória. * Panem cœli.

Ex Apológia prima sancti Justíni Mártyris ad Antonínum Pium Imperatórem. *An.* 150.

Lectio V.

Ei qui frátribus præest, offértur panis, & póculum aquæ & vini: quibus ille accéptis, glóriam & laudem rerum universárum Patri, per nomen Fílii & Spíritûs sancti offert: & Eucharístiam, sive Gratiárum actiónem, pro eò quòd nos donis suis hisce dignátus sit, prolíxè exéquitur. Porrò aliméntum hoc apud nos appellátur Eucharístia, quòd nulli álii participáre lícitum est, quàm veram esse doctrínam nostram credénti, & laváero propter remissiónem peccatórum & regeneratiónem ablúto, & ità ut Christus trádidit vivénti. Non enim ut commúnem panem, neque commúnem potum ista súmimus: sed quemádmodum per verbum Dei, caro factus Jesus Christus Servátor noster, & carnem & sánguinem, salútis nostræ causâ, hábuit, ad eúmdem modum étiam eam, in qua per preces verbi ejus ab ipso profécti grátiæ sunt actæ, alimóniam, unde sanguis & caro nostra per mutatiónem alúntur, incarnáti illíus Jesu Carnem & Sánguinem esse edócti sumus. Nam Apóstoli in Commentáriis à se scriptis, quæ Evangélia vocántur, ità tradidérunt præcepísse sibi Jesum, eum enim, pane accépto, cùm grátias egísset, dixísse: Hoc fácite in meî recordatiónem: Hoc est Corpus meum; & póculo simíliter accépto, & grátiis actis, dixísse: Hic est Sanguis meus.

℟. *v.* Omnes sitiéntes, veníte ad aquas; & qui non habétis argéntum, properáte, émite & comédite; * Veníte, émite absque argénto, & absque ulla commutatióne, vinum & lac. *Is.* 55. 1. ℣. Hoc est Corpus meum quòd pro vobis datur. *Luc.* 22. 19. * Veníte. Glória. * Veníte.

Sermo sancti Irenæi Episcopi & Mártyris.

Tract. adv. Hæres. Lib. 4. *Cap.* 18.

LECTIO VI.

QUómodo constábit hæréticis, eum panem in quo grátiæ actæ sint, Corpus esse Dómini sui, & cálicem Sánguinis ejus, si non ipsum fabricatóris mundi Fílium dicant, id est, Verbum ejus? Quómodo autem rursùs dicunt carnem in corruptiónem deveníre, & non percípere vitam, quæ Córpore Dómini & Sánguine álitur? Ergo aut senténtiam mutent, aut abstíneant offeréndo quæ prædícta sunt. Nostra autem cónsonans est senténtia Eucharístiæ: & Eucharístia rursùs confírmat senténtiam nostram. Quemádmodum enim qui est à terra panis, percípiens invocatiónem Dei, jam non commúnis panis est, sed Eucharístia, ex duábus rebus constans, terrénâ & cæléſti: sic & córpora nostra percipiéntia Eucharístiam, jam non sunt corruptibília, spem resurrectiónis habéntia.

℞. vj. Angelórum escâ nutrivísti pópulum tuum, Dómine, & * Parátum panem de cœlo præstitísti illis sinè labóre, omne delectaméntum in se habéntem, & omnis sapóris suavitátem. *Sap.* 16. 20. ℣. Hic est Panis de cœlo descéndens, ut si quis ex ipso manducáverit, non moriátur. *Joan.* 6. 50. * Parátum. Glória. *Resumitur* ℞. Angelórum.

IN III. NOCTURNO.

In Psal. 80. Exultáte Deo, *p.* 103.

Ant. 7. d. Dixit Jesus: Qui mandúcat meam Carnem & bibit meum Sánguinem, habet vitam ætérnam. *Joan.* 6. 55.

In divis. Psal. 80. In tribulatióne, *p.* 103.

Ant. 8. c. Caro mea verè est cibus, & Sanguis meus verè est potus. *Joan.* 6. 56.

In Psal. 83. Quàm diléčta tabernácula tua, *p.* 103.

Ant. 2. D. Probet seípsum homo, & sic de pane illo edat, & de cálice bibat. 1. *Cor.* 11. 28.

℣. Visitásti terram, Dómine, & inebriásti eam; ℞. Multiplicásti locupletáre eam. *Ps.* 64. 10.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

LECTIO VII. *c.* 10. *v.* 1. *ad* 6.

NOlo vos ignoráre, fratres, quóniam patres nostri omnes sub nube fuérunt; & omnes mare transiérunt; & omnes in Móyse baptizáti sunt, in nube, & in mari; & omnes eámdem escam spiritálem manducavérunt; & omnes eúmdem potum spiritálem bibérunt: bibébant autem de spiritáli, consequénte eos petra: petra autem erat

Christus. Sed non in plúribus eórum beneplácitum est Deo: nam prostráti sunt in desérto. Hæc autem in figúra facta sunt nostri: ut non simus concupiscéntes malórum, sicut & illi concupiérunt.

℟. *vij.* Mecum sunt divítiæ & glória, opes supérbæ & justítia. * Mélior est fructus meus auro & lápide pretióso, & genímina mea argénto elécto. *Prov.* 8. 18. 19. ℣. Panis quem frángimus, nonne participátio Córporis Dómini est? 1. *Cor.* 10. 16. * Mélior. Glória. * Mélior.

LECTIO VIII. *v.* 14. *ad* 21.

PRopter quod, caríssimi mihi, fúgite ab idolórum cultúra. Ut prudéntibus loquor, vos ipsi judicáte quod dico. Calix benedictiónis cui benedícimus, nonne communicátio Sánguinis Christi est? & panis quem frángimus, nonne participátio Córporis Dómini est? Quóniam unus panis, unum corpus, multi sumus, omnes qui de uno pane participámus. Vidéte Israël secúndum carnem: nonne qui edunt hóstias, partícipes sunt altáris? Quid ergo? dico quòd idólis immolátum, sit áliquid? aut quod idólum, sit áliquid? Sed quæ ímmolant Gentes, dæmóniis ímmolant, & non Deo. Nolo autem vos sócios fieri dæmoniórum. Non potéstis cálicem Dómini bíbere, & cálicem dæmoniórum: non potéstis mensæ Dómini partícipes esse, & mensæ dæmoniórum.

℟. *viij.* Transíbit Dóminus percútiens Ægýptios: * Cúmque víderit sánguinem in superliminári-bus & in utróque poste, transcéndet óstium domûs. *Exod.* 12. 23. ℣. Hic Sanguis Testaménti quod mandávit ad vos Deus. *Hebr.* 9. 20. * Cúmque. Glória. * Cúmque.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joánnem.

LECTIO IX. *c.* 6. *v.* 56. *ad* 59.

Caro Christi verè est cibus.

DIxit Jesus Judǽis: Caro mea verè est cibus, & Sanguis meus verè est potus. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii Epíscopi.

Lib. 8. *De Trinit.* 3. n. 14.

NOn est humáno aut séculi sensu, in Dei rebus loquéndum. Quæ scripta sunt, legámus: & quæ legérimus, intelligámus: & tum perféctæ fídei offício fungémur. De naturáli enim in nobis Christi veritáte quæ dícimus, nisi ab eo díscimus, stultè atque ímpiè dícimus. Ipse enim ait: Caro mea verè est esca, & Sanguis meus verè est potus: qui edit Carnem meam, & bi-

bit Sánguinem meum, in me manet, & ego in eo. De veritáte Carnis & Sánguinis non relíctus est ambigéndi locus. Nunc enim & ipsíus Dómini professióne, & fide nostrâ, verè Caro est, & verè Sanguis. Et hæc accépta atque hausta id efficiunt, ut & nos in Christo, & Christus in nobis sit. Annè hoc véritas non est? Contíngat planè his verum non esse, qui Christum Jesum verum esse Deum negant. Est ergo in nobis ipse per Carnem, & sumus in eo, dum hoc quod nos sumus, in Deo est.

℟. *ix.* Comédi favum cum melle meo; bibi vinum cum lacte meo. * Comédite, amíci, & bíbite; & inebriámini, caríssimi. *Cant.* 5. 1. ℣. Qui mandúcat meam Carnem, & bibit meum Sánguinem, in me manet, & ego in illo. *Joan.* 6. 57. * Comédite. Glória. *Resumitur* ℟. Comédi.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Parásti, Dómine, in conspéctu meo mensam, ℟. Advérsùs eos qui tríbulant me. *Ps.* 22. 5.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. a. Nunc, Dómine Deus, tu es Deus, & verba tua erunt vera. 2. *Reg.* 7. 28.

Ant. 2. *D.* Panem nostrum supersubstantiálem da nobis hódie. *Matt.* 6. 11.

Ant. 3. g. Dómine, semper da nobis panem hunc. *Joan.* 6. 34.

Ant. 5. a. Dómine.

CANTICUM. *Sap. c.* 16. *v.* 20. *ad* 21.

Laudatur Deus, pro cibo supernaturali hominibus dato.

ANgelórum escâ nutrivísti pópulum tuum, Dómine, * & parátum panem de cœlo præstitísti illis sinè labóre.

Omne delectaméntũ in se habéntem, * & omnis sapóris suavitátem.

Substántia enim tua dulcédinem tuam, quam in fílios habes, * ostendébat:

Et desérviens uniuscujúsque voluntáti, * ad quod quisque volébat, convertebátur.

Glória Patri.

Ant. Dómine, ad quem íbimus? verba vitæ ætérnæ habes. *Joan.* 6. 69.

Ant. 7. d. Propter verbum tuum, & secúndùm cor tuum, fecísti ómnia magnália hæc. 2. *Reg.* 7. 21.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 11. 23. 24.

DOminus Jesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, & grátias agens fregit, & dixit: Accípite & manducáte: Hoc est Corpus meum, quod pro vobis tradétur.

HYMNUS.

VERBUM supérnum pródiens,
Nec Patris linquens déxterã,

+ 2a. quicumque manducaverit panem hunc, ... calicem domini indigne, reus erit ... et sanguinis do... 1. Co. 11: 17.

Ad opus ſuum éxiens,
Venit ad vitæ véſperam.

In mortem à diſcípulo
Suis tradéndus æmulis,
Priùs, in vitæ férculo,
Se trádidit Diſcípulis.

Quibus, ſub bina ſpécie,
Carnem dedit & Sánguinem;
Ut dúplicis ſubſtántiæ
Totum cibáret hóminem.

Se naſcens dedit ſócium,
Convéſcens in edúlium,
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in præmium.

O salutaris Hóſtia,
Quæ cœli pandis óſtium!
Bella premunt hoſtília,
Da robur, fer auxílium.

Qui Carne nos paſcis tuâ,
Sit laus tibi, Paſtor bone,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea; ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Pſ. 62. 6.*

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Accépit Jeſus panem, & benedíxit, ac fregit, dedítque Diſcípulis ſuis, & ait: Accípite & comédite: Hoc eſt Corpus meum. *Matt. 26. 26.*

Oratio.

DEus, qui nobis, ſub Sacraménto mirábili, Paſſiónis tuæ memóriam reliquíſti; tríbue, quæſumus, ità nos Córporis & Sánguinis tui ſacra Myſtéria venerári, ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter ſentiamus; Qui vivis & regnas cum.

Ad Horas, *Doxologia.*

Qui Carne nos paſcis tuâ,
Sit laus tibi, Paſtor bone,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Nunc, Dómine.

Capitulum. *Iſ.* 12. 3. 4.

HAuriétis aquas in gáudio, de fóntibus Salvatóris; & dicétis in die illa: Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus, notas fácite in pópulis adinventiónes ejus.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui es panis vitæ. *Joan. 6. 35.*

AD TERTIAM.

Ant. Panem.

Capitulum. 1. *Cor.* 11. 28. 29.

PRobet ſeipſum homo, & ſic de pane illo edat, & de cálice bibat: qui enim mandúcat & bibit indígnè, judícium ſibi mandúcat & bibit, non dijúdicans Corpus Dómini.

℟. *breve.* Introíbo ad altáre Dei, * Allelúia, allelúia. ℟. Introíbo. ℣. Ad Deum qui lætíficat juventútem meam. * Allelúia. Glória. ℟. Introíbo. *Pſ.* 42. 4.

℣. Acceptábis, Dómine, ſacrifícium juſtítiæ, ℟.

Oblatiónes & holocaústa. *Ps.* 50. 21.

AD SEXTAM.

Ant. Dómine, semper.

CAPITULUM. *Deut.* 4. 7.

NOn est ália nátio tam grandis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest cunctis obsecratiónibus nostris.

℟. *breve.* Lavábo inter innocéntes, manus meas, * Allelúia, allelúia. ℟. Lavábo. ℣. Et circúmdabo altáre tuum, Dómine, * Allelúia. Glória. ℟. Lavábo. *Ps.* 25. 6.

℣. Dómine, diléxi decórem domûs tuæ, ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. *Ps.* 25. 8.

AD NONAM.

Ant. Propter.

CAPITULUM. *Apoc.* 22. 15.

FOris canes, & venéfici, & impudíci, & homicídæ, & idólis serviéntes, & omnis qui amat & facit mendácium.

℟. *breve.* Innocens mánibus & mundo corde, * Allelúia, allelúia. ℟. Innocens. ℣. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. * Allelúia. Glória. ℟. Innocens. *Ps.* 23. 4. 5.

℣. Quis requiéscet in monte sancto tuo, Dómine? ℟. Qui ingréditur sine mácula & operátur justítiam. *Ps.* 14. 1. 2.

AD VESPERAS.

In Psal. 109. Dixit Dóminus, *p.* 26.

Ant. 2. D. Quid bonum Dómini est, & quid pulchrum ejus? nisi fruméntum electórum, & vinum gérminans vírgines. *Zach.* 9. 17.

In Psal. 110. Confitébor tibi, Dómine, *p.* 26.

Ant. 1. g. Epulémur, non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ & nequítiæ, sed in ázymis sinceritátis & veritátis. 1. *Cor.* 5. 8.

In Psal. 115. Crédidi; propter quòd, *p.* 106.

Ant. 3. *a.* Anima pollúta quæ éderit de cárnibus hóstiæ pacificórum, quæ obláta est Dómino, períbit de pópulis suis. *Levit.* 7. 20.

In Psal. 127. Beáti omnes qui timent, *p.* 106.

Ant. 5. C. Mundátus vescétur de sanctificátis, quia cibus illíus est. *Levit.* 22. 7.

In Psal. 147. Lauda, Jerúsalem, *p.* 99.

Ant. 4. a. Beátus qui manducábit panem in regno Dei! *Luc.* 14. 15.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 10. 3. 4.

PAtres nostri omnes eámdem escam spiritálem manducavérunt; & omnes eúmdem potum spiritálem bibérunt: bibébant autem de spiritáli consequénte eos, petra: petra autem erat Christus.

HYMNUS.

PANGE, lingua, gloriósi
Córporis Mystérium,

℟. Unus panis, unum corpus multi sumus, omnes qui de uno pane participamus. 1. Cor. 10. 17.

Sanguinísque pretiósi,
Quem, in mundi prétium,
Fructus ventris generósi,
Rex effúdit géntium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátûs
Miro clausit órdine.

In suprémæ nocte cœnæ,
Recúmbens cum frátribus,
Observátâ Lege plenè,
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.

Verbum caro, panem verum,
Verbo Carnem éfficit:
Fitque Sanguis Christi merum;
Et si sensus déficit,
Ad firmándum cor sincérum,
Sola fides súfficit.

Tantum ergo Sacraméntum
Venerémur cérnui:
Et antíquum documéntum
Novo cedat rítui:
Præstet fides suppleméntum
Sénsuum deféctui.

Genitori, Genitóque,
Laus & jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit & benedíctio:
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio.
Amen.

℣. Dóminus in circúitu pópuli sui, ℟. Ex hoc, nunc, & usque in séculum. *Ps.* 124. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Dixit Jesus: Non Móyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. *Joan.* 6. 32.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 4. *E.* Non propter locum, gentem; sed propter gentem, locum Deus elégit. 2. *Mach.* 5. 19.

HYMNUS.

O Quam stupéndas índuit
Formas amor! Verbum Dei,
Jugis sub ara víctima,
Se præbet in cibum suis.

Divinus hospes íntimis
Infúsus hæret córdibus:
Hinc facta mortális caro
Divinitátis párticeps.

Jesu, volúptas córdium,
Beáta pax amántium,
Qui carne nos pascis die,
In nocte nostra sis quies.

A quo creámur, laus Patri;
Quo páscimur, laus Fílio;
Quo consecrámur, non minor
Laus utriúsque Flámini.
Amen.

Capitulum. *Eccli.* 24. 27. 28. 29.

HÆréditas mea super mel & favum: memória mea in generatiónes seculórum. Qui edunt me, adhuc esúrient; & qui bibunt me, adhuc sítient.

℟. *breve.* In manus.

[illegible] Ex 16: 15

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 7. *d.* Sacerdótes qui accédunt ad Dóminum, sanctificéntur, ne percútiat eos. *Exod.* 19. 22.

Oratio, Illúmina, quǽsumus, *p.* 160.

DIEBUS INTRA OCTAVAM SS. EUCHARISTIÆ, Quæ est secundi Ordinis.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium & Hymnus, ut in die, sed Invitatorium dicitur ritu simplici.

Tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟℟. *ex Officio Diei, ut sequitur. Feriâ II. è I. Nocturno; Feriâ III. & VI. è II. Nocturno; Feriâ IV. & Sabbato, è III. Nocturno. Nec dicitur* ℣. Glória Patri, *nisì in fine ultimi* ℟. *cujusque Nocturni, quod resumitur tantùm à Reclamatione.*

Lectiones, ut infrà, pro unaquaque Feria.

AD LAUDES MATUTINAS.

Ant. sola. 5. *C.* Panem de cœlo dedísti eis, Dómine, in fame eórum. 2. *Esdr.* 9. 15.

AD VESPERAS.

Ant. sola. 3. *g.* Erant perseverántes in doctrína Apostolórum, & communicatióne fractiónis Panis, & orationibus. *Act.* 2. 42.

FERIA SEXTA INTRA OCTAVAM SS. EUCHARISTIÆ.

De Libro Numerórum.

LECTIO I. *c.* 10. *v.* 33. *ad finem, & c.* 11. *v.* 1. *ad* 3.

PRoſécti sunt ergo de Monte Dómini viam trium diérum, árcaque fœ́deris Dómini præcedébat eos, per dies tres, próvidens castrórum locum. Nubes quoque Dómini super eos erat per diem, cùm incéderent. * Cúmque elevarétur arca, dicébat Móyses: Surge, Dómine, & dissipéntur inimíci tui, & fugiant qui odérunt te, à fácie tua. Cùm autem deponerétur, aiébat: Revértere, Dómine, ad multitúdinem exércitûs Israël. * Intéreà ortum est murmur pópuli, quasi doléntium pro labóre, contra Dóminum. Quod cùm audísset Dóminus, irátus est. Et accénsus in eos ignis Dómini, devorávit extrémam castrórum partem. Cúmque clamásset pópulus ad Móysen, orávit Móyses ad Dóminum, & absórptus est ignis. Vocavítque nomen loci illíus, Incénsio, eò quòd incénsus fuísset contra eos ignis Dómini.

℟. *j.* Jánuas, *p.* 183.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

LECTIO II. *c.* 3. *v.* 14. *ad finem.*

PArtícipes Christi effécti sumus: si tamen inítium substántiæ ejus usque

ad finem firmum retineámus, dum dícitur: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra; quemádmodum in illa exacerbatióne: quidam enim audiéntes exacerbavérunt, sed non univérsi qui profécti sunt ex Ægýpto per Móysen. Quibus autem infénsus est quadragínta annis? nónne illis qui peccavérunt, quorum cadávera prostráta sunt in desérto? Quibus autem jurávit non introíre in réquiem ipsíus? nisi illis qui incréduli fuérunt? Et vidémus, quia non potuérunt introíre, propter incredulitátem.

℟. ij. Omnes, *p.* 183.

Sermo sancti Dionýsii Alexandríni Epíscopi.

Epistola ad Fabium Antioch. Apud Eus. Lib. 6. Hist. Eccl.

Lectio III.

Erat quidam Serápion apud nos fidélis senex: qui, licèt magnam vitæ partem íntegrè & incorruptè transegísset, témpore tamen persecutiónis, præ imbecillitáte ánimi, lapsus est. Hic sæpenúmerò in Ecclésia dénuò récipi supplex postulábat: sed nemo, quia idólis sacrificásset, ejus postulatiónem aliquándo auscultávit. Qui in gravem morbum delábens, tríduo deínceps mutus & absque sensu vixit. Quarto autem die paululùm relevátus, nepótem ad se accérsit, sicque allóquitur: Quoúsque, fili, me detinétis? properáte, óbsecro, & me ócius dimíttite: áliquem ex Presbýteris ádvoca ad me. Quæ cum dixísset, íterum fuit mutus. Percúrrit ad Presbýterum: nox jam erat. Ille, fortè morbo vexátus, accédere ad eum non póterat: sed tamen, quóniam à me quidem mandátum dabátur, ut qui jam essent vitâ emigratúri, sanctórum Mysteriórum; (dúmmodò péterent, & vel máximè, si ánteà dum íntegrâ valetúdine erant, súpplices petivíssent,) partícipes fierent, sícque cum pace dimíssi, & bonâ spe confirmáti, ex hac luce decéderent; púero exíguam quamdam Eucharístiæ partem dedit, præcípiens, ut eam madefáctam in os senis infúnderet. Quâ puer secum ásferens, rédiit. Cui jam appropinquánti, priúsquàm cum eo quod gestábat intráret ædes, Serápion dénuò voce recuperátâ dixit: Venísti, fili? tamétsi Présbyter non potest veníre, tu tamen præsta quod tibi in mandátis dedit, & dimítte me abíre. Partículam ígitur puer, quam apportábat, madefáctam in os senis infúdit. Atque ille simul atque eam pedeténtim per fauces demíserat, íllicò extrémum spíritum édidit.

℟. iij. Angelórum, *p.* 184.

SABBATO INTRA OCTAVAM SS. EUCHARISTIÆ.

De Libro Numerórum.

LECTIO I. *c.* 11. *v.* 4. *ad* 10.

VUlgus promíscuum, quod ascénderat cum eis, flagrávit desidério, sedens & flens, junctis sibi páriter fíliis Israël, & ait: Quis dabit nobis ad vescéndum carnes? Recordámur píscium quos comedebámus in Ægypto gratis: in mentem nobis véniunt cucúmeres, & pepónes, porríque, & cepe, & állia. Anima nostra árida est, nihil áliud respíciunt óculi nostri nisi Man. * Erat autem Man, quasi semen coriándri, colóris bidéllii: circuibátque pópulus, & cólligens illud, frangébat molâ, sive terébat in mortário, coquens in olla, & fáciens ex eo tórtulas sapóris quasi panis oleáti. * Cúmque descénderet nocte super castra ros, descendébat páriter & Man. Audívit ergo Móyses flentem pópulum per famílias, síngulos per óstia tentórii sui. Iratúsque est furor Dómini valde: sed & Móysi intoleránda res visa est.

℟. *j.* Mecum, *p.* 185.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

LECTIO II. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 8.

EStóte ergo imitatóres Dei, sicut fílii caríssimi: & ambuláte in dilectióne, sicut & Christus diléxit nos, & trádidit semetípsum pro nobis oblatiónem & hóstiam Deo, in odórem suavitátis. Fornicátio autem, & omnis immundítia, aut avarítia, nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos, aut turpitúdo, aut stultilóquium, aut scurrílitas, quæ ad rem non pértinet: sed magis gratiárum áctio. Hoc enim scitóte, intelligéntes quòd omnis fornicátor, aut immúndus, aut avárus, quod est idolórum sérvitus, non habet hæreditátem in regno Christi & Dei. Nemo vos sedúcat inánibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in fílios diffidéntiæ: nolíte ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquándo ténebræ, nunc autem lux in Dómino: ut fílii lucis ambuláte.

℟. *ij.* Transíbit, *p.* 185.

Sermo sancti Cyrílli Jerosolymitáni.

Catech. Mystag. 4.

LECTIO III.

CUm Christus pronunciáverit, & díxerit de pane: Hoc Corpus est meũ, quis audébit deínceps ambígere? Et cùm ipse asseveráverit & díxerit: Hic meus est Sanguis, quis unquam dubitáverit, áiens, non esse ejus Sánguinem? Aquã olim in vinum, quod sánguini affine est, in Cana Galilǽæ transmutávit: & eum parùm dignum existimábimus,

mábimus cui credámus, cùm vinum in Sánguinem transmutávit? Ad núptias corporáles vocátus, stupéndum hoc miráculum effecit: & non eum multò magìs filiis thálami nuptiális Corpus suum & Sánguinem fruénda donásse confitébimur? Quare, cum omni persuasióne, tanquam Corpus & Sánguinem Christi, illa sumámus. Nam in figúra panis, datur tibi Corpus, & in figúra vini, datur tibi Sanguis: ut cùm súmpseris Corpus & Sánguinem Christi, concorpóreus & consánguis ipsi efficiáris. Sic étenim Christíferi efficimur, distribúto in membra nostra Córpore ejus & Sánguine. Sic juxta beátum Petrum, divínæ símus consórtes natúræ.

℟. iij. Comédi, p. 186.

AD VESPERAS.

Antiphona, Hymnus & ℣. ut in I. Vesperis Solemnitatis SS. Eucharistiæ, p. 179. cum Psalmis de Sabbato.

Capitulum. *Prov.* 9. 4. 5.

INsipiéntibus locúta est Sapiéntia: Veníte, comédite panem meum; & bíbite vinum quod míscui vobis.

Non dicitur Responsorium.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. E. Benè disposuísti pópulum tuum, Dómine, quibus dedísti concupiscéntiam delectaménti sui, novum sapórem, escam parans eis. *Sap.* 16. 2.

Oratio, Deus, qui fidéles, *infrà, ad Laudes, p.* 197.

Non fit alia Commemoratio Solemnitatis SS. Eucharistiæ.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM
SS. EUCHARISTIÆ,
Quæ est secunda post Pentecosten.

Omnia ut in Solemnitate SS. Eucharistiæ, exceptis quæ sequuntur, & servato ritu duplici.

Psalmi de Dominica.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Numerórum.

Lectio I. *c.* 11. *v.* 11. *ad* 15.

AIt Móyses ad Dóminum: Cur afflixísti servum tuum? quare non invénio grátiam coram te? & cur imposuísti pondus univérsi pópuli hujus super me? Nunquid ego concépi omnem hanc multitúdinem vel génui eam, ut dicas mihi: Porta eos in sinu tuo sicut portáre solet nutrix infántulum, & defer in terram pro qua jurásti pátribus eórum? Unde mihi carnes ut dem tantæ multitúdini? Flent contra me, dicéntes: Da nobis carnes ut comedámus. Non possum solus sustinére omnem hunc pópulum, quia gravis est mihi. Sin áliter tibi vidétur, óbsecro ut interfícias me, & invéniam

grátiam in óculis tuis, ne tantis affíciar malis.

℟. *j.* Filii, *p.* 181.

LECTIO II. *v.* 16. *ad* 20.

ET dixit Dóminus ad Móysen: Cóngrega mihi septuagínta viros de sénibus Israël, quos tu nosti quòd senes pópuli sint ac magístri: & duces eos ad óstium tabernáculi fœ́deris, faciésque ibi stare tecum, ut descéndam & loquar tibi: & áuferam de spíritu tuo, tradámque eis, ut sustèntent tecum onus pópuli, & non tu solus graváris. Pópulo quoque díces: Sanctificámini: cras comedétis carnes, ego enim audívi vos dícere: Quis dabit nobis escas cárnium? benè nobis erat in Ægýpto; ut det vobis Dóminus carnes, & comedátis: non uno die, nec duóbus, vel quinque, aut decem, nec vigínti quidem, sed usque ad mensem diérum, donec éxeat per nares vestras, & vertátur in naúseam, eò quòd repuléritis Dóminum, qui in médio vestrî est, & flevéritis coram eo, dicéntes: Quare egréssi sumus ex Ægýpto?

℟. *ij.* Móyses, *p.* 181.

LECTIO III. *v.* 31. *ad finem.*

VEntus egrédiens à Dómino, arréptas trans mare coturníces détulit, & demísit in castra, itínere quantùm uno die cónfici potest, ex omni parte castrórum per circúitum: volabántque in áere duóbus cúbitis altitúdine super terram. Surgens ergo pópulus toto die illo, & nocte, ac die áltero, congregávit coturnícum, qui parùm, decem coros: & siccavérunt eas per gyrum castrórum. Adhuc carnes erant in déntibus eórum, nec defécerat hujuscémodi cibus, & ecce furor Dómini concitátus in pópulum, percússit eum plagâ magnâ nimis. Vocatúsque est ille locus, Sepúlcra concupiscéntiæ: ibi enim sepeliérunt pópulū qui desideráverat. Egréssi autem de Sepúlcris concupiscéntiæ, venérunt in Háseroth, & mansérunt ibi.

℟. *iij.* Angelus, *p.* 182.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO IV. *c.* 16. *v.* 2. *ad* 6.

BEnè disposuísti pópulum tuum, quibus dedísti concupiscéntiam delectaménti sui, novum sapórem, escam parans eis ortygómetram: ut illi quidem concupiscéntes escam, propter ea quæ illis osténsa & missa sunt, étiam à necessária concupiscéntia averteréntur. Hi autem in brevi ínopes facti, novam gustavérunt escam. Oportébat enim illis sinè excusatióne quidem superveníre intéritum exercéntibus tyránnidem: his autem tantùm osténdere quemádmodum inimíci eórum exterminabántur. Etenim cùm

illis supervénit sæva bestiárum ira, mórsibus perversórum colubrórum exterminabántur. Sed non in perpétuum ira tua permánsit, sed ad correptiónem in brevi turbáti sunt, signum habéntes salútis, ad commemoratiónem mandáti legis tuæ.

℞. iv. Jánuas, p. 183.

LECTIO V. v. 7. ad 14.

QUi enim convérsus est, non per hoc quod vidébat, sanabátur, sed per te ómnium salvatórem. In hoc autem ostendísti inimícis nostris, quia tu es, qui líberas ab omni malo. Illos enim locustárum & muscárum occidérunt morsus, & non est invénta sánitas ánimæ illórum: quia digni erant ab hujuscémodi exterminári. Fílios autem tuos, nec dracónum venenatórum vicérunt dentes: misericórdia enim tua advéniens sanábat illos. In memória enim sermónum tuórum examinabántur, & velóciter salvabántur, ne in altam incidéntes obliviónem, non possent tuo uti adjutório. Etenim neque herba, neque malágma sanávit eos: sed tuus, Dómine, sermo, qui sanat ómnia. Tu es enim, Dómine, qui vitæ & mortis habes potestátem, & dedúcis ad portas mortis, & redúcis: homo autem occídit quidam per malítiam, & cùm exíerit spíritus, non revertétur, nec revocábit ánimam quæ recépta est.

℞. v. Omnes, p. 183.

LECTIO VI. v. 21. ad 26.

SUbstántia tua dulcédinem tuam, quam in fílios habes, ostendébat: & desérviens uniuscujúsque voluntáti, ad quod quisque volébat, convertebátur. Nix autem & glácies sustinébant vim ignis, & non tabescébant: ut scirent quóniam fructus inimicórum exterminábat ignis ardens in grándine & plúvia coruscans. Hic autem íterùm ut nutriréntur justi, étiam suæ virtútis oblítus est. Creatúra enim tibi Factóri desérviens, exardéscit in torméntum, advérsus injústos: & lénior fit ad benefaciéndum pro his qui in te confídunt. Propter hoc & tunc in ómnia transfiguráta, ómnium nutríci grátiæ tuæ deserviébat, ad voluntátem eórum qui à te desiderábant: ut scirent fílii tui quos dilexísti, Dómine, quóniam non nativitátis fructus pascunt hómines, sed sermo tuus, hos qui in te credíderint, consérvat.

℞. vj. Angelórum, p. 184.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos. in Psal. 118. Ser. 18. n. 26.

LECTIO VII.

JAm mensæ cœléstis honóre suscípior; épulis meis non plúvia undátur,

non terræ partus labórat, non árborum fructus. Pótui meo non flúmina quæréndа, non fontes; Christus mihi cibus, Christus mihi potus: Caro Dei cibus mihi, & Dei Sanguis potus est mihi. Non jam ad satietátem meî ánnuos expécto provéntus: Christus mihi quotídie ministrátur. Non verébor, ne qua mihi eum cœli intempéries, aut stérilitas ruris imminuat, si pii cultûs diligéntia persevéret. Non jam coturnícum plúvias mihi opto descéndere, quas antè mirábar: non manna quod antè cibis ómnibus præferébam: quia qui manna manducavérunt patres, esuriérunt. Meus cibus est, quem si quis manducáverit, non esúriet. Meus cibus est, qui non corpus impínguat, sed confirmat cor hóminis.

℟. vij. Mecum, p. 185.

Lectio VIII. n. 28.

DEus, panem quem dat ómnibus, dat quotídie, dat semper. In te ipso est ut accípias hunc panem: accéde ad hunc panem, & accípies eum. De hoc pane dictum est: Omnes qui elóngant se abs te, períbunt. Si te elongáveris ab eo, períbis: si appropinquáveris ad eum, vives. Hic est panis vitæ: qui ergo vitam mandúcat, mori non potest. Quómodo enim moriétur, cui cibus Vita est? Quómodo defíciet, qui habúerit vitálem substántiam? Accédite ad eum, & satiámini; quia panis est: accédite ad eum, & potáte; quia fons est: accédite ad eum, & illumináimini; quia lux est: accédite ad eum, & liberámini; quia ubi Spíritus Dómini, ibi libértas: accédite ad eum, & absolvímini; quia remíssio peccatórum est. Quis sit iste, quǽritis? Audite ipsum dicéntem: Ego sum Panis vitæ: qui venit ad me, non esúriet; & qui credit in me, non sítiet unquam.

℟. viij. Transíbit, p. 185.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio IX. c. 14. v. 16. ad 24.

Qui cœnam magnam non gustaturi sint.

DIxit Jesus cuídam de simul discumbéntibus cum ipso, in domo príncipis Pharisæórum: Homo quidam fecit cœnam magnam, & vocávit multos. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 36. in Evang. n. 1.

HOc distáre, fratres caríssimi, inter delícias córporis & cordis solet, quod corporáles delíciæ, cùm non habéntur, grave in se desidérium accéndunt; cùm verò hábitæ edúntur, comedéntem

prótinùs in fastídium per satietátem vertunt. At contrà, spirituáles delíciæ, cùm non habéntur, in fastídio sunt; cùm verò habéntur, in desidério: tantóque à comedénte ámpliùs esuriúntur, quantò ab esuriénte ámpliùs comedúntur. In illis appetítus placet, experiéntia dísplicet: in istis appetítus vilis est, & experiéntia magìs placet. In illis appetítus saturitátem, satúritas fastídium génerat: in istis autem appetítus saturitátem, satúritas appetítum parit. Augent enim spirituáles delíciæ desidérium in mente, dum sátiant: quia quantò magìs eárum sapor percípitur, eò ámpliùs cognóscitur quòd avídiùs amétur: & idcírcò non hábitæ amári non possunt, quia eárum sapor ignorátur. Quis enim amáre váleat quod ignórat? Proínde Psalmísta nos ádmonet, dicens: Gustáte & vidéte, quóniam suávis est Dóminus.

℟. *ix*. Sapiéntia misit ancíllas suas, ut vocárent ad arcem, & ad mœnia civitátis: * Si quis est párvulus, véniat ad me. *Prov*. 9. 3. 4. ℣. Paterfamílias dixit servo suo: Exi citò in platéas & vicos civitátis; & paúperes, ac débiles, & cœcos, & claudos intródue huc. *Luc*. 14. 21. Si quis. Glória. * Si quis.

Te Deum.

AD LAUD[I]
MATUTINAS

CAPITULUM. *Hebr.*
VIdéte, fratres, ne sit in áliquo ve[...] cor malum increduli[...] discedéndi à Deo vivo[...]

Hymnus. Verbum [...]num, *p*. 186.

℣. Sicut, *p*. 187.

Ad Benedíctus, *An*[...] Comedérunt, & sa[...] sunt, & impinguáti su[...] abundavérunt delíciis [...]nitáte tua magna. 2. [...] 9. 25.

Oratio.

DEus, qui fidéles per veneránda C[...]ris & Sánguinis tui M[...]ria, de te vívere vol[...] præsta, ut cœléstibu[...]dériis accénsi, ad sac[...]lútis épulas dignè frequénter accúrrant [...] vivis & regnas.

Non fit alia Comm[...] lemnitatis SS. Euch[...]

AD PRIMA[...]

Non dicitur Sym[...] Quicúmque.

AD VESPER[...]

CAPITULUM. *Jer.*
INebriábo ánimam [...]dótum pinguédin[...] pópulus meus boni[...] adimplébitur; ait Dó[...]

Hymnus. Pange, *p*. 188.

℣. Dóminus, *p*.

Ad Magníficat, *A*[...] Ait dóminus servo[...] in vias & sepes; & [...]le intráre, ut in[...] domus mea. *Luc*. 1[...]

Oratio, Deus, qui fidéles, *suprà, ad Laudes.*

Non fit alia Commem. Solemnitatis SS. Eucharistiæ.

FERIA SECUNDA.

De Libro Numerórum.

LECTIO I. *c.* 13. *v.* 2. 3. 4. & 18. *ad* 23.

LOcútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Mitte viros qui consíderent terram Chánaan quam datúrus sum filiis Israël, singulos de síngulis tríbubus, ex princípibus. Fecit Móyses quod Dóminus imperáverat, de desérto Pharan mittens príncipes viros... * Misit ergo eos Móyses ad considerándam terram Chánaan; & dixit ad eos: Ascéndite per meridiánam plagam. Cúmque venéritis ad montes, considerate terram, qualis sit: & pópulum qui habitátor est ejus, utrùm fortis sit, an infirmus: si pauci número, an plures: ipsa terra, bona, an mala: urbes quales, murátæ, an absque muris: humus pinguis, an stérilis, nemorósa, an absque arbóribus. Confortámini, & afférte nobis de frúctibus terræ. * Erat autem tempus quando jam præcoquæ uvæ vesci possunt. Cúmque ascendíssent, exploravérunt terram à desérto Sin, usque Rohob intrántibus Emath, ascenderúntque ad merídiem, & venérunt in Hebron.

℟. *j.* Filii, *p.* 181.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

LECTIO II. *c.* 7. *v.* 1. *ad* 7.

MElchísedech, Rex Salem, Sacérdos Dei summi, qui obviávit Abrahæ regrésso à cæde regum, & benedíxit ei: cui & décimas ómnium divísit Abraham: primùm quidem qui interpretátur, Rex justítiæ: deínde autem & Rex Salem, quod est, Rex pacis, sinè patre, sinè matre, sinè genealógia, neque inítium diérum, neque finem vitæ habens, assimilátus autem Fílio Dei, manet Sacérdos in perpétuum. Intuémini autem quantus sit hic, cui & décimas dedit de præcípuis, Abraham Patriárcha. Et quidem de fíliis Levi sacerdótium accipiéntes, mandátum habent décimas súmere à pópulo secúndùm legem, id est, à frátribus suis: quanquam & ipsi exíerint de lumbis Abrahæ. Cujus autem generátio non annumerátur in eis, décimas sumpsit ab Abraham, & hunc qui habébat repromissiónes, benedíxit. Sinè ulla autem contradictióne, quod minus est, à melióre benedícitur.

℟. *ij.* Móyses, *p.* 181.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

De Sacram. Lib. 4. *Cap.* 4.

LECTIO III.

AUtor Sacramentórum quis est, nisi Dóminus Jesus? De cœlo ista Sa-

eraménta venérunt: consílium enim omne de cœlo est. Verè autem magnum est & divínum miráculum, quòd pópulo pluit Deus manna de cœlo, & non laborábat pópulus, & manducábat. Tu fortè dicis: Meus panis est usitátus. Sed panis iste, panis est ante verba sacramentórum: ubi accésserit Consecrátio, de pane fit Caro Christi. Hoc igitur adstruámus. Quómodo potest qui panis est, Corpus esse Christi? Consecratióne. Consecrátio autem quibus verbis est, & cujus sermónibus? Dómini Jesu. Nam réliqua ómnia quæ dicúntur, laudem Deo déferunt: orátio præmíttitur pro pópulo, pro régibus, pro cǽteris. Ubi venítur ut conficiátur venerábile Sacraméntum, jam non suis sermónibus útitur Sacérdos, sed útitur sermónibus Christi. Ergo sermo Christi hoc cónficit Sacraméntum. Quis sermo Christi? nempè is quo facta sunt ómnia. Jussit Dóminus, & factum est cœlum. Jussit Dóminus, & facta est terra. Jussit Dóminus, & facta sunt mária. Jussit Dóminus, & omnis creatúra generáta est. Vides ergo quàm operatórius sit sermo Christi. Si ergo tanta vis est in sermóne Dómini Jesu, ut incíperent esse quæ non erant, quantò magis operatórius est, ut sint quæ erant, & in áliud

commuténtur? Cœlun erat, mare non erat, non erat. Sed audi dicé David: Ipse dixit, & sunt; ipse mandávit creáta sunt. Ergo til respóndeam, non era pus Christi ante Con tiónem; sed post C cratiónem dico tibi jam Corpus est Christi dixit, & factum est mandávit, & creátun

℟. iij. Angelus, p

FERIA TER

De Libro Numerói

LECTIO I. *c.* 13. *v.*24.

PErgéntes usque ad réntem botri, ab runt pálmitem cum uv quem portavérunt in duo viri. De malis q granátis & de ficis loci tulérunt: qui appellá Neheléscol, id est, rens botri, eò quòd b portássent inde filii Reversíque exploratór ræ, post quadragint omni regióne circúit nérunt ad Móysen &. & ad omnem cœtun rum Isräël in desértu ran, quod est in C Locutíque eis & omn titúdini, ostendéru ctus terræ: & narra dicéntes: Vénimus ram ad quam misíf quæ revérâ fluit melle, ut ex his f cognósci potest: se res fortíssimos habe bes grandes atque Stirpem Enac vídi

Amalec hábitat in merídie: Hethǽus, & Jebusǽus, & Amorrhǽus in montánis: Chananǽus verò morátur juxta mare & circa fluénta Jordánis. * Inter hæc, Caleb compéscens murmur pópuli, qui oriebátur contra Móysen, ait: Ascendámus, & possideámus terram, quóniam potérimus obtinére eam. Alii verò qui fúerant cum eo, dicébant, Nequáquàm ad hunc pópulum valémus ascéndere, quia fórtior nobis est. Detraxerúntque terræ quam inspéxerant apud fílios Israël, dicéntes: Terra quam lustrávimus, dévorat habitatóres suos: pópulus quem aspéximus, prócerǽ statúræ est. Ibi vídimus monstra quædam filiórum Enac de génere gigantéo: quibus comparáti, quasi locústæ videbámur.

℟. j. Jánuas, *p.* 183.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebrǽos.

LECTIO II. *c.* 7. *v.* 11. *ad* 17.

SI consummátio per sacerdótium Levíticum erat; (pópulus enim sub ipso Legem accépit,) quid adhuc necessárium fuit, secúndùm órdinem Melchísedech, álium súrgere Sacerdótem, & non secúndùm órdinem Aaron dici? Transláto enim Sacerdótio, necésse est ut & Legis translátio fiat. In quo enim hæc dicúntur, de alia tribu est, de qua nullus altári præstò fuit. Manifèstum est enim quòd ex Juda ortus sit Dóminus noster: in qua tribu nihil de Sacerdótibus Móyses locútus est. Et ámpliùs adhuc manifèstum est, si secúndùm similitúdinē Melchísedech exúrgat álius Sacérdos, qui non secúndùm legem mandáti carnális factus est, sed secúndùm virtútem vitæ insolúbilis. Contestátur enim: Quóniā tu es Sacérdos in ætérnum, secúndùm órdinē Melchísedech.

℟. ij. Omnes, *p.* 183.

Sermo sancti Cleméntis Papæ & Mártyris.

Epist. 1. *ad Corinth. Cap.* 4.

LECTIO III.

IN divínæ cognitiónis profúnda introspiciéntes, cuncta órdine debémus fácere, quæ nos Dóminus jussit perágere. Statútis tempóribus oblatiónes & offícia pérfici, neque témerè, neque inordinátè fíeri præcépit, sed præfinítis tempóribus & horis: ubi étiam, & à quibus celebrári vult, ipse excelsíssimâ suâ voluntáte definívit: ut purè & sanctè ómnia facta in beneplácito, accépta essent voluntáti ejus. Qui ergo assignátis tempóribus, oblatiónes suas fáciunt, accépti & beáti sunt; & Sacerdótibus locus próprius assignátus est; & Levítis sua ministéria incúmbunt; homo láicus præcéptis láicis constríngitur. Unusquísque vestrûm, fratres, in suo sta-

tu grátias Deo hábeat, in bona consciéntia degens, non transgrédiens præscríptam múneris sui régulam, in honestáte.

℟. iij. Angelórum, *p.* 184.

FERIA QUARTA.

Si Festum Sancti Joannis Baptistæ, vel SS. Apostolorum Petri & Pauli, aut aliud è Solemnioribus, etiam Patroni, occurrat Feriâ VI. post Octavam Eucharistiæ, fiet de eo: sed propter solemnitatem Processionis diei Octavæ, jejunium anticipabitur in hanc Feriam IV. & tunc eâdem Feriâ IV. fiet Commemoratio Vigiliæ, post Laudes, per Lectionem Homiliæ in Evangelium, Antiphonam, ℣. & Orat. ut in Proprio.

De Libro Numerórum.

LECTIO I. *c.* 14. *v.* 6. *ad* 21.

JOsue filius Nun, & Caleb filius Jéphone, qui & ipsi lustráverant terram, scidérunt vestiménta sua, & ad omnem multitúdinem filiórum Israël locúti sunt: Terra quam circuívimus, valde bona est. Si propítius fúerit Dóminus, indúcet nos in eam, & tradet humum lacte & melle manántem. Nolíte rebélles esse contra Dóminum: neque timeátis pópulum terræ hujus, quia sicut panem ità eos póssumus devoráre. Recéssit ab eis omne præsídium: Dóminus nobíscum est, nolíte metúere. * Cúm-

que clamáret omnis
túdo, & lapídibus e
let opprímere, appár
ria Dómini super
fœ́deris, cunctis vid
fíliis Israël. Et dixit
nus ad Móysen: Us
détrahet mihi pópul
Quoúsque non cred
hi, in ómnibus sign
feci coram eis? Féri
tur eos pestiléntiâ,
consúmam: te autem
príncipem super
magnam, & fo
quàm hæc est. * Et ai
ses ad Dóminum:
diant Ægýptii de
médio eduxísti p
istum, & habitatór
hujus, qui audiéru
tu, Dómine, in póp
sis, & fácie videári
ciem, & nubes tua
gat illos, & in colún
bis præcédas eos per
& in colúmna ignis
ctem, quòd occíde
tam multitúdinem
unum hóminem, &
Non póterat introdú
pulum in terram
juráverat: idcírc
eos in solitúdine....
te, óbsecro, pecc
puli hujus, secúnc
gnitúdinem mise
tuæ, sicut propiti
egrediéntibus de
usque ad locum is
xítque Dóminus
juxta verbum tu
ego: & implébit
Dómini univérsa

℟. j. Mecum,

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

LECTIO II. *c.* 1. *v.* 18. *ad fin.*

REprobátio quidem fit præcedéntis mandáti, propter infirmitátem ejus, & inutilitátem: nihil enim ad perféctum addúxit Lex: introdúctio verò melióris spei, per quam proximámus ad Deum. Et quantùm est, non sinè jurejurándo. Alii quidem sinè jurejurándo sacerdótes facti sunt: hic autem cum jurejurándo, per eum qui dixit ad illum: Jurávit Dóminus & non pœnitébit eum: Tu es Sacérdos in ætérnum. In tantùm melióris testaménti sponsor factus est Jesus. Et álii quidem plures facti sunt sacerdótes, idcírcò quòd morte prohiberéntur permanére: hic autem, eò quòd máneat in ætérnum, sempitérnum habet sacerdótium. Unde & salváre in perpétuum potest accedéntes per semetípsum ad Deū, semper vivens ad interpellándum pro nobis. Talis enim decébat ut nobis esset Póntifex, sanctus, innocens, impollútus, segregátus à peccatóribus, & excélsior cœlis factus: qui non habet necessitátem quotídie, quemádmodum sacerdótes, priùs pro suis delíctis hóstias offérre, deínde pro pópuli: hoc enim fecit semel, seípsum offeréndo. Lex enim hómines constítuit sacerdótes infirmitátem habéntes: sermo autem jurisjurándi, qui post Legem est, Filium in ætérnum perféctum.

℟. *ij.* Transíbit, *p.* 185.

LECTIO III.

Sermo sancti Optáti Milevitáni Epíscopi.

De Schism. Donat. contra Parmenianum.

QUid tam sacrílegum quàm altária Dei in quibus & vos aliquándo obtulístis, frángere, rádere, removére? in quibus vota pópuli, & membra Christi portáta sunt, quò Deus omnípotens invocátus sit, quò postulátus descéndit Spíritus sanctus, unde à multis pignus salútis ætérnæ, & tutéla fidei, & spes resurrectiónis accépta est? Quid est enim altáre, nisi sedes & córporis & sánguinis Christi? Hæc ómnia furor vester, aut rasit, aut fregit, aut remóvit. Si livóris judício nos vobis sórdidi videbámur, quid vobis fécerat Deus, qui illic invocári consuéverat? quid vobis offénderat Christus, cujus illic per certa moménta Corpus & Sánguis habitábat? Quid vos offendístis étiam vos ipsi, ut illa altária frangerétis, in quibus ante nos, per longa témporum spátia, sanctè, ut arbitrámini, obtulístis? Dum ímpiè persequímini manus nostras illic ubi Corpus Christi habitábat, fecístis & vestras. Hoc modo

Judæos estis imitáti : illi injecérunt manus Christo in cruce, à vobis percússus est in altári.

℟. *iij.* Comédi, *p.* 186.

Vespera de Festo sequenti.

*Si Festum sancti Joannis Baptistæ, aut SS. Apostolorum Petri & Pauli inciderit in Feriam V. sequentem, Officium Sacerdotii Domini nostri Jesu Christi anticipabitur in Feriam IV. & de eo fiet Commemoratio in I. Vesperis alterutrius Festi. De die verò Octava SS. Eucharistiæ fiet Commemoratio in Laudibus & II. Vesperis illius Festi, per Ant. ℣. & Orationem de Die. Tunc autem Lectiones I. Nocturni Festi Sacerdotii D. N. J. C. sumentur è Feria IV. divisionibus factis ad Asteriscos. * **

FERIA QUINTA IN OCTAVA SS. EUCHARISTIÆ, ET FESTO *SACERDOTII* DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Antiphona 3. toni g.

DIxit Dóminus ad Móysen : Applica ad te Aaron fratrem tuum cum filiis suis, de médio filiórum Israël, ut Sacerdótio fungántur mihi. *Exod.* 28. 1.

Ant. 2. D. Cunctórum consecrábis manus, sanctificabísque illos, ut Sacerdótio fungántur mihi. *Exod.* 28. 41.

Ant. 8. G. Oleum unctiónis fundes super caput Aaron ; atque hoc ritu consecrábitur. *Exod.* 29. 7.

Ant. 1. a. Filios Aaron applicábis, & índues túnicis líneis, cingésque bálteo. *Exod.* 29. 8.

Ant. 5. a. Státues Levítas in conspéctu Aaron & filiórum ejus, & consecrábis oblátos Dómino. *Num.* 8. 13.

CAPITULUM. *Levit.* 21. 6.

SAncti erunt Deo suo, & non pólluent nomen ejus : incénsum enim Dómini & panes Dei sui ófferunt ; & ídeò sancti erunt.

℟. Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es Sacérdos in ætérnum, secúndùm órdinem Melchísedech. *Ps.* 109. 4. ℣. Alii quidém sinè jurejurándo sacerdótes facti sunt ; hic autem cum jurejurándo, per eum qui dixit ad illum. *Hebr.* 7. 20. 21. * Tu es. Glória. * Tu es.

HYMNUS.

CESSANT figúræ : non litat ímpares
Impar sacérdos ámpliùs hóstias :
Jam Póntifex fit Numen ipsum ;
Séque sibi Deus Agnus offert.

VITAM cruéntus qui semel óbtulit,

Se non cruéntum júgiter
 ímmolat,
 Mactátus aris, & renáſ-
 cens
 Perpétuò, moriéndo vivit.
A D grande munus nos
 Deus érigit,
Quos ungit intùs ſacríficos
 ſibi:
 Pondus cadúci ſuſtinémus
 Angélicis húmeris tre-
 méndum.
O QUAM ſtupéndæ, quas
 ágimus vices!
Quem prona cœli cúria súſ-
 picit,
 Sacras ad aras imperántes,
 Nos dócilis Deus ipſe
 ſentit.
CHRISTUM, Sacérdos,
 cœ́litùs évocas;
Per te creátur, qui creat
 ómnia;
 Immótus orbem qui gu-
 bérnat,
 Se tibi dat fácilè movéri.
N O N impoténti, crími-
 nis árbiter,
Verbo resólvis férrea vín-
 cula:
 Quas fers magíſtrâ voce,
 Numen
 Ecce ſibi putat eſſe leges.
L A U S ſumma Patri, ſum-
 maque Fílio;
Sit ſancte compar laus tibi,
 Spíritus,
 Quo Chriſtus aris per
 miníſtros
 Hóſtia ſtat ſimul & Sa-
 cérdos. Amen.

℣. Si voluíſſes, Dómine, ſacrifícium, dedíſſem útique: ℟. Holocaúſtis non delectáberis. *Pſ.* 50. 18.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Placébit Dómino ſacrifícium Juda & Jerúſalem, ſicut dies séculi, & ſicut anni antíqui. *Mal.* 3. 4.

Oratio, Deus, qui Unigénitum, *infrà*, *ad Laudes*, *p.* 211.

COMPLETORIUM, *ut in Solemnitate SS. Euchariſtiæ*, *p.* 189. *cum Pſalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Pontíficem magnum, Jeſum Fílium Dei, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 4. 14.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

Hymnus. Ceſſant figúræ, *in I. Veſperis*, *p.* 203.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. *D.* Melchíſedech, Rex Salem, Sacérdos Dei ſummi, obviávit Abrahæ regréſſo à cæde regum, & benedíxit ei. *Hebr.* 7. 1.

Ant. 1. a. Neque inítium diérum, neque finem vitæ habens, aſſimilátus autem Fílio Dei, manet Sacérdos in perpétuum. *Hebr.* 7. 3.

Ant. 4. f. Décimas ſumpſit ab Abraham, & hunc qui habébat repromiſſiónes, benedíxit. *Hebr.* 7. 6.

℣. Unxit te, Deus, Deus tuus, ℟. Oleo lætítiæ. *Pſ.* 44. 8.

De Libro Numerórum.

LECTIO I. *c.* 16. *v.* 1. *ad* 5.

ECce autem Core fílius Iſaar, fílii Caath, fílii Levi, & Dathan atque Abi-

ron, filii Eliab, Hon quoque filius Pheleth de filiis Ruben, surrexérunt contra Móysen, aliíque filiórum Israel ducénti quinquagínta viri, próceres Synagógæ, & qui témpore concílii per nómina vocabántur. Cúmque stetíssent advérsùm Móysen & Aaron, dixérunt: Sufficiat vobis quia omnis multitúdo sanctórum est, & in ipsis est Dóminus. Cur elevámini super pópulum Dómini? Quod cùm audísset Móyses, cécidit pronus in fáciem: locutúsque ad Core & ad omnem multitúdinem, Manè, inquit, notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, & sanctos applicábit sibi: & quos elégerit, appropinquábunt ei.

℟. *j.* Melchísedech Rex Salem, * Próferens panem & vinum, erat enim Sacérdos Dei Altíssimi, benedíxit Abrahæ. *Gen.* 14. 18. ℣. Sinè ulla contradictióne, quod minus est, à melióre benedícitur. *Hebr.* 7. 7. * Próferens.

LECTIO II. *v.* 16. *ad* 26.

DIxítque ad Core: Tu & omnis congregátio tua, state seórsùm coram Dómino & Aaron, die crástino, separátim. Tóllite sínguli thuríbula vestra, & pónite super ea incénsum, offeréntes Dómino ducénta quinquagínta thuríbula: Aaron quoque téneat thuríbulum suum. Quod cùm fecíssent, stántibus Móyse & Aaron, & coacervássent advérsùm eos omnem multitúdinem ad óstium tabernáculi, appáruit cunctis glória Dómini. Locutúsque Dóminus ad Móysen & Aaron, ait: Separámini de médio congregatiónis hujus, ut eos repéntè dispérdam. Qui cecidérunt proni in fáciem, atque dixérunt: Fortíssime Deus spirítuum univérsæ carnis, nùm uno peccánte, contra omnes ira tua desǽviet? Et ait Dóminus ad Móysen: Prǽcipe univérso pópulo, ut separétur à tabernáculis Core, & Dathan, & Abíron. Surrexítque Móyses, & ábiit ad Dathan & Abíron: & sequéntibus eum senióribus Israël, dixit ad turbam: Recédite à tabernáculis hóminum impiórum, & nolíte tángere quæ ad eos pértinent, ne involvámini in peccátis eórum.

℟. *ij.* Purgábit fílios Levi, * & Colábit eos quasi aurum & quasi argéntum, & erunt Dómino offeréntes Sacrifícia in justítia. *Mal.* 3. 3. ℣. In quo hæc dicúntur, de ália tribu est, de qua nullus altári præstò fuit. *Hebr.* 7. 13. * Colábit.

LECTIO III. *v.* 28. *ad* 35.

AIt Móyses: In hoc sciétis, quòd Dóminus míserit me ut fácerem univérsa quæ cérnitis, & non ex próprio ea corde protúlerim. Si consuétâ hómi-

num morte interíerint, & visitáverit eos plaga quâ & cœteri visitári solent, non misit me Dóminus: sin autem novam rem fécerit Dóminus, ut apériens terra os suum, deglútiat eos & ómnia quæ ad illos pértinent, descenderíntque vivéntes in inférnum, sciétis quòd blasphemáverint Dóminum. Conféstim ígitur ut cessávit loqui, dirúpta est terra sub pédibus eórum: & apériens os suum, devorávit illos cum tabernáculis suis & univérsa substántia eórum. Descenderúntque vivi in inférnum opérti humo, & periérunt de médio multitúdinis. At verò omnis Israël qui stabat per gyrum, fugit ad clamórem pereúntium, dicens: Ne fortè & nos terra deglútiat. Sed & ignis egréssus à Dómino, interfécit ducéntos quinquagínta viros qui offerébant incénsum.

℟. iij. Ipse portábit glóriam, & sedébit, & * Dominábitur super sólio suo; & erit Sacérdos super sólio suo. *Zach.* 6. 13. ℣. Contestátur, Quóniam Tu es Sacérdos in ætérnum, secúndùm órdinem Melchísedech. *Hebr.* 7. 17. * Dominábitur.. Glória. * Dominábitur.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Melióris testaménti sponsor factus est Jesus. *Hebr.* 7. 22.

Ant. 2. D. Alii quidem plures facti sunt sacerdótes, idcírcò quòd morte prohiberéntur permanére. *Hebr.* 7. 23.

Ant. 1. D. Hic, eò quòd máneat in ætérnum, sempitérnum habet Sacerdótium. *Hebr.* 7. 24.

℣. Ego Primogénitum ponam illum, ℟. Excélsum præ régibus terræ. *Ps.* 88. 28.

Sermo sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris.
Epist. ad Cœcil. De Sacram. Dom. Calic.

LECTIO IV.

IN Sacerdóte Melchísedech, Sacrificii Domínici Sacraméntum præfigurátum vidémus, secúndùm quòd Scriptúra divína testátur & dicit: Et Melchísedech, Rex Salem, prótulit panem & vinum: fuit autem Sacérdos Dei summi, & benedíxit Abraham. Quòd autem Melchísedech typum Christi portáret, declárat in Psalmis Spíritus sanctus, ex persóna Patris ad Filiũ dicens: Ante lucíferum génui te: tu es Sacérdos in ætérnum, secúndùm órdinem Melchísedech. Qui ordo útique hic est de sacrifício illo véniens, & inde descéndens, quòd Melchísedech Sacérdos Dei summi fuit, quòd panem & vinum óbtulit, quòd Abraham benedíxit. Nam quis magis Sacérdos Dei summi, quàm Dóminus noster Jesus Christus, qui Sacrificium Deo Patri óbtulit, hoc idem quod

Melchísedech obtúlerat, id est, panem & vinum, suum scilicet Corpus & Sánguinem?

℞. *iv.* Holocaústa tua, Israël, in conspéctu meo sunt semper. * Non accípiam de domo tua vítulos, neque de grégibus tuis hircos. *Ps.* 49. 8. 9. ℣. Si illud prius culpâ vacâsset, non útique secúndi locus inquireréτur: vitúperans enim eos dicit. *Hebr.* 8. 7. 8. * Non accípiam.

LECTIO V.

UT ergo in Génesi, per Melchísedech Sacerdótem, benedíctio circa Abraham posset ritè celebrári, præcédit antè imágo Sacrifícii Christi, in pane & vino scílicet constitúta. Quam rem perfíciens & adímplens Dóminus, panem & cálicem mixtum óbtulit: & qui est plenitúdo veritátis, veritátem præfigurátæ imáginis adimplévit. Sed & per Salomónem Spíritus sanctus typum Domínici Sacrifícii antè præmónstrans, immolátæ hóstiæ & panis & vini, sed & altáris, & Apostolórum fáciens mentiónem: Sapiéntia, inquit, ædificávit sibi domum, & súbdidit colúmnas septem, mactávit suas hóstias, míscuit in cratéra vinum suum, & parávit mensam suam. Et misit servos suos, cónvocans cum excélsa prædicatióne ad cratérem, dicens: Qui est insípiens, declínet ad me. Et egéntibus sensu, dixit: Veníte, édite de meis pánibus, & bíbite vinum quod míscui vobis. Vinum mixtum declárat, id est, cálicem Dómini aquâ & vino mixtum, prophéticâ voce præpúntiat: ut appáreat in Passióne Domínica id esse gestum, quod fúerat antè prædíctum.

℞. *v.* Póntifex, cùm mactáverit hircum pro peccáto pópuli, ínferet sánguinem ejus intra velum, sicut præcéptum est de sánguine vítuli; * Ut aspérgat è regióne oráculi, & éxpiet sanctuárium. *Levit.* 16. 15. 16. ℣. Christus per próprium Sánguinem introívit semel in Sancta. *Hebr.* 9. 12. * Ut aspérgat.

LECTIO VI.

SI Jesus Christus Dóminus & Deus noster ipse est summus Sacérdos Dei Patris, & Sacrifícium Patri seípsum primus óbtulit, & hoc fíeri in suî commemoratiónem præcépit, útique ille sacérdos vice Christi verè fúngitur, qui id quod Christus fecit, imitátur, & Sacrifícium verum & plenum tunc offert in Ecclésia Deo Patri, si sic incípiat offérre, secúndùm quòd ipsum Christum vídeat obtulísse. Nam si sacerdótes Dei & Christi sumus, non invénio quem magìs sequi quàm Deum & Christum debeámus, quando ipse in Evangélio má-

ximè dicat : Ego sum lumen séculi : qui me secútus fúerit, non ambulábit in ténebris, sed habébit lumen vitæ. Ne ergo in ténebris ambulémus, Christum sequi & præcépta ejus observáre debémus : ut cùm in claritáte sua & majestáte cœlésti veníre cœ́perit, invéniat nos tenére quod mónuit, observáre quod dócuit, fácere quod fecit.

℟. vj. Ab Ortu solis usque ad Occásum, magnum est nomen meum in Géntibus; & * In omni loco sacrificátur & offértur nómini meo oblátio munda. *Mal.* 1. 11. ℣. Transláto Sacerdótio, necésse est ut & Legis translátio fiat. *Hebr.* 7. 12. * In. Glória. * In.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. *g.* Jesus mélius sortítus est ministérium, quantò melióris Testaménti mediátor est. *Hebr.* 8. 6.

Ant. 6. F. Non habet necessitátem quotídie, quemádmodum sacerdótes, priùs pro suis delíctis hóstias offérre. *Hebr.* 7. 27.

Ant. 5. a. Lex hómines constítuit sacerdótes infirmitátem habéntes; sermo autem jurisjurándi, qui post Legem est, Fílium in ætérnum perféctum. *Hebr.* 7. 28.

℣. Congregáte illi sanctos ejus, ℟. Qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia. *Ps.* 49. 5.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

LECTIO VII. *c.* 4. *v.* 14. *ad finem, & c.* 5. *v.* 1. *ad* 3.

Habéntes Pontíficem magnum, qui penetrávit cœlos, Jesum Fílium Dei, teneámus confessiónem. Non enim habémus Pontíficem, qui non possit cómpati infirmitátibus nostris, tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto. Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ, ut misericórdiam consequámur, & grátiam inveniámus in auxílio opportúno. Omnis námque Póntifex ex homínibus assúmptus, pro homínibus constitúitur in iis quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona & sacrifícia pro peccátis : qui condolére possit iis qui ignórant & errant : quóniam & ipse circúmdatus est infirmitáte : & proptéreà debet, quemádmodum pro pópulo, ità étiam & pro semetípso offérre pro peccátis.

℟. vij. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors & miserátor Dóminus; escam dedit timéntibus se : * Memor erit in séculum testaménti sui. *Ps.* 110. 4. 5. ℣. Jesus, accépto pane, grátias egit, & fregit, & dedit discípulis suis, dicens : Hoc est Corpus meũ quod pro vobis datur : hoc fácite in meam commemoratiónem. *Luc.* 22. 19. * Memor.

LECTIO VIII. *v. 4. ad finem.*

NEc quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo, tanquam Aaron. Sic & Christus non semetípsum clarificávit, ut Póntifex fieret: sed qui locútus est ad eum: Filius meus es tu, ego hódie génui te. Quemádmodum & in álio loco dicit: Tu es Sacérdos in ætérnum, secúndùm órdinem Melchísedech. Qui in diébus carnis suæ, preces supplicationésque, ad eum qui possit illum salvum fácere à morte, cum clamóre válido & lácrymis ófferens, exaudítus est, pro sua reveréntia. Et quidem cùm esset Filius Dei, dídicit ex iis quæ passus est, obediéntiam: & consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi, causa salútis ætérnæ, appellátus à Deo Póntifex, juxta órdinem Melchísedech. De quo nobis grandis sermo, & ininterpretábilis ad dicéndum: quóniam imbecílles facti estis ad audiéndum. Etenim cùm deberétis magístri esse propter tempus: rursùm indigétis ut vos doceámini, quæ sint eleménta exórdii sermónum Dei: & facti estis quibus lacte opus sit, non sólido cibo: omnis enim qui lactis est párticeps, expers est sermónis justítiæ, párvulus enim est. Perfectórum autem est sólidus cibus, eórum qui pro consuetúdine exercitátos habent sensus, ad discretiónem boni ac mali.

℟. viij. Fecit Josías in Jerúsalem Phase Dómino, quod immolátum est, quartadécimâ die mensis primi, *Et constítuit sacerdótes in officiis suis. 2. *Par.* 35. ℣. 2. ℣. Hic calix novum Testaméntum est in meo Sánguine: hoc fácite, quotiescúmque bibétis, in meam commemoratiónem. 1. *Cor.* 11. 25. * Et constítuit.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c. 22. v. 14. ad 20.*

Institutio Eucharistiæ.

CUm facta esset hora, discúbuit Jesus, & duódecim Apóstoli cum eo. Et réliqua.

Homília sancti Irenǽi Epíscopi & Mártyris.

Lib. 4. cont. Hæres. Cap. 17. n. 5.

SUis discípulis dans consílium, primítias Deo offérre ex suis creatúris, non quasi indigénti, sed ut ipsi nec infructuósi nec ingráti sint, eum qui ex creatúra panis est, accépit; & grátias egit, dicens: Hoc est meum Corpus. Et cálicem simíliter, qui est ex ea creatúra quæ est secúndùm nos, suum Sánguinem conféssus est. Et novi Testaménti novam dócuit Oblatiónem, quam Ecclésia ab Apóstolis accípiens, in uni-

vérso mundo offert Deo, ei qui aliménta nobis præstat primítias suórum múnerum in novo Testaménto: de quo in duódecim Prophétis Malachías sic præsignávit: In omni loco incénsum offértur nómini meo, & sacrifícium purum; quóniam magnum est nomen meum in Géntibus, dicit Dóminus omnípotens: manifestíssimè signíficans per hæc, quóniam prior quidem pópulus cessábit offérre Deo: omni autem loco sacrifícium offerétur ei, & hoc purum.

℞. *ix.* Vidéte quid faciátis: * Non enim hóminis exercétis judícium, sed Dómini; & quodcúmque judicavéritis, in vos redundábit. 2. *Par.* 19. 6. ℣. Insufflávit Jesus, & dixit Discípulis: Accípite Spíritum sanctum. *Joan.* 20. 22. * Non. Glória. * Non.

Te Deum.

AD LAUDES
MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Acceptábis, Dómine, sacrifícium justítiæ, ℞. Oblatiónes & holocaústa. *Ps.* 50. 21.

Ant. 1. D. Dómine, hóstias, & oblatiónes, & holocautómata, pro peccáto noluísti, nec plácita sunt tibi. *Hebr.* 10. 8.

Ant. 2. D. Dixi: Ecce vénio. In cápite libri scriptum est de me, ut fáciam, Deus, voluntátem tuam. *Hebr.* 10. 7.

Ant. 3. c. Non pro mundo rogo; sed pro his quos dedísti mihi, quia tui sunt. *Joan.* 17. 9.

Ant. 7. d. Sicut.

CANTICUM ISAIÆ.
c. 61. v. 6. ad 9.
Dignitas Sacerdotii novæ Legis.

Vos Sacerdótes Dómini vocabímini, * Minístri Dei nostri dicétur vobis.

Fortitúdinem Géntium comedétis, * & in glória eárum superbiétis.

Pro confusióne vestra dúplici & rubóre, * laudábunt partem suam:

Propter hoc in terra sua dupplícia possidébunt, * lætítia sempitérna erit eis.

Quia ego Dóminus díligens judícium, * & ódio habens rapínam in holocaústo.

Et dabo opus eórum in veritáte, * & fœdus perpétuum fériam eis.

Et scient in Géntibus semen eórum, * & germen eórum in médio populórum.

Omnes qui víderint eos, cognóscent illos; * quia isti sunt semen cui benedíxit Dóminus.

Glória Patri.

Ant. Sicut tu me misísti in mundum, & ego misi eos in mundum. *Joan.* 17 18.

Ant. 5. a. Ego in eis, & tu in me, ut sint consummáti in unum, & cognóscat mundus quia tu me misísti. *Joan.* 17. 23.

CAPITULUM. *Hebr.* 7. 11.

NEcessárium fuit, secúndùm órdinem Melchísedech álium súrgere Sacerdótem, & non secúndùm órdinem Aaron dici.

HYMNUS.

TALIS decébat Póntifex
Nobis ut esset ínnocens,
Qui nostra factus víctima,
Delícta gentis éxpiet.

TENTATUS est per ómnia,
Promptúsque nobis cómpati,
Nos præliántes ádjuvat,
Et cùm jacémus, érigit.

DEO per ipsum nos decet
Offérre laudis hóstiam;
Hæc grata laus, quam párturit,
Quâ Christus ardet cáritas.

NOVI Sacérdos fœderis,
Tuos minístros réspice:
Ut consecráti Spíritu,
In spíritu desérviant.

ALTARE fac per ámplius
In quo te litas, Póntifex,
Nos sancta tecum tángere,
Et intuéri límina.

QUI Carne nos pascis tuâ,
Sit laus tibi, Pastor bone,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári; ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131. 16.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. *F.* Fecísti nos, Dómine, Deo nostro regnum & sacerdótes, & regnábimus super terram. *Apoc.* 5. 10.

Oratio.

DEus, qui Unigénitum tuum dedísti summum Sacerdótem, eíque ad sacrificándum tibi hóstiam mundam, Sacerdótes minístros sociásti; quæsumus, ut omnes qui vocatióne tam sanctâ dignáti sunt, altári tuo devótè minístrent, & seípsos hóstiam vivam & sanctam offérre mereántur; Per eúmdem Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Dómine.

CAPITULUM. *Hebr.* 7. 18. 19.

REprobátio quidem fit præcedéntis mandáti, propter infirmitátem ejus & inutilitátem; nihil enim ad perféctum addúxit Lex; introdúctio verò melióris spei, per quam proximámus ad Deum.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui es Sacérdos in ætérnum. *Hebr.* 5. 6.

AD TERTIAM.

Ant. Dixi.

CAPITULUM. *Hebr.* 5. 8. 9. 10.

CUm esset Fílius Dei, dídicit ex iis quæ passus est obediéntiam, & consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi causa salútis ætérnæ, appellátus à Deo Póntifex, juxta

órdinem Melchíſedech.

℟. *breve.* Holocaúſtum, & pro peccáto, non poſtuláſti, * Allelúia, allelúia. ℟. Holocaúſtum. ℣. Tunc dixi: Ecce vénio. * Allelúia. Glória. ℟. Holocaúſtum. *Pſ.* 39. 7. 8.

℣. In cápite libri ſcriptum eſt de me, ℟. Ut fácerem voluntátem tuam. *Pſ.* 39. 8. 9.

AD SEXTAM.

Ant. Non.

CAPITULUM. *Hebr.* 10. 19. 20. 21. 22.

HAbéntes ítaque, fratres, fidúciam in introítu ſanctórum, in Sánguine Chriſti, quam initiávit nobis viam novam & vivéntem, per velámen, id eſt, carnem ſuam, & Sacerdótem magnum ſuper domum Dei, accedámus cum vero corde in plenitúdine fidei.

℟. *breve.* Mirificávit Dóminus Sanctum ſuum, * Allelúia, allelúia. ℟. Mirificávit. ℣. Dóminus exaúdiet me, cùm clamávero ad eum. * Allelúia. Glória. ℟. Mirificávit. *Pſ.* 4. 4.

℣. Qui ſtatis in domo Dómini, ℟. Extóllite manus veſtras in Sancta. *Pſ.* 133. 1. 2.

AD NONAM.

Ant. Ego.

CAPITULUM. *Hebr.* 5. 5. 6.

CHriſtus non ſemetípſum clarificávit, ut Póntifex fieret, ſed qui locútus eſt ad eum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te: quemádmodum & in álio loco dicit: Tu es Sacérdos in ætérnum.

℟. *breve.* Dómini eſt aſſúmptio noſtra, * Allelúia, allelúia. ℟. Dómini. ℣. Et Sancti Iſraël Regis noſtri. * Allelúia. Glória. ℟. Dómini. *Pſ.* 88. 19.

℣. Beátus quem elegíſti, & aſſumpſíſti, Dómine! ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Pſ.* 64. 5.

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. Serviámus Dómino, & juris noſtri ſit offérre, & holocaúſta, & víctimas, & pacíficas hóſtias. *Joſ.* 22, 27.

Ant. 2. D. Deus idóneos nos fecit miníſtros novi Teſtaménti, non lítterâ, ſed Spíritu. 2. *Cor.* 3. 6.

Ant. 3. *a.* Spectáculum facti ſumus mundo, & Angelis, & homínibus. 1. *Cor.* 4. 9.

Ant. 4. a. Sic nos exíſtimet homo, ut miníſtros Chriſti, & diſpenſatóres Myſteriórũ Dei. 1. *Cor.* 4. 1.

Ant. 7. *d.* Qui benè miniſtráverint, gradum bonum ſibi acquírent, & multam fidúciam, in fide quæ eſt in Chriſto Jeſu. 1. *Tim.* 3. 13.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 2. 14.

DEo grátias, qui ſemper triúmphat nos in Chriſto Jeſu, & odórem notítiæ ſuæ maniféſtat per nos, in omni loco.

HYMNUS.

QUOS sibi, nostram méditans salútem, Néxibus sanctis Deus alligávit, Aúdiant Christum dócili monéntem Aure minístri.

Vos gregi Pastor vóluit præíre: Inter & servos numeráre cessans, Intimos vobis ánimi recéssus Pandit amícus.

Vos decet pacem pópulis precári, Móribus sanctis decet hanc meréri: Sancta, dum legem pópulus requíret, Vita loquátur.

Victimam sese dedit ipse Christus, Víctimam rursùs litat hîc Parénti: Et manu vestrâ cadit immolátus Ipse Sacérdos.

Sacra divínus cruor ora tingit, Totus & vestro sedet ore Christus: Totus ah! vestro sédeat reffusus Péctore Christus.

Laus tibi detur, Génitor, perénnis; Juge sit Nato decus; & perénnem Múneris laudem réferat supérni Spíritus autor. Am.

℣. Hæc est generátio quæréntium Dóminum, ℟. Quæréntium fáciem Dei Jacob. *Ps.* 23. 6.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Christi bonus odor sumus Deo, in iis qui salvi sunt, & in iis qui péreunt: áliis quidem odor mortis in mortem, áliis autem odor vitæ in vitam. 2. *Cor.* 2. 15. 16.

Completorium, *ut in Solemnitate SS. Eucharistiæ, p.* 189. *cum Psalmis de Feria.*

FERIA SEXTA.

De Libro Numerórum.

Lectio I. *c.* 20. *v.* 23. *ad finem.*

LOcútus est Dóminus ad Móysen: Pergat, inquit, Aaron ad pópulos súos: non enim intrábit terram quam dedi fíliis Israël, eò quòd incrédulus fúerit ori meo, ad Aquas contradictiónis. Tolle Aaron & fílium ejus cum eo, & duces eos in montem Hor. Cúmque nudáveris patrem veste suâ, índues eâ Eleázarum fílium ejus: Aaron colligétur, & moriétur ibi. Fecit Móyses ut præcéperat Dóminus, & ascendérunt in montem Hor coram omni multitúdine. Cúmque Aaron spoliásset véstibus suis, índuit eis Eleázarum fílium ejus. Illo mórtuo in montis supercílio, descéndit cum Eleázaro. Omnis autem multitúdo videns occubuísse Aaron, flevit super eo triginta diébus, per cunctas famílias suas.

℟. *j.* Castrametáti sunt in monte Hor, in extrémis fínibus terræ Edom : * Ascendítque Aaron sacérdos in monte Hor, jubénte Dómino, & ibi mórtuus est. *Num.* 33. 37. 38. ℣. Plures facti sunt sacerdótes, idcírcò quòd morte prohiberéntur permanére. *Hebr.* 7. 23. * Ascendítque.

Lectio II. *c.* 21. *v.* 1. *ad* 10.

QUod cùm audísset Chananæus Rex Arad, qui habitábat ad merídiem, venísse scílicet Israël, per exploratórum viam, pugnávit contra illum, & victor exístens, duxit ex eo prædam. At Israël, voto se Dómino óbligans, ait: Si tradíderis pópulum istum in manu mea, delébo urbes ejus. Exaudivítque Dóminus preces Israël: & trádidit Chananæum, quem ille interfécit, subvérsis úrbibus ejus: & vocávit nomen loci illíus, Horma, id est, Anáthema. Profécti sunt autem & de monte Hor, per viam quæ ducit ad Mare rubrum, ut circuírent terram Edom. Et tædére cœpit pópulum itíneris ac labóris: locutúsque contra Deum & Móysen, ait: Cur eduxísti nos de Ægýpto, ut moreremur in solitúdine? Deest panis, non sunt aquæ: ánima nostra jam naúseat super cibo isto levíssimo. Quamóbrem misit Dóminus in pópulum ignítos serpéntes, ad quorum plagas & mortes plurimórum, venérunt ad Móysen, atque dixérunt: Peccávimus, quia locúti sumus contra Dóminum & te: ora ut tollat à nobis serpéntes. Oravítque Móyses pro pópulo, & locútus est Dóminus ad eum: Fac serpéntem æneum, & pone eum pro signo: qui percússus aspéxerit eum, vivet. Fecit ergo Móyses serpéntem æneum, & pósuit eum pro signo: quem cùm percússi aspícérent, sanabántur. Profectíque filii Israël, castrametáti sunt in Oboth: unde egréssi fixére tentória in Jeásbarim, in solitúdine quæ réspicit Moab, contrà orientálem plagam.

℟. *ij.* Cùm supervénit illis sæva bestiárum ira, mórsibus perversórum colubrórum exterminabántur: sed * Non in perpétuum ira tua permánsit, Dómine. *Sap.* 16. 5. 6. ℣. Móyses exaltávit serpéntem in desérto. *Joan.* 3. 14. * Non.

Lectio III. *c.* 24. *v.* 2. *ad* 9.

BAlaam élevans óculos, vidit Israël in tentóriis commorántem, per tribus suas: & irruénte in se Spíritu Dei, assúmptâ parábolâ, ait: Dixit Bálaam filius Beor: Dixit homo cujus obturátus est óculus: dixit audítor sermónum Dei, qui visiónem Omnipoténtis intúitus est, qui cadit, & sic aperiúntur óculi ejus: Quàm pulchra tabernácula tua, Jacob, & tentória tua, Israël! Ut valles nemorósæ, ut horti juxta flú-

vios irrígui, ut tabernácula quæ fixit Dóminus, quasi cedri propè aquas. Fluet aqua de sítula ejus, & semen illíus erit in aquas multas. Tollétur propter Agag, rex ejus, & auferétur regnum illíus. Deus edúxit illum de Ægýpto, cujus fortitúdo símilis est rhinocerótis. Devorábunt gentes hostes illíus, óssaque eórum confríngent, & perforábunt sagíttis. Accubans dormívit ut leo, & quasi leæna quam suscitáre nullus audébit. Qui benedíxerit tibi, erit & ipse benedíctus: qui maledíxerit, in maledictióne reputábitur.

℞. *iij.* Dixit audítor sermónum Dei, qui visiónem Omnipoténtis intúitus est, qui cadit, & sic aperiúntur óculi ejus: * Quàm pulchra tabernácula tua, Jacob, & tentória tua, Isráël! *Num.* 24. 4. ℣. Qui cecíderit super lápidem istum, confringétur: super quem verò cecíderit, cónteret eum. *Matt.* 21. 44. * Quàm. Glória. * Quàm.

Oratio Dominica præcedentis.

SABBATO.

Hodie & aliis Sabbatis usque ad Adventum Domini, fit Officium de B. Maria in Sabbato, p. cij. *nisi occurrat Festum simplex, aut suprà, vel dies intra Octavam, aut Feria privilegiata.*

De Libro Numerórum.

Lectio I. *c.* 25. *v.* 1. *ad* 9.

Morabátur autem eo témpore Isráël in Settim, & fornicátus est pópulus cum filiábus Moab, quæ vocavérunt eos ad sacrifícia sua. At illi comedérunt & adoravérunt deos eárum. Initiatúsque est Isráël Beelphégor: & irátus Dóminus ait ad Móysen: Tolle cunctos príncipes pópuli, & suspénde eos contra solem in patíbulis; ut avertátur furor meus ab Isráël. Dixítque Móyses ad Júdices Isráël: Occídat unusquísque próximos suos, qui initiáti sunt Beelphégor. Et ecce unus de fíliis Isráël intrávit, coram frátribus suis, ad scortum Madianítidem, vidénte Móyse & omni turbâ filiórum Isráël, qui flebant ante fores tabernáculi. Quod cùm vidísset Phínees fílius Eleázari fílii Aaron sacerdótis, surréxit de médio multitúdinis, & arrépto pugióne, ingréssus est post virum Israëlítem in lupánar, & perfódit ambos simul, virum scílicet & mulíerem, in locis genitálibus. Cessavítque plaga à fíliis Isráël: & occísi sunt vigínti quátuor míllia hóminum.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℞℞. *ut heri.*

Lectio II. *v.* 10. *ad finem.*

Dixit Dóminus ad Móysen: Phínees fílius Eleázari fílii Aaron sacerdótis

avértit iram meam à fíliis Israël, quia zelo meo commótus est contra eos, ut non ipse delérem fílios Israël in zelo meo. Idcircò lóquere ad eum: Ecce do ei pacem fœderis mei, & erit, tam ipsi quàm sémini ejus, pactum sacerdótii sempitérnum, quia zelátus est pro Deo suo, & expiávit scelus filiórum Israël. Erat autem nomen viri Israëlitæ qui occísus est cum Madianítide, Zambri fílius Salu, dux de cognatióne & tribu Simeónis. Porrò múlier Madianítis quæ páriter interfécta est, vocabátur Cozbi, fília Sur, príncipis nobilíssimi Madianitárum. Locutúsque est Dóminus ad Móysen, dicens: Hostes vos séntiant Madianítæ & percútite eos, quia & ipsi hostíliter egérunt contra vos, & decepére insídiis, per idólum Phogor, & Cozbi filiam ducis Mádian sorórem suam, quæ percússa est in die plagæ pro sacrilégio Phogor.

Lectio III. *c. 27. v. 12. ad finem.*

Dixit quoque Dóminus ad Móysen: Ascénde in montem istum Abarim, & contempláre inde terram quam datúrus sum fíliis Israël. Cúmque víderis eam, ibis & tu ad pópulum tuum, sicut ivit frater tuus Aaron: quia offendístis me in desérto Sin, in contradictióne multitúdinis, nec sanctificáre me voluístis coram ea, super aquas: hæ sunt aquæ contradictiónis in Cades desérti Sin. Cui respóndit Móyses: Provídeat Dóminus Deus spírituum omnis carnis, hóminem qui sit super multitúdinem hanc, & possit exíre & intráre ante eos, & edúcere eos vel introdúcere: ne sit pópulus Dómini sicut oves absque pastóre. Dixítque Dóminus ad eum: Tolle Jósue filium Nun, virum in quo est Spíritus, & pone manum tuam super eum. Qui stabit coram Eleázaro sacerdóte & omni multitúdine; & dabis ei præcépta, cunctis vidéntibus, & partem glóriæ tuæ, ut áudiat eum omnis synagóga filiórum Israël. Pro hoc, si quid agéndum erit, Eleázar sacérdos cónsulet Dóminum. Ad verbum ejus egrediétur & ingrediétur ipse, & omnes fílii Israël cum eo, & cœtera multitúdo. Fecit Móyses ut præcéperat Dóminus. Cúmque tulísset Jósue, státuit eum coram Eleázaro sacerdóte & omni frequéntia pópuli. Et impósitis cápiti ejus mánibus, cuncta replicávit quæ mandáverat Dóminus.

Vesperæ, *ut in Psalterio, p. 146.*

Ad Magníficat, *Ant.* 1. 2. Jósue fílius Nun replétus est Spíritu sapiéntiæ, quia Móyses pósuit super eum manus

manus suas. *Deut.* 34. 9.

Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes*, *p.* 221.

DOMINICA III.
POST PENTECOSTEN.

Officium, ut in Psalterio; & sic in omnibus aliis Dominicis, usque ad Adventum Domini.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Deuteronómii.

LECTIO I. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 8.

HÆc sunt verba, quæ locútus est Móyses ad omnem Israël, trans Jordánem, in solitúdine campéstri, contra Mare rubrum, inter Pharan, & Thophel, & Laban, & Háseroth, ubi auri est plúrimùm, úndecim diébus de Horeb per viam montis Seïr usque ad Cadesbárne. Quadragésimo anno, undécimo mense, primâ die mensis, locútus est Móyses ad filios Israël ómnia quæ præcéperat illi Dóminus ut díceret eis, postquàm percússit Sehon regem Amorrhæórum, qui habitábat in Hésebon, & Og regem Basan, qui mansit in Astaroth, & in Edraï, trans Jordánem in terra Moab. Cœpítque Móyses explanáre Legem, & dícere: Dóminus Deus noster locútus est ad nos in Horeb, dicens: Súfficit vobis quòd in hoc monte mansístis: revertímini, & veníte ad montem Amorrhæórum, & ad cǽtera quæ ei próxima sunt campéstria, atque montána, & humilióra loca contra Merídiem, & juxta littus maris, terram Chananæórum & Líbani, usque ad flumen magnum Euphráten. En, inquit, trádidi vobis: ingredímini, & possidéte eam, super qua jurávit Dóminus pátribus vestris, Abraham, Isaac & Jacob, ut daret illam eis, & sémini eórum post eos.

℟. *j.* Díliges Dóminum Deum tuum, ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota fortitúdine tua: * Erúntque verba hæc, quæ ego præcípio tibi hódie, in corde tuo. *Deut.* 6. 5. 6. ℣. Hoc est máximum & primum mandátum. *Matt.* 22. 38. * Erúntque.

LECTIO II. *v.* 9. *ad* 18.

DIxíque vobis, illo in témpore: Non possum solus sustinére vos: quia Dóminus Deus vester multiplicávit vos, & estis hódie sicut stellæ cœli, plúrimi. Dóminus Deus patrum vestrórum addat ad hunc númerum multa míllia, & benedícat vobis, sicut locútus est. Non váleo solus negótia vestra sustinére, & pondus ac júrgia. Date ex vobis viros sapiéntes & gnaros, & quorum conversátio sit probáta in tríbubus vestris, ut ponam eos vobis príncipes. Tunc respondístis mihi: Bona res est, quam vis fácere. Tulíque de tríbubus vestris viros sapiéntes & nóbiles, & consti-

tui eos Príncipes, Tribúnos, & Centuriónes, & Quinquagenários, ac Decános, qui docérent vos síngula. Præcepíque eis, dicens: Audíte illos, & quod justum est, judicáte: sive civis sit ille, sive peregrínus. Nulla erit distántia personárum: ità parvum audiétis ut magnum, nec accipiétis cujúsquam persónam, quia Dei judícium est. Quòd si difficile vobis visum áliquid fúerit, reférte ad me, & ego áudiam. Præcepíque ómnia quæ fácere deberétis.

℟. ij. Dóminum Deum tuum timébis, & illi soli sérvies, * Ac per nomen illíus jurábis. *Deut.* 6. 13. ℣. Scriptum est: Dóminum Deum tuum adorábis, & illi soli sérvies. *Matt.* 4. 10. * Ac per.

Lectio III. *v.* 22. *ad* 31.

Accessístis ad me omnes, atque dixístis: Mittámus viros qui consíderent terram, & renúntient per quod iter debeámus ascéndere, & ad quas pérgere civitátes. Cúmque mihi sermo placuísset, misi ex vobis duódecim viros, síngulos de tríbubus suis. Qui cùm perrexíssent, & ascendíssent in montána, venérunt usque ad vallem botri: & consideráta terrâ, suméntes de frúctibus ejus, ut osténderent ubertátem, attulérunt ad nos, atque dixérunt: Bona est terra, quam Dóminus Deus noster datúrus est nobis. Et noluístis ascéndere, sed incréduli ad sermónem Dómini Dei nostri, murmurástis in tabernáculis vestris, atque dixístis: Odit nos Dóminus, & idcircò edúxit nos de terra Ægýpti, ut tráderet nos in manu Amorrhǽi, atque deléret. Quò ascendémus? núntii terruérunt cor nostrum, dicéntes: Máxima multitúdo est, & nobis statúrâ procérior: urbes magnæ, & ad cœlum usque munítæ, fílios Enacim vídimus ibi. Et dixi vobis: Nolíte metúere, nec timeátis eos. Dóminus Deus qui ductor est vester, pro vobis ipse pugnábit, sicut fecit in Ægýpto, cunctis vidéntibus. Et in solitúdine, (ipse vidísti,) portávit te Dóminus Deus tuus, ut solet homo gestáre párvulum fílium suum, in omni via per quam ambulástis, donec venirétis ad locum istum.

℟. iij. Sex diébus operáberis, & fácies ómnia ópera tua; * Séptimus dies Sábbati est, id est, Réquies Dómini Dei tui. *Deut.* 5. 13. 14. ℣. Relínquitur Sabbatísmus pópulo Dei. *Hebr.* 4. 9. * Séptimus. Glória. * Séptimus.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiástici.

Lectio IV. *c.* 27. *v.* 9. *ad* 15.

Si sequáris justítiam, apprehéndes illam, & índues quasi podérem honó-

ris, & inhabitábis cum ea, & próteget te in sempitérnum, & in die agnitiónis, invénies firmaméntum. Volatília ad sibi simília convéniunt: & véritas, ad eos qui operántur illam, revertétur. Leo venatióni insidiátur semper: sic peccáta operántibus iniquitátes. Homo sanctus in sapiéntia manet sicut sol: nam stultus sicut luna mutátur. In médio insensatórum serva verbum témpori: in médio autem cogitántium, assíduus esto. Narrátio peccántium odiósa, & risus illórum in delíciis peccáti. Loquéla multùm jurans, horripilatiónem cápiti státuet: & irreveréntia ipsíus, obturátio aúrium.

℟. iv. Honóra patrem tuum & matrem, sicut præcépit tibi Dóminus Deus tuus, * Ut longo vivas témpore, & benè sit tibi in terra. *Deut.* 5. 16. ℣. Deus dixit: Honóra patrem & matrem. *Matt.* 15. 3. 4. * Ut longo.

LECTIO V. *v.* 16. *ad* 24.

Effúsio sánguinis in rixa superbórum: & maledíctio illórum audítus gravis. Qui denúdat arcána amíci, fidem perdit, & non invéniet amícum ad ánimum suum. Dílige próximum, & conjúngere fide cum illo. Quòd si denudáveris abscónsa illíus, non persequéris post eum. Sicut enim homo qui perdit amícum suum, sic & qui perdit amicítiam próximi sui. Et sicut qui dimíttit avem de manu sua, sic dereliquísti próximum tuum, & non eum cápies. Non illum sequáris, quóniam longè abest: effúgit enim quasi cáprea de láqueo: quóniam vulneráta est ánima ejus. Ultrà eum non póteris colligáre. Et maledícti est concordátio. Denudáre autem amíci mystéria, desperátio est ánimæ infelícis.

℟. v. Non effundátur sanguis innóxius, * In médio terræ quam Dóminus Deus tuus dabit tibi possidéndam. *Deut.* 19. 10. ℣. Non occídes: qui autem occíderit, reus erit judício. *Matt.* 5. 21. * In médio.

LECTIO VI. *c.* 28. *v.* 1. *ad* 11.

Qui vindicári vult, à Dómino invéniet vindíctam, & peccáta illíus servans servábit. Relínque próximo tuo nocénti te: & tunc deprecánti tibi peccáta solvéntur. Homo hómini resérvat iram, & à Deo quærit medélam? In hóminem símilem sibi non habet misericórdiam, & de peccátis suis deprecátur? Ipse, cùm caro sit, resérvat iram, & propitiatiónem petit à Deo? Quis exorábit pro delíctis illíus? Meménto novissimórum, & désine inimicári: tabitúdo enim & mors imminent in mandátis ejus. Memoráre timó-

tem Dei, & non irascáris próximo. Memoráre testaméntum Altíssimi, & déspice ignorántiam próximi. Abstine te à lite, & minues peccáta: homo enim iracúndus incéndit litem, & vir peccátor turbábit amícos, & in médio pacem habéntium immíttet inimicítiam.

℟. vj. Aúferes malum de médio tuî. * Si dormíerit vir cum uxóre altérius, utérque moriétur, id est, adúlter & adúltera. *Deut.* 22. 21. 22. ℣. Fornicatóres & adúlteros judicábit Deus. *Hebr.* 13. 4. * Si dormíerit. Glória. * Si dormíerit.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. de Spiritu & Littera. Cap. 17. n. 29.

LECTIO VII.

IN hac mirábili congruéntia utriúsque Legis, illud certè plúrimùm distat, quòd ibi pópulus accédere ad locum ubi Lex dabátur, horréndo terróre prohibétur: hîc autem in eos supervénit Spíritus sanctus, qui eum promíssum expectántes, in unum fúerant congregáti. Ibi in tábulis lapídeis dígitus Dei operátus est, hîc in córdibus hóminum. Ibi ergo Lex extrínsecùs pósita est, quâ injústi terreréntur: hîc intrínsecùs data est, quâ justificaréntur. Nam, Non adulterábis, Non homicídium fácies, Non concupísces, & si quod est áliud mandátum, quod útique in illis tábulis scriptum est, in hoc, inquit, sermóne recapitulátur, in eò quòd díliges próximum tuum tanquam teipsū. Diléctio próximi malum non operátur. Plenitúdo autem legis est cáritas. Hæc non in tábulis conscrípta lapídeis, sed diffúsa est in córdibus nostris, per Spíritum sanctum qui datus est nobis.

℟. vij. Non faciétis furtum, * Non mentiémini, nec decípiet unusquísque próximum suum. *Levit.* 19. 11. ℣. Qui furabátur, jam non furétur, magis autem labóret. *Ephes.* 4. 28. * Non mentiémini.

LECTIO VIII.

n. 30.

VIde nunc quemádmodum cónsonet ista discrétio, illis Apostólicis verbis, quæ pauló antè ob áliud commemoráta, & diligéntiùs pertractánda distúleram. Manifestáti, inquit, quóniam estis epístola Christi, ministráta per nos, scripta, non atraménto, sed Spíritu Dei vivi, non in tábulis lapídeis, sed in tábulis cordis carnálibus. Ecce quemádmodū osténdit, quia illud extra hóminem scríbitur, ut eum forínsecùs terríficet: hoc in ipso hómine, ut eum intrínsecùs justíficet. Carnáles autem tábulas cordis dixit, non carnális prudéntiæ, sed tan-

quam vivéntis, sensúmque habéntis, in comparatióne lápidis, qui sinè sensu est. Et quod pauló pòst dicit, quòd non póterant inténdere filii Israël usque in finem vultus Móysi, & ideò eis per velum loquebátur, hoc signíficat, quia líttera Legis néminem justíficat, sed velámen pósitum est in lectióne véteris testaménti, donec ad Christum transeátur, & auferátur velámen: id est, transeátur ad grátiam, & intelligátur ab ipso nobis esse justificatiónem, quâ faciámus quod jubet.

℟. *viij.* Non suscípies vocem mendácii, * Nec junges manum tuam, ut pro ímpio dicas falsum testimónium. *Exod.* 23. 1. ℣. Non falsum testimónium dices. *Luc.* 18. 20. * Nec.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 15. *v.* 1. *ad* 10.

Ovis recuperata.

ERant appropinquántes Jesu Publicáni & peccatóres, ut audírent illum. Et réliqua.

Homília sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 168. *De Parab. centum ovium.*

HOmo habens oves centum, Christus est: Pastor bonus, Pastor pius, qui in una ove, hoc est, in Adam, posúerat totum gregem géneris humáni. Hanc inter amœ́na paradísi, hanc in regióne vitális p collocárat: sed illa, v Pastóris oblíta, dum nis ululátibus credit, las pérdidit salutáre tota lethálibus est s ta vulnéribus. Hanc Christus véniens qu in mundum, in úter gíneæ regiónis invéni nit suæ nativitátis i ne, & in crucem le húmeris suæ impósui siónis, & gaudens to surrectiónis gaúdio, p censum ad cœléstem & pértulit mansióne vocávit amícos & vic hoc est, Angelos, dic lis: Congratulámini quia invéni ovem quæ períerat.

℟. *ix.* Misericórdi super omnem carne Qui misericórdiam h docet & érudit, qu stor, gregem suum. 18. 12. 13. ℣. Dimít nagínta novem oves sérto, & vadit ad illa períerat. *Luc.* 15. 4. Glória. * Qui.

Te Deum.

Ad Benedíctus, D. * Avértens se ab bus iniquitátibus s operátus est, vitâ & non moriétur. 18. 28.

Oratio.

DEus, qui om tiam tuam, p máximè & miserár nifestas; multíplic nos misericórdiam

ad tua promíssa curréntes, cœléstium bonórum fácias esse consórtes; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. c. Gaúdium erit, coram Angelis Dei, super uno peccatóre pœniténtiam agénte. *Luc.* 15. 10.

FERIA SECUNDA.

De Libro Deuteronómii.

LECTIO I. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 9.

VOcávit Móyses omnem Israélem, & dixit ad eum: Audi, Israël, cæremónias atque judícia, quæ ego loquor in aúribus vestris hódie: díscite ea, & ópere compléte. Dóminus Deus noster pépigit nobíscum fœdus in Horeb. Non cum pátribus nostris iniit pactum, sed nobíscum qui in præsentiárum sumus, & vívimus. Fácie ad fáciem locútus est nobis in monte, de médio ignis. Ego sequéster & médius fui inter Dóminum & vos, in témpore illo, ut annuntiárem vobis verba ejus: timuístis enim ignem, & non ascendístis in montem, & ait: Ego Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægýpti, de domo servitútis. Non habébis deos aliénos in conspéctu meo. Non fácies tibi scúlptile, nec similitúdinem ómnium quæ in cœlo sunt désuper, & quæ in terra deórsum, & quæ versántur in aquis sub terra. Non adorábis ea, & non coles.

℟. *j.* Díliges, *p.* 217.

LECTIO II. *v.* 9. *ad* 15.

EGo enim sum Dóminus Deus tuus, Deus æmulátor, reddens iniquitátem patrum super filios, in tértiam & quartam generatiónem, his qui odérunt me, & fáciens misericórdiam in multa míllia, diligéntibus me, & custodiéntibus præcépta mea. Non usurpábis nomen Dómini Dei tui frustrà: quia non erit impúnitus, qui super re vana nomen ejus assúmpserit. Obsérva diem Sábbati, ut sanctífices eum, sicut præcépit tibi Dóminus Deus tuus. Sex diébus operáberis, & fácies ómnia ópera tua. Séptimus dies Sábbati est, id est, Réquies Dómini Dei tui. Non fácies in eo quidquam óperis, tu, & fílius tuus, & fília, servus, & ancílla, & bos, & ásinus, & omne juméntum tuum, & peregrínus qui est intra portas tuas: ut requiéscat servus tuus, & ancílla tua, sicut & tu. Meménto quòd & ipse servíeris in Ægýpto, & edúxerit te inde Dóminus Deus tuus, in manu forti & bráchio exténto. Idcircò præcépit tibi ut observáres diem Sábbati.

℟. *ij.* Dóminum, *p.* 218.

LECTIO III. *v.* 16. *ad* 22.

HOnóra patrem tuum & matrem, sicut præcépit tibi Dóminus Deus tuus, ut longo vivas tem-

pore, & benè sit tibi in terra quam Dóminus Deus tuus datúrus est tibi. Non occídes. Neque mœcháberis. Furtúmque non fácies. Nec loquéris contra próximum tuum, falsum testimónium. Non concupísces uxórem próximi tui, non domum, non agrum, non servum, non ancíllam, non bovem, non ásinum, & univérsa quæ illíus sunt. Hæc verba locútus est Dóminus ad omnem multitúdinem vestram, in monte, de médio ignis, & nubis & calíginis, voce magnâ, nihil addens ámpliùs, & scripsit ea in duábus tábulis lapídeis quas trádidit mihi.

℟. iij. Sex diébus, p. 218.

FERIA TERTIA.

De Libro Deuteronómii.

Lectio I. c. 6. v. 1. ad 3.

HÆc sunt præcépta, & cæremóniæ, atque judícia, quæ mandávit Dóminus Deus vester, ut docérem vos, & faciátis ea in terra ad quam transgredímini possidéndam: ut tímeas Dóminum Deum tuum, & custódias ómnia mandáta & præcépta ejus, quæ ego præcípio tibi, & fíliis, ac nepótibus tuis, cunctis diébus vitæ tuæ, ut prolongéntur dies tui. Audi, Israël, & obsérva, ut fácias quæ præcépit tibi Dóminus, & benè sit tibi, & multiplicéris ámpliùs, sicut pollícitus est Dóminus Deus patrum tuórum tibi terram lacte & melle manántem.

℟. j. Honóra, p. 219.

Lectio II. v. 4. ad 13.

AUdi, Israël, Dóminus Deus noster, Dóminus unus est. Díliges Dóminum Deum tuum, ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota fortitúdine tua. Erúntque verba hæc, quæ ego præcípio tibi hódie, in corde tuo: & narrábis ea fíliis tuis, & meditáberis in eis sedens in domo tua, & ámbulans in itínere, dórmiens atque consúrgens. Et ligábis ea quasi signum in manu tua: erúntque & movebúntur inter óculos tuos, scribésque ea in límine & óstiis domûs tuæ. Cúmque introdúxerit te Dóminus Deus tuus in terram pro qua jurávit pátribus tuis Abraham, Isaac & Jacob; & déderit tibi civitátes magnas & óptimas, quas non ædificásti; domos plenas cunctárum opum, quas non extruxísti; cistérnas, quas non fodísti; vinéta & olivéta, quæ non plantásti; & coméderis, & saturátus fúeris; cave diligénter, ne obliviscáris Dómini, qui edúxit te de terra Ægýpti, de domo servitútis. Dóminum Deum tuum timébis, & illi soli sérvies, ac per nomen illíus jurábis.

℟. ij. Non effundátur, p. 219.

LECTIO III. *v.* 14. *ad* 19.

NOn íbitis post deos aliénos cunctárum géntium quæ in circúitu vestro sunt: quóniam Deus æmulátor, Dóminus Deus tuus in médio tuî: ne quando irascátur furor Dómini Dei tui contra te, & áuferat te de superficie terræ. Non tentábis Dóminum Deum tuum, sicut tentásti in loco tentatiónis. Custódi præcépta Dómini Dei tui, ac testimónia & cæremónias, quas præcépit tibi: & fac quod plácitum est & bonum in conspéctu Dómini, ut benè sit tibi, & ingréssus possídeas terram óptimam de qua jurávit Dóminus pátribus tuis, ut deléret omnes inimícos tuos coram te, sicut locútus est.

℟. iij. Áuferes, *p.* 220.

FERIA QUARTA.

De Libro Deuteronómii.

LECTIO I. *c.* 9. *v.* 7. *ad* 10.

MEménto, & ne oblivíscáris quómodo ad iracúndiam provocáveris Dóminum Deum tuum in solitúdine. Ex eo die, quo egréssus es ex Ægýpto, usque ad locum istum, semper advérsùm Dóminum contendísti. Nam & in Horeb provocásti eum, & irátus delére te vóluit, quando ascéndi in montem, ut accíperem tábulas lapídeas, tábulas pacti quod pépigit vobíscum Dóminus, & persevérávi in monte quadragínta diébus ac nóctibus, panem non cómedens, & aquam non bibens. Dedítque mihi Dóminus duas tábulas lapídeas, scriptas dígito Dei, & continéntes ómnia verba quæ vobis locútus est in monte, de médio ignis, quando cóncio pópuli congregáta est.

℟. j. Non faciétis, *p.* 220.

LECTIO II. *v.* 12. *ad* 19.

DIxítque mihi Dóminus: Surge & descénde hinc citò: quia pópulus tuus quē eduxísti de Ægýpto, deseruérunt velóciter viam quā demonstrásti eis, fecerúntque sibi conflátile. Rursúmque ait Dóminus ad me: Cerno quòd pópulus iste duræ cervícis sit: dimítte me, ut cónteram eū, & déleam nomen ejus de sub cœlo, & constítuam te super gentem, quæ hâc major & fórtior sit. Cùmque de monte ardénte descénderem, & duas tábulas fœ́deris utrâque tenérem manu, vidissémque vos peccásse Dómino Deo vestro, & fecísse vobis vítulum conflátilem, ac deseruísse velóciter viam ejus quam vobis osténderat: projéci tábulas de mánibus meis, confregíque eas in conspéctu vestro, & prócidi ante Dóminum, sicut priùs, quadragínta diébus & nóctibus, panem non cómedens, & aquam non bibens, propter ómnia pec-

câtâ vestra quæ gessístis contra Dóminum, & eum ad iracúndiam provocástis: tímui enim indignatiónem & iram illíus, quâ advérsùm vos concitátus, delére vos vóluit. Et exaudívit me Dóminus, étiam hâc vice.

℟. *ij.* Non suscípies, *p.* 221.

LECTIO III. *c.* 10. *v.* 1. *ad* 5.

IN témpore illo, dixit Dóminus ad me: Dola tibi duas tábulas lapídeas, sicut prióres fuérunt, & ascénde ad me in montem: faciésque arcam lígneam, & scribam in tábulis verba quæ fuérunt in his quas antè confregísti, ponésque eas in arca. Feci ígitur arcam de lignis setim. Cúmque dolássem duas tábulas lapídeas, instar priórum, ascéndi in montem, habens eas in mánibus. Scripsítque in tábulis, juxta id quod priùs scrípserat, verba decem, quæ locútus est Dóminus ad vos in monte, de médio ignis, quando pópulus congregátus est: & dedit eas mihi. Reversúsque de monte, descéndi, & pósui tábulas in arcam quam féceram, quæ huc úsque ibi sunt, sicut mihi præcépit Dóminus.

℟. *iij.* Mandátum hoc quod ego præcípio tibi hódie, * Non supra te est, neque procul pósitum, nec in cœlo situm. *Deut.* 30. 11. 12. ℣. Propè est verbum, in ore tuo, & in corde tuo. *Rom.* 10. 8. * Non. Glória. * Non.

FERIA QUINTA.

De Libro Deuteronómii.

LECTIO I. *c.* 16. *v.* 18. *ad finem.*

JUdices & magístros constítues in ómnibus portis tuis, quas Dóminus Deus tuus déderit tibi, per síngulas tribus tuas: ut júdicent pópulum justo judício, nec in álteram partem declínent. Non accípies persónam, nec múnera: quia múnera excǽcant óculos sapiéntûm, & mutant verba justórum. Justè quod justum est persequéris: ut vivas, & possídeas terram, quam Dóminus Deus tuus déderit tibi. Non plantábis lucum & omnem árborem, juxta altáre Dómini Dei tui. Nec fácies tibi, neque constítues státuam: quæ odit Dóminus Deus tuus.

℟. *j.* Díliges, *p.* 217.

LECTIO II. *c.* 18. *v.* 1. *ad* 5.

NOn habébunt Sacerdótes & Levítæ, & omnes qui de eádem tribu sunt, partem & hæreditátem cum réliquo Israël, quia sacrifícia Dómini & oblatiónes ejus cómedent, & nihil áliud accípient de possessióne fratrum suórum: Dóminus enim ipse est hæréditas eórum, sicut locútus est illis. Hoc erit judícium sacerdótum à pópulo, & ab his qui ófferunt víctimas: sive bovem, sive ovem immolá-

verunt, dabunt sacerdóti armum & ventrículum, primítias fruménti, vini, & ólei, & lanárum partem ex óvium tonsióne. Ipsum enim elégit Dóminus Deus tuus de cunctis tríbubus tuis, ut stet, & minístret nómini Dómini, ipse & fílii ejus in sempitérnum.

℟. ij. Dóminum, p. 218.

Lectio III. v. 15. ad 20.

PRophétam de gente tua & de frátribus tuis sicut me, suscitábit tibi Dóminus Deus tuus: ipsum aúdies, ut petísti à Dómino Deo tuo in Horeb, quando cóncio congregáta est, atque dixísti: Ultrà non aúdiam vocem Dómini Dei mei, & ignem hunc máximum ámpliùs non vidébo, ne móriar. Et ait Dóminus mihi: Benè ómnia sunt locúti. Prophétam suscitábo eis de médio fratrum suórum símilem tui: & ponam verba mea in ore ejus, loquetúrque ad eos ómnia quæ præcépero illi. Qui autem verba ejus quæ loquétur in nómine meo, audíre nolúerit, ego ultor exístam. Prophéta autem qui arrogántiâ depravátus, volúerit loqui in nómine meo quæ ego non præcépi illi ut díceret, aut ex nómine aliénórum deórum, interficiétur.

℟. iij. Sex diébus, p. 218.

FERIA SEXTA.

De Libro Deuteronómii.

Lectio I. c. 22. v. 1. ad 5.

NOn vidébis bovem fratris tui, aut ovem errántem, & præteríbis: sed redúces fratri tuo, etiámsi non est propínquus frater tuus, nec nosti eum: duces in domum tuam, & erunt apud te, quàndiu quærat ea frater tuus, & recípiat. Simíliter fácies de ásino, & de vestiménto, & de omni re fratris tui, quæ períerit: si invéneris eam, ne négligas quasi aliénam. Si víderis ásinum fratris tui aut bovem cecidísse in via, non despícies, sed sublevábis cum eo. Non induétur múlier veste viríli, nec vir utétur veste femíneâ: abominábilis enim apud Deum est, qui facit hæc.

℟. j. Honóra, p. 219.

Lectio II. c. 24. v. 14. ad 17.

NOn negábis mercédem indigéntis & paúperis fratris tui, sive ádvenæ qui tecum morátur in terra, & intra portas tuas est: sed eâdem die reddes ei prétium labóris sui, ante solis occásum, quia pauper est, & ex eo susténtat ánimam suam: ne clamet contra te ad Dóminum, & reputétur tibi in peccátum. Non occidéntur patres pro fíliis, nec fílii pro pátribus, sed unusquísque pro peccáto suo moriétur. Non pervér-

tes judícium ádvenæ & pupílli, nec aúferes, pígnoris loco, víduæ vestiméntum.

℟. *ij*. Non effundátur, *p*. 219.

Lectio III. *v*. 18. *ad finem*.

MEménto quòd servíeris in Ægýpto, & erúerit te Dóminus Deus tuus inde. Idcírcò præcípio tibi, ut fácias hanc rem. Quando messúeris ségetem in agro tuo, & oblítus manípulum relíqueris, non revertéris ut tollas illum: sed ádvenam, & pupíllum, & víduam auférre patiéris, ut benedícat tibi Dóminus Deus tuus, in omni ópere mánuum tuárum. Si fruges collégeris olivárum, quidquid remánserit in arbóribus, non revertéris ut cólligas: sed relínques ádvenæ, pupíllo, ac víduæ. Si vendemiáveris víneam tuã, non cólliges remanéntes racémos, sed cedent in usus ádvenæ, pupílli, ac víduæ. Meménto quòd & tu servíeris in Ægýpto, & idcírcò præcípio tibi, ut fácias hanc rem.

℟. *iij*. Aúferes, *p*. 220.

SABBATO.

De Libro Deuteronómii.

Lectio I. *c*. 32. *v*. 45. *ad finem*.

MOyses complévit omnes sermónes istos, loquens ad univérsum Israël, & dixit ad eos: Pónite corda vestra in ómnia verba, quæ ego testíficor vobis hódie: ut mandétis ea fíliis vestris custódire & fácere, & implére univérsa quæ scripta sunt Legis hujus: quia non incássum præcépta sunt vobis, sed ut sínguli in eis víverent: quæ faciéntes longo perseverétis témpore in terra ad quam, Jordáne transmísso, ingrediémini possidéndam. Locutúsque est Dóminus ad Móysen in eâdem die, dicens: Ascénde in montem istum Abarim, id est, Transítuum, in montem Nebo, qui est in terra Moab contra Jéricho: & vide terram Chánaan, quam ego tradam fíliis Israël obtinéndam, & mórere in monte. Quem conscéndens jungéris pópulis tuis, sicut mórtuus est Aaron frater tuus in monte Hor, & appósitus pópulis suis: quia prævaricáti estis contra me, in médio filiórum Israël, ad Aquas contradictiónis in Cades desérti Sin, & non sanctificástis me inter fílios Israël. E contrà vidébis terram, & non ingrediéris in eam, quam ego dabo fíliis Israël.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. *è III. Nocturno Dom. præced.*

Lectio II. *c*. 34. *v*. 1. *ad 6*.

AScéndit ergo Móyses, de campéstribus Moab, super montem Nebo, in vérticem Phasga contra Jéricho: ostendítque ei Dó-

minus omnem terram Gálaad usque Dan, & univérsum Népthali, terrámque Ephraïm & Manásse, & omnem terram Juda, usque ad Mare novíssimum, & austrálem partem, & latitúdinem campi Jéricho civitátis palmárum usque Segor. Dixítque Dóminus ad eum: Hæc est terra, pro qua jurávi Abraham, Isaac, & Jacob, dicens: Sémini tuo dabo eam. Vidísti eam óculis tuis, & non transíbis ad illam. Mortuúsque est ibi Móyses servus Dómini, in terra Moab, jubénte Dómino: & sepelívit eum in valle terræ Moab contra Phogor: & non cognóvit homo sepúlcrum ejus, usque in præséntem diem.

Lectio III. *v. 7. ad finem.*

Moyses centum & viginti annórum erat, quando mórtuus est: non caligávit óculus ejus, nec déntes illíus moti sunt. Fleverúntque eum filii Israël in campéstribus Moab, triginta diébus: & compléti sunt dies planctûs lugéntium Móysen. Jósue verò filius Nun replétus est Spíritu sapiéntiæ, quia Móyses pósuit super eum manus suas. Et obediérunt ei filii Israël, fecerúntque sicut præcépit Dóminus Móysi. Et non surréxit ultrà Prophéta in Israël sicut Móyses, quem nosset Dóminus fácie ad fáciem, in ómnibus signis atque poténtis, quæ misit per eum, ut fáceret in terra Ægýpti, Pharaóni, & ómnibus servis ejus, universǽque terræ illíus, & cunctam manum robústam, mágnaque mirabília quæ fecit Móyses coram univérso Israël.

Ad Magníficat, *Ant. 7. d.* Fortis in bello Jesu Nave, succéssor Móysi in Prophétis, qui fuit magnus, secúndùm nomen suum. *Eccli. 46. 1.*

Oratio, Custódi, *infrà, ad Laudes, p. 233.*

DOMINICA IV. POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Jósue.

Lectio I. *c. 1. v. 1. ad 6.*

Et factum est, post mortem Móysi servi Dómini, ut loquerétur Dóminus ad Jósue filium Nun, miníſtrum Móysi, & díceret ei: Móyses servus meus mórtuus est: surge, & transi Jordánem istum, tu & omnis pópulus tecum, in terram quam ego dabo filiis Israël. Omnem locum quem calcáverit vestígium pedis vestri, vobis tradam, sicut locútus sum Móysi. A desérto & Líbano, usque ad flúvium magnum Euphrátem, omnis terra Hethæórum, usque ad mare magnum, contra solis occásum, erit términus vester. Nullus póterit vobis resístere cunctis diébus vitæ tuæ: sicut fui cum Móyse, ità ero tecum: non di-

míttam, nec derelínquam te. Confortáre, & esto robústus: tu enim sorte dívides pópulo huic terram, pro qua jurávi pátribus suis ut tráderem eam illis.

℟. j. Dixit Dóminus ad Jósue: * Hódie incípiam exaltáre te coram omni Israël. *Jos.* 3. 7. ℣. Sectáre justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. 1. *Tim.* 6. 11. * Hódie.

LECTIO II. *v.* 7. *ad* 11.

CONfortáre ígitur, & esto robústus valde: ut custódias, & fácias omnem legem quam præcépit tibi Móyses servus meus. Ne declínes ab ea ad déxteram vel ad sinístram, ut intélligas cuncta quæ agis. Non recédat volúmen legis hujus ab ore tuo: sed meditáberis in eo, diébus ac nóctibus, ut custódias & fácias ómnia quæ scripta sunt in eo. Tunc díriges viam tuam, & intélliges eam. Ecce præcípio tibi, confortáre, & esto robústus. Noli metúere, & noli timére: quóniam tecum est Dóminus Deus tuus, in ómnibus ad quæcúmque perréxeris. Præcepítque Jósue princípibus pópuli, dicens: Transíte per médium castrórum, & imperáte pópulo, ac dícite: Præparáte vobis cibária, quóniam post diem tértium transíbitis Jordánem, & intrábitis ad possidéndam terram quam Dóminus Deus vester datúrus est vobis.

℟. ij. Egréssus est pópulus de tabernáculis suis, ut transíret Jordánem: * Et sacerdótes qui portábant arcam fœ́deris, pergébant ante eum. *Jos.* 3. 14. ℣. Tabernáculum testimónii induxérunt suscipiéntes patres nostri cum Jesu, in possessiónem Géntium. *Act.* 7. 45. * Et sacerdótes.

LECTIO III. *v.* 12. *ad finem.*

RUbenítis quoque, & Gadítis, & dimídiæ tríbui Manásse, ait: Mementóte sermónis quem præcépit vobis Móyses fámulus Dómini, dicens: Dóminus Deus vester dedit vobis réquiem, & omnem terram. Uxóres vestræ, & fílii, ac juménta manébunt in terra, quam trádidit vobis Móyses trans Jordánem: vos autem transíte armáti ante fratres vestros, omnes fortes manu, & pugnáte pro eis, donec det Dóminus réquiem frátribus vestris, sicut & vobis dedit, & possídeant ipsi quoque terram, quam Dóminus Deus vester datúrus est eis: & sic revertémini in terram possessiónis vestræ, & habitábitis in ea quam vobis dedit Móyses fámulus Dómini, trans Jordánem, contra solis ortum. Respondéruntque ad Jósue atque dixérunt: Omnia, quæ præcepísti nobis, fa-

ciémus: & quocúmque míseris, íbimus. Sicut obedívimus in cunctis Móysi, ità obediémus & tibi: tantùm sit Dóminus Deus tuus tecum, sicut fuit cum Móyse. Qui contradíxerit ori tuo, & non obedíerit cunctis sermónibus quos præcéperis ei, moriátur: tu tantùm confortáre, & viríliter age.

℟. iij. Sacerdótes qui portábant arcam fœ́deris Dómini, stabant super siccam humum, in médio Jordánis, accíncti; * Omnísque pópulus per aréntem álveum transíbat. *Jos.* 3. 17. ℣. Per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes. *Hebr.* 11. 33. * Omnísque. Glória. * Omnísque.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO IV. *c.* 10. *v.* 15. *ad finem.*

SApiéntia pópulum justum, & semen sinè queréla, liberávit à natiónibus quæ illum deprimébant. Intrávit in ánimam servi Dei, & stetit contra reges horréndos in porténtis & signis. Et réddidit justis mercédem labórum suórum, & dedúxit illos in via mirábili: & fuit illis in velaménto diéi, & in luce stellárum per noctem: tránstulit illos per Mare rubrum, & transvéxit illos per aquam nímiam. Inimícos autem illórum demérsit in mare, & ab altitúdine inferórum edúxit illos. Ideò justi tulérunt spólia impiórum, & decantavérunt, Dómine, nomen sanctum tuum, & victrícem manum tuam laudavérunt páriter: quóniam sapiéntia apéruit os mutórum, & linguas infántium fecit disértas.

℟. iv. Muri Jéricho corruérunt; * Et ascéndit unusquísque per locum qui contra se erat, ceperúntque civitátem. *Jos.* 6. 20. ℣. Fide muri Jéricho corruérunt, circúitu diérum septem. *Hebr.* 11. 30. * Et ascéndit.

De Libro Ecclesiástici.

LECTIO V. *c.* 46. *v.* 1. *ad* 6.

FOrtis in bello Jesus Nave, succéssor Móysi in Prophétis, qui fuit magnus secúndùm nomen suum, máximus in salútem electórum Dei, expugnáre insurgéntes hostes, ut consequerétur hereditátem Israël. Quam glóriam adéptus est in tolléndo manus suas, & jactándo contra civitátes romphǽas! Quis ante illum sic réstitit? nam hostes ipse Dóminus perdúxit. Annon in iracúndia ejus impedítus est sol, & una dies facta est quasi duo? Invocávit Altíssimum Poténtem in oppugnándo inimícos úndique, & audívit illum Magnus & Sanctus Deus, in saxis grándinis virtútis valde fortis.

℟. v. Rahab meretrícem, & domum patris ejus, &

* Omnia quæ habébat, fecit Jósue vívere, & habitavérunt in médio Israël. *Jos.* 6. 25. ℣. Fide Rahab méretrix non périit cum incrédulis, excípiens exploratóres cum pace. *Hebr.* 11. 31. * Omnia.

Lectio VI. *v.* 7. *ad* 12.

IMpetum fecit contra gentem hostílem, & in descénsu pérdidit contrários, ut cognóscant gentes poténtiam ejus, quia contra Deum pugnáre non est fácile. Et secútus est à tergo poténtis: & in diébus Móysi, misericórdiam fecit ipse & Caleb filius Jéphone, stare contra hostem & prohibére gentem à peccátis, & perfríngere murmur malítiæ. Et ipsi duo constitúti, à perículo liberáti sunt, à número sexcentórum míllium péditum, indúcere illos in hæreditátem, in terram quæ manat lac & mel. Et dedit Dóminus ipsi Caleb fortitúdinem: & usque in senectútem permánsit illi virtus, ut ascénderet in excélsum terræ locum, & semen ipsius obtínuit hæreditátem: ut vidérent omnes filii Israël quia bonum est óbsequi Sancto Deo.

℟. *vj.* Cùm elevásset Jósue clýpeum ex advérso civitátis Haï, insídiæ quæ latébant, surrexérunt conféstim: * Et pergéntes ad civitátem cepérunt & succendérunt igni. *Jos.* 8. 19. ℣. Fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum. *Hebr.* 11. 34. * Et pergéntes. Glória. * Et pergéntes.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini Epíscopi.

Serm. 352. *Cap.* 1. n. 4.

Lectio VII.

DIctum est Móysi, (hoc enim plácuit Deo certi mystérii dispensatiónisque grátiâ,) quòd ipse in terram promissiónis non introdúceret pópulum. Elígitur álius, Jesus Nave: & iste homo non hoc nómine vocabátur, vocabátur Anses. Et cùm ei introducéndum pópulum Móyses commendáret, vocávit eum, & mutávit ei nomen, & appellávit eum Jesum, ut non per Móysen, sed per Jesum, id est, non per Legem, sed per grátiam, pópulus Dei in terram promissiónis intráret.

℟. *vij.* Dixit Jósue: Sol, contra Gábaon ne moveáris; & Luna, contra vallem Aïalon: * Steterúntque Sol & Luna, donec ulciscerétur se gens de inimícis suis. *Jos.* 10. 12. 13. ℣. Si habuéritis fidem, sicut granum sinápis, dicétis monti huic: Transi hinc illuc; & transíbit. *Matt.* 17. 19. * Steterúntque.

Lectio VIII.

SIcut autem Jesus ille, non verus, sed figurátus; ità étiam terra promissiónis illa, non vera, sed

figuráta. Illa enim pópulo primo temporális fuit: nobis quæ promíssa est, ætérna erit. Sed figúris temporálibus promittebántur & prænuntiabántur ætérna. Sicut ergo ille non verus Jesus, nec illa terra promissiónis vera, sed figuráta: ità manna, non cibus verè cœléstis, sed figurátus; ità petra illa, non verè Christus, sed figurátus: & sic ómnia.

℟. *viij.* Non fuit ánteà nec póstea tam longa dies,* Obediénte Dómino voci hóminis. *Jos.* 10. 14. ℣. Omnia quæcúmque petiéritis in oratióne credéntes, accipiétis. *Matt.* 21. 22. * Obediénte.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 11.

Piscium captura.

FActum est, cùm turbæ irrúerent in Jesum ut audírent verbum Dei, & ipse stabat secùs stagnum Genézareth. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. Lib. 4. n. 68. 72. 76.

UBi Dóminus multis impertívit vária génera sanitátum, nec témpore, nec loco cœpit ab stúdio sanándi turbâ cohibéri. Vesper incúbuit: sequebántur. Stagnum occúrrit: urgébant. Et ideò ascéndit in Petri navim. Hæc est illa navis, quæ adhuc secúndùm Matthæum flúctuat, secúndùm Lucam replétur píscibus: ut & princípia Ecclésiæ fluctuántis, & posterióra exuberántis agnóscas. Et benè Apostólica instruménta piscándi rétia sunt, quæ non captos périmunt, sed resérvant, & de profúndo ad lumen éxtrahunt, fluctuántes de ínfimis ad supérna tradúcunt. Præcéptor, inquit, per totam noctem laborántes, nihil cépimus: sed in verbo tuo laxábo rétia. Et ego, Dómine, scio quia nox mihi est, quando non ímperas. Expécto ut júbeas: in verbo tuo laxábo rétia. O vácua præsúmptio! ô humílitas fructuósa! Qui nihil ánteà céperant, magnam in verbo Dómini conclúdunt píscium multitúdinem. Non hoc humánæ facúndiæ opus, sed supérnæ vocatiónis est munus. Cedunt disputatiónes hóminum: fide suâ plebs credit. Rumpúntur rétia, nec lábitur piscis.

℟. *ix.* Ecce ego * Mittam piscatóres multos, dicit Dóminus, & piscabúntur eos. *Jer.* 16. 16. ℣. Conclusérunt píscium multitúdinem copiósam: rumpebátur autem rete eórum. *Luc.* 5. 6. * Mittam. Glória. * Mittam. Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Plúrimæ spécies erunt píscium ejus, sicut pisces maris magni, multitúdinis nímiæ. *Ezech.* 47. 10.

Oratio.

CUstódi, quæsumus, Dómine, Ecclésiam tuam, propitiatióne perpétuâ: & quia sinè te lábitur humána mortálitas, tuis semper auxíliis, & abstrahátur à nóxiis, & ad salutária dirigátur; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Ait ad Simónem Jesus: Noli timére; ex hoc jam hómines eris cápiens. *Luc.* 5. 10.

FERIA SECUNDA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 6.

MIsit Jósue fílius Nun de Setim duos viros exploratóres in abscóndito: & dixit eis: Ite, & consideráte terram, urbémque Jéricho. Qui pergéntes ingréssi sunt domum mulieris meretrícis, nómine Rahab, & quievérunt apud eam. Nuntiatúmque est regi Jéricho, & dictum: Ecce viri ingréssi sunt huc per noctem, de fíliis Israël, ut explorárent terram. Misítque rex Jéricho ad Rahab, dicens: Educ viros qui venérunt ad te, & ingréssi sunt domum tuam: exploratóres quippe sunt, & omnem terram consideráre venérunt. Tollénsque múlier viros, abscóndit, & ait: Fáteor, venérunt ad me, sed nesciébam unde essent: cúmque porta clauderétur in ténebris, & illi páriter exiérunt, néscio quò abiérunt: persequímini citò, & comprehendétis eos. Ipsa autem fecit ascéndere viros in solárium domûs suæ, operuítque eos stípulâ lini, quæ ibi erat.

℟. *j.* Dixit, *p.* 229.

LECTIO II. *v.* 23. *ad fin.* & *c.* 3. *v.* 1. *ad* 4.

DEscendérunt exploratóres de monte: & transmísso Jordáne, venérunt ad Jósue fílium Nun, narraverúntque ei ómnia quæ accíderant sibi, atque dixérunt: Trádidit Dóminus omnem terram hanc in manus nostras, & timóre prostráti sunt cuncti habitatóres ejus. Igitur Jósue de nocte consúrgens, movit castra: egrediéntésque de Setim, venérunt ad Jordánem, ipse & omnes fílii Israël, & moráti sunt ibi tres dies. Quibus evolútis, transiérunt præcónes per castrórum médium, & clamáre cœpérunt: Quando vidéritis arcam fœderis Dómini Dei vestri, & sacerdótes stirpis Levíticæ portántes eam, vos quoque consúrgite, & sequímini præcedéntes: sítque inter vos & arcam spátium cubitórum duum míllium: ut procul vidére possítis, & nosse per quam viam ingrediámini; quia priùs non ambulástis per eam: & cavéte ne appropinquétis ad arcam.

℟. *ij.* Egréssus, *p.* 229.

LECTIO III. *v.* 5. *ad* 9.

DIxítque Jósue ad pópulum : Sanctificámini : cras enim fáciet Dóminus inter vos mirabília. Et ait ad sacerdótes : Tóllite arcam fœ́deris, & præcédite pópulum. Qui jussa compléntes, tulérunt, & ambulavérunt ante eos. Dixítque Dóminus ad Jósue : Hódie incípiam exaltáre te coram omni Isràël : ut sciant quòd sicut cum Móyse fui, ità & tecum sim. Tu autem præcipe sacerdótibus qui portant arcam fœ́deris, & dic eis : Cùm ingréssi fuéritis partem aquæ Jordánis, state in ea. Dixítque Jósue ad filios Isràël : Accédite huc, & audíte verbum Dómini Dei vestri.

℟. iij. Sacerdótes, *p.* 210.

FERIA TERTIA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. *c.* 3. *v.* 14. *ad finem.*

EGréssus est pópulus de tabernáculis suis, ut transíret Jordánem, & sacerdótes qui portábant arcam fœ́deris, pergébant ante eum. Ingressíśque eis Jordánem, & pédibus eórum in parte aquæ tinctis, (Jordánis autem ripas álvei sui témpore messis impléverat,) stetérunt aquæ descendéntes in loco uno, & ad instar montis intumescéntes, apparébant procul, ab urbe quæ vocátur Adom, usque ad locum Sarthan : quæ autem inferióres erant, in Mare solitúdinis, (quod nunc vocátur Mórtuum,) descendérunt, usquequò omnínò deficerent. Pópulus autem incedébat contra Jéricho : & sacerdótes qui portábant arcam fœ́deris Dómini, stabant super siccam humum, in médio Jordánis, accíncti ; omnísque pópulus per aréntem álveum transíbat.

℟. j. Muri, *p.* 230.

LECTIO II. *c.* 4. *v.* 14. *ad finem.*

IN die illo, magnificávit Dóminus Jósue coram omni Isràël, ut timérent eum, sicut timúerant Móysen, dum advíveret. Dixítque ad eum : Præcipe sacerdótibus qui portant arcam fœ́deris, ut ascéndant de Jordáne. Qui præcépit eis, dicens : Ascéndite de Jordáne. Cúmque ascendíssent portántes arcam fœ́deris Dómini, & siccam humum calcáre cœpíssent, revérsæ sunt aquæ in álveum suum, & fluébant sicut antè consuéverant. Pópulus autem ascéndit de Jordáne, décimo die mensis primi, & castrametáti sunt in Gálgalis, contra Orientálem plagam urbis Jéricho. Duódecim quoque lápides, quos de Jordánis alveo súmpserant, pósuit Jósue in Gálgalis, & dixit ad filios Isràël : Quando interrogáverint filii vestri cras patres suos, & díxerint eis :

Quid sibi volunt lápides isti? docébitis eos, atque dicétis: Per aréntem álveũ transívit Israël Jordánem istum, siccánte Dómino Deo vestro aquas ejus, in conspéctu vestro, donec transirétis, sicut fécerat priùs in Mari rubro, quod siccávit, donec transirémus: ut discant omnes terrárum pópuli fortíssimam Dómini manum, ut & vos timeátis Dóminum Deum vestrum omni témpore.

℟. ij. Rahab, *p.* 230.

Lectio III. *c.* 5. *v.* 10. *ad finem.*

Mansérunt filii Israël in Gálgalis, & fecérunt Phase, quartadécimâ die mensis ad vésperum, in campéstribus Jéricho: & comedérunt de frúgibus terræ die áltero, ázymos panes, & poléntam ejúsdem anni. Defecítque manna, postquàm comedérunt de frúgibus terræ, nec usi sunt ultrà cibo illò filii Israël, sed comedérunt de frúgibus præséntis anni terræ Chánaan. Cùm autem esset Jósue in agro urbis Jéricho, levávit óculos, & vidit virum stantem contra se, evaginátum tenéntem gládium; perrexítque ad eum, & ait: Noster es, an adversariórum? Qui respóndit: Nequáquàm: sed sum Princeps exércitûs Dómini, & nunc vénio. Cécidit Jósue pronus in terram. Et adórans, ait: Quid Dóminus meus lóquitur ad servum suum? Solve, inquit, calceaméntum tuum de pédibus tuis: locus enim in quo stas, sanctus est. Fecítque Jósue, ut sibi fúerat imperátum.

℟. iij. Cùm, *p.* 231.

FERIA QUARTA.

De Libro Jósue.

Lectio I. *c.* 6. *v* 1. *ad* 5.

Jericho clausa erat atque muníta, timóre filiórum Israël: & nullus égredi audébat aut íngredi. Dixítque Dóminus ad Jósue: Ecce dedi in manu tua Jéricho, & regem ejus, omnésque fortes viros. Circuíte urbem, cuncti bellatóres, semel per diem: sic faciétis sex diébus. Séptimo autem die sacerdótes tollant septem búccinas, quarum usus est in jubiléo, & præcédant arcam fœderis: septiésque circuíbitis civitátem, & sacerdótes clangent búccinis. Cúmque insonúerit vox tubæ lóngior atque concísior, & in áuribus vestris increpúerit, conclamábit omnis pópulus vociferatióne máximâ, & muri fundítùs córruent civitátis, ingrediantúrque singuli per locum contra quem stéterint.

℟. j. Dixit Jósue, *p.* 231.

Lectio II. *v.* 11. *ad* 17.

Circuívit ergo arca Dómini civitátem semel per diem, & revérsa in castra, mansit ibi. Igitur Jósue de nocte consurgénte, tulérunt sacerdótes arcam

Dómini, & septem ex eis, septem búccinas quarum in jubiléo usus est. Præcedebántque arcam Dómini ambulántes atque clangéntes: & armátus pópulus ibat ante eos: vulgus autem réliquum sequebátur arcam, & búccinis personábat. Circuierúntque civitátem secúndo die semel, & revérsi sunt in castra. Sic fecérunt sex diébus. Die autem séptimo, dilúculo consurgéntes, circuiérunt urbem, sicut dispósitū erat, sépties. Cúmque séptimo circúitu clángerent búccinis sacerdótes, dixit Jósue ad omnem Israël: Vociferámini: trádidit enim vobis Dóminus civitátem: sitque cívitas hæc anáthema, & ómnia quæ in ea sunt, Dómino. Sola Rahab méretrix vivat, cum univérsis qui cum ea in domo sunt: abscóndit enim núntios quos diréximus.

℟. ij. Non, p. 232.

Lectio III. v. 20. ad 24.

Igitur omni pópulo vociferánte, & clangéntibus tubis, postquàm in aures multitúdinis vox sonitúsque incrépuit, muri íllicò corruérunt: & ascéndit unusquísque per locum qui contra se erat: cepérúntque civitátem, & interfecérunt ómnia quæ erant in ea, à viro usque ad mulíerem, ab infánte usque ad senem, boves quoque, & oves, & ásinos, in ore gládii percussérunt. Duóbus autem viris qui exploratóres missi fúerant, dixit Jósue: Ingredímini domum mulíeris meretrícis, & prodúcite eam, & ómnia quæ illíus sunt, sicut illi juraménto firmástis. Ingressíque júvenes, eduxérunt Rahab, & paréntes ejus, fratres quoque, & cunctam supelléctilem, ac cognatiónem illíus, & extra castra Israël manére fecérunt. Urbem autem, & ómnia quæ erant in ea, succendérunt; absque auro & argénto, & vasis æneis, ac ferro, quæ in ærárium Dómini consecrárunt.

℟. iij. Fuit ergo Dóminus cum Jósue: * Et nomen ejus vulgátum est in omni terra. *Jos. 6. 27.* ℣. Erat Deus cum eo. *Act. 7. 9.* * Et. Glória. * Et.

FERIA QUINTA.

De Libro Jósue.

Lectio I. c. 7. v. 1. ad 6.

Filii autem Israël prævaricáti sunt mandátum, & usurpavérunt de anathémate. Nam Achan fílius Charmi, fílii Zabdi, fílii Zare, de tribu Juda, tulit áliquid de anathémate: iratúsque est Dóminus contra fílios Israël. Cúmque mítteret Jósue de Jéricho viros contra Haï, quæ est juxta Béthaven, ad Orientálem plagam óppidi Bethel, dixit eis: Ascéndite, & exploráte terram. Qui præcépta compléntes, explorávérunt Haï. Et revérsi dixérunt ei: Non

ascéndat omnis pópulus, sed duo vel tria míllia virórum pergant, & déleant civitátem. Quare omnis pópulus frustrà vexábitur contra hostes paucíssimos? Ascendérunt ergo tria míllia pugnatórum. Qui statim terga verténtes, percússi sunt à viris urbis Haï, & corruérunt ex eis triginta sex hómines: persecutíque sunt eos abversárii de porta usque ad Sábarim, & cecidérunt per prona fugiéntes: pertimuítque cor pópuli, & instar aquæ liquefáctum est. Jósue verò scidit vestiménta sua, & pronus cécidit in terram coram arca Dómini usque ad vésperam, tam ipse quàm omnes senes Israël: miserúntque púlverem super cápita sua.

℟. j. Dixit, *p.* 229.

LECTIO II. *v.* 10. *ad* 13.

DIxítque Dóminus ad Jósue: Surge, cur jaces pronus in terra? Peccávit Israël, & prævaricátus est pactum meum: tulerúntque de anathémate, & furáti sunt atque mentíti, & abscondérunt inter vasa sua. Nec póterit Israël stare ante hostes suos, eósque fúgiet: quia pollútus est anathémate. Non ero ultrà vobíscum, donec conterátis eum qui hujus scéleris reus est. Surge, sanctífica pópulum, & dic eis: Sanctificámini in crástinum: hæc enim dicit Dóminus Deus Israël: Anáthema in médio tuî est, Israël: non póteris stare coram hóstibus tuis, donec deleátur ex te qui hoc contaminátus est scélere.

℟. ij. Egréssus, *p.* 229.

LECTIO III. *v.* 19. *ad* 25.

AIt Jósue ad Achan: Fili mi, da glóriam Dómino Deo Israël, & confitére, atque índica mihi quid féceris: ne abscóndas. Respondítque Achan Jósue, & dixit ei: Verè ego peccávi Dómino Deo Israël, & sic & sic feci. Vidi enim inter spólia, pállium coccíneum valde bonum, & ducéntos siclos argénti, regulámque áuream quinquaginta siclórum: & concupíscens ábstuli, & abscóndi in terra contra médium tabernáculi mei, argentúmque fossâ humo opérui. Misit ergo Jósue minístros: qui curréntes ad tabernáculum illíus, repperérunt cuncta abscóndita in eódem loco, & argéntum simul. Auferentésque de tentório tulérunt ea ad Jósue, & ad omnes filios Israël, projecerúntque ante Dóminum. Tollens ítaque Jósue Achan filium Zare, argentúmque & pállium, & áuream régulam, filios quoque & fílias ejus, boves & ásinos, & oves, ipsúmque tabernáculum, & cunctam supelléctilem, (& omnis Israël cum eo,) duxérunt

eos ad vallem Achor; ubi dixit Jósue: Quia turbásti nos, extúrbet te Dóminus in die hac. Lapidavítque eum omnis Israël; & cuncta quæ illíus erant, igne consúmpta sunt.

℟. *iij.* Sacerdótes, *p.* 230.

FERIA SEXTA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. *c.* 8. *v.* 1. *ad* 7.

DIxit Dóminus ad Jósue: Ne tímeas, neque formídes: tolle tecum omnem multitúdinem pugnatórum, & consúrgens ascénde in óppidum Haï. Ecce trádidi in manu tua regem ejus, & pópulum, urbémque, & terram. Faciésque urbi Haï & regi ejus, sicut fecísti Jéricho & regi illíus: prædam verò, & ómnia animántia diripiétis vobis: pone insídias urbi post eam. Surrexítque Jósue, & omnis exércitus bellatórum cum eo, ut ascénderent in Haï: & elécta trigínta míllia virórum fórtium misit nocte, præcepítque eis, dicens: Pónite insídias post civitátem: nec longiùs recedátis: & éritis omnes paráti. Ego autem, & réliqua multitúdo quæ mecum est, accedémus ex advérso contra urbem. Cùmque exíerint contra nos, sicut antè fécimus, fugiémus, & terga vertémus, donec persequéntes ab urbe lóngiùs protràhántur: putábunt enim nos fúgere sicut priùs. Nobis ergo fugiéntibus, & illis persequéntibus, consurgétis de insídiis, & vastábitis civitátem: tradétque eam Dóminus Deus vester in manus vestras.

℟. *j.* Muri, *p.* 230.

LECTIO II. *v.* 13. *ad* 18.

ABiit ergo Jósue nocte illâ, & stetit in vallis médio. Quod cùm vidísset Rex Haï, festinávit manè, & egréssus est cum omni exércitu civitátis, direxítque áciem contra desértum, ignórans quòd post tergum latérent insídiæ. Jósue verò & omnis Israël cessérunt loco, simulántes metum, & fugiéntes per solitúdinis viam. At illi vociferántes páriter, & se mútuò cohortántes, persecúti sunt eos. Cúmque recessíssent à civitáte, & ne unus quidem in urbe Haï & Bethel remansísset qui non persequerétur Israël, (sicut erúperant apérta óppida relinquéntes,) dixit Dóminus ad Jósue: Leva clýpeum qui in manu tua est, contra urbem Haï, quóniam tibi tradam eam.

℟. *ij.* Rahab, *p.* 230.

LECTIO III. *v.* 19. *ad* 23.

CUmque elevásset clýpeum ex advérso civitátis, insídiæ quæ latébant, surrexérunt conféstim: & pergéntes ad civitátem, cepérunt & succendérunt eam. Viri autem civitátis, qui persequebán-

tur Jósue, respiciéntes, & vidéntes fumum urbis ad cœlum usque conscéndere, non potuérunt ultrà huc illúcque diffúgere: præsértim cùm hi qui simuláverant fugam, & tendébant ad solitúdinem, contra persequéntes fortíssimè restitíssent. Vidénsque Jósue & omnis Israël quòd capta esset cívitas, & fumus urbis ascénderet, revérsus percússit viros Haï. Síquidem & illi qui céperant & succénderant civitátem, egréssi ex urbe contra suos, médios hóstium ferire cœpérunt. Cùm ergo ex utráque parte adversárii cæderéntur, ità ut nullus de tanta multitúdine salvarétur, regem quoque urbis Haï apprehendérunt vivéntem, & obtulérunt Jósue.

℟. *iij.* Cùm, *p.* 231.

SABBATO.

De Libro Jósue.

LECTIO I. *c.* 9. *v.* 3. *ad* 6.

HI qui habitábant in Gábaon, audiéntes cuncta quæ fécerat Jósue Jéricho & Haï, & cállidè cogitántes, tulérunt sibi cibária, saccos véteres ásinis imponéntes, & utres vinários scissos atque consútos, calceaméntaque perantíqua quæ, ad indícium vetustátis, pittáciis consúta erant, indúti vetéribus vestiméntis: panes quoque, quos portábant ob viáticum, duri erant, & in frusta comminúti: perrexerúntque ad Jósue, qui tunc morabátur in castris Gálgalæ, & dixérunt ei, atque simul omni Israéli: De terra longínqua venímus, pacem vobíscum fácere cupiéntes.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. *è III. Nocturno Dom. præced.*

LECTIO II. *v.* 15. *ad* 18.

FEcítque Jósue cum eis pacem, & ínito fœdere, pollícitus est quòd non occideréntur: príncipes quoque multitúdinis juravérunt eis. Post dies autem tres íniti fœderis, audiérunt quòd in vicíno habitárent, & inter eos futúri essent. Movérúntque castra filii Israël, & venérunt in civitátes eórum die tértio, quarum hæc vocábula sunt, Gábaon, & Cáphira, & Beroth, & Cariathíarim. Et non percussérunt eos, eò quòd jurássent eis príncipes multitúdinis, in nómine Dómini Dei Israël.

LECTIO III. *v.* 18. *ad* 23.

MUrmurávit ítaque omne vulgus contra príncipes. Qui respondérunt eis: Jurávimus illis in nómine Dómini Dei Israël, & idcircò non póssumus eos contíngere. Sed hoc faciémus eis: Reserveńtur quidem ut vivant, ne contra nos ira Dómini concitétur, si pejeravérimus: sed sic vivant, ut in usus univérsæ multitúdinis ligna cædant, aquásque compórtent. Qui-

bus hæc loquéntibus, vocávit Gabaonítas Jósue, & dixit eis: Cur nos decípere fraude voluístis, ut dicerétis: Procul valde habitámus à vobis, cùm in médio nostri sitis? Itaque sub maledictióne éritis, & non defíciet de stirpe vestra ligna cædens, aquásque compórtans in domum Dei mei.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. J. In iracúndia Jósue impedítus est Sol, & una dies facta est quasi duo. *Eccli.* 46. 5.

Oratio. Deus, cujus óculis, *infrà ad Laudes*, *p.* 244.

DOMINICA V. POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Jósue.

LECTIO I. *c.* 10. *v.* 5. *ad* 6.

Congregáti ascendérunt quinque Reges Amorrhæórum, Rex Jerúsalem, Rex Hebron, Rex Jérimoth, Rex Lachis, Rex Eglon, simul cum exercítibus suis, & castrametáti sunt circa Gábaon, oppugnántes eam. Habitatóres autem Gábaon urbis obséssæ misérunt ad Jósue, qui tunc morabátur in castris apud Gálgalam, & dixérunt ei: Ne rétrahas manus tuas ab auxílio servórum tuórum, Ascénde citò, & líbera nos, férque præsídium: convenérunt enim advérsùm nos omnes reges Amorrhæórum, qui hábitant in montánis.

℟. *j.* Dixit Dóminus ad Jósue: * Hódie incípiam exaltáre te coram omni Israël. *Jos.* 3. 7. ℣. Sectáre justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. 1. *Tim.* 6. 11. * Hódie.

LECTIO II. *v.* 7. *ad* 11.

Ascendítque Jósue de Gálgalis, & omnis exércitus bellatórum cum eo, viri fortíssimi. Dixítque Dóminus ad Jósue: Ne tímeas eos: in manus enim tuas trádidi illos: nullus ex eis tibi resístere póterit. Irruit ítaque Jósue super eos repéntè, totâ nocte ascéndens de Gálgalis: & conturbávit eos Dóminus à fácie Israël: contrivítque plagâ magnâ in Gábaon, ac persecútus est eos per viam ascénsûs Beth horon, & percússit usque Azéca & Macéda. Cúmque fúgerent fílios Israël, & essent in descénsu Beth horon, Dóminus misit super eos lápides magnos de cœlo usque ad Azéca: & mórtui sunt multò plures lapídibus grándinis, quàm quos gládio percússerant filii Israël.

℟. *ij.* Egréssus est pópulus de tabernáculis suis, ut transíret Jordánem: * Et sacerdótes qui portábant arcam fœ́deris, pergébant ante eum. *Jos.* 3. 14. ℣. Tabernáculum testimónii induxérunt suscipiéntes patres nostri cum Jesu, in posséssiónem

ſiónem géntium. *Act.* 7. 45. * Et ſacerdótes.

Lectio III. *v.* 12. *ad* 16.

TUnc locútus eſt Jóſue Dómino, in die quâ trádidit Amorrhǽum in conſpéctu filiórum Iſraël, dixítque coram eis: Sol, contra Gábaon ne moveáris, & Luna, contra vallem Aíalon. Steterúntque Sol & Luna, donec ulciſcerétur ſe gens de inimícis ſuis. Nónne ſcriptum eſt hoc in libro juſtórum? Stetit ítaque Sol in médio cœli, & non feſtinávit occúmbere, ſpátio uníus diéi. Non fuit ánteà nec póſteà tam longa dies, obediénte Dómino voci hóminis, & pugnánte pro Iſraël. Reverſúſque eſt Jóſue cum omni Iſraël in caſtra Gálgalæ. Fúgerant enim quinque reges, & ſe abſcónderant in ſpelúnca urbis Macéda.

℟. *iij.* Sacerdótes qui portábant arcam fœ́deris Dómini, ſtabant ſuper ſiccam humum, in médio Jordánis, accíncti; * Omníſque pópulus per aréntem álveum transíbat. *Joſ.* 3. 17. ℣. Per fidem vicérunt regna, operáti ſunt juſtítiam, adépti ſunt repromiſſiónes. *Hebr.* 11. 33. * Omníſque. Glória. * Omníſque.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Provérbiórum.

Lectio IV. *c.* 3. *v.* 1. *ad* 8.

FIli mi, ne oblivíſcáris legis meæ, & præcépta mea cor tuum cuſtódiat. Longitúdinem enim diérum, & annos vitæ, & pacem appónent tibi. Miſericórdia & véritas te non déſerant: circúmda eas gútturi tuo, & deſcríbe in tábulis cordis tui: & invénies grátiam, & diſciplínam bonam, coram Deo & homínibus. Habe fidúciam in Dómino, ex toto corde tuo, & ne innitáris prudéntiæ tuæ. In ómnibus viis tuis cógita illum, & ipſe díriget greſſus tuos. Ne ſis sápiens apud temetípſum: time Deum, & recéde à malo: sánitas quippe erit umbílico tuo, & irrigátio óſſium tuórum.

℟. *iv.* Muri Jéricho corruérunt; * Et aſcéndit unuſquíſque per locum qui contra ſe erat, ceperúntque civitátem. *Joſ.* 6. 20. ℣. Fide muri Jéricho corruérunt, circúitu diérum ſeptem. *Hebr.* 11. 30. * Et aſcéndit.

Lectio V. *v.* 9. *ad* 18.

HOnóra Dóminum de tua ſubſtántia, & de primítiis ómnium frugum tuárum da ei: & implebúntur hórrea tua ſaturitáte, & vino torculária tua redundábunt. Diſciplínam Dómini, fili mi, ne abjícias: nec defícias cùm ab eo corríperis: quem enim díligit Dóminus, córripit: & quaſi pater in fílio cómplacet ſibi. Beátus homo qui ínvenit ſapiéntiam, & qui áffluit prudéntiâ! mélior eſt acquiſítio ejus negotiatióne ar-

génti, & auri primi & puríssimi fructus ejus: pretiósior est cunctis ópibus: & ómnia quæ desiderántur, huic non valent comparári. Longitúdo diérum in déxtera ejus, & in sinístra illíus divítiæ & glória. Viæ ejus viæ pulchræ, & omnes sémitæ illíus pacíficæ. Lignum vitæ est his qui apprehénderint eam: & qui tenúerit eam, beátus.

℟. *v.* Rahab meretrícem, & domum patris ejus, & * Omnia quæ habébat, fecit Jósue vívere, & habitavérunt in médio Israël. *Jos.* 6. 25. ℣. Fide Rahab méretrix non périit cum incrédulis, excípiens exploratóres cum pace. *Hebr.* 11. 31. * Omnia.

LECTIO VI. *v.* 19. *ad* 27.

DOminus sapiéntiâ fundávit terram, stabilívit cœlos prudéntiâ. Sapiéntiâ illíus erupérunt abýssi, & nubes rore concréscunt. Fili mi, ne éffluant hæc ab óculis tuis. Custódi legem atque consílium, & erit vita ánimæ tuæ, & grátia faúcibus tuis. Tunc ambulábis fiduciáliter in via tua, & pes tuus non impínguet. Si dormíeris, non timébis: quiésces, & suávis erit somnus tuus. Ne páveas repentíno terróre, & irruéntes tibi poténtias impiórum: Dóminus enim erit in látere tuo, & custódiet pedem tuum, ne capiáris. Noli prohibére benefácere eum qui potest: si vales, & ipse bénefac.

℟. *vj.* Cùm elevásset Jósue clýpeum ex advérso civitátis Haï, insídiæ quæ latébant, surrexérunt conféstim: * Et pergéntes ad civitátem, cepérunt & succendérunt igni. *Jos.* 8. 19. ℣. Fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum. *Hebr.* 11. 34. * Et pergéntes. Glória. * Et pergéntes.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

De Offic. Minist. Lib. 2. *Cap.* 20. n. 98.

LECTIO VII.

INde tantus Jesus Nave, quòd eum non solùm erudívit ad Legis sciéntiam Móysi cópula, verùm étiam sanctificávit ad grátiam. Dénique cùm in ejus tabernáculo divínâ refulgére præséntiâ viderétur Majéstas Dómini, solus erat in tabernáculo Jesus Nave. Móyses cum Deo loquebátur, Jesus páriter nube sacrâ tegebátur. Presbýteri & pópulus deórsùm stabant, Jesus cum Móyse, ad accipiéndam legem ascendébat. Omnis pópulus intra castra erat, Jesus extra castra in tabernáculo testimónii. Cùm colúmna nubis descénderet, & loquerétur cum Móyse, quasi fidus adstábat miníster: nec exíbat de tabernáculo júvenis,

cùm senióres longè pósiti divína trepidárent mirácula.

℟. *vij.* Dixit Jósue: Sol, contra Gábaon ne movearis, & Luna, contra vallem Aíalon: * Steterúntque Sol & Luna, donec ulcisceréttur se gens de inimícis suis. *Jos.* 10. 12. 13. ℣. Si habuéritis fidem sicut granum sinápis, dicétis monti huic: Transi hinc illuc, & transíbit. *Matt.* 17. 19. * Steterúntque.

LECTIO VIII. n. 99.

UBíque ígitur, inter admiránda ópera & reverénda secréta, sancto Móysi indivíduus adhærébat. Unde factum est, ut qui fúerat sócius conversatiónis, fieret succéssor potestátis... Méritò vir hujúsmodi evásit, ut sísteret flúminum cursus, dicéret: Stet Sol, & staret Sol, quasi ejus spectátor victóriæ noctem differret, diem prodúceret. Quid, (quod Móysi negátum est,) solus eligerétur, ut pópulum introdúceret in terram repromissiónis. Magnus vir fidei miráculis, magnus triúmphis. Illíus augustióra ópera, hujus prospera. Utérque ígitur divínâ subníxus grátiâ, ultra humánam procéssit conditiónem: ille mari, hic cœlo imperávit.

℟. *viij.* Non fuit ánteà nec pósteà tam longa dies, * Obediénte Dómino voci hóminis. *Jos.* 10. 14. ℣. Omnia quæcúmque petiéritis in oratióne credéntes, accipiétis. *Matt.* 21. 22. * Obediénte.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthǽum.

LECTIO IX. *c.* 5. *v.* 20. *ad* 24.

Abundantior justitia.

DIxit Jesus Discípulis suis: Dico vobis quia nisi abundáverit justítia vestra, plusquàm Scribárum & Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 16. *in Matt.*

SI offers munus tuum ad altáre, & ibi recordátus fúeris quia frater tuus habet áliquid advérsùm te, relínque munus tuum ante altáre, & vade priùs reconciliári fratri tuo: & tunc véniens offer munus tuum. O bonitátem, ô benignitátem, quæ omnem sermónem súperat! Honórem suum déspicit pro caritáte erga próximum; osténdens se priùs comminátum esse, non ex inimicítiâ quadam, vel ex cupiditáte inferéndi supplícii, sed ex amóre ferventi. Quid enim hisce verbis mansuétius fingi possit? Interrumpátur, inquit, cultus meus, ut cáritas tua máneat. Nam verè sacrifícium est, reconciliátio cum fratre. Ideò non dixit: Postquàm obtúleris, vel, Antequàm ófferas, sed, ipso múnere præsénte, & jam

sacrificio incipiénte, mittit eum, ut se cum fratre reconcíliet.

℟. *ix.* Judícium verum judicáte; & * Misericórdiam & miseratiónes fácite, unusquísque cum fratre suo. *Zach.* 7. 9. ℣. Omnis qui iráscitur fratri suo, reus erit judício. *Matt.* 5. 22. * Misericórdiam. Glória. * Misericórdiam.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Nunquid vult Dóminus holocaústa & víctimas, & non pótiùs ut obediátur voci Dómini? 1. *Reg.* 15. 22.

Oratio.

DEus, cujus óculis fratrum reconciliátio plácitum est sacrificium; præsta, ut véniam peccatórum, quam ad altáre tuum accedéntes póscimus, omnis injúriæ oblivióne mereámur; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. J. Qui díxerit fratri suo, Fátue, reus erit gehénnæ ignis. *Matt.* 5. 22.

FERIA SECUNDA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. *c.* 10. *v.* 28. *ad* 32.

MAcédam cepit Jósue, & percússit eam in ore gládii: regémque illíus interfécit, & omnes habitatóres ejus. Non dimísit in ea saltèm parvas relíquias. Fecítque regi Macéda, sicut fécerat regi Jéricho. Transívit autem cum omni Israël de Macéda in Lebna, & pugnábat contra eam: quam trádidit Dóminus cũ rege suo in manus Israel: percusserúntque urbem in ore gládii, & omnes habitatóres ejus. Non dimisérunt in ea ullas relíquias. Fecerúntque regi Lebna, sicut fécerant regi Jéricho. De Lebna transívit in Lachis, cum omni Israël; & exércitu per gyrum dispósito, oppugnábat eam. Tradidítque Dóminus Lachis in manus Israël, & cepit eam die áltero, atque percússit in ore gládii, omnémque ánimam quæ fúerat in ea, sicut fécerat Lebna.

℟. *j.* Dixit, *p.* 240.

LECTIO II. *v.* 33. *ad* 37.

EO témpore ascéndit Horam Rex Gazer, ut auxiliarétur Lachis: quem percússit Jósue cum omni pópulo ejus usque ad interneciónem. Transivítque de Lachis in Eglon, & circúmdedit, atque expugnávit eam eâdem die: percussítque in ore gládii omnes ánimas quæ erant in ea, juxta ómnia quæ fécerat Lachis. Ascéndit quoque cum omni Israël de Eglon in Hebron, & pugnávit contra eam: cepit eam, & percússit in ore gládii. Regem quoque ejus, & ómnia óppida regiónis illíus, universásque ánimas quæ in ea fúerant commorátæ. Non relíquit in ea ullas relíquias. Sicut fécerat Eglon, sic fecit & Hebron, cunc-

ta quæ in ea réperit consúmens gládio.

℟. *ij*. Egréssus, *p*. 240.

LECTIO III. *v*. 38. *ad* 40.

INde revérsus in Dabir, cepit eam atque vastávit. Regem quoque ejus atque ómnia per circúitum óppida percússit in ore gládii. Non dimísit in ea ullas relíquias. Sicut fécerat Hebron, & Lebna, & régibus eárum, sic fecit Dabir & regi illíus. Percússit ítaque Jósue omnem terram montánam, & meridiánam, atque campéstrem, & Asedoth, cum régibus suis. Non dimísit in ea ullas relíquias, sed omne quod spiráre póterat, interfécit, sicut præcéperat ei Dóminus Deus Israël.

℟. *iij*. Sacerdótes, *p*. 241.

FERIA TERTIA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. *c*. 11. *v*. 13. *ad* 15.

ABsque úrbibus quæ erant in cóllibus & in túmulis sitæ, cæteras succéndit Israël: unam tantùm Asor munitíssimam flammâ consúmpsit. Omnémque prædam istárum úrbium ac juménta divisérunt sibi filii Israël, cunctis homínibus interféctis. Sicut præcéperat Dóminus Móysi servo suo, ità præcépit Móyses Jósue, & ille univérsa complévit. Non prætériit de univérsis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus Móysi.

℟. *j*. Muri, *p*. 241.

LECTIO II. *v*. 16. *ad* 20.

CEpit ítaque Jósue omnem terram montánam & meridiánam, terrámque Gosen, & planítiem, & Occidentálem plagam, montémque Israël, & campéstria ejus, & partem montis quæ ascéndit Seïr usque Baálgad, per planítiem Líbani subter montem Hermon. Omnes reges eórum cepit, percússit, & occídit. Multo témpore pugnávit Jósue contra reges istos. Non fuit cívitas quæ se tráderet filiis Israël, præter Hevæum qui habitábat in Gábaon, omnes enim bellándo cepit: Dómini enim senténtia fúerat, ut induraréntur corda eórum, & pugnárent contra Israël, & cáderent, & non mereréntur ullam cleméntiam, ac periérent, sicut præcéperat Dóminus Móysi.

℟. *ij*. Rahab, *p*. 242.

LECTIO III. *v*. 21. *ad fin.*

IN illo témpore, venit Jósue, & interfécit Enacim de montánis, Hebron, & Dabir, & Anab, & de omni monte Juda & Israël; urbésque eórum delévit. Non relíquit ullum de stirpe Enacim, in terra filiórum Israël, absque civitátibus Gaza, & Geth, & Azóto, in quibus solis relícti sunt. Cepit ergo Jó-

sue omnem terram, sicut locútus est Dóminus ad Móysen: & trádidit eam in possessiónem filiis Israël, secúndum partes & tribus suas: quievítque terra à prǽliis.

℟. *iij.* Cùm, *p.* 242.

FERIA QUARTA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. *c.* 21. *v.* 39. *ad finem.*

Civitátes univérsæ Levitárum in médio possessiónis filiórum Israël fuérunt quadragínta octo cum suburbánis suis, síngulæ per famílias distribútæ. Dedítque Dóminus Deus Israëli omnem terram quam traditúrum se pátribus eórum juráverat: & possedérunt illam, atque habitavérunt in ea. Dátaque est ab eo pax in omnes per circúitum natiónes: nullúsque eis hóstium resístere ausus est, sed cuncti in eórum ditiónem redácti sunt. Ne unum quidem verbum, quod illis præstitúrum se esse promíserat, írritum fuit, sed rebus expléta sunt ómnia.

℟. *j.* Dixit Jósue, *p.* 243.

LECTIO II. *c.* 22. *v.* 1. *ad* 6.

Eodem témpore, vocávit Jósue Rubenítas, & Gadítas, & dimídiam tribum Manásse, dixítque ad eos: Fecístis ómnia quæ præcépit vobis Móyses fámulus Dómini: mihi quoque in ómnibus obedístis, nec reliquístis fratres vestros longo témpore, usque in præséntem diem, custodiéntes impérium Dómini Dei vestri. Quia ígitur dedit Dóminus Deus vester frátribus vestris quiétem & pacem, sicut pollícitus est, revertímini, & ite in tabernácula vestra, & in terram possessiónis, quam trádidit vobis Móyses fámulus Dómini, trans Jordánem. Ità duntáxat, ut custodiátis atténtè, & ópere compleátis mandátum & legem quam præcépit vobis Móyses fámulus Dómini, ut diligátis Dóminum Deum vestrum, & ambulétis in ómnibus viis ejus, & observétis mandáta illíus, adhæreatísque ei, ac serviátis in omni corde, & in omni ánima vestra. Benedixítque eis Jósue & dimísit eos. Qui revérsi sunt in tabernácula sua.

℟. *ij.* Non, *p.* 243.

LECTIO III. *v.* 7. *ad* 10.

Dimídiæ autem tríbui Manásse possessiónem Móyses déderat in Basan: & idcircò médiæ quæ supérfuit, dedit Jósue sortem inter cœteros fratres suos, trans Jordánem, ad Occidentálem plagam. Cúmque dimítteret eos in tabernácula sua, & benedixísset eis, dixit ad eos: In multa substántia atque divítiis revertímini ad sedes vestras, cum argénto & auro, ære ac ferro, & veste multíplici:

divídite prædam hóstium cum frátribus vestris. Reversíque sunt, & abiérunt filii Ruben, & filii Gad, & dimídia tribus Manásse, à filiis Israël de Silo, quæ sita est in Chánaan, ut intrárent Gálaad terram possessiónis suæ, quam obtinúerant juxta impériū Dómini, in manu Móysi. Cúmque venissent ad túmulos Jordánis in terram Chánaan, ædificavérunt juxta Jordánem altáre infinítæ magnitúdinis.

℟. *iij*. Fuit ergo Dóminus cum Jósue: * Et nomen ejus vulgátum est in omni terra. *Jos. 6. 27.* ℣. Erat Deus cum eo. *Act. 7. 9.* * Et. Glória. * Et.

FERIA QUINTA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. *c. 22. v. 11. ad 19.*

CUm audíssent filii Israël, & ad eos certi núntii detulíssent, ædificásse filios Ruben, & Gad, & dimídiæ tribûs Manásse, altáre in terra Chánaan, super Jordánis túmulos, contra filios Israël, convenérunt omnes in Silo, ut ascénderent & dimicárent contra eos. Et ínterim misérunt ad illos in terram Gálaad, Phínees filium Eleázari sacerdótis, & decem príncipes cum eo, síngulos de síngulis tríbubus. Qui venérunt ad filios Ruben, & Gad, & dimídiæ tribûs Manásse, in terram Gálaad, dixerúntque ad eos: Hæc mandat omnis pópulus Dómini: Quæ est ista transgréssio? Cur reliquístis Dóminum Deum Israël, ædificántes altáre sacrílegum, & à cultu illíus recedéntes? An parùm vobis est quòd peccástis in Beelphégor, & usque in præséntem diem mácula hujus scéleris in nobis pérmanet, multíque de pópulo corruérunt? Et vos hódie reliquístis Dóminum, & cras in univérsum Israël ira ejus desæviet. Quòd si putátis immúndam esse terram possessiónis vestræ, transíte ad terram in qua tabernáculum Dómini est, & habitáte inter nos: tantùm ut à Dómino & à nostro consórtio non recedátis, ædificáto altári præter altáre Dómini Dei nostri.

℟. *j*. Dixit, *p. 240.*

LECTIO II. *v. 21. ad 27.*

REsponderúntque filii Ruben & Gad, & dimídia tribus Manásse, princípibus legatiónis Israël: Fortíssimus Deus Dóminus, fortíssimus Deus Dóminus, ipse novit, & Israël simul intélliget: si prævaricatiónis ánimo hoc altáre constrúximus, non custódiat nos, sed púniat nos in præsénti: & si eâ mente fécimus, ut holocáusta, & sacrifícium, & pacíficas víctimas super eo imponerémus, ipse quærat & júdicet: & non eâ magis co-

gitatióne atque tractátu, ut dicerémus : Cras dicent filii vestri filiis nostris : Quid vobis & Dómino Deo Israël ? Términum pósuit Dóminus inter nos & vos, ô filii Ruben, & filii Gad ! Jordánem flúvium : & idcircò partem non habétis in Dómino. Et per hanc occasiónem avértent filii vestri filios nostros à timóre Dómini. Putávimus itaque méliùs, & díximus : Extruámus nobis altáre, non in holocaústa, neque ad víctimas offeréndas, sed in testimónium inter nos & vos, & sóbolem nostram vestrámque progéniem, ut serviámus Dómino, & juris nostri sit offérre, & holocaústa, & víctimas, & pacíficas hóstias ; & nequáquàm dicant cras filii vestri filiis nostris : Non est vobis pars in Dómino.

℟. ij. Egréssus, p. 240.

LECTIO III. v. 29. ad 33.

ABsit à nobis hoc scelus, ut recedámus à Dómino, & ejus vestígia relinquámus, extrúcto altári ad holocaústa, & sacrifícia, & víctimas offeréndas, præter altáre Dómini Dei nostri, quod extrúctum est ante tabernáculum ejus. Quibus audítis, Phínees sacérdos, & príncipes legatiónis Israël, qui erant cum eo, placáti sunt : & verba filiórum Ruben, & Gad, & dimídiæ tribûs Manásse, libentíssimè suscepérunt. Dixítque Phínees filius Eleázari sacérdos ad eos : Nunc scimus quòd nobíscũ sit Dóminus, quóniam aliéni estis à prævaricatióne hac, & liberástis filios Israël de manu Dómini. Reversúsque est cum princípibus à filiis Ruben & Gad, de terra Gálaad, fínium Chánaan, ad filios Israël, & rétulit eis. Placuítque sermo cunctis audiéntibus. Et laudavérunt Deum filii Israël, & nequáquàm ultrà dixérunt, ut ascénderent contra eos, atque pugnárent, & delérent terram possessiónis eórum.

℟. iij. Sacerdótes, p. 241.

FERIA SEXTA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. c. 23. v. 1. ad 6.

EVolúto multo témpore, postquàm pacem déderat Dóminus Israéli, subjéctis in gyro natiónibus univérsis, & Jósue jam longævo, & persenílis ætátis, vocávit Jósue omnem Israélem, majorésque natu, & príncipes, ac duces, & magístros, dixítque ad eos : Ego sénui, & progressióris ætátis sum : vósque cérnitis ómnia quæ fécerit Dóminus Deus vester cunctis per circúitum natiónibus, quo modò pro vobis ipse pugnáverit : & nunc quia vobis sorte divísit omnem terram, ab Orientáli parte Jordánis, usque ad Mare magnum, multǽque adhuc supérsunt natiónes. Dómi-

nus Deus vester dispérdet eas, & aúferet à fácie vestra, & possidébitis terram, sicut vobis pollícitus est. Tantùm confortámini, & estóte sollíciti, ut custodiátis cuncta quæ scripta sunt in volúmine legis Móysi, & non declinétis ab eis, neque ad déxteram, neque ad sinístram.

℟. *j*. Muri, *p.* 241.

LECTIO II. *v.* 11. *ad* 13.

HOc tantùm diligentíssimè præcavéte, ut diligátis Dóminum Deum vestrum. Quòd si voluéritis géntium harum quæ inter vos hábitant, erróribus adhærére, & cum eis miscére connúbia, atque amicítias copuláre, jam nunc scitóte quòd Dóminus Deus vester non eas déleat ante fáciem vestram, sed sint vobis in fóveam ac láqueum, & offendículum ex látere vestro, & sudes in óculis vestris, donec vos aúferat atque dispérdat de terra hac óptima quam trádidit vobis.

℟. *ij*. Rahab, *p.* 242.

LECTIO III. *v.* 14. *ad fin.*

EN ego hódie ingrédior viam univérsæ terræ: & toto ánimo cognoscétis, quòd de ómnibus verbis quæ se Dóminus præstitúrum vobis esse pollícitus est, unum non præteríerit incássùm. Sicut ergo implévit ópere quod promísit, & próspera cuncta venérunt: sic addúcet super vos quidquid malórum comminátus est, donec vos aúferat atque dispérdat de terra hac óptima quam trádidit vobis, eò quòd præteriéritis pactum Dómini Dei vestri quod pépigit vobíscum, & serviéritis diis aliénis, & adoravéritis eos. Citò atque velóciter consúrget in vos furor Dómini, & auferémini ab hac terra óptima quam trádidit vobis.

℟. *iij*. Cùm, *p.* 242.

SABBATO.

De Libro Jósue.

LECTIO I. *c.* 24. *v.* 14. *ad* 16.

NUnc ergo timéte Dóminum, & servíte ei perfécto corde atque veríssimo: & auférte deos quibus serviérunt patres vestri in Mesopotámia & in Ægýpto, ac servíte Dómino. Sin autem malum vobis vidétur ut Dómino serviátis, óptio vobis datur: elígite hódie quod placet, cui servíre potíssimùm debeátis, utrùm diis quibus serviérunt patres vestri in Mesopotámia, an diis Amorrhæórum in quorum terra habitátis: ego autem & domus mea serviémus Dómino. Respondítque pópulus, & ait: Absit à nobis ut relinquámus Dóminum, & serviámus diis aliénis.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. *è III. Nocturno Dom. præced.*

LECTIO II. *v.* 22. *ad* 28.

ET Jósue ad pópulum: Testes, inquit, vos estis, quia ipsi elegéritis vo-

bis Dóminum, ut serviátis ei. Responderúntque: Testes. Nunc ergo, ait, auférte deos aliénos de médio vestrî, & inclináte corda vestra ad Dóminum Deum Israël. Dixítque pópulus ad Jósue: Dómino Deo nostro serviémus, & obediéntes érimus præcéptis ejus. Percússit ergo Jósue in die illo fœdus, & propósuit pópulo præcépta atque judícia in Sichem. Scripsit quoque ómnia verba hæc in volúmine Legis Dómini: & tulit lápidem pergrándem, posuítque eum subter quercum quæ erat in Sanctuário Dómini, & dixit ad omnem pópulum: En lapis iste erit vobis in testimónium, quòd audíerit ómnia verba Dómini quæ locútus est vobis: ne fortè pósteà negáre velitis, & mentíri Dómino Deo vestro. Dimisítque pópulum, síngulos in possessiónem suam.

Lectio III. *v.* 29. *ad fin.*

Et post hæc mórtuus est Jósue fílius Nun servus Dómini, centum & decem annórum: sepeliérúntque eum in fínibus possessiónis suæ in Thamnatsáre, quæ est sita in monte Ephraïm, à Septentrionáli parte montis Gaas. Servivítque Israël Dómino, cunctis diébus Jósue & seniórum qui longo vixérunt témpore post Jósue, & qui novérunt ómnia ópera Dómini quæ fécerat in Israël. Ossa quoque Jóseph, quæ túlerant fílii Israël de Ægýpto, sepeliérunt in Sichem, in parte agri quem émerat Jacob à fíliis Hemor patris Sichem, centum novéllis óvibus, & fuit in possessiónem filiórum Joseph. Eleázar quoque fílius Aaron mórtuus est: & sepeliérunt eum in Gábaath Phínees fílii ejus, quæ data est ei in monte Ephraïm.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. * Sit memória Júdicum in benedictióne, & ossa eórum púllulent de loco suo, & nomen eórum permáneat in ætérnum. *Eccli.* 46. 14. 15.

Oratio, Deus, cujus providéntia, *infrà*, *ad Laudes*, *p.* 254.

DOMINICA VI. POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Júdicum.

Lectio I. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 4.

Post mortẽ Jósue, consuluérunt fílii Israël Dóminum, dicéntes: Quis ascéndet ante nos contra Chananǽum & erit dux belli? Dixítque Dóminus: Judas ascéndet: ecce trádidi terram in manus ejus. Et ait Judas Simeóni fratri suo: Ascénde mecum in sortem meam, & pugna contra Chananǽum, ut & ego pergam tecum in sortem tuam. Et ábiit cum eo Símeon. Ascendítque Judas, & trádidit Dóminus Chananǽum ac Pherezǽum

in manus eórum: & percusſérunt in Bezec decem míllia virórum.

℟. j. Edúxi vos de Ægýpto, * Et introdúxi in terram pro qua jurávi pátribus vestris. *Judic.* 2. 1. ℣. Non vos me elegístis, sed ego elégi vos. *Joan.* 15. 16. * Et introdúxi.

Lectio II. *v.* 5. *ad* 7.

INvenerúntque Adoníbezec in Bezec, & pugnavérunt contra eum, ac percusſérunt Chananǽum & Pherezǽum. Fugit autem Adoníbezec: quem persecúti comprehendérunt, cæsis summitátibus mánuum ejus ac pedum. Dixítque Adoníbezec: Septuagínta reges, amputátis mánuum ac pedum summitátibus, colligébant sub mensa mea cibórum relíquias: sicut feci, ità réddidit mihi Deus. Adduxerúntque eum in Jerúsalem, & ibi mórtuus est.

℟. ij. Veheménter afflícti sunt patres nostri; * Suscitavítque Dóminus Júdices, qui liberárent eos de vastántium mánibus. *Judic.* 2. 15. 16. ℣. Unus est Legislátor & Judex, qui potest pérdere & liberáre. *Jac.* 4. 12. * Suscitavítque.

Lectio III. *v.* 8. *ad* 13.

OPpugnántes ergo filii Juda Jerúsalem, cepérunt eam, & percusſérunt in ore gládii, tradéntes cunctam incéndio civitátem. Et pósteà descendéntes pugnavérunt contra Chananǽum, qui habitábat in montánis, & ad merídiem, & in campéstribus. Pergénsque Judas contra Chananǽum, qui habitábat in Hebron, cujus nomen fuit antíquitùs Cáriath Arbe, percússit Sésaï, & Ahiman, & Thólmaï: atque inde proféctus, ábiit ad habitatóres Dabir, cujus nomen vetus erat Cáriath Sepher, id est, Cívitas Litterárum. Dixítque Caleb: Qui percússerit Cáriath Sepher, & vastáverit eam, dabo ei Axam fíliam meam uxórem. Cúmque cepísset eam Othóniel, filius Cenez, frater Caleb minor, dedit ei Axam fíliam suam cónjugem.

℟. iij. Nova bella elégit Dóminus; * Et portas hóstium ipse subvértit. *Judic.* 5. 8. ℣. Gentes éxpulit Deus à fácie patrum nostrórum. *Act.* 7. 45. * Et portas. Glória. * Et portas.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiástici.

Lectio IV. *c.* 46. *v.* 13. *ad* 15.

JUdices singuli suo nómine, quorum non est corrúptum cor, qui non avérsi sunt à Dómino, ut sit memória illórum in benedictióne, & ossa eórum púllulent de loco suo, & nomen eórum permáneat in ætérnum, pérmanens ad fílios illórum, sanctórum virórum glória.

℟. iv. Citò deseruérunt

fílii Israël viam per quam ingréssi fúerant patres eórum : * Et audiéntes mandáta Dómini, ómnia fecére contrária. *Judic.* 2. 17. ℣. Noluérunt obedíre patres nostri. *Act.* 7. 39. * Et audiéntes.

LECTIO V. *v.* 16. *ad* 19.

DIléctus à Dómino Deo suo Sámuel Prophéta Dómini, renovávit impérium, & unxit príncipes in gente sua. In lege Dómini congregatiónem judicávit, & vidit Deus Jacob: & in fide sua probátus est Prophéta, & cógnitus est in verbis suis fidélis, quia vidit Deum lucis. Et invocávit Dóminum omnipoténtem, in oppugnándo hostes circumstántes úndique, in oblatióne agni inviolati.

℟. *v.* Multò faciébant pejóra, quàm fécerant patres eórum, * Sequéntes deos aliénos, serviéntes eis, & adorántes illos. *Judic.* 2. 19. ℣. Obtulérunt hóstiam simulácro, & lætabántur in opéribus mánuum suárum. *Act.* 7. 41. * Sequéntes.

LECTIO VI. *v.* 20. *ad finem.*

ET intónuit de cœlo Dóminus: & in sónitu magno audítam fecit vocem suam, & contrívit príncipes Tyriórum, & omnes duces Philísthiim. Et ante tempus finis vitæ suæ & séculi, testimónium præbuit in conspéctu Dómini & Christi. Pecúnias & usque ad calceaménta ab omni carne non accépit, & non accusávit illum homo. Et post hæc dormívit, & notum fecit regi, & osténdit illi finem vitæ suæ, & exaltávit vocem suam de terra, in prophetía delére impietátem gentis.

℟. *vj.* Cùm Dóminus Júdices suscitáret, * In diébus eórum flectebátur misericórdiâ, & audiébat afflictórum gémitus. *Judic.* 2. 18. ℣. Si quis Dei cultor est, & voluntátem ejus facit, hunc exaúdit. *Joan.* 9. 31. * In diébus. Glória. * In diébus.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Quæst. in Judic. Lib. 7. *Quæst.* 2.

LECTIO VII.

ET factum est, postquàm defúnctus est Jesus, interrogábant fílii Israël in Dómino, dicéntes: Quis ascéndet nobíscum ad Chananæum dux, ad debellándum eum? Et dixit Dóminus: Judas ascéndet. Hìc quæritur, utrùm áliquis homo Judas vocabátur, an ipsam tribum, ità ut solet, sic appellávit. Sed illi qui interrogáverant Dóminum, post mortem Jesu Nave, ducem requirébant: unde putátur unius expréssum hóminis nomen. Verùm quia non solet duces nomináre Scriptúra, cùm constituúntur, nisi commemorátâ étiam orígine paréntum,

& constat post Jesum duces habuísse pópulum Israël, quorum primus est Gothóniel, filius Cenez, réctiùs intellígitur nómine Judæ, tribum Juda fuísse significátam. Ab ipsa enim tribu vóluit Dóminus incípere cónteri Chananæos.

℟. *vij*. Fecérunt malum in conspéctu Dómini, & * Oblíti sunt Dei sui. *Judic.* 3. 7. ℣. Incircumcísis córdibus & aúribus. *Act.* 7. 51. * Oblíti.

LECTIO VIII.

ET cùm pópulus de duce interrogásset, ad hoc váluit respónsio Dómini, ut scirent Deum noluísse ab univérso pópulo bellári advérsùs Chananæos. Dixit ergo: Judas ascéndet. Et séquitur Scriptúra narrans: Et dixit Judas ad Símeon fratrem suũ: útrique tribus ad tribum; non enim adhuc vivébant illi filii Jacob, qui dicti sunt Judas & Símeon, inter cœ́teros fratres suos própriis nomínibus appelláti: sed dixit tribus Juda ad tribum Símeon: Ascénde mecum in sortem meam, & bellémus in Chananæo, & ibo étiam ego tecum in sortem tuam. Maniféstum est, auxílium sibi tribum Juda altérius tribûs postulásse, quod rédderet, cùm & illi in sua sorte habére incíperent necessárium.

℟. *viij*. Clamavérunt ad Dóminum, qui * Suscitávit eis salvatórem, & liberávit eos. *Judic.* 3. 9. ℣. Omnis quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit. *Rom.* 10. 13. * Suscitávit.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Marcum.

LECTIO IX. *c.* 8. *v.* 1. *ad* 9.

Septem panes multiplicati.

IN diébus illis, cùm turba multa esset cum Jesu, nec habérent quod manducárent, convocátis discípulis suis, ait illis: Miséreor super turbam. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 1. *Dom. VI. post Pentecost.* n. 2. 4.

QUóniam Apóstolis dícitur: Fácite hómines discúmbere, discúmbere vos admonémus, fratres caríssimi, ut reféčti pane benedictiónis, subsístere possítis in via. Jam verò, ne lóngiùs prótraham vos, septem panes quibus reficiámini, isti sunt. Primus panis, verbum Dei. Secúndus, obediéntia est. Tértius panis, meditátio sancta. Quartus, orántium lácrymæ. Quintus verò, pœniténtiæ labor est. Sextus panis, est jucúnda unanímitas sociális. Porrò séptimus panis, est Eucharístia: quóniam, Panis, inquit, quem ego do, Caro mea est, pro mundi vita.

℟. *ix*. Allevat Dóminus omnes qui córruunt, & érigit omnes elísos. * Oculi

ómnium in te sperant, Dómine; & tu das escam illórum, in témpore opportúno. *Ps.* 144. 14. 15. ℣. Unde illos quis póterit hîc saturáre pánibus, in solitúdine? *Marc.* 8. 4. * Oculi ómnium. Glória. * Oculi ómnium.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. a. Ipse Deus dixit: Non te déseram, neque derelínquam; ità ut confidénter dicámus: Dóminus mihi adjútor. *Hebr.* 13. 5. 6.

Oratio.

DEus, cujus Providéntia in suî dispositióne non fállitur; te súpplices exorámus, ut nóxia cuncta submóveas, & ómnia nobis profutúra concédas; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Manducavérunt, & saturáti sunt, & sustulérunt quod superáverat de fragméntis, septem sportas. *Marc.* 8. 8.

FERIA SECUNDA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 7.

ASCéndit Angelus Dómini de Gálgalis ad Locum fléntium, & ait: Edúxi vos de Ægýpto, & introdúxi in terram pro qua jurávi pátribus vestris: & pollícitus sum, ut non fácerem írritum pactum meũ vobíscum in sempitérnum: ità duntáxat ut non ferirétis fœdus cum habitatóribus terræ hujus, sed aras eórum subverterétis: & noluístis audíre vocem meam: cur hoc fecístis? Quam ob rem nólui delére eos à fácie vestra: ut habeátis hostes, & dii eórum sint vobis in ruínam. Cúmque loquerétur Angelus Dómini hæc verba ad omnes fílios Israël, elevavérunt ipsi vocem suam, & flevérunt. Et vocátum est nomen loci illíus, Locus fléntium, sive lacrymárum: immolaveruntque ibi hóstias Dómino. Dimísit ergo Jósue pópulum: & abiérunt fílii Israël unusquísque in possessiónem suam, ut obtinérent eam. Serviérúntque Dómino cunctis diébus ejus, & seniórum qui longo post eum vixérunt témpore, & nóverant ómnia ópera Dómini quæ fécerat cum Israël.

℟. j. Edúxi, *p.* 251.

LECTIO II. *v.* 8. *ad* 13.

MOrtuus est autem Jósue fílius Nun, fámulus Dómini, centum & decem annórum, & sepeliérunt eũ in fínibus possessiónis suæ in Thamnáthsare, in monte Ephraïm, à Septentrionáli plaga montis Gaas. Omnísque illa generátio congregáta est ad patres suos. Et surrexérunt álii, qui non nóverant Dóminum, & ópera quæ fécerat cum Israël. Fecerúntque fílii Israël malum in conspéctu Dómini, & serviérunt Baálim, ac dimisérunt Dóminum Deum patrum suórum, qui edúxerat eos

de terra Ægýpti : & secúti sunt deos aliénos, deósque populórum qui habitábant in circúitu eórum, & adoravérunt eos. Et ad iracúndiam concitavérunt Dóminum, dimitténtes eum, & serviéntes Baal & Astaroth.

℟. ij. Veheménter, *p.* 251.

LECTIO III. *v.* 14. *ad* 19.

IRatúsque Dóminus contra Israël, trádidit eos in manus diripiéntium : qui cepérunt eos, & vendidérunt hóstibus qui habitábant per gyrum. Nec potuérunt resístere adversáriis suis : sed quocúmque pérgere voluíssent, manus Dómini super eos erat, sicut locútus est & jurávit eis : & veheménter afflícti sunt. Suscitavítque Dóminus Júdices, qui liberárent eos de vastántium mánibus : sed nec eos audíre voluérunt, fornicántes cum diis aliénis & adorántes eos. Citò deseruérunt viam per quam ingréssi fúerant patres eórum : & audiéntes mandáta Dómini, ómnia fecére contrária. Cúmque Dóminus Júdices suscitáret, in diébus eórum flectebátur misericórdiâ : & audiébat afflictórum gémitus, & liberábat eos de cæde vastántium. Postquàm autem mórtuus esset Judex, revertebántur, & multò faciébant pejóra quàm fécerant patres eórum, sequéntes deos aliénos, serviéntes eis, & adorántes illos. Non dimisérunt adinventiónes suas, & viam duríssimam per quam ambuláre consuevérunt.

℟. iij. Nova, *p.* 251.

FERIA TERTIA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. *c.* 2. *v.* 20. *ad finem.*

IRátus est furor Dómini in Israël, & ait : Quia írritum fecit gens ista pactum meum quod pepígeram cum pátribus eórum, & vocem meam audíre contémpsit, & ego non delébo gentes quas dimísit Jósue & mórtuus est : ut in ipsis expériar Israël, utrùm custódiant viam Dómini & ámbulent in ea, sicut custodiérunt patres eórum, an non. Dimísit ergo Dóminus omnes natiónes has, & citò subvértere nóluit, nec trádidit in manus Jósue.

℟. j. Citò, *p.* 251.

LECTIO II. *c.* 3. *v.* 5. *ad* 10.

ITaque filii Israël habitavérunt in médio Chananǽi, & Hethǽi, & Amorrhǽi, & Pherezǽi, & Hevǽi, & Jebusǽi : & duxérunt uxóres filias eórum, ipsíque filias suas filiis eórum tradidérunt, & serviérunt diis eórum. Fecerúntque malum in conspéctu Dómini, & oblíti sunt Dei sui, serviéntes Baálim & Astaroth. Iratúsque contra Israël Dóminus, trádidit eos in manus Chusan Rasáthaïm regis Mesopotámiæ, serviérúntque ei octo annis. Et clamavérunt ad

Dóminum, qui suscitávit eis salvatórem, & liberávit eos, Othóniel vidélicet, filium Cenez, fratrem Caleb minórem. Fuítque in eo Spíritus Dómini, & judicávit Israël. Egressúsque est ad pugnam, & trádidit Dóminus in manus ejus Chusan Rasáthaïm regem Sýriæ, & oppréssit eum.

℟. *ij.* Multò, *p.* 252.

LECTIO III. *v.* 11. *ad* 15.

QUievítque terra quadraginta annis, & mórtuus est Othóniel filius Cenez. Addidérunt autem filii Israël fácere malum in conspéctu Dómini: qui confortávit advérsùm eos Eglon regem Moab; quia fecérunt malum in conspéctu ejus. Et copulávit ei filios Ammon, & Amalec. Abiítque & percússit Israël, atque possédit urbem Palmárum. Serviéruntque filii Israël Eglon regi Moab decem & octo annis: & pósteà clamavérunt ad Dóminum, qui suscitávit eis salvatórem vocábulo Aod, filium Gera, filii Jémini, qui utrâque manu pro déxtera utebátur.

℟. *iij.* Cùm, *p.* 252.

FERIA QUARTA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. *c.* 3. *v.* 15. *ad* 22.

MIsérunt filii Israël per Aod, múnera Eglon regi Moab. Qui fecit sibi gládium ancípitem, habéntem in médio cápulum longitúdinis palmæ manûs, & accínctus est eo subter sagum in dextro fémore, obtulítque múnera Eglon regi Moab. Erat autem Eglon crassus nimis. Cúmque obtulísset ei múnera, proseсútus est sócios qui cum eo vénerant. Et revérsus de Gálgalis, ubi erant idóla, dixit ad regem: Verbum secrétum hábeo ad te, ô Rex! Et ille imperávit siléntium. Egressísque ómnibus qui circa eum erant, ingréssus est Aod ad eum: sedébat autem in æstívo cœnáculo solus. Dixítque: Verbum Dei hábeo ad te. Qui statim surréxit de throno. Extendítque Aod sinístram manum, & tulit sicam de déxtero fémore suo, infixítque eam in ventre ejus tam válidè, ut cápulus sequerétur ferrum in vúlnere, ac pinguíssimo ádipe stringerétur. Nec edúxit gládium, sed ità ut percússerat, relíquit in córpore: statímque per secréta natúræ, alvi stércora prorupérunt.

℟. *j.* Fecérunt malum, *p.* 253.

LECTIO II. *v.* 23. *ad* 28.

AOd autem, clausis diligentíssimè óstiis cœnáculi, & obfirmátis serâ, per pósticum egréssus est. Servíque regis ingréssi vidérunt clausas fores cœnáculi, atque dixérunt: Fórsitan purgat alvum in æstivo cubículo. Expectantésque diu, donec erubéscerent, & vidéntes quòd nul-

lus aperíret, tulérunt clavem: & aperiéntes invenérunt dóminum suum in terra jacéntem mórtuum. Aod autem, dum illi turbaréntur, effúgit, & pertránsiit locum idolórum, unde revérsus fúerat. Venítque in Seirath, & statim insónuit búccinâ in monte Ephraïm: descenderúntque cum eo filii Israël, ipso in fronte gradiénte. Qui dixit ad eos: Sequímini me: trádidit enim Dóminus inimícos nostros Moabítas in manus nostras.

℟. *ij.* Clamavérunt, *p.* 253.

Lectio III. *v.* 28. *ad fin.*

DEscenderúntque post eum, & occupavérunt vada Jordánis quæ transmíttunt in Moab. Et non dimisérunt transíre quemquam: sed percussérunt Moabítas in témpore illo, círciter decem míllia, omnes robústos & fortes viros, nullus eórum evádere pótuit. Humiliatúsque est Moab in die illo sub manu Israël: & quiévit terra octogínta annis. Post hunc fuit Samgar filius Anath, qui percússit de Philísthiim sexcéntos viros vómere: & ipse quoque defféndit Israël.

℟. *iij.* Respéxit ad Gédeon Dóminus, & ait: Vade in hac fortitúdine tua, * Et liberábis Israël de manu Mádian; scito quòd míserim te. *Judic.* 6. 14. ℣. Certa bonum certámen. 1. *Tim.* 6. 12. * Et liberábis. Glória. * Et liberábis.

FERIA QUINTA.

De Libro Júdicum.

Lectio I. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 5.

ADdidérunt filii Israël fácere malum in conspéctu Dómini post mortem Aod: & trádidit illos Dóminus in manus Jabin regis Chánaan, qui regnávit in Asor. Habuítque ducem exércitûs sui nómine Sísaram: ipse autem habitábat in Hároseth géntium. Clamaverúntque filii Israël ad Dóminum: nongéntos enim habébat falcátos currus, & per vigínti annos veheménter oppréfferat eos. Erat autem Débbora Prophétis uxor Lápidoth, quæ judicábat pópulum in illo témpore. Et sedébat sub palma quæ nómine illíus vocabátur, inter Rama & Bethel in monte Ephraïm: ascendebántque ad eam filii Israël in omne judícium.

℟. *j.* Edúxi, *p.* 251.

Lectio II. *v.* 14. *ad* 19.

DIxítque Débbora ad Barac: Surge, hæc est enim dies in qua trádidit Dóminus Sísaram in manus tuas: en ipse ductor est tuus. Descéndit ítaque Barac de monte Thabor, & decem míllia pugnatórum cum eo. Perterrúitque Dóminus Sísaram, & omnes currus ejus, universámque multitúdinem, in ore gládii, ad conspéctum Barac: in tantùm, ut Sísara de

curru desíliens, pédibus fúgeret, & Barac persequerétur fugiéntes currus & exércitum, usque ad Hároseth géntium, & omnis hóstium multitúdo usque ad interneciónem cáderet. Sísara autem fúgiens pervénit ad tentórium Jahel uxóris Haber Cinǽi. Erat enim pax inter Jabin regem Azor, & domum Haber Cinǽi. Egréssa ígitur Jahel in occúrsum Sísaræ, dixit ad eum: Intra ad me, dómine mi: intra, ne tímeas. Qui ingréssus tabernáculū ejus, & opértus ab ea pállio, dixit ad eam: Da mihi, óbsecro, paúlulùm aquæ, quia sítio valde. Quæ apéruit utrem lactis, & dedit ei bíbere, & opéruit illum.

℟. ij. Veheménter, p. 251.

LECTIO III. v. 20. ad 22.

DIxítque Sísara ad eam: Sta ante óstium tabernáculi: & cùm vénerit áliquis intérrogans te & dicens: Nunquid hîc est áliquis? respondébis: Nullus est. Tulit ítaque Jahel uxor Haber clavum tabernáculi, assúmens páriter & málleum: & ingréssa abscóndite & cum siléntio, pósuit supra tempus cápitis ejus clavum, percussúmque málleo defíxit in cérebrum usque ad terram: qui sopórem morti consócians, defécit & mórtuus est. Et ecce Barac sequens Sísaram veniébat: egressáque Jahel in occúrsum ejus, dixit ei: Veni, & osténdam tibi virum quem quæris. Qui cùm intrásset ad eam, vidit Sísaram jacéntem mórtuum, & clavum infixum in témpore ejus.

℟. iij. Nova, p. 251.

FERIA SEXTA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. c. 6. v. 33. ad fin.

IGitur omnis Mádian, & Amalec, & Orientáles pópuli congregáti sunt simul: & transeúntes Jordánem, castrametáti sunt in valle Jézraël. Spíritus autem Dómini índuit Gédeon, qui clangens búccinâ convocávit domum Abiézer, ut sequeréntur se. Misítque núntios in univérsum Manássen, qui & ipse secútus est eum, & álios núntios in Aser, & Zabúlon, & Néphthali, qui occurrérunt ei. Dixítque Gédeon ad Deum: Si salvum facis per manum meam Israël, sicut locútus es, ponam hoc vellus lanæ in área: si ros in solo véllere fúerit & in omni terra síccitas, sciam quòd per manum meam, sicut locútus es, liberábis Israël. Factúmque est ità. Et de nocte consúrgens, expréssо véllere, concham rore implévit. Dixítque rursùs ad Deum: Ne irascátur furor tuus contra me, si adhuc semel tentávero, signum quærens in véllere. Oro ut solum vellus siccum sit, & omnis terra rore madens.

Fecítque Deus nocte illâ ut postuláverat: & fuit síccitas in solo véllere, & ros in omni terra.

℟. j. Citò, p. 251.

Lectio II. c. 7. v. 2. ad 4.

Dixítque Dóminus ad Gédeon: Multus tecum est pópulus, nec tradétur Mádian in manus ejus: ne gloriétur contra me Israël, & dicat: Meis víribus liberátus sum. Lóquere ad pópulum, & cunctis audiéntibus prǽdica: Qui formidolósus & tímidus est, revertátur. Recesserúntque de monte Gálaad, & revérsi sunt de pópulo vigínti duo míllia virórum, & tantùm decem míllia remansérunt. Dixítque Dóminus ad Gédeon: Adhuc pópulus multus est, duc eos ad aquas, & ibi probábo illos: & de quo díxero tibi ut tecum vadat, ipse pergat: quem ire prohibúero, revertátur.

℟. ij. Multò, p. 252.

Lectio III. v. 5. ad 8.

Cumque descendísset pópulus ad aquas, dixit Dóminus ad Gédeon: Qui linguâ lambúerint aquas, sicut solent canes lámbere, separábis eos seórsùm: qui autem curvátis génibus bíberint, in áltera parte erunt. Fuit ítaque númerus eórum qui manu ad os projiciénte lambúerant aquas, trecénti viri: omnis autem réliqua multitúdo flexo póplite bíberat. Et ait Dóminus ad Gédeon: In trecéntis viris qui lambuérunt aquas, liberábo vos, & tradam in manu tua Mádian: omnis autem réliqua multitúdo revertátur in locum suum. Sumptis ítaque pro número cibáriis & tubis, omnem réliquam multitúdinem abíre præcépit ad tabernácula sua: & ipse cum trecéntis viris se certámini dedit. Castra autem Mádian erant subter in valle.

℟. iij. Cùm, p. 252.

SABBATO.

De Libro Júdicum.

Lectio I. c. 7. v. 13. ad 18.

Cum venísset Gédeon, narrábat áliquis sómnium próximo suo, & in hunc modũ referébat quod víderat: Vidi sómnium, & videbátur mihi quasi subcinerícius panis ex hórdeo volvi, & in castra Mádian descéndere: cúmque pervenísset ad tabernáculum, percússit illud, atque subvértit, & terræ fúnditùs coæquávit. Respóndit is cui loquebátur: Non est hoc áliud, nisì gládius Gedeónis filii Joas viri Israëlítæ; trádidit enim Dóminus in manus ejus Mádian & ómnia castra ejus. Cúmque audísset Gédeon sómnium & interpretatiónem ejus, adorávit, & revérsus est ad castra Israël, & ait: Súrgite, trádidit enim Dóminus in manus nostras castra Mádian. Divisítque trecéntos viros in tres partes, & dedit

tubas in mánibus eórum, lagenásque vácuas ac lámpades in médio lagenárum. Et dixit ad eos: Quod me fácere vidéritis, hoc fácite. Ingrédiar partem castrórũ, & quod fécero sectámini. Quando personúerit tuba in manu mea, vos quoque per castrórum circúitum clángite, & conclamáte Dómino & Gedeóni.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. *è III. Nocturno Dom. praced.*

Lectio II. *v.* 19. *ad* 21.

Ingressúsque est Gédeon, & trecénti viri qui erant cum eo, in partem castrórum, incipiéntibus vigíliis noctis médiæ: & custódibus suscitátis, cœpérunt búccinis clángere, & complódere inter se lagénas. Cúmque per gyrum castrórum in tribus personárent locis, & hýdrias confregíssent, tenuérunt siníistris mánibus lámpades, & dextris sonántes tubas. Clamaverúntque: Gládius Dómini & Gedeónis, stantes sínguli in loco suo per circúitum castrórum hostílium.

Lectio III. *v.* 21. *ad finem.*

Omnia ítaque castra turbáta sunt, & vociferántes ululantésque fugérunt: & nihilóminùs insistébant trecénti viri búccinis personántes. Immisítque Dóminus gládium in ómnibus castris, & mútuâ se cæde truncábant, fugiéntes usque ad Bethsétta, & crepídinem Abelméhula in Tebbath. Conclamántes autem viri Israël de Néphthali, & Aser, & omni Manásse, persequebántur Mádian. Misítque Gédeon núntios in omnem montem Ephraïm, dicens: Descéndite in occúrsum Mádian, & occupáte aquas usque Béthbera atque Jordánem. Clamavítque omnis Ephraïm, & præoccupávit aquas atque Jordánem, usque Béthbera. Apprehensósque duos viros Mádian, Oreb & Zeb, interfécit Oreb in Petra Oreb, Zeb verò in Torculári Zeb. Et persecúti sunt Mádian, cápita Oreb & Zeb portántes ad Gédeon, trans fluénta Jordánis.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. 2. In diébus illis, non erat Rex in Israël; sed unusquísque quod rectum sibi videbátur, hoc faciébat. *Judic.* 21. 24.

Oratio, Tua nos, *infrà, ad Laudes, p.* 265.

DOMINICA VII. POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Júdicum.

Lectio I. *c.* 11. *v.* 1. *ad* 6.

Fuit illo témpore Jephte Galaadítes vir fortíssimus atque pugnátor, filius mulíeris meretrícis, qui natus est de Gálaad. Hábuit autem Gálaad uxórem, de qua suscépit filios: qui postquàm créverant, ejecérunt

Jephte, dicéntes: Hæres in domo patris noſtri eſſe non póteris, quia de áltera matre natus es. Quos ille fúgiens atque devítans, habitávit in terra Tob: congregatíque ſunt ad eum viri ínopes & latrocinántes, & quaſi príncipem ſequebántur. In illis diébus pugnábant fílii Ammon contra Iſraël. Quibus ácriter inſtántibus, perrexérunt majóres natu de Gálaad, ut tóllerent in auxílium ſuî Jephte, de terra Tob: dixerúntque ad eum: Veni, & eſto princeps noſter, & pugna contra fílios Ammon.

℟. *j.* Edúxi vos de Ægýpto, * Et introdúxi in terram pro qua jurávi pátribus veſtris. *Judic.* 2. 1. ℣. Non vos me elegíſtis, ſed ego elégi vos. *Joan.* 15. 16. * Et introdúxi.

LECTIO II. *v.* 29. *ad* 33.

FActus eſt ergo ſuper Jephte Spíritus Dómini: & circúiens Gálaad & Manáſſe, Maſpha quoque Gálaad, & inde tránſiens ad fílios Ammon, votum vovit Dómino, dicens: Si tradíderis fílios Ammon in manus meas, quicúmque primus fúerit egréſſus de fóribus domûs meæ, mihíque occúrrerit reverténti cum pace à fíliis Ammon, eum holocaúſtum ófferam Dómino. Tranſivítque Jephte ad fílios Ammon, ut pugnáret contra eos: quos trádidit Dóminus in manus ejus. Percúſſítque ab Aroër uſque dum vénias in Mennith, vigínti civitátes, & uſque ad Abel quæ eſt víneis cónſita, plagâ magnâ nimis. Humiliatíque ſunt fílii Ammon à fíliis Iſraël.

℟. *ij.* Veheménter afflícti ſunt patres noſtri; * Suſcitavítque Dóminus Júdices, qui liberárent eos de vaſtántium mánibus. *Judic.* 2. 15. 16. ℣. Unus eſt Legiſlátor & Judex, qui poteſt pérdere & liberáre. *Jac.* 4. 12. * Suſcitavítque.

LECTIO III. *v.* 34. *ad* 39.

REverténte autem Jephte in Maſpha domum ſuam, occúrrit ei unigénita fília ſua, cum týmpanis & choris: non enim habébat álios liberos. Quâ visâ, ſcidit veſtiménta ſua, & ait: Heu me, fília mea, decepíſti me, & ipſa decépta es! apérui enim os meum ad Dóminum, & áliud fácere non pótero. Cui illa reſpóndit: Pater mi, ſi aperuíſti os tuum ad Dóminum, fac mihi quodcúmque pollícitus es, concéſſâ tibi ultióne atque victóriâ de hóſtibus tuis. Dixítque ad patrem: Hoc ſolum mihi præſta quod déprecor: dimítte me, ut duóbus ménſibus circúmeam montes, & plangam virginitátem meam, cum ſodálibus

meis. Cui ille reſpóndit: Vade; & dimíſit eam duóbus ménſibus. Cúmque abiíſſet cum sóciis ac ſodálibus ſuis, flebat virginitátem ſuam in móntibus. Expletíſque duóbus ménſibus, revérſa eſt ad patrem ſuum, & fecit ei ſicut vóverat, quæ ignorábat virum.

℟. *iij.* Nova bella elégit Dóminus; * Et portas hóſtium ipſe ſubvértit. *Judic.* 5. 8. ℣. Gentes éxpulit Deus à fácie patrum noſtrórum. *Act.* 7. 45. * Et portas. Glória. * Et portas.

IN II. NOCTURNO.

De libro Eccleſiáſtæ.

LECTIO IV. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 5.

NE témerè quid loquáris, neque cor tuum ſit velox ad proferéndum ſermónem coram Deo. Deus enim in cœlo, & tu ſuper terram: idcírcò ſint pauci ſermónes tui. Multas curas ſequúntur sómnia, & in multis ſermónibus inveniétur ſtultítia. Si quid vovíſti Deo, ne moréris réddere: díſplicet enim ei infidélis & ſtulta promíſſio. Sed quodcúmque vóveris, redde: multóque mélius eſt non vovére, quàm poſt votum, promíſſa non réddere. Ne déderis os tuum ut peccáre fácias carnem tuã: neque dicas coram Angelo: Non eſt providéntia: ne fortè irátus Deus contra ſermónes tuos, diſſipet cuncta ópera mánuum tuárum.

℟. *iv.* Citò deſeruérunt filii Iſraël viam per quam ingréſſi fúerant patres eórum; * Et audiéntes mandáta Dómini, ómnia fecére contrária. *Judic.* 2. 17. ℣. Noluérunt obedíre patres noſtri. *Act.* 7. 39. * Et audiéntes.

LECTIO V. *v.* 6. *ad* 10.

UBi multa ſunt sómnia, plúrimæ ſunt vanitátes & ſermónes innúmeri: tu verò Deum time. Si víderis calúmnias egenórũ, & violénta judícia, & ſubvérti juſtítiam in província, non miréris ſuper hoc negótio: quia excélſo excélſior eſt álius, & ſuper hos quoque eminentióres ſunt álii, & ínſuper univérſæ terræ Rex ímperat ſerviénti. Avárus non implébitur pecúniâ; & qui amat divítias, fructum non cápiet ex eis: & hoc ergo vánitas. Ubi multæ ſunt opes, multi & qui cómedunt eas. Et quid prodeſt poſſeſsóri nisì quòd cernit divítias óculis ſuis?

℟. *v.* Multò faciébant pejóra, quàm fécerant patres eórum, * Sequéntes deos aliénos, ſerviéntes eis, & adorántes illos. *Judic.* 2. 19. ℣. Obtulérunt hóſtiã ſimulácro, & lætabántur in opéribus mánuum ſuárum. *Act.* 7. 41. * Sequéntes.

LECTIO VI. *v.* 11. *ad* 15.

DUlcis eſt ſomnus operánti, ſive parùm, ſive multùm cómedat: ſatúritas autem dívitis non ſinit

eum dormíre. Eſt & ália infírmitas péſſima quam vidi ſub ſole: divítiæ conſervátæ in malum dómini ſui. Péreunt enim in afflictióne péſſima. Generávit filium qui in ſumma egeſtáte erit. Sicut egréſſus eſt nudus de útero matris ſuæ, ſic revertétur: & nihil aúferet ſecum de labóre ſuo. Miserábilis prorsùs infírmitas: quómodo venit, ſic revertétur. Quid ergo prodeſt ei, quòd laborávit in ventum?

℟. *vj*. Cùm Dóminus Júdices ſuſcitáret, * In diébus eórum flectebátur miſericórdiâ, & audiébat afflictórum gémitus. *Judic*. 2. 18. ℣. Si quis Dei cultor eſt, & voluntátem ejus facit, hunc exaúdit. *Joan*. 9. 31. * In. Glória. * In.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Queſt. in Judic. Lib. 7. *Queſt*. 49. *n*. 1.

LECTIO VII.

DE filia Jephte, quòd eam pater in holocauſtóma óbtulit Deo, quóniam in bello vóverat, ſi vicíſſet, eum ſe holocauſtóma oblatúrum qui ſibi de domo éxiens occurríſſet: quod cùm voviſſet, vicit, & occurrénte ſibi filiâ, quod vóverat réddidit, ſolet eſſe magna & ad dijudicándum difficíllima quǽſtio: quibúſdam quid ſibi hoc velit noſſe cupiéntibus, & piè quæréntibus; quibúſdam verò qui Scriptúris his ſanctis imperítâ impietáte adversántur, hoc máximè in crimen vocántibus, quòd Legis & Prophetárum Deus étiam humánis ſacrifíciis fúerit delectátus. Quorum calúmniis ſic primitùs reſpondémus, ut Deum Legis & Prophetárum, atque ut expreſſiùs dicam, Deum Abraham, & Deum Iſaac, & Deum Jacob, nec illa ſacrifícia delectáverint, ubi pécorum holocaúſta offerebántur: ſed quod ſignificatíva fúerint, & quædam umbræ futurórum, res ipſas nobis quæ his ſacrifíciis ſignificabántur, commendáre voluíſſe.

℟. *vij*. Fecérunt malum in conſpéctu Dómini, & * Oblíti ſunt Dei ſui. *Judic*. 3. 7. ℣. Incircumcíſis córdibus & aúribus. *Act*. 7. 51. * Oblíti.

LECTIO VIII. n. 16.

NUnc jam quid Spíritus Dómini, ſive per neſciéntem Jephte, ſive per ſciéntem, ſive per ejus imprudéntiam, ſive per obediéntiam, ſive per offenſiónem, ſive per fidem, in hac re geſta præfiguráverit, quantùm Deus ádjuvat, requirámus, breviterque pandámus. Admonet enim nos & urget quodámmodo iſte ſanctárum Scripturárũ locus

cogitáre quemdam poténtem virtúte. Talis enim dícitur Jephte, quod nomen interpretátur Apériens. Dóminus autem Chriſtus, ſicut índicat Evangélium, diſcípulis ſuis apéruit ſenſum, ut intellígerent Scriptúras. Hunc Jephte fratres ejus reprobavérunt, & de patérna domo expulérunt, objiciéntes ei, quòd eſſet fílius fornicáriæ, tanquàm ipſi eſſent de uxóre legítima nati. Hoc étiam egérunt advérsùs Dóminum Príncipes Sacerdótum, & Scribæ, & Phariſǽi, qui de Legis obſervatióne gloriári videbántur, tanquàm ille sólveret Legem, & ídeò vélutì non eſſet legítimus filius. Et quamquàm de ſancta quidem vírgine corpus aſſúmpſerat, quod Fidélibus notum eſt: tamen ejus mater, quantùm ad gentem pértinet, étiam illa Judáica Synagóga dici poteſt.

℟. *viij.* Clamavérunt ad Dóminum, qui * Suſcitávit eis ſalvatórem, & liberávit eos. *Judic.* 3. 9. ℣. Omnis quicúmque invocáverit nomen Dómini, ſalvus erit. *Rom.* 10. 13. * Suſcitávit.

Léctio ſancti Evangélii secúndùm Matthǽum.

Lectio IX. *c.* 7. *v.* 15. *ad* 21.

Ex fructu arbor cognoſcitur.

DIxit Jeſus Diſcípulis ſuis: Atténdite à falſis prophétis. Et réliqua.

Homília ſancti Vincéntii, Lirinénſis.

Commonit. Cap. 36.

QUid eſt veſtitus óvium, niſì Prophetárum & Apoſtolórum prolóquia, quæ iídem, ovíli quâdam ſinceritáte, Agno illi immaculáto qui tollit peccátum mundi, tanquam véllera quædam detexuérunt? Qui ſunt lupi rapáces, niſì ſenſus hæreticórum feri & rábidi, qui caulas Eccléſiæ ſemper inféſtant, & gregem Chriſti quaquâ poſſunt, dilácerant? Sed ut fallácius incaútis óvibus obrépant, manénte lupórum ferócia, depónunt lupínam ſpéciem, & ſeſe divínæ legis ſenténtiis, velut quibúſdam velléribus obvólvunt: ut cùm quiſque lanárum mollítiem persénſerit, nequáquàm acúleos déntium pertiméſcat. Sed quid ait Salvátor? Ex frúctibus eórum cognoſcétis eos. Id eſt, cùm cœ́perint divínas illas voces non jam proférre tantùm, ſed étiam expónere; nec adhuc jactáre ſolùm, ſed étiam interpretári; tunc amaritúdo illa, tunc acérbitas, tunc rábies intelligétur; tunc novítium virus exhalábitur; tunc profánæ novitátes aperiéntur; tunc primùm ſcindi ſepem vídeas; tunc transférri Patrum términos; tunc Cathólicam fidem cædi; tunc Eccleſiáſticum Dogma lacerári.

℟.

℟. *ix.* Quǽrite Dóminum, omnes mansuéti terræ, qui judícium ejus estis operáti; * Quǽrite justum, quǽrite mansuétum. *Soph.* 2. 3. ℣. Atténdite à falsis prophétis, qui véniunt ad vos in vestiméntis óvium, intrínsecùs autem, sunt lupi rapáces. *Matt.* 7. 15. * Quǽrite justum. Glória. * Quǽrite justum.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Non misi eos, ait Dóminus, & ipsi prophetábant in nómine meo mendáciter. *Jer.* 27. 15.

Oratio.

TUa nos, quǽsumus, Dómine, grátia semper & prævéniat & sequátur; ac bonis opéribus júgiter præstet esse inténtos; Per Dóminum nóstrum Jesum Christum.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. c. Omnis arbor quæ non facit fructum bonum, excidétur, & in ignem mittétur. *Matt.* 7. 19.

FERIA SECUNDA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. *c.* 13. *v.* 1. *ad* 5.

RUrsùm filii Israël fecérunt malum in conspéctu Dómini: qui trádidit eos in manus Philisthinórum quadragínta annis. Erat autem quidam vir de Sáraa, & de stirpe Dan, nómine Mánue, habens uxórem stérilem. Cui appáruit Angelus Dómini, & dixit ad eam: Stérilis es & absque líberis: sed concípies & páries fílium. Cave ergo ne bibas vinum ac síceram, nec immúndum quidquam cómedas: quia concípies & páries fílium, cujus non tanget caput novácula: erit enim Nazaræus Dei ab infántia sua & ex matris útero, & ipse incípiet liberáre Israël de manu Philisthinórum.

℟. *j.* Edúxi, *p.* 261.

LECTIO II. *v.* 9. *ad* 15.

APpáruit rursùm Angelus Dei uxóri Mánue sedénti in agro: Mánue autem maritus ejus non erat cum ea. Quæ cùm vidísset Angelum, festinávit, & cucúrrit ad virum suum, nuntiavítque ei, dicens: Ecce appáruit mihi vir, quem antè víderam. Qui surréxit, & secútus est uxórem suam: veniénsque ad virum, dixit ei: Tu es qui locútus es mulíeri? Et ille respóndit: Ego sum. Cui Mánue: Quando, inquit, sermo tuus fúerit explétus, quid vis ut fáciat puer? aut à quo se observáre debébit? Dixítque Angelus Dómini ad Mánue: Ab ómnibus quæ locútus sum uxóri tuæ, abstíneat se: & quidquid ex vínea náscitur, non cómedat: vinum & síceram non bibat, nullo vescátur immúndo: & quod ei præcépi, ímpleat atque custódiat. Dixítque Mánue ad Angelum Dómini: Obsecro te, ut acquiéscas précibus

meis, & faciámus tibi hœdum de capris.

℟. ij. Veheménter, p. 261.

LECTIO III. v. 16. ad 25.

ET nesciébat Mánue quòd Angelus Dómini esset. Dixítque ad eum: Quod est tibi nomen, ut, si sermo tuus fúerit explétus, honorémus te? Cui ille respóndit: Cur quæris nomen meum, quod est mirábile? Tulit ítaque Mánue hœdum de capris, & libaménta, & pósuit super petram, ófferens Dómino qui facit mirabília: ipse autem & uxor ejus intuebántur. Cúmque ascénderet flamma altáris in cœlum, Angelus Dómini páriter in flamma ascéndit. Quod cùm vidíssent Mánue & uxor ejus, proni cecidérunt in terrã: & ultrà eis non appáruit Angelus Dómini. Statímque intelléxit Mánue Angelum Dómini esse, & dixit ad uxórem suam: Morte moriémur, quia vídimus Deũ. Cui respóndit múlier: Si Dóminus nos vellet occídere, de mánibus nostris holocaústum & libaménta non suscepísset, nec ostendísset nobis hæc ómnia, neque ea quæ sunt ventúra dixísset. Péperit ítaque fílium, & vocávit nomen ejus Samson. Crevítque puer, & benedíxit ei Dóminus: cœpítque Spíritus Dómini esse cum eo.

℟. iij. Nova, p. 262.

FERIA TERTIA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. c. 15. v. 4. ad 8.

PErréxit Samson, & cepit trecéntas vulpes, caudásque eárum junxit ad caudas, & faces ligávit in médio: quas igne succéndens, dimísit, ut huc illúcque discúrrerent. Quæ statim perrexérunt in ségetes Philisthinórum. Quibus succénsis, & comportátæ jam fruges, & adhuc stantes in stípula, concremátæ sunt: in tantùm, ut víneas quoque & olivéta flamma consúmeret. Dixerúntque Philísthiim: Quis fecit hanc rem? Quibus dictum est: Samson gener Thamnathǽi, quia tulit uxórem ejus & álteri trádidit, hæc operátus est. Ascenderúntque Philísthiim: & combussérunt tam mulíerem quàm patrem ejus. Quibus ait Samson: Licèt hæc fecéritis, tamen adhuc ex vobis éxpetam ultiónem, & tunc quiéscam. Percussítque eos ingénti plagâ, ità ut stupéntes suram fémori impónerent. Et descéndens habitávit in spelúnca petræ Etam.

℟. j. Citò, p. 262.

LECTIO II. v. 9. ad 13.

IGitur ascendéntes Philísthiim in terram Juda, castrametáti sunt in loco, qui póstea vocátus est Lechi, id est, Maxílla, ubi eórum effúsus est exércitus. Dixerúntque ad eos de tri-

bu Juda: Cur ascendístis advérsùm nos? Qui respondérunt: Ut ligémus Samson, vénimus, & reddámus ei quæ in nos operátus est. Descendérunt ergo tria míllia virórum de Juda, ad specum sílicis Etam, dixerúntque ad Samson: Nescis quòd Philísthiim ímperent nobis? quare hoc fácere voluísti? Quibus ille ait: Sicut fecérunt mihi, sic feci eis. Ligáre, ínquiunt, te vénimus, & trádere in manus Philisthinórum. Quibus Samson: Juráte, ait, & spondéte mihi quòd non occidátis me. Dixérunt: Non te occidémus, sed vinctum tradémus. Ligaverúntque eum duóbus novis fúnibus, & tulérunt eum de petra Etam.

℟. ij. Multò, *p.* 262.

LECTIO III. *v.* 14. *ad* 17.

QUi cùm venísset ad locum Maxíllæ, & Philísthiim vociferántes occurríssent ei, írruit Spíritus Dómini in eum: & sicut solent ad odórem ignis lina consúmi, ità víncula quibus ligátus erat, dissipáta sunt & solúta. Inventámque maxíllam, id est, mandíbulam ásini, quæ jacébat, arrípiens, interfécit in ea mille viros, & ait: In maxílla ásini, in mandíbula pulli asinárum, delévi eos, & percússi mille viros. Cùmque hæc verba canens complésset, projécit mandíbulam de manu, & vocávit nomen loci illíus Ramathléchi, quod interpretátur Elevátio maxíllæ.

℟. iij. Cùm, *p.* 263.

FERIA QUARTA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. *c.* 16. *v.* 1. *ad* 5.

ABiit Samson in Gazam, & vidit ibi mulíerem meretrícem, ingressúsque est ad eam. Quod cùm audíssent Philísthiim, & percrebruísset apud eos intrásse urbem Samson, circumdedérunt eum, pósitis in porta civitátis custódibus, & ibi totâ nocte cum siléntio præstolántes, ut facto manè exeúntem occíderent. Dormívit autem Samson usque ad médium noctis: & inde consúrgens, apprehéndit ambas portæ fores cum póstibus suis & sera, impositásque húmeris suis, portávit ad vérticem montis qui réspicit Hebron. Post hæc amávit mulíerem quæ habitábat in valle Sorec, & vocabátur Dálila. Venerúntque ad eam príncipes Philisthinórum, atque dixérunt: Décipe eum, & disce ab illo in quo hábeat tantam fortitúdinem, & quo modo eum superáre valeámus & vinctum afflígere. Quod si féceris, dábimus tibi sínguli mille & centum argénteos.

℟. j. Fecérunt, *p.* 263.

LECTIO II. *v.* 15. *ad* 17.

DIxítque ad eum Dálila: Quómodo dicis quòd amas me, cùm áni-

mus tuus non sit mecum? Per tres vices mentítus es mihi, & noluísti dícere in quo sit máxima fortitúdo tua. Cúmque moléſta esset ei, & per multos dies júgiter adhæréret, spátium ad quiétem non tríbuens, defécit ánima ejus, & ad mortem usque lassáta est. Tunc apériens veritátem rei, dixit ad eam: Ferrum nunquam ascéndit super caput meum, quia Nazaræus, id est, Consecrátus Deo sum, de útero matris meæ. Si rasum fuerit caput meum, recédet à me fortitúdo mea, & deficiam, erôque sicut cœteri hómines.

℟. *ij*. Clamavérunt, *p.* 264.

Lectio III. *v.* 18. *ad* 21.

VIdénsque illa quòd confésſus ei esset omnem ánimum suum, misit ad príncipes Philisthinórum, ac mandávit: Ascéndite adhuc semel, quia nunc mihi apéruit cor suum. Qui ascendérunt, assúmptâ pecúniâ quam promíserant. At illa dormíre eum fecit super génua sua, & in sinu suo reclináre caput. Vocavítque tonsórem, & rasit septem crines ejus, & cœpit abígere eum, & à se repéllere: statim enim ab eo fortitúdo discéssit. Dixítque: Philísthiim super te, Samson. Qui de somno consúrgens, dixit in ánimo suo: Egrédiar sicut antè feci & me excaútim, nésciens quòd recessísset ab eo Dóminus. Quem cùm apprehendíssent Philísthiim, statim eruérunt óculos ejus: & duxérunt Gazam vinctum caténis, & clausum in cárcere mólere fecérunt.

℟. *iij*. Respéxit ad Gédeon Dóminus, & ait: Vade in hac fortitúdine tua, * Et liberábis Israël de manu Mádian; scito quòd míserim te. *Judic.* 6. 14. ℣. Certa bonum certámen. 1. *Tim.* 6. 12. * Et liberábis. Glória. * Et liberábis.

FERIA QUINTA.

De Libro Júdicum.

Lectio I. *c.* 16. *v.* 22. *ad* 25.

JAm capilli Samson renásci cœperant, & príncipes Philisthinórum convenérunt in unum, ut immolárent hóstias magníficas Dagon deo suo, & epularéntur, dicéntes: Trádidit deus noster inimícum nostrum Samson in manus nostras. Quod étiam pópulus videns, laudábat deum suũ, eadémque dicébat: Trádidit deus noster adversárium nostrum in manus nostras, qui delévit terram nostram, & occídit plúrimos. Lætantésque per convívia, sumptis jam épulis, præcepérunt ut vocarétur Samson, & ante eos lúderet.

℟. *j*. Edúxi, *p.* 261.

Lectio II. *v.* 25. *ad* 27.

QUi addúctus de cárcere, ludébat ante eos: fecerúntque eum stare inter duas colúmnas. Qui dixit

púero regénti gressus suos: Dimítte me, ut tangam colúmnas quibus omnis ímminet domus, & reclíner super eas, & paúlulùm requiéscam. Domus autem erat plena virórum ac mulíerum, & erant ibi omnes príncipes Philisthinórum, ac de tecto & solário círciter tria míllia utriúsque sexûs, spectántes ludéntem Samson.

℟. *ij.* Vehemènter, *p.* 261.

Lectio III. *v.* 28. *ad fin.*

At ille invocáto Dómino, ait: Dómine Deus, meménto meî, & redde mihi nunc fortitúdinē prístinam, Deus meus; ut ulcíscar me de hóstibus meis, & pro amissióne duórum lúminum, unam ultiónem recípiam. Et apprehéndens ambas colúmnas quibus innitebátur domus, alterámque eárum déxterâ, & álteram lævâ tenens, ait: Moriátur ánima mea cum Philísthiim. Concussísque fórtiter colúmnis, cécidit domus super omnes príncipes & cǽteram multitúdinem quæ ibi erat: multóque plures interfécit móriens, quàm antè vivus occíderat. Descendéntes autem fratres ejus & univérsa cognátio, tulérunt corpus ejus, & sepeliérunt inter Sáraa & Esthaol, in sepúlcro patris sui Mánue, judicavítque Israël vigínti annis.

℟. *iij.* Nova, *p.* 262.

FERIA SEXTA.

Incipit Liber Ruth.

Lectio I. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 6.

In diébus uníus Júdicis, quando Júdices prǽerant, facta est fames in terra. Abiítque homo de Béthlehem Juda, ut peregrinarétur in regióne Moabítide, cum uxóre sua ac duóbus líberis. Ipse vocabátur Elímelech, & uxor ejus Noémi, & duo filii, alter Máhalon, & alter Chélion, Ephrathǽi de Béthlehem Juda. Ingressíque regiónem Moabítidem, morabántur ibi. Et mórtuus est Elímelech marítus Noémi: remansítque ipsa cùm filiis. Qui accepérunt uxóres Moabítidas, quarum una vocabátur Orpha, áltera verò Ruth. Manserúntque ibi decem annis, & ambo mórtui sunt, Máhalon vidélicet & Chélion: remansítque múlier orbáta duóbus líberis ac maríto. Et surréxit ut in pátriam pérgeret, cum utráque nuru sua, de regióne Moabítide: audíerat enim quòd respexísset Dóminus pópulum suum, & dedísset eis escas.

℟. *j.* Videns Noémi quòd obstinátò ánimo Ruth decrevísset secum pérgere, * Adversári nóluit, nec ad suos ultrà réditum persuadére. *Ruth.* 1. 18. ℣. Quis cognóvit sensum Dómini, aut quis consiliárius ejus fuit? *Rom.* 11. 34. * Adversári nóluit.

LECTIO II. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 6.

ERat autem viro Elímelech consanguíneus, homo potens, & magnárum opum, nómine Booz. Dixítque Ruth Moabítis ad socrum suam: Si jubes, vadam in agrum, & cólligam spicas quæ fúgerint manus meténtium, ubicúmque cleméntis in me patrisfamílias repérero grátiam. Cui illa respóndit: Vade, fília mea. Abiit ítaque, & colligébat spicas post terga meténtium. Accidit autem ut ager ille habéret dóminũ nómine Booz, qui erat de cognatióne Elímelech. Et ecce, ipse veniébat de Béthlehem, dixítque messóribus: Dóminus vobíscum. Qui respondérunt ei: Benedícat tibi Dóminus. Dixítque Booz júveni qui messóribus præérat: Cujus est hæc puélla? Cui respóndit: Hæc est Moabítis quæ venit cum Noémi, de regióne Moabítide.

℟. *ij.* Venit Noémi cum Ruth Moabítide nuru suâ, * De terra peregrinatiónis suæ. *Ruth.* 1. 22. ℣. Alias oves hábeo, quæ non sunt ex hoc ovíli; & illas opórtet me addúcere. *Joan.* 10. 16. * De terra.

LECTIO III. *v.* 8. *ad* 12.

ET ait Booz ad Ruth: Audi, fília, ne vadas in álterum agrum ad colligéndum, nec recédas ab hoc loco: sed júngere puéllis meis, & ubi messúerint, séquere. Mandávi enim púeris meis, ut nemo moléstus sit tibi: sed étiam si sitíeris, vade ad sarcínulas, & bibe aquas de quibus & púeri bibunt. Quæ cadens in fáciem suam & adórans super terram, dixit ad eum: Unde mihi hoc, ut invenírem grátiam ante óculos tuos, & nosse me dignaréris peregrínam mulíerem? Cui ille respóndit: Nuntiáta sunt mihi ómnia quæ féceris sócrui tuæ post mortem viri tui: & quòd relíqueris paréntes tuos & terram in qua nata es, & véneris ad pópulum quem ánteà nesciébas. Reddat tibi Dóminus pro ópere tuo, & plenam mercédem recípias à Dómino Deo Israël ad quem venísti, & sub cujus confugísti alas.

℟. *iij.* Mulíeres congratulántes Noémi & dicéntes, * Natus est fílius Noémi, vocavérunt nomen ejus Obed: hic est pater Isaï patris David. *Ruth.* 4. 17. ℣. Booz génuit Obed ex Ruth; Obed autem génuit Jesse; Jesse autem génuit David regem. *Matt.* 1. 5. * Natus est. Glória. * Natus est.

SABBATO.

De Libro Ruth.

LECTIO I. *c.* 3. *v.* 7. *ad* 13.

CUm comedísset Booz, & bibísset, & factus esset hilárior, issétque ad dormiéndum juxta acérvum manipulórum, venit Ruth

abscóndite, & discoopérto pállio à pédibus ejus, se projécit. Et ecce, nocte jam médiâ, expávit homo, & conturbátus est: vidítque mulíerem jacéntem ad pedes suos, & ait illi: Quæ es? Illaque respóndit: Ego sum Ruth ancílla tua: expánde pállium tuum super fámulam tuam, quia propínquus es. Et ille: Benedícta, inquit, es à Dómino, fília: & priórem misericórdiam posterióre superásti: quia non es secúta júvenes, paúperes sive dívites. Noli ergo metúere, sed quidquid díxeris mihi, fáciam tibi. Scit enim omnis pópulus qui hábitat intra portas urbis meæ, mulíerem te esse virtútis. Nec ábnuo me propínquum, sed est álius me propínquior. Quiésce hâc nocte: & facto manè, si te volúerit propinquitátis jure retinére, benè res acta est: sin autem ille nolúerit, ego te absque ulla dubitatióne suscípiam, vivit Dóminus: dormi usque manè.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℞℞. è die præcedenti.

LECTIO II. *c.* 4. *v.* 3. *ad* 6.

LOcútus est Booz ad propínquum: Partem agri fratris nostri Elímelech vendet Noémi quæ revérsa est de regióne Moabítide: quod audíre te vólui, & tibi dícere coram cunctis sedéntibus, & majóribus natu de pópulo meo. Si vis possidére jure propinquitátis, eme & pósside: sin autem dísplicet tibi, hoc ipsum índica mihi, ut sciã quid fácere débeam: nullus enim est propínquus, excépto te qui prior es, & me qui secúndus sum. At ille respóndit: Ego agrum emã. Cui dixit Booz: Quando émeris agrum de manu mulíeris, Ruth quoque Moabítidem quæ uxor defúncti fuit, debes accípere, ut súscites nomen propínqui tui in hæreditáte sua. Qui respóndit: Cedo juri propinquitátis: neque enim posteritátem famíliæ meæ delére débeo; tu meo útere privilégio, quo me libénter caróre profíteor.

LECTIO III. *v.* 13. *ad* 17.

TUlit itaque Booz Ruth & accépit uxórem: ingressúsque est ad eam, & dedit illi Dóminus ut concíperet & páreret fílium. Dixerúntque mulíeres ad Noémi: Benedíctus Dóminus qui non est passus ut defíceret succéssor famíliæ tuæ, & vocarétur nomen ejus in Israël. Et hábeas qui consolétur ánimam tuã, & enútriat senectútem, de nuru enim tua natus est, quæ te díligit: & multò tibi mélior est, quàm si septem habéres fílios. Susceptúmque Noémi púerum pósuit in sinu suo, & nutrícis ac gérulæ fungebátur offi-

cio. Vicínæ autem mulíeres congratulántes ei, & dicéntes, Natus est filius Noémi, vocavérunt nomen ejus Obed : hic est pater Isaï patris David.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. * Diléctus à Dómino Deo suo Sámuel Prophéta Dómini, renovávit impérium, & unxit príncipes in gente sua. *Eccli.* 46. 16.

Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes*, *p.* 276.

DOMINICA VIII. POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber primus Regum.

LECTIO I. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 5.

FUit vir unus de Ramathaïm sophim, de monte Ephraïm, & nomen ejus Elcana, filius Jeróham, filii Eliu, filii Thohu, filii Suph, Ephratæus: & hábuit duas uxóres, nomen uni Anna, & nomen secúndæ Phenénna. Fuerúntque Phenénnæ filii: Annæ autem non erant líberi. Et ascendébat vir ille de civitáte sua statútis diébus, ut adoráret & sacrificáret Dómino exercítuum in Silo. Erant autem ibi duo filii Heli, Ophni & Phínees, sacerdótes Dómini. Venit ergo dies, & immolávit Elcana, dedítque Phenénnæ uxóri suæ, & cunctis filiis ejus, & filiábus partes: Annæ autem dedit partem unam tristis, quia Annam diligébat. Dóminus autem conclúserat vulvam ejus.

℟. *j.* Crevit Sámuel, & * Dóminus erat cum eo, & non cécidit ex ómnibus verbis ejus in terram. 1. *Reg.* 3. 19. ℣. Vir justus & timens Deum, & testimóniũ habens ab univérsa gente. *Act.* 10. 22. * Dóminus erat cum eo.

LECTIO II. *v.* 10. *ad* 16.

CUm esset Anna amáro ánimo, orávit ad Dóminum, flens lárgiter, & votum vovit, dicens: Dómine exercítuum, si respíciens víderis afflictiónem fámulæ tuæ, & recordátus meî fúeris nec oblítus ancíllæ tuæ, dederísque servæ tuæ sexum virílem, dabo eum Dómino, ómnibus diébus vitæ ejus, & novácula non ascéndet super caput ejus. Factum est autem, cùm illa multiplicáret preces coram Dómino, ut Heli observáret os ejus. Porrò Anna loquebátur in corde suo, tantúmque lábia illíus movebántur, & vox pénitùs non audiebátur. Æstimávit ergo eam Heli temuléntam, dixítque ei: Usquequò ébria eris? Dígere paulísper vinum quo mades. Respóndens Anna: Nequáquàm, inquit, dómine mi, nam múlier infélix nimis ego sum, vinúmque & omne quod inebriáre potest, non bibi: sed effúdi ánimam meam in conspéctu Dómini. Ne réputes ancíllam quasi unam de filiá-

bus Bélial: quia ex multitúdine dolóris & mœróris mei, locúta sum usque in præsens.

℟. ij. Sámuel in fide sua probátus est Prophéta; * Et cógnitus est in verbis suis fidélis, quia vidit Deũ lucis. *Eccli.* 46. 17. 18. ℣. Erat potens in verbis & in opéribus suis. *Act.* 7. 22. * Et cógnitus est.

Lectio III. *v.* 20. *ad finem.*

ET factum est post círculum diérum, concépit Anna, & péperit filium, vocavítque nomen ejus Sámuel, eò quòd à Dómino postulásset eum. Ascéndit autem vir ejus Elcana, & omnis domus ejus, ut immoláret Dómino hóstiam solémnem & votum suum, & Anna non ascéndit. Dixit enim viro suo: Non vadam, donec ablactétur infans: & ducam eum, ut appáreat ante conspéctum Dómini, & máneat ibi júgiter. Et ait ei Elcana vir suus: Fac quod bonum tibi vidétur, & mane donec abláctes eum: precórque ut ímpleat Dóminus verbum suum. Mansit ergo múlier, & lactávit filium suum, donec amovéret eum à lacte. Et addúxit eum secum, postquàm ablactáverat, in vítulis tribus, & tribus módiis farínæ, & ámphorâ vini, & addúxit eum ad Domum Dómini in Silo. Puer autem erat adhuc infántulus: & immolavérunt vítulum, & obtulérunt púerum Heli. Et ait Anna: Obsecro, mi dómine, vivit ánima tua, dómine: ego sum illa múlier, quæ steti coram te hîc orans Dóminum. Pro púero isto orávi, & dedit mihi Dóminus petitiónem meam quam postulávi eum. Idcircò & ego commodávi eum Dómino, cunctis diébus quibus fúerit commodátus Dómino. Et adoravérunt ibi Dóminum.

℟. iij. Móyses & Aaron in Sacerdótibus ejus, * Et Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus. *Ps.* 98. 6. ℣. Idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. *Rom.* 10. 12. * Et Sámuel. Glória. * Et Sámuel.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Proverbiórum.

Lectio IV. *c.* 8. *v.* 1. *ad* 10.

NUnquid non sapiéntia clámitat, & prudéntia dat vocem suam? In summis excelsísque vertícibus supra viam, in médiis sémitis stans, juxta portas civitátis, in ipsis fóribus lóquitur, dicens: O viri! ad vos clámito, & vox mea ad filios hóminum. Intellígite, párvuli, astútiam, & insipiéntes, animadvértite. Audite, quóniam de rebus magnis locutúra sum: & aperiéntur lábia mea, ut recta prædicent. Veritátem

meditábitur guttur meum, & lábia mea detestabúntur ímpium. Justi sunt omnes sermónes mei, non est in eis pravum quid, neque pervérsum: recti sunt intelligéntibus, & æqui inveniéntibus sciéntiam. Accípite disciplínam meam, & non pecúniam: doctrínam magìs quàm aurum elígite.

℟. *iv.* Erat peccátum puerórum Heli grande nimis coram Dómino: * Quia retrahébant hómines à sacrifício Dómini. 1. *Reg.* 2. 17. ℣. Proptéreà trádidit illos Deus in passiónes ignomíniæ. *Rom.* 1. 26. * Quia.

LECTIO V. *v.* 11. *ad* 16.

MElior est enim sapiéntia cunctis pretiosíssimis: & omne desiderábile ei non potest comparári. Ego sapiéntia hábito in consílio, & erudítis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum: arrogántiam, & supérbiam, & viam pravam, & os bilíngue detéstor. Meum est consílium & æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, & legũ conditóres justa decérnunt: per me príncipes ímperant, & poténtes decérnunt justítiam.

℟. *v.* Ait vir Dei ad Heli: * Hoc erit tibi signum quod ventúrum est duóbus fíliis tuis Ophni & Phínees: in die uno moriéntur ambo. 1. *Reg.* 2. 34. ℣. Scimus qui dixit: Mihi vindícta, & ego retríbuam. *Hebr.* 10. 30. * Hoc erit.

LECTIO VI. *v.* 17. *ad* 21.

EGo diligéntes me díligo: & qui manè vígilant ad me, invénient me. Mecum sunt divítiæ & glória, opes supérbæ & justítia. Mélior est enim fructus meus auro & lápide pretióso, & genímina mea argénto elécto. In viis justítiæ ámbulo, in médio semitárum judícii, ut ditem diligéntes me, & thesáuros eórum répleam.

℟. *vj.* Cùm nomináffet núntius arcam Dei, * Cécidit Heli de sella retrórsùm, juxta óstium; & fractis cervícibus, mórtuus est. 1. *Reg.* 4. 18. ℣. Qui tália agunt, digni sunt morte; & non solùm qui ea fáciunt, sed étiam qui conséntiunt faciéntibus. *Rom.* 1. 32. * Cécidit. Glória. * Cécidit.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Lib. 1. *in* 1. *Lib. Reg. Cap.* 1. n. 52.

LECTIO VII.

DIvína grátia ad hoc sanctæ Ecclésiæ fílios tríbuit, ut eos doctrínâ veritátis instítuat, bonis móribus exórnet, piâ super eos custódiâ vígilet, à malo declináre perféctè fáciat, & ad ætérnam pátriam sufficiéntem bonórum óperum cópiam præparáre. Hæc proféctò ministérii pastorális

sunt: sed eléctus prædicátor ea suis víribus implére posse diffídit. Quia ergo nec suâ virtúte áliquos per Evangélium potest gígnere, nec quos génerat, custodíre, rectè per Annam in Ecclésiæ typo nunc dícitur: Orávi, & dedit mihi Dóminus petitiónem quam rogávi eum. Idcircò & ego commendávi eum Dómino, cunctis diébus quibus fúerit commendátus Dómino. Nam, ut gignere possit, óbsecrat: & ut hi quos orándo óbtinet, in sancta conversatióne permáneant, eos itèm omnipoténti Deo précibus comméndat. Et quia ab eísdem précibus nunquam désinit, cunctis diébus se commendáre fílium Deo dicit. Cunctis namque diébus Dómino fílium commendáre, est ei pro eórum salúte quos génerat, omni hujus vitæ témpore supplicáre.

℟. *vij.* Ait Sámuel ad univérsam domum Israël, dicens: * Si in toto corde vestro revertímini ad Dóminum, auférte deos aliénos de médio vestrî. 1. *Reg.* 7. 3. ℣. Scriptum est: Dóminum Deum tuum adorábis, & illi soli sérvies. *Matt.* 4. 10. * Si in.

LECTIO VIII.

QUia verò in plerísque codícibus, non commendátus, sed commodátus légitur, à bono intelléctu non vacat. A matre quippe Ecclésia, in hac vita filii commodántur. Quidquid verò commodámus, id reddi nobis in fide excipiéntis expectámus. Dies verò virtútum spirituálium claritátes sunt. Quibus profectò diébus, Annæ filius Dómino commodátur: quia ei sancta Ecclésia eléctos offert in claritáte virtútum, ut eos póstmodùm ad augméntum sui ætérni gaúdii sibi omnipotens Deus exhíbeat, in splendóribus præmiórum.

℟. *viij.* Dixit Sámuel ad pópulum: Nolíte declináre post vana, quæ * Non pródérunt vobis, neque éruent vos, quia vana sunt. 1. *Reg.* 12. 21. ℣. Nolíte dilígere mundum, neque ea quæ in mundo sunt. 1. *Joan.* 2. 15. * Non pródérunt.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 16. *v.* 1. *ad* 9.

Villicus iniquitatis.

DIcébat Jesus & ad Discípulos suos: Homo quidam erat dives, qui habébat víllicum. Et réliqua.

Homília sancti Paulíni Epíscopi.

Epist. 32. *ad Severum.*

NUlla nobis occásio est beneficéntiæ unquam procrastinándæ, cùm, si volúntas nostra non absit, pauper in promptu sit. Commodémus ergo secúri nunc egéno, & in paupéribus suis, Christo: ut ex ejus abundatúra in iisdem gló-

ria, participáre possímus. Proptéreà enim Dóminus ipse præmonet, dicens: Fácite vobis amícos de iníquo mammóna. Vides quómodo Omnípotens fáciat de nocte lucem, & de iniquitáte justítiam? Ut cùm defecéritis, inquit, recípiant vos in tabernácula ætérna. Seminémus ergo illis carnália, ut metámus ab illis spiritália. Labóret nunc de terrénis manus, ut tunc de cœléstibus ánima reficiátur. Spes præsens ædíficet rem futúram. Faciámus isthîc tecta, quæ nos illic tegant. Pascátur isthîc pauper, ubi me dívite, eget; ut me illic pascat, ubi me egénte, saturábitur. Vidéte commércium spiritále: &, si potéstis, negáte nos aváros, qui terram véndimus & tribútum, ut immunitátem regni cum æternitáte coëmámus.

℟. *ix.* Consílium meum pláceat tibi: & * Peccáta tua eleemósynis rédime, & iniquitátes tuas misericórdiis paúperum. *Dan.* 4. 24. ℣. Fácite vobis amícos de mammóna iniquitátis, ut cùm defecéritis, recípiant vos in ætérna tabernácula. *Luc.* 16. 9. * Peccáta. Glória. * Peccáta.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. J. Si volúntas prompta est, secúndùm id quod habet, accépta est, non secúndùm id quod non habet. 2. *Cor.* 8. 12.

Oratio.

DEus, qui nos in egenórum subsídium, & præcéptis vocas, & promíssis; caritátem córdibus nostris infúnde propítius; ut hílari & promptâ misericórdiâ paúperum tuórum misériis subveniéntes, mereámur ut misériis nostris cleménter ipse subvénias. Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. *à.* Fílii hujus séculi prudentióres fíliis lucis in generatióne sua sunt. *Luc.* 16. 8.

FERIA SECUNDA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c.* 2. *v.* 12. *ad* 16.

FIlii Heli, fílii Bélial, nesciéntes Dóminum, neque officium sacerdótum ad pópulum: sed quicúmque immolásset víctimam, veniébat puer sacerdótis, dum coqueréntur carnes, & habébat fuscínulam tridéntem in manu sua, & mittébat eam in lebétem, vel in caldáriam, aut in ollam, sive in cácabum: & omne quod levábat fuscínula, tollébat sacérdos sibi. Sic faciébant univérso Israéli veniéntium in Silo. Etiam ántequàm adolérent ádipem, veniébat puer sacerdótis, & dicébat immolánti: Da mihi carnem, ut coquam sacerdóti: non enim accípiam à te carnem coctam, sed crudam. Dicebátque illi ímmolans: Incendátur primùm juxta morem hódie adeps, & tolle tibi quantumcúmque desíderat ánima tua. Qui res-

póndens, aiébat ei: Nequáquàm: nunc enim dabis, alióquin tollam vi.

℟. *j.* Crevit, *p.* 272.

LECTIO II. *v.* 17. *ad* 21.

ERat ergo peccátum puerórum grande nimis coram Dómino: quia retrahébant hómines à sacrificio Dómini. Sámuel autem ministrábat ante fáciem Dómini, puer, accínctus ephod líneo. Et túnicam parvam faciébat ei mater sua, quam afferébat statútis diébus, ascéndens cum viro suo, ut immoláret hóstiam solémnem. Et benedíxit Heli Elcanæ & uxóri ejus, dixítque ei: Reddat tibi Dóminus semen de muliere hac, pro fœ́nore quod commodásti Dómino. Et abiérunt in locum suum. Visitávit ergo Dóminus Annam, & concépit, & péperit tres filios & duas filias: & magnificátus est puer Sámuel apud Dóminum.

℟. *ij.* Sámuel, *p.* 273.

LECTIO III. *v.* 22. *ad* 26.

HEli autem erat senex valde, & audívit ómnia quæ faciébant filii sui univérso Israéli: & quómodo dormiébant cum muliéribus quæ observábant ad óstium tabernáculi. Et dixit eis: Quare fácitis res hujuscémodi quas ego aúdio, res péssimas, ab omni pópulo? Nolíte, filii mei: non enim est bona fama quam ego aúdio, ut tránsgredi faciátis pópulum Dómini. Si peccáverit vir in virum, placári ei potest Deus: si autem in Dóminum peccáverit vir, quis orábit pro eo? Et non audiérunt vocem patris sui, quia vóluit Dóminus occídere eos. Puer autem Sámuel proficiébat, atque crescébat, & placébat tam Dómino quàm homínibus.

℟. *iij.* Móyses, *p.* 273.

FERIA TERTIA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c.* 2. *v.* 27 *ad* 35.

VEnit vir Dei ad Heli, & ait ad eum: Hæc dicit Dóminus: Numquid non apértè revelátus sum dómui patris tui, cùm essent in Ægýpto in domo Pharaónis? Et elégi eum ex ómnibus tríbubus Israël mihi in sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum, & adoléret mihi incénsum, & portáret ephod coram me: & dedi dómui patris tui ómnia de sacrificiis filiórum Israël? Quare calce abjecístis víctimam meam, & múnera mea quæ præcépi ut offerréntur in templo? & magis honorásti filios tuos quàm me, ut comederétis primítias omnis sacrificii Israël pópuli mei? Proptéreà, ait Dóminus Deus Israël: Loquens locútus sum, ut domus tua, & domus patris tui, ministráret in conspéctu meo, usque in sempitérnum. Nunc autem dicit Dóminus: Absit hoc à me: sed quicúm-

que glorificáverit me, glorificábo eum: qui autem contémnunt me, erunt ignóbiles. Ecce dies véniunt, & præcídam bráchium tuũ, & bráchium domûs patris tui, ut non sit senex in domo tua. Et vidébis æmulum tuum in templo, in univérsis prósperis Israël: & non erit senex in domo tua ómnibus diébus. Verúmtamen non aúferam pénitùs virum ex te ab altári meo: sed ut defíciant óculi tui, & tabéscat ánima tua: & pars magna domûs tuæ moriétur, cùm ad virílem ætátem vénerit. Hoc autem erit tibi signum quod ventúrum est duóbus fíliis tuis Ophni & Phínees: in die uno moriéntur ambo. Et suscitábo mihi sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum & ánimam meam fáciet: & ædificábo ei domum fidélem: & ambulábit coram christo meo, cunctis diébus.

℟. j. Erat, p. 274.

LECTIO II. c. 3. v. 1. ad 5.

PUer autem Sámuel ministrábat Dómino coram Heli, & sermo Dómini erat pretiósus in diébus illis, non erat vísio manifésta. Factum est ergo in die quadam, Heli jacébat in loco suo, & óculi ejus caligáverant, nec póterat vidére. Lucérna Dei ántequàm extinguerétur, Sámuel dormiébat in templo Dómini, ubi erat arca Dei. Et vocávit Dóminus Sámuel. Qui respóndens, ait: Ecce ego. Et cucúrrit ad Heli, & dixit: Ecce ego, vocásti enim me. Qui dixit: Non vocávi, revértere, & dormi. Et ábiit, & dormívit.

℟. ij. Ait vir, p. 274.

LECTIO III. v. 6. ad 9.

ET adjécit Dóminus rursùm vocáre Samuélem. Consurgénsque Sámuel, ábiit ad Heli, & dixit: Ecce ego, quia vocásti me. Qui respóndit: Non vocávi te, fili mi, revértere, & dormi. Porrò Sámuel necdùm sciébat Dóminum, neque revelátus fúerat ei sermo Dómini. Et adjécit Dóminus, & vocávit adhuc Samuélem tértiò. Qui consúrgens, ábiit ad Heli, & ait: Ecce ego, quia vocásti me. Intelléxit ergo Heli quia Dóminus vocáret púerum: & ait ad Samuélem: Vade, & dormi: & si deínceps vocáverit te, dices: Lóquere, Dómine, quia audit servus tuus. Abiit ergo Sámuel, & dormívit in loco suo.

℟. iij. Cùm, p. 274.

FERIA QUARTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 3. v. 10. ad 14.

VEnit Dóminus, & stetit, & vocávit, sicut vocáverat secúndò: Sámuel, Sámuel? Et ait Sámuel: Lóquere, Dómine, quia audit servus tuus. Et dixit Dóminus ad Samuélẽ: Ecce

ego fácio verbum in Israël, quod quicúmque audíerit, tínnient ambæ aures ejus. In die illa suscitábo advérsùm Heli ómnia quæ locútus sum super domum ejus: incípiam & complébo. Prædíxi enim ei quòd judicatúrus essem domum ejus in ætérnum, propter iniquitátem, eò quòd nóverat indígnè ágere fílios suos, & non corripúerit eos. Idcírcò jurávi dómui Heli quòd non expiétur iníquitas domûs ejus víctimis & munéribus, usque in ætérnum.

℟. *j.* Ait Sámuel, *p.* 275.

LECTIO II. *v.* 15. *ad* 19.

DOrmívit autem Sámuel usque manè, aperuítque óstia domûs Dómini. Et Sámuel timébat indicáre visiónem Heli. Vocávit ergo Heli Samuélem, & dixit: Sámuel, fili mi? Qui respóndens, ait: Præstò sum. Et interrogávit eum: Quis est sermo quem locútus est Dóminus ad te? Oro te, ne celáveris me: hæc fáciat tibi Deus & hæc addat, si abscónderis à me sermónem, ex ómnibus verbis quæ dicta sunt tibi. Indicávit ítaque ei Sámuel univérsos sermónes, & non abscóndit ab eo. Et ille respóndit: Dóminus est; quod bonum est in óculis suis, fáciat. Crevit autem Sámuel, & Dóminus erat cum eo: & non cécidit ex ómnibus verbis ejus in terram.

℟. *ij.* Dixit, *p.* 275.

LECTIO III. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 3.

ET factum est, in diébus illis, convenérunt Philísthiim in pugnam: & egréssus est Israël óbviàm Philísthiim in prælium, & castrametátus est juxta Lápidem adjutórii. Porrò Philísthiim venérunt in Aphec, & instruxérunt áciem contra Israël. Inito autem certámine, terga vertit Israël Philisthæis: & cæsa sunt in illo certámine passim per agros, quasi quátuor míllia virórum. Et revérsus est pópulus ad castra. Dixerúntque majóres natu de Israël: Quare percússit nos Dóminus hódie coram Philísthiim? Afferámus ad nos de Silo arcam fœderis Dómini, & véniat in médium nostrî, ut salvet nos de manu inimicórum nostrórum.

℟. *iij.* Percússit Dóminus de viris Bethsamítibus, eò quòd vidíssent arcam Dómini; & * Percússit de pópulo septuagínta viros, & quinquagínta míllia plebis. 1. *Reg.* 6. 19. ℣. Quis non timébit te, Dómine, & magnificábit nomen tuum? *Apoc.* 15. 4. * Percússit. Glória. * Percússit.

FERIA QUINTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c.* 4. *v.* 4 *ad* 8.

MIsit pópulus in Silo, & tulérunt inde arcam fœderis Dómini exercítuum sedéntis super Chérubim: erántque duo filii

Heli cum arca fœ́deris Dei, Ophni & Phínees. Cúmque veníſſet arca fœ́deris Dómini in caſtra, vociferátus eſt omnis Iſraël clamóre grandi: & persónuit terra. Et audiérunt Philíſthiim vocem clamóris, dixerúntque: Quænam eſt hæc vox clamóris magni in caſtris Hebræórum? Et cognovérunt quòd arca Dómini veníſſet in caſtra. Timuerúntque Philíſthiim, dicéntes: Venit Deus in caſtra. Et ingemuérunt, dicéntes: Væ nobis: non enim fuit tanta exultátio heri & nudiuſtértiùs: væ nobis. Quis nos ſalvábit de manu Deórum ſublímium iſtórum? Hi ſunt Dii, qui percuſsérunt Ægýptum omni plagá, in desérto.

℟. *j.* Crevit, *p.* 272.

Lectio II. *v.* 10. *ad* 17.

PUgnavérunt ergo Philíſthiim, & cæſus eſt Iſraël, & fugit unuſquíſque in tabernáculum ſuum: & facta eſt plaga magna nimis: & cecidérunt de Iſraël trigínta míllia péditum. Et arca Dei capta eſt: duo quoque filii Heli mórtui ſunt, Ophni & Phínees. Currens autem vir de Bénjamin ex ácie, venit in Silo in die illa, ſciſsâ veſte, & conſpérſus púlvere caput. Cúmque ille veníſſet, Heli ſedébat ſuper ſellam contra viã ſpectans: erat enim cor ejus pavens pro arca Dei. Vir autem ille, poſtquàm ingréſſus eſt, nuntiávit urbi: & ululávit omnis cívitas. Et audívit Heli sónitum clamóris, dixítque: Quis eſt hic sónitus tumúltûs hujus? At ille feſtinávit, & venit, & nuntiávit Heli. Heli autem erat nonagínta & octo annórum, & óculi ejus caligáverant, & vidére non póterat. Et dixit ad Heli: Ego ſum qui veni de prælio, & ego qui de ácie fugi hódie. Cui ille ait: Quid actum eſt, fili mi? Reſpóndens autem ille qui nuntiábat: Fugit, inquit, Iſraël coram Philíſthiim, & ruína magna facta eſt in pópulo: inſuper & duo filii tui mórtui ſunt, Ophni & Phínees; & arca Dei capta eſt.

℟. *ij.* Sámuel, *p.* 273.

Lectio III. *v.* 18. *ad finem.*

CUmque ille nomináſſet arcam Dei, cécidit de ſella retrórsùm juxta óſtiũ, & fractis cervícibus, mórtuus eſt. Senex enim erat vir & grandævus: & ipſe judicávit Iſraël quadragínta annis. Nurus autem ejus, uxor Phínees, prægnans erat, vicínaque pártui: & audíto núntio quòd capta eſſet arca Dei, & mórtuus eſſet ſocer ſuus, & vir ſuus, incurvávit ſe, & péperit: irrúerant enim in eam dolóres súbiti. In ipſo autem moménto mortis ejus, dixérunt ei, quæ ſtabant circa eam: Ne tímeas, quia filium peperíſti. Quæ non reſpóndit

eis, neque animadvértit. Et vocávit púerum, Ichabod, dicens: Transláta est glória de Isräel, quia capta est arca Dei. Et pro sócero suo & pro viro suo, & ait: Transláta est glória ab Isräel, eò quòd capta esset arca Dei.

℟. *iij.* Móyses, *p.* 273.

FERIA SEXTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 5.

PHilísthiim tulérunt arcam Dei, & asportavérunt eam à Lápide adjutórii in Azótum. Tulerúntque Philísthiim arcam Dei: & intulérunt eam in templum Dagon, & statuérunt eam juxta Dagon. Cúmque surrexíssent dilúculo Azótii, álterâ die, ecce Dagon jacébat pronus in terra ante arcam Dómini. Et tulérunt Dagon, & restituérunt eum in locum suum. Rursúmque manè die álterâ consurgéntes, invenérunt Dagon jacéntem super fáciem suã in terra, coram arca Dómini. Caput autem Dagon, & duæ palmæ mánuum ejus abscíssæ erant super limen: porrò Dagon solus truncus remánserat in loco suo. Propter hanc causam non calcant sacerdótes Dagon, & omnes qui ingrediúntur templum ejus, super limen Dagon in Azóto, usque in hodiérnum diem.

℟. *j.* Erat, *p.* 274.

LECTIO II. *v.* 6. *ad* 9.

AGgraváta est autem manus Dómini super Azótios, & demolítus est eos: & percússit in secretióri parte nátium, Azótum & fines ejus. Et ebulliérunt villæ & agri in médio regiónis illíus: & nati sunt mures, & facta est confúsio mortis magnæ in civitáte. Vidéntes autem viri Azótii hujuscémodi plagam, dixérunt: Non máneat arca Dei Isräel apud nos: quóniam dura est manus ejus super nos & super Dagon deum nostrum. Et mitténtes congregavérunt omnes Sátrapas Philisthinórum ad se, & dixérunt: Quid faciémus de arca Dei Isräel? Responderúntque Gethæi: Circumducátur arca Dei Isräel. Et circumduxérunt arcam Dei Isräel. Illis autem circumducéntibus eam, fiébat manus Dómini per síngulas civitátes interfectiónis magnæ nimis: & percutiébat viros uniuscujúsque urbis, à parvo usque ad majórem, & computrescébant prominéntes extáles eórum.

℟. *ij.* Ait vir, *p.* 274.

LECTIO III. *v.* 10. *ad finem.*

MIsérunt ergo arcam Dei in Accaron. Cúmque veníſſet arca Dei in Accaron, exclamavérunt Accarónitæ, dicéntes: Adduxérunt ad nos arcam Dei Isräel, ut interfíciat nos & pópulum nostrum. Misé-

runt ítaque & congregavérunt omnes Sátrapas Philisthinórum, qui dixérunt: Dimíttite arcam Dei Israël, & revertátur in locum suũ, & non interfíciat nos cum pópulo nostro. Fiébat enim pavor mortis in síngulis úrbibus, & graváissima valde manus Dei. Viri quoque, qui mórtui non fúerant, percutiebántur in secretióri parte nátium: & ascendébat ululátus uniuscujúsque civitátis in cœlum.

℟. *iij.* Cùm, *p.* 274.

SABBATO.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c.* 6. *v.* 10. *ad* 12.

TOlléntes Philísthiim duas vaccas, quæ lactábant vítulos, junxérunt ad plaustrum, vitulósque eárum conclusérunt domi. Et posuérunt arcam Dei super plaustrum, & capséllam quæ habébat mures aúreos & similitúdines anórũ. Ibant autem in diréctum vaccæ, per viam quæ ducit Béthsames, & itínere uno gradiebántur pergéntes & mugiéntes: & non declinábant neque ad déxteram neque ad sinístram. Sed & Sátrapæ Philísthiim sequebántur usque ad términos Béthsames.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. *è III. Noct. Dom. præced.*

LECTIO II. *v.* 13. *ad* 15.

POrrò Bethsamitæ metébant tríticum in valle: & elevántes óculos suos, vidérunt arcam, & gavísi sunt cùm vidíssent. Et plaustrum venit in agrum Jósue Bethsamítæ, & stetit ibi. Erat autem ibi lapis magnus, & concidérunt ligna plaustri, vaccásque imposuérunt super ea holocaústum Dómino. Levítæ autem deposuérunt arcam Dei, & capséllam quæ erat juxta eam, in qua erant vasa aúrea: & posuérunt super lápidem grandem. Viri autem Bethsamítæ obtulérunt holocaústa, & immolavérunt víctimas in die illa Dómino.

LECTIO III. *v.* 19. *ad fin.*

PErcússit autem de viris Bethsamítibus, eò quòd vidíssent arcam Dómini: & percússit de pópulo septuagínta viros, & quinquagínta míllia plebis. Luxítque pópulus, eò quòd Dóminus percussísset plebem plagâ magnâ. Et dixérunt viri Bethsamítæ: Quis póterit stare in conspéctu Dómini Dei sancti hujus? & ad quem ascéndet à nobis? Misérúntque núntios ad habitatóres Cariathíarim, dicéntes: Reduxérunt Philísthiim arcam Dómini, descéndite, & redúcite eam ad vos.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. d. Dixit Dóminus ad Samuélem: Audi vocem pópuli in ómnibus quæ loquúntur tibi: non enim te abjecérunt, sed me, ne regnem super eos. 1. *Reg.* 8. 7.

Oratio, Deus, qui peccántium, *infrà, ad Laudes, p.* 287.

DOMINICA IX, POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c.* 8. *v.* 1. *ad* 6.

FActum est cùm senuíſſet Sámuel, póſuit filios ſuos Júdices Iſraël. Fuítque nomen filii ejus primogéniti, Joël: & nomen secúndi, Abia, Júdicum in Berſabée. Et non ambulavérunt filii illíus in viis ejus: ſed declinavérunt post avarítiam, acceperúntque múnera, & pervertérunt judícium. Congregáti ergo univérſi majóres natu Iſraël, venérunt ad Samuélem in Rámatha. Dixerúntque ei: Ecce tu ſenuíſti, & filii tui non ámbulant in viis tuis: constítue nobis Regem, ut júdicet nos, ſicut & univérſæ habent natiónes. Diſplícuit ſermo in óculis Samuélis, eò quòd dixíſſent: Da nobis regem, ut júdicet nos.

℟. *j.* Dixérunt majóres natu Iſraël Samuéli: * Constítue nobis Regem, ut júdicet nos. 1. *Reg.* 8. 5. ℣. Deus dedit Júdices, uſque ad Sámuel Prophétam; & exínde postulavérunt Regem. *Act.* 13. 20. 21. * Constítue.

LECTIO II. *v.* 6. *ad* 10.

ET orávit Sámuel ad Dóminum. Dixit autem Dóminus ad Samuélem: Audi vocem pópuli, in ómnibus quæ loquúntur tibi: non enim te abjecérunt ſed me, ne regnem ſuper eos. Juxta ómnia ópera ſua quæ fecérunt, à die quâ edúxi eos de Ægýpto uſque ad diem hanc, ſicut dereliquérunt me, & ſervíérunt diis aliénis, ſic fáciunt étiam tibi. Nunc ergo vocem eórum audi: verúmtamen conteſtáre eos, & prædic eis jus Regis qui regnatúrus eſt ſuper eos. Dixit ítaque Sámuel ómnia verba Dómini ad pópulum, qui petíerat à ſe Regem.

℟. *ij.* Nóluit pópulus audíre vocem Samuélis; ſed * Dixérunt; Nequáquàm: Rex enim erit ſuper nos. 1. *Reg.* 8. 19. ℣. Secúndùm deſidéria ſua ambulántes. *Juda.* *v.* 18. * Dixérunt.

LECTIO III. *v.* 19. *ad finem.*

NOluit autem pópulus audíre vocem Samuélis, ſed dixérunt: Nequáquam: Rex enim erit ſuper nos, & érimus nos quoque ſicut omnes gentes: & judicábit nos Rex noſter, & egrediétur ante nos, & pugnábit bella noſtra pro nobis. Et audívit Sámuel ómnia verba pópuli: & locútus eſt ea in áuribus Dómini. Dixit autem Dóminus ad Samuélem: Audi vocem eórum, & conſtítue ſuper eos Regem. Et ait Sámuel ad viros Iſraël: Vadat unuſquíſque in civitátem ſuam.

℟. *iij*. Dixit Dóminus ad Samuélem: Audi vocem eórum, & * Constítue super eos Regem. 1. *Reg*. 8. 22. ℣. Dei miníster est, vindex in iram ei qui malû agit. *Rom*. 13. 4. * Constítue. Glória. * Constítue.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Sapiéntiæ.

Lectio IV. *c*. 6. *v*. 1. *ad* 5.

MElior est sapiéntia quàm vires: & vir prudens quàm fortis. Audíte ergo, Reges, & intellígite: díscite, Júdices fínium terræ. Præbéte aures, vos, qui continétis multitúdines, & placétis vobis in turbis natiónum: quóniam data est à Dómino potéstas vobis, & virtus ab Altíssimo, qui interrogábit ópera vestra, & cogitatiónes scrutábitur: quóniam cùm essétis miníſtri regni illíus, non rectè judicástis, nec custodístis legem justítiæ, neque secúndùm voluntátem Dei ambulástis.

℟. *iv*. Tulit Sámuel lentículam ólei, & effúdit super caput Saúlis, & deosculátus est eum, & ait: * Ecce unxit te Dóminus, super hæreditátem suam, in príncipem. 1. *Reg*. 10. 1. ℣. Dedit illis Deus Saül, fílium Cis, virum de tribu Bénjamin, annis quadragínta. *Act*. 13. 21. * Ecce.

Lectio V. *v*. 6. *ad* 11.

HOrréndè & citò apparébit vobis: quóniam judícium duríssimum his qui præsunt, fiet. Exíguo enim concéditur misericórdia: poténtes autem poténter torménta patiéntur. Non enim súbtrahet persónam cujúsquam Deus, nec verébitur magnitúdinem cujúsquam: quóniam pusíllum & magnum ipse fecit, & æquáliter cura est illi de ómnibus. Fortióribus autem fórtior instat cruciátio. Ad vos ergo, reges, sunt hi sermónes mei: ut discátis sapiéntiam, & non excidátis. Qui enim custodíerint justa justè, justificabúntur: & qui didícerint ista, invénient quid respóndeant.

℟. *v*. Tulérunt Saúlem de domo: * Stetítque in médio pópuli, & áltior fuit univérso pópulo, ab húmero & sursùm. 1. *Reg*. 10. 23. ℣. Non est Potéstas nisi à Deo; quæ autem sunt, à Deo ordinátæ sunt. *Rom*. 13. 1. * Stetítque.

Lectio VI. *v*. 12. *ad* 16.

COncupíscite ergo sermónes meos; dilígite illos, & habébitis disciplínam. Clara est, & quæ nunquam marcéscit, sapiéntia, & fácilè vidétur ab his qui díligunt eam, & invenítur ab his qui quærunt illam. Præóccupat qui se concupíscunt, ut illis se prior osténdat. Qui de luce vigiláverit ad illam, non laborábit: assidéntem enim illam fóribus suis invéniet. Cogitáre ergo de illa, sen-

ſus eſt conſummátus ; & qui vigiláverit propter illam, citò ſecúrus erit.

℟. vj. Ait Sámuel ad omnem pópulum : Certè vidétis quem elégerit Dóminus, quóniam non ſit ſímilis illi in omni pópulo : * Et clamávit omnis pópulus, & ait : Vivat Rex. 1. *Reg.* 10. 24. ℣. Fraternitátem dilígite, Deum timéte, Regem honorificáte. 1. *Petr.* 2. 17. * Et clamávit. Glória. * Et clamávit.

IN III. NOCTURNO.

Sermo Sancti Joánnis Chryſóſtomi.

De Sacerd. Lib. 4. *Cap.* 1.

LECTIO VII.

Optárim ego iſtam opiniónem veram eſſe, ut qui rectè non aſpírant ad múneris públici præfectúram, etſi míllies eos dicas vi pertráctos fuíſſe, atque ignorántiâ peccáſſe, effúgere poſſint ignem ætérnum, nec pérditi cum hypócritis & infidélibus partem hábeant. Verùm quid tibi fáciam? Non ità ſe res habet, non ità ſanè. Ac ſi vis ut à regno primùm, quod apud Deum tanti non eſt quanti Sacerdótium, eórum quæ dixi fidem fáciam : Saül ille, fílius Cis, non ſuópte motu & curâ Rex factus eſt; ſed ábiit ut quǽreret áſinas, & ſuper iis Prophétam interrogáre cœpit : ille verò de regno ipſum allocútus eſt. Neque tamen ille ſtatim regnum ádiit, licèt id à Prophéta audíſſet : ſed deprecabátur, renuebátque, dicens : Quis ſum ego, & quæ domus patris mei ? Quid ergo? An, cùm honóre ſibi per Deum trádito malè uſus eſſet, pótuit his verbis éximi ab ira ejus qui ſe in Regem conſtitúerat ?

℟. vij. Factum eſt verbum Dómini ad Sámuel, dicens : * Pœ́nitet me quòd conſtitúerim Saül regem. 1. *Reg.* 15. 10. 11. ℣. Mundus tranſit & concupiſcéntia ejus; qui autem facit voluntátem Dei, manet in ætérnum. 1. *Joan.* 2. 17. * Pœ́nitet.

LECTIO VIII.

Atqui póterat ad Samuélem increpántem dícere : Num ego regnum inváſi ? Num inſilívi in hanc poténtiam? Vitam privátã, otióſam & quiétam dúcere volébam : tu verò me in hanc dignitátem pertraxíſti. Si in illa humilitáte permanſíſſem, hæc offendícula fácilè declináſſem. Nam cùm ex vulgárium & ignobílium eſſem número, ad hoc opus miſſus nunquam fuíſſem, neque mihi bellum contra Amalecítas Deus commiſíſſet : quo mihi non commíſſo, in peccátum hujúſmodi nunquam incidíſſem. Verùm hæc ómnia ad defenſiónem infírma ſunt : nec infírma modò, ſed periculóſa, quæ Dei magìs iram accéndant. Nos autem non ſic affectos eſſe, nec in ſímilem decídere inſániam de-

cet ; sed ubíque curáre, ut quæ facultátis nostræ sunt, adhibeámus, ac benè de Deo cogitémus & loquámur.

℟. *viij.* Dixit Sámuel ad Saúlem ; * Pro eò quòd abjecísti sermónem Dómini, abjécit te Dóminus, ne sis Rex. 1. *Reg.* 15. 23. ℣. Scio ópera tua, quia nomen habes quòd vivas, & mórtuus es. *Apoc.* 3. 1. * Pro eò quòd.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 19. *v.* 41. *ad* 47.

Flens Jesus super Jerusalem.

UT appropinquávit Jesus Jerúsalem, videns civitátem, flevit super illam. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 39. *in Evang.* n. 3.

QUia evérsam jam Jerúsalem nóvimus, debémus ex rebus exterióribus, intrórsùs áliquam similitúdinem tráhere, atque ex evérsis ædifíciis paríetum, morum ruínam timére. Videns enim civitátem, flevit super illam, dicens : Quia si cognovísses & tu. Hoc semel egit, cùm peritúram civitátem esse nuntiávit. Hoc quotídie Redémptor noster per eléctos suos ágere nullátenùs cessat, cùm quosdam ex bona vita ad mores réprobos perveniísse consíderat. Plangit enim eos qui nésciunt cur plangántur, quia juxta Salomónis verba : Lætántur cùm malè fécerint, & exúltant in rebus péssimis. Qui si damnatiónem suam, quæ eis ímminet, agnovíssent, semetípsos cum lácrymis electórum plángerent. Benè autem peritúræ ánimæ, senténtia quæ súbditur, cónvenit : Et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi, nunc autem abscóndita sunt ab óculis tuis. Suam hîc diem habet ánima pervérsa, quæ transitório gaudet in témpore. Cui ea quæ adsunt, ad pacem sunt : quia dum ex rebus temporálibus lætátur, dum honóribus extóllitur, dum in carnis voluptáte resólvitur, dum nullâ ventúræ pœnæ formídine terrétur, pacem habet in die sua, quæ grave damnatiónis suæ scándalum in die habébit aliéna. Ibi enim affligénda est, ubi justi lætabúntur : & cuncta quæ modò ei ad pacem sunt, tunc in amaritúdinem rixæ verténtur. Quia rixári secū incípiet, cur damnatiónem quam pátitur, non expávit, cur à prospiciéndis malis sequéntibus, óculos mentis clausit.

℟. *ix.* Dereliquísti fontem sapiéntiæ ; nam si in via Dei ambulásses, * Habitásses útique in pace sempitérna. *Bar.* 3. 12. 13. ℣. Si cognovísses & tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi. *Luc.* 19. 42.

* Habitásses. Glória. * Habitásses.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. a. Nunquid servus est Israël, aut vernáculus? quare ergo factus est in prædam? *Jer.* 2. 14.

Oratio.

DEus, qui peccántium ánimas non vis períre, sed culpas; cóntine quam merémur iram, & quam precámur, super nos infúnde cleméntiam; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Erat Jesus docens quotídie in Templo: Príncipes autem Sacerdótum, & Scribæ, & Príncipes plebis quærébant illũ pérdere. *Luc.* 19. 47.

FERIA SECUNDA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c.* 9. *v.* 1. *ad* 6.

ET erat vir de Bénjamin nómine Cis, filius Abiel, filii Seror, filii Béchorath, filii Aphia, filii viri Jémini, fortis róbore. Et erat ei filius vocábulo Saül, eléctus & bonus: & non erat vir de filiis Israël mélior illo: ab húmero & sursùm eminébat super omnem pópulum. Períerant autem ásinæ Cis patris Saül: & dixit Cis ad Saül filium suum: Tolle tecum unum de púeris, & consúrgens vade, & quære ásinas. Qui cùm transíssent per montem Ephraïm, & per terram Sálisa, & non inveníssent, transiérunt étiã per terram Salim, & non erant: sed & per terram Jémini, & mínimè reperérunt. Cùm autem veníssent in terram Suph, dixit Saül ad púerum qui erat cum eo: Veni, & revertámur, ne fortè dimíserit pater meus ásinas, & sollícitus sit pro nobis. Qui ait ei: Ecce vir Dei est in civitáte hac, vir nóbilis: omne quod lóquitur, sinè ambiguitáte venit. Nunc ergo eámus illuc, si fortè índicet nobis de via nostra propter quam vénimus.

℟. *j.* Dixérunt, *p.* 283.

LECTIO II. *v.* 14. *ad* 17.

ET ascendérunt in civitátem. Cúmque illi ambulárent in médio urbis, appáruit Sámuel egrédiens óbviàm eis, ut ascénderet in excélsum. Dóminus autem reveláverat aurículam Samuélis ante unam diem quàm veníret Saül, dicens: Hâc ipsâ horâ quæ nunc est, cras mittam virum ad te de terra Bénjamin, & unges eum Ducem super pópulum meum Israël. Et salvábit pópulum meum de manu Philisthinórum: quia respéxi pópulum meum, venit enim clamor eórum ad me. Cúmque aspexísset Sámuel Saülẽ, Dóminus dixit ei: Ecce vir quem díxeram tibi; iste dominábitur pópulo meo.

℟. *ij.* Nóluit, *p.* 283.

LECTIO III. *v.* 18. *ad* 22.

ACcéssit autem Saül ad Samuélem, in médio portæ, & ait: Indica, oro,

mihi, ubi est domus Vidéntis. Et respóndit Sámuel Saúli, dicens : Ego sum Videns; ascénde ante me in excélsum, ut comedátis mecum hódie, & dimíttam te manè : & ómnia quæ sunt in corde tuo, indicábo tibi. Et de ásinis, quas nudiustértiùs perdidísti, ne sollícitus sis, quia invéntæ sunt. Et cujus erunt óptima quæque Israël? nónne tibi & omni dómui patris tui? Respóndens autem Saül, ait : Nunquid non filius Jémini ego sum, de mínima tribu Israël, & cognátio mea novíssima inter omnes famílias de tribu Bénjamin? Quare ergo locútus es mihi sermónem istum? Assúmens ítaque Sámuel Saúlem & púerum ejus, introdúxit eos in triclínium, & dedit eis locum in cápite eórum qui fúerant invitáti; erant enim quasi trigínta viri.

℞. *iij*. Dixit, *p*. 284.

FERIA TERTIA.

De Libro primo Regum.

Lectio I. *c*. 9. *v*. 26. *ad finem*. *&* *c*. 10. *v*. 1.

VOcávit Sámuel Saúlem in solário, dicens : Surge, & dimíttam te. Et surréxit Saül : egressíque sunt ambo, ipse vidélicet, & Sámuel. Cúmque descénderent in extréma parte civitátis, Sámuel dixit ad Saül : Dic púero ut antecédat nos, & tránseat : tu autem subsíste paulísper, ut índicem tibi verbum Dómini. Tulit autem Sámuel lentículam ólei, & effúdit super caput ejus, & deosculátus est eum, & ait : Ecce, unxit te Dóminus super hæreditátem suam in príncipem, & liberábis pópulum suum de mánibus inimicórum ejus qui in circúitu ejus sunt. Et hoc tibi signum, quia unxit te Deus in príncipem.

℞. *j*. Tulit, *p*. 284.

Lectio II. *v*. 17. *ad* 22.

COnvocávit Sámuel pópulum ad Dóminum in Maspha : & ait ad filios Israël : Ego edúxi Israël de Ægypto, & érui vos de manu Ægyptiórum, & de manu ómnium regum qui affligébant vos. Vos autem hódie projecístis Deum vestrum, qui solus salvávit vos de univérsis malis & tribulatiónibus vestris, & dixístis : Nequáquàm : sed Regem constítue super nos. Nunc ergo state coram Dómino per tribus vestras, & per famílias. Et applícuit Sámuel omnes tribus Israël, & cécidit sors tribûs Bénjamin. Et applícuit tribum Bénjamin & cognatiónes ejus, & cécidit cognátio Metri, & pervénit usque ad Saül, filium Cis. Quæsiérunt ergo eum, & non est invéntus. Et consuluérunt post hæc Dóminum, utrúmnàm ventúrus esset illuc. Respondítque Dóminus :

Ecce abscónditus est domi.

℟. ij. Tulérunt p. 284.

LECTIO III. v. 23. ad fin.

CUcurrérunt itaque, & tulérunt eum inde: stetítque in médio pópuli, & áltior fuit univérso pópulo ab húmero & sursùm. Et ait Sámuel ad omnem pópulũ: Certè vidétis quem elégit Dóminus, quóniam non sit símilis illi in omni pópulo. Et clamávit omnis pópulus, & ait: Vivat Rex. Locútus est autem Sámuel ad pópulum legem regni, & scripsit in libro, & repósuit coram Dómino, & dimísit Sámuel omnem pópulum, síngulos in domum suam. Sed & Saül ábiit in domum suam in Gábaa: & ábiit cum eo pars exércitûs, quorum tetígerat Deus corda. Filii verò Bélial dixérunt: Num salváre nos póterit iste? Et despexérunt eum, & non attulérunt ei múnera: ille verò dissimulábat se audíre.

℟. iij. Ait, p. 285.

FERIA QUARTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 11. v. 5. ad 8.

ECce Saül veniébat, sequens boves de agro, & ait: Quid habet pópulus quòd plorat? & narravérunt ei verba virórum Jabes. Et insilívit Spíritus Dómini in Saül, cùm audísset verba hæc, & irátus est furor ejus nimis. Et assúmens utrúmque bovem concídit in frusta, misítque in omnes términos Israël per manum nuntiórum, dicens: Quicúmque non exíerit, & secútus fúerit Saül & Sámuel, sic fiet bobus ejus. Invásit ergo timor Dómini pópulum, & egréssi sunt quasi vir unus. Et recénsuit eos in Berech: fuerúntque filiórum Israël trecénta míllia; virórum autem Juda, trigínta míllia.

℟. j. Factum, p. 285.

LECTIO II. c. 12. v. 1. ad 5.

DIxit autem Sámuel ad univérsum Israël: Ecce audívi vocem vestram, juxta ómnia quæ locúti estis ad me, & constítui super vos Regem. Et nunc Rex gráditur ante vos: ego autem sénui, & incánui: porrò filii mei vobíscum sunt. Itaque conversátus coram vobis ab adolescéntia mea usque ad hanc diem, ecce prestò sum. Loquímini de me coram Dómino & coram christo ejus, utrùm bovem cujúsquam túlerim aut ásinum: si quémpiam calumniátus sum, si oppréssi áliquem, si de manu cujúsquam munus accépi: & contémnam illud hódie, restituámque vobis. Et dixérunt: Non es calumniátus nos, neque oppressísti, neque tulísti de manu alicújus quíppiam. Dixítque ad eos: Testis est Dóminus advérsùm vos; & testis christus ejus in die hac, quia non invenéritis in manu mea quíppiam. Et dixérunt: Testis.

℟. ij. Dixit, p. 286.

iniquitas est in pópulo tuo, da sanctitátem. Et deprehénsus est Jónathas & Saül, pópulus autem exívit.

℟. ij. Tulérunt, p. 284.

LECTIO III. v. 42. ad 45.

ET ait Saül: Míttite sortem inter me, & inter Jónatham filium meum. Et captus est Jónathas. Dixit autem Saül ad Jónatham: Indica mihi quid féceris. Et indicávit ei Jónathas, & ait: Gustans gustávi in summitáte virgæ quæ erat in manu mea, paúlulùm mellis, & ecce ego mórior. Et ait Saül: Hæc fáciat mihi Deus & hæc addat, quia morte moriéris, Jónatha. Dixítque pópulus ad Saül: Ergone Jónathas moriétur, qui fecit salútem hanc magnam in Israël? hoc nefas est. Vivit Dóminus, si cecíderit capíllus de cápite ejus in terram, quia cum Deo operátus est hódie. Liberávit ergo pópulus Jónatham, ut non morerétur.

℟. iij. Ait, p. 285.

SABBATO.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 15. v. 1. ad 4.

DIxit Sámuel ad Saül: Me misit Dóminus, ut úngerem te in regem super pópulum ejus Israël: nunc ergo audi vocem Dómini. Hæc dicit Dóminus exercítuum: Recénsui quæcúmque fecit Amalec Israéli, quómodo réstitit ei in via, cùm ascénderet de Ægýpto. Nunc ergo vade, & pércute Amalec, & demolíre univérsa ejus. Non parcas ei, & non concupíscas ex rebus ipsíus áliquid: sed intérfice à viro usque ad mulíerem, & párvulum atque lacténtem, bovem & ovem, camélum & ásinum. Præcépit ítaque Saül pópulo, & recénsuit eos quasi agnos, ducénta míllia péditum, & decem míllia virórum Juda.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. è III. Nocturno Dom. præced.

LECTIO II. v. 5. ad 9.

CUmque venísset Saül usque ad civitátem Amalec, teténdit insídias in torrénte. Dixítque Saül Cinæo: Abíte, recédite, atque descéndite ab Amalec: ne fortè invólvam te cum eo: tu enim fecísti misericórdiam cum ómnibus fíliis Israël, cùm ascénderent de Ægýpto. Et recéssit Cinæus de médio Amalec. Percussítque Saül Amalec, ab Hévila, donec vénias ad Sur, quæ est è regióne Ægýpti. Et apprehéndit Agag regem Amalec vivum: omne autem vulgus interfécit in ore gládii. Et pepércit Saül & pópulus, Agag, & óptimis grégibus óvium & armentórum, & véstibus, & ariétibus, & univérsis, quæ pulchra erant, nec voluérunt dispérdere ea: quidquid verò vile fuit & réprobum, hoc demolíti sunt.

Lectio III. *v.* 10. *ad* 12.

FActum est autem verbum Dómini ad Sámuel, dicens: Pœ́nitet me quòd constitúerim Saül regem: quia derelíquit me, & verba mea ópere non implévit. Contristatúsque est Sámuel, & clamávit ad Dóminum, totâ nocte. Cúmque de nocte surrexísset Sámuel, ut iret ad Saül manè, nuntiátum est Samuéli, eò quòd venísset Saül in Carmélum, & erexísset sibi fórnicem triumphálem, & revérsus transísset, descendisséque in Gálgala. Venit ergo Sámuel ad Saül, & Saül offerébat holocaústum Dómino, de inítiis prædárum quæ attúlerat ex Amalec.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Multò mélior est obediéntia quàm stultórum víctimæ, qui nésciunt quid fáciunt mali. *Eccle.* 4. 17.

Oratio, Omnípotens; *infrà, ad Laudes, p.* 297.

DOMINICA X.
POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro primo Regum.

Lectio I. *c.* 15. *v.* 13. *ad* 19.

CUm venísset Sámuel ad Saül, dixit ei Saül: Benedíctus tu Dómino, implévi verbum Dómini. Dixítque Sámuel: Et quæ est hæc vox gregum, quæ résonat in aúribus meis, & armentórum, quam ego aúdio? Et ait Saül: De Amalec adduxérunt ea: pepércit enim pópulus melióribus óvibus & arméntis, ut immolaréntur Dómino Deo tuo, réliqua verò occídimus. Ait autem Sámuel ad Saül: Sine me, & indicábo tibi quæ locútus sit Dóminus ad me nocte. Dixítque ei: Lóquere. Et ait Sámuel: Nónne cùm párvulus esses in óculis tuis, caput in tríbubus Israël factus es? unxítque te Dóminus in Regem super Israël, & misit te Dóminus in viã, & ait: Vade, & intérfice peccatóres Amalec, & pugnábis contra eos, usque ad interneciónem eórum? Quare ergo non audísti vocem Dómini: sed versus ad prædam es, & fecísti malum in óculis Dómini?

℟. *j.* Dixérunt majóres natu Israël Samuéli: *Constítue nobis Regem, ut júdicet nos. 1. *Reg.* 8. 5. ℣. Deus dedit júdices, usque ad Sámuel Prophétam; & exínde postulavérunt Regem. *Act.* 13. 20. 21. * Constitue.

Lectio II. *v.* 20. *ad* 23.

ET ait Saül ad Samuélem: Imò audívi vocem Dómini, & ambulávi in via per quam misit me Dóminus, & addúxi Agag regem Amalec, & Amalec interféci. Tulit autem de præda pópulus oves & boves, primítias eórum quæ cæsa sunt, ut ímmolet Dómino Deo suo in Gálgalis. Et ait Sámuel: Nunquid vult Dóminus holocaústa

& víctimas? & non pótiùs ut obediátur voci Dómini? Mélior est enim obediéntia quàm víctimæ, & auscultáre, magis quàm offérre ádipem aríetum. Quóniam quasi peccátum ariolándi est, repugnáre: & quasi scelus idololatríæ, nolle acquiéscere. Pro eò ergo quòd abjecísti sermónem Dómini, abjécit te Dóminus, ne sis Rex.

℟. ij. Nóluit pópulus audíre vocem Samuélis; sed * Dixérunt: Nequáquàm; Rex enim erit super nos. 1. *Reg.* 8. 18. ℣. Secúndùm desidéria sua ambulántes. *Judæ.* v. 19. * Dixérunt: Nequáquàm.

Lectio III. *v.* 24. *ad* 31.

Dixitque Saül ad Samuélem: Peccávi, quia prævaricátus sum sermónem Dómini & verba tua, timens pópulum, & obédiens voci eórum. Sed nunc porta, quæso, peccátum meum, & revértere mecum, ut adórem Dóminum. Et ait Sámuel ad Saül: Non revértar tecum: quia projecísti sermónem Dómini, & projécit te Dóminus, ne sis Rex super Israël. Et convérsus est Sámuel ut abíret: ille autem apprehéndit summitátem pállii ejus, quæ & scissa est. Et ait ad eum Sámuel; Scidit Dóminus regnum Israël à te hódie, & trádidit illud próximo tuo melióri te. Porrò Triumphátor in Israël non parcet, & pœnitúdine non flectétur: neque enim homo est, ut agat pœniténtiam. At ille ait: Peccávi: sed nunc honóra me coram senióribus pópuli mei, & coram Israël, & revértere mecum, ut adórem Dóminum Deum tuum. Revérsus ergo Sámuel secútus est Saúlem: & adorávit Saül Dóminum.

℟. iij. Dixit Dóminus ad Samuélem: Audi vocem eórum, & * Constítue super eos Regem. 1. *Reg.* 8. 22. ℣. Inquinátæ sunt eórum & mens & consciéntia: confiténtur se nosse Deum, factis autem negant. *Tit.* 15. 16. * Constítue. Glória. * Constítue.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Sapiéntiæ.

Lectio IV. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 5.

Dilígite justítiam, qui judicátis terram. Sentíte de Dómino in bonitáte, & in simplicitáte cordis quǽrite illum: quóniam invenítur ab his qui non tentant illum: appáret autem eis qui fidem habent in illum. Pervérsæ enim cogitatiónes séparant à Deo: probáta autem virtus córripit insipiéntes. Quóniam in malévolam ánimam non introíbit sapiéntia, nec habitábit in córpore súbdito peccátis. Spíritus enim sanctus disciplínæ effúgiet fictum, & áuferet se à cogitatiónibus quæ sunt sine intelléctu, & corripiétur

à superveniénte iniquitáte.

℟. *iv.* Tulit Sámuel lentículam ólei, & effúdit super caput Saül, & deosculátus est eum, & ait: * Ecce unxit te Dóminus super hæreditátem suam in príncipem. 1. *Reg.* 9. 1. ℣. Dedit illis Deus Saül, filium Cis, virum de tribu Bénjamin, annis quadragínta. *Act.* 13. 21. * Ecce.

LECTIO V. *v.* 6. *ad* 10.

BEnígnus est enim spíritus sapiéntiæ, & non liberábit malédicum à suis: quóniam renum illíus testis est Deus, & cordis illíus scrutátor est verus, & linguæ ejus audítor. Quóniam Spíritus Dómini replévit orbem terrárum: & hoc, quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis. Propter hoc qui lóquitur iníqua, non potest latére; nec prætériet illum corrípiens judícium. In cogitatiónibus enim ímpii interrogátio erit: sermónum autem illíus audítio ad Deum véniet, ad correptiónem iniquitátum illíus. Quóniam auris zeli audit ómnia, & tumúltus murmuratiónum non abscondétur.

℟. *v.* Tulérunt Saülem de domo, * Stetítque in médio pópuli, & áltior fuit univérso pópulo ab húmero & sursùm. 1. *Reg.* 10. 23. ℣. Non est Potéstas, nisi à Deo; quæ autem sunt, à Deo ordinátæ sunt. *Rom.* 13. 1. * Stetítque.

LECTIO VI. *v.* 11. *ad finem.*

CUstodíte ergo vos à murmuratióne quæ nihil prodest, & à detractióne párcite linguæ, quóniam sermo obscúrus in vácuum non ibit: os autem quod mentítur, occídit ánimam. Nolíte zeláre mortem in erróre vitæ vestræ, neque acquirátis perditiónem in opéribus mánuum vestrárum: quóniam Deus mortem non fecit, nec lætátur in perditióne vivórum. Creávit enim, ut essent ómnia: & sanábiles fecit natiónes orbis terrárum: & non est in illis medicaméntum extermínii, nec inferórum regnum in terra. Justítia enim perpétua est & immortális. Impii autem mánibus & verbis accersiérunt illam: & æstimántes illam amícam, defluxérunt, & sponsiónes posuérunt ad illam; quóniam digni sunt qui sint ex parte illíus.

℟. *vj.* Ait Sámuel ad omnem pópulum: Certè vidétis quem elégerit Dóminus, quóniam non sit símilis illi in omni pópulo: * Et clamávit omnis pópulus, & ait: Vivat Rex. 1. *Reg.* 10. 24. ℣. Fraternitátem dilígite, Deum timéte, Regem honorificáte. 1. *Petr.* 2. 17. * Et clamávit omnis pópulus. Glória. * Et clamávit omnis pópulus.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 17. De Civit. Dei. Cap. 6. n. 2.

LECTIO VII.

Illud quod ait Saúli Sámuel: Quóniam non servásti mandátum meum quod mandávit tibi Dóminus; quemádmodum nunc paráverat Dóminus regnum tuum usque in ætérnum super Israël, & nunc regnum tuum non stabit tibi, & quæret Dóminus sibi hóminem secúndùm cor suum; & mandábit ei Dóminus esse in príncipem super pópulum suum; quia non custodísti quæ mandávit tibi Dóminus, non sic accipiéndum est, ac si ipsum Saúlem Deus in ætérnum præparáverit regnatúrum, & hoc pósteà nolúerit serváre peccánti, neque enim eum peccatúrum esse nesciébat: sed præparáverat regnum ejus in quo figúra esset regni ætérni. Ideò áddidit: Et nunc regnum tuum non stabit tibi. Stetit ergo, & stabit quod in illo significátum est: sed non huic stabit, quia non in ætérnum ipse fúerat regnatúrus, nec progénies ejus: ut saltèm per pósteros álterum álteri succedéntes, viderétur impléri quod dictum est: In ætérnum.

℟. vij. Factum est verbum Dómini ad Sámuel, dicens: * Pœ́nitet me quòd constitúerim Saül regem. 1. Reg. 15. 10. 11. ℣. Qui facit voluntátem Dei, manet in ætérnum. 1. Joan. 2. 17. * Pœ́nitet.

LECTIO VIII.

Et quæret, inquit, Dóminus sibi hóminem: sive David, sive ipsum Mediatórem significans Testaménti novi, qui figurabátur in chrísmate étiam quo unctus est ipse David, & progénies ejus. Non autem quasi nésciat ubi sit, ità Deus sibi hóminem quærit: sed per hóminem, more hóminum lóquitur: quia & sic loquéndo nos quærit. Non solùm enim Deo Patri, verùm étiam ipsi quoque Unigénito ejus, qui venit quǽrere quod períerat, usque ádeò jam erámus noti, ut in ipso essémus elécti ante constitutiónem mundi.

℟. viij. Dixit Sámuel ad Saúlem; * Pro eò quòd abjecísti sermónem Dómini, abjécit te Dóminus, ne sis Rex. 1. Reg. 15. 23. ℣. Scio ópera tua, quia nomen habes quòd vivas, & mórtuus es. Apoc. 3. 1. * Pro.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO IX. c. 18. v. 9. ad 14.

Superbus condemnatus, humilis justificatus.

Dixit Jesus ad quosdam qui in se confidébant, tanquam justi, & aspernabántur cǽteros, parábolam istam: Duo hómines ascendérunt in Templum ut orárent, unus Pharisǽus, & alter Publicánus. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Enarrat. 2. *in Psal.* 31. n. 10. 11.

QUi vult fórtis esse, velut præsúmens de se, & jactans mérita sua, qualiacúmque illa sint, erit símilis Pharisǽo illi, qui quod à Deo se dicébat accepísse, supérbè tamen jactábat. Grátias, inquit, tibi. Atténdite, fratres mei, quale genus supérbiæ comméndet Deus: verè quale potest subintráre justo hómini, quale potest subrépere étiam bonæ spei viro. Grátias tibi, dicébat. Ergo, cùm dicébat, Grátias tibi, fatebátur ab illo se accepísse quod habébat. Quid enim habes quod non accepísti? Ergo, Grátias tibi ago, dixit. Grátias tibi ago, quia non sum sicut cǽteri hómines, raptóres, injústi, adúlteri, sicut & Publicánus iste. Unde ergo supérbus? Non quia de bonis suis Deo grátias agébat, sed quia super álterum se de ipsis bonis extollébat. Unde supérbus? Quia spernébat cǽteros. Unde probas? In ipsis verbis. Quómodo? Pharisǽus, inquit, ille contémpsit de longè stantem, cui Deus confiténti propinquábat. Publicánus, inquit, de longínquo stabat: sed Deus ad illum de longínquo non stabat. Quare Deus ab illo de longínquo non stabat? Quia álio loco dícitur: Propè est Dóminus his qui obtrivérunt cor.

℟. *ix.* Humílium & mansuetórum semper tibi, Dómine, plácuit deprecátio, * Deus cœlórum, Creátor aquárum, & Dóminus totíus creaturæ, exáudi me. *Judith.* 9. 16. 17. ℣. Publicánus percutiébat pectus suum, dicens: Deus, propítius esto mihi peccatóri. *Luc.* 18. 13. * Deus. Glória. * Deus.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Odíbilis coram Deo est & homínibus supérbia. *Eccli.* 10. 7.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui abundántiâ pietátis tuæ, & mérita súpplicum excédis & vota; effúnde super nos misericórdiam tuam, ut dimíttas quæ consciéntia métuit, & adjícias quod orátio non præsúmit; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. a. Omnis qui se exáltat, humiliábitur; & qui se humíliat, exaltábitur. *Luc.* 18. 14.

FERIA SECUNDA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c.* 15. *v.* 32. *ad finem.*

DIxit Sámuel: Addúcite ad me Agag regem Amalec. Et oblátus est ei Agag pinguíssimus, & tremens. Et dixit Agag: Siccinè séparat amára mors? Et ait Sámuel: Sicut fecit

abſque líberis mulíeres glá-dius tuus, ſic abſque líberis erit inter mulíeres mater tua. Et in fruſta concídit eum Sámuel coram Dómino in Gálgalis. Abiit autem Sámuel in Rámatha: Saül verò aſcéndit in domum ſuam in Gábaa. Et non vidit Sámuel ultrà Saül, uſque ad diem mortis ſuæ: verúmtamen lugébat Sámuel Saúlem, quóniam Dóminum pœnitébat quòd conſtituíſſet eum Regem ſuper Iſraël.

℟. *j.* Dixérunt, *p.* 293.

LECTIO II. *c.* 16. *v.* 1. *ad* 5.

DIxítque Dóminus ad Samuélem: Uſquequò tu luges Saül, cùm ego projécerim eum, ne regnet ſuper Iſraël? Imple cornu tuum óleo, & veni, ut mittam te ad Iſaï Bethlehemítem: próvidi enim in fíliis ejus mihi Regem. Et ait Sámuel: Quómodo vadam? aúdiet enim Saül, & interfíciet me. Et ait Dóminus: Vítulum de arménto tolles in manu tua, & dices: Ad immolándum Dómino veni. Et vocábis Iſaï ad víctimã: & ego oſténdam tibi quid fácias, & unges quemcúmque monſtrávero tibi. Fecit ergo Sámuel, ſicut locútus eſt ei Dóminus. Venítque in Béthlehem, & admiráti ſunt ſenióres civitátis occurréntes ei, dixerúntque: Pacificúſne eſt ingréſſus tuus? Et ait: Pacíficus. Ad immolándum Dómino veni: ſanctificámini, & veníte mecum, ut ímmolem. Sanctificávit ergo Iſaï & fílios ejus, & vocávit eos ad ſacrifícium.

℟. *ij.* Nóluit, *p.* 294.

LECTIO III. *v.* 10. *ad* 13.

ADdúxit ítaque Iſaï ſeptem fílios ſuos coram Samuéle: & ait Sámuel ád Iſaï: Non elégit Dóminus ex iſtis. Dixítque Sámuel ad Iſaï; Nunquid jam compléti ſunt filii? Qui reſpóndit: Adhuc réliquus eſt párvulus, & paſcit oves. Et ait Sámuel ad Iſaï: Mitte, & adduc eum: nec enim diſcumbémus priùs quàm huc ille véniat. Miſit ergo, & addúxit eum. Erat autem rufus, & pulcher aſpéctu, decoráque fácie. Et ait Dóminus: Surge, unge eum, ipſe eſt enim. Tulit ergo Sámuel cornu ólei, & unxit eum in médio fratrum ejus: & diréctus eſt Spíritus Dómini à die illa in David, & deínceps. Surgénſque Sámuel, ábiit in Rámatha.

℟. *iij.* Dixit, *p.* 294.

FERIA TERTIA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c.* 16. *v.* 14. *ad* 18.

SPíritus Dómini recéſſit à Saül, & exagitábat eum ſpíritus nequàm, à Dómino. Dixerúntque ſervi Saül ad eum: Ecce ſpíritus Dei malus exágitat te. Júbeat dóminus noſter, & ſervi tui qui coram te ſunt, quærent hóminem ſciéntem psállere cítharâ, ut quando

arripúerit te spíritus Dómini malus, psallat manu suâ, & lévius feras. Et ait Saül ad servos suos : Providéte ergo mihi áliquem benè psalléntem, & addúcite eum ad me. Et respóndens unus de púeris, ait : Ecce vidi filium Isaï Bethlehemítem sciéntem psállere, & fortíssimum róbore, & virum bellicósum, & prudéntem in verbis, & virum pulchrum : & Dóminus est cum eo.

℟. *j.* Tulit, *p.* 295.

LECTIO II. *v.* 19. *ad fin.*

MIsit ergo Saül núntios ad Isaï, dicens : Mitte ad me David filium tuum, qui est in páscuis. Tulit ítaque Isaï ásinum plenum pánibus, & lagénam vini, & hœdum de capris unum, & misit per manum David filii sui, Saúli. Et venit David ad Saül, & stetit coram eo : at ille diléxit eum nimis, & factus est ejus ármiger. Misítque Saül ad Isaï, dicens : Stet David in conspéctu meo : invénit enim grátiam in óculis meis. Igitur quandocúmque spíritus Dómini malus arripiébat Saül, David tollébat cítharam, & percutiébat manu suâ, & refocillabátur Saül & lévius habébat : recedébat enim ab eo spíritus malus.

℟. *ij.* Tulérunt, *p.* 295.

LECTIO III. *c.* 17. *v.* 4. *ad* 10.

ET egréssus est vir spúrius de castris Philisthinórum, nómine Góliath, de Geth, altitúdinis sex cubitórum & palmi : & cassis ǽrea super caput ejus, & loricâ squamátâ induebátur. Porrò pondus lorícæ ejus, quinque míllia siclórum æris erat : & ócreas ǽreas habébat in crúribus : & clýpeus ǽreus tegébat húmeros ejus. Hastíle autem hastæ ejus erat quasi liciatórium texéntium ; ipsum autem ferrum hastæ ejus sexcéntos siclos habébat ferri ; & ármiger ejus antecedébat eum. Stánsque clamábat advérsum phalángas Israël, & dicébat eis : Quare venístis paráti ad prǽlium ? Nunquid ego non sum Philisthǽus, & vos servi Saül ? Elígite ex vobis virum, & descéndat ad singuláre certámen. Si quíverit pugnáre mecum & percússerit me, érimus vobis servi : si autem ego prævalúero, & percússero eum, vos servi éritis, & serviétis nobis. Et aiébat Philisthǽus : Ego exprobrávi agmínibus Israël hódie : date mihi virum, & íneat mecum singuláre certámen.

℟. *iij.* Ait, *p.* 295.

FERIA QUARTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c.* 17. *v.* 37. *ad* 41.

AIt David : Dóminus qui erípuit me de manu leónis & de manu ursi, ipse me liberábit de manu Philisthǽi hujus. Dixit autem Saül ad David : Vade,

& Dóminus tecum sit. Et induit Saül David vestiméntis suis, & impósuit gáleam ǽream super caput ejus, & vestivit eum loricâ. Accinctus ergo David gládio ejus super vestem suam, cœpit tentáre si armátus posset incédere: non enim habébat consuetúdinem. Dixítque David ad Saül: Non possum sic incédere, quia non usum hábeo. Et depósuit ea. Et tulit báculum suum quem semper habébat in mánibus: & elégit sibi quinque limpidíssimos lápides de torrénte, & misit eos in peram pastorálem quam habébat secum, & fundam manu tulit: & procéssit advérsum Philisthǽum. Ibat autem Philisthǽus incédens, & appropínquans advérsùm David, & ármiger ejus ante eum.

℟. *j.* Factum, *p.* 296.

LECTIO II. *v.* 42. *ad* 47.

CUmque inspexísset Philisthǽus & vidísset David, despéxit eum: erat enim adoléscens, rufus, & pulcher aspéctu. Et dixit Philisthǽus ad David: Nunquid ego canis sum, quòd tu venis ad me cum báculo? Et maledíxit Philisthǽus David in diis suis. Dixítque ad David: Veni ad me, & dabo carnes tuas volatílibus cœli & béstiis terræ. Dixit autem David ad Philisthǽum: Tu venis ad me cum gládio, & hasta, & clýpeo: ego autem vénio ad te in nómine Dómini exercítuum, Dei ágminum Israël quibus exprobrásti hódie. Et dabit te Dóminus in manu mea, & percútiam te, & áuferam caput tuum à te: & dabo cadávera castrórum Philisthiim hódie volatílibus cœli & béstiis terræ: ut sciat omnis terra, quia est Deus in Israël: & nóverit univérsa ecclésia hæc, quia non in gládio, nec in hasta salvat Dóminus: ipsíus enim est bellum, & tradet vos in manus nostras.

℟. *ij.* Dixit, *p.* 296.

LECTIO III. *v.* 48. *ad* 51.

CUm ergo surrexísset Philisthǽus, & veníret, & appropinquáret contra David, festinávit David, & cucúrrit ad pugnam ex advérso Philisthǽi. Et misit manum suam in peram, tulítque unum lápidem, & fundâ jecit, & circumdúcens percússit Philisthǽum in fronte: & infixus est lapis in fronte ejus, & cécidit in fáciem suam super terram. Prævaluítque David advérsùm Philisthǽum in funda & lápide, percussúmque Philisthǽum interfécit. Cúmque gládium non habéret in manu David, cucúrrit, & stetit super Philisthǽum, & tulit gládium ejus, & edúxit eum de vagína sua: & interfécit eum, præcidítque caput ejus. Vi-

déntes autem Philísthiim, quòd mórtuus esset fortíssimus eórum, fugérunt.

℟. iij. Ait Sámuel: * Mélior est obediéntia quàm víctimæ, & auscultáre, magìs quàm offérre ádipem aríetum. 1. *Reg.* 15. 22. ℣. Misericórdiam volo, & non sacrificium. *Matt.* 9. 13. * Mélior. Glória. * Mélior.

FERIA QUINTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c.* 18. *v.* 6. *ad* 11.

CUm reverterétur, percússo Philisthǽo, David, egréssæ sunt mulíeres de univérsis úrbibus Israël, cantántes, chorósque ducéntes in occúrsum Saül regis, in týmpanis lætítiæ, & in sistris. Et præcinébant mulíeres ludéntes, atque dicéntes: Percússit Saül mille, & David decem míllia. Irátus est autem Saül nimis, & displícuit in óculis ejus sermo iste, dixítque: Dedérunt David decem míllia, & mihi mille dedérunt: quid ei súperest, nisì solum regnum? Non rectis ergo óculis Saül aspiciébat David à die illa, & deínceps. Post diem autem álteram, invásit spíritus Dei malus Saül, & prophetábat in médio domûs suæ: David autem psallébat manu suâ, sicut per síngulos dies: tenebátque Saül lánceam, & misit eam, putans quòd configere posset David cum paríete: & declinávit David à fácie ejus secúndò.

℟. j. Dixérunt, *p.* 293.

LECTIO II. *c.* 21. *v.* 1. *ad* 6.

VEnit autem David in Nobe ad Achímelech sacerdótem: & obstúpuit Achímelech, eò quòd venísset David. Et dixit ei: Quare tu solus, & nullus est tecum? Et ait David ad Achímelech sacerdótem: Rex præcépit mihi sermónem, & dixit: Nemo sciat rem propter quam missus es à me, & cujúsmodi præcépta tibi déderim: nam & púeris condíxi in illum & illum locum. Nunc ergo si quid habes ad manum, vel quinque panes, da mihi, aut quidquid invéneris. Et respóndens sacérdos ad David, ait illi: Non hábeo láicos panes ad manum, sed tantùm panem sanctum: si mundi sunt púeri, máximè à muliéribus? Et respóndit David sacerdóti, & dixit ei: Equidem, si de muliéribus ágitur: continúimus nos ab herì & nudiustértiùs, quando egrediebámur, & fuérunt vasa puerórum sancta: porrò via hæc pollúta est, sed & ipsa hódie sanctificábitur in vasis. Dedit ergo ei sacérdos sanctificátum panem: neque enim erat ibi panis, nisì tantùm panes propositiónis, qui subláti fúerant à fácie Dómini, ut poneréntur panes cálidi.

℟. ij. Nóluit, *p.* 294.

LECTIO III. *c. 25. v. 1. ad 8.*

MOrtuus est autem Sámuel: & congregátus est univérsus Israël, & planxérunt eum, & sepeliérunt eum in domo sua in Rámatha. Consurgénsque David, descéndit in desértum Pharan. Erat autem vir quíspiã in solitúdine Maon, & posséssio ejus in Carmélo, & homo ille magnus nimis: erántque ei ovestria míllia, & mille capræ. Et áccidit ut tonderétur grex ejus in Carmélo. Nomen autem viri illíus erat Nabal: & nomen uxóris ejus Abígaïl; erátque múlier illa prudentíssima & speciósa. Porrò vir ejus durus, & péssimus, & malitiósus: erat autem de génere Caleb. Cùm ergo audísset David in desérto quòd tondéret Nabal gregẽ suum, misit decem júvenes, & dixit eis: Ascéndite in Carmélum, & veniétis ad Nabal, & salutábitis eum ex nómine meo pacíficè. Et dicétis: Sit frátribus meis & tibi pax, & dómui tuæ pax, & ómnibus quæcúmque habes, sit pax. Audívi quòd tondérent pastóres tui qui erant nobíscum in desérto. Nunquam eis moléſti fúimus, nec aliquándo défuit quidquam eis de grege, omni témpore quo fuérunt nobíscum in Carmélo. Intérroga púeros tuos, & indicábunt tibi. Nunc ergo invéniant púeri tui grátiam in óculis tuis: in die enim bona venímus. Quodcúmque invénerit manus tua, da servis tuis & filio tuo David.

℟. *iij.* Dixit, *p.* 294.

FERIA SEXTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c. 25. v. 9. ad 13.*

CUm veníssent púeri David, locúti sunt ad Nabal ómnia verba hæc ex nómine David, & siluérunt. Respóndens autem Nabal púeris David, ait: Quis est David? & quis est filius Isaï? Hódie increvérunt servi qui fúgiunt dóminos suos. Tollam ergo panes meos, & aquas meas, & carnes pécorum quæ occídi tonsóribus meis, & dabo viris quos néscio unde sint? Regréssi sunt ítaque púeri David per viam suam, & revérsi venérunt, & nuntiavérunt ei ómnia verba quæ díxerat. Tunc ait David púeris suis: Accingátur unusquísque gládio suo. Et accíncti sunt sínguli gládiis suis, accinctúsque est & David ense suo: & secúti sunt David quasi quadringénti viri. Porrò ducénti remansérunt ad sárcinas.

℟. *j.* Tulit, *p.* 295.

LECTIO II. *v. 23. ad 27.*

CUm autem vidísset Abígaïl David, festinávit, & descéndit de ásino, & prócidit coram David super fáciem suam, & adorávit super terram, & cécidit ad pedes ejus, & dixit: In me sit, dómine mi, hæc iníquitas. Loquátur, óbsecro,

ancílla tua in aúribus tuis : & audi verba fámulæ tuæ. Ne ponat, oro, dóminus meus rex cor suum super virum istum iníquum Nabal : quóniam secúndùm nomen suum stultus est, & stultítia est cum eo. Ego autem ancílla tua non vidi púeros tuos, dómine mi, quos misísti. Nunc ergo, dómine mi, vivit Dóminus, & vivit ánima tua, qui prohíbuit te ne veníres in sánguinem, & salvávit manum tuam tibi : & nunc fiant sicut Nabal inimíci tui, & qui quærunt dómino meo malum. Quaprópter súscipe benedictiónem hanc quam áttulit ancílla tua tibi dómino meo : & da púeris qui sequúntur te dóminum meum.

℟. ij. Tulérunt, p. 295.

LECTIO III. v. 32. ad 35.

ET ait David ad Abígaïl : Benedíctus Dóminus Deus Israël, qui misit hódie te in occúrsum meum, & benedíctum elóquium tuum, & benedícta tu, quæ prohibuísti me hódie, ne irem ad sánguinem, & ulcíscerer me manu meâ. Alióquin, vivit Dóminus Deus Israël, qui prohíbuit me ne malum fácerem tibi : nisi citò venísses in occúrsum mihi, non remansísset Nabal usque ad lucem matutínam, mingens ad paríetem. Suscépit ergo David de manu ejus ómnia quæ attúlerat ei, dixítque ei : Vade pacíficè in domum tuam, ecce audívi vocem tuam, & honorávi fáciem tuam.

℟. iij. Ait, p. 295.

SABBATO.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 31. v. 1. ad 5.

PHilísthiim pugnábant advérsùm Israël : & fugérunt viri Israël ante fáciem Philísthiim, & cecidérunt interfécti in monte Gélboë. Irruerúntque Philísthiim in Saül & in filios ejus : & percussérunt Jónatham, & Abínadab, & Melchísua, filios Saül. Totúmque pondus prælii versum est in Saül : & consecúti sunt eum viri sagittárii, & vulnerátus est veheménter à sagittáriis. Dixítque Saül ad armígerum suum : Evagína gládium tuum, & pércute me : ne fortè véniant incircumcísi isti, & interfíciant me, illudéntes mihi. Et nóluit ármiger ejus : fúerat enim nímio terróre pertérritus. Arrípuit ítaque Saül gládium, & írruit super eum. Quod cùm vidísset ármiger ejus, vidélicet quòd mórtuus esset Saül, írruit étiam ipse super gládium suum, & mórtuus est cum eo.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. *è III. Noctur. Dom. præced.*

LECTIO II. v. 6. ad 7.

MOrtuus est ergo Saül, & tres filii ejus, & ármiger illíus, & univérsi vi-

ri ejus in die illa páriter. Vidéntes autem viri Israël, qui erant trans vallem, & trans Jordánem, quòd fugissent viri Israëlitæ, & quòd mórtuus esset Saül & filii ejus, reliquérunt civitátes suas, & fugérunt: venerúntque Philísthiim, & habitavérunt ibi.

LECTIO III. *v.* 8. *ad finem.*

FActâ autem die álterâ, venérunt Philísthiim, ut spoliárent interféctos, & invenérunt Saül & tres filios ejus jacéntes in monte Gélboë. Et præcidérunt caput Saül, & spoliavérunt eum armis: & misérunt in terram Philisthinórum per circúitum, ut annuntiarétur in templo idolórum, & in pópulis. Et posuérunt arma ejus in templo Astharoth: corpus verò ejus suspendérunt in muro Bethsan. Quod cùm audíssent habitatóres Jabes Gálaad, quæcúmque fécerant Philísthiim Saül, surrexérunt omnes viri fortíssimi, & ambulavérunt totâ nocte, & tulérunt cadáver Saül & cadávera filiórum ejus, de muro Bethsan venerúntque Jabes Gálaad, & combussérunt ea ibi. Et tulérunt ossa eórum, & sepeliérunt in némore Jabes, & jejunavérunt septem diébus.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *g.* David in sua misericórdia consecútus est sedem regni, in sécula. 1. *Mach.* 2. 57.

Oratio, Sentiámus, *infrà, ad Laudes*, *p.* 308.

DOMINICA XI.

POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber secúndus Regum.

LECTIO I. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 4.

FActum est autem, postquàm mórtuus est Saül, ut David reverterétur à cæde Amalec, & manéret in Síceleg duos dies. In die autem tértia, appáruit homo véniens de castris Saül, veste conscíssâ, & púlvere conspérsus caput: & ut venit ad David, cécidit super fáciem suam, & adorávit. Dixítque ad eum David: Unde venis? Qui ait ad eum: De castris Israël fugi. Et dixit ad eum David: Quod est verbum quod factum est? Indica mihi. Qui ait: Fugit pópulus ex prælio, & multi corruéntes è pópulo mórtui sunt: sed & Saül & Jónathas filius ejus interiérunt.

℟. *j.* Interfécit Dóminus Saül, & * Tránstulit regnum ejus ad David filium Isaï. 1. *Par.* 10. 14. ℣. Amóto Saül, suscitávit Deus David regem. *Act.* 13. 22. * Tránstulit.

LECTIO II. *v.* 5. *ad* 10.

DIxítque David ad adolescéntem qui nuntiábat ei: Unde scis quia mórtuus est Saül, & Jónathas filius ejus? Et ait adoléscens qui nuntiábat ei: Casu veni in montem Gélboë, &

Saül incumbébat super hastam suam: porrò currus & équites appropinquábant ei, & convérsus post tergum suum, vidénsque me vocávit. Cui cùm respondíssem, Adsum; dixit mihi: Quisnam es tu? Et áio ad eum: Amalecítes ego sum. Et locútus est mihi: Sta super me, & intérfice me: quóniam tenent me angústiæ, & adhuc tota ánima mea in me est. Stánsque super eum, occídi illum: sciébam enim quòd vívere non póterat post ruínam. Et tuli diadéma quod erat in cápite ejus, & armíllam de bráchio illíus, & áttuli ad te dóminum meum huc.

℟. ij. Iniit David cum majóribus natu Israël fœdus coram Dómino: * Unxerúntque David Regẽ super Israël, juxta sermónem Dómini, quem locútus est in manu Sámuel. 1. *Par.* 11. 3. ℣. Testimónium pérhibens dixit Deus: Invéni David fílium Jesse, virum secúndùm cor meum. *Act.* 13. 22. * Unxerúntque.

LECTIO III. *v.* 11. *ad* 16.

APprehéndens autem David, vestiménta sua scidit, omnésque viri qui erant cum eo, & planxérunt, & flevérunt, & jejunavérunt usque ad vésperam super Saül, & super Jónatham fílium ejus, & super pópulum Dómini, & super domum Israël, eò quòd corruíssent gládio. Dixítque David ad júvenem qui nuntiáverat ei: Unde es tu? Qui respóndit: Fílius hóminis ádvenæ Amalecítæ ego sum. Et ait ad eum David: Quare non timuísti míttere manum tuam ut occíderes christum Dómini? Vocánsque David unũ de púeris suis, ait: Accédens írrue in eum. Qui percússit illum, & mórtuus est. Et ait ad eum David: Sanguis tuus super caput tuum, os enim tuum locútum est advérsùm te, dicens: Ego interféci christum Dómini

℟. iij. Cùm transcendíssent qui portábant arcam Dómini sex passus, immolábat bovem & aríetem; * Et David saltábat totis víribus ante Dóminum. 2. *Reg.* 6. 13. 14. ℣. Pétiit David ut inveníret tabernáculum Deo Jacob. *Act.* 7. 46. * Et David. Glória. * Et David.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiástici.

LECTIO IV. *c.* 47. *v.* 1. *ad* 6.

SUrréxit Nathan Prophéta, in diébus David. Et quasi adeps separátus à carne, sic David à filiis Israël. Cum leónibus lusit, quasi cum agnis: & in ursis simíliter fecit sicut in agnis óvium, in juventúte sua. Nunquid non occídit gigántem, & ábstulit oppróbrium de gente? In tollén-do manum saxo fundæ de-

jécit exultatiónem Góliæ: nam invocávit Dóminum omnipoténtem, & dedit in déxtera ejus tóllere hóminem fortem in bello, & exaltáre cornu gentis suæ.

℟. *iv.* Cùm compléti fúerint dies tui, & dormíeris cum pátribus tuis, * Suscitábo semen tuum post te, quod egrediétur de útero tuo, & firmábo regnum ejus. 2. *Reg.* 7. 12. ℣. Hujus Deus ex sémine, secúndùm promissiónem, edúxit Israël Salvatórem, Jesum. *Act.* 13. 23. * Suscitábo.

LECTIO V. *v.* 7. *ad* 11.

SIc in decem míllibus glorificávit eum, & laudávit eum in benedictiónibus Dómini, in offeréndo illi corónam glóriæ: contrívit enim inimícos úndique, & extirpávit Philísthiim contrários usque in hodiérnum diem: contrívit cornu ipsórum usque in ætérnum. In omni ópere dedit confessiónem Sancto & Excélso, in verbo glóriæ. De omni corde suo laudávit Dóminum, & diléxit Deum qui fecit illum: & dedit illi contra inimícos poténtiam. Et stare fecit cantóres contra altáre, & in sono eórum dulces fecit modos.

℟. *v.* Dixit David ad Nathan: Peccávi Dómino: * Dixítque Nathan ad David: Dóminus quoque tránstulit peccátum túum, 2. *Reg.* 12. 13. ℣. Si confiteámur peccáta nostra, fidélis est & justus Deus, ut remíttat nobis peccáta nostra. 1. *Joan.* 1. 9. * Dixítque.

LECTIO VI. *v.* 12. *ad* 13.

ET dedit in celebratiónibus decus, & ornávit témpora usque ad consummatiónem vitæ, ut laudárent nomen sanctum Dómini, & amplificárent manè Dei sanctitátem. Dóminus purgávit peccáta ipsíus, & exaltávit in ætérnum cornu ejus: & dedit illi testaméntum regni, & sedem glóriæ in Israël.

℟. *vj.* Ait Rex Abísaï & univérsis servis suis: Ecce fílius meus qui egréssus est de útero meo, quærit ánimam meam! quantò magìs nunc fílius Jémini? * Dimíttite eum, ut maledícat, juxta præcéptum Dómini. 2. *Reg.* 16. 11. ℣. Christus, cùm maledicerétur, non maledicébat, cùm paterétur, non comminabátur; tradébat autem judicánti se injústè. 1. *Petr.* 2. 23. * Dimíttite. Glória. * Dimíttite.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 2. *De David & Saül.*

LECTIO VII.

CUm Saül incidísset in manus David, post datam salútem insequens illum, & occídere volens,

cúmque posset hostem cum univérso exércitu concídere, dimísit illum íntegrum & incólumem. Ideóque cùm sciret morbum regis immedicábilem esse, neque illum unquam hostílem in se ánimum positúrum, submóvit sese ab óculis illíus, & apud Bárbaros vitam agébat, sérviens, honóre privátus, pudóre suffúsus, labóre ac miséria, sibi ipse parans ad victum necessária. Atqui non hoc tantùm est quod mirémur: sed illud quoque quòd postéaquàm audíerat Regem in ácie cecidísse, discídit vestem, & cínere se conspérsit, & eo luctu luxit, quo quis lugéret, amísso primogénito germanóque fílio. Subínde nomen illíus inclámans unà cum filii nómine; compósitis étiam encómiis, ac voces acérbi dolóris testes emíttens, impránsus mansit usque ad vésperam, éxecrans & ipsa loca quæ Saúlis sánguinem excéperant.

℟. *vij*. Dixit David ad Dóminum, cùm vidísset Angelum cædéntem pópulum: * Ego sum qui peccávi, ego iníquè egi; isti qui oves sunt, quid fecérunt? 2. *Reg.* 24. 17. ℣. Tribulátio & angústia in omnem ánimam hóminis operántis malum. *Rom.* 2. 9. * Ego.

LECTIO VIII.

NUnc mihi quisque recordétur inimíci qui læsit, dolóre etiámnum in ánimo æstuánte, atque hunc & vívum servet, & vitâ defúnctum deplóret, haud quidem ad ostentatiónem, sed ex ánimo verόque corde; etiámsi quid perferéndum sit incómmodi, ne quid offéndat eum qui læsit, ómnia tum fáciat, tum patiátur, magna à Deo expéctans prǽmia. En hic étiam regnum adéptus est, nec tamen inquinávit cæde manus, sed dextram habens puram, sic corónâ redimítus est, sic ad sólium ascéndit, púrpurâ ac diadémate magnificéntius encómium gestans, vidélicet quòd hosti pepercísset, quòd eúmdem extínctum luxísset. Idcircò non vivus modò, sed & mórtuus, hóminum memóriâ celebrátur.

℟. *viij*. Mórtuus est David in senectúte bona, * Plenus diérum, & divítiis, & glóriâ: & regnávit Sálomon fílius ejus pro eo. 1. *Par.* 29. 28. ℣. David in sua generatióne, cùm administrásset voluntáti Dei, dormívit, & appósitus est ad patres suos. *Act.* 13. 36. * Plenus.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Marcum.

LECTIO IX. *c.* 7. *v.* 31. *ad finem.*

Surdus & Mutus.

EXiens Jesus de finibus Tyri, venit per Sidónem ad mare Galilǽæ. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbýteri.

Inter Homil. Æstiv. de Temp.

SUspíciens Jesus in cœlum, ingémuit, & ait illi: Ephphétha, quod est, Adaperíre; & statim apértæ sunt aures ejus, & solútum est vínculum linguæ ejus. Rectè sanatúrus ægrótum Dóminus, súspicit in cœlum, & ingémuit: ut ubi nobis speránda salus, & quâ compunctiónis vel lacrymárum sit devotióne quærénda ac peténda, signíficet. Suspíciens in cœlum, ingémuit: quia nos, quos ad cœléstia possidénda creávit, longè in terréstria dejéctos esse dóluit. Suspíciens in cœlum, ingémuit: ut nobis, qui à cœléstibus gaúdiis per terréna oblectaménta discéssimus, ad hæc per gémitus & suspíria insinuáret esse redeúndũ. Quod autem ait, Ephphétha, id est, Adaperíre, propter aures dixit sanándas, quas súrditas diútina claúserat, sed ad audiéndum jam tactus pateféćit ipsíus. Unde credo mos increbúerit Ecclésiæ, ut sacerdótes illíus his quos percipiéndis Baptísmi sacraméntis præparant, priùs inter cœtera consecratiónis exórdia, de salíva oris sui nares tangant & aures, dicéntes, Ephphétha: ut abjéctis delectatiónibus nóxiis, solum Christi semper amplectántur odórem, & relícto audítu linguæ nequã, aúdiant verba Christi.

℟. *ix.* Aures audiéntium diligénter auscultábunt; & * Cor stultórum intélliget sciéntiam; & lingua balbórum velóciter loquétur & planè. *Is.* 32. 3. 4. ℣. Apértæ sunt aures surdi & muti, & solútum est vínculum linguæ ejus. *Marc.* 7. 35. * Cor. Glória. * Cor.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. J. Aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus, claudus, & apérta erit lingua mutórum. *Is.* 35. 5. 6.

Oratio.

SEntiámus, Dómine, quǽsumus, auxílium grátiæ tuæ, quæ aures nostras ad obediéndum tibi apériat, & linguam nostram ad rectè & piè loquéndum solvat; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Benè ómnia fecit; & surdos fecit audíre, & mutos loqui. *Marc.* 7. 37.

FERIA SECUNDA.

De Libro secúndo Regum.

LECTIO I. *c.* 1. *v.* 18. *ad fin.*

AIt David: Consídera, Israël, pro his qui mórtui sunt super excélsa tua vulneráti. Inclyti Israël super montes tuos interfécti sunt. Quómodo cecidérunt fortes? Nolíte annuntiáre in Geth, neque annuntiétis in cómpitis Ascalónis: ne fortè læténtur fíliæ Philísthiim, ne exúltent fíliæ incircumcisórum. Montes

Gélboë, nec ros nec plúvia véniant super vos, neque sint agri primitiárum: quia ibi abjéctus est clýpeus fórtium, clýpeus Saül, quasi non esset unctus óleo. A sánguine interfectórum, ab ádipe fórtium, sagítta Jónathæ nunquam rédiit retrórsùm, & gládius Saül non est revérsus inánis. Saül & Jónathas amábiles & decóri in vita sua, in morte quoque non sunt divísi, áquilis velocióres, leónibus fortióres. Fíliæ Israël, super Saül flete, qui vestiébat vos cóccino in delíciis, qui præbébat ornaménta aúrea cúltui vestro. Quómodo cecidérunt fortes in prælio! Jónathas in excélsis tuis occísus est! Dóleo super te, frater mi Jónatha, decóre nimis, & amábilis super amórem mulíerum. Sicut mater únicum amat fílium suum, ità ego te diligébam. Quómodo cecidérunt robústi, & periérunt arma béllica!

℟. j. Interfécit, p. 304.

Lectio II. c. 2. v. 1. ad 4.

Igitur post hæc, consúluit David Dóminum, dicens: Num ascéndam in unam de civitátibus Juda? Et ait Dóminus ad eum: Ascénde. Dixítque David: Quò ascéndam? Et respóndit ei: In Hebron. Ascéndit ergo David, & duæ uxóres ejus, Achínoam Jezraëlítes, & Abigaïl uxor Nabal Carméli. Sed & viros qui erant cum eo, duxit David singulos cum domo sua: & mansérunt in óppidis Hebron. Venerúntque viri Juda, & unxérunt ibi David, ut regnáret super domum Juda. Et nuntiátum est David quòd viri Jabes Gálaad sepelíssent Saül.

℟. ij. Iniit, p. 305.

Lectio III. v. 5. ad 10.

Misit ergo David núntios ad viros Jabes Gálaad, dixítque ad eos: Benedícti vos Dómino, qui fecístis misericórdiam hanc cum dómino vestro Saül, & sepelístis eum. Et nunc retríbuet vobis quidem Dóminus misericórdiam & veritátem: sed & egò reddam grátiam, eò quòd fecístis verbum istud. Confortén tur manus vestræ, & estóte fílii fortitúdinis: licèt enim mórtuus sit dóminus vester Saül, tamen me unxit domus Juda in Regem sibi. Abner autem fílius Ner, princeps exércitûs Saül, tulit Isboseth fílium Saül, & circumdúxit eum per castra: Regémque constítuit super Gálaad & super Gessúri, & super Jézraël, & super Ephraïm, & super Bénjamin, & super Israël univérsum. Quadragínta annórum erat Isboseth fílius Saül, cùm regnáre cœpísset super Israël, & duóbus annis regnávit: sola autem domus Juda sequebátur David.

℟. iij. Cùm, p. 305.

Gábaa: Oza autem & Ahio, filii Abínadab, minábant plaustrum novum. Cúmque tulíssent eam de domo Abínadab qui erat in Gábaa custódiens arcam Dei, Ahio præcedébat arcam. David autem & omnis Israël ludébant coram Dómino, in ómnibus lignis fabrefáctis, & cítharis, & lyris, & týmpanis, & sistris, & cýmbalis. Postquàm autem venérunt ad Areã Nachon, exténdit Oza manum ad arcam Dei, & ténuit eam; quóniam calcitrábant boves, & declinavérunt eam. Iratúsque est indignatióne Dóminus contra Ozam, & percússit eum super temeritáte: qui mórtuus est ibi juxta arcam Dei.

℟. *iij.* Teténdit Oza manum suam, ut sustentáret arcam; bos quippe lascíviens, paúlulum inclináverat eam. * Irátus est ítaque Dóminus contra Ozam, & percússit eum, eò quòd tetigísset arcam, & mórtuus est ibi. 1. *Par.* 13. 9. 10. ℣. Quantò magis putátis deterióra meréri supplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, & Sánguinem Testaménti pollútum dúxerit? *Hebr.* 10. 29. * Irátus. Glória. * Irátus.

FERIA QUINTA.

De Libro secúndo Regum.

Lectio I. *c.* 6. *v.* 8. *ad* 11.

Contristátus est David, eò quòd percussísset Dóminus Ozam, & vocátum est nomen loci illíus, Percússio Ozæ, usque in diem hanc. Et extímuit David Dóminum in die illa, dicens: Quómodo ingrediétur ad me arca Dómini? Et nóluit divértere ad se arcam Dómini in Civitátem David: sed divértit eam in domum Obédedom Gethæi. Et habitávit arca Dómini in domo Obédedom Gethæi tribus ménsibus: & benedíxit Dóminus Obédedom & omnem domum ejus.

℟. *j.* Interfécit, *p.* 304.

Lectio II. *v.* 12. *ad* 17.

Nuntiatúmque est regi David quòd benedixísset Dóminus Obédedom & ómnia ejus, propter arcam Dei. Abiit ergo David, & addúxit arcam Dei de domo Obédedom in Civitátem David, cum gaúdio: & erant cum David septem chori, & víctima vítuli. Cúmque transcendíssent qui portábant arcam Dómini sex passus, immolábat bovem & arietem, & David saltábat totis víribus ante Dóminum: porrò David erat accínctus ephod líneo. Et David, & omnis domus Israël ducébant arcam testaménti Dómini, in júbilo, & in clangóre búccinæ. Cúmque intrásset arca Dómini in Civitátem David, Michol fília Saül, prospíciens per fenéstram, vidit regem David subsiliéntem atque saltántem coram Dómino: & despéxit eum in corde suo.

Et introduxérunt arcam Dómini, & impoſuérunt eam in loco ſuo, in médio tabernáculi quod teténderat ei David : & óbtulit David holocaúſta & pacífica coram Dómino.

℟. *ij.* Iniit, *p.* 305.

LECTIO III. *v.* 20. *ad fin.*

REversúſque eſt David ut benedíceret dómui ſuæ; & egréſſa Michol fília Saül in occúrſum David, ait : Quàm glorióſus fuit hódie Rex Iſraël, diſcoopériens ſe ante ancíllas ſervórum ſuórum, & nudátus eſt, quaſi ſi nudétur unus de ſcurris! Dixítque David ad Michol : Ante Dóminum qui elégit me pótiùs quàm patrem tuum, & quàm omnem domum ejus, & præcépit mihi ut eſſem dux ſuper pópulum Dómini in Iſraël, & ludam, & vílior fiam pluſquàm factus ſum, & ero húmilis in óculis meis, & cum ancíllis de quibus locúta es, glorióſior apparébo. Igitur Michol filiæ Saül non eſt natus filius uſque in diem mortis ſuæ.

℟. *iij.* Cùm, *p.* 305.

FERIA SEXTA.

De Libro ſecúndo Regum.

LECTIO I. *c.* 7. *v.* 4. *ad* 7.

FActum eſt in illa nocte : & ecce ſermo Dómini ad Nathan, dicens : Vade, & lóquere ad ſervum meũ David : Hæc dicit Dóminus : Nunquid tu ædificábis mihi domum ad habitándum? Neque enim habitávi in domo, ex die illa quâ edúxi fílios Iſraël de terra Ægypti, uſque in diem hanc : ſed ambulábam in tabernáculo, & in tentório. Per cuncta loca, quæ transívi cum ómnibus fíliis Iſraël, nunquid loquens locútus ſum ad unam de tríbubus Iſraël, cui præcépi, ut páſceret pópulum meum Iſraël, dicens : Quare non ædificáſti mihi domum cedrínam?

℟. *j.* Cùm compléti, *p.* 306.

LECTIO II. *v.* 8. *ad* 11.

ET nunc hæc dices ſervo meo David : Hæc dicit Dóminus exercítuum : Ego tuli te de páſcuis ſequéntem greges, ut eſſes dux ſuper pópulum meum Iſraël : & fui tecum in ómnibus ubicúmque ambuláſti, & interféci univérſos inimícos tuos à fácie tua : fecíque tibi nomen grande, juxta nomen magnórum qui ſunt in terra. Et ponam locum pópulo meo Iſraël, & plantábo eum, & habitábit ſub eo, & non turbábitur ámpliùs : nec addent filii iniquitátis ut afflígant eum ſicut priùs, ex die quâ conſtítui Júdices ſuper pópulum meũ Iſraël. Et réquiem dabo tibi ab ómnibus inimícis tuis : prædicítque tibi Dóminus, quòd domum fáciat tibi Dóminus.

℟. *ij.* Dixit, *p.* 306.

LECTIO III. *v.* 12. *ad* 16.

CUmque compléti fuerint dies tui, & dormíeris cum pátribus tuis, suscitábo semen tuum post te, quod egrediétur de útero tuo: & firmábo regnum ejus. Ipse ædificábit domum nómini meo, & stabíliam thronum regni ejus usque in sempitérnum. Ego ero ei in patrem, & ipse erit mihi in fílium: qui si iníquè áliquid gésserit, árguam eum in virga virórum, & in plagis filiórum hóminum. Misericórdiam autem meam non áuferam ab eo, sicut ábstuli à Saül quem amóvi à fácie mea. Et fidélis erit domus tua, & regnum tuum usque in ætérnum ante fáciem tuam, & thronus tuus erit firmus júgiter.

℟. *iij.* Ait, *p.* 306.

SABBATO.

De Libro secúndo Regum.

LECTIO I. *c.* 7. *v.* 18. *ad* 22.

INgréssus est Rex David, & sedit coram Dómino, & dixit: Quis ego sum, Dómine Deus, & quæ domus mea, quia adduxísti me huc usque? Sed & hoc parùm visum est in conspéctu tuo, Dómine Deus, nisi loqueréris étiam de domo servi tui in longínquum: ista est enim lex Adam, Dómine Deus. Quid ergo áddere póterit adhuc David, ut loquátur ad te? Tu enim scis servum tuum, Dómine Deus. Propter verbum tuum, & secúndum cor tuum, fecísti ómnia magnália hæc, ità ut notum fáceres servo tuo. Idcircò magnificátus es, Dómine Deus, quia non est símilis tuî, neque est deus extra te, in ómnibus quæ audívimus áuribus nostris.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. *è III. Nocturno Dom. præced.*

LECTIO II. *c.* 9. *v.* 1. *ad* 5.

ET dixit David: Putásne est áliquis qui remánserit de domo Saül, ut fáciam cum eo misericórdiam, propter Jónathan? Erat autem de domo Saül, servus nómine Siba: quem cùm vocásset Rex ad se, dixit ei: Túne es Siba? Et ille respóndit: Ego sum servus tuus. Et ait Rex: Nunquid súperest áliquis de domo Saül, ut fáciam cum eo misericórdiam Dei? Dixítque Siba Regi: Súperest fílius Jónathæ, débilis pédibus. Ubi, inquit, est? Et Siba ad Regem: Ecce, ait, in domo est Machir filii Ammiel in Lódabar. Misit ergo rex David, & tulit eum.

LECTIO III. *v.* 6. *ad* 10.

CUm autem venísset Miphíboseth filius Jónathæ filii Saül ad David, córruit in fáciem suam, & adorávit. Dixítque David: Miphíboseth? Qui respóndit: Adsum servus tuus. Et ait ei David: Ne tímeas, quia fáciens fáciam in te

misericórdiam; propter Jónathan patrem tuum, & restítuam tibi omnes agros Saül patris tui, & tu cómedes panem in mensa mea semper. Qui adórans eum, dixit: Quis ego sum servus tuus, quóniam respexísti super canem mórtuum símilem meî? Vocávit ítaque Rex Sibam púerum Saül, & dixit ei: Omnia quæcúmque fuérunt Saül & univérsam domum ejus, dedi filio dómini tui. Operáre ígitur ei terram tu, & filii tui, & servi tui: & ínferes filio dómini tui cibos ut alátur: Miphíboseth autem filius dómini tui cómedet semper panem super mensam meã.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Dóminus purgávit peccáta David, & exaltávit in ætérnũ cornu ejus. *Eccli.* 47. 13.

Oratio, Confírma, *infrà, ad Laudes, p.* 319.

DOMINICA XII. POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro secúndo Regum.

LECTIO I. *c.* 11. *v.* 1. *ad* 5.

FActum est, verténte anno, eo témpore quo solent reges ad bella procédere, misit David Joab, & servos suos cum eo, & univérsum Israël, & vastavérunt fílios Ammon, & obsedérunt Rabba: David autem remánsit in Jerúsalem. Dum hæc agerẽntur, áccidit ut súrgeret David de strato suo post merídiem, & deambuláret in solário domûs régiæ: vidítque mulíerem se lavántem, ex advérso super solárium suum: erat autem múlier pulchra valde. Misit ergo Rex, & requisívit quæ esset múlier. Nuntiatúmque est ei, quòd ipsa esset Bethsabée, filia Elíam, uxor Uríæ Hethæi. Missis ítaque David núntiis, tulit eam: quæ cùm ingréssa esset ad illum, dormívit cum ea: statímque sanctificáta est ab immundítia sua, & revérsa est in domum suam, concépto fœtu. Mitténsque nuntiávit David, & ait: Concépi.

℟. *j.* Interfécit Dóminus Saül, & * Tránstulit regnum ejus ad David filium Isaï. 1. *Par.* 10. 14. ℣. Amóto Saül, suscitávit Deus David regem. *Act.* 13. 22. * Tránstulit.

LECTIO II. *v.* 6. *ad* 11.

MIsit autem David ad Joab, dicens: Mitte ad me Uríam Hethæum. Misítque Joab Uríam ad David. Et venit Urías ad David. Quæsivítque David quàm rectè ágeret Joab & pópulus, & quómodo administrarétur bellum. Et dixit David ad Uríam: Vade in domum tuam, & lava pedes tuos. Et egréssus est Urías de domo Regis, secutúsque est eum cibus régius. Dormívit autem Urías ante portam domûs régiæ cum áliis servis dómini sui, & non descéndit ad domum suam. Nuntiatúmque est

David à dicéntibus : Non ivit Urías in domum suam. Et ait David ad Uríam : Nunquid non de via venísti ? quare non descendísti in domum tuam ? Et ait Urías ad David : Arca Dei, & Israël, & Juda hábitant in papiliónibus, & dóminus meus Joab, & servi dómini mei super fáciem terræ manent : & ego ingrédiar domum meam, ut cómedam & bibam, & dórmiam cum uxóre mea ? Per salútem tuam, & per salútem ánimæ tuæ, non fáciam rem hanc.

℟. *ij.* Iniit David cum majóribus natu Israël fœdus coram Dómino : * Unxerúntque David Regem super Israël, juxta sermónem Dómini, quem locútus est in manu Sámuel. 1. *Par.* 11. 3. ℣. Testimónium pérhibens dixit Deus : Invéni David fílium Jesse, virum secúndùm cor meum. *Act.* 13. 22. Unxerúntque.

Lectio III. *v.* 12. *ad* 17.

Ait ergo David ad Uríam: Mane hîc étiam hódie, & cras dimíttam te. Mansit Urías in Jerúsalem in die illa & áltera : & vocávit eum David, ut coméderet coram se & bíberet, & inebriávit eum : qui egréssus véspere, dormívit in strato suo cum servis dómini sui, & in domum suam non descéndit. Factum est ergo manè, & scripsit David epístolam ad Joab : misítque per manum Uríæ, scribens in epístola : Pónite Uríam ex advérso belli, ubi fortíssimum est prælium : & derelínquite eum, ut percússus intéreat. Igitur cùm Joab obsidéret urbem, pósuit Uríam in loco ubi sciébat viros esse fortíssimos. Egressíque viri de civitáte, bellábant advérsùm Joab : & cecidérunt de pópulo servórum David, & mórtuus est étiam Urías Hethǽus.

℟. *iij.* Cùm transcendíssent qui portábant arcam Dómini sex passus, immolábat bovem & aríetem ; * Et David saltábat totis víribus ante Dóminum. 2. *Reg.* 6. 13. 14. ℣. Pétiit David ut inveníret tabernáculum Deo Jacob. *Act.* 7. 46. * Et David. Glória. * Et David.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiástici.

Lectio IV. *c.* 3. *v.* 20. *ad* 27.

Quantò magnus es, humília te in ómnibus, & coram Deo invénies grátiam : quóniam magna poténtia Dei solíus, & ab humílibus honorátur. Altióra te ne quæsíeris, & fortióra te ne scrutátus fúeris : sed quæ præcépit tibi Deus, illa cógita semper, & in plúribus opéribus ejus ne fúeris curiósus. Non est enim tibi necessárium, ea quæ abscóndita sunt, vidére óculis tuis. In supervácuis rebus noli scrutári multiplíciter, & in plúribus opéribus ejus non eris cu-

rióſus. Plúrima enim ſuper ſenſum hóminum oſténſa ſunt tibi. Multos quoque ſupplantávit ſuſpício illórum, & in vanitáte detínuit ſenſus illórum. Cor durum habébit malè in noviſſimo: & qui amat perículum, in illo períbit.

℟. *iv.* Cùm compléti fúerint dies tui, & dormíeris cum pátribus tuis, * Suſcitábo ſemen tuum poſt te, quod egrediétur de útero tuo, & firmábo regnum ejus. 2. *Reg.* 7. 12. ℣. Hujus Deus ex sémine, ſecúndùm promiſſiónem edúxit Iſraël Salvatórem, Jeſum. *Act.* 13. 23. * Suſcitábo.

LECTIO V. *c.* 16. *v.* 16. *ad* 19.

NOn dicas: A Deo abſcóndar, & ex ſummo quis meî memorábitur? In pópulo magno non agnóſcar: quæ eſt enim ánima mea in tam imménſa creatúra? Ecce cœlum, & cœli cœlórum, abýſſus, & univérſa terra, & quæ in eis ſunt, in conſpéctu illíus commovebúntur: montes ſimul, & colles, & fundaménta terræ, cùm conſpéxerit illa Deus, tremóre concutiéntur.

℟. *v.* Dixit David ad Nathan: Peccávi Dómino: * Dixítque Nathan ad David: Dóminus quoque tránſtulit peccátum tuum. 2. *Reg.* 12. 13. ℣. Si confiteámur peccáta noſtra, fidélis eſt & juſtus Deus, ut remíttat nobis peccáta noſtra. 1. *Joan.* 1. 9. * Dixítque.

LECTIO VI. *v.* 20. *ad* 24.

ET in ómnibus his inſenſátum eſt cor: & omne cor intellígitur ab illo. Et vias illíus quis intélligit, & procéllam quam nec óculus vidébit hóminis? Nam plúrima illíus ópera ſunt in abſcónſis: ſed ópera juſtítiæ ejus quis enuntiábit? aut quis ſuſtinébit? Longè enim eſt teſtaméntum à quibúſdam, & interrogátio ómnium in conſummatióne eſt. Qui minorátur corde, cógitat inánia: & vir imprúdens & errans cógitat ſtulta. Audi me, fili, & diſce diſciplínam ſensûs, & in verbis meis atténde in corde tuo.

℟. *vj.* Ait Rex Abíſaï & univérſis ſervis ſuis: Ecce fílius meus qui egréſſus eſt de útero meo, quærit ánimam meam: quantò magìs nunc fílius Jémini? * Dimíttite eum, ut maledícat, juxta præcéptum Dómini. 2. *Reg.* 16. 11. ℣. Chriſtus, cùm maledicerétur, non maledicébat; cùm paterétur, non comminabátur; tradébat autem judicánti ſe injúſtè. 1. *Petr.* 2. 23. * Dimíttite. Glória. * Dimíttite.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

De Apolog. David ad Theodoſ. Auguſt. Cap. 2. n. 5.

LECTIO VII.

UNuſquíſque noſtrûm per ſíngulas horas quàm multa delínquit! &

tamen unusquísque de plebe peccátum suum confiténdum non putat. Ille Rex tantus ac potens, ne exíguo quidem moménto, manére penès se delícti passus est consciéntiam: sed præmatúrâ confessióne, atque imménso dolóre réddidit peccátum suum Dómino. Quem mihi nunc fácilè repérias honorátum ac dívitem, qui, si arguátur alicújus culpæ reus, non moléstè ferat? At ille régio clarus império, tot divínis probátus oráculis, cùm à priváto hómine corriperétur, quòd gráviter deliquísset, non indignátus infrémuit, sed conféssus ingémuit culpæ dolóre. Dénique Dóminum dolor íntimi movit afféctûs, ut Nathan díceret: Quóniam pœnítuit te, & Dóminus transtulit peccátum tuum. Matúritas ítaque véniæ profúndam Regis fuísse pœniténtiam declarávit, quæ tanti erróris offénsam tradúxerit.

℟. *vij*. Dixit David ad Dóminum, cùm vidísset Angelum cædéntem pópulum: * Ego sum qui peccávi, ego iníquè egi; isti qui oves sunt, quid fecérunt? 2. *Reg*. 24. 17. ℣. Tribulátio & angústia in omnem ánimam hóminis operántis malum. *Rom*. 2. 9. * Ego sum qui peccávi, ego iníquè egi; isti qui oves sunt, qui fecérunt?

Lectio VIII. *c*. 4. *n*. 15.

PEccávit David, quod solent Reges: sed pœniténtiam gessit, flevit, ingémuit, quod non solent Reges. Conféssus est culpam, obsecrávit indulgéntiam, humi stratus, deplorávit ærúmnam, jejunávit, orávit, confessiónis suæ testimónium in perpétua sécula, vulgáto dolóre, transmísit. Quod erubéscunt fácere priváti, Rex non erúbuit confitéri. Qui tenéntur légibus, audent suum negáre peccátum, dedignántur rogáre indulgéntiam, quam petébat qui nullis légibus tenebátur humánis. Quòd peccávit, conditiónis est: quòd supplicávit, correctiónis. Lapsus commúnis, sed speciális conféssio. Culpam ítaque incidísse, natúræ est: diluísse, virtútis.

℟. *viij*. Mórtuus est David in senectúte bona, * Plenus diérum & divítiis, & glóriâ; & regnávit Sálomon fílius ejus, pro eo. 1. *Par*. 29. 28. ℣. David in sua generatióne, cùm ministrásset voluntáti Dei, dormívit, & appósitus est ad patres suos. *Act*. 13. 36. * Plenus.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio IX. *c*. 10. *v*. 23. *ad* 37.

Samaritanus.

COnvérsus Jesus ad discípulos suos, dixit: Beáti óculi qui vident quæ vos vidétis. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 171. *De verb. Apostol.* n. 2. 3.

TOtum genus humánum est homo ille qui jacébat in via semivívus à latrónibus relíctus, quem contémpsit tránsiens Sacérdos & Levítes : & accéssit ad eum curándum eíque opituláudum tránsiens Samaritánus. Tránsiit Sacérdos, útique génere próximus : prætériit jacéntem. Tránsiit Levítes, & hic génere próximus : jacéntem étiam ipse contémpsit. Tránsiit Samaritánus, génere longínquus, misericórdiâ próximus : fecítque quod nostis. In quo Samaritáno vóluit se intélligi Dóminus noster Jesus Christus. Quid tam longínquum, quid tam remótum, quàm Deus ab homínibus, Immortális à mortálibus, Justus à peccatóribus? Non loco longè sed dissimilitúdine. Cùm ergo longè à nobis esset Immortális & Justus, tanquam à mortálibus & peccatóribus, descéndit ad nos, ut fíeret nobis próximus ille longínquus.

℟. *ix.* Omnis via viri recta sibi vidétur : appéndit autem corda Dóminus. * Fácere misericórdiam & judícium, magìs placet Dómino quàm víctimæ. *Prov.* 21. 2. 3. ℣. Samaritánus quidam iter fáciens, venit secùs eum; & videns eum misericórdiâ motus est. *Luc.* 10. 33. * Fácere. Glória. * Fácere. Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. F. Non diligámus verbo neque linguâ, sed ópere & veritáte. 1. *Joan.* 3. 18.

Oratio.

COnfírma, quǽsumus, Dómine, tuórum corda fidélium, & grátiæ tuæ virtúte corróbora; ut & in tua sint supplicatióne devóti, & mútuâ dilectióne sincéri; Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. a. Ait Jesus : Quis horum trium vidétur tibi próximus fuísse illi qui íncidit in latrónes? At ille dixit : Qui fecit misericórdiam in illum. *Luc.* 10. 36. 37.

FERIA SECUNDA.

De Libro secúndo Regum.

LECTIO I. *c.* 12. *v.* 1. *ad* 6.

MIsit Dóminus Nathan ad David : qui cùm venísset ad eum, dixit ei : Duo viri erant in civitáte una, unus dives, & alter pauper. Dives habébat oves & boves plúrimos valde : pauper autem nihil habébat omnínò, præter ovem unam párvulam quam émerat, & nutríerat, & quæ créverat apud eum cum fíliis ejus simul, de pane illíus cómedens, & de cálice ejus bibens, & in sinu illíus dórmiens : erátque illi sicut fília. Cùm autem peregrínus quidam venísset ad dívitem, parcens ille súmere de óvibus & de bobus suis,

O 4

ut exhibéret convívium peregríno illi qui vénerat ad se, tulit ovem viri paúperis, & præparávit cibos hómini qui vénerat ad se. Irátus autem indignatióne David advérsùs hóminem illum nimis, dixit ad Nathan : Vivit Dóminus, quóniam filius mortis est vir qui fecit hoc. Ovem reddet in quádruplùm, eò quòd fécerit verbum istud, & non pepércerit.

℟. j. Interfécit, p. 315.

Lectio II. v. 7. ad 12.

Dixit autem Nathan ad David : Tu es ille vir. Hæc dicit Dóminus Deus Israël : Ego unxi te in Regem super Israël, & ego érui te de manu Saül, & dedi tibi domum dómini tui, & uxóres dómini tui in sinu tuo, dedíque tibi domum Israël & Juda : & si parva sunt ista, adjíciam tibi multò majóra. Quare ergo contempsísti verbum Dómini, ut fáceres malum in conspéctu meo? Uríam Hethǽum percussísti gládio, & uxórem illíus accepísti in uxórem tibi, & interfecísti eum gládio filiórum Ammon. Quam ob rem non recédet gládius de domo tua usque in sempitérnum, eò quòd despéxeris me, & túleris uxórem Uríæ Hethǽi, ut esset uxor tua. Itaque hæc dicit Dóminus : Ecce ego suscitábo super te malum de domo tua, & tollam uxóres tuas in óculis tuis, & dabo próximo tuo, & dórmiet cum uxóribus tuis, in óculis solis hujus. Tu enim fecísti abscóndite : ego autem fáciam verbum istud in conspéctu omnis Israël, & in conspéctu solis.

℟. ij. Iniit, p. 316.

Lectio III. v. 13. ad 15.

Et dixit David ad Nathan : Peccávi Dómino. Dixítque Nathan ad David : Dóminus quoque tránstulit peccátum tuum : non moriéris. Verúmtamen, quóniam blasphemáre fecísti inimícos Dómini, propter verbum hoc, fílius qui natus est tibi, morte moriétur. Et revérsus est Nathan in domum suam. Percússit quoque Dóminus párvulum quem pepérerat uxor Uríæ, David ; & desperátus est.

℟. iij. Cùm, p. 316.

FERIA TERTIA.

De Libro secúndo Regum.

Lectio I. c. 13. v. 1. ad 5.

Factum est ut Absalom filii David sorórem speciosíssimam vocábulo Thamar, adamáret Amnon fílius David, & deperíret eam valde, ità ut propter amórem ejus ægrotáret : quia cùm esset virgo, difficile ei videbátur ut quíppiam inhonéstè ágeret cum ea. Erat autem Amnon amícus, nómine Jónadab, fílius Sémmaa fratris David, vir prudens valde. Qui dixit ad eum : Quare sic

attenuáris mácie, fili regis, per síngulos dies? cur non índicas mihi? Dixítque ei Amnon: Thamar sorórem fratris mei Absalom amo. Cui respóndit Jónadab: Cuba super lectum tuum, & languórem símula: cúmque vénerit pater tuus, ut vísitet te, dic ei: Véniat, oro, Thamar soror mea, ut det mihi cibum, & fáciat pulméntum, ut cómedam de manu ejus.

℟. *j.* Cùm compléti, *p.* 317.

Lectio II. *v.* 6. *ad* 10.

Accúbuit ítaque Amnon, & quasi ægrotáre cœpit: cúmque venísset Rex ad visitándum eum, ait Amnon ad Regem: Véniat, óbsecro, Thamar soror mea, ut fáciat in óculis meis duas sorbitiúnculas, & cibum cápiam de manu ejus. Misit ergo David ad Thamar domum, dicens: Veni in domum Amnon fratris tui, & fac ei pulméntum. Venítque Thamar in domum Amnon fratris sui: ille autem jacébat. Quæ tollens farínam commíscuit: & liquefáciens, in óculis ejus coxit sorbitiúnculas. Tollénsque quod cóxerat, effúdit, & pósuit coram eo, & nóluit comédere. Dixítque Amnon: Ejícite univérsos à me. Cúmque ejecíssent omnes, dixit Amnon ad Thamar: Infer cibum in concláve, ut vescar de manu tua. Tulit ergo Thamar sorbitiúnculas quas fécerat, & íntulit ad Amnon fratrem suum in concláve.

℟. *ij.* Dixit, *p.* 317.

Lectio III. *v.* 11. *ad* 15.

Cumque obtulísset ei cibum, apprehéndit eam, & ait: Veni, cuba mecum, soror mea. Quæ respóndit ei: Noli, frater mi, noli opprímere me, neque enim hoc fas est in Israël: noli fácere stultítiam hanc. Ego enim ferre non pótero oppróbrium meum, & tu eris quasi unus de insipiéntibus in Israël: quin pótiùs lóquere ad Regem, & non negábit me tibi. Nóluit autem acquiéscere précibus ejus, sed prævalens víribus, oppréssit eam, & cubávit cum ea. Et exósam eam hábuit Amnon ódio magno nimis: ità ut majus esset ódium quo óderat eam, amóre quo antè diléxerat. Dixítque ei Amnon: Surge, & vade.

℟. *iij.* Ait, *p.* 317.

FERIA QUARTA.

De Libro secúndo Regum.

Lectio I. *c.* 13. *v.* 27. *ad* 30.

Fecerat Absalom convívium quasi convívium regis. Præcéperat autem Absalom púeris suis, dicens: Observáte cùm temuléntus fúerit Amnon vino, & díxero vobis, Percútite eum, & interfícite. Nolíte timére: ego enim sum qui præcípio vobis: roborámini,

& estóte viri fortes. Fecérunt ergo púeri Absalom advérsùm Amnon, sicut præcéperat eis Absalom. Surgentésque omnes filii Regis, ascendérunt sínguli mulas suas, & fugérunt. Cúmque adhuc pérgerent in itinere, fama pervénit ad David, dicens: Percússit Absalom omnes filios Regis, & non remánsit ex eis saltèm unus.

℟. *j.* Dixit, *p.* 318.

LECTIO II. *c.* 14. *v.* 28. *ad fin.*

MAnsítque Absalom in Jerúsalem duóbus annis, & fáciem Regis non vidit. Misit ítaque ad Joab, ut mítteret eum ad Regem: qui nóluit veníre ad eum. Cúmque secúndò misísset, & ille noluísset veníre ad eum, dixit servis suis: Scitis agrum Joab juxta agrum meum habéntem messem hórdei: ite ígitur & succéndite eum igni. Succendérunt ergo servi Absalom ségetem igni. Et veniéntes servi Joab, scissis véstibus suis, dixérunt: Succendérunt servi Absalom partem agri igni. Surrexítque Joab, & venit ad Absalom in domum ejus, & dixit: Quare succendérunt servi tui ségetem meã igni? Et respóndit Absalom ad Joab: Misi ad te óbsecrans ut veníres ad me, & mitterem te ad Regem, & díceres ei: Quare veni de Gessur? mèliùs mihi erat ibi esse. Obsecro ergo, ut vídeam fáciem Regis: quòd si memor est iniquitátis meæ, interfíciat me. Ingréssus itaque Joab ad Regem, nuntiávit ei ómnia: vocatúsque est Absalom, & intrávit ad Regem, & adorávit super fáciem terræ coram eo: osculatúsque est Rex Absalom.

℟. *ij.* Mórtuus, *p.* 318.

LECTIO III. *c.* 15. *v.* 1. *ad* 6.

IGitur post hæc fecit sibi Absalom currus, & équites, & quinquagínta viros qui præcéderent eum. Et manè consúrgens Absalom, stabat juxta intróitum portæ: & omnem virum qui habébat negótium ut veníret ad Regis judícium, vocábat Absalom ad se, & dicébat: De qua civitáte es tu? Qui respóndens aiébat: Ex una tribu Israël ego sum, servus tuus. Respondebátque ei Absalom: Vidéntur mihi sermónes tui boni & justi. Sed non est qui te aúdiat constitútus à Rege. Dicebátque Absalom: Quis me constítuat júdicem super terram, ut ad me véniant omnes qui habent negótium, & justè júdicem! Sed & cùm accéderet ad eum homo ut salutáret illum, extendébat manum suam, & apprehéndens, osculabátur eum. Faciebátque hoc omni Israël veniénti ad judícium, ut audirétur à Rege, & sollicitábat corda virórum Israël.

℟. *iij.* Teténdit Oza ma-

num suam, ut sustentáret arcam; bos quippe lascíviens, paúlulùm inclináverat eam. * Irátus est ítaque Dóminus contra Ozam, & percússit eum, eò quòd tetigísset arcam, & mórtuus est ibi. 1. *Par.* 13. 9. 10. ℣. Quantò magìs putátis deterióra meréri supplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, & Sánguinem Testaménti pollútum dúxerit? *Hebr.* 10. 29. * Irátus. Glória. * Irátus.

FERIA QUINTA.

De Libro secúndo Regum.

LECTIO I. *c.* 15. *v.* 10. *ad* 14.

MIsit Absalom exploratóres in univérsas tribus Israël, dicens: Statim ut audiéritis clangórem búccinæ, dícite: Regnávit Absalom in Hebron. Porrò cum Absalom iérunt ducénti viri de Jerúsalem vocáti, eúntes símplici corde, & causam pénitùs ignorántes. Accersívit quoque Absalom Achítophel Gilonítem, consiliárium David, de civitáte sua Gilo. Cúmque immoláret víctimas, facta est conjurátio válida, populúsque concúrrens augebátur cum Absalom. Venit ígitur núntius ad David, dicens: Toto corde univérsus Israël séquitur Absalom. Et ait David servis suis qui erant cum eo in Jerúsalem: Súrgite, fugiámus: neque enim erit nobis effúgium à fácie Absalom. Festináte égredi, ne fortè véniens óccupet nos, & impéllat super nos ruínam, & percútiat civitátem in ore gládii.

℟. *j.* Interfécit, *p.* 315.

LECTIO II. *v.* 30. *ad* 32.

POrrò David ascendébat Clivum olivárum, scandens, & flens, nudis pédibus incédens, & opérto cápite: sed & omnis pópulus qui erat cum eo, opérto cápite ascendébat plorans. Nuntiátum est autem David quòd & Achítophel esset in conjuratióne cum Absalom; dixítque David: Infátua, quæso, Dómine, consílium Achítophel. Cúmque ascénderet David summitátem montis in quo adoratúrus erat Dóminum, ecce occúrrit ei Chúsaï Arachítes, scissâ veste, & terrâ pleno cápite.

℟. *ij.* Iniit, *p.* 316.

LECTIO III. *c.* 16. *v.* 5. *ad* 12.

VEnit ergo rex David usque Bahurim: & ecce egrediebátur inde vir de cognatióne domûs Saül, nómine Séméï, fílius Gera; procedebátque egrédiens, & maledicébat, mittebátque lápides contra David, & contra univérsos servos regis David. Omnis autem pópulus & univérsi bellatóres, à dextro & à sinístro látere Regis incedébant. Ità autem loquebátur Séméï cùm maledíceret Regi: Egrédere, egrédere, vir sánguinum, & vir Bélial.

Réddidit tibi Dóminus univérsum sánguinem domûs Saül, quóniam invasisti regnum pro eo: & dedit Dóminus regnum in manu Absalom filii tui: & ecce premunt te mala tua, quóniam vir sánguinum es. Dixit autem Abísaï, filius Sárviæ, Regi: Quare maledícit canis hic mórtuus dómino meo Regi? Vadam, & amputábo caput ejus. Et ait Rex: Quid mihi & vobis est, filii Sárviæ? dimíttite eum, ut maledícat: Dóminus enim præcépit ei ut maledíceret David: & quis est qui aúdeat dícere quare sic fécerit? Et ait Rex Abísaï & univérsis servis suis: Ecce filius meus qui egréssus est de útero meo, quærit ánimam meam: quantò magis nunc filius Jémini? Dimíttite eum, ut maledícat, juxta præcéptum Dómini: si fortè respíciat Dóminus afflictiónem meam: & reddat mihi Dóminus bonum pro maledictióne hac hodiérna.

℟. iij. Cùm, *p.* 316.

FERIA SEXTA.

De Libro secúndo Regum.

LECTIO I. *c.* 18. *v.* 5. *ad* 8.

PRæcépit Rex Joab, & Abísaï, & Ethaï, dicens: Serváte mihi púerum Absalom. Et omnis pópulus audiébat præcipiéntem Regem cunctis princípibus pro Absalom. Itaque egréssus est pópulus in campum contra Israël, & factum est prælium in saltu Ephraïm. Et cæsus est ibi pópulus Israël ab exércitu David, factaque est plaga magna in die illa, viginti míllium. Fuit autem ibi prælium dispérsum super fáciem omnis terræ, & multò plures erant quos saltus consúmpserat de pópulo, quàm hi quos voráverat gládius in die illa.

℟. j. Cùm compléti, *p.* 317.

LECTIO II. *v.* 9. *ad* 15.

ACcidit autem ut occúrreret Absalom servis David, sedens mulo. Cúmque ingréssus fuísset mulus subter condénsam quercum & magnam, adhǽsit caput ejus quércui: & illo suspénso inter cœlum & terram, mulus cui inséderat, pertransívit. Vidit autem hoc quíspiam, & nuntiávit Joab, dicens: Vidi Absalom pendére de quercu. Et ait Joab viro qui nuntiáverat ei: Si vidísti, quare non confodísti eum cum terra, & ego dedíssem tibi decem argénti siclos, & unum bálteum? Qui dixit ad Joab: Si appénderes in mánibus meis mille argénteos, nequáquàm mítterem manum meam in filium Regis: audiéntibus enim nobis præcépit Rex tibi, & Abísaï, & Ethaï, dicens: Custodíte mihi púerum Absalom. Sed & si fecíssem contra ánimam meam audácter, nequáquàm hoc Regem la-

tére potuíssset : & tu stares ex advérso ? Et ait Joab : Non sicut tu vis, sed aggrédiar eum coram te. Tulit ergo tres lánceas in manu sua, & infixit eas in corde Absalom : cúmque adhuc palpitáret hærens in quercu, cucurrérunt decem júvenes armígeri Joab, & percutiéntes interfecérunt eum.

℟. ij. Dixit, *p.* 317.

Lectio III. *v.* 31. *ad finem.*

APpáruit Chusi : & véniens ait : Bonum appórto núntium, dómine mi Rex : judicávit enim pro te Dóminus hódie, de manu ómnium qui surrexérunt contra te. Dixit autem Rex ad Chusi : Estne pax púero Absalom ? Cui respóndens Chusi : Fiant, inquit, sicut puer, inimíci dómini mei Regis, & univérsi qui consúrgunt advérsùs eum in malum. Contristátus ítaque Rex, ascéndit cœnáculum portæ, & flevit. Et sic loquebátur, vadens : Fili mi, Absalom, Absalom, fili mi ! quis mihi tribuat ut ego móriar pro te? Absalom, fili mi, fili mi, Absalom !

℟. iij. Ait, *p.* 317.

SABBATO.

De Libro secúndo Regum.

Lectio I. *c.* 24. *v.* 1. *ad* 4.

ADdidit furor Dómini irásci contra Israël, commovítque David in eis, dicéntem : Vade, númera Israël & Judam. Dixítque Rex ad Joab príncipem exércitûs sui : Perámbula omnes tribus Israël à Dan usque Bersabée, & numeráte pópulum, ut sciam númerum ejus. Dixítque Joab Regi : Adaúgeat Dóminus Deus tuus ad pópulum tuũ, quantus nunc est, iterúmque centúplicet in conspéctu dómini mei Regis. Sed quid sibi dóminus meus Rex vult in re hujuscémodi ? Obtínuit autem sermo Regis verba Joab & príncipum exércitûs : egressúsque est Joab, & príncipes mílitum, à fácie Regis, ut numerárent pópulum Israël.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. *è III. Noct. Dom. præced.*

Lectio II. *v.* 11. *ad* 15.

SUrréxit ítaque David manè, & sermo Dómini factus est ad Gad Prophétam & Vidéntem David, dicens : Vade, & lóquere ad David : Hæc dicit Dóminus : Trium tibi datur óptio, élige unum quod volúeris ex his, ut fáciam tibi. Cúmque venísset Gad ad David, nuntiávit ei, dicens : Aut septem annis véniet tibi fames in terra tua : aut tribus ménsibus fúgies adversários tuos, & illi te persequéntur : aut certè tribus diébus erit pestiléntia in terra tua. Nunc ergo delíbera, & vide quem respóndeam, ei qui me misit, sermónem.

Dixit autem David ad Gad: Coárctor nimis : sed mélius est ut incidam in manus Dómini, (multæ enim misericórdiæ ejus sunt,) quàm in manus hóminum. Immisítque Dóminus pestiléntiam in Israël, de manè usque ad tempus constitútum : & mórtui sunt ex pópulo, à Dan usque ad Bersabée, septuagínta míllia virórum.

Lectio III. *v.* 16. *ad* 19.

CUmque extendísset manum suam Angelus Dómini super Jerúsalem, ut dispérderet eam, misértus est Dóminus super afflictióne, & ait Angelo percutiénti pópulum : Súfficit : nunc cóntine manum tuam. Erat autem Angelus Dómini juxta áream Areúna Jebusǽi. Dixítque David ad Dóminum, cùm vidísset Angelum cædéntem pópulum : Ego sum qui peccávi, ego iníquè egi : isti qui oves sunt, quid fecérunt? Vertátur, óbsecro, manus tua contra me, & contra domum patris mei. Venit autem Gad ad David in die illa, & dixit ei : Ascénde, & constítue altáre Dómino in área Areúna Jebusǽi. Et ascéndit David juxta sermónem Gad, quem præcéperat ei Dóminus.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Sedit Sálomon super sólium Dómini in Regem pro David patre suo, & cunctis plácuit. 1. *Par.* 29. 23.

Oratio, Largíre, *infrà*, *ad Laudes*, *p.* 330.

DOMINICA XIII. POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber tértius Regum.

Lectio I. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 4.

ET rex David senúerat, habebátque ætátis plúrimos dies : cúmque operirétur véstibus, non calefiébat. Dixérunt ergo ei servi sui : Quærámus dómino nostro Regi adolescéntulam vírginem, & stet coram Rege, & fóveat eum, dormiátque in sinu suo, & caleféciat dóminum nostrum Regem. Quæsiérunt ígitur adolescéntulam speciósam in ómnibus fínibus Israël, & invenérunt Abisag Sunamítidem, & adduxérunt eam ad Regem. Erat autem puélla pulchra nimis, dormiebátque cum Rege, & ministrábat ei : Rex verò non cognóvit eam.

℞. j. Dóminus diléxit Salomónem; misítque in manu Nathan Prophétæ, * Et vocávit nomen ejus, Amábilis Dómino. 2. *Reg.* 12. 24. 25. ℣. Scient quia ego diléxi te. *Apoc.* 3. 9. * Et vocávit.

Lectio II. *v.* 5. *ad* 10.

ADonías autem fílius Haggith elevabátur, dicens : Ego regnábo. Fecítque sibi currus & équites, & quinquagínta viros

qui cúrrerent ante eum. Nec corrípuit eum pater suus aliquándo, dicens : Quare hoc fecísti ? Erat autem & ipse pulcher valde, secúndus natu post Absalom. Et sermo ei cum Joab filio Sárviæ, & cum Abíathar sacerdóte, qui adjuvábant partes Adoníæ. Sadoc verò sacérdos, & Banaías filius Joíadæ, & Nathan Prophéta, & Séměi, & Reï, & robur exércitûs David, non erat cum Adonía. Immolátis ergo Adonías ariétibus & vítulis, & univérsis pínguibus, juxta Lápidem Zóheleth, qui erat vicínus Fonti Rogel, vocávit univérsos fratres suos filios Regis, & omnes viros Juda servos Regis. Nathan autem Prophétam, & Banaíam, & robústos quosque, & Salomónem fratrem suum, non vocávit.

℟. *ij.* Magnificávit Dóminus Salomónem super omnem Israël; & * Dedit illi glóriam regni, qualem nullus hábuit ante eum Rex Israël. 1. *Par.* 29. 25. ℣. Deus fidélis pérmanet, negáre seípsum non potest. 2. *Tim.* 2. 13. * Dedit illi glóriam.

Lectio III. *v.* 11. *ad* 14.

Dixit ítaque Nathan ad Bethsabée matrem Salomónis : Num audísti quòd regnáverit Adonías filius Haggith, & dóminus noster David hoc ignórat ? Nunc ergo veni, áccipe consílium à me, & salva ánimam tuam, filiíque tui Salomónis. Vade & ingrédere ad regem David, & dic ei : Nónne tu, dómine mi Rex, jurásti mihi ancíllæ tuæ, dicens : Sálomon filius tuus regnábit post me, & ipse sedébit in sólio meo ? quare ergo regnat Adonías ? Et adhuc ibi te loquénte cū Rege, ego véniam post te, & complébo sermónes tuos.

℟. *iij.* Dixit Sálomon Deo : * Da mihi sapiéntiam & intelligéntiam, ut ingrédiar & egrédiar coram pópulo tuo. 2. *Par.* 1. 10. ℣. Si quis vestrûm índiget sapiéntiâ, póstulet à Deo. *Jac.* 1. 5. * Da mihi. Glória. * Da mihi.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiástæ.

Lectio IV. *c.* 1. *v.* 12. *ad finem.*

Ego Ecclesiástes fui Rex Israël in Jerúsalem : & propósui in ánimo meo quǽrere & investigáre sapiénter de ómnibus quæ fiunt sub sole. Hanc occupatiónem péssimam dedit Deus filiis hóminum, ut occuparéntur in ea. Vidi cuncta quæ fiunt sub sole, & ecce univérsa vánitas & afflíctio spíritûs. Pervérsi difficilè corrigúntur, & stultórum infinítus est númerus. Locútus sum in corde meo, dicens : Ecce magnus efféctus sum, & præcéssi omnes sapiéntiâ, qui fuérunt ante me in Jerúsa-

lem : & mens mea contemplâta est multa sapiénter , & dídici. Dedíque cor meũ ut scirem prudéntiam atque doctrínam , erroréſque & stultítiam : & agnóvi quòd in his quoque esset labor, & afflíctio spíritûs : eò quòd in multa sapiéntia , multa sit indignátio : & qui addit sciéntiam , addit & labórem.

℟. *iv*. Dedi tibi cor sápiens & intélligens , in tantùm , ut nullus ante te símilis tuî fúerit , nec post te surrectúrus sit : sed & * Hæc quæ non postulásti , dedi tibi , divítias scílicet & glóriam. 3. *Reg*. 3. 12. 13. ℣. Potens est Deus ómnia fácere superabundánter quàm pétimus. *Eph*. 3. 20. * Hæc.

LECTIO V. *c*. 2. *v*. 11. *ad* 15.

CUm me convertíssem ad univérsa ópera quæ fécerant manus meæ , & ad labóres in quibus frustrà sudáveram , vidi in ómnibus vanitátem & afflictiónem ánimi , & nihil permanére sub sole. Transívi ad contemplándam sapiéntiam , erroréſque & stultítiam , (Quid est, inquam, homo, ut sequi possit Regem Factórem suum ?) & vidi quòd tantùm præcéderet sapiéntia stultítiam , quantùm differt lux à ténebris. Sapiéntis óculi in cápite ejus : stultus in ténebris ámbulat : & dídici quòd unus utriúsque esset intéritus. Et dixi in corde meo ; Si unus , & stulti , & meus occásus erit , quid mihi prodest quòd majórem sapiéntiæ dedi óperam ? Locutúsque cum mente mea , animadvérti quòd hoc quoque esset vánitas.

℟. *v*. Audívit omnis Israël judícium quod judicásset rex Sálomon ; * Et timuérunt Regem , vidéntes sapiéntiam Dei esse in eo. 3. *Reg*. 3. 28. ℣. Audiéntes turbæ mirabántur in doctrína ejus. *Matt*. 22. 33. * Et timuérunt.

De Libro Ecclesiástici.

LECTIO VI. *c*. 47. *v*. 14. *ad* 17.

POst David surréxit fílius sensátus , & propter illum dejécit omnem poténtiam inimicórum. Sálomon imperávit in diébus pacis , cui subjécit Deus omnes hostes , ut cónderet domum in nómine suo , & paráret sanctitátem in sempitérnum. Quemádmodum erudítus es in juventúte tua , & implétus es , quasi flumen , sapiéntiâ , & terram retéxit ánima tua ! Et replésti in comparatiónibus ænígmata ! Ad ínsulas longè divulgátum est nomen tuum , & diléctus es in pace tua.

℟. *vj*. Sálomon * Orávit ; & descéndit ignis de cœlo , & consúmpsit holocaústum. 2. *Mach*. 2. 10. ℣. Sálomon ædificávit domum Deo Jacob. *Act*. 7. 47. * Orávit. Glória. * Orávit.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini Epíscopi.

Enarr. in Psal. 126. n. 2.

Lectio VII.

SAlomon erat témpore suo fílius David: magnus ille, per quem multa sancta præcépta, & salúbria mónita, & divína sacraménta Spíritus sanctus in Divínis Litteris operátus est. Nam ipse Sálomon mulíerum amátor fuit, & reprobátus est à Deo: & usque ádeò láqueus illi fuit illa cupíditas, ut à muliéribus étiam idólis sacrificáre cogerétur, sicut de illo Scriptúra testis est. Sed si, illo cadénte, quæ per illum dicta sunt, deleréntur, judicarétur quia ipse díxerat, non quia per illum dicta erant. Optimè étiam hoc egit misericórdia Dei & Spíritus ejus, ut quidquid boni per Salomónem dictum est, Deo tribuerétur: peccátum hóminis, hómini. Quid mirum quia in pópulo Dei cécidit Sálomon? In paradíso non cécidit Adam? Non cécidit de cœlo Angelus, & diábolus factus est? Ideò docémur in nullo hóminum spem esse ponéndam.

℟. vij. Regína Saba non habébat ultrà spíritum; * Dixítque ad Regem: Verus est sermo quem audívi in terra mea, super sermónibus tuis, & super sapiéntia tua. 3. *Reg.* 10. 5. 6. 7. ℣. Regína Saba venit à fínibus terræ audíre sapiéntiam Salomónis. *Luc.* 11. 31. * Dixítque.

Lectio VIII.

QUia & iste Sálomon ædificáverat templum Dómino, in typo quidem & in figúra Ecclésiæ & Córporis Dómini; unde dicit in Evangélio: Sólvite templũ hoc, & in tríduo excitábo illud. Quia ergo ipse ædificáverat illud templum, ædificávit sibi templum verus Sálomon Dóminus noster Jesus Christus, verus Pacíficus. Est autem verè Pacíficus, de quo dixit Apóstolus: Ipse est verè Pacíficus, qui duos paríetes è divérso veniéntes in se copulávit, quibus factus est lapis anguláris. Veniénti pópulo ex circumcisióne Credéntium, & veniénti pópulo ex præpútio Géntium, & ipsórum Credéntium, fecit unam Ecclésiam ex duóbus pópulis, & factus est illis lapis anguláris. Et ídeò verè Pacíficus; quia verus Sálomon: Sálomon autem ille fílius David de mulíere Bethsabée, Rex Israël, figúram gestábat hujus Pacífici, quando templum ædificávit.

℟. viij. Certè in géntibus multis non erat Rex símilis Salomóni; * Et diléctus Deo suo erat, & pósuit eum Deus Regem super omnem Israël, & ipsum ergo duxérunt ad peccátum mulíeres alienígenæ. 2. *Esdr.* 13. 26.

℣. Itaque qui se exístimat stare, vídeat ne cadat. 1. *Cor.* 10. 12. * Et diléctus Deo suo.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 17. *v.* 11. *ad* 19.

Decem leprosi.

DUm iret Jesus in Jerúsalem, transíbat per médiam Samaríam & Galilǽam. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 27. *De divers. contra vitium ingratitud.* n. 5. 6.

NOnne decem mundáti sunt? & novem ubi sunt? Meminístis, credo, verba Salvatóris hæc esse, novem illórum ingratitúdinem arguéntis. Benè síquidem orásse, obsecrásse, postulásse legúntur, qui levavérunt vocem, dicéntes; Jesu, Fili David, miserére nobis. Sed défuit eis quarta quam adjécit Apóstolus, gratiárum áctio; quóniam non rediérunt, nec egérunt grátias Deo. Multos quoque vidémus usque hódie satis importúnè peténtes quod sibi deésse cognóverint: sed paucos ádmodum nóvimus, qui dignas super accéptis benefíciis grátias ágere videántur. Nec reprehensíbile est quòd instánter pétimus; sed planè petitióni negat efféctum, quòd invenímur ingráti. Et fortè hoc étiam cleméntiæ esse vidétur, ingrátis negáre quod póstulant: ne contíngat nobis ut tantò gráviùs de ingratitúdine judicémur, quantò magìs accumulátis benefíciis, ingráti probábimur extitísse.

℟. ix. Sacraméntum regis abscóndere bonum est; * Opera autem Dei reveláre & confitéri honoríficum est. *Tob.* 12. 7. ℣. Unus ex illis, ut vidit quia mundátus est, regréssus est cum magna voce, magníficans Deum. *Luc.* 17. 15. * Opera. Glória. * Opera.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. d. Ingráti spes tanquam hibernális glácies tabéscet, & dispériet tanquam aqua supervácua. *Sap.* 16 29.

Oratio.

LArgíre, quǽsumus, Dómine, fidélibus tuis indulgéntiam placátus & pacem; ut páriter ab ómnibus mundéntur offénsis, & secúrâ semper memorique tibi mente desérviant; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Non est invéntus qui redíret, & daret glóriam Deo, nisì hic Alienígena. *Luc.* 17. 18.

FERIA SECUNDA.

De Libro tértio Regum.

LECTIO I. *c.* 1. *v.* 15. *ad* 21.

INgréssa est Bethsabée ad Regem in cubículum: Rex autem senúerat nimis, & Abisag Sunamítis minis-

trábat ei. Inclinávit se Bethsabée, & adorávit Regem. Ad quam Rex: Quid tibi, inquit, vis? Quæ respóndens, ait: Dómine mi, tu jurásti per Dóminum Deum tuum ancíllæ tuæ: Sálomon fílius tuus regnábit post me, & ipse sedébit in sólio meo. Et ecce nunc Adonías regnat, te, dómine mi Rex, ignoránte. Mactávit boves, & pínguia quæque, & aríetes plúrimos, & vocávit omnes fílios Regis, Abíathar quoque sacerdótem, & Joab príncipem milítiæ: Salomónem autem servum tuum non vocávit. Verúmtamen, dómine mi Rex, in te óculi respíciunt totius Israël, ut índices eis, quis sedére débeat in sólio tuo, dómine mi Rex, post te. Eritque cùm dormíerit dóminus meus Rex cũ pátribus suis, érimus ego & fílius meus Sálomon peccatóres.

℟. *j.* Dóminus, *p.* 326.

LECTIO II. *v.* 22. *ad* 31.

ADhuc illâ loquénte cum Rege, Nathan Prophéta venit. Et nuntiavérunt Regi, dicéntes: Adest Nathan Prophéta. Cúmque introísset in conspéctu Regis, & adorásset eum pronus in terram, dixit Nathan: Dómine mi Rex, tu dixísti: Adonías regnet post me, & ipse sédeat super thronum meum? Quia descéndit hódie, & immolávit boves, & pínguia, & aríetes plúrimos, & vocávit univérsos fílios Regis, & príncipes exércitûs, Abíathar quoque sacerdótem: illísque vescéntibus, & bibéntibus coram eo, & dicéntibus: Vivat rex Adonías, me servum tuum, & Sadoc sacerdótem, & Banaíam fílium Joíadæ, & Salomónem fámulum tuum, non vocávit. Nunquid à dómino meo Rege exívit hoc verbum, & mihi non indicásti servo tuo, quis sessúrus esset super thronum dómini mei Regis post eum? Et respóndit Rex David, dicens: Vocáte ad me Bethsabée. Quæ cùm fuísset ingréssa coram Rege, & stetísset ante eum, jurávit Rex, & ait: Vivit Dóminus qui éruit ánimam meam de omni angústia, quia sicut jurávi tibi per Dóminum Deum Israël, dicens: Sálomon fílius tuus regnábit post me, & ipse sedébit super sólium meum pro me, sic fáciam hódie. Summissóque Bethsabée in terram vultu, adorávit Regem, dicens: Vivat dóminus meus David in ætérnum.

℟. *ij.* Magnificávit, *p.* 327.

LECTIO III. *v.* 38. *ad* 40.

DEscéndit ergo Sadoc sacérdos, & Nathan Prophéta, & Banaías fílius Joíadæ, & Heréthi, & Pheléthi: & imposuérunt Salomónem super mulam Regis David, & adduxérunt eum in Gihon. Sumpsítque Sadoc sacérdos cornu ólei de tabernáculo, & unxit Salomó-

nem: & cecinérunt búccinâ, & dixit omnis pópulus: Vivat Rex Sálomon. Et ascéndit univérsa multitúdo post eum, & pópulus canéntium tíbiis, & lætántium gaúdio magno, & insónuit terra à clamóre eórum.

℟. iij. Dixit, p. 327.

FERIA TERTIA.

De Libro tértio Regum.

Lectio I. c. 2. v. 1. ad 4.

APpropinquavérunt dies David ut morerétur, præcepítque Salomóni fílio suo, dicens: Ego ingrédior viam univérsæ terræ: confortáre, & esto vir: & obsérva custódias Dómini Dei tui, ut ámbules in viis ejus, ut custódias cæremónias ejus, & præcépta ejus, & judícia, & testimónia, sicut scriptum est in lege Móysi: ut intélligas univérsa quæ facis, & quocúmque te vérteris: ut confirmet Dóminus sermónes suos, quos locútus est de me, dicens: Si custodíerint fílii tui vias suas, & ambuláverint coram me, in veritáte, in omni corde suo, & in omni ánima sua, non auferétur tibi vir de sólio Isräël.

℟. j. Dedi, p. 328.

Lectio II. v. 10. ad 18.

DOrmívit ígitur David cum pátribus suis, & sepúltus est in Civitáte David. Dies autem quibus regnávit David super Isräël, quadragínta anni sunt. In Hebron regnávit septem annis: in Jerúsalem, trigínta tribus. Sálomon autem sedit super thronum David patris sui, & firmátum est regnum ejus nimis. Et ingréssus est Adonías, fílius Haggith ad Bethsabée matrem Salomónis: quæ dixit ei: Pacificúsne est ingréssus tuus? Qui respóndit: Pacíficus. Addidítque: Sermo mihi est ad te. Cui ait: Lóquere. Et ille: Tu, inquit: nosti quia meum erat regnum, & me præposúerat omnis Isräël sibi in regem: sed translátum est regnum, & factum est fratris mei: à Dómino enim constitútum est ei. Nunc ergo petitiónem unam precor à te; ne confúndas fáciem meam. Quæ dixit ad eum: Lóquere. Et ille ait: Precor ut dicas Salomóni Regi, (neque enim negáre tibi quidquam potest,) ut det mihi Abisag Sunamítidem uxórem. Et ait Bethsabée: Benè, ego loquar pro te Regi.

℟. ij. Audívit, p. 328.

Lectio III. v. 19. ad 25.

VEnit ergo Bethsabée ad Regem Salomónem, ut loquerétur ei pro Adonía. Et surréxit Rex in occúrsum ejus, adoravítque eam, & sedit super thronum suum: positúsque est thronus matri Regis, quæ sedit ad déxteram ejus. Dixítque ei: Petitiónem unam párvulam ego déprecor à te; ne confúndas fáciem meam. Et di-

xit ei Rex: Pete, mater mea: neque enim fas est ut avértam fáciem tuam. Quæ ait: Detur Abisag Sunamitis Adoníæ fratri tuo uxor. Respondítque Rex Sálomon, & dixit matri suæ: Quare póstulas Abisag Sunamítidē Adoníæ? Póstula ei & regnum: ipse est enim frater meus major me, & habet Abíathar sacerdótem, & Joab filium Sárviæ. Jurávit ítaque Rex Sálomon per Dóminum, dicens: Hæc fáciat mihi Deus & hæc addat, quia contra ánimam suam locútus est Adonías verbum hoc. Et nunc, vivit Dóminus qui firmávit me, & collocávit me super sólium David patris mei, & qui fecit mihi domum, sicut locútus est, quia hódie occidétur Adonías. Misítque Rex Sálomon per manum Banaíæ filii Joíadæ, qui interfécit eum, & mórtuus est.

℟. *iij.* Sálomon, *p.* 328.

FERIA QUARTA.

De Libro tértio Regum.

Lectio I. *c.* 3. *v.* 1. *ad* 4.

Confirmátum est regnum in manu Salomónis, & affinitáte conjúnctus est Pharaóni regi Ægýpti: accépit namque fíliam ejus, & addúxit in Civitátem David, donec compléret ædíficans domum suam, & domúm Dómini, & murum Jerúsalem per circúitum. Attamen pópulus immolábat in excélsis: non enim ædificátum erat templum nómini Dómini usque in diem illum. Diléxit autem Sálomon Dóminum, ámbulans in præcéptis David patris sui, excépto quòd in excélsis immolábat, & accendébat thymiáma. Abiit ítaque in Gábaon, ut immoláret ibi: illud quippe erat excélsum máximum: mille hóstias in holocaústum óbtulit Sálomon super altáre illud in Gábaon.

℟. *j.* Regína, *p.* 329.

Lectio II. *v.* 5. *ad* 10.

Appáruit autem Dóminus Salomóni per sómnium nocte, dicens: Póstula quod vis ut dem tibi. Et ait Sálomon: Tu fecísti cum servo tuo David patre meo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspéctu tuo in veritáte, & justítia, & recto corde tecum: custodísti ei misericórdiam tuam grandem, & dedísti ei fílium sedéntem super thronum ejus, sicut est hódie. Et nunc, Dómine Deus, tu regnáre fecísti servum tuum pro David patre meo: ego autem sum puer párvulus, & ignórans egréssum & intróitum meū. Et servus tuus in médio est pópuli quem elegísti, pópuli infiníti, qui numerári & supputári non potest præ multitúdine. Dabis ergo servo tuo cor dócile, ut pópulum tuum judicáre possit, &

discérnere inter bonum & malum. Quis enim póterit judicáre pópulum istum, pópulum tuum hunc multum? Plácuit ergo sermo coram Dómino, quòd Sálomon postulásset hujuscémodi rem.

℟. *ij.* Certè, *p.* 329.

LECTIO III. *v.* 11. *ad* 15.

ET dixit Dóminus Salomóni: Quia postulásti verbum hoc, & non petísti tibi dies multos, nec divítias, aut ánimas inimicórum tuórum, sed postulásti tibi sapiéntiam ad discernéndum judícium, ecce feci tibi secúndùm sermónes tuos, & dedi tibi cor sápiens & intélligens, in tantùm ut nullus ante te símilis tuî fúerit, nec post te surrectúrus sit. Sed & hæc quæ non postulásti, dedi tibi, divítias scílicet, & glóriam, ut nemo fúerit símilis tuî in régibus, cunctis retrò diébus. Si autem ambuláveris in viis meis, & custodíeris præcépta mea & mandáta mea, sicut ambulávit pater tuus, longos fáciam dies tuos. Igitur evigilávit Sálomon, & intelléxit quod esset sómnium: cúmque venísset Jerúsalem, stetit coram arca fœ́deris Dómini, & óbtulit holocaústa, & fecit víctimas pacíficas, & grande convívium univérsis fámulis suis.

℟. *iij.* Dixit Dóminus Salomóni: Quia habuísti hoc apud te, & non custodísti pactum meum & præcépta mea quæ mandávi tibi, * Disrúmpens scindam regnum tuum, & dabo illud servo tuo. 3. *Reg.* 11. 11. ℣. Dicis, quia dives sum, & locupletátus, & nullíus égeo; & nescis quia tu es miser & miserábilis. *Apoc.* 3. 17. * Disrúmpens scindam. Glória. * Disrúmpens scindam.

FERIA QUINTA.

De Libro tértio Regum.

LECTIO I. *c.* 3. *v.* 16. *ad* 21.

VEnérunt duæ mulíeres meretríces ad Regem, steterúntque coram eo, quarum una ait: Obsecro, mi dómine: ego & múlier hæc habitabámus in domo una, & péperi apud eam in cubículo. Tértiâ autem die postquàm ego péperi, péperit & hæc: & erámus simul, nullúsque álius nobíscum in domo, excéptis nobis duábus. Mórtuus est autem fílius mulíeris hujus nocte: dórmiens quippe oppréssit eum. Et consúrgens intempéstæ noctis siléntio, tulit fílium meum de látere meo, ancíllæ tuæ dormiéntis, & collocávit in sinu suo: suum autem fílium qui erat mórtuus, pósuit in sinu meo. Cúmque surrexíssem manè ut darem lac fílio meo, appáruit mórtuus: quem diligéntiùs intuens, clarâ luce, deprehéndi non esse meum quem genúeram.

℟. *j.* Dóminus, *p.* 326.

LECTIO II. *v.* 22. *ad* 23.

RESpondítque áltera múlier : Non, est ità ut dicis, sed filius tuus mórtuus est, meus autem vivit. E contrário illa dicébat : Mentíris : filius quippe meus vivit, & filius tuus mórtuus est. Atque in hunc modum contendébant coram Rege. Tunc Rex ait : Hæc dicit, filius meus vivit, & filius tûus mórtuus est : & ista respóndit : Non, sed filius tuus mórtuus est, meus autem vivit.

℟. *ij.* Magnificávit, *p.* 327.

LECTIO III. *v.* 24. *ad fin.*

DIxit ergo Rex : Afférte mihi gládium. Cúmque attulíssent gládium coram Rege : Divídite, inquit, infántem vivum in duas partes, & date dimídiam partem uni, & dimídiam partem álteri. Dixit autem múlier cujus filius erat vivus, ad Regem : (commóta sunt quippe víscera ejus super filio suo :) Obsecro, dómine, date illi infántem vivum, & nolíte interfícere eum. E contrário illa dicébat : Nec mihi nec tibi sit ; sed dividátur. Respóndit Rex, & ait : Date huic infántem vivum, & non occidátur : hæc est enim mater ejus. Audívit ítaque omnis Israël judícium quod judicásset Rex, & timuérunt Regem, vidéntes sapiéntiam Dei esse in eo ad faciéndum judícium.

℟. *iij.* Dixit, *p.* 327.

FERIA SEXTA.

De Libro tértio Regum.

LECTIO I. *c.* 6. *v.* 1. *ad* 5.

FActum est quadringentésimo & octogésimo anno egressiónis filiórum Israël de terra Ægýpti, in anno quarto, mense Zio, (ipse est mensis secúndus,) regni Salomónis super Israël, ædificári cœpit domus Dómino. Domus autem quam ædificábat Rex Sálomon Dómino, habébat sexagínta cúbitos in longitúdine, & vigínti cúbitos in latitúdine, & trigínta cúbitos in altitúdine. Et pórticus erat ante templum vigínti cubitórum longitúdinis, juxta mensúram latitúdinis templi : & habébat decem cúbitos latitúdinis ante fáciem templi. Fecítque in templo fenéstras oblíquas. Et ædificávit super paríetem templi tabuláta per gyrum, in pariétibus domûs per circúitum templi & oráculi, & fecit látera in circúitu.

℟. *j.* Dedi, *p.* 328.

LECTIO II. *v.* 11. *ad* 15.

ET factus est sermo Dómini ad Salomónem, dicens : Domus hæc quam ædíficas, si ambuláveris in præcéptis meis, & judícia mea féceris, & custodíeris ómnia mandáta mea, grádiens per ea, firmábo sermónem meum tibi, quem locútus sum ad David patrem tuum. Et habitábo in médio filiórum Israël, & non derelínquam pópulum

meum Israël. Igitur ædificávit Sálomon domum, & consummávit eam. Et ædificávit paríetes domûs intrínsecùs tabulátis cedrínis: à paviménto domûs, usque ad summitátem paríetum, & usque ad laqueária, opéruit lignis cedrínis intrínsecùs: & texit paviméntum domûs tábulis abiégnis.

℟. *ij.* Audívit, *p.* 328.

LECTIO III. *v.* 18. *ad* 22.

ET cedro omnis domus intrínsecùs vestiebátur, habens tornatúras & junctúras suas fabrefáctas, & cælatúras eminéntes: ómnia cedrínis tábulis vestiebántur, nec omninò lapis apparére póterat in paríete. Oráculum autem in médio domûs, in interióri parte fecerat, ut póneret ibi arcam fœ́deris Dómini. Porrò oráculum habébat vigínti cúbitos longitúdinis, & vigínti cúbitos latitúdinis, & vigínti cúbitos altitúdinis: & opéruit illud atque vestívit auro puríssimo, sed & altáre vestívit cedro. Domum quoque ante oráculum opéruit auro puríssimo, & affíxit láminas clavis aúreis. Nihílque erat in templo quod non auro tegerétur: sed & totum altáre oráculi texit auro.

℟. *iij.* Sálomon, *p.* 328.

SABBATO.

De Libro tértio Regum.

LECTIO I. *c.* 6. *v.* 27. *ad* 33.

POsuit Sálomon Chérubim in médio templi interióris: extendébant autem alas suas Chérubim, & tangébat ala una paríetem, & ala Cherub secúndi tangébat paríetem álterum: alæ autem álteræ in média parte templi se ínvicem contingébant. Texit quoque Chérubim auro. Et omnes paríetes templi per circúitum sculpsit váriis cælatúris & torno: & fecit in eis Chérubim, & palmas, & pictúras várias, quasi prominéntes de paríete, & egrediéntes. Sed & paviméntum domûs texit auro intrínsecùs & extrínsecùs. Et in ingréssu oráculi fécit ostíola de lignis olivárum, postésque angulórum quinque. Et duo óstia de lignis olivárum: & sculpsit in eis pictúram Chérubim, & palmárum spécies, & anáglypha valde prominéntia: & texit ea auro: & opéruit tam Chérubim quàm palmas & cœ́tera, auro. Fecítque in introïtu templi postes de lignis olivárum quadrangulátos.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. *è III. Noct. Dom. præced.*

LECTIO II. *c.* 7. *v.* 23. *ad* 25.

FEcit quoque mare fusile decem cubitórum à lábio usque ad lábium, rotúndum in circúitu: quinque cubitórum altitúdo ejus, & resticula trigínta cubitórum cingébat illud per circúitum. Et sculptúra subter lábium circuíbat illud decem

cúbitis

cúbitis ámbiens mare: duo órdines sculpturárum striatárum erant fúsiles. Et stabat super duódecim boves, è quibus tres respiciébant ad Aquilónem, & tres ad Occidéntem, & tres ad Merídiem, & tres ad Oriéntem, & mare super eos désuper erat: quorum posterióra univérsa intrínsecùs latitábant.

Lectio III. *v.* 48. *ad fin.*

FEcítque Sálomon ómnia vasa in domo Dómini: altáre áureum, & mensam super quam poneréntur panes propositiónis, áuream: & candelábra áurea, quinque ad déxteram, & quinque ad sinístram, contra oráculum, ex auro: & quasi lílii flores, & lucérnas désuper áureas: & fórcipes áureos, & hýdrias, & fuscínulas, & phíalas, & mortaríola, & thuríbula, de auro puríssimo: & cárdines ostiórum domûs interióris Sancti sanctórum, & ostiórum domûs templi, ex auro erant. Et perfécit omne opus quod faciébat Sálomon in domo Dómini, & íntulit quæ sanctificáverat David pater suus, argéntum, & aurum, & vasa, repósuítque in thesáuris domûs Dómini.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Majéstas Dómini implévit domum, nec póterant sacerdótes íngredi templum Dómini, eò quòd impléstet Majéstas Dómini templum Dómini. 2. *Par.* 7. 1. 2.

Oratio, Da nobis, *infrà*, *ad Laudes*, *p.* 342.

DOMINICA XIV. POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro tértio Regum.

Lectio I. *c.* 8. *v.* 6. *ad* 11.

INtulérunt sacerdótes arcam fœ́deris Dómini in locum suum, in oráculum templi, in Sanctum sanctórum, subter alas Chérubim. Siquidem Chérubim expandébant alas super locum arcæ, & protegébant arcam & vectes ejus désuper. Cúmque eminérent vectes, & apparérent summitátes eórum foris Sanctuárium ante oráculum, non apparébant ultrà extrínsecùs, qui & fuérunt ibi usque in præséntem diem. In arca autem non erat áliud, nisi duæ tábulæ lapídeæ, quas posúerat in ea Móyses in Horeb, quando pépigit Dóminus fœdus cum filiis Israël, cùm egrederéntur de terra Ægýpti. Factum est autem, cùm exíssent sacerdótes de Sanctuário, nébula implévit domum Dómini, & non póterant sacerdótes stare & ministráre propter nébulam: implévérat enim glória Dómini domum Dómini.

℟. *j.* Dóminus diléxit Salomónem; misítque in manu Nathan Prophétæ, * Et vocávit nomen ejus, Amábilis Dómino. 2. *Reg.* 12. 24. 25. ℣. Scient quia ego diléxi te. *Apoc.* 3. 9. * Et vocávit.

Lectio II. *v.* 22. *ad* 28.

STetit autem Sálomon ante altáre Dómini, in conspéctu ecclésiæ Israël, & expándit manus suas in cœlum, & ait: Dómine Deus Israël, non est símilis tuî deus in cœlo désuper, & super terram deórsùm: qui custódis pactum & misericórdiam servis tuis qui ámbulant coram te in toto corde suo. Qui custodísti servo tuo David patri meo quæ locútus es ei: ore locútus es, & mánibus perfecísti, ut hæc dies probat. Nunc ígitur, Dómine Deus Israël, consérva fámulo tuo David patri meo quæ locútus es ei, dicens: Non auferétur de te vir coram me, qui sédeat super thronum Israël: ità tamen si custodíerint filii tui viam suam, ut ámbulent coram me, sicut tu ambulásti in conspéctu meo. Et nunc, Dómine Deus Israël, firméntur verba tua quæ locútus es servo tuo David patri meo. Ergone putándum est quòd verè Deus hábitet super terram? Si enim cœlum & cœli cœlórum te cápere non possunt, quantò magìs domus hæc quam ædificávi? Sed réspice ad oratiónem servi tui, & ad preces ejus: Dómine Deus meus, audi hymnum & oratiónem, quam servus tuus orat coram te hódie.

℟. *ij.* Magnificávit Dóminus Salomónem super omnem Israël; & * Dedit illi glóriam regni, qualem nullus hábuit ante eum Rex Israël. 1. *Par.* 29. 25. ℣. Deus fidélis pérmanet, negáre seipsum non potest. 2. *Tim.* 2. 13. * Dedit.

Lectio III. *v.* 62. *ad* 65.

IGitur Rex, & omnis Israël cum eo, immolábant víctimas coram Dómino. Mactavítque Sálomon hóstias pacíficas quas immolávit Dómino, boum vigínti duo míllia & óvium centum vigínti míllia: & dedicavérunt templum Dómini, Rex & filii Israël. In die illa sanctificávit Rex médium átrii quod erat ante domum Dómini: fecit quippe holocaústum ibi, & sacrificium, & ádipem pacificórum: quóniam altáre æreum quod erat coram Dómino, minus erat, & cápere non póterat holocaústum, & sacrifícium, & ádipem pacificórum. Fecit ergo Sálomon in témpore illo festivitátem célebrem, & omnis Israël cum eo, multitúdo magna ab intróitu Emath, usque ad Rivum Ægýpti, coram Dómino Deo nostro, septem diébus, & septem diébus, id est, quatuórdecim diébus.

℟. *iij.* Dixit Sálomon Deo: * Da mihi sapiéntiam & intelligéntiam, ut ingrédiar & egrédiar coram pópulo tuo. 2. *Par.* 1. 10. ℣. Si quis vestrûm índiget sapiéntiâ, póstulet à Deo.

Jac. 1. 5. * Da mihi. Glória. * Da mihi.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO IV. *c.* 8. *v.* 21. *ad fin. & c.* 9. *v.* 1. *ad* 6.

UT scivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisì Deus det, & hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum, ádii Dóminum, & deprecátus sum illum, & dixi ex totis præcórdiis meis: Deus patrum meórum, & Dómine misericórdiæ, qui fecísti ómnia verbo tuo, & sapiéntiâ tuâ constituísti hóminem, ut dominarétur creatúræ quæ à te facta est, ut dispónat orbem terrárum in æquitáte & justítia, & in directióne cordis judícium júdicet, da mihi sédium tuárum assistrícem sapiéntiam, & noli me reprobáre à púeris tuis: quóniam servus tuus sum ego, & filius ancíllæ tuæ, homo infirmus, & exígui témporis, & minor ad intelléctum judícii & legum. Nam & si quis erit consummátus inter filios hóminum, si ab illo abfúerit sapiéntia tua, in níhilum computábitur.

℟. *iv.* Dedi tibi cor sápiens & intélligens, in tantùm ut nullus ante te símilis tuî fúerit, nec post te surrectúrus sit: sed & * Hæc quæ non postulásti, dedi tibi, divítias scílicet & glóriam. 3. *Reg.* 3. 12. 13. ℣. Potens est Deus ómnia fácere superabundánter quàm pétimus. *Eph.* 3. 20. * Hæc.

LECTIO V. *v.* 7. *ad* 12.

TU elegísti me Regem pópulo tuo, & Júdicem filiórum tuórum & filiárum: & dixísti me ædificáre templum in monte sancto tuo, & in civitáte habitatiónis tuæ altáre, similitúdinem tabernáculi sancti tui, quod preparásti ab inítio. Et tecum sapiéntia tua, quæ novit ópera tua, quæ & áffuit tunc cùm orbem terrárum fáceres, & sciébat quid esset plácitum óculis tuis, & quid diréctum in præcéptis tuis. Mitte illam de cœlis sanctis tuis, & à sede magnitúdinis tuæ, ut mecum sit & mecum labóret: ut sciam quid accéptum sit apud te. Scit enim illa ómnia, & intélligit, & dedúcet me in opéribus meis sóbriè, & custódiet me in sua poténtia. Et erunt accépta ópera mea, & dispónam pópulum tuum justè, & ero dignus sédium patris mei.

℟. *v.* Audívit omnis Israël judícium quod judicásset Rex Sálomon; * Et timuérunt Regem, vidéntes sapiéntiam Dei esse in eo. 3. *Reg.* 3. 28. ℣. Audiéntes turbæ mirabántur in doctrína ejus. *Matt.* 22. 33. * Et.

LECTIO VI. *v.* 13. *ad* 18.

QUis enim hóminum póterit scire consílium Dei? aut quis póterit cogitáre quid velit Deus? Co-

gitatiónes enim mortálium tímidæ, & incértæ providéntiæ nostræ. Corpus enim quod corrúmpitur, ággravat ánimam: & terréna inhabitátio déprimit sensum multa cogitántem. Et difficilè æstimámus quæ in terra sunt: & quæ in prospéctu sunt, invenímus cum labóre. Quæ autem in cœlis sunt, quis investigábit? Sensum autem tuum quis sciet, nisi tu déderis sapiéntiam, & míseris Spíritum sanctum tuum de altíssimis: & sic corréctæ sint sémitæ eórum qui sunt in terris, & quæ tibi placent, didícerint hómines?

℟. *vj.* Sálomon * Orávit; & descéndit ignis de cœlo, & consúmpsit holocaústum. 2. *Mach.* 2. 10. ℣. Sálomon ædificávit domum Deo Jacob. *Act.* 7. 47. * Orávit. Glória. * Orávit.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 17. *de Civit. Dei. Cap.* 8. n. 1. & 2.

LECTIO VII.

HÆc dicit Dóminus omnípotens: Suscitábo semen tuum post te, qui erit de ventre tuo, & præparábo regnum ejus. Hic ædificábit mihi domum nómini meo, & dírigam thronum illíus usque in ætérnum. Hanc tam grandem promissiónem, qui putat in Salomóne fuísse complétam, multùm errat. Atténdit enim quod dictum est: Hic ædificábit mihi domum, quóniam Sálomon templum illud nóbile extrúxit: & non atténdit: Fidélis erit domus ejus, & regnum ejus, usque in ætérnum coram me. Atténdat ergo, & aspíciat Salomónis domum plenam muliéribus alienígenis coléntibus deos falsos, & ipsum ab eis Regem, aliquándo sapiéntem, in eámdem idololatríam sedúctum, atque dejéctum: & non aúdeat existimáre Deum, vel hoc promisísse mendáciter, vel talem Salomónem domúmque ejus futúram, non potuísse prescíre. Non hinc autem deberémus ambígere; nec si non in Christo Dómino nostro, qui factus est ex sémine David secúndùm carné, jam viderémus ista compléri: ne vanè atque inániter hîc álium áliquem requirámus, sicut carnáles Judǽi.

℟. *vij.* Regína Saba non habébat ultrà spíritum; * Dixítque ad Regem: Verus est sermo quem audívi in terra mea, super sermónibus tuis, & super sapiéntia tua. 3. *Reg.* 10. 5. 6. 7. ℣. Regína Saba venit à fínibus terræ audíre sapiéntiam Salomónis. *Luc.* 11. 31. * Dixítque.

LECTIO VIII.

FActa est quidem nonnúlla imágo rei futúræ, étiam in Salomóne, in eò quòd templum ædificávit, & pacem hábuit secúndùm

nomen suum; (Sálomon quippe Pacíficus est Latínè:) & in exórdio regni sui mirabíliter laudábilis fuit. Sed eâdem suâ persónâ, per umbram futúri prænuntiábat étiam ipse Christum Dóminum nostrum, non exhibébat. Unde quædam de illo ità scripta sunt, quasi de ipso ista prædícta sint, dum Scriptúra sancta étiam rebus gestis prophétans, quodámmodo in eo figúram delíneat futurórum.

℟. *viij*. Certè in géntibus multis non erat rex símilis Salomóni; * Et diléctus Deo suo erat, & pósuit eum Deus Regem super omnem Israël, & ipsum ergo duxérunt ad peccátum mulíeres alienígenæ. 2. *Esdr.* 13. 26. ℣. Itaque qui se exístimat stare, vídeat ne cadat. 1. *Cor.* 10. 12. * Et.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

LECTIO IX. *c.6.v.* 24.*ad*33.

Deo serviendum, non mammona.

DIxit Jesus discípulis suis: Nemo potest duóbus dóminis servíre. Et réliqua.

Homília sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris.

De opere & Eleemosynis.

EIs ómnia appóni dicit & tradi, qui regnum & justítiam Dei quærunt. Eos enim Dóminus, cùm judícii dies vénerit, ad percipiéndũ regnum dicit admítti, qui fúerint in Ecclésia ejus operáti. Métuis ne patrimónium tuum fortè defíciat, si operári ex eo lárgiter cœperis: & nescis, miser, quia dum times ne res familiáris defíciat, vita ipsa & salus déficit: & dum, ne quid de rebus tuis minuátur atténdis, non réspicis quòd ipse minuáris, amátor magis mammónæ quàm ánimæ tuæ: ut dum times ne pro te patrimónium tuum perdas, ipse pro património tuo péreas; & ídeò benè Apóstolus clamat & dicit: Nihil intúlimus in hunc mundum; verum nec auférre quid póssumus. Vólucres Deus pascit, & passéribus aliménta diúrna præstántur: & quibus nullus divínæ rei sensus est, eis nec potus nec cibus deest. Tu, Christiáno, tu, Dei servo, tu, opéribus bonis dédito, tu, Dómino suo caro áliquid exístimas defutúrum! nisì si putas quia qui Christum pascit, à Christo ipse non páscitur; aut eis terréna déerunt, quibus cœléstia & divína tribuúntur. Unde hæc incrédula cogitátio? Unde ímpia & sacrílega ista meditátio? Quid facit in domo fídei pérfidum pectus? Quid, qui Christo omnínò non credit, appellátur & dícitur Christiánus?

℟. *ix*. Mendicitátem & divítias ne déderis mihi, Dómine; * Tríbue tantùm víctui meo necessária. *Prov.* 30. 8. ℣. Nónne áni-

us est quàm esca, &
s plus quàm vestimén-
Matt. 6. 25. * Trí-
Glória. * Tríbue.
Deum.
Benedíctus, *Ant.* 2. D.
tóri dedit Deus af-
nem & curam supér-
, ut addat & cóngre-
Eccle. 2. 26.

Oratio.

a nobis, Dómine,
quǽsumus, regnum
& justítiam ejus pri-
inquírere; & præsta
nis temporálibus quæ
nignitáte spirituálibus
s, sóbriè, & piè, &
utámur; Per Dóminũ.
Magníficat, *Ant.* 2. D.*
o potest duóbus dó-
servíre: aut enim
ódio habébit, & ál-
diliget; aut unum
ébit, & álterum con-
et. *Matt.* 6. 24.

IA SECUNDA.
Libro tértio Regum.
IO I. *c.* 10. *v.* 5. *ad* 9.
gína Saba, audítâ
amâ Salomónis in nó-
Dómini, venit ten-
eum in ænigmátibus.
gréssa Jerúsalem mul-
m comitátu & diví-
camélis portántibus
ata & aurum infiní-
nimis, & gemmas
sas, venit ad Regem
mónem, & locúta est
vérsa quæ habébat in
suo. Et dócuit eam
non ómnia verba quæ
súerat: non fuit ser-
qui Regem posset la-
tére, & non respondéret ei. Videns autem regína Saba omnem sapiéntiam Salomónis, & domum quam ædificáverat, & cibos mensæ ejus, & habitácula servórum, & órdines ministrántium, vestésque eórum, & pincérnas, & holocaústa quæ offerébat in domo Dómini, non habébat ultrà spíritum. Dixítque ad Regẽ: Verus est sermo quem audívi in terra mea, super sermónibus tuis, & super sapiéntia tua: & non credébam narrántibus mihi, donec ipsa veni, & vidi óculis meis, & probávi quòd média pars mihi nuntiáta non fúerit. Major est sapiéntia & ópera tua, quàm rumor quem audívi. Beáti viri tui, & beáti servi tui, qui stant coram te semper, & aúdiunt sapiéntiam tuam! Sit Dóminus Deus tuus benedíctus, cui complacuísti, & pósuit tẽ super thronum Israël, eò quòd diléxerit Dóminus Israël in sempitérnum, & constítuit te Regem, ut fáceres judícium & justítiam.

℞. *j.* Dóminus, *p.* 337.

Lectio II. *c.* 11. *v.* 1. *ad* 6.

Rex autem Sálomon adamávit mulíeres alienígenas multas, filiam quoque Pharaónis, & Moabítidas, & Ammonítidas, & Idumǽas, & Sidónias, & Hethǽas, de géntibus super quibus dixit Dóminus filiis Israël: Non ingredié-

mini ad eas, neque de illis ingrediéntur ad vestras: certíssimè enim avértent corda vestra, ut sequámini deos eárum. His ítaque copulátus est Sálomon ardentíssimo amóre. Fuerúntque ei uxóres quasi regínæ septingéntæ, & concubínæ trecéntæ: & avertérunt mulíeres cor ejus. Cúmque jam esset senex, depravátum est cor ejus per mulíeres, ut sequerétur deos aliénos: nec erat cor ejus perféctum coram Dómino Deo suo, sicut cor David patris ejus. Sed colébat Sálomon Astárthen deam Sidoniórum, & Moloch idólum Ammonitárum. Fecítque Sálomon quod non placúerat coram Dómino, & non adimplévit ut sequerétur Dóminum, sicut David pater ejus.

℟. ij. Magnificávit, *p.* 338.

Lectio III. *v.* 9. *ad* 13.

IGitur irátus est Dóminus Salomóni, quòd avérsa esset mens ejus à Dómino Deo Israël, qui apparúerat ei secúndò, & præcéperat de verbo hoc, ne sequerétur deos aliénos, & non custodívit quæ mandávit ei Dóminus. Dixit ítaque Dóminus Salomóni: Quia habuísti hoc apud te, & non custodísti pactum meum, & præcépta mea quæ mandávi tibi, disrúmpens scindam regnum tuum, & dabo illud servo tuo. Verúmtamen in diébus tuis non fáciam, propter David patrem tuum: de manu filii tui scindam illud, nec totum regnum áuferam, sed tribum unam dabo filio tuo, propter David servum meum, & Jerúsalem quam elégi.

℟. iij. Dixit, *p.* 338.

FERIA TERTIA.

De Libro tértio Regum.

Lectio I. *c.* 11. *v.* 29. *ad* 32.

FActum est in témpore illo, ut Jeróboam egrederétur de Jerúsalem, & inveníret eum Ahías Silonítes Prophéta, in via, opértus pállio novo: erant autem duo tantùm in agro. Apprehendénsque Ahías pállium suum novum quo coopértus erat, scidit in duódecim partes. Et ait ad Jeróboam: Tolle tibi decem scissúras: hæc enim dicit Dóminus Deus Israël: Ecce ego scindam regnum de manu Salomónis, & dabo tibi decem tribus. Porrò una tribus remanébit ei, propter servum meum David, & Jerúsalem civitátem quam elégi ex ómnibus tríbubus Israël.

℟. j. Dedi, *p.* 339.

Lectio II. *v.* 40. *ad fin.*

VOluit ergo Sálomon interfícere Jeróboam: qui surréxit, & aufúgit in Ægýptum ad Sesac regem Ægýpti: & fuit in Ægýpto, usque ad mortem Salomónis. Réliquum autem verbórum Salomónis, & ómnia quæ fecit, & sapiéntia ejus: ecce univérsa scripta sunt in Libro verbórum

diérum Salomónis. Dies autem quos regnávit Sálomon in Jerúsalem super omnem Israël, quadragínta anni sunt. Domivítque Sálomon cum pátribus suis, & sepúltus est in Civitáte David patris sui : regnavítque Róboam filius ejus pro eo.

℟. *ij.* Audívit, *p.* 339.

LECTIO III. *c.* 12. *v.* 20. *ad* 24.

FActum est autem, cùm audísset omnis Israël quòd revérsus esset Jeróboã, misérunt, & vocavérunt eum, congregáto cœtu, & constituérunt eum Regem super omnem Israël : nec secútus est quisquam domum David, præter tribum Juda solam. Venit autem Róboam Jerúsalem, & congregávit univérsam domum Juda, & tribum Bénjamin, centum octogínta míllia electórum virórum bellatórum, ut pugnárent contra domum Israël, & redúcerent regnum Róboã filio Salomónis. Factus est autem sermo Dómini ad Semeíam virum Dei, dicens : Lóquere ad Róboam fílium Salomónis regem Juda, & ad omnem domum Juda, & Bénjamin, & réliquos de pópulo, dicens : Hæc dicit Dóminus : Non ascendéris, neque bellábitis contra fratres vestros fílios Israël. Revertátur vir in domum suam : à me enim factum est verbum hoc. Audiérunt sermónem Dómini, & revérsi sunt de itínere, sicut eis præcéperat Dóminus.

℟. *iij.* Sálomon, *p.* 340.

FERIA QUARTA.

De Libro tértio Regum.

LECTIO I. *c.* 18. *v.* 1. *ad* 8.

POst dies multos factum est verbum Dómini ad Elíam, in anno tértio, dicens : Vade, & osténde te Achab, ut dem plúviam super fáciem terræ. Ivit ergo Elías, ut osténderet se Achab : erat autem fames véhemens in Samaría. Vocavítque Achab Abdíam dispensatórem domûs suæ : Abdías autem timébat Dóminum valde. Nam cùm interfíceret Jézabel Prophétas Dómini, tulit ille centum Prophétas, & abscóndit eos quinquagénos & quinquagénos in spelúncis, & pavit eos pane & aquâ. Dixit ergo Achab ad Abdíam : Vade in terram ad univérsos fontes aquárum, & in cunctas valles, si fortè possímus inveníre herbam, & salváre equos & mulos, & non pénitùs juménta intéreant. Divisérúntque sibi regiónes, ut circuírent eas. Achab ibat per viam unam, & Abdías per viam álteram seórsùm. Cûmque esset Abdías in via, Elías occúrrit ei : qui cùm cognovísset eum, cécidit super fáciem suam, & ait : Num tu es, dómine mi, Elías ? Cui ille respóndit : Ego. Vade, & dic dómino tuo : Adest Elías.

℟. *j.* Fecit Judas malum

coram Dómino, & * Irritavérunt eum super ómnibus quæ fécerant patres eórum. 3. *Reg.* 14. 22. ℣. O generátio incrédula & pervérsa! *Matt.* 17. 16. *Irritavérunt.

LECTIO II. *v.* 16. *ad* 21.

ABiit ergo Abdías in occúrsum Achab, & indicávit ei: venítque Achab in occúrsum Elíæ. Et cùm vidísset eum, ait: Túne es ille qui contúrbas Israël? Et ille ait: Non ego turbávi Israël, sed tu & domùs patris tui, qui dereliquístis mandáta Dómini, & secúti estis Baálim. Verúmtamen nunc mitte, & cóngrega ad me univérsum Israël in monte Carméli, & prophétas Baal quadringéntos quinquagínta, prophetásque lucórum quadringéntos qui cómedunt de mensa Jézabel. Misit Achab ad omnes fílios Israël, & congregávit prophétas in monte Carméli. Accédens autem Elías ad omnem pópulum, ait: Usquequò claudicátis in duas partes? Si Dóminus est Deus, sequímini eum: si autem Baal, sequímini illum. Et non respóndit ei pópulus verbum.

℟. ij. Dixit Elías ad Achab: * Vivit Dóminus Deus Israël in cujus conspéctu sto, si erit annis his ros & plúvia, nisi juxta oris mei verba. 3. *Reg.* 17. 1. ℣. Oratióne orávit Elías ut non plúeret super terram, & non pluit, annos tres & menses sex. *Jac.* 5. 17. * Vivit.

LECTIO III. *v.* 22. *ad* 24.

AIt rursùs Elías ad pópulum: Ego remánsi Prophéta Dómini solus: prophétæ autem Baal quadringénti & quinquagínta viri sunt. Dentur nobis duo boves, & illi éligant sibi bovem unum, & in frusta cædéntes, ponant super ligna, ignem autem non suppónant: & ego fáciam bovem álterum, & impónam super ligna, ignem autem non suppónam. Invocáte nómina deórum vestrórum, & ego invocábo nomen Dómini mei: & Deus qui exaudíerit per ignem, ipse sit Deus. Respóndens omnis pópulus, ait: Optima propósitio.

℟. iij. Ecce cœli contenebráti sunt, & nubes, & ventus, * Et facta est plúvia grandis. 3. *Reg.* 18. 45. ℣. Rursùm orávit Elías, & cœlum dedit plúviam. *Jac.* 5. 18. * Et facta. Glória. * Et facta.

FERIA QUINTA.

De Libro tértio Regum.

LECTIO I. *c.* 18. *v.* 25. *ad* 28.

DIxit Elías prophétis Baal: Elígite vobis bovem unum, & fácite primi, quia vos plures estis: & invocáte nómina deórum vestrórum, ignémque non supponátis. Qui cùm tulíssent bovem quem déderat eis, fecérunt: & invocábant nomen Baal de manè usque ad merídiem,

dicéntes : Baal, exaúdi nos. Et non erat vox, nec qui respondéret : transiliebántque altáre quod fécerant. Cúmque esset jam merídies, illudébat illis Elías, dicens : Clamáte voce majóre : deus enim est, & fórsitàn lóquitur, aut in diversório est, aut in itínere, aut certè dormit, ut excitétur. Clamábant ergo voce magnâ, & incidébant se, juxta ritum suum, cultris & lancéolis, donec perfunderéntur sánguine.

℞. *j*. Accédens Elías ad omnem pópulum, ait : Usquequò claudicátis in duas partes ? * Si Dóminus est Deus, sequímini eum. 3. *Reg*. 18. 21. ℣. Nemo servus potest duóbus dóminis servíre. *Luc*. 16. 13. * Si Dóminus.

LECTIO II. *v*. 29. *ad* 35.

POstquàm autem tránsiit merídies, & illis prophetántibus vénerat tempus quo sacrificium offérri solet, nec audiebátur vox, nec áliquis respondébat, nec attendébat orántes, dixit Elías omni pópulo : Veníte ad me. Et accedénte ad se pópulo, curávit altáre Dómini, quod destrúctum fúerat. Et tulit duódecim lápides juxta númerum tríbuum filiórum Jacob, ad quem factus est sermo Dómini, dicens : Israël erit nomen tuum. Et ædificávit de lapídibus altáro in nómine Dómini : fecítque aquæductum, quasi per duas aratiúnculas in circúitu altáris, & compósuit ligna : divisítque per membra bovem, & pósuit super ligna, & ait : Impléte quátuor hýdrias aquâ, & fúndite super holocaústum, & super ligna. Rursúmque dixit : Etiam secúndò hoc fácite. Qui cùm fecíssent secúndò, ait : Etiã tértiò idípsum fácite. Fecerúntque tértiò, & curré-bant aquæ circùm altáre, & fossa aquædúctûs repléta est.

℞. *ij*. Ait Elías ad pópulum : invocáte nómina deórum vestrórum ; & * Ego invocábo nomen Dómini mei : & Deus qui exaudíerit per ignem, ipse sit Deus. 3. *Reg*. 18. 24. ℣. Non debémus æstimáre, auro, aut argénto, aut lápidi sculptúræ artis & cogitatiónis hóminis, Divínum esse símile. *Act*. 17. 29. * Ego invocábo.

LECTIO III. *v*. 36. *ad* 40.

CUmque jam tempus esset ut offerrétur holocaústum, accédens Elías Prophéta, ait : Dómine Deus Abraham, & Isaac, & Israël, osténde hódie quia tu es Deus Israël, & ego servus tuus, & juxta præcéptum tuum feci ómnia verba hæc. Exaúdi me, Dómine, exaúdi me : ut discat pópulus iste, quia tu es Dóminus Deus, & tu convertísti cor eórum iterùm. Cécidit autem ignis Dómini, & devorávit holocaústum, & ligna, & lá-

pides, púlverem quoque, & aquam quæ erat in aquæ-dúctu lambens. Quod cùm vidíssiet omnis pópulus, cécidit in fáciem suam, & ait: Dóminus ipse est Deus: Dóminus ipse est Deus. Dixítque Elías ad eos: Apprehéndite prophétas Baal, & ne unusquidem effúgiat ex eis. Quos cùm apprehendíssent, duxit eos Elías ad torréntem Cison, & interfécit eos ibi.

℟. iij. Omnis pópulus cécidit in fáciem suam, & ait: * Dóminus ipse est Deus: Dóminus ipse est Deus. 3. Reg. 18. 39. ℣. Unus Deus & Pater ómnium, qui est super omnes. Eph. 4. 6. * Dóminus ipse est. Glória. * Dóminus ipse est.

FERIA SEXTA.

De Libro tértio Regum.

Lectio I. c. 21. v. 1. ad 4.

TEmpore illo, vínea erat Naboth Jezrahelítæ, qui erat in Jézrahel, juxta palátium Achab regis Samaríæ. Locútus est ergo Achab ad Naboth, dicens: Da mihi víneam tuam, ut fáciam mihi hortum oleórum, quia vicína est & propè domum meam, dabóque tibi pro ea víneam meliórem. Aut si commódius tibi putas, argénti prétium, quanto digna est. Cui respóndit Naboth: Propítius sit mihi Dóminus, ne dem hæreditátem patrum meórum tibi. Venit ergo Achab in domum suã indígnans, & frendens super verbo quod locútus fúerat ad eum Naboth Jezrahelítes, dicens: Non dabo tibi hæreditátem patrum meórum. Et projíciens se in léctulum suum, avértit fáciem suam ad paríetem, & non comédit panem.

℟. j. Fecit, p. 344.

Lectio II. v. 7. ad 13.

DIxit ergo ad eum Jézabel uxor ejus: Grandis auctoritátis es, & benè regis regnum Israël. Surge, & cómede panem, & æquo ánimo esto, ego dabo tibi víneam Naboth Jezrahelítæ. Scripsit itaque lítteras ex nómine Achab, & signávit eas ánnulo ejus, & misit ad majóres natu & optimátes, qui erant in civitáte ejus, & habitábant cum Naboth. Litterárum autem hæc erat senténtia: Prædicáte jejúnium, & sedére fácite Naboth inter primos pópuli, & submíttite duos viros filios Bélial contra eum, & falsum testimónium dicant: Benedíxit Deum & Regem, & edúcite eum, & lapidáte, sícque moriátur. Fecérunt ergo cives ejus majóres natu & optimátes, qui habitábant cum eo in urbe, sicut præcéperat eis Jézabel, & sicut scriptum erat in lítteris quas míserat ad eos. Prædicavérunt jejúnium, & sedére fecérunt Naboth inter primos pópuli. Et addúctis duóbus viris filiis diáboli,

fecérunt eos sedére contra eum : at illi, scílicet ut viri diabólici, dixérunt contra eum testimónium, coram multitúdine : Benedíxit Naboth Deum & Regem : quam ob rem eduxérunt eum extra civitátem, & lapídibus interfecérunt.

℟. *ij.* Dixit, *p.* 345.

LECTIO III. *v.* 17. *ad* 22.

FActus est ígitur sermo Dómini ad Elíam Thesbíten, dicens : Surge, & descénde in occúrsum Achab regis Israël, qui est in Samaría : ecce ad víneam Naboth descéndit, ut possídeat eam. Et loquéris ad eum, dicens : Hæc dicit Dóminus : Occidísti, ínsuper & possedísti. Et post hæc addes : Hæc dicit Dóminus : In loco hoc, in quo linxérunt canes sánguinem Naboth, lambent quoque sánguinem tuum. Et ait Achab ad Eliã : Num invenísti me inimícum tibi ? Qui dixit : Invéni, eò quòd venúmdatus sis ut fáceres malum in conspéctu Dómini. Ecce ego indúcam super te malum, & démetam posterióra tua, & interfíciam de Achab mingéntem ad paríetem, & clausum & últimum in Israël. Et dabo domum tuam, sicut domum Jeróboam filii Nabat, & sicut domum Báasa filii Ahía : quia egísti ut me ad iracúndiam provocáres, & peccáre fecísti Israël.

℟. *iij.* Ecce, *p.* 345.

SABBATO.

De Libro tértio Regum.

LECTIO I. *c.* 21. *v.* 23. *ad* 27.

DE Jézabel locútus est Dóminus, dicens : Canes cómedent Jézabel in agro Jézrahel. Si mórtuus fúerit Achab in civitáte, cómedent eum canes : si autem mórtuus fúerit in agro, cómedent eum vólucres cœli. Igitur non fuit alter talis sicut Achab, qui venúmdatus est ut fáceret malum in conspéctu Dómini. Concitávit enim eum Jézabel uxor sua, & abominábilis factus est, in tantùm ut sequerétur idóla, quæ fécerant Amorrhæi, quos consúmpsit Dóminus à fácie filiórum Israël. Itaque cùm audísset Achab sermónes istos, scidit vestiménta sua, & opéruit cilício carnem suam, jejunavítque & dormívit in sacco, & ambulávit demísso cápite.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. *è Feria V. præcedenti, p.* 346.

LECTIO II. *c.* 22. *v.* 34. *ad* 38.

VIr quidam teténdit arcum, in incértum sagíttam dírigens, & casu percússit Regem Israël, inter pulmónem & stómachum. At ille dixit aurígæ suo : Verte manum tuam, & éjice me de exércitu, quia gráviter vulnerátus sum. Commíssum est ergo prælium in die illa, & Rex Israël stabat in curru suo contra Syros, & mórtuus est

véspere. Fluébat autem sanguis plagæ in sinum currûs, & præco insónuit in univérso exércitu, ántequàm sol occúmberet, dicens: Unusquísque revertátur in civitátem, & in terram suam. Mórtuus est autem Rex, & perlátus est in Samaríam: sepeliérúntque Regem in Samaría, & lavérunt currum ejus in piscína Samaríæ, & linxérunt canes sánguinem ejus; & habénas lavérunt, juxta verbum Dómini quod locútus fúerat.

Lectio III. v. 40. ad 45.

DOrmívit ergo Achab cũ pátribus suis: & regnávit Ochozías fílius ejus pro eo. Jósaphat verò fílius Asa regnáre cœ́perat super Judam anno quarto Achab regis Israël. Trigínta quinque annórum erat, cùm regnáre cœpísset, & vigínti quinque annis regnávit in Jerúsalem: nomen matris ejus Azuba, fília Sálaï. Et ambulávit in omni via Asa patris sui, & non declinávit ex ea: fecítque quod rectum erat in conspéctu Dómini. Verúmtamen excélsa non ábstulit: adhuc enim pópulus sacrificábat, & adolébat incénsum in excélsis: Pacémque hábuit Jósaphat cum Rege Israël.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. * Elías in túrbine tectus est; & in Eliséo complétus est spíritus ejus. *Eccli.* 48. 13.

Oratio, Ecclésiæ tuæ, *infrà*, *ad Laudes*, *p.* 353.

DOMINICA XV.

POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber quartus Regum.

Lectio I. c. 1. v. 1. ad 4.

PRævaricátus est autem Moab in Israël, postquàm mórtuus est Achab. Cecidítque Ochozías per cancéllos cœnáculi sui, quod habébat in Samaría, & ægrotávit. Misítque núntios, dicens ad eos: Ite, consúlite Beélzebub deum Accaron, utrùm vívere queam de infirmitáte mea hac. Angelus autem Dómini locútus est ad Elíam Thesbíten, dicens: Surge, & ascénde in occúrsum nuntiórum Regis Samaríæ, & dices ad eos: Nunquid non est Deus in Israël, ut eátis ad consuléndum Beélzebub deum Accaron? Quam ob rem hæc dicit Dóminus: De léctulo super quem ascendísti, non descéndes, sed morte moriéris. Et ábiit Elías.

℟. j. Amplificátus est Elías in mirabílibus suis: * Et quis potest simíliter sic gloriári tibi? *Eccli.* 48. 4. ℣. Testimónium hábuit placuísse Deo. *Hebr.* 11. 5. * Et.

Lectio II. v. 5. ad 10.

REversíque sunt núntii ad Ochozíam. Qui dixit eis: Quare revérsi estis? At illi respondérunt ei: Vir occúrrit nobis, & dixit ad nos: Ite, & revertímini ad Regem qui misit vos, & dicétis ei: Hæc dicit Dóminus: Nunquid quia non

erat Deus in Israël, mittis ut consulátur Beélzebub deus Accaron? Idcircò de léctulo super quem ascendísti, non descéndes, sed morte moriéris. Qui dixit eis: Cujus figúræ & hábitûs est vir ille qui occúrrit vobis, & locútus est verba hæc? At illi dixérunt: Vir pilósus, & zonâ pelliceâ accínctus rénibus. Qui ait: Elías Thesbítes est. Misítque ad eum Quinquagenárium príncipem, & quinquagínta qui erant sub eo. Qui ascéndit ad eum: sedentíque in vértice montis, ait: Homo Dei, Rex præcépit ut descéndas. Respondénsque Elías, dixit Quinquagenário: Si homo Dei sum, descéndat ignis de cœlo, & dévoret te, & quinquagínta tuos. Descéndit ítaque ignis de cœlo, & devorávit eum, & quinquagínta qui erant cum eo.

℟. *ij*. Elías dixit ad Eliséum: Póstula quod vis ut fáciam tibi, ántequàm tollar à te: * Dixítque Eliséus: Obsecro ut fiat in me duplex spíritus tuus. 4. *Reg*. 2. 9. ℣. Divisiónes gratiárũ sunt, idem autem Spíritus. 1. *Cor*. 12. 4. * Dixítque.

LECTIO III. *v*. 11. *ad* 17.

RUrsúmque misit ad eum príncipem Quinquagenárium álterum, & quinquagínta cum eo. Qui locútus est illi: Homo Dei, hæc dicit Rex: Festína, descénde. Respóndens Elías, ait: Si homo Dei ego sum, descéndat ignis de cœlo, & dévoret te, & quinquagínta tuos. Descéndit ergo ignis de cœlo, & devorávit illum, & quinquagínta ejus. Iterùm misit príncipem Quinquagenárium tértium, & quinquagínta qui erant cum eo. Qui cùm venísset, curvávit génua contra Elíam, & precátus est eum, & ait: Homo Dei, noli despícere ánimam meam, & ánimas servórum tuórum qui mecum sunt. Ecce descéndit ignis de cœlo, & devorávit duos príncipes Quinquagenários primos, & quinquagénos qui cum eis erant: sed nunc óbsecro ut misereáris ánimæ meæ. Locútus est autem Angelus Dómini ad Elíam, dicens: Descénde cum eo, ne tímeas. Surréxit ígitur, & descéndit cum eo ad Regem, & locútus est ei: Hæc dicit Dóminus: Quia misísti núntios ad consuléndum Beélzebub deum Accaron, quasi non esset Deus in Israël, à quo posses interrogáre sermónem, ídeò de léctulo super quem ascendísti, non descéndes, sed morte moriéris. Mórtuus est ergo juxta sermónem Dómini, quem locútus est Elías, & regnávit Joram frater ejus pro eo.

℟. *iij*. Cùm pérgerent Elías & Eliséus, & incedéntes sermocinaréntur, * Ecce currus ígneus & equi ígnei divisérunt utrúmque;

& ascéndit Elías per túrbinem in cœlum. 4. *Reg.* 2. 11. ℣. Translátus est, ne vidéret mortem. *Hebr.* 11. 5. * Ecce. Glória. * Ecce.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiástici.

LECTIO IV. *c.* 48. *v.* 1. *ad* 11.

SUrréxit Elías Prophéta, quasi ignis, & verbum ipsíus quasi fácula ardébat. Qui indúxit in illos famem, & irritántes illũ invídiâ suâ, pauci facti sunt; non enim póterant sustinére præcépta Dómini. Verbo Dómini contínuit cœlum, & dejécit de cœlo ignem ter: sic amplificátus est Elías in mirabílibus suis. Et quis potest simíliter sic gloriári tibi? Qui sustulísti mórtuum ab ínferis de sorte mortis, in verbo Dómini Dei. Qui dejecísti reges ad perníciem, & confregísti fácilè poténtiam ipsórum & gloriósos de lecto suo. Qui audis in Sina judícium, & in Horeb judícia defensiónis. Qui ungis reges ad pœniténtiam, & Prophétas facis successóres post te. Qui recéptus es in túrbine ignis, in curru equórum igneórum. Qui scriptus es, in judíciis témporum, leníre iracúndiam Dómini, conciliáre cor patris ad fílium, & restitúere tribus Jacob. Beáti sunt qui te vidérunt, & in amicítia tua decoráti sunt.

℟. *iv.* Vidéntes fílii prophetárum, qui erant in Jéricho è contrà, dixérunt: * Requiévit spíritus Elíæ super Eliséum. 4. *Reg.* 2. 15. ℣. Operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis próut vult. 1. *Cor.* 12. 11. * Requiévit.

LECTIO V. *v.* 13. *ad* 18.

ELías quidem in túrbine tectus est, & in Eliséo complétus est spíritus ejus. In diébus suis non pertímuit príncipem, & poténtiâ nemo vicit illum; nec superávit illum verbum áliquod: & mórtuum prophetávit corpus ejus. In vita sua fecit monstra, & in morte mirabília operátus est. In ómnibus istis non pœnítuit pópulus, & non recessérunt à peccátis suis, usque dum ejécti sunt de terra sua, & dispérsi sunt in omnem terram, & relícta est gens perpaúca, & princeps in domo David. Quidam ipsórum fecérunt quod placéret Deo: álii autem multa commisérunt peccáta.

℟. *v.* Ait Eliséus: * Hæc dicit Dóminus: Sanávi aquas has; & non erit ultrà in eis mors, neqũe sterílitas. 4. *Reg.* 2. 21. ℣. Omnia quæcúmque petiéritis in oratióne credéntes, accipiétis. *Matt.* 21. 22. * Hæc.

LECTIO VI. *v.* 25. *ad finem.* & *c.* 49. *v.* 1. *ad* 5.

FEcit Ezechías quod plácuit Deo, & fórtiter ivit in via David patris sui, quam mandávit illi Isaías Prophéta magnus & fidélis in conspéctu Dei. In diébus

ipsíus retrò rédiit sol, & áddidit Regi vitam. Spíritu magno vidit última, & consolátus est lugéntes in Sion. Usque in sempitérnum osténdit futúra & abscóndita, ántequàm evenírent. Memória Josíæ in compositiónem odóris facta, opus pigmentárii. In omni ore quasi mel indulcábitur ejus memória, & ut música in convívio vini. Ipse est diréctus divínitùs in pœniténtiam gentis, & tulit abominatiónes impietátis. Et gubernávit ad Dóminum cor ipsíus, & in diébus peccatórum corroborávit pietátem. Præter David, & Ezechíam, & Josíam, omnes peccátum commisérunt.

℟. *vj.* Ascéndit Eliséus, & * Incúbuit super púerum mórtuum; & oscitávit puer sépties, aperuítque óculos. 4. *Reg.* 4. 35. ℣. A mórtuis suscitáre potens est Deus. *Hebr.* 11. 19. * Incúbuit. Glória. * Incúbuit.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Lib. 19. *Moral. Cap.* 6. n. 9. 10.

Lectio VII.

Sancti ipsi, qui sancto sublevánte Spíritu, ad summa rapiúntur, quándiu in hac vita sunt, ne áliquâ elatióne supérbiant, quibúsdam tentatiónibus reprimúntur: ut nequáquàm tantùm proficere váleant, quantùm volunt. Sed ne extolléntur supérbiâ, fit in eis ipsárum quædam mensúra virtútum. Hinc est enim quòd Elías, dum tot virtútibus in alta profecísset, quâdam mensúrâ suspénsus est, dum Jézabel póstmodum, quamvis regínam, tamen muliérculam, fugit. Perpéndo hunc miræ virtútis virum ignem de cœlo tráhere, & secúndò Quinquagenários cum suis ómnibus petitióne súbitâ concremáre, verbo cœlos à plúviis claúdere, verbo cœlos ad plúvias aperíre, suscitántem mórtuos, ventúra quæque prævidéntem. Et ecce rursus ánimo occúrrit, quo pavóre ante unam muliérculam fúgerit. Consídero virum timóre percúlsum, de manu Dei mortem pétere, nec accípere: de manu mulíeris mortem fugiéndo vitáre.

℟. *vij.* Descéndit Náaman, & lavit in Jordáne sépties, juxta sermónem viri Dei; * Et restitúta est caro ejus, sicut caro púeri párvuli. 4. *Reg.* 5. 14. ℣. Multi leprósi erant in Israël, sub Eliséo Prophéta; & nemo eórum mundátus est, nisi Náaman Syrus. *Luc.* 4. 27. * Et.

Lectio VIII.

Quærébat enim mortem dum fúgeret, dicens: Súfficit mihi; neque enim mélior sum quàm patres mei. Unde ergo sic potens, ut tot illas virtútes fáciat? Unde sic infirmus, ut ità

féminam pertiméſcat, nisì quia aquæ appendúntur mensúrâ; ut ipſi ſancti Dei hómines, & multùm válcant per poténtiam Dei; & rursùm quâdam mensúrâ moderáti ſint per infirmitátem ſuam? In illis virtútibus Elías, quid de Deo accéperat; in iſtis infirmitátibus, quid de ſe eſſe póterat, agnoſcébat. Illa poténtia virtus fuit: iſta infirmitas, cuſtos virtútis. In illis virtútibus oſtendébat quid accéperat: in iſtis infirmitátibus, hoc quod accéperat cuſtodiébat. In miráculis monſtrabátur Elías: in infirmitáte ſervabátur.

℟. *viij.* Revérſus ad virum Dei Náaman, cum univérſo comitátu ſuo, venit & ſtetit coram eo, & ait: * Verè ſcio quòd non ſit álius Deus in univérſa terra, nisì tantùm in Iſraël. 4. *Reg.* 5. 15. ℣. Non ſunt dii qui mánibus fiunt. *Act.* 19. 26. * Verè.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio IX. *c.* 7. *v.* 11. *ad* 16.

Juvenis mortuus ſuſcitatur.

IBat Jeſus in civitátem quæ vocátur Naïm: & ibant cum eo diſcípuli ejus, & turba copióſa. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Expoſ. Evang. ſec. Luc. Lib. 5. n. 89.

HIc locus ad utrámque redúndat grátiam, ut & citò flecti divínam miſericórdiam matris víduæ lamentatióne credámus, ejus præcípuè quæ única fílii vel labóre, vel morte frangátur. Cui tamen víduæ gravitátis méritum exequiárum turba concíliat: & hanc víduam populórum turbâ ſeptam, plus vidéri eſſe quàm féminam, quæ reſurrectiónem única adoleſcéntis filii ſui lácrymis merúerit impetráre; eò quòd ſancta Eccléſia pópulum juniórem, à pompa fúneris, àtque à ſuprémis ſepúlchri ſuárum révocet ad vitam contemplatióne lacrymárum: quæ flere prohibétur, cùm ei reſurréctio debeátur.

℟. *ix.* Deus noſter, Deus ſalvos faciéndi, & * Dómini Dómini éxitus mortis. *Pſ.* 67. 21. ℣. Ait Jeſus: Adoléſcens, tibi dico: Surge; & resédit qui erat mórtuus. *Luc.* 7. 14. 15. * Dómini. Glória. * Dómini.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. 2. Non deſpíciet Dóminus preces pupílli, nec víduam, ſi effúndat loquélam gémitûs. *Eccli.* 35. 17.

Oratio.

ECcléſiæ tuæ, Dómine, lácrymas & preces benígnus exaúdi; ut quæ de ſuórum contriſtátur ſpiritáli morte filiórùm, de eórum ad grátiæ vitam reſurrectióne lætétur; Per Dóm.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Accépit omnes timor, & magnificábant Deũ, dicén-

tes : Quia Prophéta magnus surréxit in nobis. *Luc.* 7. 16.

FERIA SECUNDA.

De Libro quarto Regum.

LECTIO I. *c.* 2. *v.* 5. *ad* 8.

ACcessérunt filii prophetárum, qui erant in Jéricho, ad Eliséum, & dixérunt ei : Nunquid nosti quia Dóminus hódie tollet dóminum tuum à te ? Et ait : Et ego novi : siléte. Dixit autem ei Elías : Sede hîc, quia Dóminus misit me usque ad Jordánem. Qui ait : Vivit Dóminus, & vivit ánima tua, quia non derelínquam te. Iérunt ígitur ambo páriter, & quinquagínta viri de filiis prophetárum secúti sunt eos, qui & stetérunt è contrà, longè : illi autem ambo stabant super Jordánem. Tulítque Elías pállium suũ, & invólvit illud, & percússit aquas, quæ divísæ sunt in utrámque partem, & transiérunt ambo per siccum.

℟. *j.* Amplificátus est, *p.* 349.

LECTIO II. *v.* 9. *ad* 11.

CUmque transíssent, Elías dixit ad Eliséum : póstula quod vis ut fáciam tibî, ántequàm tollar à te. Dixítque Eliséus : Obsecro ut fiat in me duplex spíritus tuus. Qui respóndit : Rem difficilem postulásti : áttamen si víderis me, quando tollar à te, erit tibi quod petísti : si autem non víderis, non erit. Cúmque pérgerent, & incedéntes sermocinaréntur, ecce currus ígneus & equi ígnei divisérunt utrúmque : & ascéndit Elías per túrbinem in cœlum.

℟. *ij.* Elías, *p.* 350.

LECTIO III. *v.* 12. *ad* 14.

ELiséus autem vidébat, & clamábat : Pater mi, pater mi, currus Israël, & auríga ejus. Et non vidit eum ámpliùs : apprehendítque vestiménta sua, & scidit illa in duas partes. Et levávit pállium Elíæ, quod cecíderat ei : reversúsque stetit super ripam Jordánis, & pállio Elíæ, quod cecíderat ei, percússit aquas, & non sunt divísæ. Et dixit : Ubi est Deus Elíæ étiam nunc ? Percussítque aquas, & divísæ sunt huc atque illuc, & tránsiit Eliséus.

℟. *iij.* Cùm, *p.* 350.

FERIA TERTIA.

De Libro quarto Regum.

LECTIO I. *c.* 2. *v.* 15. *ad* 18.

VIdéntes filii prophetárum, qui erant in Jéricho è contrà, dixérunt : Requiévit spíritus Elíæ super Eliséum. Et veniéntes in occúrsum ejus, adoravérunt eum proni in terram, dixerúntque illi : Ecce, cum servis tuis sunt quinquagínta viri fortes, qui possunt ire, & quærere dóminum tuum, ne fortè túlerit eum Spíritus Dómini, & projécerit eum in unum móntium, aut in unum vállium. Qui ait : No-

lite míttere. Coëgerúntque eum, donec acquiéſceret, & díceret: Míttite. Et miſérunt quinquagínta viros; qui cùm quæsíſſent tribus diébus, non invenérunt. Et revérſi ſunt ad eum: at ille habitábat in Jéricho, & dixit eis: Nunquid non dixi vobis: Nolíte míttere?

℟. j. Vidéntes filii prophetárum, p. 351.

Lectio II. v. 19. ad fin.

DIxérunt quoque viri civitátis ad Eliséum: Ecce habitátio civitátis hujus óptima eſt, ſicut tu ipſe, dómine, pérſpicis: ſed aquæ péſſimæ ſunt, & terra ſtérilis. At ille ait: Afférte mihi vas novum, & míttite in illud ſal. Quod cùm attuliſſent, egréſſus ad fontem aquárum, miſit in illum ſal, & ait: Hæc dicit Dóminus: Sanávi aquas has, & non erit ultrà in eis mors neque ſterílitas. Sanátæ ſunt ergo aquæ uſque in diem hanc, juxta verbum Eliséi, quod locútus eſt. Aſcéndit autem inde in Bethel: cúmque aſcénderet per viam, púeri parvi egréſſi ſunt de civitáte, & illudébant ei, dicéntes: Aſcénde, calve; aſcénde, calve. Qui cùm reſpexíſſet, vidit eos, & maledíxit eis in nómine Dómini: egreſsíque ſunt duo urſi de ſaltu, & laceravérunt ex eis quadragínta duos púeros. Abiit autem inde in montem Carméli, & inde revérſus eſt in Samaríam.

℟. ij. Ait, p. 351.

Lectio III. c. 4. v. 1. ad 7.

MUlier autem quædam de uxóribus prophetárum clamábat ad Eliséum, dicens: Servus tuus vir meus mórtuus eſt, & tu noſti quia ſervus tuus fuit timens Dóminum: & ecce créditor venit ut tollat duos fílios meos ad ſerviéndum ſibi. Cui dixit Eliséus: Quid vis ut fáciam tibi? Dic mihi, quid habes in domo tua? At illa reſpóndit: Non hábeo ancílla tua quidquam in domo mea, nisi parùm ólei, quo ungar. Cui ait: Vade, pete mútuò ab ómnibus vicínis tuis vaſa vácua non pauca: & ingrédere, & claude óſtium tuũ, cùm intrínſecùs fúeris tu & filii tui: & mitte inde in ómnia vaſa hæc: & cùm plena fúerint, tolles. Ivit ítaque múlier, & clauſit óſtium ſuper ſe, & ſuper fílios ſuos: illi offerébant vaſa, & illa infundébat. Cúmque plena fuíſſent vaſa, dixit ad fílium ſuum: Affer mihi adhuc vas. Et ille reſpóndit: Non hábeo. Stetítque óleum. Venit autem illa, & indicávit hómini Dei. Et ille: Vade, inquit, vende óleum, & redde creditóri tuo: tu autem & filii tui vívite de réliquo.

℟. iij. Aſcéndit, p. 352.

FERIA QUARTA.

De Libro quarto Regum.

Lectio I. c. 4. v. 8. ad 13.

FActa eſt quædam dies, & transíbat Eliséus per Sunam: erat autem ibi mú-

lier magna, quæ ténuit eum ut coméderet panem. Cúmque frequénter inde transíret, divertébat ad eam, ut coméderet panem. Quæ dixit ad virum suum: Animadvérto quòd vir Dei sanctus est iste, qui transit per nos frequénter. Faciámus ergo ei cœnáculum parvum, & ponámus ei in eo léctulum, & mensam, & sellam & candelábrum, ut cùm vénerit ad nos, máneat ibi. Facta est ergo dies quædam, & véniens divértit in cœnáculum, & requiévit ibi. Dixítque ad Giézi púerum suum: Voca Sunamítidem istam. Qui cùm vocásset eam, & illa stetísset coram eo, dixit ad púerum suum: Lóquere ad eam: Ecce, sédulè in ómnibus ministrásti nobis, quid vis ut fáciam tibi? Nunquid habes negótium, & vis ut loquar Regi, sive príncipi milítiæ? Quæ respóndit: In médio pópuli mei hábito.

℟. *j.* Descéndit, *p.* 352.

LECTIO II. *v.* 14. *ad* 20.

DIxítque Giézi: Ne quæras: filium enim non habet, & vir ejus senex est. Præcépit ítaque ut vocáret eam: Quæ cùm vocáta fuísset, & stetísset ante óstium, dixit ad eam: In témpore isto, & in hac eádem hora, si vita comes fúerit, habébis in útero filium. At illa respóndit: Noli, quæso, dómine mi, vir Dei, noli mentíri ancíllæ tuæ. Et concépit múlier, & péperit filium, in témpore & in horâ eádem, quâ díxerat Eliséus. Crevit autem puer: & cùm esset quædam dies, & egréssus isset ad patrem suum ad messóres, ait patri suo: Caput meum dóleo, caput meum dóleo. At ille dixit púero: Tolle, & duc eum ad matrem suam. Qui cùm tulísset, & duxísset eum ad matrem suam, pósuit eum illa super génua sua, usque ad merídiem, & mórtuus est.

℟. *ij.* Revérsus, *p.* 353.

LECTIO III. *v.* 25. *ad* 28.

PRoféсta est múlier, & venit ad virum Dei in montem Carméli. Cúmque vidísset eam vir Dei è contrà, ait ad Giézi púerum suum: Ecce Sunamítis illa: vade ergo in occúrsum ejus, & dic ei: Recténe ágitur circa te, & circa virum tuum, & circa filium tuum? Quæ respóndit: Rectè. Cúmque venísset ad virum Dei in montem, apprehéndit pedes ejus: & accéssit Giézi ut amovéret eam. Et ait homo Dei: Dimítte illam, ánima enim ejus in amaritúdine est, & Dóminus celávit à me, & non indicávit mihi. Quæ dixit illi: Nunquid petívi filium à dómino meo? Nunquid non dixi tibi: Ne illúdas me?

℟. *iij.* Cùm tetigísset cadáver ossa Eliséi, * Revíxit homo, & stetit super pedes suos. 4. *Reg.* 13. 21. ℣. Quid incredíbile judicátur apud vos, si Deus mórtuos

suscitat? *Act.* 26. 8. * Revíxit homo. Glória. * Revíxit homo.

FERIA QUINTA.

De Libro quarto Regum.

LECTIO I. *c.* 4. *v.* 29. *ad* 31.

ELiséus ait ad Giézi: Accínge lumbos tuos, & tolle báculum meum in manu tua, & vade. Si occúrrerit tibi homo, non salútes eum: & si salutáverit te quíspiam, non respóndeas illi: & pones báculum meum super fáciem púeri. Porrò mater púeri ait: Vivit Dóminus, & vivit ánima tua, non dimíttam te. Surréxit ergo, & secútus est eam. Giézi autem præcésserat ante eos, & posúerat báculum super fáciem púeri, & non erat vox neque sensus: reversúsque est in occúrsum ejus, & nuntiávit ei, dicens: Non surréxit puer.

℞. *j.* Amplificátus, *p.* 349.

LECTIO II. *v.* 32. *ad* 38.

INgréssus est ergo Eliséus domum, & ecce puer mórtuus jacébat in léctulo ejus. Ingressúsque clausit óstium super se & super púerum, & orávit ad Dóminum. Et ascéndit, & incúbuit super púerum: posuítque os suum super os ejus, & óculos suos super óculos ejus, & manus suas super manus ejus: & incurvávit se super eum, & calefácta est caro púeri. At ille revérsus, deambulávit in domo, semel huc atque illuc: & ascéndit, & incúbuit super eum: & oscitávit puer sépties, aperuítque óculos. At ille vocávit Giézi, & dixit ei: Voca Sunamítidem hanc. Quæ vocáta ingréssa est ad eum. Qui ait: Tolle fílium tuum. Venit illa, & córruit ad pedes ejus, & adorávit super terram: tulítque fílium suum, & egréssa est. Et Eliséus revérsus est in Gálgala.

℞. *ij.* Elías, *p.* 350.

LECTIO III. *v.* 38. *ad fin.*

DIxit Eliséus uni de púeris suis: Pone ollam grandem, & coque pulméntum fíliis prophetárum. Et egréssus est unus in agrum, ut collígeret herbas agréstes; invenítque quasi vitem sylvéstrem, & collégit ex ea colocýnthidas agri, & implévit pállium suum: & revérsus concídit in ollam pulménti: nesciébat enim quid esset. Infudérunt ergo sóciis, ut comédereut: cúmque gustássent de coctióne, clamavérunt, dicéntes: Mors in olla, vir Dei: & non potuérunt comédere. At ille: Afférte, inquit, farínam. Cúmque tulíssent, misit in ollã, & ait: infúnde turbæ, ut cómedant. Et non fuit ámpliùs quidquam amaritúdinis in olla. Vir autem quidam venit de Baalsalísa déferens viro Dei panes primitiárum, vigínti panes hordeáceos, & fruméntũ novũ in pera sua. At ille dixit: Da pópulo, ut cómedat. Respondítque ei minister ejus:

Quantum est hoc, ut appónam centum viris? Rursùm ille ait: Da pópulo, ut cómedat: hæc enim dicit Dóminus: Cómedent, & supérerit. Pósuit ítaque coram eis: qui comedérunt, & supérfuit, juxta verbum Dómini.

℟. *iij.* Cùm, *p.* 350.

FERIA SEXTA.

De Libro quarto Regum.

LECTIO I. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 6.

NAaman princeps milítiæ Regis Sýriæ, erat vir magnus apud dóminum suum, & honorátus: per illum enim dedit Dóminus salútem Sýriæ. Erat autem vir fortis & dives, sed leprósus. Porrò de Sýria egréssi fuerant latrúnculi, & captívam dúxerant de terra Israël puéllam párvulam, quæ erat in obséquio uxóris Náaman. Quæ ait ad dóminam suam: Utinàm fuísset dóminus meus ad Prophétam qui est in Samaría! profécto curásset eum à lepra quam habet. Ingréssus est ítaque Náaman ad dóminum suum, & nuntiávit ei, dicens: Sic & sic locúta est puélla de terra Israël. Dixítque ei Rex Sýriæ: Vade, & mittam lítteras ad Regem Israël. Qui cùm proféctus esset, & tulísset secum decem talénta argénti, & sex míllia áureos, & decem mutatória vestimentórum, détulit lítteras ad Regem Israël, in hæc verba: Cùm accéperis epístolam hanc, scito quòd míserim ad te Náaman servum meum, ut cures eum à lepra sua.

℟. *j.* Vidéntes, *p.* 351.

LECTIO II. *v.* 9. *ad* 14.

VEnit ergo Náaman cum equis & cúrribus, & stetit ad óstium domûs Eliséi. Misítque ad eum Eliséus núntium, dicens: Vade, & laváre sépties in Jordáne, & recípiet sanitátem caro tua, atque mundáberis. Irátus Náaman recedébat, dicens: Putábam quòd egrederétur ad me, & stans invocáret nomen Dómini Dei sui, & tángeret manu suâ locum lepræ, & curáret me. Nunquid non melióres sunt Abana & Pharphar flúvii Damásci, ómnibus aquis Israël, ut laver in eis, & munder? Cùm ergo vertísset se, & abíret indígnans, accessérunt ad eum servi sui, & locúti sunt ei: Pater, & si rem grandem dixísset tibi Prophéta, certè fácere debúeras: quantò magìs quia nunc dixit tibi: Laváre, & mundáberis? Descéndit, & lavit in Jordáne sépties, juxta sermónem viri Dei, & restitúta est caro ejus, sicut caro púeri párvuli, & mundátus est.

℟. *ij.* Ait, *p.* 351.

LECTIO III. *v.* 15. *ad* 19.

REversúsque ad virum Dei cum univérso comitátu suo, venit, & stetit coram eo, & ait: Verè scio quòd non sit álius Deus in univérsa terra, nisi tantùm

in Israël. Obsecro ítaque ut accípias benedictiónem à servo tuo. At ille respóndit : Vivit Dóminus ante quem sto, quia non accípiam. Cúmque vim fáceret, pénitùs non acquiévit. Dixítque Náaman : Ut vis : sed, óbsecro, concéde mihi servo tuo, ut tollam onus duórum burdónum de terra: non enim fáciet ultrà servus tuus holocaústum aut víctimam diis aliénis, nisì Dómino. Hoc autem solum est de quo deprecéris Dóminũ pro servo tuo, quando ingrediétur dóminus meus templum Remmon, ut adóret, & illo innuiténte super manum meam, si adorávero in templo Remmon, adoránte eo in eódem loco, ut ignóscat mihi Dóminus servo tuo pro hac re. Qui dixit ei : Vade in pace. Abiit ergo ab eo, elécto terræ témpore.

℟. iij. Ascéndit, *p.* 352.

SABBATO.

De Libro quarto Regum.

LECTIO I. *c.* 5. *v.* 20. *ad* 22.

DIxit Giézi puer viri Dei : Pepércit dóminus meus Náaman Syro isti, ut non accíperet ab eo quæ áttulit : vivit Dóminus, quia curram post eum, & accípiam ab eo áliquid. Et secútus est Giézi post tergum Náaman. Quem cùm vidísset ille curréntem ad se, desíliit de curru in occúrsum ejus, & ait : Recténe sunt ómnia ? Et ille ait : Rectè. Dóminus meus misit me ad te, dicens : Modò venérunt ad me duo adolescéntes de monte Ephraïm, ex fíliis prophetárum : da eis taléntum argénti, & vestes mutatórias dúplices.

Si fiat de Sabbato, duo priora ℟℟. *è III. Noct. Dom. præced.*

LECTIO II. *v.* 23. *ad* 24.

DIxítque Náaman : Mélius est ut accípias duo talénta. Et coégit eum, ligavítque duo talénta argénti in duóbus saccis, & duplícia vestiménta, & impósuit duóbus púeris suis, qui & portavérunt coram eo. Cúmque venísset jam vésperi, tulit de manu eórum, & repósuit in domo, dimisítque viros, & abiérunt.

LECTIO III. *v.* 25. *ad fin.*

IPse autem ingréssus stetit coram dómino suo. Et dixit Eliséus : Unde venis, Giézi ? Qui respóndit : Non ivit servus tuus quóquàm. At ille ait : Nónne cor meũ in præsénti erat, quando revérsus est homo de curru suo in occúrsum tuî ? Nunc ígitur accepísti argéntum, & accepísti vestes, ut emas olivéta, & víneas, & oves, & boves, & servos, & ancíllas. Sed & lepra Náaman adhærébit tibi & sémini tuo, usque in sempitérnum. Et egréssus est ab eo leprósus quasi nix.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Nóluit Dóminus dispérdere domum David, propter

pactum quod iníerat cum eo. 2. *Par.* 21. 7.

Oratio, Omnípotens, *infrà, ad Laudes, p.* 364.

DOMINICA XVI. POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro quarto Regum.

LECTIO I. *c.* 6. *v.* 24. *ad* 29.

FActum est post hæc, congregávit Bénadad rex Sýriæ univérsum exércitum suum, & ascéndit, & obsidébat Samaríam. Factaque est fames magna in Samaría: & tándiu obséssa est, donec venumdarétur caput ásini octogínta argénteis, & quarta pars cabi stércoris columbárum quinque argénteis. Cúmque Rex Israël transíret per murum, múlier quædam exclamávit ad eum, dicens: Salva me, dómine mi rex. Qui ait: Non te salvat Dóminus: unde te possum salváre? de área, vel de torculári? Dixítque ad eam Rex: Quid tibi vis? Quæ respóndit: Múlier ista dixit mihi: Da fílium tuum, ut comedámus eum hódie, & fílium meum comedémus cras. Cóximus ergo fílium meum, & comédimus. Dixíque ei die álterâ: Da fílium tuum, ut comedámus eum. Quæ abscóndit fílium suum.

℟. *j.* Amplificátus est Elías in mirabílibus suis: * Et quis potest simíliter sic gloriári tibi? *Eccli.* 48. 4. ℣. Testimónium hábuit placuísse Deo. *Hebr.* 11. 5. * Et.

LECTIO II. *v.* 30. *ad fin.*

QUod cùm audísset Rex, scidit vestiménta sua, & transíbat per murum. Vidítque omnis pópulus cilícium quo vestítus erat ad carnem intrínsecùs. Et ait Rex: Hæc mihi fáciat Deus & hæc addat, si stéterit caput Eliséi fílii Saphat super ipsum hódie. Eliséus autem sedébat in domo sua, & senes sedébant cum eo. Præmísit ítaque virum: & ántequàm veníret núntius ille, dixit ad senes: Nunquid scitis quòd míserit fílius homicídæ, ut præcidátur caput meum? Vidéte ergo, cùm vénerit núntius, claúdite óstium, & non sinátis eum introíre: ecce enim sónitus pedum dómini ejus post eum est. Adhuc illo loquénte eis, appáruit núntius qui veniébat ad eum. Et ait: Ecce tantum malum à Dómino est: quid ámpliùs expectábo à Dómino?

℟. *ij.* Elías dixit ad Eliséum: Póstula quod vis ut fáciam tibi, ántequàm tollar à te: * Dixítque Eliséus: Obsecro ut fiat in me duplex spíritus tuus. 4. *Reg.* 2. 9. ℣. Divisiónes gratiárum sunt, idem autē Spíritus. 1. *Cor.* 12. 4. * Dixítque.

LECTIO III. *c.* 7. *v.* 1. *ad* 2.

DIxit autem Eliséus: Audíte verbum Dómini: Hæc dicit Dóminus: In témpore hoc cras, módius símilæ uno statére erit, & duo módii hórdei statére uno,

mo, in porta Samaríæ. Respóndens unus de dúcibus super cujus manum Rex incumbébat, hómini Dei, ait: Si Dóminus fécerit étiam cataráctas in cœlo, nunquid póterit esse quod lóqueris? Qui ait: Vidébis óculis tuis, & inde non cómedes.

℟. *iij*. Cùm pérgerent Elías & Eliséus, & incedéntes sermocinaréntur, * Ecce currus ígneus & equi ígnei divisérunt utrúmque; & ascéndit Elías per túrbinem in cœlum. 4. *Reg*. 2. 11. ℣. Translátus est, ne vidéret mortem. *Hebr*. 11. 5. * Ecce. Glória. * Ecce.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiástici.

Lectio IV. *c*. 34. *v*. 14. *ad* 20.

SPíritus timéntium Deum quæritur, & in respéctu illíus benedicétur. Spes enim illórum in salvántem illos, & óculi Dei in diligéntes se. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, & non pavébit: quóniam ipse est spes ejus. Timéntis Dóminum beáta est ánima ejus. Ad quem réspicit, & quis est fortitúdo ejus? Oculi Dómini super timéntes eum, protéctor poténtiæ, firmaméntum virtútis, tégimen ardóris, & umbráculum meridiáni, deprecátio offensiónis, & adjutórium casûs, exáltans ánimam, & illúminans óculos, dans sanitátem, & vitam, & benedictiónem.

℟. *iv*. Vidéntes filii prophetárum, qui erant in Jéricho è contrà, dixérunt: * Requiévit Spíritus Elíæ super Eliséum. 4. *Reg*. 2. 15. ℣. Operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis prout vult. 1. *Cor*. 12. 11. * Requiévit.

Lectio V. *c*. 37. *v*. 15. *ad* 2[illegible].

CUm viro sancto assíduus esto, quemcúmque cognóveris observántem timórem Dei, cujus ánima est secúndùm ánimam tuam: & qui, cùm titubáveris in ténebris, condolébit tibi. Cor boni consílii státue tecum: non est enim tibi áliud pluris illo. Anima viri sancti enúntiat aliquándo vera, quàm septem circumspectóres sedéntes in excélso ad speculándum. Et in his ómnibus deprecáre Altíssimum, ut dírigat in veritáte viam tuam. Ante ómnia ópera, verbum verax præcédat te, & ante omnem actum, consílium stábile.

℟. *v*. Ait Eliséus: * Hæc dicit Dóminus: Sanávi aquas has; & non erit ultrà in eis mors, neque sterílitas. 4. *Reg*. 2. 21. ℣. Omnia quæcúmque petiéritis in oratióne credéntes, accipiétis. *Matt*. 21. 22. * Hæc dicit.

Lectio VI. *v*. 25. *ad fin*.

Est sápiens, ánimæ suæ sápiens: & fructus sensûs illíus laudábilis. Vir sápiens plebem suam érudit, & fructus sensûs illíus fidéles sunt. Vir sápiens implé-

bitur benedictiónibus, & vidéntes illum laudábunt. Vita viri in número diérum: dies autem Israël innumerábiles sunt. Sápiens in pópulo hæreditábit honórem, & nomen illíus erit vivens in ætérnum. Fili, in vita tua tenta ánimam tuam: & si fúerit nequàm, non des illi potestátem: non enim ómnia ómnibus expédiunt, & non omni ánimæ omne genus placet. Noli ávidus esse in omni epulatióne, & non te effúndas super omnem escam: in multis enim escis erit infírmitas, & avíditas appropinquábit usque ad chóleram. Propter crápulam multi obiérunt: qui autem ábstinens est, adjíciet vitam.

℟. vj. Ascéndit Eliséus, & * Incúbuit super púerum mórtuum; & oscitávit puer sépties, aperuítque óculos. 4. Reg. 4. 35. ℣. A mórtuis suscitáre potens est Deus. Hebr. 11. 19. * Incúbuit. Glória. * Incúbuit.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Cæsárii Arelaténsis Epíscopi.

Serm. 2. De Elis. in append. apud August. Serm. 42. n. 6.

Lectio VII.

Audívimus quòd dum beátus Eliséus transíret per Sunam, quædam múlier magna suscéperit eum, & díxerit ad virum suum: Animadvérto quòd homo iste vir Dei sit: faciámus illi cœnáculum, & ponámus ei in eo lectum, mensam, sellam, & candelábrum; ut quando vénerit, máneat ibi. Et múlier illa stérilis erat: sed oránte Eliséo, génuit filium. Sic & Ecclésia, ántequàm Christus veníret, stérilis fuit. Et sicut illa, oránte Eliséo, génuit filium; ità & Ecclésia, veniénte ad se Christo, génuit pópulum Christiánum. Sed filius mulíeris illíus, dum Eliséus absens esset, mórtuus est: sic & filius Ecclésiæ, hoc est, pópulus Géntium, ántequàm Christus veníret, peccátis mórtuus erat. Descendénte de monte Eliséo, filius víduæ huic vitæ rédditur: descendénte de cœlo Christo, filius Ecclésiæ, id est, pópulus Géntium suscitátur. Sed hoc quáliter factum sit, videámus.

℟. vij. Descéndit Náaman, & lavit in Jordáne sépties, juxta sermónem viri Dei; * Et restitúta est caro ejus, sicut caro púeri párvuli. 4. Reg. 5. 14. ℣. Multi leprósi erant in Israël, sub Eliséo Prophéta; & nemo eórum mundátus est, nisi Náaman Syrus. Luc. 4. 27. * Et restitúta est.

Lectio VIII. n. 7.

Mortuo enim filio suo, múlier illa ábiit, & vestígiis se sancti Eliséi prostrávit. Beátus verò Eliséus dédit báculum suum púero, & dixit ad eum:

Vade, & mitte báculum meum super fáciem púeri. Si te salutáverit homo, non resalútes eum. Hoc loco, fratres, vidéte, ne alícui subrépat ímpia cogitátio, & dicat quòd augúrium beátus Eliséus observáre volúerit; & ídeò jússerit púero suo, ut salutántem se in via non resalutáret. Frequénter hoc in Scriptúris légimus: sed pro celeritáte est dictum, non pro áliqua supérflua & sacrílega observatióne præcéptum. Abiit ergo puer, & misit báculum super fáciem púeri: & pénitùs non surréxit. Opus erat ut qui báculum míserat, ipse descénderet. Báculus sinè Eliséo nihil valébat: quia crux sinè Christo nihil póterat. Inclinávit se Eliséus, ut puerum resuscitáret: humiliávit se Christus, ut mundum in peccátis jacéntem erígeret. Quia párvuli erámus, párvulum se fecit: quia mórtui jacebámus, pius se médicus inclinávit. Quia & reverâ, fratres, nemo potest jacéntem erígere, si se nolúerit inclináre.

℟. viij. Revérsus ad virum Dei Náaman, cum univérso comitátu suo, venit & stetit coram eo, & ait: * Verè scio quòd non sit álius Deus in univérsa terra, nisì tantùm in Israël. 4. Reg. 5. 15. ℣. Non sunt dii qui mánibus fiunt. Act. 19. 26. * Verè.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio IX. c. 14. v. 1. ad 11.

Hydropicus Sabbato sanatus.

CUm intráret Jesus in domum cujúsdam príncipis Pharisæórum Sábbato manducáre panem, & ipsi observábant eum. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 37. *in Cantic.* n. 7.

NOli te, homo, comparáre majóribus, noli minóribus, noli aliquibus, noli uni. Quid scis enim, ô homo! si unus ille, quem fortè ómnium vilíssimum atque misérrimum réputas, cujus vitam sceleratíssimam ac singuláriter fœdíssimam horres, & proptéreà illum putas spernéndum, non mòdò præ te, qui fortè jam sóbriè, & justè, & piè vívere te confídis, sed étiam præ cǽteris ómnibus scelerátis, tanquàm ómnium sceleratíssimum: quid scis, inquam, si mélior & te, & illis, mutatióne déxteræ Excélsi, in se quidem futúrus sit, in Deo verò jam sit? Et proptéreà non mediócrem, non vel penúltimum, non ipsum saltèm inter novíssimos elígere locum nos vóluit. Sed, Recúmbe, inquit, in novíssimo loco: ut solus vidélicet ómnium novíssimus sédeas, téque némini, non dico, præpónas, sed nec comparáre præsúmas.

℟. ix. In loco magnórum ne stéteris; * Mélius est enim ut dicátur tibi: Ascénde huc, quàm ut humiliéris. *Prov.* 25. 6. 7. ℣. Cùm vocátus fúeris, vade, recúmbe in novíssimo loco. *Luc.* 14. 10. * Mélius. Glória. * Mélius.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. F. Qui gloriátur, in Dómino gloriétur; non enim qui seípsum comméndat, ille probátus est, sed quem Deus comméndat. 2. *Cor.* 10. 17. 18.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui supérbis resístis, & grátiam præstas humílibus; tríbue, quǽsumus, ut non indignatiónem tuam provocémus eláti, sed propitiatiónis tuæ capiámus dona, subjécti; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. d. Omnis qui se exáltat, humiliábitur; & qui se humíliat, exaltábitur. *Luc.* 14. 11.

FERIA SECUNDA.

De Libro quarto Regum.

LECTIO I. *c.* 7. *v.* 3. *ad* 7.

QUátuor viri erant leprósi juxta intróitum portæ: qui dixérunt ad ínvicem: Quid hîc esse vólumus donec moriámur? Sive ingredi voluérimus civitátem, fame moriémur: sive mansérimus hîc, moriéndum nobis est. Veníte ergo, & transfugiámus ad castra Sýriæ. Si pepércerint nobis, vivémus: si autem occídere volúerint, nihilóminùs moriémur. Surrexérunt ergo véspere, ut venírent ad castra Sýriæ. Cúmque veníssent ad princípium castrórum Sýriæ, nullum ibídem repérérunt. Síquidem Dóminus sónitum audíri fécerat in castris Sýriæ, cúrruum, & equórum, & exércitûs plúrimi: dixerúntque ad ínvicem: Ecce mercéde condúxit advérsùm nos Rex Israël reges Hethæórum & Ægyptiórum, & venérunt super nos. Surrexérunt ergo, & fugérunt in ténebris.

℟. j. Amplificátus est Elías in mirabílibus suis: * Et quis potest simíliter sic gloriári tibi? *Eccli.* 48. 4. ℣. Testimónium hábuit placuísse Deo. *Hebr.* 11. 5. * Et quis.

LECTIO II. *v.* 10. *ad* 15.

CUmque veníssent leprósi ad portam civitátis, narravérunt eis, dicéntes: Ivimus ad castra Sýriæ, & nullum ibídem repérimus hóminem, nisi equos & ásinos alligátos, & fixa tentória. Iérunt ergo portárii, & nuntiavérunt in palátio Regis intrínsecùs. Qui surréxit nocte, & ait ad servos suos: Dico vobis quid fécerint nobis Syri: sciunt quia fame laborámus, & idcírcò egréssi sunt de castris, & látitant in agris, dicéntes: Cùm egréssi fúerint de civitáte, capiémus eos vivos, & tunc

civitátem íngredi potérimus. Respóndit autem unus servórum ejus : Tollámus quinque equos, qui remansérunt in urbe, (quia ipsi tantùm sunt in univérsa multitúdine Israël, álii enim consúmpti sunt,) & mitténtes, exploráre potérimus. Adduxérunt ergo duos equos, misítque Rex in castra Syrórum, dicens : Ite, & vidéte. Qui abiérunt post eos usque ad Jordánem. Ecce autem omnis via plena erat véstibus & vasis, quæ projécerant Syri, cùm turbaréntur : reversíque núntii indicavérunt Regi.

℟. ij. Elías dixit ad Eliséum : Póstula quod vis ut fáciam tibi, ántequàm tollar à te : * Dixítque Eliséus : Obsecro ut fiat in me duplex spíritus tuus. 4. *Reg.* 2. 9. ℣. Divisiónes gratiárum sunt, idem autem Spíritus. 1. *Cor.* 12. 4. * Dixítque.

LECTIO III. *v.* 16. *ad finem.*

ET egréssus pópulus diripuit castra Syriæ : factúsque est módius símilæ statére uno, & duo módii hórdei statére uno, juxta verbum Dómini. Porrò Rex ducem illum in cujus manu incumbébat, constítuit ad portam : quem conculcávit turba in intróitu portæ, & mórtuus est, juxta quod locútus fúerat vir Dei, quando descénderat Rex ad eum. Factúmque est secúndùm sermónem viri Dei, quem díxerat Regi, quando ait : Duo módii hórdei statére uno erunt, & módius símilæ statére uno, hoc eódem témpore cras in porta Samaríæ : quando respónderat dux ille viro Dei, & díxerat : Etiam si Dóminus fécerit cataráctas in cœlo, nunquid póterit fíeri quod lóqueris ? Et dixit ei : Vidébis óculis tuis, & inde non cómedes. Evénit ergo ei sicut prædíctum fúerat, & conculcávit eum pópulus in porta, & mórtuus est.

℟. iij. Cùm pérgerent Elías & Eliséus, & incedéntes sermocinaréntur, * Ecce currus ígneus & equi ígnei divisérunt utrúmque ; & ascéndit Elías per túrbinem in cœlum. 4. *Reg.* 2. 11. ℣. Translátus est, ne vidéret mortem. *Hebr.* 11. 5. * Ecce. Glória. * Ecce.

FERIA TERTIA.

De Libro quarto Regum.

LECTIO I. *c.* 9. *v.* 1. *ad* 3.

ELiséus Prophétes vocávit unum de fíliis prophetárum, & ait illi : Accínge lumbos tuos, & tolle lentículam ólei hanc in manu tua, & vade in Ramoth Gálaad. Cúmque véneris illuc, vidébis Jehu fílium Jósaphat fílii Namsi : & ingréssus suscitábis eum de médio fratrum suórum, & introdúces in intérius cubículum. Tenénsque lentículam ólei, fundes super caput ejus, & dices : Hæc dicit Dóminus : Unxi te Re-

gem super Israël. Aperiésque óstium & fugies, & non ibi subsístes.

℟. j. Vidéntes filii prophetárum, qui erant in Jéricho è contrà, dixérunt: * Requiévit Spíritus Elíæ super Eliséum. 4. *Reg.* 2. 15. ℣. Operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis próut vult. 1. *Cor.* 12. 11. * Requiévit.

Lectio II. *v.* 4. *ad* 10.

ABiit ergo adoléscens puer Prophétæ in Ramoth Gálaad, & ingréssus est illuc. Ecce autem príncipes exércitûs sedébant, & ait: Verbum mihi ad te, ô princeps. Dixítque Jehu: Ad quem ex ómnibus nobis? At ille dixit: Ad te, ô princeps. Et surréxit, & ingréssus est cubículum. At ille fudit óleum super caput ejus, & ait: Hæc dicit Dóminus Deus Israël: Unxi te Regem super pópulum Dómini Israël, & percúties domum Achab dómini tui, & ulcíscar sánguinem servórum meórum Prophetárum, & sánguinem ómnium servórum Dómini, de manu Jézabel. Perdámque omnem domum Achab: & interfíciam de Achab mingéntem ad paríetem, & clausum, & novíssimum in Israël. Et dabo domum Achab, sicut domum Jeróboam filii Nabat, & sicut domum Báasa filii Ahía. Jézabel quoque cómedent canes in agro Jézrahel, nec erit qui sepéliat eam. Aperuítque óstium, & fugit.

℟. ij. Ait Eliséus: * Hæc dicit Dóminus: Sanávi aquas has; & non erit ultrà in eis mors, neque sterílitas. 4. *Reg.* 2. 21. ℣. Omnia quæcúmque petiéritis in oratióne credéntes, accipiétis. *Matt.* 21. 22. * Hæc dicit.

Lectio III. *v.* 11. *ad* 13.

JEhu autem egréssus est ad servos dómini sui, qui dixérunt ei: Recténe sunt ómnia? quid venit insánus iste ad te? Qui ait eis: Nostis hóminem, & quid locútus sit. At illi respondérunt: Falsum est; sed magis narra nobis. Qui ait eis: Hæc & hæc locútus est mihi, & ait: Hæc dicit Dóminus: Unxi te Regem super Israël. Festinavérunt ítaque, & unusquísque tollens pállium suum, posuérunt sub pédibus ejus, in similitúdinem tribunális, & cecinérunt tubâ, atque dixérunt: Regnávit Jehu.

℟. iij. Ascéndit Eliséus, & * Incúbuit super púerum mórtuum; & oscitávit puer sépties, aperuítque óculos. 4. *Reg.* 4. 35. ℣. A mórtuis suscitáre potens est Deus. *Hebr.* 11. 19. * Incúbuit. Glória. * Incúbuit.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS ÆSTIVA.

FESTA MAII.

DIE XIX.
IN FESTO
SANCTI YVONIS,
Presbyteri Trecoricensis.
Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Presbyteri, p. xxxvij. *additis quæ sequuntur.*

Duæ priores Lectiones de Scriptura occurrente, duabus posterioribus in unam junctis.

LECTIO III.
Ex Bulla Canoniz. Bolland. & Lobin.

YVo, Helóvi in diæcési Trecorénsi natus, prima fidei scientiarúmque rudiménta in patris solo dídicit. Annum assecútus décimum quartum, & ardénti perfectiónis desidério flagrans, Parísios missus est, ut Philosóphiæ ac Theológiæ, Juríque Pontifício & Civíli navaret óperam: & post decénnium Auréliam pétiit, in utróque jure partas cognitiónes ampliatúrus. Utrobíque magistrórum & condiscipulórum admiratiónem méruit, & ingénii excelléntiâ, & insuétâ pietáte. Ut inter lúbricos adolescéntiæ ímpetus castam in córpore casto mentem serváret, virginitátem Deo vovit; ipsíque custódem perpétuum dedit, à vino & cárnibus abstinéntiam. Ad Sacerdótium evéctus, Rhédonis primùm, deinde Trecórii, ob exímiam in utróque jure perítiam, Judex Ecclesiásticus, seu Officiális, constitútus est. Hujus Officii partes, ingénti animárum lucro & summo ómnium plausu implévit, unicuíque justítiam célerem fáciens, litigántium ánimos miríficè ad pacem & concórdiam flectens, & páuperum causas ultrò suscípiens & agens: unde indigéntium patrónus commúniter appellátus. Abdicáto Officiális múnere, duábus successívè Parochiálibus Ecclésiis præpósitus est: atque in isto novo gradu, boni verique pastóris virtútum óm-

nium statim se præbuit exémplar. De asperióris vitæ génere nihil unquam remísit, néquidem in extrémis. Tandem labóribus fractus & cœlo matúrus, sacrâ Eucharístiâ & Unctióne munítus, feliciter obdormívit in Dómino, anno ætátis quinquagésimo, & salútis millésimo trecentésimo tértio, décimâ nonâ Maii. Corpus ejus in Ecclésia Trecorénsi honorificè cónditum, magno populórũ concúrsu cólitur.

Oratio.

Deus, qui beátum Yvónem Presbýterum misericórdiæ viscéribus implevísti; præsta, quæsumus, ut quem paúperum patrem tuâ grátiâ effecísti, benígnum apud te júgiter habeámus intercessórem; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

FESTA JUNII.

Die II.

In Festo SANCTI POTHINI, Lugdunensis Episcopi, & Sociorum, Martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, p. xvj. additis quæ sequuntur.

Ex Epistola Ecclesiárum Viennénsis & Lugdunénsis, ad Ecclésias Asiæ & Phrýgiæ.

Apud Euseb. Hist. Lib. 5. Cap. 1.

Lectio II.

Beatíssimus Pothínus, qui Episcopátum Lugdunénsis Ecclésiæ administrábat, nonogenário major, & córpore ádmodum infirmo, ob præséntem quidem córporis imbecillitátem ægrè spíritum trahens, cœterùm, præ cupiditáte imminéntis Martýrii, mirábili alacritáte ánimi firmátus, ad tribúnal ferebátur. Quò perlátus à milítibus, prosequéntibus ipsum Magistrátibus civitátis, & univérsâ plebe váriis eum acclamatiónibus impeténte, tanquam ipse Christus esset, egrégium édidit testimónium. Interrogátus à Præside, quisnam esset Christianórum Deus, respóndit: Si dignus fúeris, cognósces. Post hæc absque ullo humanitátis respéctu raptátus, atque innúmeris plagis affectus est: cùm ii quidem qui própiùs astábant, cálcibus & pugnis illum contumeliósè appéterent; qui verò lóngiùs distábant, quidquid ad manum erat, in ipsum conjícerent. Exínde vix adhuc spirans, in cárcerem projéctus est, tandémque post biduum, ánimum exhalávit. Matúrus neóphytus, & Sanctus Diáconus Vien-

nénsis, cum Blandína ancílla, pluribúsque áliis, ducti sunt ad béstias in amphitheátrum ad públicum spectáculum. Et Matúrus quidem ac Sanctus ómnia tormentórum génera in amphitheátro subiérunt. Hi ergo máximo certámine perfúncti, cùm vitálem spíritum diu protraxíssent, tandem jugulári sunt. Blandína veró ad palum suspénsa, béstiis objécta est. Cúmque nulla tunc béstia corpus illíus attigísset, depósita ex stípite, rursùs in cárcerem conjícitur, in áliud certámen reserváta. Ineúnte solémni apud nos mercátu, Præses beatíssimos Mártyres ad tribúnal addúci jussit, tanquàm in theatráli pompa eos pópulo osténtans. Cúmque illos dénuò interrogásset, quicúmque cives Románi repérti sunt, cápite truncáti, réliqui tráditi sunt béstiis. Post hos omnes, último tandem spectaculórũ die, Blandína ómnium postréma, post flagra, post ferárum vellicatiónem, post sartáginem, retículo inclúsa, tauro objécta est: à quo diu in altum jactáta, tandem & ipsa víctimæ instar jugulára est.

Oratio. Mártyris tui, *p.* xx.

Vesperæ à Capitulo de sequenti, cum Commemoratione de SS. Pothino & Sociis.

Die III.

In Festo S. Clotildis, Francorum Reginæ, & Viduæ.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Viduæ, p. lxxij. *additis quæ sequuntur.*

Lectio III.

Ex S. Greg. Tur. & aliis Script. Eccles.

Clotildis, Chilperici Regis filia, paréntibus à pátruo Gundebáldo Burgundiórum Rege necátis, Clodovǽo, adhuc éthnico in cónjugem trádita est. Quæ, cùm primogénitum peperísset, eum, toleránte magis quàm approbánte Clodovǽo, baptizári jussit. Cùm autem infántis, cui nomen Ingomer impósitum fúerat, in albis defúncti mortem ægrè ferret Clodovǽus ac Baptísmo imputáret, gráviter Clotíldem objurgávit, ásserens deos pátrios ob contémptum núminis sui irátos, sibi filium eripuísse. At illa: Deo, inquit, omnipoténti, Creatóri ómnium, grátias ago, qui me non usquequáque judicávit indígnam ut de útero meo génitum regno suo dignarétur ascíre. Alterum fílium Regína cùm genuísset, hunc quoque baptizári vóluit, & Clódomir appellátus est. Qui cùm ægrotáre cœpísset, affirmánte Rege fore ut ei idem quod fratri contíngeret,

matris précibus convâluit. At Regína non cessábat hortári virum, ut abjéctâ idolatríâ, Deum verum cóleret. Sed ille superstitióni Francórum adhæsit, donec in expeditióne Alamánnica inclinátam cernens suórum áciem, monitórum cónjugis memor, auxílio Christi imploráto, de hóstibus triumphávit. Cui apud Remos læta uxor occúrrens, ubi órdinem rei gestæ cognóvit, advocávit sanctum Remígium, à quo Clodovæus fidem edóctus, baptizátus est, & chrísmate sancto inúnctus. Post mortem Clodovæi, Turónes ádiit Clotíldis: ibíque ad sepúlcrum sancti Martíni summâ pietáte réliquum vitæ exégit, pernox in vigíliis, eleemósynis, aliísque piis opéribus inténta. Tandem plena diérum, Turónis migrávit ad Dóminum: & Parísios inter psalléntium choros transláta, sepúlta est ad latus Clodovæi, in sacrário Basílicæ sancti Petri, ubi corpus sanctæ Genovéfæ quiéscit.

Oratio.

Réspice, Dómine, ad Francórum benígnus impérium: & quibus, per devótam sanctæ Clotíldis instántiam, donum fídei contulísti, iísdem, per ejus intercessiónem, tríbue sincérum Christiánæ pietátis affectum; Per Dóminum.

Ad Vesperas, Commemoratio de SS. Marcellino & Petro.

Ant. Agnóscent. ℣. Víriliter, *p.* xvij. *Oratio*, Exaúdi nos, *p.* xx.

DIE IV.

IN FESTO SS. MARCELLINI ET PETRI, Romæ Martyrum.

Simplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, p. xvj. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex Carm. S. Damasi Papæ.

Maximiáno & Diocletiáno, circa inítium séculi quarti, Ecclésiam devastántibus, & veheménter in eos omnes qui Christiáno gloriabántur nómine sæviéntibus, glorióso Martýrio Románam illustrárunt Ecclésiam, sanctus Marcellínus ejúsdem Ecclésiæ Présbyter, & sanctus Petrus Exorcísta. Utérque cápite truncáto palmam obtínuit. Illórum Mártyrum laudes cármine célebrat sanctus Dámasus Papa: & ipsi sunt quorum nómina quotídie in altáris Sacrifício commemorántur.

Oratio. Exaúdi nos, *p.* xx.

DIE V.

IN FESTO S. VINCENTII FERERII, Presbyteri, è Familia Prædicatorum.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius S. Presbyteri, p. xxxvij. *additis quæ sequuntur.*

Lectio I. de Script. occurr. tribus in unam junctis.

LECTIO II.

Ex Bulla Canoniz. S Anton. Lobin. & aliis.

VIncéntius, Valéntiæ in Hispánia natus est anno suprà millésimum & trecentésimũ quinquagésimo séptimo; & Prædicatórum Ordinem anno décimo séptimo ætátis ampléxus est. Philosóphiæ docéndæ magistério cum laude aliquándiu persúnctus, Theológiæ laúream assecútus est, & Valéntiæ revocátus, ut sacræ Theológiæ, ad efflagitátum Prǽsulis & Capítuli, públicis lectiónibus óperam daret. Post sexénnium, à Cardináli Petro de Luna creáto Pontífice sub nómine Benedícti décimi tértii, Aveniónem vocátus est, & Magíster sacri Palátii creátus. Nihil non egit apud Pontíficem, ut Ecclésiæ schísmate discíssæ abdicatióne Pontificátûs consúleret, sed frustrà. Hinc ex aulâ discédens, nec précibus, nec oblátâ púrpurâ deténtus, ad curréndum missiónis Apostólicæ stádium spirítui se grátiæ trádidit. At ipsius Apostólicæ vitæ perpétuus æmulátor, exinde cœpit à cárnibus abstinére, Domínicis diébus excéptis, districtiùs jejunáre, quartâ autem sextâque fériâ in pane tantũ & aqua, stramínibus aut sarméntis, & ad somnum parcíssimum incubáre. Post Missam summo manè celebrátam, concióni, in platéis plerúmque ob pópuli frequéntiam, incúmbere, per annos quadragínta non destitit. Európam penè íntegram, pœniténtiæ præsértim districtíque judícii præco peragrávit, miráculis stupefécit, extremíque judícii terróre replévit. Permúlta Saracenórum & Judæórum míllia ad fidem addúxit, peccatóres autem ad pœniténtiam innumerábiles. In Aremóricam lítteris supplícibus Joánnis quinti Príncipis addúctus, Venétiæ mansiónem fixit, atque ibi ante biénnium austeritátibus, laboribúsque fractus, cursum consummávit, Nonis Aprílis anni millésimi quadringentésimi décimi noni. In Ecclésia Cathedráli sepúltus est, nec abhinc miráculis déstitit coruscáre.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO III. *Cap. 10. v. 1. ad 6.*

Septuaginta Discipulorum Missio.

DEsignávit Dóminus álios septuagínta duos, & misit illos binos ante fáciem suam. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Com. in Matt. L. 1. c. 9. & 10.

MEssis multa populórum significat multitúdinem, operárii pauci penúriam magistrórum. Et ímperat ut rogent Dóminum

messis ut mittat operários in messem suam. Isti sunt operárii de quibus lóquitur Psalmísta, dicens: Qui séminant in lácrymis, in gaúdio metent. Eúntes ibant, & flebant, portántes sémina sua: veniéntes autem vénient cum exultatióne, portántes manípulos suos. Et ut apértiùs loquar, messis multa, omnis turba credéntium est: operárii autem pauci, & Apóstoli, & imitatóres eórum, qui mittúntur ad messem. Eúntes autē, prædicáte, dicéntes: Quia appropinquávit regnum cœlórum: infirmos curáte, mórtuos suscitáte, leprósos mundáte, dæmones ejícite. Ne homínibus rusticánis & absque elóquii venustáte, indóctis & illitterátis nemo créderet pollicéntibus regna cœlórum, dat potestátem infirmos curáre, leprósos mundáre, dæmones ejícere: ut magnitúdinem promissórum probet magnitúdo signórum. Et quia semper dona spirituália, si merces média sit, vilióra fiunt, adjúngitur avarítiæ condemnátio: Grátis accepístis; grátis date. Ego magíster & Dóminus absque prétio hoc vobis tríbui: & vos sine prétio date, ne Evangélii grátia corrumpátur.

Oratio.

Deus, qui diversitátem géntium ad tuî dilectiónis ardórem, districtíque judícii formídine, beáti Vincéntii salutíferâ prædicatióne misericórditer evocásti; fac nos in treméndo judício secúros comparére, & tuis promissiónibus in ætérna felicitáte gaudére; Per Dóminum.

Ad Vesperas, Commemoratio de S. Norberto, *Ant.* Ipsum. ℣. Beátus, *p.* xxiv. *Orat.* Da Ecclésiæ, *p.* xxviij.

Die VI.

In Festo Sancti Norberti, Magdeburgensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ sequuntur.*

Lectio III.

Ex ejus vita à B. Hug. scrip.

Norbértus, Sanctis Clíviæ óppido in Diœcési Coloniénsi, nóbili prosápiâ ortus, relícta Imperatóris aulâ, in Clerum ascríptus est. Sacris Diaconátûs & Presbytérii Ordínibus suscéptis, verbi Dei prædicatióni totum se consecrávit. Innúmeros hæréticos ad fidem, peccatóres ad pœniténtiam, diffidéntes ad concórdiam revocávit. Cùm esset Laudúni, à Bartholoméo Epíscopo rogátus ne ab ipsíus Diœcési discéderet, desértum in ea locum, qui Præmonstrátus dicebátur, sibi delégit, ex quo totus Ordo, quem ibi sub régula sancti Augustíni instítuit, nomen accépit. Sacramentáriam & adamíticam Tan-

chelini hǽresim Antuérpiæ grassántem, eò vocátus profligávit: & qui multò antè oblátum sibi Cameracénsem Episcopátum recusáverat, ad Magdeburgénsem Archiepiscopátum pósteà raptus, Ecclesiásticam disciplínam, præsertímque sacrórũ ministrórum cœlibátum, constánter propugnávit ac promóvit. Romam, cum áliis Epíscopis proféctus, schisma Petri Leónis compréssit, Innocéntio secúndo suæ Sedi réddito. Exáctis in Pontificátu annis ferè octo, ábiit ad Dóminum, anno millésimo centésimo trigésimo quarto: húncque Gregórius décimus tértius, anno millésimo quingentésimo octogésimo secúndo, in Sanctórum órdinem rétulit.

Orat. Da Ecclés. *p.* xxviij.

AD VESPERAS, Commemoratio de S. Mereadoco.

Ant. Ipsum, ℣. Beátus, *p.* xxiv. *Orat.* Dírige, *p.* xxvij.

DIE VII.

IN FESTO SANCTI MEREADOCI, Venetensis Episcopi.

Simplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xx. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex Henschen. Le Cointe, Lobin.

MEreadócus, Británnus & circa inítia séptimi séculi natus, à pueritia futúram sanctitátem præmonstrávit. Unde Clero Veneténsi adscríptus, & deinde Sacérdos inaugurátus, humilitátem præsértim, & paupertátis amórem, vitǽque austeritátem adauxit. Virtútibus partam sanctitátis exímiæ famam Mereadócus exúmuit, & in solitúdinem sitam propè Pontívium se recépit, ubi corpus suum perpétuam Deo hóstiam litávit. Venetensi Epíscopo vitâ functo, Cleri & pópuli suffrágio subrogándus eléctus est. At vim inférri opórtuit ut ad sedem traherétur, & non nisi universórum lácrymis victus, se consecrári passus est. In austeritáte vitæ nil Epíscopus mutávit, intéreà factus in páuperes flagrántior, viduárum, orphanórum, miserorúmque pater. Austeritátibus & labóre contínuo citò nímium conféctus, circa annum sexcentésimum pane vitæ recreátus óbiit, & in Ecclésia Cathedráli sepúltus.

Oratio. Dírige, *p.* xxvij.

DIE VIII.

IN FESTO SANCTI MEDARDI, Noviomensis Episcopi.

Simplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex S. Fortunato Pictav. in ejus vita apud Bolland. & aliis.

MEdárdus, apud Salencíacum in pago Viromanduénsi natus & piè ins-

titútus, oblátus est Viromanduénsi Epíscopo, ut in Clericórum númerum adscriberétur. Crescéntibus cum ætáte méritis & doctrínâ, ad altióres gradus ascéndit. Présbyter ordinátus, Viromanduórum Episcopátum, multórum assíduis précibus victus, regéndum suscépit: ac Sedem, eò quòd Augústia Viromanduórum à Vándalis & Hunnis evérsa esset, Noviómi collocávit. Mórtuo Eleuthério Tornacénsi Epíscopo, cùm Clerus & pópulus Medárdum sibi dari Epíscopum postulássent, sancto Remígio, cœterísque provínciæ Epíscopis annuéntibus, Rege & procéribus suâ autoritáte rem promovéntibus, utriúsque Ecclésiæ curam suscépit, Episcopális Sedis honóre utríque serváto, quamvis Tornacénses ab eo témpore usque ad Simónem, per annos círciter sexcéntos, non álios quàm Noviomenses Epíscopos habúerint. Flandros, gentem tunc ferócem, convértit ad Christum. Obiit anno círciter quingentésimo quadragésimo quinto: eúmque Clotárius summo cum honóre apud Suessiónas sepelíri jussit; & Basílicam ad ejus túmulum cœpit ædificáre, quam Sigebértus filius ejus absólvit & ornávit.

Oratio, Da Ecclésiæ, *p.* xxviij.

DIE XI.

IN FESTO SANCTI BARNABÆ, Gentium Apostoli.

Duplex minus.

Omnia ut in Communi Apostolorum, p. j. additis quæ sequuntur.

IN I. VESPERIS.

Hymnus.

Quem, Christe, tot repléveras
Donis, fidem dissémínat:
Hinc Christiánum Géntibus
Clarére nomen íncipit.

Hic sacra per jejúnia,
Intérque solémnes preces,
Jubénte sancto Spíritu,
Tuus creátur núntius.

Pauli labórum párticeps,
Consors & in perículis,
Vos unus ambo spíritus,
Vos una junxit cáritas.

Quam vestra gens Christi fidem
Luci rebéllis réppulit,
Nil hæsitántes, ésteris
Portástis illam Géntibus.

Fac, Christe, nostris sensum
Cùm lumen offert méntibus,
Amóre ne noctis suæ
Cœléste donum réspuant.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Beátus qui intélligit super egénum & páuperem:
℟. in die mala liberábit eum Dóminus. *Ps.* 40. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Bárnabas, cùm habéret agrum, véndidit eum, & áttulit prétium, & pósuit ante pedes Apostolórum. *Act.* 4. 37.

Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes, p. 376.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

HYMNUS.

CŒLO datur quiéscere,
Terris relíctis, Bárnaba:
Solémnis hæc affert tuis
Finem dies labóribus.

QUEM propter, agro véndito,
Opes cadúcas déseris,
Magno repéndens fœnore,
En fundus ipse fit tuus.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Lectio I. de Script. occurr. tribus in unam junctis.

LECTIO II.

Ex Act. Apostol. & Usuard.

BArnabas, quod est intérpretátum, Filius consolatiónis, qui & Joseph, Levítes, Cyprius génere, agro véndito quem possidébat, prétium áttulit ad pedes Apostolórum: ad quos & pósteà Paulum addúxit recèns convérsum. Jerosólymis Antiochíam missus ab Ecclésiâ, quæ accéperat quosdam ibi discípulos Dóminum Jesum Græcis annuntiásse, cùm vidísset grátiam Dei, gavísus est, & hortabátur omnes in propósito cordis permanére in Dómino. Proféctus est inde Tarsum, ut quæréret Paulum, quem cùm invenísset, perdúxit Antiochíam: & annum totum conversáti sunt ibi in Ecclésia, & docuérunt turbam multam: ità ut cognominaréntur primùm Antiochíæ discípuli, Christiáni. Ortâ fame ab Agabo prædíctâ, colléctas eleemósynas ad fratres in Judæâ habitántes, cum Paulo détulit. Quo expléto ministério, revérsi sunt, assúmpto Joánne, cui cognómen erat Marcus. Cùm autem Antiochíæ in Ecclésia cum cœteris Prophétis & Doctóribus ministrárent Dómino & jejunárent, dixit Spíritus sanctus: Segregáte mihi Saulum & Bárnabam in opus ad quod assúmpsi eos. Tunc jejunántes, & orántes, imponentésque eis manus, dimisérunt illos. Itaque Seleúciam venérunt, inde in Cyprum: ac multas prætéreà urbes regionésque peragrárunt, prædicántes Evangélium, & constituéntes per síngulas Ecclésias Presbýteros. Cùm autem Lystris propter claudum à Paulo sanátum, pro diis haberéntur, vocaréntque turbæ Bárnabam, Jovem, Paulum verò, Mercúrium; vix deterruérunt turbas ne sibi immolárent. Revérsi Antiochíam, ortâ ibi seditióne propter

Judæos qui volébant Gentes ad Deum convérsas circumcídi, rem ad Apóstolos detulérunt, qui in Concílio Jerosolymitáno super ea re decrétum statuérunt, remiserúntque eos ad Ecclésiam Antiochíæ, adjúnctis Judâ & Silâ, scribéntes per manus eórum. Postrémò Bárnabas digréssus à Paulo, unà cum Marco navigávit in Cyprum. Multis demùm perfúnctus pro Christo labóribus, glorióso fine quiévit. Refert Alexánder Cýprius corpus ejus in ínsula Cypro, Zenóne imperánte, repértum esse, ad cujus pectus erat Evangélium Matthǽi, ipsíus Bárnabæ manu conscríptum.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthǽum.

LECTIO III. *c.* 10. *v.* 16. *ad* 22.

Quæ persecutiones Apostolis reservantur.

DIxit Jesus Discípulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbýteri.

Lib. 2. *in Evang. Matt. Cap.* 10.

QUod dicit: Ecce ego, auctóritas & fortitúdo est Deitátis: & quia oves meæ estis, mitto vos: & volo, ut mansuetúdinem & humilitátem habeátis, ne propter seditiónem lupórum, id est, persecutórum, patiéntiam & constántiam vestram perdátis. Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, & símplices sicut colúmbæ. Devítent insídias per simplicitátem, non fáciant. Cùm autem tradent vos, nolíte cogitáre. Ac si apértè membris suis infirmántibus dicat: Nolíte terréri, vos ad certámen accéditis; sed ego prǽlior: vos verba éditis; sed ego sum qui loquor.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

Hymnus, Quem, Christe, *suprà in I. Vesperis, p.* 374.

℣. Príncipes populórum congregáti sunt, ℟. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46. 10.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. à. Audiébant Bárnabam & Paulum, narrántes quanta Deus fecísset signa & prodígia in Géntibus per eos. *Act.* 15. 12.

Oratio.

DEus, qui beátum Bárnabam plenum fide & Spíritu sancto ad opus vocatiónis & conversiónis Géntium assúmere dignátus es; concéde, ut mémores óperis & caritátis ejus, Evangélio Christi quod prædicávit, dignè conversári mereámur: Per eúmdem...... in unitáte ejúsdem.

AD VESPERAS.

Hymnus, Cœlo datur quiéscere, *suprà, ad Officium Nocturnum, p.* 375.

℣. Annuntiavérunt ope-

ra Dei, ℟. Et facta ejus intellexérunt. *Ps.* 63. 10.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. * Tradidérunt ánimas suas, pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15. 26.

Die XVI.

In Festo

SANCTI SIMILIANI,

Nannetensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ sequuntur.*

Lectio III.

Ex S. Gregor. Turon. Bolland. Lobin. Baillet.

Similiánus, à Sancto Gregório Turonénsi magnus appellátus conféssor, tértius in catálogis vulgátis Epíscopus Nannerénsium recensétur. Pauca de vita, labóribus, & decéssu transmísit antíquitas, at plura de glória post decéssum. Corpus ejus Christiáni sepeliérunt in loco, ubi pósteà ejus nómine ædificáta est Basílica, quæ jam Clodovæi primi témpore extábat. Hanc à Normánnis longè pòst deturbátam Valtérius Nanneténsis Antístes Canonicórum suórum collégio instaurándam donávit. Inibi est púteus, in quem caput Sancti Pontíficis à præfátis hóstibus fertur fuísse injéctum, de cujus aqua infirmi potáti sæpè convaluérunt. Insígne áliud miráculum, instar monuménti stúdii & afféctûs beáti Prǽsulis erga suos Nannerénses refert Sanctus Gregórius Turonénsis his verbis. Cùm Nannetén sium cívitas témpore Clodovǽi Regis, barbáricâ vallarétur obsidióne, & jam sexaginta dies in hac ærúmna fluxíssent, média ferè nocte apparuérunt pópulis viri cum albis véstibus, radiántibus céreis, à Basílica beatórum Mártyrum Donatiáni & Rogatiáni egrediéntes: & ecce álius chorus huic símilis, de Basílica procédere antístitis Similiáni videbátur. Cúmque conjungéntes se, datâ salutatióne, oratióni incubuíssent, recessérunt unusquísque ad locum unde progréssus fúerat: ac prótinùs omnis Phalanx hostílis, imménso pavóre extérrita, ità súbito ímpetu à loco discéssit, ut factâ luce, nullus ex his reperíri posset: appáruit antedícta vísio Chillóni cuídam, qui tunc huic exercítui prǽerat, qui nécdum erat ex aqua & Spíritu sancto renátus: qui statim compúnctus corde, convérsus ad Dóminum, iterátâ nativitáte progénitus, Christum esse Filium Dei clarâ voce testátus est.

Oratio.

Deus, qui beátum Similiánum Antístitem pópulo tuo præésse, & quibus prǽerat, verbo & exémplo prodésse voluísti; eódem intercedénte, Pastóres Ecclésiæ tuæ cum grégibus sibi

commíssis dírige in viam salútis ætérnæ; ut omnes, te donánte, tibi plácita cúpiant, & totá virtúte perfíciant; Per Dóminum.

DIE XVIII.

IN FESTO.

SANCTI HERVÆI, Monachi in territorio Leonensi.

Simplex.

Omnia de Communi unius S. Monachi, p. xliv. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex Boll. & Lobinæo.

HErvæus, cujus religiósus cultus in Aremórica adeò públicus & antíquus est, in Leonénsi solo, patre, aiunt, Harviáno ex majóre Británnia, sexto século natus, virtútibus & miráculis in vita cláruit. Demùm cùm, annis plúrimis, summótus à século, in monastério à se, quorúmdam nobílium ope, constrúcto, piè & fidéliter Dómino servíisset, de próximâ morte divínitùs admónitus, ab Epíscopo invísus, & ab eódem sacrâ Communióne reféctus, córpore simul & mente purus, bonorúmque óperum méritis cumulátus, ex hac vita migrávit. Ejus Relíquiæ, primùm in Ecclésia Parochiáli, sub illíus nómine póstmodùm dicátâ, depósitæ, témpore Normannicárum infestatiónum, Brestum ad Capéllam priorálem castri régii translátæ sunt. Unde extráctas anno millésimo secúndo, & argénteâ thecâ inclúsas, Dux Godéfridus primus, Nannetensi donávit Epíscopo, qui eas honésto loco collocávit in Ecclésia Cathedráli, ubi etiámnùm visúntur.

Oratio, Omnípotens, *p.* xlviij.

DIE XIX.

IN FESTO

SS. GERVASII ET PROTASII, Mediolanens. Martyrum.

Simplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, p. xvj. *additis quæ sequuntur.*

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

Epist. ad Marcell. Sororem. n. 7. 10. 11. 12.

LECTIO III.

PRíncipes pópuli, quos álios nisi sanctos Mártyres, æstimáre debémus, quorum jam in númerum diu antè ignoráti Protásius Gervasiúsque præferúntur, qui stérilem Martýribus Ecclésiam Mediolanénsem, jam plurimórum matrem filiórum, lætári passiónis própriæ fécerint & títulis & exémplis? Grátias tibi, Dómine Jesu, quòd hoc témpore tales nobis sanctórum Mártyrum spíritum excitásti, quo Ecclésia tua præsídia majóra desíderat. Cognóscant omnes, quales ego propugnatóres requíram, qui propugnáre possint, impugnáre non sóleant. Hos ego acquisívi tibi,

plebs sancta, qui prosint ómnibus, némini nóceant. Tales ego ámbio defensóres, tales mílites hábeo: hoc est, non séculi mílites, sed mílites Christi. Sanctórum Mártyrum cognitióne quam illi amisérunt, nos adépti sumus. Eruúntur nóbiles relíquiæ è sepúlcro ignóbili: ostendúntur cœlo trophǽa. Sánguine túmulus madet, appárent cruóris triumphális notæ, inviolátæ Relíquiæ loco suo & órdine repértæ, avúlsum húmeris caput. Perdíderat cívitas suos Mártyres, quæ rápuit aliénos. Et si hoc Dei munus est; tamen grátiam quam tempóribus Sacerdótii mei, Dóminus Jesus tríbuit, negáre non possum: & quia ipse Martyr esse non méreor, hos vobis Mártyres acquisívi.

Oratio, Exaúdi, *p.* xx.

DIE XXI.

IN FESTO SANCTI MEVENNI, Galeacensis Abbatis in Territ. Maclóviensi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Sancti Abbatis, p. xliv. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex Lobin. & nov. Britann. Historia.

MEvénnus, in Insulári Británnia natus anno quingentésimo quadragésimo, à piis paréntibus religiósè educátus est. Sanctióris tamen institutiónis desidério incénsus, pátriam, paréntes, & ómnia, vix adoléscens relíquit, pátruum sanctū prǽsulem Samsónem ádiit; & aliquántò pòst, eúmdem à Saxónibus expúlsum & in Aremóricam prófugum ánimo volénti secútus est. Samsóni à Dolénsibus in Epíscopum assúmpto indivíduus comes adhǽsit, & per plures annos instar coadjutóris laborávit in Dómino. Caduónem loci tunc dicti Gaël Cómitem, qui eum iter agéntem hospítio suscéperat, tanto suæ consuetúdinis desidério incéndit, ut ei in vicínia cœnóbium sinè mora Comes extrúxerit. Hoc Mevénnus annuénte Samsóne, sanctitátis seminárium effécit, & ad summam senectútem sanctíssimè rexit. Princípi Judicáeli disciplínæ reguláris primus magíster éxtitit, Haillóni regis Hoëlis germáno, cui mortem prædíxerat in tríduo pœnam scélerum futúram, in tríduo morienti hortátor ádstitit. Sénio tandem conféctus, in suo Galeacénsi Monastério vitâ functus est; ibíque tot miráculis cláruit, ut Sancti Mevénni nomen locus anteà dictus Gaël sortítus sit, quod etiámnum rétinet.

Oratio. Deus, cujus múnere, *p.* xlviij.

VESPERÆ à Capitulo de sequenti; cum Commemoratione de S. Mevenno.

Die XXII.
In Festo
Sancti Paulini,
Nolani Episcopi.
Semiduplex.

Omnia de Communi unius S.Pontificis, p. xxiij. *additis quæ sequuntur.*

Lectio III.
Ex ejus operibus & vita, Hier. August. & Uranio.

PAulínus, Consulári & Patrício génere, haud procul à Burdígala natus, Rhetóricis & Poéticis ártibus ab Ausónio institútus est. Património perámplò potítus, ac in ipso juventútis flore Consulátum consecútus, Therásiam uxórem duxit. Circa annum vitæ suæ trigésimum octávum, à Delphíno Burdigalénsi Epíscopo baptizátus, erogátis in paúperes facultátibus, in Hispániam secéssit, Therásiâ à viri propósito non dissentiénte. Barcínonæ, facto in eum multitúdinis ímpetu, Presbýterum se ordinári passus est: eâ tamen lege ut Ecclésiæ Barcinonénsi non alligarétur. Inde in Itáliam proféctus est, ut Nolæ ad túmulum sancti Felícis, per réliquum vitæ tempus Deo servíret. Romæ multórum de Clero invídiâ laborávit. Nolæ dénique Mónachi vitam agens, ejúsdem civitátis Episcopátum suscípere coáctus est. Vastántibus póstea Nolam Gothis, Paulínus ex opulentíssimo dívite, ut sanctus Augustínus scribit, voluntáte paupérrimus & copiosíssimè sanctus, cùm ab eis tenerétur, sic in corde suo precabátur: Dómine, non excrúcier propter aurum & argéntum; ubi enim sint ómnia mea, tu scis. Tandem cùm láterum dolóre corréptus esset, cubículum in quo jacébat, terræ motu contrémuit, ac pauló pòst ánimam Deo réddidit, anno salútis quadringentésimo trigésimo primo.

Oratio, Da Ecclésiæ, *p.* xxviij.

Die XXIII.
In Vigilia
Nativitatis
S. JOANN. BAPTISTÆ.

Officium de Feria occurrente, additis quæ sequuntur.

AD OFFICIUM
Nocturnum.

Duæ priores Lectiones de Scriptura occurrente, duabus posterioribus in unam junctis.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio III. *c.* 1. *v.* 5. *ad* 25.
Joannis Nativitas ab Angelo prænuntiatur.

FUit in diébus Heródis regis Judǽæ, Sacérdos quidam, nómine Zacharías. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.
Expos. Evang. sec. Luc. Lib. 1. *n.* 15. 16.

DOcet nos Scriptúra divína, non solùm mores in eis qui prædicábiles

sunt, sed étiam paréntes oportére laudári; ut véluti transmíssa immaculátæ puritátis hæréditas, in iis quos vólumus laudáre, præcéllat. Quæ enim ália inténtio hoc loco sancti Evangelístæ, nisi ut sanctus Joánnes Baptísta nobilitétur paréntibus, miráculis, móribus, múnere, passióne? Sic étiã sancti Sámuel mater. Anna laudátur: sic Isaac à paréntibus nobilitátem pietátis accépit, quam pósteris derelíquit. Sacérdos ítaque Zacharias, nec solùm sacérdos, sed étiam de vice Abía, id est, nóbilis inter superióres famílias: & uxor, inquit, ejus de filiábus Aaron. Non solùm ígitur à paréntibus, sed étiam à majóribus, sancti Joánnis nobílitas propagátur: non seculári potestáte sublímis, sed Religiónis successióne venerábilis. Tales enim majóres habére débuit Prænúntius Christi; ut non repéntè concéptam, sed à majóribus accéptam, & ipso infúsam jure naturæ prædicáre fidem Domínici viderétur advéntûs.

℟. *iij.* Dixit Deus: Benedícam uxóri tuæ, * Et ex illa dabo tibi filium cui benedictúrus sum. *Gen.* 17. 16. ℣. Ne tímeas, Zacharía, quóniam exaudíta est deprecátio tua, & uxor tua Elísabeth páriet. *Luc.* 1. 13. * Et. Glória. * Et.

AD LAUDES MATUTINAS.

Post Hym. ℣. Prævenísti eum, Dómine, ℟. In benedictiónibus dulcédinis. *Ps.* 20. 4.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. a. Priúsquàm te formárem in útero, novi te; & ántequàm exíres de vulva sanctificávi te; & Prophétam in Géntibus dedi te. *Jer.* 1. 5.

Dicuntur Preces flexis genibus, *p.* 151.

Oratio.

PRæsta, quǽsumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédat; & beáti Joánnis Baptístæ Præcursóris hortaménta sectándo, ad eum quem prædíxit, secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat, in unitáte.

Ad Horas, *Preces, flexis genibus, ut in Psalterio, p.* 153. 154. *& sequent.*

Oratio, Præsta, *suprà.*

DIE XXIV.

IN NATIVITATE S. JOANNIS BAPTISTÆ.

SOLEMNE MINUS.

Psalmi de Feria in omnibus Horis.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni* D.

A Ventre matris, consecrátus est Prophéta, evértere, & erúere, & pérdere, & iterùm ædificáre, & renováre. *Eccli.* 49. 9.

Ant. 3. *a.* Multi in nativitáte ejus gaudébunt: erit enim magnus coram Dómino. *Luc.* 1. 14. 15.

Ant. 5. a. Spíritu sancto replébitur adhuc ex útero matris suæ, & multos filiórum Israël convértet ad Dóminum. *Luc.* 1. 15. 16.

Ant. 2. D. Ipse præcédet ante illum, in spíritu & virtúte Elíæ. *Luc.* 1. 17.

Ant. 7. d. Concépit Elísabeth uxor Zacharíæ, & occultábat se, ménsibus quinque. *Luc.* 1. 24.

CAPITULUM. *Mal.* 3. 1.

ECce ego mitto Angelum meum, & præparábit viam ante fáciem meam; & statim véniet ad Templum suum Dominátor quē vos quǽritis, & Angelus testaménti, quem vos vultis.

℟. Ecce ego mittam vobis Elíam Prophétam, * Antequàm véniat dies Dómini. *Mal.* 4. 5. ℣. Ut convértat corda patrum in fílios, & incrédulos ad prudéntiam justórum, paráre Dómino plebem perféctam. *Luc.* 1. 17. * Antequàm. Glória. *Resumitur* ℟. Ecce.

HYMNUS.

CHriste, prolápsi reparátor orbis,
Ut tuum casto celebrémus omnes
Ore Baptístam, máculas profáni
Elue cordis.

HUNC paratúrum Dómino sequénti
Sémitam, prisci cecinére Vates:
Vátibus cunctis fuit ipse major,
Júdice Christo.

HIC & inclúsus genitrícis alvo,
Sentit exúltans Dóminum laténtem;
Jámque cœlésti trépidat veníre
Obvius Agno.

QUID fide pendes dú-

biâ, Sacérdos?
Muta torpébit tibi vox: at
Infans
Prótinùs nascens pátriæ resólvet
Víncula linguæ.
Quin repromíssam, súbitus Prophéta,
Cernis humáno géneri salútem;
Núntias pacem, reserásque fatis
Grándibus ora.
Gaudet admírans pópulus, stupétque:
Quis puer, clamant, erit iste, cujus
Se statim prodit manifésta tantis
Glória signis?
Laus sit ætérnæ sua Trinitáti,
Quæ novam mundo paritúra lucem,
Prævium Soli vóluit Joánnem
Súrgere sidus.
Amen.
℣. Prodúcam cornu David; ℟. Parávi lucérnam Christo meo. *Ps.* 131. 17.
Ad Magníficat, *Ant.* 2. D.* Angelus dixit Zacharíæ: Ego sum Gábriël qui asto ante Deum; & missus sum loqui ad te, & hæc tibi evangelizáre. *Luc.* 1. 19.
Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes, p.* 389.
Completorium *habetur post II. Vesperas, p.* 391.
AD OFFICIUM NOCTURNUM.
Invitatorium. Dóminum mitténtem Angelum ante fáciem suam, * Veníte, adorémus. *Mal.* 3. 1.
Psalmus, Veníte, *p.* 2, *ritu solemni.*
Hymnus.
Exiit cunis pretiósus Infans,
Munus Excélsi: venit ut tenéllo
Córpori robur, nova ditat intùs
Grátia mentem.
Jamque convéntus fúgiens profános,
Hórridis blandâ procul urbe lustris,
Mílitem Christo parat, innocéntes
Sævus in artus.
Cinctus hirsúti spóliis caméli,
Arido vitam toleráre victu
Gaudet, insúlsas médicans agrésti
Melle locústas.
Scilicet sacrâ stimulánte flammâ,
Pérfidam natus renováre gentem,
Ad patrum mentes revocábit olim
Corda nepótum.
Qui creat mundum, sit honos Parénti:
Laus tibi compar, Reparátor orbis:
Æquus ambórum sit honos, per omne
Tempus, Amóri.
Amen.
IN I. NOCTURNO.
Ant. 8. G. Zacharías & uxor illíus Elísabeth erant justi ante Deum, incedén-

tes in ómnibus mandátis & justificatiónibus Dómini. *Luc.* 1. 6.

Ant. 7. *d.* Non erat illis fílius, eò quòd esset Elísabeth stérilis, & ambo processíssent in diébus suis. *Luc.* 1. 7.

Ant. 1. *a.* Elísabeth concépit fílium in senectúte sua. *Luc.* 1. 36.

℣. Multiplicabúntur in senécta úberi : ℟. Et benè patiéntes erunt. *Ps.* 91. 15.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Dóminus * Formans me ex útero servum sibi, ut redúcam Jacob ad eum. *Is.* 49. 5. ℣. Vocat Deus ea quæ non sunt, tanquàm ea quæ sunt. *Rom.* 4. 17. * Formans.

℟. *ij.* Glorificátus sum in óculis Dómini, & * Deus meus factus est fortitúdo mea. *Is.* 49. 5. ℣. Ut audívit salutatiónem Maríæ Elísabeth, exultávit infans in útero ejus. *Luc.* 1. 41. * Deus

℟. *iij.* Invéniam grátiam in conspéctu tuo : * Experiménto dídici, quia benedíxerit mihi Deus propter te. *Gen.* 30. 27. ℣. Elísabeth exclamávit : Ut facta est vox salutatiónis tuæ in áuribus meis, exultávit in gaúdio infans in útero meo. *Luc.* 1. 44. * Experiménto. Glória. *Resumitur* ℟. Invéniam.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Elísabeth implétum est tempus pariéndi, & péperit fílium. *Luc.* 1. 57.

Ant. 1. *g.* Audiérunt vicíni, & cognáti ejus, quia magnificávit Dóminus misericórdiam suam cum illa, & congratulabántur ei. *Luc.* 1. 58.

Ant. 2. D. Vocábant eum nómine patris sui, Zacharíam : & respóndens mater ejus, dixit : Nequáquàm, sed vocábitur Joánnes. *Luc.* 1. 59. 60.

℣. De ventre matris meæ tu es protéctor meus, Dómine : ℟. Tanquam prodígium factus sum multis. *Ps.* 70. 6. 7.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 292. n. 1.

Lectio IV.

Nativitátis Joánnis dies hodiérnus tráditur, hódie celebrátur. Hoc majórum traditióne suscépimus : hoc ad pósteros imitándâ devotióne transmíttimus. Quâ re pósitâ, occúrrit quǽstio non prætereúnda : quare natálem quo est ortus ex útero Joánnes pótiùs celebrémus, quàm cujúslibet Apóstoli, vel Mártyris, vel Prophétæ, vel Patriárchæ. Si interrogémur, quid respondébimus ? Quantùm mihi vidétur, quantùm meárum vírium mediocritáti occúrrit, hæc causa est. Discípuli Dómini nati sunt, & per ætátis accéssum ad annos capacióres perdúcti, in discipulátum

cipulátum assúmpti sunt: illórum pósteà fides Dómino adhæsit, sed nullius illórum natívitas Dómino militávit. Recordémur & Prophétas, recolámus Patriárchas: nati sunt hómines; ætátis accéssu repléti Spíritu sancto, prophetavérunt Christum. Nati sunt ut pósteà prophetárent: Joánnis autem ipsa natívitas Dóminum Christum prophetávit, quem concéptum, ex útero salutávit.

℟. iv. Dabo tibi thesaúros abscónditos, & arcána secretórum: * Ut scias quia ego Dóminus qui voco nomen tuum, Deus Israël. *Is.* 45. 3. ℣. Innuébant patri ejus quem vellet vocári eum, & póstulans pugillárem scripsit, dicens: Joánnes est nomen ejus. *Luc.* 1. 62. 63. * Ut scias.

Lectio V. n. 2.

Hic Joánnes non invenítur inter discípulos Dómini, sed invenítur pótiùs discípulos habuísse cum Dómino. Quid est hoc? Quis est iste homo? Homo tantus. Quis homo tantus? Tamen non sequebátur inter discípulos Dóminum; & sequebántur eum discípuli, absit ut dicam contra Dóminum, sed tamen quasi extra Dóminum. Discípulos habébat Christus, discípulos habébat Joánnes. Docébat Christus, docébat Joánnes. Quid jam dicam? Baptizábat Joánnes, baptizábat Christus. Plus hîc de baptísmo dico: A Joánne baptizátus est Christus. Magna jam eminére causa cœpit, quâ fúerat & Christus à Patre mitténdus, & Joánnes à Christo præmitténdus. Prior missus est Joánnes: sed sicut ab obsequéntibus antecéditur judex. Postérior homo creátus est Christus: sed Joánnem creávit Deus Christus.

℟. v. Revelávit Dóminus justítiam suam: * Recordátus est misericórdiæ suæ, & veritátis suæ dómui Israël. *Ps.* 97. 2. 3. ℣. Apértum est íllicò os Zacharíæ & lingua ejus, & loquebátur benedícens Deum. *Luc.* 1. 64. * Recordátus.

Lectio VI.

Erat ígitur Joánnes homo perféctus quidem, & cujus tanta grátia commendáta est, ut ipse de illo Dóminus díceret: In natis mulíerum nemo exurréxit major Joánne Baptístâ. Iste ergo tam magnus agnóscit Dóminum in parvo magnum: agnóscit homo eum qui vénerat Homo Deus. Si enim in natis mulíerum, hoc est, in homínibus, nemo exurréxit major Joánne Baptístâ, quisquis Joánne plus est, non tantùm homo, sed & Deus est. Débuit ergo tantus iste & discípulos próprios habére, & cum discípulis suis Magístrum ómnium Christum cognóscere. Quòd enim est majus testimónium veritátis;

quàm se humiliándo eum agnóscere, cui æmulándo póterat invidére? Putári Christus pótuit, & nóluit. Dixérunt hómines, cùm falleréntur in eo: Nùm forte hic est Christus? Respóndit ille quòd non erat, ut manéret quod erat. Inde quippe Adam lapsus pérdidit quod erat, quia id quod non erat, usurpávit.

℟. vj. Dixit Dóminus: Ecce ego addam ut admiratiónem fáciam pópulo huic, * Miráculo grandi & stupéndo. *Is.* 29. 14. ℣. Posuérunt omnes qui audíerant in corde suo, dicéntes: Quis putas puer iste erit? Etenim manus Dómini erat cum illo. *Luc.* 1. 66. * Miráculo. Glória. *Resumitur* ℟. Dixit.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. G. Puer crescébat, & confortabátur Spíritu, & erat in desértis usque in diem ostensiónis suæ ad Israël. *Luc.* 1. 80.

Ant. 8. c. Erat Joánnes vestítus pilis caméli, & zonâ pelliceâ circa lumbos ejus; & locústas & mel sylvéstre edébat. *Marc.* 1. 6.

Ant. 7. c. Hic est qui dictus est per Isaíam Prophétam, dicéntem: Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini. *Matt.* 3. 3.

℣. Vox Dómini in virtúte: ℟. Vox Dómini in magnificéntia. *Ps.* 28. 4.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

LECTIO VII. *c.* 5. *v.* 17. *ad finem.*

CAro concupíscit advérsùs spíritum: spíritus autem advérsùs carnem. Hæc enim sibi ínvicem adversántur: ut non quæcúmque vultis, illa faciátis: Quòd si spíritu ducímini, non estis sub Lege. Manifésta sunt autem ópera carnis: quæ sunt fornicátio, immundítia, impudicítia, luxúria, idolórum sérvitus, venefícia, inimicítiæ, contentiónes, æmulatiónes, iræ, rixæ, dissensiónes, sectæ, invídiæ, homicídia, ebrietátes, comessatiónes, & his simília: quæ prædíco vobis, sicut prædíxi, quóniam qui tália agunt, regnum Dei non consequéntur. Fructus autem Spíritûs est, cáritas, gáudium, pax, patiéntia, benígnitas, bónitas, longanímitas, mansuetúdo, fides, modéstia, continéntia, cástitas. Advérsùs hujúsmodi non est lex. Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixérunt cum vítiis & concupiscéntiis. Si Spíritu vívimus, Spíritu & ambulémus. Non efficiámur inánis glóriæ cúpidi, ínvicem provocántes, ínvicem invidéntes.

℟. vij. Surréxit Elías Prophéta quasi ignis; * Et verbum ipsíus quasi fácula ardébat. *Eccli.* 48. 1. ℣. Fuit homo missus à Deo,

cui nomen erat Joánnes; hic venit in testimónium, ut testimónium perhibéret de Lúmine. *Joan.* 1. 6. 7. * Et verbum.

Lectio VIII. *c.* 6. *v.* 1. *ad* 9.

FRatres, & si præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, vos qui spirituáles estis, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis, consíderans teípsum, ne & tu tentéris. Alter altérius ónera portáte, & sic adimplébitis legem Christi. Nam si quis exístimat se áliquid esse, cùm nihil sit, ipse se sedúcit. Opus autem suum probet unusquísque, & sic in semetípso tantùm glóriam habébit, & non in áltero. Unusquísque enim onus suum portábit. Commúnicet autem is qui catechizátur verbo, ei qui se catechízat, in ómnibus bonis. Nolíte erráre: Deus non irridétur. Quæ enim semináverit homo, hæc & metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne & metet corruptiónem: qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnã. Bonum autẽ faciéntes, non deficiámus: témpore enim suo metémus non deficiéntes.

℞. viij. Sapiéntiam Dei præcedéntem ómnia quis investigávit? * Prior ómnium creáta est Sapiéntia. *Eccli.* 1. 3. 4. ℣. Non erat ille Lux, sed ut testimónium perhibéret de Lúmine. *Joan.* 1. 8. * Prior.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio IX. *c.* 1. *v.* 57. *ad* 68.

Nascitur sanctus Joannes Baptista.

ELísabeth implétum est tempus pariéndi, & péperit fílium. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. *Expos. Evang. sec. Luc.* n. 30.

HAbet sanctórum éditio lætítiam plurimórum, quia commúne est bonum: justítia enim commúnis est virtus. Et ideò in ortu justi, futúræ vitæ insígne præmíttitur, & grátia secutúræ virtútis, exultatióne vicinórum præfiguránte, signátur. Pulchrè autem tempus quo fuit in útero Prophéta, descríbitur: ne Maríæ præséntia taceátur. Sed tempus silétur infántiæ, eò quòd præséntiã Dómini, matris in útero roborátur, qui infántiæ impediménta nescívit. Et ideò in Evangélio nihil super eo légimus, nisi ortum ejus, & orâculum, exultatiónem in útero, vocem in desérto. Neque enim ullam infántiæ sensit ætátem, qui supra natúram, supra ætátem, in útero situs matris, à mensúra perféctæ cœpit ætátis plenitúdinis Christi.

℞. ix. Egrediétur virga de radíce Jesse, & flos de radíce ejus ascéndet, & * Requiéscet super eum Spíritus Dómini. *Is.* 11. 1. ℣. Testimónium perhíbuit

Joánnes, dicens : Quia vidi Spíritum sanctum descendéntem quasi colúmbam de cœlo, & mansit super eum. *Joan.* 1. 32. * Requiéscet. Glória. *Resumitur* ℟. Egrediétur.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Dabit Deus voci suæ vocem virtútis : ℟. Date glóriam Deo. *Ps.* 67. 34. 35.

Ant. 2. D. Tu, Puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus. *Luc.* 1. 76.

Ant. 8. G. Vocábitur tibi nomen novum, quod os Dómini nominábit. *Is.* 62. 2.

Ant. 1. g. Nominábitur tibi nomen tuum à Deo in sempitérnum. *Bar.* 5. 4.

Ant. 4. E. Gaudébit.

CANTICUM ISAIÆ. *c.* 40. *v.* 9. *ad* 11.

Joannis Baptistæ prædicationis vaticinium.

SUper montem excélsum ascénde, tu, * qui evangelízas Sion :

Exálta in fortitúdine vocem tuam, * qui evangelízas Jerúsalem.

Exálta, noli timére : * dic civitátibus Juda : Ecce Deus vester :

Ecce Dóminus Deus in fortitúdine véniet ; * & bráchium ejus dominábitur.

Ecce merces ejus cum eo ; * & opus illíus coram illo.

Sicut pastor, gregem suum pascet : * in bráchio suo congregábit agnos, & in sinu suo levábit, fœtas ipse portábit.

Glória Patri.

Ant. Gaudébit sponsus super sponsam, & gaudébit super te Deus tuus. *Is.* 62. 5.

Ant. 5. a. Hæc dicit Dóminus creans te & formans te : Noli timére, quia redémi te, & vocávi te nómine tuo. *Is.* 43. 1.

CAPITULUM. *Act.* 19. 4.

JOánnes baptizávit baptísmo pœniténtiæ pópulum, dicens : In eum qui ventúrus esset post ipsum ut créderent, hoc est, in Jesum.

HYMNUS.

NUNC è suis tandem novus è latébris
Prodit Elías, populísque Christum
Clamat, exprobrans sua viperínæ
Crímina proli.

EN Deus judex, Deus en propínquat
Véntilans fruges : súperis recóndet
Tríticum cellis, paleásque diros
Tradet in ignes.

HUJUS advéntu, rígidum supérbi
Déprimant montes caput : erigántur
Vállium passim cava : corrigántur
Prava viárum.

SANCTE Præcúrsor, date Præco Lucis,
Excitet somno tua vox inértes ;

Ut graves olim fugiámus Agni
Víndicis iras.
Summa laus Patri, genitóque Verbo:
Æquus ambórum sit honos Amóri,
Qui sacrum Christi Púgilem poténter
Ungit & armat.
Amen.

℣. Docébo, Dómine, iníquos vias tuas; ℟. Et ímpii ad te converténtur. *Ps.* 50. 15.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. Bellábunt advérsùm te, & non prævalébunt: quia ego tecum sum, ait Dóminus, ut líberem te. *Jer.* 1. 19.

Oratio.

Deus, qui præséntem diem honorábilem nobis in beáti Joánnis Baptístæ Nativitáte fecísti; da pópulis tuis spirituálium grátiam gaudiórum, & ómnium Fidélium mentes dírige in viam salútis ætérnæ; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Tu, Puer.

Capitulum. *Eccli.* 46. 17. 18.

In fide sua probátus est Prophéta, & cógnitus est in verbis suis fidélis, quia vidit Deum lucis.

℟. *breve.* Christe.

AD TERTIAM.

Ant. Vocábitur.

Capitulum. *Act.* 13. 25.

Cum impléret Joánnes cursum suum, dicébat: Quem me arbitrámini esse non sum ego: sed ecce venit post me, cujus non sum dignus calceaménta pedum sólvere.

℟. *breve.* Dómine, non est exaltátum cor meum, * Allelúia, allelúia. ℟. Dómine. ℣. Neque eláti sunt óculi mei. * Allelúia. Glória. ℟. Dómine. *Ps.* 130. 1.

℣. O Dómine! quia ego servus tuus, ℟. Ego servus tuus & fílius ancíllæ tuæ. *Ps.* 115. 16.

AD SEXTAM.

Ant. Nominábitur.

Capitulum. *Ezech.* 34. 29.

Hæc dicit Dóminus: Suscitábo eis germen nominátum, & non erunt ultrà imminúti fame in terra.

℟. *breve.* Vox Dómini super aquas, * Allelúia, allelúia. ℟. Vox. ℣. Deus majestátis intónuit. * Allelúia. Glória. ℟. Vox. *Ps.* 28. 3.

℣. Misit Dóminus servum suum, ℟. Quem elégit ipsum. *Ps.* 104. 26.

AD NONAM.

Ant. Hæc dicit.

Capitulum. *Jer.* 1. 17.

Hæc dicit Dóminus: Accínge lumbos tuos, & surge, & lóquere ad eos ómnia quæ ego præcípio tibi.

℟. *breve.* Annuntiávi justítiam tuam, in ecclésia magna, * Allelúia, allelúia. ℟. Annuntiávi. ℣. Ecce lábia mea non prohibébo. * Allelúia. Glória.

℟. Annuntiávi. *Ps.* 39. 10.
℣. Justítiam tuam, Dómine, non abscóndi in corde meo: ℟. Veritátem tuam & Salutáre tuum dixi. *Ps.* 39. 11.

AD VESPERAS.

Ant. 1. *D.* Lex & Prophétæ usque ad Joánnem: ex eo regnum Dei evangelizátur. *Luc.* 16. 16.

Ant. 7. d. Hic est de quo scriptum est: Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuam, qui præparábit viam tuam ante te. *Matt.* 11. 10.

Ant. 2. D. Conféssus est, & non negávit, & conféssus est: Quia non sum ego Christus. *Joan.* 1. 20.

Ant. 4. *E.* Dixit: Médius vestrûm stetit, quem vos nescítis; ipse est qui post me ventúrus est, qui ante me factus est. *Joan.* 1. 26. 27.

Ant. 6. *F.* Omnia quæcúmque dixit Joánnes de Christo, vera erant; & multi credidérunt in eum. *Joan.* 10. 42.

CAPITULUM. *Is.* 51. 15. 16.

DOminus exercítuum nomen meum. Pósui verba mea in ore tuo, & in umbra manûs meæ protéxi te, ut plantes cœlos & fundes terram, & dicas ad Sion: Pópulus meus es tu.

HYMNUS.

QUID moras nectis? Dómino jubénti
Cede: qui sacro lavat igne corda,
Hic tuis ardet mánibus, Joánnes,
Amne lavári.

QUIS fuit sensus tibi, cùm vidéres
Súpplicis ritu dare colla pronum,
Cui pedum summo réputes honóri
Sólvere lora?

CERNIS ut, nimbo rutilánte, Christo
Spíritus, Patris comitánte voce,
Incubat, seseTriadísque tota
Pandit imágo?

DILIGENS instas óperi miníster:
Víctimam mundi scelus auferéntem
Prǽdicas Agnum, digitóque fidus
Indice monstras.

IMMEMOR laudis próprię, magístro
Débitos Christo próperas alúmnos
Réddere: ardébas mínui; decébat
Créscere Christum.

NEC fidem vitâ sat erit probásse;
Víndicem læsi rígidum pudóris
Te manet carcer: Dómino cruéntâ
Morte præíbis.

LÆTUS ætérnum célebret Paréntem
Orbis: ætérnum célebret Paréntis
Fílium: par sit tibi laus per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

℣. Loquébar de testimóniis tuis, Dómine, in conspéctu regum; ℟. Et non confundébar. *Ps.* 118. 46.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. d. Cœpit Jesus dícere ad turbas de Joánne: Quid exístis vidére? Prophétam? Etiam, dico vobis, & plusquàm Prophétam. *Matt.* 11. 9.

Oratio, Deus, qui præséntem diem, *suprà ad Laudes.*

Deinde fit Commem. de SS. Gohardo & Sociis, Martyribus.

Ant. Agnóscent, ℣. Viríliter, *p.* xvij. *Oratio*, Fámulis tuis, *infrà*, *p.* 392.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Joánnes erat lucérna ardens & lucens. *Joan.* 5. 35.

Hymnus, Grates, peráctо jam die, *p.* 158.

Intra Octav. SS. Euch. O quàm stupéndas induit, *p.* 189.

CAPITULUM. *Act.* 1. 5.

JOánnes quidem baptizávit aquâ; vos autem baptizabímini Spíritu sancto.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 6. F. Non surréxit, inter natos mulierum, major Joánne Baptístâ. *Matt.* 11. 11.

DIE XXV.

IN FESTO SANCTI GOHARDI, Nannetensis Episcopi, & Sociorum, Martyrum.

Duplex minus.

Omnia de Communi plurium Martyrum, p. xvj. *additis quæ sequuntur.*

Lectio I. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

LECTIO II.

Ex veteri Registro S. Sergii Andeg. apud Duchesne, le Cointe & Lobineau.

GOhárdus, vir miræ innocéntiæ & pietátis, ut habet autor coævus, in Nanneténsi cáthedra sedit post Attónem, anno octingentésimo trigésimo quarto vel quinto. Biénnio aut triénnio pòst, cum plúribus áliis Præsúlibus subscrípsit testaménto quod sanctus Aldrícus Cenomanénsis in grátiam Ecclésiæ suæ condíderat. Anno verò octingentésimo quadragésimo tértio, vigésimâ quartâ Júnii, háctenùs fidéliter adimpléto ministério suo, cum multis Clericórum, Monachórum, atque aliórum promíscui sexûs, in templo sanctórum Apostolórum Petri & Pauli, ubi tanquàm in ásylum concúrrerant, & ubi ipse pro óvibus se Dómino hóstiam offerébat, gládio interféctus est Normannórum infidélium, qui ex Dánia & Norvégia proféсti, Gállias infestáre cœperant, quósque dupliciter pérfidus Comes Lambértus ad deprædatiónem Nannétæ accíverat. Post horum discessiónem, corpus beáti Pontíficis, per Lígerim & Mednánam flúvios, ad Monastérium sancti Sérgii propè muros Andegavénses, delátum est,

ibíque sepultúræ, ut decébat, honorificentíssimè ab Andegavénsi Clero mandátum. Ecclésia Nanneténsis ut Mártyrem colit sanctum Gohárdum, ejúsque ac sociórum diem festum agit séptimo Caléndas Júnii, quia prídie celebrátur Natívitas sancti Joánnis Baptístæ.

Léctio Sancti Evangélii secúndùm Matthǽum.

Lectio III. *c.* 24. *v.* 3. *ad* 13.

Finis ultimus prædictus & in typo monstratus.

SEdénte Jesu super montem Olivéti, accessérunt ad eum Discípuli ejus secréto, dicéntes: Dic nobis quando hæc erunt. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex. op. imperf. hom. 48. *in cap.* 24. *S. Matth.*

INtérrogant hæc duo Apóstoli, quod signum erit destructiónis Jerúsalem, & quod signum consummatiónis mundi. Sed illud primum intérrogant ex se & propter se: hoc autem secúndum ex nobis & propter nos. Nam neque nos urbis illíus diruptiónem aspéximus; neque illi finem séculi. Ideò illis expediébat, audíre signa diruptiónis Jerúsalem: nobis autem éxpedit consummatiónis séculi agnóscere signa. Omnibus enim laborántibus dulcis est finis. Viátor libénter intérrogat ubi est mánsio: mercenárius frequénter cómputat, quando annus complétur: agrícola semper tempus messis expéctat: negotiátor die ac nocte thecæ suæ díscutit rationem: múlier prægnans semper de décimo mense cógitat. Sic & servi Dei libénter de consummatióne séculi requírunt. Scriptum est enim: Ubi erit thesáurus tuus, ibi erit cor tuum.

Oratio.

FAmulis tuis, quǽsumus, Dómine, sancti Mártyris tui atque Pontíficis Gohárdi, Sociorúmque ejus festa celebrántibus adésse dignéris; & præsta, ut nos eórum fóveant continuáta præsídia, quorum ánnuâ solemnitáte lætámur. Per Dóminum.

Ad Vesperas, Commemoratio de sequenti.

Ant. Agnóscent, ℣. Viríliter, *p.* xvij.

Oratio, Quǽsumus, *infrà*, *p.* 393.

Die XXVI.

In Festo

SS. JOANNIS ET PAULI, Romæ Martyrum.

Simplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, p. xvj. *additis quæ sequuntur.*

Lectio III.

Ex. S. Greg. Turon.

JOánnes & Paulus Románi Mártyres, renascénte sub Juliáno Apóstata idolórum cultu, coronáti sunt. Horum Mártyrum nómina ad altáris Sacrifícium tota jam Latína Ecclésia comme-

morat: unde per omnes Occidéntis Ecclésias, eórum venerátio sensim propagáta est. Horum sanctórum Mártyrum triúmphos & cultum transmísit sanctus Gregórius Turonénsis.

Oratio.

Quǽsumus, omnípotens Deus, ut nos gemináta lætítia hodiérnæ Festivitátis excípiat; quæ de beatórum Joánnis & Pauli glorificatióne procédit, quos eádem fides & pássio verè fecit esse germános; Per Dóminum.

DIE XXVII.

IN FESTO

SANCTI IRENÆI,

Lugdunensis Episcopi & Ecclesiæ Doctoris, & Sociorum ejus, Martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, p. xvj. additis quæ sequuntur.

Ex libro primo Historiárum sancti Gregórii Turonénsis Epíscopi.

Lib. 1. Hist. Cap. 27.

LECTIO III.

Beatíssimus Irenǽus, Pothíni succéssor Mártyris, qui à beáto Polycárpo Lugdunénsem ad urbem diréctus est, admirábili virtúte enítuit: qui in módici témporis spátio, prædicatióne suâ, máximè in íntegro civitátem réddidit Christiánam. Sed veniénte persecutióne, tália ibidem diábolus bella per tyránnum exércuit, & tanta ibi multitúdo Christianórum ob confessiónem Domínici nóminis est juguláta, ut per platéas flúmina cúrrerent de sánguine Christiáno. Quorum nec númerum, nec nómina collígere potúimus: Dóminus enim eos in libro vitæ conscrípsit. Beátum Irenǽum divérsis in sua cárnifex præséntia pœnis afféctum, Christo Dómino per Martýrium dedicávit.

Oratio, Mártyris tui, *p. xx.*

DIE XXVIII.

IN VIGILIA

SS. APOSTOLORUM

PETRI ET PAULI.

Officium de Feria occurrente, additis quæ sequuntur.

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

Prima Lectio de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. in Vigil. SS. Petri & Pauli. n. 3. & 4.

LECTIO II.

Gáudium nostrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pane condíri debet. Si hæc in Vigíliis uniuscujúsque Sancti cogitáre debémus, quid faciémus in Solemnitáte sanctórum & summórum Apostolórum? Petrum & Paulum loquor. Sufficeret unius Festívitas ad infundéndam exultatiónem univérsæ terræ: sed ambórum juncta est, ad

cúmulum gaudiórum, ut quómodo in vita sua dilexérunt se, ità & in morte non sint separáti. Quid illis poténtius, dum fuérunt in terris, quorum álteri tradúntur claves regni cœlórum, álteri magistérium Géntium? Et qui nobis reliquérunt majóra exémpla, quàm illi, qui in fame & siti, in frígore & nuditáte, & in ómnibus illis quæ Paulus enúmerat, júgiter sunt afflícti, & demùm felíci Martýrio regna cœléstia conscendérunt? Verè nobis rubor confusiónis sunt, quos vix audeámus respícere, ne dicam imitári. Orémus ergo eos, ut ipsi propítium nobis reddant Amícum suum, Júdicem nostrum; qui est Deus benedíctus in sécula.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio III. *c. 22. v. 54. ad 62.*

Peccatum & pœnitentia Petri.

PRíncipes sacerdótum & Magistrátus Templi, & Senióres, comprehendéntes Jesum, duxérunt ad domum Príncipis Sacerdótum. Et réliqua.

Homília sancti Leónis Papæ.

Serm. 9. De Pass. Cap. 4.

CUm se ad excipiéndum iniquitátis judícium, Dei Fílius præbuísset, beátus Apóstolus Petrus, cujus fides eâ devotióne fervébat, ut & Dómino compa- ti parátus esset & commori, ancíllâ sacerdótis calumniánte pertérritus, ex infirmitáte perículum negatiónis incúrrit: ob hoc, sicut appáret, hæsitáre permíssus, ut in Ecclésiæ Príncipe remédium pœniténtiæ conderétur, & nemo audéret de sua virtúte confídere, quando mutabilitátis perículum, nec beátus Petrus potuísset evádere. Dóminus autem Jesus qui intra pontificále concílium solo córpore tenebátur, trepidatiónem discípuli foris pósiti divíno vidit intúitu: & paventis ánimum, mox ut respéxit, eréxit, & in fletus pœnitúdinis excitávit. Felíces, sancte Apóstole, lácrymæ tuæ, quæ ad diluéndam culpam negatiónis, virtútem sacri habuére baptísmatis! Adfuit enim déxtera Dómini Jesu Christi, quæ labéntem te, priúsquàm dejiceréris, excíperet; & firmitátem standi, in ipso cadéndi perículo recepísti. Vidit in te Dóminus, non fidem victam, non dilectiónem evérsam, sed constántiam fuísse turbátam. Abundávit fletus, ubi non defécit afféctus: & fons caritátis lavit verba formídinis: nec tardátum est remédium abolitiónis, ubi non fuit judícium voluntátis. Citò ítaque in solidítatem suam rédiit Petrus, tantam recípiens fortitúdinem, ut quod tunc in Christi expáverat passióne,

in suo pòst supplício non timéret.

℟. iij. Est homo márcidus, egens recuperatióne, plus defíciens virtúte, & abúndans paupertáte: * Et óculus Dei respéxit illum in bono, & eréxit eum. *Eccli.* 11. 12. 23. ℣. Adhuc Petro loquénte, cantávit gallus, & convérsus Dóminus respéxit Petrum. *Luc.* 22. 60. 61. * Et óculus. Glória. * Et óculus.

AD LAUDES MATUTINAS.

Post Hym. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die ℟. Æstimáti sumus sicut oves occisiónis. *Ps.* 43. 22.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. 2. Deus nos Apóstolos novíssimos osténdit, tanquàm morti destinátos. 1. *Cor.* 4. 9.

Dicuntur Preces, flexis genibus, p. 157.

Oratio.

DEus, qui nobis beatórum Apostolórum Petri & Pauli Natalítia gloriósa præíre concédis: tribue, quǽsumus, eórum nos semper, & benefíciis præveníri, & oratiónibus adjuvári; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti, Deus, Per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

In suffragio de omnibus Sanctis, omittuntur nomina Sanctorum Apostolorum.

Ad Horas, *Preces, flexis genibus, ut in Psalterio, p.* 159. *& sequent.*

Oratio, Deus, qui, *suprà.*

DIE XXIX.

IN FESTO

SS. APOSTOLORUM

PETRI ET PAULI.

ANNUALE.

IN I. VESPERIS.
Psalmi de Feria.
Antiphona 7. toni d.

QUid sunt duæ olívæ istæ, ad déxteram candelábri & ad sinístram ejus? *Zach.* 4. 11.

Ant. 2. D. Quid sunt duæ spicæ olivárum, quæ sunt juxta duo rostra áurea? *Zach.* 4. 12.

Ant. 1. 2. Isti sunt duo filii ólei, qui assístunt Dominatóri univérsæ terræ. *Zach.* 4. 14.

Ant. 8. g. De vértice móntium clamábunt, ponent Dómino glóriam, & laudem ejus in ínsulis nuntiábunt. *Is.* 42. 11. 12.

Ant. 4. E. Si quis volúerit eis nocére, ignis éxiet de ore eórum, & devorábit inimícos eórum. *Apoc.* 11. 5.

CAPITULUM. *Is.* 61. 8. 9.

EGo Dóminus, dabo opus eórum in veritáte, & fœdus perpétuum fériam eis, & scient in Géntibus semen eórum, & germen eórum in médio populórum.

℟. Ego annuntiávi & salvávi: audítum feci, & non fuit in vobis aliénus: * Vos testes mei, dicit Dóminus, & ego Deus. *Is.* 43. 12. ℣. Qui operátus est Petro in Apostolátum Circumcisiónis, operátus est & mihi inter Gentes. *Gal.* 2. 8. * Vos testes mei. Glória. *Resumitur* ℟. Ego annuntiávi.

HYMNUS.

QUos fides, virtus, pietásque junxit,
Príncipes cœli géminos canámus:
Par decus vitæ, váriæ nec impar
Glória mortis.

DUM latet summi Déitas Magístri,
Véritas Petro sinè nube fulget:
Primus ætérno génitum fatétur
Númine Christum.

QUA patet tellus, pópulos Tonánti

Géntium doctor domat ore
Paulus :
Hinc triumpháto rétulit supérbum
Nomen ab orbe.

Mille post gentes Dómino subáctas,
Hic cadit ferro, cruce pendet alter ;
Spléndidam fortes meruére fuso
Sánguine laurum.

Expians septem cruor iste montes,
Rore fecúndo beat ; inde pingui
Efferent agro generósa pulchram
Sémina messem.

Roma, ditáris moriénte Petro ;
Fis potestátis potióris hæres :
Majus & bello tibi Christiána
Pax decus addit.

Stabit ætérnùm tua, Petre, Sedes :
Hanc super Petram struit, hanc fidélis
Fundat immótam Deus, ac perénni
Fœdere firmat.

Laus Deo Patri, genitóque Verbo ;
Laus tibi compar, utriúsque Flamen :
Nósque fac, tantis dúcibus, beátos
Tángere portus.
Amen.

℣. Súscitans Dóminus à terra ínopem ; ℟. Ut cóllocet eum cum princípibus. *Ps.* 112. 7. 8.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Omnia ópera illórum velut sol in conspéctu Dei : & óculi ejus sinè intermissióne inspiciéntes in viis eórum. *Eccli.* 17. 16.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam Apóstoli tui Petri fide & nómine consecrásti ; quíque beátum illi Paulum ad prædicándam Géntibus glóriam tuam sociáre dignátus es ; concéde ut omnes qui ad eórum Solémnia convenérunt, spiritáli remuneratióne diténtur ; Per Dóminum.

Completorium *habetur post secundas Vesperas, cum Psalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Caput córporis Ecclésiæ, Christum, * Veníte, adorémus. *Coloss.* 1. 18.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu solemni.*

Hymnus.

Ambo divíni Próceres Senátûs,
Príncipes cœli, sócii labórum,
Quos amor junxit, simul una jungat
Pompa triúmphi.

Par fides, & par utriúsque votum,
Corda divíno penetránte verbo,
Sub jugo Christi nimis obstinátas
Súbdere gentes.

Magna vos vidit stu-

puítque Róma,
Roma tot diris habitáta monstris;
Vidit excísis pénitùs sepúlta
Númina fanis.
Totus in Roma superátus orbis:
Par locus tantis utriúsque palmis,
Usque cœléstis pretiósa servat
Sémina verbi.
Laus Deo Patri, genitóque Verbo;
Laus tibi compar, utriúsque Flamen:
Nósque fac, tantis dúcibus, beátos
Tángere portus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Psal. 18. Cœli enárrant, *p.* 37.

Ant. 7. d. Ambulans Jesus juxta mare Galilǽæ, vidit duos fratres, Simónem qui vocátur Petrus, & Andréam. *Matt.* 4. 18.

In Divis. Psal. 18. Lex Dómini, *p.* 38.

Ant. 8. c. Ait illis Jesus: Veníte post me, & fáciam vos fíeri piscatóres hóminum. *Matt.* 4. 19.

In Psal. 46. Omnes gentes, *p.* 133.

Ant. 5. a. Illi contínuò, relíctis rétibus, secúti sunt eum. *Matt.* 4. 20.

℣. Beátus quem elegísti & assumpsísti, Dómine! ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64. 5.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio I. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 7.

Audívi vocem loquéntis; & dixit ad me: Fíli hóminis, sta super pedes tuos, & loquar tecum. Et ingréssus est in me Spíritus, postquàm locútus est mihi, & státuit me supra pedes meos. Et audívi loquéntem ad me & dicéntem: Fili hóminis, mitto ego te ad fílios Israël, ad gentes apostatríces quæ recessérunt à me: ipsi & patres eórum prævaricáti sunt pactum meum, usque ad diem hanc. Et filii durâ fácie & indomábili corde sunt, ad quos ego mitto te: & dices ad eos: Hæc dicit Dóminus Deus, si fortè vel ipsi áudiant, & si fortè quiéscant, quóniam domus exásperans est: & scient quia Prophéta fúerit in médio eórum. Tu ergo, fili hóminis, ne tímeas eos, neque sermónes eórum métuas: quóniam incréduli & subversóres sunt tecum, & cum scorpiónibus hábitas. Verba eórum ne tímeas, & vultus eórum ne formídes: quia domus exásperans est. Loquéris ergo verba mea ad eos, si fortè áudiant, & quiéscant: quóniam irritatóres sunt.

℟. *j.* Dóminus dixit ei: * Ego ero tecum; & hoc habébis signum quòd míserim te. *Exod.* 3. 12. ℣. Dicit Jesus Petro: Séquere me. *Joan.* 21. 19. * Ego ero. Glória. * Ego ero.

LECTIO II. c. 3. v. 4. ad 11.

ET dixit ad me : Fili hóminis, vade ad domum Israël, & loquéris verba mea ad eos. Non enim ad pópulum profúndi sermónis & ignótæ linguæ tu mítteris, ad domum Israël ; neque ad pópulos multos profúndi sermónis & ignótæ linguæ, quorum non possis audíre sermónes : & si ad illos mitteréris, ipsi audírent te. Domus autem Israël nolunt audíre te, quia nolunt audíre me : omnis quippe domus Israël attrítâ fronte est & duro corde. Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum, & frontem tuam duriórem fróntibus eórum. Ut adamántem, & ut sílicem dedi fáciem tuam : ne tímeas eos, neque métuas à fácie eórum : quia domus exásperans est. Et dixit ad me : Fili hóminis, omnes sermónes meos quos ego loquor ad te, assúme in corde tuo, & aúribus tuis audi ; & vade. Ingrédere ad transmigratiónem, ad filios pópuli tui : & loquéris ad eos, & dices eis : Hæc dicit Dóminus Deus : si fortè aúdiant, & quiéscant.

℟. ij. Omnis ánima vivens quæ serpit, quocúmque vénerit torrens, vivet ; * Et erunt pisces multi satis, postquàm vénerint illuc aquæ istæ. *Ezech.* 47. 9. ℣. Dixit Jesus ad Simónem : Duc in altum, & laxáte rétia vestra in captúram. *Luc.* 5. 4. * Et erunt. Glória. * Et erunt.

LECTIO III. v. 16. ad 21.

FActum est verbum Dómini ad me, dicens : Fili hóminis, speculatórem dedi te dómui Israël : & aúdies de ore meo verbum, & annuntiábis eis ex me. Si dicénte me ad ímpium, Morte moriéris, non annuntiáveris ei, neque locútus fúeris ut avertátur à via sua ímpia & vivat, ipse ímpius in iniquitáte sua moriétur : sánguinem autem ejus de manu tua requíram. Si autem tu annúntiáveris ímpio, & ille non fúerit convérsus ab impietáte sua, & à via sua ímpia : ipse quidem in iniquitáte sua moriétur, tu autem ánimam tuam liberásti. Sed & si convérsus justus à justítia sua fúerit, & fécerit iniquitátem, ponam offendículum coram eo, ipse moriétur, quia non annuntiásti ei : in peccáto suo moriétur, & non erunt in memória justítiæ ejus quas fecit : sánguinem verò ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris justo ut non peccet justus, & ille non peccáverit, vivens vivet, quia annuntiásti ei : & tu ánimam tuam liberásti.

℟. iij. Deus patris tui erit adjútor tuus, * Et Omnípotens benedícet tibi benedictiónibus cœli désuper. *Gen.* 49. 25. ℣. Intúitus

Simónem Jesus dixit : Tu es Simon filius Jona : tu vocáberis Cephas, quod interpretátur Petrus. *Joan.* 1. 42. * Et Omnípotens. Glória. *Resumitur* ℟. Deus.

IN II. NOCTURNO.

In Ps. 44. Eructávit, *p.* 92.

Ant 3. *a.* Dicit Discípulis Jesus : Vos, quem me esse dícitis? Respóndens Simon Petrus, dixit : Tu es Christus Fílius Dei vivi. *Matt.* 16. 15. 16.

In divis. Psal. 44. Audi, filia, *p.* 93.

Ant. 8. G. Dixit ad Jesum Simon Petrus : Dómine, tecum parátus sum, & in cárcerem, & in mortem ire. *Luc.* 22. 33.

In Psal. 74. Confitébimur tibi, Deus, *p.* 77.

Ant. 2. *D.* Dicit Simóni Petro Jesus : Simon Joánnis, díligis me plus his? Dicit ei : Etiam, Dómine, tu scis quia amo te. *Joan.* 21. 15.

℣. Dicant semper : Magnificétur Dóminus, ℟. Qui díligunt Salutáre tuũ. *Ps.* 69. 5.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 1. *in Fest. Apost.* n. 1.

LECTIO IV.

GLoriósa nobis Solémnitas illúxit, quam præclári Mártyres, Mártyrum duces, Apostolórum Príncipes, morte claríssimâ consecrârunt. Isti sunt Petrus & Paulus, duo magna luminária, quos Deus in córpore Ecclésiæ suæ constítuit quasi géminum lumen oculórum. Hi mihi tráditi sunt in magístros & in mediatóres, quibus secúrè me commíttere possim : quia & notas mihi fecérunt vias vitæ, & mediántibus illis, ad illum Mediatórem ascéndere pótero, qui venit pacificáre per sánguinem suum, & quæ in cœlis, & quæ in terris sunt. Ille enim in utráque natúra puríssimus est, qui peccátum non fecit, nec invéntus est dolus in ore ejus. Quómodo ergo ad illum accédere audébo, qui sum supra modum peccans peccátor, qui peccávi supra númerum arénæ maris : cùm ille púrior, ego impúrior esse non possim? Proptéreà dedit mihi Deus hómines istos, qui & hómines essent & peccatóres, & máximi peccatóres : qui in seípsis & de seípsis díscerent, quáliter áliis miseréri debérent. Magnórum enim críminum rei, magnis crimínibus fácilè donábunt véniam : & in qua mensúra mensum est eis, remeniéntur nobis.

℟. iv. Propósui Sapiéntiam addúcere mihi ad convivéndum, sciens quóniam * Mecum communicábit de bonis, & erit allocútio cogitatiónis & tǽdii mei. *Sap.* 8. 9. ℣. Respóndit ad Jesum Simon Petrus : Dómine, ad quem íbimus? verba vitæ ætérnæ habes. *Joan.* 6. 69. * Mecum. Glória. * Mecum.

Lectio V. n. 1. 2.

PEccávit peccátum grande Petrus Apóstolus, & fortássis quo grándius nullum est: & tam velocíssimè quàm facíllimè véniam consecútus est: & sic, ut nihil de singularitáte sui primátûs amítteret. Sed & Paulus qui in ipsa víscera nascéntis Ecclésiæ tam singuláriter quàm incomparabíliter grassátus est, per ipsíus Fílii Dei vocem ad fidem addúcitur: & pro tantis malis, tantis bonis replétus est, ut vas electiónis fíeret, ad portándum nomen ejus coram Géntibus, & régibus, & fíliis Israël: vas dignum & cœléstibus férculis replétum, de quo & sanus escam, & infirmus accípiat medicínam. Tales decébat humáno genéri pastóres & doctóres constítui, qui & dulces essent & poténtes, & nihilóminùs sapiéntes. Dulces, ut me blandè & misericórditer suscíperent: poténtes, ut fórtiter protégerent: sapiéntes, ut ad viam & per viam dúcerent, quæ ducit ad Civitátem.

℟. v. Dómine, qui dixísti mihi: Revértere in terram tuam, & in locum nativitátis tuæ, & benefáciam tibi, * Minor sum cunctis miseratiónibus tuis. *Gen.* 32. 9. 10. ℣. Simon Petrus prócidit ad génua Jesu, dicens: Exi à me, quia homo peccátor sum, Dómine. *Luc.* 5. 8. * Minor. Glória. * Minor.

Lectio VI. n. 2. 3.

QUid Petro dúlcius, qui tam dúlciter ad se omnes cónvocat peccatóres, sicut & Actus Apostólici, & Epistolárum ejus séries attestántur? Quid illo poténtius, cui & terra obedívit, cùm mórtuos réddidit; & mare sub pédibus ejus se calcábile præbuit: qui Simónem magum spíritu oris sui in áere áttigit: qui claves regni cœlórum tam singuláriter accépit, ut præcédat senténtia Petri senténtiam cœli? Quid autem illo sapiéntius, cui non caro & sanguis, sed Pater qui in cœlis est, sapiéntiam illam quæ de cœlis est, multâ largitáte revelávit? Libentíssimè Paulum sequor, qui præ nímia dulcédine luget eos qui peccavérunt & non egérunt pœniténtiam: qui fórtior est omni Principátu & Potestáte: qui sapiéntiam & medúllam sacrórum sénsuum, non à primo vel secúndo, sed à tértio cœlo lárgiter asportávit. Hi sunt magístri nostri, qui à Magístro ómnium vias vitæ pléniùs didicérunt, & docent nos usque in hodiérnum diem.

℟. vj. Vivit Dóminus meus Rex: quóniam * In quocúmque loco fúeris, Dómine mi Rex, sive in morte, sive in vita, ibi erit servus tuus. 2. *Reg.* 15. 21. ℣. Petrus ait ad Jesum: Etsi omnes scandalizári fúe-

rint in te, ego nunquam scandalizábor. *Matt.* 26. 33.
* In quocúmque. Glória.
Resumitur ℟. Vivit.

IN III. NOCTURNO.

In Psal. 43. Deus, aúribus nostris, *p.* 67.

Ant. 1. a. Ait ad Simónem Jesus: Noli timére; ex hoc jam hómines eris cápiens. *Luc.* 5. 10.

In divis. Psal. 43. In Deo laudábimur, *p.* 67.

Ant. 2. D. Dixit ei: Pasce oves meas. *Joan.* 21. 17.

In alter divis. Psal. 43. Si oblíti sumus, *p.* 68.

Ant. 8. G. Ego rogávi pro te, ut non deficiat fides tua; & tu aliquándo convérsus, confirma fratres tuos. *Luc.* 22. 32.

℣. Dóminus humília réspicit in cœlo & in terra,
℟. Súscitans à terra inopem. *Ps.* 112. 6. 7.

De Epístola secúnda beáti Petri Apóstoli.

LECTIO VII. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 9.

SImon Petrus, servus & Apóstolus Jesu Christi, iis qui coæquálem nobíscum sortíti sunt fidem, in justítia Dei nostri & Salvatóris Jesu Christi, grátia vobis & pax adimpleátur, in cognitióne Dei & Christi Jesu Dómini nostri. Quómodo ómnia nobis divínæ virtútis suæ, quæ ad vitam & pietátem donáta sunt, per cognitiónem ejus qui vocávit nos própriâ glóriâ & virtúte, per quem máxima & pretiósa nobis promíssa donávit: ut per hæc efficiámini divínæ consórtes natúræ, fugiéntes ejus quæ in mundo est, concupiscéntiæ corruptiónem. Vos autem curam omnem subinferéntes, ministráte in fide vestra virtútem, in virtúte autem sciéntiam, in sciéntia autem abstinéntiam, in abstinéntia autem patiéntiam, in patiéntia autem pietátem, in pietáte autem amórem fraternitátis, in amóre autem fraternitátis caritátem. Hæc enim si vobíscum adsint & súperent, non vácuos, nec sinè fructu vos constítuent in Dómini nostri Jesu Christi cognitióne. Cui enim non præstò sunt hæc, cœcus est & manu tentans, obliviónem accípiens purgatiónis véterum suórum delictórum.

℟. *vij.* Erit quasi pater habitántibus Jerúsalem, & dómui Juda: & * Dabo clavem domûs David super húmerum ejus. *Is.* 22. 21. 22. ℣. Supra ómnia quæ póssidet, constítuet illum. *Luc.* 12. 44. * Dabo. Glória. * Dabo.

LECTIO VIII. *v.* 10. *ad* 15.

QUaprópter, fratres, magis satágite, ut per bona ópera certam vestram vocatiónem & electiónem faciátis: hæc enim faciéntes, non peccábitis aliquándo. Sic enim abundánter ministrábitur vobis intróitus in ætérnum regnum Dómini

nostri & Salvatóris Jesu Christi. Propter quòd incípiam vos semper commonére de his : & quidem sciéntes & confirmátos vos in præsénti veritáte. Justum autem árbitror quándiu sum in hoc tabernáculo, suscitáre vos in commonitióne : certus quòd velox est deposítio tabernáculi mei, secúndùm quòd & Dóminus noster Jesus Christus significávit mihi. Dabo autem óperam & frequénter habére vos post óbitum meum, ut horum memóriam faciátis.

℟. viij. Hæc dicit Dóminus exercítuum : * Judicábis domum meam, & custódies átria mea. *Zach.* 3. 7. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum & in cœlis ; & quodcúmque sólveris super terram, erit solútum & in cœlis. *Matt.* 16. 19. * Judicábis. Glória. * Judicábis.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joánnem.

Lectio IX. *c.* 21. *v.* 15. *ad* 19.

Ecclesia Christi Petro commendata.

Dicit Simóni Petro Jesus : Simon Joánnis, díligis me plus his? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Evang. Tract. 123. n. 4. 5.

Cum esses júnior, cingébas te, & ambulábas ubi volébas : cùm autem senúeris, exténdes manus tuas, & álius te cinget, & ducet quò tu non vis. Hoc autem dixit, signíficans quâ morte clarificatúrus esset Deum. Hunc invénit éxitum ille negátor & amátor, præsuméndo elátus, negándo prostrátus, flendo purgátus, confiténdo probátus, patiéndo coronátus. Hunc invénit éxitum, ut pro ejus nómine, perféctâ dilectióne morerétur, cum quo se moritúrum, pervérsâ festinatióne promíserat. Fáciat, ejus resurrectióne firmátus, quod immatúrè pollicebátur infírmus. Hoc enim oportébat, ut priùs Christus pro Petri salúte, deínde Petrus pro Christi prædicatióne morerétur. Dóminus quod sciébat intérrogat, nec semel, sed íterùm ac tértiò, utrùm Petrus eum díligat : nec áliud tóties audit à Petro, quàm se dílígi : nec áliud tóties comméndat Petro, quàm suas oves pasci. Rédditur negatióni trinæ trina conféssio : ne minùs amóri lingua sérviat quàm timóri, & plus vocis elicuísse videátur mors ímminens, quàm vita præsens. Sit amóris officium páscere Domínicum gregem : si fuit timóris indícium, negáre Pastórem. Qui hoc ánimo pascunt oves Christi, ut suas velint esse, non Christi, se convincúntur amáre, non Christum, vel gloriándi, vel dominándi, vel acquiréndi

cupiditáte : non obediéndi, & subveniéndi, & Deo placéndi caritáte.

℟. ix. Cantábitur Cánticum istud in terra Juda : * Urbs fortitúdinis nostræ Sion, Salvátor ponétur in ea murus & antemurále. *Is.* 26. 1. ℣. Tu es Petrus, & super hanc Petram ædificábo Ecclésiam meam. *Matt.* 16. 18. * Urbs. Glória. *Resumitur* ℟. Cantábitur.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus ; ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138. 17.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. D. Dixit Dóminus ad te : Tu pasces pópulum meum Israël, & tu eris dux super Israël. 2. *Reg.* 5. 2.

Ant. 2. D. Tu eras qui educébas & introducébas Israël : tibi enim dixit Dóminus Deus tuus : Tu pasces pópulum meum. 1. *Par.* 11. 2.

Ant. 3. *à.* Cùm senúeris, exténdes manus tuas, & álius te cinget, & ducet quò tu non vis. *Joan.* 21. 18.

Ant. 4. f. Omnes.

CANTICUM ISAIÆ. *c.* 52. *v.* 7. *ad* 10.

Prædicatorum Evangelicæ pacis encomium.

QUàm pulchri super montes pedes annuntiántis & prædicántis pacem, * annuntiántis bonum ! Prædicántis salútem, * dicéntis Sion : Regnábit Deus tuus !

Vox speculatórum tuórum : * levavérunt vocem, simul laudábunt :

Quia óculo ad óculum vidébunt ; * cùm convérterit Dóminus Sion.

Gaudéte & laudáte simul, desérta Jerúsalem ; * quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Jerúsalem.

Parávit Dóminus bráchium sanctum suum, * in óculis ómnium géntium ;

Et vidébunt omnes fines terræ * salutáre Dei nostri.

Glória Patri.

Ant. Omnes nos in conspéctu tuo ádsumus, audíre ómnia quæcúmque tibi præcépta sunt à Dómino. *Act.* 10. 33.

Ant. 8. G. Requiésces, & non erit qui te extérreat ; & deprecabúntur fáciem tuam plúrimi. *Job.* 11. 19.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 1. 26. 27.

VIdéte vocatiónem vestram, fratres, quia non multi sapiéntes secúndùm carnem, non multi poténtes, non multi nóbiles ; sed quæ stulta sunt mundi, elégit Deus, ut confúndat sapiéntes.

HYMNUS.

SUPREME Princeps, Dux gregis,
Qui clausa pandis sídera,
Spectánte Româ clárior

Intras Olympum sánguine.
Affixus alto stípiti,
Invértis in terram caput:
Quò te magis nunc déjicis,
Hoc mente major émicas.
Non ausus eréctæ crucis
Ambíre Petrus glóriam,
Cœlo datúrus spíritum
Pedes adórat Núminis.
Paulus magíster Géntium,
Mactátur ense, víctima;
Minórque ponit vérticem
Christo suprémo vértici.
Cursus perégit ímpigros,
Gaudétque Christo pérfrui;
Labóre partis árduo
Victor corónis cíngitur.
Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summū decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ, Dómine, loquéntur; ℟. Et mirabília tua narrábunt. *Ps.* 144. 5.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. Fortes estis, & verbum Dei manet in vobis, & vicístis malígnum. 1. *Joan.* 2. 14.

Oratio.

Deus, qui hodiérnam diem Apostolórum tuórum Petri & Pauli Martýrio consecrásti; da Ecclésiæ tuæ, eórum in ómnibus sequi præcéptum, per quos Religiónis sumpsit exórdium; Per Dóminum.

Ad Horas, *Doxologia.*

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Facta est vox ad Petrum: Surge, Petre, occíde, & mandúca. *Act.* 10. 13.

Capitulum. *Is.* 66. 19. 20.

Annuntiábunt glóriam meam Géntibus, & addúcent omnes fratres vestros de cunctis géntibus donum Dómino.

℟. *breve.* Christe.

Canon proprius habetur ad calcem Breviarii.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Apériens Petrus os suum, dixit: In veritáte cómperi, quia non est personárum acceptor Deus. *Act.* 10. 34.

Capitulum. *Rom.* 2. 10. 11.

Glória, & honor, & pax omni operánti bonum, Judæo primùm & Græco: non enim est accéptio personárum apud Deum.

℟. *breve.* Annuntiavérunt cœli justítiam ejus, * Allelúia, allelúia. ℟. Annuntiavérunt. ℣. Et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus. * Allelúia. Glória. ℟. Annuntiavérunt. *Ps.* 96. 6.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum, ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum. *Ps.* 18. 5.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Loquénte Pe-

tro, cécidit Spíritus sanctus super omnes qui audiébant verbum. *Act.* 10. 44.

CAPITULUM. *Act.* 15. 8. 9.

QUi novit corda Deus, testimónium perhíbuit dans illis Spíritum sanctum, sicut & nobis; & nihil discrévit inter nos & illos, fide puríficans corda eórum.

℟. *breve.* Dícite in Géntibus, * Allelúia, allelúia. ℟. Dícite. ℣. Quia Dóminus regnávit. * Allelúia. Glória. ℟. Dícite. *Ps.* 95. 10.

℣. Afférte Dómino, pátriæ Géntium; ℟. Afférte Dómino glóriam & honórem. *Ps.* 95. 7.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Glorificavérunt Deum, dicéntes: Ergo & Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam. *Act.* 11. 18.

CAPITULUM. *Act.* 10. 46. 47.

AUdiébant illos loquéntes linguis & magnificántes Deum. Tunc respóndit Petrus: Numquid aquam quis prohibére potest, ut non baptizéntur hi, qui Spíritum sanctum accepérunt sicut & nos?

℟. *breve.* Annuntiavérunt ópera Dei, * Allelúia, allelúia. ℟. Annuntiavérunt. ℣. Et facta ejus intellexérunt. * Allelúia. Glória. ℟. Annuntiavérunt. *Ps.* 63. 10.

℣. Pósuit in eis Deus, ℟. Verba signórum suórum. *Ps.* 104. 27.

AD VESPERAS.

In Psal. 109. Dixit Dóminus, *p.* 26.

Ant. 1. J. In omni ore quasi mel indulcábitur ejus memória. *Eccli.* 49. 2.

In Psal. 112. Laudáte, púeri, *p.* 27.

Ant. 2. D. Ipse est diréctus divínitùs in pœniténtiam gentis, & tulit abominatiónes impietátis. *Eccli.* 49. 3.

In Psal. 115. Crédidi, propter quòd, *p.* 106.

Ant. 3. E. Adéptus est glóriã in conversatióne gentis: & ingréssum domûs & átrii amplificávit. *Eccli.* 50. 5.

In Psal. 125. In converténdo Dóminus, *p.* 106.

Ant. 4. E. Státuit illi Deus testaméntum pacis, príncipem sanctórum & gentis suæ. *Eccli,* 45. 30.

In Psal. 127. Beati omnes, *p.* 106.

Ant. 5. C. Hic est fratrum amátor & pópuli Israël: hic est qui multùm orat pro pópulo, & univérsa sancta Civitáte. 2. *Mach.* 15. 14.

CAPITULUM. 2. *Petr.* 3. 1. 2.

CAríssimi, vestram éxcito in commonitióne sincéram mentem, ut mémores sitis eórum quæ prædixi verbórum à sanctis Prophétis, & Apostolórum vestrórum, præceptórum Dómini & Salvatóris.

HYMNUS.

TANDEM labórum, gloriósi Príncipes,
Fructum tenétis: sana pas-

sim córruunt:
Quin ipsa latè Roma victrix géntium,
Sè Christiáno jam stupet subdi jugo.
SÆVIT tyránnus; at triúmphant víctimæ:
Alter per ensem victor, alter per crucem,
Cœlo corónam laureáti póssident;
Fusúsque sanguis Christiános séminat.
SUPERBA sordent Cæsares cadávera,
Queis urbs litábat ímpii cultûs ferax:
Apostolórum gloriátur óssibus,
Fixámque adórat cóllibus suis crucem.
NUNC, ô cruóre purpuráta nóbili,
Novísque felix Roma conditóribus,
Horum trophæis aucta, quantò vériùs
Regína fulges orbe toto cívitas!
SIT sempitérno sempitérna laus Patri:
Sit sempitérnum Filio Patris decus:
Qui nectis ambos, æquus ambóbus, tibi,
Divíno, sit laus sempitérna, Spíritus.
Amen.

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, ℟. Mors sanctórum ejus. *Ps.* 116. 15.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. C. Amábiles & decóri in vita sua, in morte quoque non sunt divísi, áquilis velocióres, leónibus fortióres. 2. *Reg.* 1. 23.

Nulla fit Commemoratio nisi occurrat aut concurrat Dominica.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 2. A. Cùm finíerint testimónium suum, béstia quæ ascéndit de abýsso, fáciet advérsùm eos bellum, & vincet illos, & occídet eos. *Apoc.* 11. 7.

Hymnus, Grates, perácto jam die, *p.* 31.

Intra Octav. SS. Euch. O quàm stupéndas índuit, *p.* 189.

CAPITULUM. 2. *Petr.* 3. 15.

DOmini nostri longanimitátem salútem arbitrémini, sicut & caríssimus frater noster Paulus, secúndùm datam sibi sapiéntiam, scripsit vobis.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. C. Audiérunt vocem magnam de cœlo dicéntem eis: Ascéndite huc: & ascendérunt in cœlum. *Apoc.* 11. 12.

DIE XXX.

IN COMMEMORATIONE SANCTI PAULI, Apostoli.

Duplex majus.

Si transferatur ad Feriam II. in II. Vesperis Dominica fiet solùm Commemoratio de SS. Apostolis per Ant. ℣. &c. ut in II. Vesperis diei præcedentis.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Christum, qui vocávit Paulum per grátiam suam, * Veníte, adorémus. *Gal.* 1. 15.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

HYMNUS.

Sat, Paule, sat terris datum:
Post multa te certámina,
Cursu peráсto, débita
Coróna jam cœlo manet.

Quot tu mari periculis,
Terrâque jactátus malis!
Quot saxa, virgæ, cómpedes,
Quot damna, curæ, fúnera!

Nunc ille confixum suæ
Qui te cruci dudùm tenet,
Te Christus ad vitam vocat;
Tibíque jam lucrum mori.

Sed caritátis víscera
Strictis coárctant néxibus;
Christóque quos tu párturis,
Patrem repóscunt filii.

Verum parátus jam tibi
Finis labóris árdui,
Mercésque: bisšénos thronus
Te poscit inter Júdices.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Grátia data est mihi à Deo, ut sim miníster Christi Jesu in Géntibus. *Rom.* 15. 15. 16.

Ant. 8. c. Créditum est mihi Evangélium Præpútii, sicut & Petro Circumcisiónis. *Gal.* 2. 7.

Ant. 7. *d.* Quándiu quidem ego sum Géntium Apóstolus, ministérium meum honorificábo. *Rom.* 11. 13.

℣. Erípies me, Dómine, de contradictiónibus pópuli: ℟. Constítues me in caput Géntium. *Ps.* 17. 44.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Dixit Dóminus ad me: * Ecce dedi verba mea in ore tuo; ecce constítui te hódie super Gentes. *Jer.* 1. 9. 10. ℣. Ut fiat oblátio Géntium accépta & sanctificáta in Spíritu sancto. *Rom.* 15. 16. * Ecce dedi.

℟. *ij.* Dóminus dedit mihi linguam eruditam, * Ut sciam sustentáre eum qui lassus est, verbo. *Is.* 50. 4. ℣. Pósitus sum ego Prædicátor, & Apóstolus, & Magíster Géntium. 2. *Tim.* 1. 11. * Ut sciam.

℟. *iij.* Dóminus érigit mihi aurem, ut áudiam quasi Magístrum: * Dóminus Deus apéruit mihi aurem. *Is.* 50. 4. 5. ℣. Neque enim ego ab hómine accépi Evangélium, neque dídici, sed per revelatiónem Jesu Christi. *Gal.* 1. 12. * Dóminus. Glória. * Dóminus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. *g.* Si evangelizávero, non est mihi glória; necéssitas enim mihi incúmbit. 1. *Cor.* 9. 16.

Ant. 1. D. Prædicávi Evangélium

Evangélium hoc, non ubi nominátus est Christus, ne super aliénum fundaméntũ ædificárem. *Rom.* 15. 20.

Ant. 5. a. Quæ est ergo merces mea? Ut Evangéliũ prædicans, sinè sumptu ponã Evangélium. 1. *Cor.* 9. 18.

℣. Vide, Dómine, humilitátem meam, ℟. Et labórem meum. *Ps.* 24. 18.

Sermo Sancti Joánnis Chrysóstomi.

In 2. Epist. ad Tim. Cap. 2. Hom. 4.

Lectio IV.

Paulus, Cilix erat, péllium sutor, inops, impéritus extérnæ sapiéntiæ: homo sæpè cum fame luctátus, & cui vestitus necessárius sæpè déerat. Neque hoc solùm: sed in vínculis quoque cum latrónibus & homicídis, Neróne jubénte, cædebátur tanquam maléficus. Quis ígitur illústrior, quis gloriósior? qui caténam circumferébat, vinctúsque trahebátur ex cárcere, an qui superabátur in púrpura? qui contemnebátur ímperans, an qui jussus nihil curábat jubéntis impérium? qui, solus cùm esset, vicit, an qui innúmero vallátus exércitu victus est? Cujus, inquam, sortem quíspiam cúpiat magis, Nerónis an Pauli? Illius nempè neque sepúlcrum cuíquam notum: at contrà hic régibus ómnibus splendídior, régia in urbe in qua vicit, cónditus est. Hic per ora ómnium ubíque celebrátur, coronatúsque prædicátur; ille contrà, maledíctis lacéssitur innúmeris.

℟. iv. A Deo patiéntia mea; * Quia ipse Deus meus, & Salvátor meus. *Ps.* 61. 6. 7. ℣. Pátior, sed non confúndor; scio enim cui crédidi. 2. *Tim.* 1. 12. * Quia.

Lectio V.

In Epist. ad Rom. Cap. 16. Hom. 32.

Quis mihi dabit circumfúndi córpori Pauli, affigi sepúlcro, vidére púlverem córporis illíus qui adhuc in Christo déerant adimpléntis, stígmata illíus gestántis, prædicatiónem Evangélii ubíque seminántis? Púlverem, inquam, oris illíus per quod magnália & ineffabília Christus locútus est, & admiránda illa orácula orbi prótulit Spíritus sánctus? Quid enim os illud sanctum non effécit? Dæmones expúlit; peccáta absólvit; tyránnos compéscuit; Philosophórum linguas obserávit; orbem Deo addúxit; bárbaros Philosophári persuásit; ómnia coaptávit quæ in terra; & quæ in cœlis, ad quem vóluit modum, dispósuit.

℟. v. Quasi qui vindémiat, replévi tórcular. * Respícite quóniam non mihi soli laborávi, sed ómnibus exquiréntibus disciplínam. *Eccli.* 33. 17. 18. ℣. Omnia

bus ómnia factus sum, ut omnes fácerem salvos. 1. *Cor.* 9. 22. * Respícite.

Lectio VI.

NOn solùm autem oris, sed & cordis illíus púlverem vidére vellem. Cor istud ádeò fuit latum, ut in se suscéperit & íntegras urbes, & pópulos, & gentes. Cor cœlis sublímius, orbe látius, rádiis soláribus splendídius, igne fervéntius, adamánte solídius. Quid opus est síngula recensére? Vellem vidére sepúlcrum quo recóndita sunt arma illa justítiæ, arma lucis, membra in quibus vivébat Christus, quæ templum fuérunt Spíritûs sancti. Hoc corpus Roman munit, & cum isto corpus étiam Petri.

℟. vj. Testimónium præbuit in conspéctu Dómini & Christi; * Pecúnias & usque ad calceaménta ab omni carne non accépit. *Eccli.* 46, 22. ℣. Argéntum & aúrum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis. *Act.* 20. 33. 34. * Pecúnias. Glória. * Pecúnias.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Víncula & tribulatiónes Jerosólymis me manent; sed nihil horum véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me. *Act.* 20. 23. 24.

Ant. 7. G. Ego non solùm alligári, sed & mori in Jerúsalem parátus sum, propter nomen Dómini Jesu. *Act.* 21. 13.

Ant. 6. F. Omnia detriméntum feci, & árbitror ut stércora, ut Christum lucrifáciam. *Philipp.* 3. 8.

℣. Si consístant advérsùm me castra, ℟. Non timébit cor meum. *Ps.* 26. 3.

De Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio VII. *c.* 11. *v.* 21. *ad finem.*

SEcúndùm ignobilitátem dico, quasi nos infírmi fuérimus in hac parte. In quo quis audet, (in insipiéntia dico,) aúdeo & ego. Hebræi sunt, & ego: Israëlítæ sunt, & ego: Semen Abrahæ sunt, & ego: Minístri Christi sunt, (ut minùs sápiens dico,) plus ego. In labóribus plúrimis, in carcéribus abundántiùs, in plagis supra modum, in mórtibus frequénter. A Judǽis quínquies quadragénas, unâ minùs, accépi: ter virgis cæsus sum, semel lapidátus sum, ter naufrágium feci, nocte & die in profúndo maris fui. In itinéribus sæpè, perículis flúminum, perículis latrónum, perículis ex génere, perículis ex Géntibus, perículis in civitáte, perículis in solitúdine, perículis in mari, perículis in falsis frátribus. In labóre & ærúmna, in vigíliis multis, in fame & siti, in jejúniis multis, in frígore & nuditáte, præter illa quæ extrínsecus sunt, instántia mea quoti-

diána, sollicitúdo ómnium Ecclesiárum. Quis infirmátur, & ego non infirmor? quis scandalizátur, & ego non uror? Si gloriári opórtet, quæ infirmitátis meæ sunt, gloriábor. Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui est benedíctus in sécula, scit quòd non méntior. Damásci præpósitus Gentis Arétæ regis custodiébat civitátem Damascenórum, ut me comprehénderet: & per fenéstram in sporta dimíssus sum per murum, & sic effúgi manus ejus.

℟. vij. Petívit ánimæ suæ ut morerétur, & ait: * Súfficit mihi, Dómine, tolle ánimam meam. 3. Reg. 19. 4. ℣. Mihi vívere Christus est, & mori lucrum. Philipp. 1. 21. * Súfficit mihi, Dómine.

Lectio VIII. c. 12. v. 1. ad 9.

Si gloriári opórtet (non expédit quidem) véniam autem ad visiónes & revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Christo ante annos quatuórdecim, (sive in córpore néscio, sive extra corpus néscio, Deus scit) raptum hujúsmodi usque ad tértium cœlum. Et scio hujúsmodi hóminem, (sive in córpore, sive extra corpus, néscio, Deus scit,) quóniam raptus est in Paradísum: & audívit arcána verba, quæ non licet hómini loqui. Pro hujúsmodi gloriábor: pro me autem nihil gloriábor, nisi in infirmitátibus meis. Nam & si volúero gloriári, non ero insípiens, veritátem enim dicam: parco autem, ne quis me exístimet supra id quod videt in me, aut áliquid audit ex me. Et ne magnitúdo revelatiónum extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ, ángelus Sátanæ, qui me colaphízet. Propter quòd ter Dóminum rogávi ut discéderet à me: & dixit mihi: Súfficit tibi grátia mea: nam virtus in infirmitáte perfícitur. Libénter ígitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi.

℟. viij. Non mihi contíngat párcere ánimæ meæ * In omni témpore tribulatiónis. 1. Mach. 13. 5. ℣. Pláceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in necessitátibus, in persecutiónibus. 2. Cor. 12. 10. * In omni.

Lectio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio IX. c. 10. v. 16. ad 22.

Mansuetudo & prudentia Discipulis præscripta.

Dixit Jesus Discípulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 34. in Cap. 10. Matt.

Sic dícere vidétur: Nolíte turbári, si, cùm vos inter lupos mitto, tanquam oves & colúmbas esse jú-

beo. Nam etsi possum contrárium quoque præstáre, & non permíttere ut grave áliquid patiámini, nec lupis tanquam oves subjécti sitis, sed efficere ut leónibus terribilióres evadátis, tamen sic éxpedit fieri: hoc & vos quoque illustrióres fáciet, & meam declarábit virtútem. Sic enim pósteà dixit Paulo: Súfficit tibi grátia mea: nam virtus in infirmitáte perfícitur. Ipse ígitur vos mansuetúdine oves effécì. Cùm enim ait: Ego mitto vos sicut oves, illud occúltè innuit: Ne ígitur ánimo dejiciámini; certè enim scio, hâc potíssimùm mansuetúdine ubíque invíctos vos esse futúros. Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri qui lóquitur in vobis. Habébant reges in médio suî duódecim hómines idiótas, quos vínculis, flagéllis, carcéribus, ut siléreut comminabántur: sed sicut rádii soláres vincíri néqueunt, sic lingua eórum ligári non póterat. Quod ità fiébat, quia non ipsi erant qui loquebántur, sed virtus Spíritûs sancti. Quâ virtúte Paulus Agríppæ minístros, ipsum quoque Nerónem ómnium hóminum flagitiosíssimum fácilè superávit. Dóminus enim mihi ástitit, & confortávit me, & éruit me de ore leónis.

℟. ix. Quis mihi tríbuat ut cognóscam & invéniam illum, & véniam usque ad sólium ejus? * Ponam coram eo judícium. *Job.* 23. 3. ℣. Repósita est mihi coróna justítiæ, quam reddet mihi Dóminus in illa die justus Judex. 2. *Tim.* 4. 8. * Ponam. Glória. * Ponam.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Confitébor tibi in Natiónibus, Dómine; ℟. Et nómini tuo psalmum dicam. *Ps.* 17. 50.

Ant. 1. g. Non pepercísti ánimæ tuæ, propter angústias & tribulatiónem géneris tui. *Judith.* 13. 25.

Ant. 8. c. In viis tuis splendébit lumen; qui enim humiliátus fúerit, erit in glória. *Job.* 22. 28. 29.

Ant. 6. F. Super Omnipoténtem delíciis áfflues, & elevábis ad Deum fáciem tuam: *Job.* 22. 26.

In Canticum, Quam pulchri, *ut heri*, p. 404.

Ant. 4. E. Salváris in Dómino; scutum auxílii sui, & gládius glóriæ tuæ. *Deut.* 33. 29.

Ant. 5. a. Collegísti quasi aurichálcum aurum, & ut plumbum complésti argéntum. *Eccli.* 47. 20.

CAPITULUM. *Act.* 15. 40. 41.

PAulus, elécto Silâ, proféctus est, tráditus grátiæ Dei à frátribus. Perambulábat autem Sýriam & Cilíciam, confírmans Ecclésias, præcípiens custodíre

præcépta Apostolórum & Seniórum.

Hymnus.

PAULO paupéries, spléndida cópia;
Ingens mœror erat lætítiæ seges;
Carcer, naufrágium, crebraque vérbera,
Altæ sémina glóriæ.

Mors desidérium, mors fuit & lucrum:
Terris hunc rétinet pródigus in suos
Fratres solus amor, pro quibus óbviam
Se totum vovet hóstiam.

Tandem Roma virum vidit, inánium
Cultrix Roma deûm: Cǽsaris in domum
Infert ille fidem: sæva nec álligant
Verbum víncula liberum.

Mundo conspícuum ceu jubar émicat,
Spargens perpétuum, quâ gráditur, diem:
Humánis óculis qui semel óccidit,
Ætérno rútilat die.

Laus sit summa Patri, summaque Fílio,
Par sit sancte tibi laus quoque, Spíritus:
Da Paulum, per iter quod docet árduum,
Nobis quâ liceat sequi. Amen.

℣. Fortitúdinem meam ad te custódiam; ℟. Quia, Deus, suscéptor meus es. *Ps.* 58. 10.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2.

D. * Bénedic, Dómine, fortitúdini ejus, & ópera mánuum illius súscipe: pércute dorsa inimicórum ejus; & qui odérunt eum, non consurgant. *Deut.* 33. 11.

Oratio.

DEus, qui multitúdinem Géntium beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti; da, quǽsumus, ut cujus Natalítia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Commemoratio de S. Petro, Apostolo.

Ant. Factum est mihi, Dómine, verbum tuum in gaúdium & in lætítiam cordis mei. *Jer.* 15. 16.

℣. Excélsus Dóminus, & humília réspicit; ℟. Et alta à longè cognóscit. *Ps.* 137. 6.

Oratio.

BEnedic, quǽsumus, Dómine, plebem tuam; & beáti Apóstoli tui Petri précibus, tríbue cónsequi tuæ defensiónis auxílium; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ad Horas, *Doxologia, ut herì, p.* 405.

AD PRIMAM.

Ant. Non pepercísti.

Capitulum. *Rom.* 9. 2. 3.

TRistítia mihi magna est, & contínuus dolor cordi meo: optábam enim ego ipse anáthema esse à Christo pro frátribus meis, qui sunt cognáti mei secúndum carnem.

℟. *breve.* Christe.

AD TERTIAM.

Ant. In viis.

Capitulum. 1. *Thess.* 2. 9.

MEmores estis, fratres, labóris nostri & fatigatiónis; nocte ac die operántes ne quem vestrûm gravarémus, prædicávimus in vobis Evangélium Dei.

℟. *breve.* Propter verba labiórum tuórum, Dómine, * Allelúia, allelúia. ℟. Propter. ℣. Ego custodívi vias duras.* Allelúia. Glória. ℟. Propter. *Ps.* 16. 4.

℣. Secúndùm puritátem mánuum meárum, ℟. Retríbuet mihi Dóminus. *Ps.* 17. 21.

AD SEXTAM.

Ant. Super.

Capitulum. *Rom.* 15. 17. 18.

HAbeo glóriam in Christo Jesu ad Deum: non enim áudeo áliquid loqui eórum quæ per me non éfficit Christus in obediéntiam Géntium, verbo & factis.

℟. *breve.* Audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * Allelúia, allelúia. ℟. Audíte. ℣. Quanta fecit ánimæ meæ.* Allelúia. Glória. ℟. Audíte. *Ps.* 65. 16.

℣. Tanquam prodígium factus sum multis; ℟. Et tu, Dómine, adjútor fortis. *Ps.* 70. 7.

AD NONAM.

Ant. Collegísti.

Capitulum. 1. *Cor.* 15. 10.

GRátiâ Dei sum id quod sum, & grátia ejus in me vácua non fuit; sed abundántiùs illis ómnibus laborávi; non ego autem, sed grátia Dei mecum.

℟. *breve.* Vox Dómini in virtúte, * Allelúia, allelúia. ℟. Vox. ℣. Vox Dómini in magnificéntia. * Allelúia. Glória. ℟. Vox. *Ps.* 28. 4.

℣. Ignítum elóquium tuum, Dómine, veheménter; ℟. Et servus tuus diléxit illud. *Ps.* 118. 140.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Omnes qui in Mélita ínsula habébant infirmitátes, accedébant & curabántur. *Act.* 28. 9.

Ant. 6. F. Cùm venissémus Romam, permíssum est Paulo manére sibimet, cum custodiénte se mílite. *Act.* 28. 16.

Ant. 4. E. Cùm constituíssent illi diem, venérunt ad eum in hospítium plúrimi, quibus exponébat testíficans regnum Dei. *Act.* 28. 23.

Ant. 3. a. Exiérunt ab eo Judæi, multam habéntes inter se quæstiónem. *Act.* 28. 29.

Ant. 5. C. Mansit Paulus biénnio toto in suo condúcto, & suscipiébat omnes qui ingrediebántur ad eum. *Act.* 28. 30.

Capitulum. *Act.* 20. 25. 26.

ECce ego scio quia ámpliùs non vidébitis fáciem meam, vos omnes per quos transívi prædicans regnum Dei. Quaprópter contéstor vos, hodiernâ

die, quia mundus sum à sánguine ómnium.

Hymnus.

SUDORE sat tuo fides,
Crucísque crevit glória,
Multóque per te fœ́nore
Impléta Christi Pássio.

PER sacra sese jam tuæ
Impréssa carni stígmata,
Suóque totum Spíritu,
In te Magíster éxprimit.

SIC, Paule, non vivis; loquens
Sed ipse Christus in tuo
Agénsque vivit péctore:
Sat ergo, sat terris datum.

AUDITA quondam tértio
Arcána cœlo, nunc tibi
Fruénda se pleno palàm
De fonte produnt lúminis.

HINC lacte verbi nos tui
Cibóque faxis créscere;
Christúmque tritos, quà doces
Præísque, per calles sequi.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Loquébar de testimóniis tuis, Dómine, in conspéctu regum, ℟. Et non confundébar. *Ps.* 118. 46.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. c. Dóminus mihi ástitit, & confortávit me, ut per me prædicátio impleátur, & aúdiant omnes Gentes: & liberátus sum de ore leónis. 2. *Tim.* 4. 17.

Commemoratio de S. Petro, Apostolo.

Ant. Dabo óperam & frequénter habére vos po óbitum meum, ut horu memóriam faciátis. 2. *Pet* 1. 15.

℣. Pósui adjutórium poténte: ℟. Et exaltá eléctum de plebe mea. *P* 88. 20.

Oratio, Bénedic, *p.* 41

COMPLETORIUM, *ut die præcedenti, p.* 407. *cu Psalmis de Feria.*

DIEBUS
INTRA OCTAVA
SS. APOSTOLORUM
PETRI ET PAUL
quæ est [illegible]di Ordinis

Omnia ut in die, exce tis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria.

AD OFFIC. NOCTURNU

Invitatorium dicitur ri simplici.

Tres Antiphonæ, ℣. ℟℟℟. *ex Noct. Fest. secu dùm Feriam.*

Prima Lectio de Scri tura occurrente, tribus unam junctis. Duæ pos riores propriæ, ut infrà.

Non dicitur ℣. Glói Patri, *nisi in fine ulti* ℟. *cujusque Nocturni, qu resumitur tantùm à Rec matione.*

AD LAUDES
MATUTINAS.

Ant. sola. 1. *D.* Si sócii passiónum estis, éritis & consolatiónis. *Cor.* 1. 7.

AD VESPERAS

Ant. sola. 2. D. Conc rébat multitúdo vicinán civitátum Jerúsalem, af

réntes ægros & vexátos à spirítibus immúndis, qui curabántur omnes. *Act.* 5. 16.

Dominica *intra Octavam occurrente, totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio & Proprio de Tempore, incipiendo à I. Vesperis quæ sunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem. Fit Commemoratio Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus, sed sine Lectione.*

Si Dies Octava sit Dominica, Officium Octavæ anticipatur, & de eo fit in Sabbato.

FESTA JULII.

Die I.
DE OCTAVA.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Lectio II. *c.* 2. *v.* 11. *ad* 17.

Caríssimi, óbsecro vos tanquam ádvenas & peregrínos, abstinére vos à carnálibus desidériis quæ mílitant advérsus ánimam, conversatiónem vestram inter Gentes habéntes bonam: ut in eo quod detréctant de vobis tanquam de malefactóribus, ex bonis opéribus vos consideréntes, gloríficent Deum in die visitatiónis. Subjécti ígitur estóte omni humánæ creatúræ propter Deum: sive Regi, quasi præcelléntí; sive Dúcibus, tanquam ab eo missis ad vindíctam malefactórum, laudem verò bonórum: quia sic est volúntas Dei, ut benefaciéntes, obmutéscere faciátis imprudéntium hóminum ignorántiam: quasi líberi, & non quasi velámen habéntes malítiæ libertátem, sed sicut servi Dei. Omnes honoráte: fraternitátem dilígite: Deum timéte: Regem honorificáte.

Sermo sancti Hierónymi Presbýteri.

De Script. Eccles. Cap. 1.

Lectio III.

Simon Petrus, fílius Joánnis, Provínciæ Galilǽæ, è vico Bethsáida, frater Andréæ Apóstoli, & Princeps Apostolórum, post Episcopátum Antiochénsis Ecclésiæ, & prædicatiónem dispersiónis eórum qui de Circumcisióne credíderant, in Ponto, Galátia, Cappadócia, Asia, & Bithýnia, secúndo Claúdii Imperatóris anno, ad expugnándum Simónem magum, Romam pergit, ibíque annis vigínti quinque Cáthedram Sacerdotálem ténuit, usque ad últimum annum Nerónis, id est, décimum quartum: à quo & affixus cruci, Martýrio coronátus est, cápite ad terram verso, & in sublíme

pédibus elevátis, asserens se indignum, qui sic crucifigerétur ut Dóminus suus. Scripsit duas Epístolas quæ Cathólicæ nominántur. Sepúltus Romæ in Vaticáno, juxta viam triumphálem, totíus orbis veneratióne celebrátur.

Vesperæ de Sequenti, cum Commemoratione de Octava.

DIE II.

IN VISITATIONE B. MARIÆ VIRGINIS.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 2. toni D.

QUæ est ista quæ ascéndit per desértum, sicut virgula fumi, ex aromátibus myrræ & thuris? *Cant.* 3. 6.

Ant. 3. *a.* Quàm pulchri super montes pedes annuntiántis & prædicántis pacem! *Is.* 52. 7.

Ant. 4. A. Progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol. *Cant.* 6. 9.

Ant. 7. *d.* Viæ ejus, viæ pulchræ, & omnes sémitæ illíus pacíficæ. *Prov.* 3. 17.

Ant. 1. a. In certámine loquélæ illíus sapiéntia, & præcláritas in communicatióne sermónum ipsíus. *Sap.* 8. 18.

CAPITULUM. *Joël.* 2. 29. 30.

SUper servos meos & ancillas, in diébus illis, effúndam Spíritum meum, & dabo prodígia in cœlo & in terra.

℟. Vox dilécti mei; * Ecce iste venit, sáliens in móntibus, transíliens colles. *Cant.* 2. 8. ℣. Spíritus & sponsa dicunt: Veni. Et qui audit, dicat: Veni. *Apoc.* 22. 17. * Ecce. Glória. * Ecce.

Hymnus.

QUò sanctus ardor te rapit,
O Virgo, flos ô vírginum?
Quo tendis, & cito gradu
Conscéndis alta móntium?

URGET sacer te Spíritus
Toto teplétam Númine:
Matris Dei jam dígnitas
Nil caritáti détrahit.

TIBI propínquam sánguine
Matrem puélla prævenis,
Concéssa cui divínitùs
Gratáris alvi múnera.

O QUANTA matrum gaúdia!
Stupénte natúrâ gravem
Anum stupes, quæ Vírginem
Plenam Deó te prædicat.

ABSCONDITUM sub íntimo
Ceu nube, portábas sinu
Solem, suo qui prótinùs
Lustrábit orbem lúmine.

MUNDO Redémptor, qui venis,
Fili, tibi laus máxima;
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Habitáre facit Dóminus stérilem in domo, ℟. Matrem filiórum lætántem. *Ps.* 112. 9.

Ad Magníficat, *Ant. 6. F.* Véniat in médium nostrî Arca fœderis Dómini, ut salvet nos de manu inimicórum nostrórum. 1. *Reg.* 4. 3.

Oratio, Adésto, *infrà, ad Laudes*, *p.* 422.

Commemoratio de Octava SS. Apostolorum.

Ant. Amábiles, ℣. Pretiósa, *p.* 407. *Oratio*, Deus, qui, *p.* 405.

COMPLETORIUM, *p.* cij. *cum Psalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Concéptum in útero Maríæ, Jesum, * Veníte, adorémus. *Luc.* 1. 31.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

HYMNUS.

MONTES, supérbum vérticem,
Quâ virgo transit, súbdite;
Cui se libénter stérnerent
Vel ipsa cœli sídera.

OCCULTA quæ latet domi,
Audet forás se pródere.
Semper sibi timens pudor,
Se caritáte prótegit.

IT illa, non nectit moras:
Fugit vidéri; nec minùs
Fugit vidére, ne suo
Quidquam pudóri détrahat.

BEATA quam pressit pede
Tellus! Beáta sémita!
Colles beáti, qui simul
Cum Matre sensístis Deû!

BEATIORES hóspites,
Vos ô quibus cœléstia,
Loquénte matre Vírgine,
Audíre verba cóntigit!

MUNDO Redémptor, qui venis,
Fili, tibi laus máxima;
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Quàm pulchri sunt gressus tui in calceaméntis, Fília Príncipis! *Cant.* 7. 1.

Ant. 8. G. Terra tua inhabitáta, quia complácuit Dómino in te; & terra tua inhabitábitur. *Is.* 62. 4.

Ant. 2. D. Quàm pulchra es & quàm decóra, caríssima in delíciis! *Cant.* 7. 6.

℣. Sanctificávit Tabernáculum suum Altíssimus; ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45. 5. 6.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Plantáti in domo Dómini, in átriis domûs Dei nostri florébunt: * Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi. *Ps.* 91. 14. 15. ℣. Angelus dixit Maríæ: Ecce Elísabeth cognáta tua, & ipsa concépit fílium in senectúte sua. *Luc.* 1. 36. * Adhuc.

℟. *ij.* Ecce super montes pedes evangelizántis & annuntiántis pacem. * Célebra, Juda, festivitátes tuas, & redde vota tua. *Nah.* 1, 15. ℣. Abiit María in montána cum festinatióne, in civitátem Juda, & intrávit

in domum Zachariæ, & salutávit Elísabeth. *Luc.* 1: 39. 40. * Célebra.

℟. iij. Super salutáre tuum, exultábit veheménter; * Desidérium cordis ejus tribuísti ei, Dómine. *Ps.* 20. 2. 3. ℣. Ut audívit salutatiónem Maríæ Elísabeth, exultávit infans in útero ejus. *Luc.* 1. 41. * Desidérium. Glória. * Desidérium.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. c. Occupábit salus muros tuos, & portas tuas laudátio. *Is.* 60. 18.

Ant. 3. c. Deus visitávit, & fecit redemptiónem plebis suæ. *Luc.* 1. 68.

Ant. 5. a. Hódie salus dómui huic facta est. *Luc.* 19. 9.

℣. Visitásti terram, Dómine, & inebriásti eam: ℟. Multiplicásti locupletáre eam. *Ps.* 64. 10.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. de 12. *Prærog. B. M. V.* n. 12.

Lectio IV.

Audíerat María: Quod ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei: & nihil áliud quàm ancíllam ejus se esse respóndit. Inde ventum est ad Elísabeth, & contínuò Vírginis glória singuláris eídem per Spíritum revelátur. Dénique & mirabátur persónam veniéntis, dicens: Unde hoc mihi, ut véniat Mater Dómini mei ad me! Commendábat & vocem salutántis, adjíciens: Ut facta est vox salutatiónis tuæ in áuribus meis, exultávit in gáudio infans in útero meo. Et beatificábat fidem credéntis: Beáta, ínquiens, quæ credidísti, quóniam perficiéntur in te quæ dicta sunt tibi à Dómino!

℟. iv. Mansit arca Dei in domo Obédedom tribus ménsibus, * Et benedíxit Dóminus dómui ejus, & ómnibus quæ habébat. 1. *Par.* 13. 14. ℣. Repléta est Spíritu sancto Elísabeth. *Luc.* 1. 41. * Et benedíxit.

Lectio V.

Magna quidem præcónia: sed & devóta humílitas, nihil sibi passa retinére, in eum magis univérsa refúdit, cujus in se beneficia laudabántur. Tu, inquit, magníficas Matrem Dómini: sed magníficat ánima mea Dóminum. In voce mea fílium pérhibes exultásse in gáudio: sed exultávit spíritus meus in Deo salutári meo: & ipse quoque tanquam amícus Sponsi, gáudio gaudet ad vocem Sponsi. Beátam esse dicis, quæ credidísset: sed credulitátis & beatitúdinis causa respéctus est supérnæ pietátis, ut ex hoc magis beátam me dicant omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem & exíguam respéxit Deus.

℟. v. Ego sperávi in Ætérnum salútem vestram;

& * Venit mihi gaúdium à Sancto. *Bar.* 4. 22. ℣. Exclamávit Elísabeth: Unde hoc mihi, ut véniat Mater Dómini mei ad me! *Luc.* 1. 43. * Venit.

Lectio VI. n. 13.

VErúmtamen, nunquid putámus, fratres, Elísabeth sanctam in eo quod per Spíritum útique loquebátur, errásse? Absit. Beáta planè quam respéxit Deus, & beáta quæ crédidit. Hic enim magnus divínæ respectiónis éxtitit fructus. Ineffábili síquidem artifício Spíritûs superveniéntis, tantæ humilitáti magnanímitas tanta in secretário virgínei cordis accéssit, ut hæ quoque nihilóminus fiant stellæ ex respéctu mútuo clarióres, quòd vidélicet, nec humílitas tanta mínuit magnanimitátem, nec magnanímitas tanta humilitátem.

℟. vj. Deus patrum nostrórum det tibi grátiam, & omne consílium tui cordis suâ virtúte corróboret, * Ut gloriétur super te Jerúsalem. *Judith.* 10. 8. ℣. Beáta quæ credidísti, quóniam perficiéntur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino! *Luc.* 1. 45. * Ut gloriétur. Glória. * Ut gloriétur.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Ego quasi vitis fructificávi suavitátem odóris; & flores mei fructus honóris & honestátis. *Eccli.* 24. 23.

Ant. 2. D. Ego mater pulchræ dilectiónis, & timóris, & agnitiónis, & sanctæ spei. *Eccli.* 24. 24.

Ant. 1. D. Qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo. *Eccli.* 24. 12.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea; ℟. Aúdiant mansuéti, & læténtur. *Ps.* 33. 3.

De Libro Ecclesiástici.

Lectio VII. *c.* 24. *v.* 13. *ad* 16.

DIxit mihi Creátor ómnium: In Jacob inhábita, & in Israël hæreditáre, & in eléctis meis mitte radíces. Ab inítio, & ante sécula creáta sum, & usque ad futúrum séculum non désinam, & in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. Et sic in Sion firmáta sum, & in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, & in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, & in parte Dei mei hæréditas illíus, & in plenitúdine Sanctórum deténtio mea.

℟. vij. Quis sicut Dóminus Deus noster, * Qui in altis hábitat, & humília réspicit in cœlo & in terra? *Ps.* 112. 5. 6. ℣. Respéxit humilitátem ancíllæ suæ. *Luc.* 1. 48. * Qui.

Lectio VIII. *v.* 17. *ad* 21.

QUasi cedrus exaltáta sum in Líbano, & quasi cypréssus in monte Sion. Quasi palma exaltáta sum in Cades, & quasi plantátio rosæ in Jéricho.

Quasi oliva speciósa in campis, & quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum & bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. Et quasi storax, & gálbanus, & úngula, & gutta, & quasi Líbanus non incísus, vaporávi habitatiónem meam: & quasi bálsamum non mistum odor meus.

℟. *viij.* Veníte, * Audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, quanta fecit ánimæ meæ. *Ps.* 65. 16. ℣. Fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1. 49. * Audíte.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio IX. *c.* 1. *v.* 39. *ad* 47.

Salutatio Mariæ & Elisabeth.

Exúrgens María in diébus illis, ábiit in montána cum festinatióne. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos. Evang. sec. Luc. Lib. 2. *n.* 22. 23.

Venit propínqua ad próximam, júnior ad seniórem: nec solùm venit, sed étiam prior salutávit: decet enim ut quantò cástior virgo, tantò humílior sit. Nóverit honórem deférre senióribus: sit magístra humilitátis, in qua est proféssio castitátis. Est & causa pietátis, est étiam norma doctrínæ. Contuéndum est enim quia supérior venit ad inferiórem, ut inférior adjuvétur: María ad Elísabeth, Christus ad Joánnem. Dénique étiam pósteà, ut sanctificáret baptísmum Joánnis, Dóminus venit ad baptísmum. Citò quoque advéntûs Maríæ, & præséntiæ Domínicæ benefícia declarántur. Vocem prior Elísabeth audívit: sed Joánnes prior grátiam sensit. Illa natúræ órdine audívit: iste exultávit ratióne mystérii. Illa Maríæ, iste Dómini sensit advéntum: fémina mulíeris, & pignus pígnoris. Istæ grátiam loquúntur, illi intùs operántur, pietatísque mystérium matérnis adoriúntur proféctibus: duplicíque miráculo prophétant matres, spíritu parvulórum. Exultávit infans, repléta est mater. Non priùs mater repléta, quàm fílius: sed cùm fílius esset replétus Spíritu sancto, replévit & matrem.

℟. *ix.* Confitémini Dómino, omnes, * Quóniam bonus, quóniam in sǽculum misericórdia ejus. *Judith.* 13. 21. ℣. Fecit poténtiam in bráchio suo. *Luc.* 1. 51. * Quóniam. Glória. * Quóniam.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes; ℟. Terra dedit

fructum suum. *Ps.* 66. 6. 7.

Ant. 1. g. Venit lumen tuum, & glória Dómini super te orta est. *Is.* 60. 1.

Ant. 3. c. In ómnia sécula seculórum, luce spléndidâ fulgébis. *Tob.* 13. 12. 13.

Ant. 8. c. Benedícta es tu filia à Dómino Deo excélso, præ ómnibus muliéribus super terram. *Judith.* 13. 23.

Ant. 3. *a.* In omni.

CANTICUM JUDITH. *c.* 13. *v.* 17. *ad* 18.

Carmen triumphale propter victum salutis hostem.

LAudáte Dóminum Deũ nostrum, * qui non deséruit sperántes in se:

Et in me ancíllâ suâ, adimplévit misericórdiam suam, * quam promísit dómui Israël:

Et interfécit in manu mea, * hostem pópuli sui.

Glória Patri.

Ant. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israël. *Judith.* 13. 31.

Ant. 7. d. Non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum. *Judith.* 13. 25.

CAPITULUM. *Eccli.* 4. 14. 15.

QUi tenúerint sapiéntiam, vitam hæreditábunt; & quò introíbit, benedícet Deus. Qui sérviunt ei, obsequéntes erunt Sancto; & eos qui díligunt illam, díligit Deus.

HYMNUS.

AD prima verba Vírginis,
Intùs movénte Spíritu,
In matris alvo cónditus
Infans Joánnes géstiit.

AGNOVIT infántem Deum:
Quem sensit, ardet pródere;
Vates & infans, quâ potest,
Adésse Christum núntiat.

HIC jam Redemptóris vices,
Præcónis ille sústinet:
Matérna claustra non vetant,
Quin Ambo munus ímpleant.

FELIX puer, felix Parens,
Felix Sacérdos, & domus,
Quæ per Paréntem Vírginẽ
Deo fruúntur hóspite!

MUNDO Redémptor, qui venis,
Fili, tibi laus máxima;
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Meménto nostrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui; ℟. Vísita nos in salutári tuo. *Ps.* 105. 4.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. *F.* Dóminus Deus tuus in médio tuî fortis, ipse salvábit: gaudébit super te in lætítia; silébit in dilectióne sua; exultábit super te in laude. *Soph.* 3. 17.

Oratio.

ADésto Ecclésiæ tuæ, miséricors Deus, & filios adoptiónis júgiter in

ejus sinu puríflca; qui Maríæ clausus útero, Joánnem in sinu Elísabeth sanctificásti; Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Commemoratio de Octava SS. Apostolorum.

Ant. Fortes, ℣. Magnificéntiam, *Oratio*, Deus, qui, *p.* 405.

AD HORAS, *Doxologia.*

MUNDO Redémptor,
qui venis,
Fili, tibi laus máxima;
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Venit.

CAPITULUM. 2. *Reg.* 23. 4.

SIcut lux auróræ oriénte sole, manè absque núbibus rútilat.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui natus es de María Vírgine. *Matt.* 1. 16.

AD TERTIAM.

Ant. In ómnia.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 8.

VIdérunt eam fíliæ, & beatíssimam prædicavérunt.

℟. *breve.* Vultum tuum deprecabúntur, * Allelúia, allelúia. ℟. Vultum. ℣. Omnes dívites plebis, * Allelúia. Glória. ℟. Vultum. *Ps.* 44. 13.

℣. Concupíscet Rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44. 12.

AD SEXTAM.

Ant. Benedícta.

CAPITULUM. *Apoc.* 12. 5.

MUlier péperit fílium máſculum, qui recturus erat omnes gentes.

℟. *breve.* Homo natus est in ea, * Allelúia, allelúia. ℟. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam Altíssimus. * Allelúia. Glória. ℟. Homo. *Ps.* 86. 5.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131. 13.

AD NONAM.

Ant. Non recédat.

CAPITULUM. *Gal.* 4. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliere, factum sub Lege.

℟. *breve:* Adducéntur Regi vírgines post eam, * Allelúia, allelúia. ℟. Adducéntur. ℣. Próximæ ejus afferéntur tibi. * Allelúia. Glória. ℟. Adducéntur. *Ps.* 44. 15.

℣. Dóminus virtútum nobíscum; ℟. Suscéptor noster Deus Jacob. *Ps.* 45. 12.

AD VESPERAS.

Ant. 1. g. Ait María: Magníficat ánima mea Dóminum. *Luc.* 1. 46.

Ant. 2. D. Exultávit spíritus meus, in Deo salutári meo. *Luc.* 1. 47.

Ant. 3. *a.* Ecce ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1. 48.

Ant. 4. E. Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1. 50.

Ant. 5. a. Esuriéntes implévit bonis, & dívites dimísit inánes. *Luc.* 1. 53.

Capitulum. *Sap.* 7. 27. 28.

Sapiéntia in se pérmanens, ómnia ínnovat, & per natiónes in ánimas sanctas se transfert, amícos Dei & prophétas constítuit: néminem enim díligit Deus, nisi eum qui cum sapiéntia inhábitat.

Hymnus, Ad prima verba Vírginis, *suprà, ad Laudes, p.* 422.

℣. Benedixísti, Dómine, terram tuam; ℟. Avertísti captivitátem Jacob. *Ps.* 84. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. J. Mansit María cum Elísabeth quasi ménsibus tribus, & revérsa est in domum suam. *Luc.* 1. 56.

Commemoratio de Octava SS. Apostolorum.

Ant. Amábiles, ℣. Pretiósa, *p.* 407. *Oratio*, Deus, qui, *p.* 405.

Completorium, *p.* cij. *cum Psalmis de Feria.*

Die III.

De Octava.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Lectio II. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 7.

Senióres qui in vobis sunt, óbsecro consénior & testis Christi passiónum, qui & ejus, quæ in futúro reveláanda est, glóriæ communicátor: páscite qui in vobis est gregem Dei, providéntes non coácte, sed spontánee secúndum Deum: neque turpis lucri grátiâ, sed voluntárie: neque ut dominántes in Cleris, sed forma facti gregis ex ánimo. Et cùm apparúerit Princeps pastórum, percipiétis immarcescíbilem glóriæ corónam. Simíliter, adolescéntes, súbditi estóte senióribus. Omnes autem ínvicem humilitátem insinuáte: quia Deus supérbis resístit, humílibus autem dat grátiam. Humiliámini ígitur sub poténti manu Dei, ut vos exáltet in témpore visitatiónis, omnem sollicitúdinem vestram projiciéntes in eum, quóniam ipsi cura est de vobis.

Sermo sancti Cleméntis Papæ & Mártyris.

Epist. ad Cor. n. 5.

Lectio III.

Petrus ob iníquam æmulatiónem, non unum aut álterum, sed multos sustínuit labóres: atque ità Martyr efféctus, discéssit ad débitum glóriæ locum. Propter æmulatiónem, Paulus patiéntiæ prǽmium obtínuit, cùm caténas sépties portásset, vapulásset, lapidátus esset. Præco factus in Oriénte ac Occidénte, exímium fidei suæ decus accépit; totum mundum docens justítiam, & ad Occidéntis términum véniens, & sub princípibus martýrium passus, ità è mundo migrávit, atque in locum sanctum ábiit, patiéntiæ magnum exémplar factus.

Lectio 2a. 1. de Script. 3a. de patre.

Die IV.
DE OCTAVA.
De Epístola secúnda beáti Petri Apóstoli.
Lectio II. c. 3. v. 1. ad 7.

HAnc ecce vobis, caríssimi, secúndam scribo Epístolam, in quibus vestram éxcito in commonitióne sincéram mentem: ut mémores sitis eórum quæ prædíxi verbórum à sanctis Prophétis, & Apostolórum vestrórum, præceptórum Dómini & Salvatóris. Hoc primùm sciéntes, quòd vénient in novíssimis diébus in deceptióne illusóres, juxta próprias concupiscéntias ambulántes, dicéntes: Ubi est promíssio, aut advéntus ejus? ex quo enim patres dormiérunt, ómnia sic persevérant ab inítio creaturæ. Latet enim eos hoc voléntes, quòd cœli erant priùs, & terra de aqua, & per aquam consístens Dei verbo: per quæ ille tunc mundus aquâ inundátus périit: cœli autem qui nunc sunt, & terra, eódem verbo repósiti sunt, igni reserváti in diem judícii, & perditiónis impiórum hóminum.

Ex Históría Ecclesiástica Eusébii Cæsariénsis Epíscopi.
Lib. 2. Cap. 25.
Lectio III.

OMnium divíni Núminis hóstium princeps & antesignánus Nero, in ipsos étiam Apóstolos sǽviit. Ac Paulus quidem Romæ cápite truncátus; Petrus verò cruci suffíxus fuísse, eódem regnánte, tradúntur. Quam quidem narratiónem abúndè confírmant Petri Paulíque nómine insigníta monuménta, quæ in urbis Romæ cœmetériis témpore Eusébii Pámphili videbántur, ipso teste. Sed & Cáius quidam vir Cathólicus, qui Zephiríni Románæ urbis Epíscopi tempóribus flóruit, in eo libro quem scripsit advérsùs Próculum patrónum sectæ Cataphrygárum, de loco in quo prædictórum Apostolórum sacra córpora depósita sunt, ità lóquitur: Ego verò, inquit, Apostolórum trophǽa possum osténdere: nam sive in Vaticánum, sive ad Ostiénsem viam pérgere libet, occúrrent tibi trophǽa eórum qui Ecclésiam illam fundárunt. Porrò ambos uno eodémque témpore Martýrium subiísse, Dionýsius Corinthiórũ Epíscopus ad Romános scribens testátur his verbis: Ità & vos, inquit, tantâ admonitióne vestrâ, seméntem quæ Petri ac Pauli satióne succréverat, Romános scílicet & Corínthios, simul commiscuístis. Ambo enim illi in urbẽ nostram Corinthum ingréssi, sparso Evangélicæ doctrínæ sémine, nos instituérunt: & in Itáliã simul profécti, cùm vos simíliter instituíssent, eódem témpore Martýrium pertulérunt.

2. 1. 1. 3. 2. 2. patri

DIE V.

DE OCTAVA.

De Epistola secúnda beáti Petri Apóstoli.

LECTIO II. *c. 3. v. 8. ad finem.*

UNum hoc non láteat vos, caríssimi, quia unus dies apud Dóminum sicut mille anni, & mille anni sicut dies unus. Non tardat Dóminus promissiónem suam, sicut quidam exístimant: sed patiénter agit propter vos, nolens áliquos períre, sed omnes ad pœniténtiam revérti. Advéniet autem dies Dómini ut fur: in quo cœli magno ímpetu tránsient, eleménta verò calóre solvéntur, terra autem & quæ in ipsa sunt ópera, exuréntur. Cùm ígitur hæc ómnia dissolvénda sint, quales opórtet vos esse in sanctis conversatiónibus & pietátibus, expectántes & properántes in advéntum diéi Dómini, per quem cœli ardéntes solvéntur, & eleménta ignis ardóre tabéscent! Novos verò cœlos & novam terram, secúndùm promíssa ipsíus expectámus, in quibus justítia hábitat. Propter quòd, caríssimi, hæc expectántes, satágite immaculáti & invioláti ei inveníri in pace. Et Dómini nostri longanimitátem, salútem arbitrémini, sicut & caríssimus frater noster Paulus, secúndùm datam sibi sapiéntiam, scripsit vobis, sicut & in ómnibus Epístolis, loquens in eis de his, in quibus sunt quædam difficília intelléctu, quæ indócti & instábiles deprávant, sicut & cœ́teras Scriptúras, ad suam ipsórum perditiónem. Vos ígitur, fratres, præsciéntes custodíte: ne insipiéntium erróre tradúcti, excidátis à própria firmitáte. Créscite verò in grátia & in cognitióne Dómini nostri & Salvatóris Jesu Christi. Ipsi glória, & nunc, & in diem æternitátis. Amen. Tu autem.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Serm. 1. in Nat. Apost. Petri & Pauli.

LECTIO III.

OMnium quidem sanctárum Solemnitátum, dilectíssimi, totus mundus est párticeps: & uníus fídei píetas éxigit, ut quidquid pro salúte universórum gestum recólitur, communibus ubíque gáudiis celebrétur. Verúmtamen hodiérna Festívitas, præter illam reveréntiam quam toto terrárum orbe proméruit, speciáli & própriâ nostræ urbis exultatióne veneránda est: ut ubi præcipuórum Apostolórum glorificátus est éxitus, ibi in die Martýrii eórum sit lætítiæ principátus. Isti enim sunt viri, per quos tibi Evangélium Christi, Roma, resplénduit: & quæ eras magístra erróris, facta es discípula veritátis. Isti

sunt patres tui verique pastóres, qui te regnis cœléstibus inseréndam multò méliùs multóque felíciùs condidérunt, quàm illi quorum stúdio prima mœ́nium tuórũ fundaménta locáta sunt: ex quibus is qui tibi nomen dedit, fratérnâ te cæde fœdávit. Isti sunt qui te ad hanc glóriam provexérunt, ut gens sancta, pópulus eléctus, cívitas sacerdotális & régia, per sacram beáti Petri Sedem caput orbis effécta, látiùs præsidéres Religióne divínâ, quàm dominatióne terrénâ. Quamvis enim multis aucta victóriis, jus Impérii tui terrâ maríque protúleris: minus tamen est quod tibi béllicus labor súbdidit, quàm quod pax Christiána subjécit. Dispósito namque divínitùs óperi máximè congruébat, ut multa regna uno confœderaréntur Império, & citò pérvios habéret pópulos prædicátio generális, quos uníus tenéret régimen civitátis. Hæc autem cívitas ignórans suæ provectiónis Autórem, cùm penè ómnibus dominarétur géntibus, ómnium géntium serviébat erróribus: & magnam sibi videbátur assumpsísse religiónem, quia nullam respuébat falsitátem. Unde quantùm erat per diábolum tenáciùs illigáta, tantùm per Christum est mirabíliùs absolúta.

Ⅹ officium novum.

Die VI.

IN OCTAVA SS. PETRI ET PAULI, ET FESTO OMN. SANCTORUM QUI VIXERUNT ANTE CHRISTUM.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni* D.

RESpéxit Dóminus ad Abel, & ad múnera ejus. *Gen.* 4. 4.

Ant. 4. f. Henoch plácuit Deo, & translátus est in Paradísum, ut det Géntibus pœniténtiam. *Eccli.* 44. 16.

Ant. 3. a. Noë invéntus est perféctus, justus, & in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio. *Eccli.* 44. 17.

Ant. 7. d. Abraham magnus pater multitúdinis géntium, & non est invéntus símilis illi in glória. *Eccli.* 44. 20.

Ant. 8. G. Benedictiónem ómnium géntium dedit Isaac Dóminus; & testaméntum confirmávit super caput Jacob. *Eccli.* 44. 25.

CAPITULUM. *Exod.* 3. 15.

DIxit Deus ad Móysen: Hæc dices fíliis Israël: Dóminus Deus patrum vestrórum, Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob, misit me ad vos: hoc nomen mihi est in ætérnum.

℞. Joseph, in témpore angústiæ suæ, custodívit mandátum; * Et factus est Dóminus Ægýpti. 1. *Mach.*

2. 53. ℣. Deus dedit Joseph grátiam & sapiéntiã, in conspéctu Pharaónis regis Ægýpti. *Act.* 7. 10. * Et factus est. Glória. * Et factus est.

Hymnus.

Antiqui cánimus Lúmina Fœ́deris,
Vates cum Pátribus, múnere prǽvio,
Quos testes fidei, quos patiéntiæ
Exémplum Deus édidit.
In terris péragunt, sic iter hóspites,
Ut desidériis sídera tránsvolent,
Æternámque suis flétibus áppetant,
Quam longè pátriã vident.
Quantos das ánimos, ígnea cáritas!
Te donánte, Deus, cùm tibi mílitant,
Vincunt regna fide, cástraque fórtia,
Fortes, te duce, díruunt.
Tentati súbeunt víncula, cárceres,
Expérti lápides, ignis & ímpetus,
Discúrrunt, & egent per juga móntium,
Afflictíque specu latent.
Occumbunt, nec adhuc laúrea tángitur,
Sanctórum nec iter pánditur óbvium:
Stant ad clausa diu mœ́nia pátriæ,
Christi dum réferet cruor.
Qui lucis Pater est, glória sit Patri;
Qui lux ipsa Patris, glória Fílio;
Ambórúmque tibi, nexus amábilis,
Sit par glória, Spíritus.
Amen.

℣. In te, Dómine, speravérunt patres nostri: ℟. Speravérunt, & liberásti eos. *Ps.* 21. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei; & inter Sanctos sors illórum est! *Sap.* 5. 5.

Oratio, Deus, qui, *infrà*, *ad Laudes*, *p.* 433.

Completorium *habetur post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jesum Christum, qui fecit útraque unum, * Veníte, adorémus. *Ephes.* 2. 14.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

Hymnus.

Vos, ante Christi témpora,
Christi fidéles ásseclæ,
Veréndá justórum cohors,
Primíque credéntûm patres.
Vestram quis ô dignis queat
Efférre laúdibus diem?
Crebros anhelántis spei
Quis éxplicet suspíritus?
Hic éxules, hic ádvenæ,
Mundi figúram spérnitis:
Non litterâ sed Spíritu,
Promíssa pensátis bona.
Intenta mens uni Deo
Respéctat ætérnas domos:
Fac, Christe, nos veram quoque
Desideráre pátriam.

Sit laus Patri, laus Filio;
Utrúmque qui nectis, Deus;
Utríque compar, sit tibi
Laus sempitérna, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Diléctus Deo & homínibus Móyses, cujus memória in benedictióne est. *Eccli.* 45. 1.

Ant. 3. *a.* Excélsum fecit Deus Aaron fratrem Móysi, & símilem sibi, de tribu Levi. *Eccli.* 45. 7.

Ant. 1. a. Phínees pater noster, zelándo zelum Dei, accépit testaméntum sacerdótii ætérni. 1. *Mach.* 2. 54.

℣. Suscitávit Dóminus testimónium in Jacob; ℟. Et legem pósuit in Israël. *Ps.* 77. 5.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Jósue filius Nun, * Replétus est Spíritu sapiéntiæ, quia Móyses pósuit super eum manus suas. *Deut.* 34. 9. ℣. Tabernáculum indúxerunt suscipiéntes patres nostri cum Jesu, in possessiónem Géntium. *Act.* 7. 45. * Replétus.

℟. *ij.* Dedit Dóminus ipsi Caleb fortitúdinem; & * Usque in senectútem permánsit illi virtus. *Eccli.* 46. 11. ℣. Qui persevérāverit usque in finem, hic salvus erit. *Matt.* 10. 22. * Usque.

℟. *iij.* Sámuel in fide sua probátus est Prophéta; & * Cógnitus est in verbis suis fidélis; quia vidit Deum lucis. *Eccli.* 46. 17. 18. ℣. Cùm esset plenus Spíritu sancto. *Act.* 7. 55. * Cógnitus. Glória. * Cógnitus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Quasi adeps separátus à carne, sic David à filiis Israël. *Eccli.* 47. 2.

Ant. 8. c. Fecit Ezéchias quod plácuit Deo, & fórtiter ivit in via David patris sui. *Eccli.* 48. 25.

Ant. 7. c. Memória Josíæ in compositiónem odóris facta, opus pigmentárii. *Eccli.* 49. 1.

℣. Benedixísti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertísti captivitátem Jacob. *Ps.* 84. 2.

Sermo sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris.

Lib. De bono Patient.

LECTIO IV.

Invénimus & Patriárchas, & Prophétas, & Justos omnes, qui figúram Christi, imágine præeúnte, portábant, nihil magis custodísse in laude virtútum suárum, quàm quod patiéntiam forti & stábili æquanimitáte tenuérunt. Sic Abel originem martyrii & passiónem justi hóminis inítians primus & dédicans, advérsus fratrem fratricídam non resistit, nec reluctátur: sed húmilis & mitis, patiénter occíditur. Sic Abraham Deo credens, & radícem ac fundaméntum fidei primus instítuens, tentátus in filio, non dúbitat,

neque cunctátur: sed præcéptis Dei totâ patiéntiâ devotiónis obséquitur.

℟. iv. Elías verbo Dómini contínuit cœlum, & dejécit de cœlo ignem ter: * Sic amplificátus est in mirabílibus suis. Eccli. 48. 3. 4. ℣. Erat potens in verbis & in opéribus suis. Act. 7. 22. * Sic.

Lectio V.

Et Isaac ad Hóstiæ Domínicæ similitúdinem præfigurátus, quando à patre immolándus offértur, pátiens invenítur. Et Jacob fugátus à fratre, de terra sua patiénter excédit: & majóre patiéntiâ, póstmodum súpplex adhuc magis ímpium & persecutórem munéribus pacíficis ad concórdiam rédigit. Joseph venúmdatus à frátribus & relegátus, non tantùm patiénter ignóscit, sed & gratúita fruménta veniéntibus lárgiter & cleménter impértit. Móyses ab ingráto & pérfido pópulo contémnitur frequénter, & pene lapidátur: & tamen lenis & pátiens, pro eísdem Dóminum deprecátur.

℟. v. In Eliséo complétus est Spíritus Elíæ: * In diébus suis non pertímuit príncipem, & poténtiâ nemo vicit illum. Eccli. 48. 13. ℣. Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere. Matt. 10. 28. * In diébus.

Lectio VI.

In David verò, ex quo secúndùm carnem Christi natívitas óritur, quàm magna, & mira, & Christiána patiéntia; habuísse in manu sæpè ut Saül regem persequéntem se & interfícere concupiscéntem posset occídere, & tamen súbditum sibi & tráditum maluísse serváre! nec rependísse inimíco vicē, sed occísum adhuc ínsuper & vindicásse! Tot dénique Prophétæ interfécti, tot Mártyres gloriósis mórtibus honoráti, qui omnes ad cœléstes corónas patiéntiæ laude venérunt. Neque enim potest áccipi dolórum & passiónum coróna, nisi præcédat in dolóre & passióne patiéntia.

℟. vj. Isaías Prophéta magnus & fidélis in conspéctu Dei: * In diébus ipsius retrò rédiit sol, & áddidit Regi vitam. Eccli. 48. 25. 26. ℣. Omnis qui petit, áccipit; & qui quærit, invenit. Matt. 7. 8. * In diébus. Glória. * In diébus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E, Jeremías, à ventre matris, consecrátus est Prophéta, evértere, & erúere, & pérdere, & íterùm ædificáre, & renováre. Eccli. 49.

Ant. 5. Ezechiel vidit conspéctum glóriæ, quam osténdit illi Deus, in curru Chérubim. Eccli. 49. 10.

Ant. 8. G. Dániel superábat omnes Príncipes & Sátrapas, quia Spíritus Dei ámplior erat in illo. *Dan.* 6. 3.

℣. Custódit Dóminus ánimas Sanctórum suórum: ℟. De manu peccatóris liberábit eos. *Ps.* 96. 10.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio VII. *c.* 11. *v.* 13. *ad* 19.

Juxta fidem defúncti sunt omnes isti, non accéptis repromissiónibus: sed à longè eas aspiciéntes & salutántes, & confiténtes quia peregríni & hóspites sunt super terram. Qui enim hæc dicunt, signíficant se pátriam inquírere. Et si quidem ipsíus memínissent de qua exiérunt, habébant útique tempus reverténdi: nunc autem meliórem áppetunt, id est, cœléstem. Ideò non confúnditur Deus vocári Deus eórum: parávit enim illis civitátem. Fide óbtulit Abraham Isaac, cùm tentarétur: & unigénitum offerébat, qui suscéperat repromissiónes: ad quem dictum est: Quia in Isaac vocábitur tibi semen: árbitrans quia & à mórtuis suscitáre potens est Deus.

℟. vij. Angelus Dómini descéndit cum Azaría & sóciis ejus, in fornácem; * Et excússit flammam ignis de fornáce. *Dan.* 3. 49.

℣. Ecce Angelus Dómini ástitit. *Act.* 12. 7. * Et excússit.

Lectio VIII. *v.* 33. *ad fin.*

Per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes, obturavérunt ora leónum, extinxérunt ímpetum ignis, effugérunt áciem gládii, convaluérunt de infirmitáte, fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum, accepérunt mulíeres de resurrectióne mórtuos suos. Alii autem disténti sunt, non suscipiéntes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. Alii verò ludíbria & vérbera expérti, ínsuper & víncula & cárceres: lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt. Circuiérunt in melótis, in péllibus caprínis, egéntes, angustiáti, afflícti, quibus dignus non erat mundus, in solitudínibus errántes, in móntibus & spelúncis, & in cavérnis terræ. Et hi omnes testimónio fidei probáti, non accepérunt repromissiónem, Deo pro nobis mélius áliquid providénte, ut non sine nobis consummaréntur.

℟. viij. Eleázarus patiénter sústinens, * Destinávit non admíttere illícita, propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6. 20. ℣. Magis éligens affligi cum pópulo Dei, quàm temporális peccáti habére jucunditátem. *Hebr.* 11. 25. * Destinávit.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio IX. c. 22. v. 31. ad 40.

Patriarchæ apud Deum vivunt.

DIxit Jesus Sadducǽis: De resurrectióne mortuórum non legístis quod dictum est à Deo dicénte vobis: Ego sum Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob? Et réliqua.

Homília sancti Cleméntis Papæ & Mártyris.

Epist. 1. *ad Cor. Cap.* 16.

CErnitis, viri cari, quod exémplar nobis datum sit. Imitatóres simus eórum qui in Scriptúris laudem consecúti sunt. Magno testimónio ornátus est Abrahámus, & Dei amícus vocátus est. De Jobo ità scriptum est: Jobus erat justus & sinè crímine. Móyses fidélis in tota domo ejus nuncupátus est. Quid verò dicémus de Davíde, qui testimónium laudis reportávit? Tálium ac tantórum adeóque laudatórum humílitas & verecúndia per obediéntiam, non tantùm nos, sed anterióres ætátes, melióres fecit, eósque qui in timóre & veritáte elóquia ejus suscepérunt. Multórum ítaque magnorúmque ac illústrium gestórum partícipes facti, recurrámus ad pacis scopum nobis ab inítio tráditum: & figámus óculos in Patrem & Creatórem totíus mundi, atque illíus magníficis exuberántibus donis pacis, ac benefíciis hæreámus.

℟. ix. Supra modum mater mirábilis, * Síngulos filiórum hortabátur voce pátriâ fórtiter, repléta sapiéntiâ, & femíneæ cogitatióni masculínum ánimum ínserens. 2. *Mach.* 7. 21. ℣. Qui amat fílium aut fíliam super me, non est me dignus. *Matt.* 10. 37. * Síngulos. Glória. * Síngulos.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Exultábunt Sancti in glória; ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. *Ps.* 149. 5.

Ant. 8. G. Líberas, Dómine, Israël de omni malo, qui fecísti patres eléctos, & sanctificásti eos. 2. *Mach* 1. 25.

Ant. 2. D. Secúndùm miseratiónes tuas multas, dedísti eis salvatóres, qui salvárent eos. 2. *Esdr.* 9. 27.

Ant. 5. a. In misericórdiis tuis multis, Dómine, non dimisísti eos. 2. *Esdr.* 9. 19.

Ant. 1. f. Hi custodiérunt.

Canticum. *Eccli.* c. 44. v. 10. *ad* 15.

Sanctorum qui vixerunt ante Christum, encomium.

ILli viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt: * cum sémine eórum pérmanent bona;

Hærēditas

Hærédítas sancta nepótes eórum: * & in testaméntis stetit semen eórum.

Et filii eórum, * propter illos usque in ætérnum manent.

Semen eórum & glória eórum * non derelinquétur.

Córpora ipsórum in pace sepúlta sunt; * & nomen eórum vivit in generatiónem & generatiónem.

Sapiéntiam ipsórum narrent pópuli; * & laudem eórum núntiet Ecclésia.

Glória Patri.

Ant. Hi custodiérunt elóquium tuum, & pactum tuum servavérunt. *Deut.* 33. 9.

Ant. 3. a. Possedérunt terram, & humiliásti coram eis habitatóres terræ, Chananæos. 2. *Esdr.* 9. 24.

CAPITULUM. 1. *Mach.* 2. 51.

MEmentóte óperum patrum, quæ fecérunt in generatiónibus suis; & accipiétis glóriam magnam & nomen ætérnum.

HYMNUS.

NUnc ad Sion accéditis;
En óbstetríce lánceâ,
Quâ frángitur Christi caro,
Ad Sancta vobis fit via.

VELUM sacrum dirúmpitur,
Patet supérna Cívitas:
In Angelórum pátria,
Deum vidétis Júdicem.

CRUORIS hîc aspérsio,
Quam cérnitis, quam tángitis,
Majóre voce súpplicat,
Quàm mersus Abel sánguine.

FLETUS, querélæ désinant;
Beáta frons accíngitur
Nunquam movéndâ láureâ,
Fœdus novum quam détulit.

SIT laus Patri, laus Fílio,
Utrúmque qui nectis, Deus,
Utríque compar sit tibi
Laus sempitérna, Spíritus.
Amen.

℣. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt:
℟. Et in nómine tuo exultábunt. *Ps.* 88. 16. 17.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. *d.* Dómine, Deus patrum nostrórum, benedícant te cœli, & terræ, máreque, & fontes, & flúmina, & omnes creatúræ tuæ quæ in eis sunt. *Tob.* 8. 7.

Oratio.

DEus, qui in hac Festivitáte ómnium Legis véteris Sanctórum, impósitâ nube téstium, fidem nostram corróboras; da eórum méritis, ut currámus ad propósitum nobis certámen, aspiciéntes in Autórem fidei & Consummatórem, Jesum Christum Fílium tuum Dóminum nostrum, Qui tecum vivit & regnat.

AD PRIMAM.

Ant. Líberas.

CAPITUL. *Hebr.* 11. 33. 34.

OBturavérunt ora leónum, extinxérunt ímpetum ignis, effugérunt áciem gládii.

℟. *breve.* Christe.

AD TERTIAM.

Ant. Secúndùm.

CAPITULUM. *Hebr.* 11. 34.

COnvaluérunt de infirmitáte, fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum.

℟. *breve.* Clamavérunt justi, & Dóminus exaudivit eos, * Allelúia, allelúia. ℟. Clamavérunt. ℣. Et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos. * Allelúia. Glória. ℟. Clamavérunt. *Ps.* 33. 18.

℣. Congregáte illi sanctos ejus, ℟. Qui órdinant testaméntum ejus. *Ps.* 49. 5.

AD SEXTAM.

Ant. In misericórdiis.

CAPITULUM. 1. *Mach.* 2. 61.

COgitáte per generatiónem & generatiónem, quia omnes qui sperant in Deum, non infirmántur.

℟. *breve.* Ipse Dóminus dabit virtútem, * Allelúia, allelúia. ℟. Ipse. ℣. Et fortitúdinem plebi suæ. * Allelúia. Glória. ℟. Ipse. *Ps.* 67. 36.

℣. Oculi Dómini super justos, ℟. Et aures ejus in preces eórum. *Ps.* 33. 16.

AD NONAM.

Ant. Possedérunt.

CAPITULUM. *Hebr.* 11. 39. 40.

HI omnes testimónio fidei probáti, non accepérunt repromissiónem, Deo pro nobis mélius áliquid providénte; ut non sinè nobis consummaréntur.

℟. *breve.* In justítia tua, Dómine, exultábunt, * Allelúia, allelúia. ℟. In. ℣. Quóniam glória virtútis eórum tu es. * Allelúia. Glória. ℟. In. *Ps.* 88. 17. 18.

℣. Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, ℟. Quam abscondísti timéntibus te! *Ps.* 30. 20.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. In fide testimónium consecúti sunt Senes. *Hebr.* 11. 2.

Ant. 2. D. Fide plúrimam hóstiam Abel quàm Caïn óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus. *Hebr.* 11. 4.

Ant. 5. a. Fide Noë, responso accépto de his quæ adhuc non videbántur, métuens aptávit arcam in salútem domûs suæ. *Hebr.* 11. 7.

Ant. 1. f. Fide Abraham demorátus est in terra repromissiónis, tanquam in aliéna, in cásulis habitándo, cum Isaac & Jacob cohærédibus repromissiónis ejúsdem. *Hebr.* 11. 9.

Ant. 3. a. Fide Móyses grandis factus, negávit se esse filium filiæ Pharaónis. *Hebr.* 11. 24.

CAPITULUM. *Hebr.* 11. 32. 33.

QUid adhuc dicam? Deficiet enim me tempus enarrántem de Gédeon, Barac, Samson, Jephte, David, Sámuel, & Prophétis,

qui per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes.

Hymnus, Antíqui cánimus, *suprà in I. Vesperis.*

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ℟. Ut sédeant mecum. *Ps.* 100. 6.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Dictum est: Ego sum Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob. Non est Deus mortuórum, sed viventium. *Matt.* 22. 32.

Commemoratio de S. Felice.

Ant. Ipsum, ℣. Beátus, *p.* xxiv.

Orat. Omnípotens Deus, *infrà ad Laudes*, *p.* 437.

Deinde Commem. de S. Thoma Cantuariensi Episcopo, & Martyre.

Ant. Bonus, ℣. Justus, *p.* x. *Oratio*, Omnípotens, *p.* xiv.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. c. Non confúnditur Deus vocári Deus eórum; parávit enim illis civitátem. *Hebr.* 11. 16.

Hymnus, Grates, peracto jam die, *p.* 158.

CAPITULUM. *Hebr.* 12. 22. 23.

Accessístis ad Sion montem & Civitátem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem, & multórum míllium Angelórum frequéntiam, & Ecclésiam primitivórum, qui conscrípti sunt in cœlis.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. C. Juxta fidem defuncti sunt omnes isti, non accéptis repromissiónibus, sed à longè eas aspiciéntes & salutántes. *Hebr.* 11. 13.

DIE VII.

IN FESTO

SANCTI FELICIS,

Nannetensis Episcopi.

Duplex minus.

Omnia de communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO II.

Ex SS. Fortun. & Greg. Turon. Bolland. le Cointe, Lobin. &c.

Felix, inter claríssimos Nanneténsis Ecclésiæ Pontífices haud dúbiè recenséndus, ex amplíssima apud Aquitános família natus est ineúnte século sexto. Circa ejúsdem séculi médium, anno ætátis trigésimo séptimo, pietátis & eloquéntiæ, plusquàm natáliū splendóre, ad Nanneténsem Cáthedram ómnium votis evéctus est. Insígnes & coævos hábuit admiratóres atque præcónes indeféssos Venántium Fortunátū Pictavórum Antístitem, & Gregórium Turonénsis Ecclésiæ Prǽsulem, sanctitátis & eruditiónis famâ notíssimos. Felicem nostrum Fortunátus cármine multíplici, Gregórius libris de glória Confessórum, & Francórū históriâ, encómiis ità extóllunt, ut inter præstantíssimos & summæ autoritátis Pontífices adscríbere non dúbitent. Animárū salúti se totum impén-

dens, ut errántes oves ad ovíle redúceret, nulli parcébat labóri. Plures è bárbaris qui solum Nannetónse inváserant, ab idólis ad Christum convértit: in æde Episcopáli plures instítuit operários inconfusíbiles, in quibus éminet sanctus Martinus Vertanénsis dictus, Herbadíllæ Apóstolus: pro Macliávo quem frater ejus Chánao in vínculis tenébat occidéndum, factus deprecátor, à morte eum liberávit: subscrípsit Concílio Parisiénsi tértio & quarto, & inter utrúmque médio, Turonénsi secúndo. Dilectióne decóris domûs Dei succénsus, Basílicam in honórem Sanctórum Apostolórum Petri & Pauli perfécit & ornávit, invitátis ad ejus dedicatiónem vicínis Epíscopis, Euphrónio Turonénsi, Victúrio Rhedonénsi, Domitiáno Andegavénsi, Dómnolo Cenomanénsi, & Fortunáto Pictaviénsi. Flúvii ut créditur Lígeris ramum, imménsis labóribus & expénsis, juxta urbem detórsit. His & áliis quamplúribus præclárè gestis, post expértos ad meritórum augméntum acerbíssimos præsértim crúrium dolóres, in Dómino requiévit, sexto Idus Januárii. Cólitur in Ecclésia sua Nonis Július, quo die sacræ illíus relíquiæ humo levátæ & argénteâ thecâ inclúsæ perhibéntur.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio III. c. 12. v. 35. ad 37.

Vigilantia Pastoralis præmium.

DIxit Jesus Discípulis suis: Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos. in Psalm. 118. *Octon.* 14.

DIctum est tibi: Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ vestræ ardéntes. Quia multæ sunt ténebræ, multæ sunt lucérnæ necessáriæ, ut meritórum nostrórum in tantis ténebris lumen elúceat. Istas lucérnas lex significávit semper lucére debére in tabernáculo testimónii, non illas quas Judǽi accéndunt quotídie: illæ sub umbra lucent, & extinguúntur quotídie, quia quod fáciunt non vident, quod legunt nésciunt, accipiéntes secúndùm lítteram quod præcípitur secúndùm spíritum. Tabernáculũ enim testimónii corpus hoc nostrum est, in quo Christus advénit, per ámplius & perféctius tabernáculum, sicut scriptum est, Ut per sánguinem suum intráret in sancta, & consciéntiam nostram ab omni ópere mórtuo & labe mundáret, quò in corpóribus nostris quæ fuórum testimónio & qua-

litáte factórum, cogitatiónum nostrárum abscóndita & occúlta restántur, lucernárum modò lúceat nostrárum lux clara virtútum. Istæ sunt lucérnæ ardéntes, quæ die ac nocte in templo Dei lucent. Si templum Dei in córpore tuo servas, si membra tua membra sunt Christi, lucent virtútes tuæ quas nullus extínguit, nisi eas tuum crimen extínxerit. Hoc lúmine castæ mentis & piæ devotiónis solemnitátis nostræ festa resplendeant. Lúceat ergo semper lucérna tua.

Oratio.

OMnípotens Deus, qui beátum Felícem Antístitem pópulo tuo præésse, & quibus præerat, verbo & exémplo prodésse voluísti; eódem intercedénte, Pastóres Ecclésiæ tuæ cum grégibus sibi commíssis dírige in viam salútis ætérnæ; ut omnes tibi plácita cúpiant, & totâ virtúte perfíciant; Per Dóminum.

Ad Laudes, *Commem. de S. Thoma, Cantuariensi Episcopo & Martyre.*

Lectio.

Ex Joan. Sarisberiensi, Episcopo Carnot.

THomas, Londíni Gilbérto & Mathílde paréntibus ortus, ex Angliæ Cancellário Cantuariénsis Epíscopus creátus est. Magnátum in se véhemens ódium concitávit, quòd opes Ecclésiæ quas inváserant, restitui fecísset. Henríco secúndo qui Epíscopos, ad servándas regni consuetúdines júribus Ecclésiæ contrárias, sacraménto præstito, volébat adígere, fórtiter réstitit. Quamóbrem sede dejéctus, in exílium pulsus est: & in Fránciam profectus, Pontiníaci primum, tum Sénonis, demúmque Parísiis aliquándiu apud sanctum Victórem mansit. Agéntibus Alexándro tértio Pontífice, & Ludovíco séptimo Francórum Rege, in grátiam Henríci restitútus est, & Cantuáriam revérsus. Sed cùm illic novis quotídie calúmniis impeterétur, conquéstus est Henrícus Rex, per unum sacerdótem stare quóminùs pace fruerétur. Aúlici quátuor gratum se Regi factúros rati, Thomam in Ecclésia vespertínis Horis óperam dantem aggrediúntur. Qui, Cléricis templi áditus præclúdere conántibus, accúrrens: Non est, inquit, Dei Ecclésia custodiénda more castrórum: pro ipsa libénter mortem subíbo. Tum flexis génibus, caput ímpiis mánibus præcidéndum óbtulit, anno ætátis quinquagésimo secúndo, Christi verò millésimo centésimo septuagésimo. Henrícus tam atróci facínore percúlsus, tríduo ab omni penè cibo abstínuit, & per quadragínta dies pœniténtiam egit.

Thomam póstea miráculis insígnem Alexánder tértius Sanctis adscrípsit.

Ant. Hoc, ℣. Dóminus, *p.* xiij. *Oratio*, Omnipotens, *p.* xiv.

Ad Vesperas, *Commemoratio de S. Martiale. Ant.* Ipsum. ℣. Beátus, *p.* xxiv. *Orat.* Fac nos, *infrà.*

DIE VIII.

IN FESTO

S. MARTIALIS, Lemovicensis Episcopi, & Aquitaniæ Apostoli.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex S. Greg. Turon. S. Audoëno, & Tillemont.

MArtiális, ad dissemi-nándam inter Gentes Verbi Divíni prædicatiónem, ordinátus Epíscopus, ab inítio Presbýteros duos Alpiniánum & Austricliniánum adjutóres hábuit, qui eum ab Oriénte secúti, comitáti sunt in Galliárum regiónes, ad quas missus est à Románis Epíscopis. Hoc in múnere, cùm álios sex Epíscopos collégas habéret, áliis ália loca peténtibus, ipse Aquitániæ Apostolátum, cum Stremónio qui apud Arvérnos consédit, partítus est: & statim usque ad Bitúrigum civitátem, quam unus ex eórum discípulis aggréssus est, efficacíssimo ópere fidem propagávit. Per ália quoque ejúsdem provínciæ óppida jactis Religiónis sanctæ fundaméntis, tandem Lemovícas advénit: qua in urbe, ut primùm prædicáre cœpit, crédidit & proféssa est, præ cǽteris, Christi nomen Valéria Leocádii senatóris fília, quæ virginitátem Deo vovit, & mox prima ómnium in Aquitánia sánguinem Martýrio profúdit. Statim verò sedátâ illíus persecutiónis procéllâ, ità deinceps in illa civitáte, Martiális exémplo virtutibúsque, salútis doctrína convaluit, ut ferè pópulus omnis, abjéctis simulacrórum rítibus, ad cultum Dei sese confér-ret, nec ipse álibi Sedem Episcopátûs sui collocándam dúceret. Non tamen ídeò vicínas, Pictónum, Santonúmque regiónes prorsùs neglé-xit, in quibus Burdígalâ úsque, palàm ac liberè annuntiásse tandem regnum Dei in senectúte tráditur. Demùm post annos octo supra vigínti ministério verbi impénsos, felíciter migrávit ad Dóminum. Cónditum est corpus ejus in crypta quam miráculis plúrimis suo témpore inclaruísse refert Gregórius Turonénsis.

Oratio.

FAc nos, Deus, in fortitúdine tua, ad impléndа officia nostra, Sancti Pontíficis Martiális exémplo, álacres ambuláre, & ópere consummáto quod dedísti

nobis faciéndum, in te felíciter requiéſcere; Per Dom.

DIE X.

IN FESTO SANCTI PASCHARII, Nannetenſis Epiſcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. additis quæ ſequuntur.

LECTIO III.

Ex Boll. le Cointe & Lobineau.

PAſchárius, de quo pauca collígere eſt in antíquis Nannerénſis Ecclésiæ monuméntis, in ipſa civitáte natus tráditur circa inítium séculi séptimi. Nannetenſem Cáthedrã anno ſexcentéſimo quadragéſimo, poſt multas præ humilitáte reluctatiónes aſcéndere coáctus, totus gregi ſuo ſe dévovens, prǽdia ſua paupéribus erogávit, Clerum ſibi collaborántem verbis & exémplis ad normam Apoſtólicæ perfectiónis formávit, atque ut per totam regiónem ſpargerétur bonus odor Chriſti, ſanctíſſimos advocávit Abbátis Lambérti in Monaſtério Fontanellénſi alúmnos, qui duce & Patre ſancto Hermelándo, quarto ab urbe milliário, in Antrénſi Lígeris ínſula, cœnóbium conſtruxérunt. Ibi numeróſa & ſancta proles uſque ad médium noni séculi vitæ in Chriſto abſcónditæ méritum exhibére non déſtitit. Verùm à bárbaris qui anno octingentéſimo quadragéſimo tértio Nannétas devaſtárunt, Monaſtérium igne conſúmptum eſt, cujus adhuc veſtígia intuéntibus patent. Circa médium séculi séptimi ad cœlum migráſſe Paſchárium tráditur: ejúſque memóriam ſexto Idus Júlii antíquitùs célebrat Ecclésia Nannerénſis.

Oratio.

DEus, qui beátum Paſchárium Pontíficem noſtrum, in confeſſióne veræ fidei mundum relínquere & pópulum tuum páſcere voluíſti; adéſto piis ſupplicatiónibus noſtris, & præſta ut ejus méritis & interceſſióne, tecum ſinè fine lætémur; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

Vesperæ *à Capitulo de ſequenti, cum Commemoratione de S. Paſchario.*

DIE XI.

IN FESTO SANCTI BENEDICTI, Caſſinenſis Abbatis.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Sancti Abbatis, p. xliv. additis quæ ſequuntur.

LECTIO III.

Ex S. Gregorio magno & aliis Aut. Eccleſiaſt.

BEnedíctus, Núrſiæ in Sabínis claro génere ortus, relíctis quibus Romæ inſtituebátur liberálibus diſciplínis, ut totum ſe Chriſto daret, in altíſſima ſpelúnca eo loco qui Súblacus dícitur, per triénnium

delítuit. Sed jam erumpénte ex illis látebris ejus sanctitátis famâ, quidam mónachi se illi instituéndos tradidérunt: qui posteà, cùm regulárem ejus disciplínam ferre non possent, venénum ipsi miscére in potu constítuunt. Ille póculum oblátum crucis signo confrégit, ac relícto monastério, in solitúdinem se recépit. Pósteà migrávit Cassínum, anno quingentésimo vigésimo nono, ubi simulácrum Apóllinis comminuit, & arã evértit. Ibidẽ sancti Joánnis Baptístæ, & sancti Martíni Sacélla constrúxit: íncolas autẽ Christiánis præcéptis ímbuit. Scripsit monachórum régulam, quá sanctus Gregórius discretióne præcípuam, sermóne luculéntam appéllat. Aliquot antè ménsibus quàm è vita migráret, præmónuit discípulos quo die esset moritúrus: ac sepúlcrum in quo suum corpus condi vellet, sex antè diébus quàm eò inferrétur, jussit aperíri: sextóque die deférri vóluit in oratórium, ubi Domínici Córporis & Sánguinis perceptióne munítus, sublátis in cœlum mánibus orans, inter manus discipulórum, ánimam efflávit, vigésimo primo die Mártii, anno salútis quingentésimo quadragésimo tértio. Sancti viri ossa, unà cum Relíquiis sanctæ Scholásticæ soróris ejus, à Cassinénsi monastério à sancto Aigúlfo Mártyre in Gállias advécta, atque in cœnóbium Floriacénse, nunc sancti Benedícti ad Lígerim, circa annum sexcentésimum quinquagésimum tértium translata sunt, undécimâ die Júlii.

Oratio.

DEus, qui beátum Abbátem Benedíctum séculi turbis subdúctum ac vítiis, tuæ firmiter legi adhærére fecísti; quǽsumus, ut ejus imitatióne, in tua disciplína perseverántes, supérnæ vocatiónis bravium ássequi mereámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti, Deus.

DIE XIII.

IN FESTO S. TURIAVI, Dolensis Episcopi.

Simplex.

Omnia de Communi unius S. Pontíficis, p. xxiij. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex Bolland. le Cointe, Lobin.

TUriávus, in Aremóricis natus, ætáte matúrâ Dolum pétiit, ut ad túmulum sancti Samsónis Deo servíret. Tiarmáilo Britónum illic commorántium Epíscopo ità gratus fuit, ut regéndis Cléricis Abbas ab eo præféctus fuerit. Deinde in consórtium óneris, ac tandem succéssor ordinátus,

Episcopále munus gessit cum magna vigilántia & ánimi firmitáte. Rivallónem præpoténtem virum, qui Ecclésiam & Monastériū sancti Móachi, sacrósque libros incénderat, incússo divínitùs terróre, ad pœniténtiam addúxit: quam ut perágeret, & perpetráta sacrilégia expiáret, Deus sancti Pontíficis précibus exorátus, septénnii spátium illi indúlsit. Váriis morbis laborántes sanitáti reddidísse fertur, & filiam únicam viri cujúsdam nóbilis, dum ad sepúlcrum efferrétur, fusis ad Christum cum Clero & pópulo précibus, ad vitam revocásse. Demùm in senectúte, abdicáto Episcopáli múnere, in monastérium pagi Madriacénsis, quod sanctus Leufrédus ante áliquot annos extrúxerat, secéssit, & virtútibus plenus quiévit in Dómino, tértio Idus Júlii, circa médium octávi séculi. Corpus ejus, Normánnis Gállias vastántibus, Parísios advéctum, in basílica sancti Vincéntii, quæ nunc sancti Germáni Praténsis dícitur, cónditum est.

Oratio, Dírige, *p.* xxvij.

DIE XIV.

IN FESTO

S. BONAVENTURÆ, Albanensis Episcopi & Doctoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Doctoris, p. xxx. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex ejus vita apud Surium.

Bonaventúra, Balneorégii in Etrúria natus, anno ætátis vigésimo secúndo in Ordinem Fratrum Minórum adscríbi vóluit: ubi sub Alexándro Alénsi, tantos progréssus fecit, ut séptimo pòst anno, libros sententiárum Parísiis públicè interpretátus sit, & lauream doctorálem adéptus. Miníster generális séptimus post sanctum Francíscum eléctus, singulárem in Ordinis administratióne prudéntiam ac sollicitúdinem adhíbuit. Hunc Gregórius décimus, honóres licèt fugiéntem, in Cardinálium Collégium, & in Episcopórum Ordinem cooptávit, novo eū propter exímias virtútes exémplo præficiens Ecclésiæ Albanénsi, quæ non nisi antiquióribus Cardinálibus commítti ántea solébat. Hâc ille amplíssimâ dignitáte auctus, in propugnánda Cathólica fide & geréndis rebus difficíllimis, egrégiam in Concílio Lugdunénsi generáli, quod secúndum dícitur, præstitit óperam. Pravas ibi opiniónes acérrimè confutávit: ejúsque prudéntiâ, doctrínâ, & oratiónibus, subláto schísmatis dissídio, Michaël Palæólogus Græcórum Imperátor, Orientaléśque natiónes ad Apostólicæ Sedis communiónem rediérunt. Migrávit è vita in eódem Concílio, quinqua-

gínta tres annos natus, anno Christi millésimo ducentésimo septuagésimo quarto, décimâ quartâ Július, & post óbitum cláruit miráculis.

Orat. Deus, qui, *p.* xxxiv.

15 + Die XVIII.

In Festo

S. THOMÆ AQUINAT.

è Familia Prædicatorum, Doctoris.

Dupl. min. *Semiduplex.*

Omnia de Communi unius S. Doctoris, p. xxx. *additis quæ sequuntur.*

Lectio III.

Ex Guillelmo de Tocco apud Bolland. & aliis.

Thomas, Landúlpho Cómite Aquináte, ac Theodóra Cómitis Theatíni filiâ natus, quintum annum agens, Cassinátibus Mónachis, pietáte & lítteris imbuéndus tráditur. Inde Neápolim studiórum causâ missus, anno ætátis décimo octávo, sancti Domínici Institútum suscépit. Quod cùm paréntes indígnè ferrent, dum Lutétiam mittitur, in itínere per vim raptus, in castrum patérnæ ditiónis dedúctus est. Ibi fratrum & sorórum importúnis instántiis constánter réstitit, mulierémque impudícam titióne fugávit. Post biénnium Neápolim redux, inde Romam, póstea Parísios à Joánne Teutónico Ordinis Generáli ductus est: tum Colóniam Agrippínam missus, ut Albérto magno doctóre uterétur. Parísios revocátus, post prælectas Petri Lombárdi senténtias, gradum Magistérii obtínuit. Summæ eruditióni accéssit summa vitæ sánctitas. Stúdio semper oratiónem præmíttens, solébat dícere, quídquid sciret, non tam se stúdio, quàm divínitùs accepísse. Scripta ejus, & multitúdine, & varietáte, & perspicuitáte excelléntia, ipsi nomen Angélici Doctóris obtinuérunt. Delátum sibi à Cleménte quarto Archiepiscopátum Neapolitánum constánter recusávit. Missus à Gregório décimo ad Concílium Lugdunénse, in Monastério Fossanovénsi Ordinis Cisterciénsis morbo corréptus, obdormívit in Dómino, anno ætátis quadragésimo nono, Christi millésimo ducentésimo septuagésimo quarto. Corpus ejus, jubénte Urbáno quinto, anno millésimo trecentésimo sexagésimo nono, hâc die Tolósam translátum est.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam beáti Thomæ Doctóris mirâ eruditióne claríficas, & sancta operatióne fecúndas; da nobis, quǽsumus, & quæ dócuit, intelléctu conspícere, & quæ egit, imitatióne complére; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Vesperæ *de Sequenti, cum Comm. de S. Thomà.*

1. 7. 14. + lectio - Sem. dupl.
+ 1. 16. ass. Dom. min -

Die XIX.

In Festo Sancti Vincentii a Paulo,

Presbyteri, Congregationis Missionis Institutoris.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius S. Presbyteri, p. xxxvij. additis quæ sequuntur.

Lectio II.

Ex ejus vita à diversis Autor. scripta.

Vincéntius a Paulo, Pódii non procul ab Aquis Tarbéllis in Aquitánia natus, à púero exímiâ in paúperes caritáte enítuit. A custódia patérni gregis ad lítteras evocátus, humánas Aquis, divínas, cùm Tolósæ, tùm Cæsaraugústæ dídicit. Sacerdótio initiátus, & Theológiæ laúreâ insignítus, cùm Massíliâ Tolósam redíret, in Turcas íncidit: qui ipsum sagíttâ vulnerátum in Africam captívum adduxérunt. Ibi herum suum qui à Christiána fide defécerat, rursùs Christo lucrifécit. Cum eo revérsus in Gállias, Clippiáci primùm, mox Castelliónis parǽcias sanctíssimè rexit. Moniálibus Visitatiónis à sancto Francísco Salésio præpósitus, quàm rectum esset ejúsdem sanctíssimi Prǽsulis judícium, qui sacerdótem Vincéntio digniórem nullū se nosse fatebátur, comprobávit. Ad paúperes, prætértim rústicos & agréstes evangelizándos, Congregatiónem Presbyterórum seculárium Missiónis instítuit: & plures misit ex illis non solùm in Itáliam, Polóniam, Scótiam, sed étiam ad Bárbaros & Indos. Domos Ecclesiásticas Cléricis ad virtútes, sciéntias, functionésque sacras, ante Ordinum susceptiónem, informándis, plúribus in locis per Gállias assignávit. Sacerdótes adunávit, qui statis diébus de divínis rebus inter se conférrent. Et ut étiam córporum indigéntiam subleváret, matronárum Cœtus, & Societátem puellárum instítuit. Infántes expósitos, vírgines periclitántes, mulíeres lapsas, peregrínos infírmos, artífices inválidos, subsídiis & hospítiis etiámnum superstítibus excépit ac piè fovit. Valetudinária pro infírmis remígibus, apud quos primárius sacrórum Miníster à Rege renuntiátus fúerat, Parísiis & Massíliæ, ipsíus impúlsu, régiâ liberalitáte constrúcta sunt. Lotharíngiam, Campániam, Picárdiam, peste, fame, bellóque vastátas lárgiter refécit. Ipsum Ludovícus décimus tértius móriens adjutórem sibi consolatorémque esse vóluit: & Anna Austríaca, post Regis óbitum, in sánctius consciéntiæ consílium adscívit. Hæc inter & ália graviíssima negótia, sénio laboribúsque conféctus, óbiit Parísiis,

quinto Caléndas Octóbris, anno millésimo sexcentésimo sexagésimo, ætátis suæ octogésimo quinto. Jussu Cleméntis duodécimi, Festum ejus die décimâ nonâ mensis Július celebrátur.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio III. c. 9. v. 35. ad finem.

Messis multa, operarii pauci.

Circuíbat Jesus omnes civitátes & castélla, docens in Synagógis eórum, & prædicans Evangélium regni. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 17. in Evang. n. 3.

Missis prædicatóribus, quid Dóminus dicat, audiámus. Messis quidem multa, operárii autem pauci. Ad messem multam operárii pauci sunt, quod sinè gravi mœróre loqui non póssumus: quia etsi sunt qui bona áudiant, desunt qui dicant. Ecce mundus sacerdótibus plenus est, sed tamen in messe Dei rarus valdè invenítur operátor: quia officium quidem sacerdotále suscépimus, sed opus officii non implémus. Sed pensáte, fratres caríssimi, pensáte quod dícitur: Rogáte Dóminum messis, ut mittat operários in messem suam. Vos pro nobis pétite, ut digna in vobis operári valeámus, ne ab exhortatióne lingua tórpeat, ne postquàm prædicatiónis locum suscépimus, apud justum Júdicem nostra nos tacitúrnitas addícat.

Oratio.

Deus, qui ad evangelizándum paupéribus, & Ecclesiástici Ordinis decórem promovéndum, Filii tui Spíritum in apostólica beáti Vincéntii caritáte & humilitáte suscitásti; ejus nobis intercessióne concéde, ut eâdem tibi semper caritáte & humilitáte placeámus; Per eúmdem Dóminum .... ejúsdem Spíritûs sancti.

DIE XXII.

IN FESTO SANCTÆ MARIÆ MAGDALENES.

Duplex minus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. toni D.

Jesus iter faciébat per civitátes & castélla, prædicans & evangelizans regnum Dei. *Luc.* 8. 1.

Ant. 2. D. Mulíeres, inter quas erat María Magdaléne, cùm esset Jesus in Galilæa, sequebántur eum. *Marc.* 15. 40. 41.

Ant. 3. *a.* Erant curátæ à spirítibus malignis, & infirmitátibus. *Luc.* 8. 2.

Ant. 8. G. Jesus ejiciébat spíritus verbo, & omnes malè habéntes curávit. *Matt.* 8. 16.

Ant. 4. a. De María Magdaléne Jesus ejécerat septem dæmónia. *Marc.* 16. 9.

† D uflo majer —

Capitulum. *Act.* 10. 38.

UNxit Jesum Deus Spíritu sancto & virtúte, qui pertránsiit benefaciéndo, & sanándo omnes oppréssos à diábolo, quóniam Deus erat cum illo.

Hymnus.

PRocul, malígni, cédite, spíritus;
Nunc imperánti cédite Número mini;
Fessámque duris Magdalénen,
Párcite nunc agitáre pœnis.

Christi jubéntis Númine térriti,
Fugére septem: mox sibi réddita
Te, Christe, consectátur unum,
Et mémori tibi mente servit.

Quin & cruéntâ de trabe péndulo
Christo litábat mille dolóribus:
Quàm vellet insóntis Magístri
Sola graves toleráre pœnas!

Miscere fletus sánguinis æmulos
Non cessat, astans víctima Víctimæ:
Christus siléndo nil repéndit:
Quàm méliùs probat hinc amántem!

Laus summa Patri, súmmaque Fílio:
Sit summa puro laus quoque Flámini,
Afflánte quo, semper caléscunt
Æthéreis pia corda flammis. Amen.

℣. Exaltétur Deus salútis meæ, ℟. Liberátor meus de inimícis meis iracúndis. *Ps.* 17. 47. 48.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Quod est hoc verbum, quia in potestáte & virtúte ímperat immúndis spirítibus, & éxeunt? *Luc.* 4. 36.

Oratio, Deus, cujus, *infrà, ad Laudes, p.* 448.

Completorium *habetur post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum, qui maniféstat se diligéntibus eum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 14. 21.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

Hymnus.

PLagis Magístri saúcia,
Dum mœsta largos fúnderet
María fletus, ácrior
Revíxit in pœnis amor.

Non turba, non vetat crucis
Mortísque diræ scándalum,
Inter furéntes, quærere
Ligno perémptum, mílites.

Quis tantus ignáram labor
Exércet? Extínctam doles
In morte Vitam: quid gemis,
Mors ipsa cùm victrix cadit?

O si beátos tángere,
O si tenére fas pedes!
Sed hîc peréunis non datur
Gustáre vitæ gaúdia.

Impleta nunc Apóstolam
Promíssa te primam choro

Apostolórum grándia
Jubent reférre núntia.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu
Nunc & per omne séculum.
Amen.

Ant. 8. c. Erant mulíeres multæ à longè, quæ secútæ erant Jesum à Galiléa ministrántes ei, inter quas erat María Magdaléne. *Matt.* 27. 55. 56.

Ant. 2. D. Stabant juxta crucem Jesu Mater ejus, & soror Matris ejus María Cléophæ, & María Magdaléne. *Joan.* 19. 25.

Ant. 1. a. Advólvit Joseph saxum magnum ad óstium monuménti, & ábiit. Erat autem ibi María Magdaléne. *Matt.* 27. 60. 61.

℣. Quia fuísti adjútor meus, Dómine, ℟. Adhæsit ánima mea post te. *Ps.* 60. 9.

Lectio I. de Script. occurr. tribus in unam junctis.

℟. *j.* Lámpades ejus, lámpades ignis atque flammárũ; * Aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem. *Cant.* 8. 6. 7. ℣. María Magdaléne, & María Jacóbi, & Salóme eméruntarómata, ut veniéntes úngerent Jesum. *Marc.* 16. 1. * Aquæ.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Hom. 25. in Evang. n. 1. 2.

LECTIO II.

PEnsándum est hujus mulíeris mentem quanta vis amóris accénderat, quæ à monuménto Dómini, étiam discípulis recedéntibus, non recedébat. Exquirébat quem non invénerat: flebat inquiréndo, & amóris sui igne succénsa, ejus quem ablátum crédidit, ardébat desidério. Unde cóntigit ut eum sola tunc vidéret, quæ remánsit ut quæreret: quia nimírùm virtus boni óperis persevérantia est, & voce Veritátis dícitur: Qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit. Vis amóris intentiónem multíplicat inquisitiónis. Quæsívit ergo priùs, & mínimè invénit: perseverávit ut quǽreret; unde & cóntigit ut inveníret. Actúmque est ut desidéria diláta créscerent, & crescéntia cáperent quod inveníssent.

℟. *ij.* Quæsívi quem díligit ánima mea: * Quæsívi illum, & non invéni. *Cant.* 3. 1. ℣. Tulérunt Dóminum de monuménto, & nescímus ubi posuérunt eum. *Joan.* 20. 2. *Quæsívi.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joánnem.

LECTIO III. *c.* 20. *v.* 11. *ad* 18.

Maria quærit Dominum.

MAría stabat ad monuméntum foris plorans. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Evang. Tract. 121. n. 1.

SUblâtum esse Dóminum de monuménto, discípulis ejus Petro & Joánni nun-

tiáverat María Magdaléne: quò illi veniéntes, invenérunt sola linteámina quibus corpus fúerat involútum. Abiérunt ergo ad semetípsos discípuli, id est, ubi habitábant, & unde ad monuméntū cucúrrerant: María autem stabat ad monuméntum foris plorans. Viris enim redeúntibus, infirmiórem sexum in eódem loco fórtior figébat afféctus: & óculi qui Dóminum quæsíerant & non invénerant, lácrymis jam vacábant, ámpliùs doléntes quòd fúerat de monuménto ablátus, quàm quòd fúerat in ligno occísus: quóniam Magistri tanti cujus eis vita subtrácta fúerat, nec memória remanébat. Tenébat ítaque ad monuméntum jam dolor iste mulíerem.

℞. iij. In simplicitáte cordis quǽrite Dóminum: * Quóniam invenítur ab his qui non tentant illum, appáret autem eis qui fidem habent in illum. *Sap.* 1. 1. 2. ℣. Surgens Jesus manè primâ sábbati, appáruit primò Maríæ Magdaléne. *Marc.* 16. 9. * Quóniam. Glória. * Quóniam.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo: ℞. Sitívit in te ánima mea. *Ps.* 62. 2.

Ant. 7. d. Anima mea desiderávit te in nocte, Dómine, sed & spíritu meo in præcórdiis meis, de manè vigilábo ad te. *Is.* 26. 9.

Ant. 1. a. Vocem meam audísti, ne avértas aurem tuam à singúltu meo & clamóribus. *Thren.* 3. 56.

Ant. 7. G. Liberásti me, secúndùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui, à rugiéntibus. *Eccli.* 51. 4.

Ant. 8. G. Circumdedérunt.

CANTICUM. *Cant. c.* 3. *v.* 1. *ad* 4.

Anxietas animæ fidelis Deum suum inquirentis.

QUæsívi quem díligit ánima mea, * quæsívi illum; & non invéni.

Surgam & circuíbo civitátem, * per vicos & platéas quæram quem díligit ánima mea.

Quæsívi illum, * & non invéni.

Invenérunt me vígiles qui custódiunt civitátem: * Num quem díligit ánima mea vidístis?

Paululùm cùm pertransíssem eos, invéni quem díligit ánima mea: * ténui eum, nec dimíttam.

Glória Patri.

Ant. Circumdedérunt me úndique, & non erat qui adjuváret. *Eccli.* 51. 10.

Ant. 4. a. Benedíco te, Dómine Deus Israël, quia tu castigásti me & tu salvásti me. *Tob.* 11. 17.

CAPITULUM. *Is.* 49. 24. 25.

NUnquid tollétur à forti præda? aut quod captum fúerit à robústo,

ſalvum eſſe póterit ? Quia hæc dicit Dóminus : Equidem & captívitas à forti tollétur.

Hymnus.

Maria ſacro ſaúcia vúlnere,
Jam non doléndum quid Dóminum doles ?
Semper renáſcens hic amóris
Unde tibi violéntus ardor ?

Quem quæris ipſo fúneris in ſinu,
Victo triúmphat fúnere, clárior.
Vivit : retécto jam ſepúlcro,
Ecce jacent revolúta ſaxa.

Myrrham quid affers vánaque bálſama ?
Hæc luce functis débita múnera :
Mox ille donándos Olýmpo
Non eget his redivívus artus.

Ingens amántem te dolor índicat,
Amans vicíſsim ſe Deus óbtulit :
Agnóſce vocem tu Magíſtri
Nómine te próprio vocántis.

Tu prima teſtis, prímaque núntia,
Velox in urbem prótinùs ádvola,
Chriſtíque nutántes Miníſtros,
Plena Deo propióre firma.

Laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio ;
Sit ſumma puro laus quoque Flámini,
Afflánte quo, ſemper caléſcunt
Æthéreis pia corda flammis. Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur ſuper Salutári ſuo. *Pſ.* 34. 9.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. 2. Cùm das nobis diſciplínam, Dómine, inimícos noſtros multiplíciter flagéllas, ut bonitátem tuam cogitémus. *Sap.* 12. 12.

Oratio.

Deus, cujus Unigénitus poſt Reſurrectiónem ſuam primò Maríæ Magdalénæ appáruit ; præſta, quæſumus, ut ejus intercesſióne, eúmdem in déxtera tua ſedéntem vidére mereámur, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum.

AD PRIMAM.

Ant. Anima.

Capitulum. *Prov.* 11. 27.

Benè consúrgit dilúculo qui quærit bona : qui autem inveſtigátor malórum eſt, opprimétur ab eis.

℟. *breve.* Chriſte.

AD TERTIAM.

Ant. Vocem.

Capitulum. *Sap.* 6. 13.

Sapiéntia fácilè vidétur ab his qui díligunt eam, & invenítur ab his qui quærunt illam.

℟. *breve.* Exquiſívi Dó-

minum, * Et exaudívit me. ℟. Exquisívi. ℣. Et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me. * Et. Glória. ℟. Exquisívi. *Pſ.* 33. 5.

℣. Benedíctus Deus, ℟. Qui non amóvit oratiónem meam. *Pſ.* 65. 20.

AD SEXTAM.

Ant. Liberáſti.

Capitul. *Dan.* 6. 26. 27.

POtéſtas ejus uſque in ætérnum; ipſe Liberátor atque Salvátor, fáciens ſigna & mirabília.

℟. *breve.* Confitébor tibi, Dómine, * In toto corde meo. ℟. Confitébor. ℣. Narrábo ómnia mirabília tua. * In. Glória. ℟. Confitébor. *Pſ.* 9. 2.

℣. Narrábo nomen tuum frátribus meis: ℟. In médio ecclésiæ laudábo te. *Pſ.* 21. 23.

AD NONAM.

Ant. Benedíco te.

Capitulum. *Tob.* 12. 7.

SAcraméntum regis abſcóndere bonum eſt: ópera autem Dei reveláre & confitéri honoríficum eſt.

℟. *breve.* Veritátem tuã, Dómine, * Et Salutáre tuum dixi. ℟. Veritátem. ℣. Non abſcóndi miſericórdiam tuam. * Et. Glória. ℟. Veritátem. *Pſ.* 39. 11.

℣. In lábiis meis, ℟. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui. *Pſ.* 118. 13.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Véſpere sábbati quæ lucéſcit in prima Sábbati, venit María Magdaléne, & áltera María vidére ſepúlcrum. *Matt.* 28. 1.

Ant. 1. a. Angelus dixit muliéribus: Nolíte timére; ſcio enim quòd Jeſum qui crucifixus eſt, quæritis; non eſt hîc, ſurréxit. *Matt.* 28. 5. 6.

Ant. 7. G. Exiérunt citò de monuménto cum timóre & gaúdio magno, curréntes nuntiáre diſcípulis. *Matt.* 28. 8.

Ant. 8. G. Jeſus occúrrit illis, dicens: Avéte. Illæ autem acceſsérunt, & tenuérunt pedes ejus, & adoravérunt eum. *Matt.* 28. 9.

Ant. 4. a. Venit María Magdaléne annúntians diſcípulis, Quia vidi Dóminum. *Joan.* 20. 18.

Capitulum. *Eccli.* 1. 14. 15.

DIléctio Dei honorábilis ſapiéntia: quibus autem apparúerit in viſu, díligunt eam in viſióne & in agnitióne magnálium ſuórum.

Hymnus, María ſacro, *ſuprà*, *ad Laudes*, *p.* 448.

℣. Cor meum & caro mea exultavérunt, ℟. In Deum vivum. *Pſ.* 83. 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Oculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis aſcéndit quæ præparávit Deus iis qui díligunt illum. 1. *Cor.* 2. 9.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. D. Bonus eſt Dóminus ſperántibus in eum, ánimæ quærénti illum. *Thren.* 3. 25.

Hymnus, Grates, perácto jam die, *p.* 158.

Capitulum. *Sap.* 6. 17.

SApiéntia dignos seípsâ circuit quærens, & in viis osténdit se illis hiláriter.

℟. *breve*. In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. C. Anima mea liquefácta est, ut Diléctus meus locútus est. *Cant.* 5. 6.

Die XXV.

In Festo

SANCTI JACOBI,

Apostoli.

Duplex majus.

Omnia de Communi Apostolorum, p. j. *additis quæ sequuntur.*

IN I. VESPERIS.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. g. Vocávit ad se Jesus Jacóbum Zebedǽi, & Joánnem fratrem Jacóbi, & impósuit eis nómina, Boanérges, quod est, Filii tonítrui. *Marc.* 3. 17.

Oratio, Dómine Deus, *infrà, ad Laudes, p.* 452.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Ex Evang. Act. Apost. & Script. Eccles.

JAcóbus Zebedǽi filius, Joánnis Apóstoli germánus frater, natióne Galilǽus, inter primos Apóstolos vocátus cum fratre, relícto patre cum mercenáriis & rétibus, secútus est Dóminum; qui impósuit utríque nomen Boanérges, quòd est, Filii tonítrui. Is unus fuit ex tribus Apóstolis quos Salvátor maximè diléxit, testésque vóluit esse suæ Transfiguratiónis, ac interésse miráculo cùm Jáiri filiam à mórtuis excitávit, & adésse cùm secéssit in montem Olivéti, Patrem oratúrus, ántequàm à Judǽis comprehenderétur.

Lectio V.

AMbitiósæ illíus petitiónis occasióne, quâ fratres ambo Dóminum ore matris rogábant, ut alter ad déxteram ejus, alter ad sinístram in glória sedéret, suam Christus eorúmque passiónem prædíxit his verbis: Cálicem quem ego bibo, bibétis: & baptísmo quo ego baptízor, baptizabímini. Et quidem post mortem Dómini, ante dispersiónem Apostolórum per univérsum orbem, Claúdio imperánte, Heródes ad regnum sublátus, ut à Judǽis grátiam iníret, Jacóbum qui Christum líberè Deum confitebátur, cápitis condemnávit. Corpus ejus Compostéllam translátum fuísse tradunt Ado & Usuárdus. Cœterùm memória ipsíus Natális hodiérno die, qui Translatiónis dies est, ab Ecclésia celebrátur, cùm ipse circa festum Paschæ, primus Apostolórum, Jerosólymis profúso sánguine, testimónium Jesu Christo déderit.

Sermo sancti Cleméntis Alexandríni.

Apud Euséb. Hist. Eccl. Lib. 2. Cap. 9.

Lectio VI.

IS qui Jacóbum judício obtúlerat, cùm illum vidísset Christi fidem líberè confiténtem, commótus viri constántiâ, se quoque Christiánum esse affirmávit. Ambo ígitur simul ad supplícium ducti sunt. Cúmque inter eúndum rogásset Jacóbum comes ut sibi véniam daret, paulísper morátus Jacóbus: Pax tibi, inquit: statímque illum osculátus est. Ità simul ambo cápite truncáti, interiére.

IN III. NOCTURNO.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio VII. *c.* 10. *v.* 15. *ad finem.*

QUàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! Sed non omnes obédiunt Evangélio. Isáias enim dicit: Dómine, quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex audítu, audítus autem per verbum Christi. Sed dico: Nunquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum. Sed dico: Nunquid Israël non cognóvit? Primus Móyses dicit: Ego ad æmulatiónem vos addúcam in non gentem, in gentem insipiéntem, in iram vos mittam. Isáias autem audet, & dicit: Invéntus sum à non quæréntibus me: palàm appárui iis qui me non interrogábant. Ad Israël autem dicit: Totâ die expándi manus meas ad pópulum non credéntem, & contradicéntẽ.

Lectio VIII. *c.* 15. *v.* 1. *ad* 7.

DEbémus autem nos firmióres, imbecillitátes infirmórum sustinére, & non nobis placére. Unusquísque vestrûm próximo suo pláceat in bonum, ad ædificatiónẽ. Etenim Christus non sibi plácuit, sed sicut scriptum est: Impropéria improperántium tibi cecidérunt super me. Quæcúmque enim scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt: ut per patiéntiam, & consolatiónem Scripturárum, spem habeámus. Deus autem patiéntiæ & solátii, det vobis idipsum sápere in altérutrum, secúndùm Jesum Christum: ut unánimes, uno ore honorificétis Deum & Patrem Dómini nostri Jesu Christi. Propter quòd suscípite ínvicem, sicut & Christus suscépit vos, in honórem Dei.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio IX. *c.* 20. *v.* 20. *ad* 23.

Jacobus calicem Christi bibiturus.

ACcéssit ad Jesum mater filiórum Zebedæi, cum filiis suis, adórans, & petens áliquid ab eo. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 65. in Matt. n. 2.

DIc ut sédeat unus à dextris tuis, & unus à sinístris : ipsúmque urgent hoc verbo, Dic. Quid igitur ille ? Ut osténdat illos nec spirituále quídpiam pétere, neque si scirent quid esset, unquã pétere ausúros fuísse, ait : Nescítis quid petátis : quàm magnum nempè sit, quàm mirábile, quàm súperet ipsas supérnas Potestátes. Deínde subjúngit : Potéstis bíbere cálicem quem ego bibitúrus sum, & baptísmo quo ego baptízor, baptizári ? Viden quómodo statim ab hac opinióne illos abdúcat, à contráriis ipsos álloquens ? Vos quidem de honóre déque corónis mecum loquímini, inquit : ego verò de certamínibus & de sudóribus loquor. Non est enim hoc præmiórum tempus, neque nunc glória illa mea apparébit : sed præsens vita est cædium, belli, ac periculórum.

Ad Benedíctus, *Ant. 3. a.* Jesus ait fíliis Zebedæi : Cálicem quidem quem ego bibo, bibétis ; & baptísmo quo ego baptízor, baptizabímini. *Marc. 10. 39.*

Oratio.

DOmine Deus, qui beáto Jacóbo Apóstolo cálicem tuum bíbere, & baptísmo quo ipse baptizátus es, baptizári tribuísti ; fac, quǽsumus, ut cum ipso mortificatiónem tuam semper in córpore nostro circumferéntes, tuæ quoque cum ipso glóriæ consórtes éffici mereámur ; Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Ad Magníficat, *Ant. 4. E.* Misit Heródes rex manus, ut afflígeret quosdam de Ecclésia ; occídit autem Jacóbum fratrem Joánnis gládio. *Act. 12. 1. 2.*

Commemoratio de SS. Joachim & Anna.

Ant. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, & sanctos applicábit sibi. *Num. 16. 5.*

℣. Jurávi in Sancto meo, si David méntiar : ℟. Semen ejus in ætérnum manébit. *Ps. 88. 36. 37.*

Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes, p. 455.*

DIE XXVI.

IN FESTO SS. JOACHIM ET ANNÆ,

Parentum Beatæ Mariæ Virginis.

Duplex minus.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Christum, Fílium David, * Veníte, adorémus. *Matt. 1. 1.*

Psalmus, Veníte, *p. 2. ritu duplici.*

HYMNUS.

REGALE Davídis genus,
Et cónjugũ par nóbile,
Mundo datúri Vírginem
Matrem futúram Núminis,
Qui sacra nectit víncula,
Vos jungit innocens amor ;

Piósque sensus ápprobans,
Divínus aspírat favor.
Virtute solâ dívites,
Non vos opum fallax decus,
Sed corde fervens cáritas,
Et casta comméndat fides.
Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

Ant. 1. a. Erant justi ambo ante Deum, incedéntes in ómnibus mandátis & justificatiónibus Dómini, sine queréla. *Luc.* 1. 6.

Ant. 3. g. Exaudítæ sunt preces ambórum in conspéctu glóriæ summi Dei. *Tob.* 3. 14.

Ant. 5. a. Dóminus amávit eos, elegítque semen eórum post eos. *Deut.* 10. 15.

℣. Oculi Dómini super justos; ℟. Et aures ejus in preces eórum. *Ps.* 33. 16.

Lectio I. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

℟. *j.* Misericórdia Dómini ab ætérno & usque in ætérnum super timéntes eum: * Et justítia illíus in fílios filiórum. *Ps.* 102. 17. ℣. Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1. 50. * Et justítia.

Sermo sancti Joánnis Damascéni.
Orat. 1. *de Nat. B. M. V.* n. 1.
Lectio II.

Quóniam futúrum erat ut Dei Génitrix Virgo ex Anna nascerétur, natúra grátiæ germen antevértere non ausa est: sed mansit fructûs expers, donec grátia fructum éderet. Nasci síquidem primogénitam oportébat, ex qua nascitúrus esset omnis creatúræ Primogénitus, in quo ómnia constant. O par beátum, Jóachim & Anna! vobis omnis creatúra obstrícta est. Per vos enim donum ómnium donórum præstantíssimum Creatóri óbtulit, nempè castam Matrem, quæ sola Creatóre digna erat.

℟. *ij.* Cùm essent justi, * Erudiérunt filiam suam, secúndùm Legem Móysi. *Dan.* 13. 3. ℣. In disciplína & correptióne Dómini. *Eph.* 6. 4. * Erudiérunt.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.
Lectio III. *c.* 3. *v.* 23. *ad fin.*
Christi Genealogia.

Jesus erat incípiens quasi annórum trigínta, ut putabátur, filius Joseph. Et réliqua.

Homília sancti Irenæi Epíscopi & Mártyris.
Lib. 3. *contr. Hæres. Cap.* 22. n. 3. 4.

Lucas Genealógiam quæ est à generatióne Dómini nostri usque ad Adam, septuagínta duas generatiónes habére osténdit, finem conjúngens inítio, & signíficans quóniam ipse est, qui omnes gentes exínde ab Adam dispérsas, & univérsas linguas, & generatiónem hóminum cum

ipſo Adam in ſemetípſo recapitulátus eſt. Unde & à Paulo typus futúri dictus eſt ipſe Adam. Prophéta dicit: Pro pátribus nati ſunt tibi filii. Primogénitus enim mortuórum natus Dóminus, & in ſinum ſuum recípiens príſtinos patres, regenerávit eos in vitam Dei, ipſe inítium vivéntium factus, quóniam Adam inítium moriéntium factus eſt. Propter hoc & Lucas inítium generatiónis à Dómino inchoans, in Adam rétulit: ſigníficans quóniam non illi hunc, ſed hic illos in Evangélium vitæ regenerávit. Sic autem & Hevæ inobediéntiæ nodus ſolutiónem accépit, per obediéntiam Maríæ: quod enim alligávit virgo Heva per incredulitátem, hoc Virgo María ſolvit per fidem.

℞. *iij.* Eritis mihi in pópulum, & * Ego ero vobis in Deum, ut súſcitem juraméntum quod jurávi pátribus veſtris. *Jer.* 11. 4. 5. ℣. Abrahæ dictæ ſunt promiſſiónes, & sémini ejus. *Gal.* 3. 16. * Ego. Glória. * Ego.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Beneplácitum eſt Dómino ſuper timéntes eum; ℞. Et in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus. *Pſ.* 146. 11.

Ant. 1. f. Beátos vos dicent omnes gentes: éritis enim vos terra deſiderábilis. *Mal.* 3. 12.

Ant. 7. d. Benefáciat vobis Deus, & memínerit teſtaménti ſui, quod locútus eſt ad Abraham, & Iſaac, & Jacob. 2. *Mach.* 1. 2.

Ant. 2. D. Vos eſtis filii Prophetárum, & teſtaménti quod diſpóſuit Deus ad patres noſtros. *Act.* 3. 25.

Ant. 1. a. Semen.

CANTICUM. *Iſaiæ. c.* 44. *v.* 1. *ad* 3.

Promiſſiones Iſraëli factæ.

AUdi, Jacob ſerve meus, * & Iſraël, quem elégi.

Hæc dicit Dóminus fáciens & formans te, * ab útero auxiliátor tuus:

Noli timére, ſerve meus Jacob & rectíſſime, * quem elégi.

Effúndam enim aquas ſuper ſitiéntem, * & fluénta ſuper áridam.

Effúndam Spíritum meum ſuper ſemen tuum, * & benedictiónem meam ſuper ſtirpem tuam.

Glória Patri.

Ant. Semen Abrahæ eſtis, ſecúndum promiſſióne hærédes. *Gal.* 3. 29.

Ant. 8. G. Vos Dóminus multíplicet, & abundáre fáciat caritátem veſtram in ínvicem, & in omnes. 1. *Theſſ.* 3. 12.

CAPITULUM. *Rom.* 9. 8.

NOn qui filii carnis, hi filii Dei, ſed qui filii ſunt promiſſiónis, æſtimántur in sémine.

HYMNUS.

PRomissa mundo gaúdia
Jam sperat humánum genus:
Adsunt beáti Cónjuges,
Orbíque Christū præparant.

Hunc Anna votis ádvocans
Summi Paréntem Núminis,
Thori fidélis præmium,
Favénte cœlo, cóncipit.

Fecunda radix púllulans
Florem tenéllum próferet,
Qui lætus optáto dabit
Fructum salútis gérmine.

Qui natus est de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula. Amen.

℣. Memor fuit Deus verbi sancti sui, ℟. Quod hábuit ad Abraham púerum suum. *Ps.* 104. 42.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. F. Cum quanta diligéntia, Dómine, judicásti filios tuos, quorum paréntibus juraménta & conventiónes dedísti bonárum promissiónum! *Sap.* 12. 21.

Oratio.

DEus, qui præ ómnibus sanctis tuis, beátos Jóachim & Annam sanctíssimæ Genitrícis Fílii tui paréntes esse voluísti; concéde, ut quorum Solémnia cum gaúdio celebrámus, eórum apud te suffrágiis adjuvémur; Per eúmdem Dóminum.

Ad Horas, *Doxologia.*

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Beátos.

Capitulum. *Eccli.* 44. 7.

IN generatiónibus gentis suæ, glóriam adépti sunt, & in diébus suis habéntur in laúdibus.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui natus es de María Vírgine. *Matt.* 1. 16.

AD TERTIAM.

Ant. Benefáciat.

Capitulum. *Gal.* 3. 8.

PRóvidens Scriptúra quia ex fide justíficat Gentes Deus, prænuntiávit Abrahæ: Quia benedicéntur in te omnes gentes.

℟. *breve.* Beáta gens, * Cujus est Dóminus Deus ejus. ℟. Beáta. ℣. Pópulus quem elégit in hæreditátem sibi. * Cujus. Glória. ℟. Beáta. *Ps.* 32. 12.

℣. Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum; ℟. Et testaméntum ipsíus ut manifestétur illis. *Ps.* 24. 14.

AD SEXTAM.

Ant. Vos estis.

Capitulum. *Eccli.* 10. 23.

SEmen hóminum honorábitur hoc quod timet Deum: semen autem hoc exhonorábitur, quod prǽterit mandáta Dómini.

℟. *breve.* Hæc est generátio * Quæréntium Dóminum. ℟. Hæc est. ℣. Quæréntium fáciem Dei Jacob. * Quæréntium. Glória. ℟. Hæc est. *Ps.* 23. 6.

℣. Dómine, in justítia tua exaltabúntur; ℟. Quó-

niam glória virtútis eórum tu es. *Ps.* 88. 17. 18.

AD NONAM.

Ant. Vos Dóminus.

CAPITULUM. *Rom.* 9. 4. 5.

SUnt Iſraëlitæ, quorum adóptio eſt filiórum, & glória, & teſtaméntum, & legiſlátio, & obſéquium, & promíſſa, quorum patres, & ex quibus eſt Chriſtus ſecúndùm carnem.

℟. *breve.* Plantáti * In domo Dómini. ℟. Plantáti. ℣. In átriis domûs Dei noſtri florébunt. * In. Glória. ℟. Plantáti. *Ps.* 91. 14.

℣. Ecce ſic benedicétur homo, ℟. Qui timet Dóminum. *Ps.* 127. 4.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Jurejurándo dedit Deus Abrahæ glóriam in gente ſua, créſcere illum quaſi terræ cúmulum, & ut ſtellas exaltáre ſemen ejus. *Eccli.* 44. 22. 23.

Ant. 7. d. In Iſaac eódem modo fecit, propter Abraham patrem ejus. *Eccli.* 44. 24.

Ant. 2. D. Teſtaméntum confirmávit ſuper caput Jacob: agnóvit eum in benedictiónibus ſuis. *Eccli.* 44. 25. 26.

Ant. 1. a. Státuit teſtaméntum David Regi filio Jeſſe de tribu Juda, hæréditas ipſi & sémini ejus. *Eccli.* 45. 31.

Ant. 8. G. Hujus Deus ex sémine, ſecúndùm promiſſiónem, edúxit Iſraël Salvatórem Jeſum. *Act.* 13. 23.

CAPITULUM. *Rom.* 1. 2. 3.

DEus promíſerat per Prophétas ſuos in Scriptúris ſanctis de Fílio ſuo, qui factus eſt ei ex sémine David ſecúndùm carnem.

Hymnus, Promíſſa mundo, *ſuprà, ad Laudes, p.* 455.

℣. Memor fuit Deus in séculum teſtaménti ſui, ℟. Verbi quod mandávit in mille generatiónes. *Ps.* 104. 8.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Suſcépit Dóminus Iſraël púerum ſuum, recordátus miſericórdiæ ſuæ, ſicut locútus eſt ad patres noſtros. *Luc.* 1. 54. 55.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. g. Benedíctus vir qui confídit in Dómino. *Jer.* 17. 7.

Hymnus, Grates, perácto jam die, *p.* 158.

CAPITULUM. *Jer.* 33. 15.

IN diébus illis & in témpore illo, germináre fáciam David germen juſtítiæ.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 8. G. Nomen eórum vivit in generatiónem & generatiónem. *Eccli.* 44. 14.

DIE XXVIII.

IN FESTO S. SAMSONIS, Primi Dolenſis Epiſcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ ſequuntur.*

LECTIO

Borrin — S. Dup. pontif— tarii martyr — com. S. Jauni

LECTIO III.
Ex Act. SS. Benedict. Longueval. Lobin.

SAmson, à paréntibus nobilitáte claris & pietáte clarióribus procreátus in Cámbria, quæ Británniæ majóris província est, ab adolescéntia monásticum institútum ampléxus est sub sancto Hiltúto abbáte. Crescéntibus cum ætáte méritis, à sancto Dubrício Landárii & Carleónis Epíscopo Diáconus ac deínde Présbyter ordinátus est. Cùm autem vitæ eremíticæ magno desidério tenerétur, in vicínam ínsulam se recépit : ibíque oratióni & mánuum óperi totâ die inténtus erat, nocte verò in Scripturárum meditatióne rerúmque cœléstium contemplatióne sic pérvigil, ùt non nisì ad paríetem applícitus, nec nisì graváme somni necessitáte, requiésceret. Abbas in ea ínsula creátus, mox in Hibérnia régimen suscépit altérius cœnóbii : unde in Cámbriam redux, ad Sabrínam flúvium constitútis solitáriis, ipse lóngiùs in spelúncam secéssit, ut Deo soli cógnitus réliquam vitam exígeret. Sanctus verò Dubrícius tantum lumen sic delitéscere non passus, Epíscopum consecrávit Samsónem, ut opus fáceret Evangelístæ, quocúmque à Spíritu sancto ducerétur. Itaque in Arémoricam návigans, non longè ab Alétha urbe áppulit : statímque grátiâ sanitátum insígnis, Dolénse Monastérium ædificávit; Idolórum cultóres à ténebris Gentilitátis ad Christi fidem addúxit; & profános ritus abrogávit. Childebértum Regem, caritátis impúlsu, Parísios ádiit, libertátem Príncipis Juduális postulatúrus. Votis ánnuit Francórum Princeps : atque ità virtútibus & famâ Samsónis commótus est, ut ipso jubénte Samson primus Dolénsium Epíscopus institútus fúerit, anno quingentésimo quinquagésimo quinto. Biénnio pòst, tértio Concílio Parisiénsi intérfuit & subscrípsit. Ad sedem redux, réliquum vitæ in construéndis Ecclésiis, bárbaris erudiéndis, pacándis inter se Britónum Comítibus, paupéribus aléndis, atque formándis Cléricis sanctíssimè impénsit : ac tamdem sanctitáte & miráculis clarus, perréxit ad Christum, circa annum quingentésimum sexagésimum quartum, & in Ecclésia sua Dolénsi sepúltus est. Magna sacrárum exuviárum pars décimo século cum Relíquiis sanctórum Maglórii & Maclóvii, metu barbarórum Parísios deportáta est, & ibi reverénter custodítur.

Oratio, Da Ecclésiæ, *p.* xxviij.

VESPERÆ *à Capit. de Sequenti, cum Commemoratione de S. Samsone.*

DIE XXIX.
IN FESTO
S. GUILLELMI,
Briocensis Episcopi.
Semiduplex.
Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.
Ex ejus vita ab Aut. coævo, Bulla Canoniz. Boll. Sur. Lobin.

GUillélmus, rebus præclárè gestis, certamínibus pro Ecclesiástica libertáte suscéptis, exímiis virtútibus, & permúltis miráculis, totâ Gálliâ célebris, in Aremórica natus est circa annum centésimum septuagésimum octávum supra millésimum. A primævo juventútis flore, omnis géneris virtútum, castitátis præcípuè amantíssimum se præbuit, atque in virginitátis propósito itâ firmus usque ad finem permánsit, ut non semel præ córporis egrégia forma, à pérditis muliéribus ad crimen quasi ineluctabíliter excitátus, adjuvánte grátiâ castíssimo Joseph assimilári merúerit. A Jossellíno Briocénsi Epíscopo sacris Ordínibus initiátus, & in Ecclésiæ suæ ministério mancipátus, & sub ipso, & sub Petro ac Sylvéstro próximis successóribus, cum plúrimo animárum fructu laborávit. Mórtuo Sylvéstro ómnium votis & suffrágiis suffectus est Guillélmus, anno círciter millésimo ducentésimo vigésimo. At Episcopáli dignitáte auctus, nihil de vitæ austeritáte remittens, gregem sibi commíssum cum omni diligéntia pavit, ait Innocéntius quartus, & quidem triplíciter, verbo prædicatiónis, fructu oratiónis, & miræ conversatiónis exémplo. Unde, pergit Póntifex, méritò tunc gaudére póterat Briocénsis Ecclésia curæ talis deputáta Pastóris, qui tanquam magistérium vitæ, pietátis títulus, & misericórdiæ spéculum, totam Británniam & adjacéntes províncias, doctrínæ suæ rádiis mirificè illustrábat. Tanta erat ejus in paúperes cáritas, ut nulli unquàm afflícto opem, subsídium, solaménque recusáverit. Pulsus in exílium ob intrépidam in Ecclésiæ Clerique deffendéndis júribus constántiam, se in ægrum cóntulit Pictaviénsem Epíscopum, cujus vices, divínæ glóriæ stúdio, suppléte non recusávit. Sed aliquántò post hóstium enervátâ ferocitáte, relíctis óvibus aliénis, Pastor bonus ad próprias lætabúndus revérsus est, intérque eas gloriósum vitæ cursum pari fine absólvit, anno, ut créditur, millésimo ducentésimo trigésimo quarto, vigésimâ nonâ Július. Corpus ejus in Cathedráli Ecclésia sepúltum, biénno post incorrúptum repértum est. Tot & tantâ virtútum & miraculó-

rum portenta mirátus Innocéntius quartus, Guillélmum ante decénnium Sanctórum catálogo inséruit. Ab hinc sancti Pontíficis festum hâc ipsâ die in tota penè Armórica celebrátum est.

Oratio, Dírige, *p.* xxvij.

Vesperæ *à Capitulo de sequenti, cum Commemoratione de S. Guillelmo.*

Die XXX.

In Festo S. IGNATII LOYOLÆ, Presbyteri, Societatis Jesu Institutoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Presbyteri, p. xxxvij. *additis quæ sequuntur.*

Lectio III.

Ex ejus vita à pluribus scripta.

IGnátius, Loyolæ in diœcési Pompelonénsi nobílibus paréntibus natus est. Adoléscens, à milítia seculári ex lectióne piórum librórum ad Deum convérsus, factâ in monte Serráto ómnium delictórum exomológesi, apud Minoríssam inter egénos quibus vilíssima étiam obséquia exhibébat, vitam ásperam egit. Hinc Romam, dein Jerosólymam se cóntulit: perlustratísque sacris locis, in Hispániam revérsus, tricésimum jam agens annum, Grammáticis, Philosóphicis, atque Theológicis óperam dedit. Parísios ádiens, stúdia illa repétiit, eleemósynis ínterim víctitans, non intermíssis caritátis & pœniténtiæ opéribus. Ibi sócios sibi adjúnxit Parisiénsis Académiæ grádibus insígnes, qui in inferióri Ecclésia Montis Mártyrum, sese omnes in próximi auxílium devovérunt. Et hæc fuére Societátis Jesu incunábula quam pósteà, áddito ad tria Religiónis vota de Missiónibus quarto, Ignátius instítuit; & à Paulo tértio confirmátam, in Præpósitum generálem eléctus, summâ cum prudéntia rexit. Præcípua illi cura erat, ut rudes & pueri doctrínam Christiánam perdíscerent, carcéribus inclúsi levaréntur, Sacramentórum usus & frequéntior esset & sánctior. Non eum ab opéribus caritátis difficultátes, non contuméliæ aut irrisiónes deterrébant. Ad Deum ómnia referébat, his verbis: Ad majórem Dei glóriam, velut sýmbolo uti sólitus. Romæ obdormívit in Dómino, anno salútis millésimo quingentésimo quinquagésimo sexto.

Oratio.

DEus, qui ad majórem tui Nóminis glóriam propagándam, novo per beátum Ignátium subsídio militántem Ecclésiam roborásti; concéde ut ejus auxílio & imitatióne certántes in terris, coronári cum ipso mereámur in cœlis; Qui vivis & regnas.

Vesperæ *à Capitulo de*

31. S. Germani Epi.

Sequenti, cum Commemoratione de S. Ignatio Loyola.

DIE XXXI.

IN FESTO SANCTI GERMANI, Autissiodorensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex S. Germ. vita, aut. Const. & Hist. Eccles.

GErmánus, nóbili génere Autissiodóri natus, post auditória Gallicána, Romæ juris perítiam adéptus, causas egit; ibíque uxórem duxit. Provínciæ suæ Visitátor constitútus, in Gálliam rédiit, ubi ab Amatóre Autissiodorénsi Epíscopo reprehénsus est, quòd ferárum quas venándo céperat, trunca cápita ex ritu Gentílium de árbore quæ in médio civitátis erat, suspénderet. Sed ubi Germánum sibi succeſsórem futúrum divínitùs cómperit Amátor, Augustodúnum se cóntulit, ut Germáni in Clerum asciscéndi potestátem à Júlio Præfécto impetráret. Quod ut obtínuit, Germánum, rescísso capillítio, Clericáli veste índuit. Creátus Epíscopus, súbito mutátur in virum álterum Germánus: exínde namque cœpit sǽculi pompam aspernári, uxórem habére pro soróre, vitam ásperam dúcere, cilício carnem domáre, sua paupéribus erogáre, oratiónem vix unquam intermíttere. Cùm autem Pelagiána hǽresis in Británnia majóre grassarétur, ad eam extirpándam, Gálliæ Epíscopi, rogántibus Británnis, misérunt Germánum cum Lupo Trecénsi; qui ínsulam purgárunt ab erróre. In Gálliam redux, Arelátem se cóntulit ad Auxiliárem Gálliæ Præféctum, pro plebe sua vexáta tribútis, interceſsúrus. Rogátus à Británnis, ut quod cœ́perat opus absólveret, adjúncto sibi cómite Sevéro Trevirénsi, in ínsulam iterùm proféctus, renascéntem hǽresim pénitùs extínxit. Deínde Ravénnam proféctus, ut à Valentiniáno Imperatóre véniam Aremóricis rebéllibus péteret, & ab ipso ejúsque matre Placídia magno cum honóre excéptus, ibi, paucis pòst diébus, ex hac vita decéssit, anno quadringentésimo quadragésimo octávo. Corpus ejus honorífico comitátu Autissiodórum, uti præcéperat, delátum est.

Oratio.

DA nobis, Dómine, cœléstis grátiæ quam beátus Germánus verbis, opéribus, & miráculis asséruit, præsens adésse præsídium; ut dum tanti Præsulis exémpla mirámur, ejus étiam fidem & actiónes imitémur; Per Dóminum.

VESPERÆ *de Sequenti, cum Comm. de S. Germano.*

FESTA AUGUSTI.

DIE I.
IN FESTO LIBERATIONIS SANCTI PETRI Apostoli, è carcere.
Duplex majus.
IN I. VESPERIS.
Antiphona 2. Toni D.

BEllábunt advérsùm te, & non prævalébunt; quia ego tecum sum, ait Dóminus, ut líberem te. *Jer.* 1. 19.

Ant. 8. G. Liberábo te in die illa, ait Dóminus; & non tradéris in manus virórum quos tu formídas. *Jer.* 39. 17.

Ant. 4. A. Ne tímeas à fácie eórum, quia tecum ego sum, ut éruam te, dicit Dóminus. *Jer.* 1. 8.

Ant. 1. g. Ego ante te ibo: & glorióssos terræ humiliábo: portas æreas contéram, & vectes férreos confríngam. *Is.* 45. 2.

Ant. 7. d. Eruens liberábo te, & gládio non cades: sed erit tibi ánima tua in salútem. *Jer.* 39. 18.

CAPITULUM. *Soph.* 3. 5.

DOminus justus in médio civitátis non fáciet iniquitátem: manè manè judícium suum dabit in lucem, & non abscondétur: nescívit autem iníquus confusiónem.

℟. Subjíciam ante fáciem ejus Gentes; & dorsa Regum vertam: * Et apériam coram eo jánuas, & portæ non claudéntur. *Is.* 45. 1. ℣. Qui confitébitur me coram homínibus, confitébor & ego eum coram Patre meo. *Matt.* 10. 32. * Et Glória. * Et.

HYMNUS.

PETRUM, tyránne, quid caténis óbruis?
Jubésque condi cárceris nigro specu?
Quid trux satélles ante limen éxcubat?
Carcer, satélles, vincla non Petrum tenent.

FULGENS ab alto venit Ales æthere;
Recédit horror, & fugat noctem dies:
Jubénte Christo, rupta vincla cóncidunt,
Pandúntur ultrò clausa ferro límina.

CŒLESTIS ille ductor osténdit viam:
It Petrus, atque sómnium, quod fit, putat:
Verùm, recéptâ mente, victrícem Dei
Suæ salútis certus agnóscit manum.

LUX nostra, Christe, nostra libértas, vides
Quibus caténis óbruant nos crímina,
Et quanta nostris íncubet nox méntibus,
Cœcis diem fer, rumpe vinctis víncula.

Patri suprémo sit supréma glória ;
Tibíque laudes totus orbis cóncinat,
Ætérne Fili, splendor ætérni Patris ;
Compar sit almo laus decúsque Flámini.
Amen.

℣. In die tribulatiónis éruam te ; ℟. Et honorificábis me. *Ps.* 49. 15.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Hæc dicit Rex : Míttite virum istum in cárcerem, & sustentáte eum pane tribulatiónis, & aquâ angústiæ. 3. *Reg.* 22. 27.

Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes, p.* 467.

Commemoratio de S. Germano.

Ant. Nomen, ℣. Sacerdótes, *p.* xxix. *Oratio*, Da nobis, *suprà, p.* 460.

Completorium *habetur post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Dóminū, qui justum in vínculis non derelíquit, * Veníte, adorémus. *Sap.* 10. 13. 14.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

Hymnus, Petrum, tyránne, *suprà, in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Audívi loquéntem ad me, & dicéntem : Fili hóminis, mitto ego te ad fílios Israël, ad gentes apostatríces quæ recessérunt à me. *Ezech.* 2. 3.

Ant. 7. *d.* Scient quia Prophéta fúerit in médio eórum ; tu ergo, fili hóminis, ne tímeas eos. *Ezech.* 2. 5. 6.

Ant. 8. *g.* Spíritus levávit me, & assúmpsit me, & ábii. *Ezech.* 3. 14.

℣. Annuntiábo veritátem tuam in ore meo ; ℟. Quóniam dixísti, Dómine. *Ps.* 88. 2. 3.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Factum est verbum Dómini ad me, dicens : Fili hóminis, speculatórem dedi te dómui Israël : & * Aúdies de ore meo verbum, & annuntiábis eis ex me. *Ezech.* 3. 16. 17. ℣. Dicit Jesus Petro : Pasce agnos meos. *Joan.* 21. 15. * Aúdies.

℟. *ij.* Noli esse exásperans, sicut domus exaspetátrix est : * Aperi os tuum, & cómede quæcúmque ego do tibi. *Ezech.* 2. 8. ℣. Facta est vox ad Petrum : Surge, Petre, occíde & mandúca. *Act.* 10. 13. * Aperi os tuum.

℟. *iij.* Comédi volúmen, & factum est in ore meo sicut mel dulce : & * Dixit Dóminus ad me : Fili hóminis, vade ad domum Israël ; & loquéris verba mea ad eos. *Ezech.* 3. 3. 4. ℣. Non póssumus quæ vídimus & audívimus non loqui. *Act.* 4. 20. * Dixit. Glória. * Dixit.

IN II. NOCTURNO.

Ant 3. *a.* Dixérunt prín-

cipes Regi: Rogámus ut occidátur homo iste. *Jer.* 38. 4.

Ant. 2. D. Cæsum eum misérunt in cárcerem. *Jer.* 37. 14.

Ant. 8. G. Suspéxit ad cœlum: erat enim cor ejus fidúciam habens in Dómino. *Dan.* 13. 35.

℣. Oculi Dómini super justos, ℟. Et aures ejus in preces eórum. *Ps.* 33. 16.

De Actibus Apostolórum.

Lectio IV. *c.* 12. *v.* 1. *ad* 9.

MIsit Heródes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclésia. Occidit autem Jacóbum fratrem Joánnis gládio. Videns autem quia placéret Judǽis, appósuit ut apprehénderet & Petrum. Erant autem dies Azymórum. Quem cùm apprehendísset, misit in cárcerem, tradens quátuor quaterniónibus mílitum custodiéndum, volens post Pascha prodúcere eum pópulo. Et Petrus quidem servabátur in cárcere: orátio autem fiébat sinè intermissióne ab Ecclésia ad Deum pro eo. Cùm autem productúrus eum esset Heródes, in ipsa nocte erat Petrus dórmiens inter duos mílites, vinctus caténis duábus: & custódes ante óstium custodiébant cárcerem. Et ecce Angelus Dómini ástitit; & lumen refúlsit in habitáculo: percussóque látere Petri, excitávit eum, dicens: Surge velóciter. Et cecidérunt catênæ de mánibus ejus. Dixit autem Angelus ad eum: Præcíngere, & cálcea te cáligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi: Circúmda tibi vestiméntum tuum, & séquere me. Et éxiens sequebátur eum, & nesciébat quia verum est quòd fiébat per Angelum: existimábat autem se visum vidére.

℟. *iv.* Magnus, & judex, & potens est in honóre; & * Non est major illo qui timet Deum. *Eccli.* 10. 27. ℣. Videns Heródes quia placéret Judǽis, appósuit ut apprehénderet & Petrum. *Act.* 12. 3. * Non.

Lectio V. *v.* 10. *ad* 16.

TRanseúntes autem primam & secúndam custódiam, venérunt ad portam férream quæ ducit ad civitátem, quæ ultrò apérta est eis. Et exeúntes processérunt vicum unum: & contínuò discéssit Angelus ab eo. Et Petrus ad se revérsus, dixit: Nunc scio verè, quia misit Dóminus Angelum suum, & erípuit me de manu Heródis, & de omni expectatióne plebis Judæórum. Consideránsque venit ad domum Maríæ matris Joánnis qui cognominátus est Marcus, ubi erant multi congregáti & orántes. Pulsánte autem eo óstium jánuæ, procéssit puélla ad audiéndum, nómine Rhode. Et ut cognóvit vocem Petri, præ

gaúdio non apéruit jánuam, sed intrò currens nuntiávit stare Petrum ante jánuam. At illi dixérunt ad eam: Insánis. Illa autem affirmábat sic se habére. Illi autem dicébant: Angelus ejus est. Petrus autem perseverábat pulsans. Cùm autem aperuíssent, vidérunt eum, & obstupuérunt.

℟. v. Multa sapiéntia Dei, & fortis in poténtia, videns omnes sinè intermissióne. * Oculi Dómini ad timéntes eum; & ipse agnóscit omnem óperam hóminis. *Eccli*. 15. 19. 20. ℣. Cùm apprehendísset Petrum Heródes, misit in cárcerem. *Act*. 12. 4. * Oculi.

LECTIO VI. *v*. 17. *ad* 19.

ANnuens autem eis manu ut tacérent, narrávit quómodo Dóminus eduxísset eum de cárcere, dixítque: Nuntiáte Jacóbo & frátribus hæc. Et egréssus, ábiit in álium locum. Factâ autem die, erat non parva turbátio inter mílites, quidnam factum esset de Petro. Heródes autem cùm requisísset eum & non inveníslet, inquisitióne factâ de custódibus, jussit eos duci: descendénsque à Judǽa in Cæsaréam, ibi commorátus est.

℟. vj. Timénti Dóminum non occúrrent mala: sed * In tentatióne Deus illum conservábit, & liberábit à malis. *Eccli*. 33. 1. ℣. Petrus quidem servabátur in cárcere. *Act*. 12. 5. * In. Glória. * In.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Sapiéntia justum non derelíquit, sed à peccatóribus liberávit eum. *Sap*. 10. 13.

Ant. 2. D. Descéndit cum illo in fóveam, & in vínculis non derelíquit illum. *Sap*. 10. 13. 14.

Ant. 3. g. Dissolúta sunt víncula brachiórum & mánuum illius, per manus Poténtis Jacob. *Gen*. 49. 24.

℣. Dómine, quis símilis tibi? ℟. Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus. *Ps*. 34. 10.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 8. *in Epist. ad Ephes*.

LECTIO VII.

NIhil est æquè præclárum atque víncula propter Christum. Si quis amat Christum, novit quod dícitur: Si quis Dómini amóre úritur, novit vim vinculórum & dignitátem. Vinctum esse propter Christum, fortássè est præclárius quàm sedére à dextris ejus: hoc est magnificéntius, quàm sedére super duódecim sedes. Hoc sancti Chori solùm est intellígere, Apostolórum, inquam. Audi enim beátum Lucam dicéntem, eos rediísse gaudéntes à conspéctu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Christi contuméliam pati. Atque áliis qui-

dem vidétur ridículum, si probrum & contumélia, dignitátis & lætítiæ loco habeántur: iis autem qui sciunt Christi desidérium, quid beátius, quàm contuméliis áffici? Vellem ego quidem nunc esse iis in locis in quibus dicúntur manére illa víncula: vellem vidére caténas quas pertiméscunt quidem & horrent dæmones, reveréntur autem Angeli. Nihil est enim mélius quàm mala pati propter Christum. O beáta víncula! ô beátas manus quas ornávit illa caténa! Ego si fuíssem illis tempóribus, tunc máximè eas essem ampléxus: certássem illas deosculári manus, quæ dignæ sunt hábitæ pro Dómino meo vincíri.

℟. *vij.* Prostravérunt se super terram, mitténtes cínerem super cápita sua, unánimes orántes, * Ut Deus misericórdiam suam osténderet. *Judith.* 7. 4. ℣. Orátio fiébat sinè intermissióne ab Ecclésia ad Deum pro Petro. *Act.* 12. 5. * Ut.

LECTIO VIII.

ERat, inquit Lucas, Petrus vinctus & tráditus milítibus, & dormiébat. Non dormiísset, si in magna fuísset sollicitúdine. Dormiébat inter mílites, & venit ad eum Angelus, & percússo ejus látere, eum excitávit. Si quis ergo mihi díceret: Quid malles, an esse Angelus qui Petrum púpugit, an Petrus qui salvus evásit? Mallem esse Petrus propter quem venit Angelus: illa mihi prodéssent víncula. Quid ergo? Quómodo, inquit, precátur tanquam liberátus magnis malis? Ne miréris: precátur enim timens ne moriátur. Timébat autem mori, proptéreà quòd vitam adhuc matériam vellet ac causam feréndi cruciátus. Dénique audi quid dicat beátus Paulus: Dissólvi & cum Christo esse multò mélius: permanére autem in carne necessárium propter vos. Hoc étiam vocávit grátiam, scribens: Vobis, inquit, donátum est à Christo, non solùm ut in eum credátis, sed étiam ut pro eo patiámini. Nec proptéreà tantum bonum est, vinctum esse propter Christum, quòd ea res regnum concíliet; sed quòd ea fiat propter Christum. Quanta est gloriátio scire quòd propter Christum sit vinctus! quanta volúptas, quantus honor, quantus splendor! Vellem hæc perpétuò effári.

℟. *viij.* Sicut solent ad odórem ignis ligna consúmi, ità * Víncula quibus ligátus erat, dissipáta sunt & solúta. *Judic.* 15. 14. ℣. Angelus Dómini ástitit, & lumen refúlsit in habitáculo, percussóque látere Petri, excitávit eum, dicens: Surge velóciter. *Act.* 12. 7. * Víncula.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthǽum.

Lectio IX. *c.* 16. *v.* 13. *ad* 19.

Petri confessionis præmium.

VEnit Jesus in partes Cæsaréæ Philíppi; & interrogábat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbýteri.

In Cap. 16. *Matt.*

PEtrus ex persóna ómnium Apostolórum profitétur: Tu es Christus Fílius Dei vivi. Respóndens autem Jesus, dixit ei: Beátus es, Simon Barjóna: testimónio de se Apóstoli reddit vicem. Petrus díxerat: Tu es Christus Fílius Dei vivi: mercédem recépit vera conféssio. Beátus es, Simon Barjóna. Quare? Quia non revelávit tibi caro & sanguis: sed revelávit Pater. Quod caro & sanguis reveláre non pótuit, Spíritûs sancti grátiâ revelátum est. Et ego dico tibi. Quid est quod ait: Et ego dico tibi? Quia tu mihi dixísti: Tu es Christus Fílius Dei vivi: Et ego dico tibi, non sermóne casso, & nullum habénte opus, sed dico tibi, quia meum dixísse, fecísse est: Quia tu es Petrus, & super hanc Petram ædificábo Ecclésiam meam.

℟. *ix.* Deus meus misit Angelum suum, & conclúsit ora leónum, & non nocuérunt mihi; * Quia coram eo justítia invénta est in me. *Dan.* 6. 22. ℣. Petrus ad se revérsus, dixit: Nunc scio verè quia misit Dóminus Angelum suum, & erípuit me de manu Heródis. *Act.* 12. 11. * Quia. Glória. * Quia.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Lux orta est justo, ℟. Et rectis corde lætítia. *Ps.* 96. 11.

Ant. 4. D. Exaltásti, Dómine, super terram habitatiónem meam, & pro morte defluénte deprecátus sum. *Eccli.* 51. 13.

Ant. 3. *a.* Cùm angustiarétur in me ánima mea, Dómini recordátus sum, ut véniat ad te orátio mea. *Jon.* 2. 8.

Ant. 5. a. Ipsi dicunt ad me: Ubi est verbum Dómini? véniat. Et ego non sum turbátus te Pastórem sequens. *Jer.* 17. 15. 16.

Ant. 8. c. Recordátus es.

Canticum. *Eccli. c.* 51. *v.* 4. *ad* 12.

Gratiarum actio justi à peccatoribus liberati.

LIberásti me, Dómine, secúndùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui, * à rugiéntibus præparátis ad escam,

De mánibus quæréntium ánimam meam, * & de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me, & à rege iníquo.

Laudábit usque ad mortem ánima mea Dóminū, * & vita mea appropínquans erat in inférno deórsum.

Circumdedérunt me úndique: * & non erat qui adjuváret.

Respíciens eram ad adjutórium hóminum, * & non erat.

Memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, * & operatiónis tuæ, quæ à sæculo sunt.

Quóniam éruis sustinéntes te, Dómine, * & líberas eos de mánibus géntium.

Glória Patri.

Ant. Recordátus es meî, Deus, & non dereliquísti diligéntes te. *Dan.* 14. 37.

Ant. 2. D. In voce laudis immolábo tibi; quæcúmque vovi, reddam pro salúte Dómino. *Jon.* 2. 10.

Capitulum. 2. *Petr.* 2. 9.

NOvit Dóminus pios de tentatióne erípere, iníquos verò in diem judícii reserváre cruciándos.

Hymnus.

QUi Christiáno gloriántur nómine,
Ahéna frustrà vincla captívos tenent,
Frustrà satélles servat insómnis fores;
Inter caténas mente stant libérrimâ.

Ornant revínctos invidéndæ cómpedes,
Nec ponderósæ, quas amor leves facit:
Non densa tetri cárceris nox óbsidet,
Ætérna summo quos manet cœlo dies.

Dulces caténæ quæ reum non árguunt,
Sed Christi amántem quæ probant Apóstolum:
Regum corónis, aúreis monílibus,
Vos, sacra, plurìs æstimámus, víncula.

Patri supprémo sit supréma glória;
Tibíque laudes totus orbis cóncinat,
Ætérne Fili, splendor ætérni Patris;
Compar sit almo laus decúsque Fláminì.
Amen.

℣. Dirupísti, Dómine, víncula mea: ℟. Tibi sacrificábo hóstiam laudis. *Ps.* 115. 16. 17.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. f. Vivus & sanus confitéberis, & laudábis Deum, & gloriáberis in miseratiónibus illíus. *Eccli.* 17. 27.

Oratio.

DEus, qui beátum Petrum Apóstolum à vínculis absolútum, illǽsum abíre fecísti; nostrórum, quǽsumus, absólve víncula peccatórum, ut ab eórum néxibus expedíti, líberâ tibi mente serviámus; Per Dóm.

AD PRIMAM.

Ant. Exaltásti.

Capitulum. 1. *Petr.* 4. 14.

SI exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis; quóniam quod est honóris, glóriæ, & virtútis Dei, & qui est ejus Spíri-

tus, super vos requiéscit.

℟. *breve*. Christe.

AD TERTIAM.

Ant. Cùm.

Capitulum. *Jac*. 5. 16.

ORáte pro ínvicem, ut salvémini: multùm enim valet deprecátio justi assídua.

℟. *breve*. Clamavérunt justi, * Et Dóminus exaudívit eos. ℟. Clamavérunt. ℣. Et ex ómnibus tribulatiónibus eórũ liberávit eos. * Et Dóminus. Glória. ℟. Clamavérunt. *Ps*. 33. 18.

℣. Exaudívit paúperes Dóminus; ℟. Et vinctos suos non despéxit. *Ps*. 68. 4.

AD SEXTAM.

Ant. Ipsi.

Capitulum. 1. *Petr*. 1. 6. 7.

EXultábitis, módicùm nunc si opórtet contristári in váriis tentatiónibus: ut probátio vestræ fidei multò pretiósior auro quod per ignem probátur, inveniátur in laudem, & glóriam, & honórem.

℟. *breve*. Ecce sic * Benedicétur homo. ℟. Ecce. ℣. Qui timet Dóminum. * Benedicétur. Glória. ℟. Ecce. *Ps*. 127. 4.

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps* 33. 20.

AD NONAM.

Ant. In voce.

Capitulum. *Jer*. 20. 13.

CAntáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam paúperis de manu malórum.

℟. *breve*. Misit de cœlo Dóminus, * Et liberávit me. ℟. Misit. ℣. Dedit in oppróbrium conculcántes me. * Et liberávit. Glória. ℟. Misit. *Ps*. 56. 4.

℣. Salvum me fecit Dóminus, ℟. Quóniam vóluit me. *Ps*. 17. 20.

AD VESPERAS.

Ant. 4. D. Liberávit me Dóminus ab inimíco meo potentíssimo, & ab his qui óderant me. 2. *Reg*. 22. 18.

Ant. 3. *à*. Mihi ástitit, & confortávit me, ut per me prædicátio impleátur. 2. *Tim*. 4. 17.

Ant. 5. C. Quæ circa me sunt, magìs ad profécttum venérunt Evangélii, ità ut víncula mea manifésta fierent in Christo. *Philipp*. 1. 12. 13.

Ant. 8. c. Persecutiónes sustínui, & ex ómnibus erípuit me Dóminus. 2. *Tim*. 3. 11.

Ant. 2. D. Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo, & sàlvum fáciet in regnum suum cœléste. 2. *Tim*. 4. 18.

Capitulum. 1. *Petr*. 2. 20.

QUæ est glória, si peccántes & colaphizáti suffértis? sed si benefaciéntes patiénter sustinétis, hæc est grátia apud Deum.

Hymnus, Qui Christiáno, *suprà*, *ad Laudes*, *p*. 467.

℣. Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israël; ℟. Ipse dabit virtútem & fortitúdi-

nem plebi suæ. *Ps.* 67. 36.

Ad Magnificat, *Ant.* 4. E. Narrávit Petrus quómodo Dóminus eduxísset eum de cárcere; dixítque: Nuntiáte Jacóbo & frátribus hæc. *Act.* 12. 17.

Commem. de S. Friardo. *Ant.* Sedébit. ℣. Pinguéscent, *p.* xlv. *Oratio*, Præsta, quæsumus, *infrà*, *p.* 470.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. g. Beáti qui lugent, quóniam ipsi consolabúntur. *Matt.* 5. 5.

Hymnus, Grates, perácto jam die, *p.* 158.

Capitulum. 1. *Petr.* 5. 10.

Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in ætérnam suam glóriam in Christo Jesu, módicùm passos ipse perfíciet, confirmábit, solidabítque.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 2. F. Regnum cœlórum vim pátitur, & violénti rápiunt illud. *Matt.* 11. 12.

Die II.

In Festo
SANCTI FRIARDI,
Solitarii in Territorio Nannetensi.

Simplex.

Omnia de Communi unius S. Monachi, p. xliv. *additis quæ sequuntur.*

Lectio III.

Ex S. Gregor. Tur. in ejus vita. Longueval & Lobin.

Friárdus, quem sanctus Gregórius Turonénsis virum vocat egrégiæ sanctitátis, agrícolâ Patre in Diœcési Nanneténsi natus est, circa annum quingentésimum undécimum. Ab infántia Deum tímuit: crescénte ætáte, crevit & pietáte: factúsque vir, ait præfatus históricus, semper in Dei laúdibus, jejúniis & vigíliis degébat. Patérnum vivéndi morem aliquándiu secútus est: exístimans autem se à Deo vocári ad perféctius vitæ genus, egréssus ab hospitíolo suo, oblítus paréntes & pátriam, Vinduniténsem Nannétici territórii ínsulam pétiit, ubi cum Abbáte Sabaúdo Regis Clotárii quondàm minístro, & Secundéllo Diácono, virtútum exercitatiónibus totum se dedit. Pretiósa Friárdi mors insígnem ejus virtútem planè patefécit. Morbo enim corréptus quo vivéndi currículum erat confectúrus, misit ad sanctum Felícem Nannétæ Epíscopum, rogans ut fratrem inviseret ante suum ex hoc mundo discéssum. Quo respondénte se modò non posse, quasi vitæ esset dóminus Friárdus, prótinus quiescénte febre, sanus surréxit è léctulo, dicens: Æquum est præstolári Epíscopum suum. Cui multò pòst adveniénti, Friárdus dixit: Sacérdos sancte, grandes mihi moras de itínere débito facis; & statim in febrem íncidit: transactáque sábbati nocte in oratióne,

Commemoratio S. Secundello - ... oratio ... : Deus ...

manè facto, ánimam Deo réddidit, primâ Augúſti, anno quingentéſimo ſeptuagéſimo séptimo. Cella in óbitûs puncto cœléſti ſuavitáte repléta eſt, & tota contrémuit: unde indubitátum factum eſt, ait ſanctus Gregórius Turonénſis, Angélicam ibi adfuíſſe virtútem quæ beáti Eremítæ méritum ſignáret. Hujus venerándum corpus ſanctus Felix ablútum humávit in loco ubi nunc, ſub ipsíus & ſancti Secundélli invocatióne, extat Parochiális Eccléſia.

Oratio.

PRæſta, quǽſumus, omnípotens Deus, ut beáti Friárdi imitatióne, bona viſibília contemnéntes, ad inviſibília júgiter ſuſpirémus; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

DIE III.

IN REVELATIONE, SEU INVENT. CORPORIS SANCTI STEPHANI, Protomartyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. ix. *additis quæ ſequuntur.*

LECTIO III.

Ex Epiſt. Lucian. de Invent. S. Steph. & S. Greg. Tur.

+ SAncti Stéphani Protomártyris, Gamaliélis, Nicodémi, & Abibónis córpora, quæ diu latúerant, Luciáno Presbýtero divínitùs admónito, invénta ſunt propè Jeroſólymam, Theodóſio junióre & Honório imperántibus. Cujus rei famâ, magna hóminum multitúdo commóta, eò convénit: pluréſque váriis morbis affécti, ſani rediérunt. Sacræ Relíquiæ ſummâ celebritáte in ſanctam Eccléſiam Sion illátæ ſunt, ex quibus váriæ partículæ in Africam, Gálliam, aliáſque orbis partes delátæ, multis claruérunt miráculis.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, qui ſacrum beatíſſimi Protomártyris Stéphani corpus Fidélibus tuis reveláre voluíſti; concéde interceſſiónis ejus auxílio, nos ab inſtántibus tribulatiónibus liberári, & ætérnis conſolatiónibus adimpléri; Per Dóminum.

VESPERÆ *à Capitulo de Sequenti, cum Commemoratione de Inventione Corp. S. Stephani.*

DIE IV.

IN FESTO SANCTI DOMINICI, Presbyteri, Inſtitutoris Ordinis Prædicatorum.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Presbyteri, p. xxxvij. *additis quæ ſequuntur.*

LECTIO III.

Ex variis ipſius vitæ Scriptoribus.

DOmínicus, Calárogæ in Hiſpánia ex nóbili Guſmannórum ſánguine natus eſt. Mater ejus cùm eſſet grávida, in ſomno quædam

+ in lectione cujus ... variantur. —

vidit, quæ non obscúrè significábant, eum quem paritúra erat, splendóre sanctitátis & doctrínæ, multos ad pietátem Christiánam inflammatúrum. Paléntiæ, liberálibus disciplinis, & Theológiæ óperam dedit: quo in stúdio, cùm plúrimùm profecísset, inter Canónicos reguláres Uxaménsis Ecclésiæ cooptátus est. Hujus ingénium & virtus máximè énituit in expugnándis Mahumetanórum erróribus, sed præcípuè in everténdis Albigénsibus hæréticis qui Tolosátes pervértere conabántur. Fídei propugnándæ stúdio semper incénsus, instítuit Prædicatórum Ordinem, cujus confirmatiónem póstmodùm impetrávit ab Honório tértio. Anno Christi ducentésimo vigésimo primo supra millésimum, ætátis quinquagésimo primo, Bonóniæ febre corréptus, caritátem, humilitátem, & paupertátem frátribus testaménto relínquens, obdormívit in Dómino, sextâ die Augústi.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam beáti Domínici illumináre dignátus es méritis & doctrínis; concéde, ut ejus intercessióne, temporálibus non destituátur auxíliis, & spirituálibus semper profíciat increméntis; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filiū tuum, qui tecum vivit & regnat.

DIE VI.

IN TRANSFIGURATIONE DOMINI.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni g.*

AUditam fáciet Dóminus glóriam vocis suæ. *Is.* 30. 30.

Ant. 2. *D.* Vidébunt glóriam Dómini & decórem Dei nostri. *Is.* 35. 2.

Ant. 3. *a.* Laudis ejus plena est terra: splendor ejus ut lux erit. *Hab.* 3. 3. 4.

Ant. 4. a. Quis satiábitur videns glóriam ejus? *Eccli.* 42. 26.

Ant. 5. a. Quis vidébit eum, & enarrábit? & quis magnificábit eum, sicut est ab início? *Eccli.* 43. 35.

CAPITULUM. *Is.* 4. 2.

IN die illa, erit Germen Dómini in magnificéntia & glória, & fructus terræ sublímis, & exultátio his qui salváti fúerint de Israël.

℟. Vidébunt & in celeritáte salútem vestram à Deo; * Quæ supervéniet vobis, cum honóre magno, & splendóre ætérno. *Bar.* 4. 24. ℣. Si ministrátio damnatiónis glória est, multò magis abúndat ministérium justítiæ in glória. 2. *Cor.* 3. 9. * Quæ. Glória. * Quæ.

HYMNUS.

HOc jussa quondàm rúmpimus
Festo die, siléntia:
Celáta dudùm jam decet
Vulgáre nos Mystéria.
MONTIS sub alto vértice,

Tribus vocátis téstibus,
O Christe! visus háctenùs
Terris homo, pates Deus.
Tuæ latens lucis jubar
Sacros in artus éffluit;
Vestis tuo te Númine,
Tibíque totus rédderis.
Cœlo tonánte, prótinùs
Audíta summi vox Patris,
Te, nube ruptâ, Fílium
Quo gloriátur, ásserit.
Hic est Magíster ómniū,
Quem pronus orbis aúdiat;
Siléte, mortáles; Deus
Qui nos docet, fatur Deus.
Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri;
Tibíque Nato; nec minor
Laus utriúsque Flámini.
Amen.

℣. Ædificávit Dóminus Sion; ℟. Et vidébitur in glória sua. *Ps.* 101. 17.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Pulchritúdinē candóris ejus admirábitur óculus, & super imbrem ejus expavéscet cor. *Eccli.* 43. 20.

Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes, p.* 477.

+ Completorium *habetur post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Splendórem glóriæ Dei, Christum Jesum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 1. 3.

Psalmus, Venite, *p.* 2. *ritu duplici.*

HYMNUS.

Fons lucis ætérnæ, Deus,
Qui, nube nostri córporis,
Das temperáti Núminis
Blandâ frui præséntiâ,
Cessante jam miráculo
Quo te premébas hácteniùs,
Mortále quidquid súmpseras,
Splendóre circumfúnditur.
Rei geréndæ cónscius,
Fidos sodáles éligis:
Ut qui tuæ testes necis,
Testes tuæ sint glóriæ.
Ad astra curru flámmeo
Qui raptus olim tránsiit,
Sub mole lucis óbrutus,
Vix te tuéndo sústinet.
E fronte qui lucem vibrat,
Cedit tuis fulgóribus:
Vetústa Lex jam se pavet
Legi novæ compónere.
Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri;
Tibíque Nato; nec minor
Laus utriúsque Flámini.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Assúmpsit Jesus Petrum, & Jacóbum, & Joánnem; & ascéndit in montem, ut oráret. *Luc.* 9. 28.

Ant. 7. c. Ducit illos in montem excélsum seórsùm solos, & transfigurátus est coram ipsis. *Marc.* 9. 1.

Ant. 3. c. Facta est, dum oráret, spécies vultûs ejus áltera, & vestitus ejus albus & refúlgens. *Luc.* 9. 29.

℣. Speciósus formâ præ filiis hóminū, ℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. *Ps.* 44. 3.

Lectiones de Scriptura occurrente.

+ Commemoratio S. Xysti infra —

℟. j. Veníte in conspéctu ejus; & * Adoráte Dóminum in decóre sancto. 1. *Par.* 16. 29. ℣. Vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ sacraménti hujus. *Coloss.* 1. 27. * Adoráte.

℟. ij. Dómine Deus meus, magnificátus es veheménter. * Confessiónem & decórem induísti, amíctus lúmine, sicut vestiménto. *Ps.* 103. 1. 2. ℣. Resplénduit fácies ejus sicut sol, vestiménta autem ejus facta sunt alba sicut nix. *Matt.* 17. 2. * Confessiónem.

℟. iij. Deus qui glorificátur in concílio sanctórum, magnus & terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt. * Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? *Ps.* 88. 8. 9. ℣. Vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti à Patre. *Joan.* 1. 24. * Dómine. Glória. * Dómine.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Ecce apparuérunt illis Móyses & Elías cum Jesu loquéntes. *Matt.* 17. 3.

Ant. 2. D. Dicébant excéssum ejus quem completúrus erat in Jerúsalem. *Luc.* 9. 31.

Ant. 1. a. Petrus & qui cum illo erant, graváti erant somno: & evigilántes vidérunt Majestátem ejus. *Luc.* 9. 32.

℣. In concílio justórum & congregatióne, ℟. Magna ópera Dómini. *Ps.* 110. 1. 2.

Sermo sancti Leónis Papæ. *Serm.* 94. *de Transfig. Dom.* *Cap.* 3. & 4.

Lectio IV.

APerit Dóminus coram eléctis téstibus glóriam suam, & commúnem illam cum cæteris córporis formam tanto splendóre clarificat, ut & fácies ejus solis fulgóri símilis, & vestítus candóri nívium esset æquális. In qua Transfiguratióne illud qnidem principáliter agebátur, ut de córdibus discipulórum crucis scándalum tollerétur: nec conturbáret eórum fidem voluntáriæ humílitas passiónis, quibus reveláta esset abscónditæ excelléntia dignitátis. Sed non minóre providéntiâ spes Ecclésiæ sanctæ fundabátur, ut totum Corpus Christi agnósceret, quali esset commutatióne donándum: ut ejus sibi honóris consórtium membra promítterent, qui in Cápite præfulsisset. Confirmándis verò Apóstolis, & ad omnem sciéntiam provehéndis, ália quoque in illo miráculo accéssit instrúctio. Móyses enim & Elías, Lex scílicet & Prophétæ, apparuérunt cum Dómino loquéntes, ut veríssimè in illa quinque virórum præséntia complerétur quod dictum est: In duóbus vel tribus téstibus stat omne verbum. Quid hoc stabí-

lius, quid firmius verbo, in cujus prædicatióne Véteris & Novi Testaménti cóncinit tuba, & cum Evangélica doctrína, antiquárum protestatiónum instruménta concúrrunt? Adstipulántur enim sibi invicē utriúsque fœ́deris páginæ: & quem sub velámine mysteriórum præcedéntia signa promíserant, maniféstum atque perspícuum præséntis glóriæ splendor osténdit.

℟. iv. In déxtera ejus ígnea lex: diléxit pópulos: * Omnes sancti in manu illíus sunt. *Deut.* 33. 2. 3. ℣. Ecce duo viri loquebántur cum Jesu; erant autem Móyses & Elías. *Luc.* 9. 30. * Omnes.

Lectio V. *Cap.* 5.

His ergo sacramentórum revelatiónibus Petrus Apóstolus incitátus, mundána spernens & terréna fastídiens, in æternórum desidérium quodam mentis rapiebátur excéssu: & gáudio totíus visiónis implétus, ibi cum Jesu optábat habitáre, ubi manifestátâ ejus glóriâ lætabátur. Unde & ait: Dómine, bonum est nos hîc esse: si vis, faciámus hîc tria tabernácula, Tibi unum, Móysi unum, & Elíæ unum. Sed huic suggestióni Dóminus non respóndit, signíficans non quidem ímprobum, sed inordinátum esse quod cúperet, cùm salvári mundus, nisi Christi morte non posset: & exémplo Dómini in hoc vocarétur credéntium fides, ut licèt non oportéret de beatitúdinis promissiónibus dubitári, intelligerémus tamen inter tentatiónes hujus vitæ priùs nobis toleràntiam postulándam esse quàm glóriam: quia témpora patiéndi non potest felícitas prævenire regnándi.

℟. v. Quam dilécta tabernácula tua, Dómine virtútum! * Concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini. *Ps.* 83. 2. 3. ℣. Ait Petrus ad Jesum: Præcéptor, bonum est nos hîc esse. *Luc.* 9. 33. * Concupíscit.

Lectio VI. *Cap.* 8.

Hæc, dilectíssimi, non ad illórum tantùm utilitátem dicta sunt, qui ea própriis áuribus audiérunt: sed in illis tribus Apóstolis univérsa Ecclésia dídicit, quidquid eórum & aspéctus vidit & audítus accépit. Confirmétur ergò, secúndùm prædicatiónem sacratíssimi Evangélii, ómnium fides: & nemo de Christi cruce per quam mundus redémptus est, erubéscat. Nec ideò quisquam, aut pati pro justítia tímeat, aut de promissórum retributióne diffídat: quia per labórem ad réquiem, & per mortem transítur ad vitam: cùm omnem humilitátis nostræ infirmitátem ille suscéperit, in quo, si in confessióne & in dilectióne ipsíus permaneámus, & quod vicit, vin-

cimus, & quod promísit, accípimus. Quia sive ad faciénda mandáta, sive ad toleránda advérsa, præmíssa Patris vox debet semper auribus nostris intonáre, dicéntis: Hic est Fílius meus diléctus in quo mihi benè complácui: ipsum audíte.

℟. vj. Altária tua, Dómine virtútum, Rex meus, & Deus meus: * Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! Ps. 83. 4. 5. ℣. Si vis, faciámus hîc tria tabernácula, Tibi unum, Móysi unum, & Elíæ unum. Matt. 17. 4. * Beáti. Glória. * Beáti.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Adhuc Petro loquénte, ecce nubes lúcida obumbrávit eos. Matt. 17. 5.

Ant. 7. d. Venit vox de nube, dicens: Hic est Fílius meus caríssimus: audíte illum. Marc. 9. 6.

Ant. 5. a. Audiéntes Discípuli cecidérunt in fáciem suam, & timuérunt valde. Matt. 17. 6.

℣. Intónuit de cœlo Dóminus; ℟. Et Altíssimus dedit vocem suam. Ps. 17. 14.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio VII. c. 3. v. 1. ad 6.

UNde, fratres sancti, vocatiónis cœléstis partícipes, consideráte Apóstolum & Pontíficem confessiónis nostræ Jesum, qui fidélis est ei qui fecit illum, sicut & Móyses, in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iste præ Móyse dignus est hábitus, quanto amplióerem honórem habet domûs, qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab áliquo: qui autem ómnia creávit, Deus est. Et Móyses quidem fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in testimónium eórum quæ dicénda erant: Christus verò tanquam fílius in domo sua: quæ domus sumus nos, si fidúciam & glóriam spei, usque ad finem, firmam retineámus.

℟. vij. Ecce Servus meus, suscípiam eum, Eléctus meus, * Complácuit sibi in illo ánima mea. Is. 42. 1. ℣. Ecce vox de nube, dicens: Hic est Fílius meus diléctus. Matt. 17. 5. * Complácuit.

De Epístola secúnda beáti Petri Apóstoli.

Lectio VIII. c. 1. v. 16. ad finem.

NOn doctas fábulas secúti, notam fécimus vobis Dómini nostri Jesu Christi virtútem & præséntiam, sed speculatóres facti illíus magnitúdinis. Accípiens enim à Deo Patre honórem & glóriam, voce delápsâ ad eum hujuscémodi à magnífica glória: Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi complácui: ipsum audíte. Et hanc vocem nos audívimus de cœlo allátam, cùm essémus cum

ipſo in monte ſancto. Et habémus firmiórem prophéticum ſermónem: cui benefacitis attendéntes, quaſi lucérnæ lucénti in caliginóſo loco, donec dies elucéſcat, & lúcifer oriátur in córdibus veſtris: hoc primùm intelligéntes, quòd omnis prophetía Scriptúræ própriâ interpretatióne non fit. Non enim voluntáte humánâ alláta eſt aliquándo prophetía: ſed Spíritu ſancto inſpiráti, locúti ſunt ſancti Dei hómines.

℟. viij. Confitebúntur cœli mirabília tua, Dómine; étenim veritátem tuam in ecclésia ſanctórum; quóniam * Quis in núbibus æquábitur Dómino? *Pſ.* 88. 6. 7. ℣. Cui dixit Deus aliquándo Angelórum: Fílius meus es tu? *Hebr.* 1. 5. * Quis.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio IX. *c.* 17. *v.* 1. *ad* 9.

Chriſtus transfiguratus.

Assumit Jeſus Petrum, & Jacóbum, & Joánnem fratrem ejus, & ducit illos in montem excélſum ſeórsùm, & transfigurátus eſt ante eos. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbýteri.

In Cap. 17. *Matt.*

Ubi ſplendor faciéi oſténditur, & candor deſcríbitur véſtium, non ſubſtántia tóllitur, ſed glória commutátur. Reſpléndùit fácies ejus ſicut ſol. Certè transformátus eſt Dóminus in eam glóriam quâ ventúrus eſt poſteà in regno ſuo. Et ecce apparuérunt illis Móyſes & Elías. Scribis & Phariſæis tentántibus ſe, & de cœlo ſigna poſcéntibus dare nóluit: ſed pravam poſtulatiónem confutávit reſponſióne prudénti. Hîc verò, ut Apoſtolórum aúgeat fidem, dat ſignum de cœlo, Eliâ inde deſcendénte quò conſcénderat, & Móyſe ab ínferis reſurgénte: quod & Achaz per Iſaíam præcipitur ut petat ſibi ſignum de excélſo aut de inférno. Nam quod dictum eſt: Apparuérunt illis Móyſes & Elías cum eo loquéntes, & in álio refértur Evangélio, nuntiáſſe ei quæ Jeroſólymis paſſúrus eſſet, Lex oſténditur & Prophétæ, qui & Paſſiónem Dómini & Reſurrectiónem crebris vócibus nuntiárunt.

℟. ix. Ecce oſténdit nobis Dóminus Deus noſter majeſtátem & magnitúdinem ſuam: * Vocem ejus audívimus. *Deut.* 5. 24. ℣. Deus patrum noſtrórum glorificávit Fílium ſuum Jeſum. *Act.* 3. 13. * Vocem. Glória. * Vocem.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt; ℟. Et in nómine tuo exultábunt to-

+ lectio 9 [illegible]

tâ die. *Ps.* 88. 16. 17.

Ant. 2. D. Magnificátus es, Dómine Deus, quia non est símilis tuî, neque est Deus extra te. 2. *Reg.* 7. 22.

Ant. 4. f. Benedíctum nomen glóriæ tuæ sanctum, & laudábile, & super exaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3. 52.

Ant. 3. *a.* Circúmda tibi decórem, & in sublíme erígere, & esto gloriósus. *Job.* 40. 5.

Ant. 5. a. Benedícant.

CANTICUM BARUCH. *c.* 3. *v.* 36. *ad finem.*

Christus cum hominibus conversatus.

HIc est Deus noster; * & non æstimábitur álius advérsus eum.

Hic adinvénit omnem viam disciplínæ, * & trádidit illam Jacob púero suo, & Israël dilécto suo.

Post hæc in terris visus est, * & cum homínibus conversátus est.

Glória Patri.

Ant. Benedícant nómini glóriæ tuæ excélso, in omni benedictióne & laude. 2. *Esdr.* 9. 5.

Ant. 8. c. Benedíctus es in throno regni tui, & super laudábilis & super exaltátus in sécula. *Dan.* 3. 54.

CAPITULUM. 2. *Petr.* 1. 16.

NOn doctas fábulas secúti, notam fécimus vobis Dómini nostri Jesu Christi virtútem & præséntiam, sed speculatóres facti illíus magnitúdinis.

HYMNUS.

QUam nos poténter állicis,
Te, Christe, quando détegis,
Te quando celas, próvidus
Nobis peræquè cónsulis!

Hic nos adóptat filios,
Qui te vocávit Fílium;
Sponsor futúræ glóriæ
Dat certa nobis pígnora.

E NUBE quid Pater probas?
De monte quid, Fili, doces?
Umbris procul cedéntibus,
Restábat una véritas.

UT jussa Patris ímpleas,
Mactánda mundo Víctima,
Formam resúmens prístinã,
Mortalitáti rédderis.

FAC, Christe, qui nobis lates,
Obscúra dum regit fides,
Fracto solútos córpore,
Nos, te vidére, te frui.

QUI, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri;
Tibíque Nato; nec minor
Laus utriúsque Flámini.
Amen.

℣. Testimónia tua credibília facta sunt nimis: ℟. Domum tuam decet sanctitúdo, Dómine. *Ps.* 92. 5.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. Non est Deus, præter te, Dómine; ínnova signa, & immúta mirabília. *Eccli.* 36. 5. 6.

Oratio.

DEus, qui fidei Sacraménta in Unigéniti tui gloriósa Transfiguratióne, patrum testimónio roborásti, & adoptiónem filió-

rum perféctam, voce delápsâ, in nube lúcida mirabíliter præsignásti; concéde propítius, ut ipsíus Regis glóriæ nos cohærédes effícias; & ejúsdem glóriæ tríbuas esse consórtes; Per eúmdem Dóminum.

Ad Horas, *Doxologia.*

Qui nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri;
Tibíque Nato; nec minor
Laus utriúsque Flámini.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Magnificátus es.

Capitulum. *Bar.* 4. 2. 3.

Ambula per viam ad splendórem ejus, contra lumen ejus. Ne tradas álteri glóriam tuam, & dignitátem tuam genti aliénæ.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui clarificátus es à Patre. *Joan.* 12. 28.

AD TERTIAM.

Ant. Benedíctum.

Capitulum. *Hebr.* 12. 25.

Vidéte ne recusétis loquéntem: si enim illi non effugérunt, recusántes eum qui super terram loquebátur, multò magìs nos qui de cœlis loquéntem nobis avértimus.

℟. *breve.* Spécie tuâ, * Et pulchritúdine tuâ inténde. ℟. Spécie. ℣. Prósperè procéde, & regna. * Et. Glória. ℟. Spécie. *Ps.* 44. 5.

℣. Sedes tua, Deus, in séculum séculi: ℟. Virga directiónis, virga regni tui. *Ps.* 44. 7.

AD SEXTAM.

Ant. Circúmda.

Capitulum. *Hebr.* 3. 3.

Amplióris glóriæ Jesus præ Móyse dignus est hábitus, quantò ampliórem honórem habet domûs, qui fabricávit illam.

℟. *breve.* Constitútus sum Rex à Dómino, * Super Sion montem sanctum ejus. ℟. Constitútus. ℣. Prǽdicans præcéptum ejus. * Super. Glória. ℟. Constitútus. *Ps.* 2. 6.

℣. Dóminus dixit ad me: ℟. Filius meus es tu. *Ps.* 2. 7.

AD NONAM.

Ant. Benedíctus es.

Capitulum. *Hebr.* 2. 2. 3.

Si qui per Angelos dictus est sermo, factus est firmus, & omnis prævaricátio & inobediéntia accépit justam mercédis retributióně, quómodo nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem?

℟. *breve.* Dóminus regnávit, * Decórem indútus est. ℟. Dóminus. ℣. Indútus est Dóminus fortitúdinem, & præcínxit se. * Decórem. Glória. ℟. Dóminus. *Ps.* 92. 1.

℣. Si vocem ejus audiéritis, ℟. Nolíte obduráre corda vestra. *Ps.* 94. 8.

AD VESPERAS.

Ant. 1. G. Grátia manifestáta est nunc, per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi. 2. *Tim.* 1. 10.

Ant. 2. D. Reveláta fácie, glóriam Dómini specu-

lántes, in eámdem imáginem transformámur. 2. *Cor.* 3. 18.

Ant. 1. g. Piè vivámus in hoc século, expectántes beátam spem, & advéntum glóriæ magni Dei, & Salvatóris nostri Jesu Christi. *Tit.* 2. 12. 13.

Ant. 3. g. Reformábit corpus humilitátis nostræ configurátum Córpori claritátis suæ. *Philipp.* 3. 21.

Ant. 5. a. Quos præscívit Deus, & prædestinávit confórmes fieri imáginis Filii sui, ut sit ipse Primogénitus in multis frátribus. *Rom.* 8. 29.

Capitulum. 1. *Petr.* 1. 12.

PRophétis revelátum est, quia non sibimetípsis, vobis autem ministrábant ea quæ nunc nuntiáta sunt vobis, per eos qui evangelizavérunt vobis, Spíritu sancto misso de cœlo, in quem desíderant Angeli prospícere.

Hymnus, Hoc jussa quondàm, *suprà, in I. Vesperis, p.* 471.

℣. Satiábor, Dómine, ℟. Cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16. 15.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Descendéntibus Discípulis de monte, præcépit eis Jesus, dicens: Némini dixéritis visiónem, donec Fílius hóminis à mórtuis resúrgat. *Matt.* 17. 9.

Commemor. de S. Xysto.

Ant. Bonus, ℣. Justus, *p.* x. *Oratio*, Fac nos, Dómine Deus, *p.* xiv.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. g. Si testimónium hóminum accípimus, testimónium Dei majus est. 1. *Joan.* 5. 9.

Hymnus, Grates, peracto jam die, *p.* 158.

Capitulum. *Coloss.* 3. 4.

CUm Christus apparúerit Vita vestra, tunc & vos apparébitis cũ ipso in glória.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. C. De plenitúdine ejus nos omnes accépimus. *Joan.* 1. 16.

Die VII.

In Festo

SANCTI XYSTI, 476

Papæ & Martyris.

Simplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. ix. *additis quæ sequuntur.*

Lectio III.

XYstus secúndus, Stéphano succéssit in Sede Románа. Ad eum Dionýsius Alexandrínus scripsit epístolam de Baptísmate: qui étiam eum commonefécit de exórta apud Ptolemáidem Pentapóleos urbem Sabellianórum hæresi. Sed & in ália epístola, senténtiam ejus expétiit de ímpio quodam hæreticórum baptísmo, quem se dudùm suscepísse quidam fidélis asserébat. Cùm autem acrióri advérsùs Christiános persecutióne decrétâ, Valeriánus, inter ália, rescrípto ad Senátum dato, edixísset ut Epíscopi, Presbýteri, & Diácones incontinénti ani-

madverteréntur: Xystus sextâ die Augústi in cœmetério animadvérsus est. Quē cùm sanctus Lauréntius ad Martýrium duci cérneret, in has voces flens erúpit: Quò progréderis sinè filio, pater? Quò, Sacérdos sancte, sinè Minístro próperas? Cui Xystus: Non te désero, fili, majóra te manent certámina: post tríduum me sequéris. Glorió sam Xysti mortem sanctus Cypriánus Epíscopis Africæ per Succéssum illórum collégam significári vóluit: quò suos quísque corroboráret, ut gaudérent magìs quàm timérent in hac confessióne, in qua scirent Christi mílites non périmi, sed coronári.

Oratio, Fac nos, *p.* xiv.

DIE X.

IN FESTO SANCTI LAURENTII, Diaconi Rom. & Martyris.

Duplex majus.

Omnia de Communi unius Martyris, p. ix. *additis quæ sequuntur.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Serm. 83. *in Fest. sancti Laurentii. Cap.* 2.

LECTIO IV.

CUm furor Gentílium Potestátum in electíssima quæque Christi membra sæviret, ac præcípuè eos qui órdinis erant Sacerdotális, impéteret, in Levítam Lauréntium, qui non solùm ministério Sacramentórum, sed étiam dispensatióne Ecclesiásticæ substántiæ præeminébat, ímpius persecútor efférbuit: dúplicem sibi prædam de unius viri comprehensióne promíttens, quem si fecisset sacræ pecúniæ traditórem, fáceret étiam veræ Religiónis exsórtem. Armátur ítaque géminâ face homo pecúniæ cúpidus & veritátis inimícus: avarítiâ, ut rápiat aurum; impietáte, ut áuferat Christum. Póstulat sibi ab immaculáto Sacrárii Præsule opes Ecclesiásticas, quibus avidíssimus inhiábat, inférri. Cui Levita castíssimus ubi eas repósitas habéret osténdens, numerosissimos sanctórum paúperum óbtulit greges, in quorum victu atque vestítu inamissíbiles condíderat facultátes, quæ tantò intégriùs erant salvæ, quantò sánctiùs probabántur expénsæ.

LECTIO V. *Cap.* 3.

FRemit ergo prædo frustrátus, & in ódium Religiónis quæ talem divitiárum usum instituísset ardéscens, direptiónem thesáuri potióris aggréditur, apud quem nullam denariórum substántiam reperísset, ut illud depósitum, quo sacrátiùs erat dives, auferret. Renuntiáre Christo Lauréntium jubet, & solidíssimam illam Levítici ánimi fortitúdinem diris parat urgére supplíciis

19. Sancti pachomii abbatis – lectio propria – sim. dupl.

suppliciis, quorum ubi prima nihil óbtinent, vehementióra succédunt. Láceros artus, & multâ vérberum sectióne conscíssos, subjécto præcipit igne torréri: ut per cratem férream, quæ jam de fervóre contínuo vim in se habéret uréndi, conversórum altérnâ mutatióne membrórum, fieret cruciátus veheméntior, & pœna prodúctior.

LECTIO VI. *Cap.* 4.

NIhil óbtines, nihil próficis, sæva crudélitas: subtráhitur invéntis tuis matéria mortális, & Lauréntio in cœlos abeúnte, tu déficis. Flammis tuis superári caritátis Christi flamma non pótuit: & ségnior fuit ignis qui foris ussit, quàm qui intùs accéndit. Sævísti, persecútor, in Mártyrem: sævísti, & auxísti palmam, dum ággeras pœnam. Nam quid non ad victóriæ glóriam ingénium tuum répetit, quando in honórem transiérunt triúmphi, étiam instruménta supplícii? Gaudeámus ígitur, dilectíssimi, gáudio spiritáli: & de felicíssimo ínclyti viri fine gloriémur in Dómino, qui est mirábilis in sanctis suis, in quibus nobis & præsídium constítuit & exémplum, atque ità per univérsum mundum clarificávit glóriam suam, ut à solis ortu úsque ad occásum, Leviticórum lúminum coruscánte fulgóre, quàm clarificáta est Jerosólyma Stéphano, tam illústris fieret Roma Lauréntio.

IN III. NOCTURNO.

De Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

LECTIO VII. *c.* 9. *v.* 6. *ad* 9.

QUi parcè séminat, parcè & metet: & qui séminat in benedictiónibus, de benedictiónibus & metet. Unusquísque próut destinávit in corde suo, non ex tristítia, aut ex necessitáte: hílarem enim datórem díligit Deus. Potens est autem Deus omnem grátiam abundáre fácere in vobis: ut in ómnibus semper omnem sufficiéntiam habéntes, abundétis in omne opus bonum, sicut scriptum est: Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in séculum séculi.

LECTIO VIII. *v.* 10. *ad fin.*

QUi autem adminístrat semen seminánti, & panem ad manducándum præstábit, & multiplicábit semen vestrum, & augébit increménta frugum justítiæ vestræ: ut in ómnibus locupletáti, abundétis in omnem simplicitátem quæ operátur per nos gratiárum actiónem Deo. Quóniam ministérium hujus officii, non solùm supplet ea quæ desunt sanctis: sed étiam abúndat per multas gratiárum actiónes in Dómino, per probatiónem ministérii hujus, glorificántes Deum

in obediéntia confessiónis vestræ in Evangélium Christi, & simplicitáte communicatiónis in illos & in omnes, & in ipsórum obsecratióne pro vobis, desiderántium vos propter eminéntem grátiam Dei in vobis. Grátias Deo super inenarrábili dono ejus.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joánnem.

LECTIO IX. *c.* 12. *v.* 24. *ad* 26.

Granum frumenti Christianus.

DIxit Jesus Discípulis suis: Amen, amen dico vobis: Nisi granum fruménti cadens in terram mórtuum fúerit, ipsum solum manet. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 305. n. 1.

AGnóscit fides vestra granum quod in terram cécidit, & mórtuum multiplicátum est. Agnóscit, inquam, hoc granum fides vestra, quia ipsum hábitat in mente vestra. Hoc enim quod de seipso díxerit Christus, nullus ámbigit Christiánus. Sed planè illo mórtuo grano & multiplicáto, multa grana sunt sparsa in terram: ex quibus est & beátus Lauréntius, cujus seminatiónem hódie celebrámus. De illis autem granis sparsis toto orbe terrárum, quanta pulluláverit seges, vidémus, gaudémus, sumus: si tamen & nos per illíus grátiam ad hórreum pertinémus. Neque enim ad hórreum pértinet quidquid in ségete est. Eadem quippe plúvia útilis & nutritória, & tríticum pascit & páleam. Absit ut simul utrúmque in hórreo recondátur, quamvis simul utrúmque in agro nutriátur, & simul utrúmque in área triturétur.

Oratio.

DA nobis, quǽsumus, omnípotens Deus, vitiórum nostrórum flammas extínguere, qui beáto Lauréntio tribuísti tormentórum suórum incéndia superáre; Per Dóminum.

AD VESPERAS. *Commemoratio de S. Clara.*

Ant. Hæc dicit, ℣. Afferéntur, *p.* lix. *Oratio*, Fidéles, *p.* lxiij.

DIE XI.

IN FESTO SANCTÆ CLARÆ, Assisiæ Virginis, primæ Clarissarum Monialium Abbatissæ.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Virginis non Martyris, p. lvij. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex ejus vita à diversis Autor. scripta.

CLara, nóbili génere Assísii in Umbria nata, facultátibus in paúperes erogátis, século renuntiávit, & permóta præsértim sancti Francísci adhortatiónibus, arctíssimam vitæ ra-

tiónem ampléxa est. Plures ejúsdem Institúti sócias, & præ cæteris Hortulánam matrem & soróres sibi adjúnxit. Paupertátis ádeò amans fuit, ut ne Monastérium possessiónes habéret, ipsi étiam Gregório nono sufficiéntes réditus assignáre voléntis restíterit. Sarracénis Assísium obsidéntibus, & cœnóbium cui illa præerat jamjam invasúris, infírma ad portam duci vóluit, atque hóstibus óbjici, simul & præférri cápsulam argénteam ébore inclúsam, in qua sanctíssima Eucharístia servabátur. Cúmque coram Christo prostráta oráret ut soróres tutaréntur, vocem quasi púeri audívit: Ego vos semper custódiam. Iterúmque pro civitáte precáta, eámdem vocem audívit, dicéntem: Gravámina sustinébit, sed múnere meo defendétur. Tuncque Sarracéni divínitùs térriti, per ipsos quos conscénderant muros fugérunt. Tandem cum annis ferè quadragínta duóbus Monastérium rexísset, óbiit in Dómino.

Oratio. Fidéles, p. lxiij.

DIE XIII.

IN FESTO S. RADEGUNDIS, Francorum Reginæ, in urbe Pictaviensi Monialis, & Viduæ.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Viduæ, p. lxxij. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex S. Greg. Tur. S. Fortun. apud Mabill.

RAdegúndis, fília Bertharii Toringórum príncipis, Clotárii primi ex captíva conjux, beneficéntiam in paúperes, vigílias statas, & crebras oratiónes, cilícii usum, vini abstinéntiam, jejúnia, summam dénique vitæ asperitátem cum régia dignitáte conjúnxit. Clotário permitténte, ab aula discéssit: cúmque ad consílium sancti Medárdi monásticam vitam suscepísset, in Diáconam benedícta est. Pictávos proféćta, ibi ex munificéntia Regis Monastérium Vírginum sub régula sancti Cæsárii Arelaténsis cóndidit, impetravítque póstea à Concílio Turonénsi secúndo Congregatiónis suæ confirmatiónem. Cœnóbio sorórem Agnétem Abbatíssam præfécit, quam consecrávit sanctus Germánus Parisiénsis. Eâ autem pietáte Radegúndis sacrificium Eucharístiæ prosequebátur, ut in illíus usum panes própriis mánibus confíceret, quos divérsis suppeditábat Ecclésiis. Id illi máximè in Monastério curæ erat, ut pro Régibus indesinénter ibi preces Deo fíerent. Abiit ad Dóminum anno quingentésimo octogésimo séptimo. Corpus ejus terræ mandávit sanctus Gregórius Turonénsis, occupáto in Diœcési obeúnda, Merovæo Picta-

viénsi Epíscopo : cui tamen reservátum est, ut revérsus Missam celebráret, tumulóque opérculum impóneret.

Oratio.

DEus, cujus amóre, beáta Radegúndis ex aulæ tumúltu, spretis mundi illécebris, in solitúdinem evolávit; tríbue nobis, ex ejus imitatióne terréna despícere, & amáre cœléstia; Per Dóminum.

DIE XIV.

IN VIGILIA ASSUMPTIONIS Beatæ Mariæ Virginis.

Officium de Feria occurrente, addit. quæ sequuntur.

Duæ priores Lectiones de Scriptura occurrente, duabus posterioribus in unam junctis.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO III. *c.* 11. *v.* 27. & 28.

Quinam verè beati.

LOquénte Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba, dixit illi : Beátus venter qui te portávit. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Evang. Tract. 10. n. 3.

INténdat cáritas vestra. Proptéreà cùm Dóminus in turba admirábilis viderétur, fáciens signa & prodígia, & osténdens quid latéret in carne, admirátæ quædam ánimæ dixérunt : Felix venter qui te portávit. Et ille : Imò felíces qui áudiunt verbum Dei, & custódiunt. Hoc est dícere : & mater mea quam appellástis felícē, inde felix, quia Verbum Dei custódit : non quia in illa Verbum caro factum est; sed quia custódit ipsum Verbum Dei, per quod facta est, & quod in illa caro factum est. Hómines non gáudeant prole temporáli : exúltent, si spíritu jungúntur Deo.

℟. iij. Nihil mélius est quàm timor Dei; & * Nihil dúlcius quàm respícere in mandátis Dómini. *Eccli.* 23. 37. ℣. Beáti qui áudiunt verbum Dei, & custódiunt illud. *Luc.* 11. 28. * Nihil. Glória. Nihil.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. Cunctis diébus quibus nunc mílito, expécto donec véniat immutátio mea. *Job.* 14. 14.

Dicuntur Preces flexis genibus, p. 151.

Oratio.

DEus, qui virginálem úterum beátæ Maríæ in quo requiésceres, elígere dignátus es; da nobis Assumptiónis ejus Solémnia præveniéntibus, dignum in córdibus nostris habitáculum tuæ præparáre Majestáti; Qui vivis & regnas cum Deo Patre, in unitáte.

In suffragio de omnibus Sanctis, omittitur nomen B. M. Virginis.

AD HORAS, *Preces flexis genibus, ut in Psalterio. Oratio,* Deus, qui, *suprà.*

DIE XV.

IN ASSUMPTIONE

B. MARIÆ VIRGINIS.

✝ *SOLEMNE MAJUS.*

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona 2. toni D.

ADjúro vos, filiæ Jerúsalem, si invenéritis diléctum meum, ut nuntiétis ei, quia amóre lángueo. *Cant.* 5. 8.

Ant. 5. a. Totus desiderábilis, talis est diléctus meus, & ipse est amícus meus, filiæ Jerúsalem. *Cant.* 5. 16.

Ant. 1. D. Attenuáti sunt óculi mei suspiciéntes in excélsum. *Is.* 38. 14.

Ant. 6. F. Vocábis me, Dómine, & ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. *Job.* 14. 15.

Ant. 7. G. Vox diléćti mei pulsántis: Aperi mihi, soror mea, amíca mea, colúmba mea, immaculáta mea. *Cant.* 5. 2.

CAPITULUM. *Cant.* 2. 1. 2. 3.

EGo flos campi & lílium convállium. Sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter fílias. Sicut malus inter ligna sylvárum, sic diléctus meus inter fílios.

℞. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * Quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei? *Ps.* 41. 2. 3. ℣. Ad destinátum pérsequor, ad bravíum supérnæ vocatiónis Dei in Christo Jesu. *Philipp.* 3. 14. * Quando. Glória. *Resumitur* ℞. Sitívit.

Hymnus, O vos, æthérei, *infrà, ad II. Vesperas*, *p.* 493.

℣. In justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine; ℞. Satiábor, cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16. 15.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Delectáberis super Dómino, & sustóllam te super altitúdines terræ, & cibábo te hæreditáte Jacob patris tui; os enim Dómini locútum est. *Is.* 58. 14.

Oratio.

COncéde, quǽsumus, omnípotens Deus, ut Fidéles tui qui de gloriósa Assumptióne beátæ Vírginis Dei Genitrícis Maríæ lætántur, ejus intercessióne in hoc século grátiam, & in futúro glóriam percípere mereántur; Per eúmdem Dóminū.

Completorium, *p.* cij. *cum Psalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Regem surgéntem in occúrsum Matris, * Veníte, adorémus. 3. *Reg.* 2. 19.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu solemni.*

HYMNUS.

Quæ cœlo nova nunc ádditur hospes?
Sese tota poli régia pandit:
Ruptis Virgo Parens líbera vinclis,
Caro se próperat réddere Nato.

Quantum delítuit paúpere tecto,
Tantùm spléndida nunc fulget in astris:
Se veláre quibus mater amábat,
Densas Natus amat rúmpere nubes.

Olim quæ fúerat juncta marito,
Et de connúbio crédita Mater,
Totum jam cólitur nota per orbem,
Cum Matris títulis, íntegra Virgo.

Ancillæ tribuit quæ sibi nomen,
Cœlésti dóminans regnat in aula:
Quæ tot passa neces, Prolis amóre,
Jam secúra, suâ Prole triúmphat.

Nostras, tu nova lux, díscute noctes,
Tu, Regína, graves solve catenas:
Cœcos, stella maris, dírige cursus;
Da, quo tu frúeris, cérnere Natum.

Divinæ Sóboli qui dare Matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo Parens, glória Nato:
Quo fecúnda, tibi glória, Flamen. Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Psal. 18. Cœli enárrant, *p.* 37.

Ant. 2. D. En diléctus meus lóquitur mihi: Surge, própera, amíca mea, colúmba mea, formósa mea, & veni. *Cant.* 2. 10.

In divis. Psal. 18. Lex Dómini, *p.* 38.

Ant. 5. a. Ecce tu pulchra es, amíca mea; ecce tu pulchra es; óculi tui columbárum. *Cant.* 1. 14.

In Psal. 47. Magnus Dóminus, *p.* 134.

Ant. 8. G. Anima mea liquefácta est, ut diléctus meus locútus est. *Cant.* 5. 6.

℣. Concupíscet Rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44. 12.

De Libro Apocalýpsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio I. *c.* 11. *v.* 16. *ad* 19.

Vigínti quátuor senióres, qui in conspéctu Dei sedent in sédibus suis, cecidérunt in fácies suas, & adoravérunt Deum, dicéntes: Grátias ágimus tibi,

Dómine Deus omnípotens, qui es, & qui eras, & qui ventúrus es: quia accepísti virtútem tuam magnam, & regnásti. Et irátæ sunt Gentes, & advénit ira tua, & tempus mortuórum judicári, & réddere mercédem servis tuis Prophétis, & sanctis, & timéntibus nomen tuum pusíllis & magnis, & exterminándi eos qui corrupérunt terram. Et apértum est templum Dei in cœlo: & visa est Arca testaménti ejus in templo ejus.

℟. *j.* Fulcíte me flóribus, stipáte me malis; quia amóre lángueo. * Læva ejus sub cápite meo, & déxtera illíus amplexábitur me. *Cant.* 2. 5. 6. ℣ Coárctor desidérium habens dissólvi, & esse cum Christo. *Philipp.* 1. 23. * Læva ejus. Glória. * Læva ejus.

Lectio II. *c.* 12. *v.* 1. *ad* 6.

Et signum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta sole, & luna sub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna stellárum duódecim. Et in útero habens, clamábat partúriens, & cruciabátur ut páriat. Et visum est áliud signum in cœlo: & ecce draco magnus rufus, habens cápita septem, & córnua decem: & in capítibus ejus diadémata septem: & cauda ejus trahébat tértiam partem stellárum cœli, & misit eas in terram. Draco stetit ante mulíerem quæ erat paritúra: ut cùm peperísset, fílium ejus devoráret. Et péperit fílium másculum qui rectúrus erat omnes Gentes in virga férrea: & raptus est fílius ejus ad Deũ, & ad thronum ejus: & múlier fugit in solitúdinem, ubi habébat locum parátum à Deo.

℟. *ij.* Tota pulchra es, amíca mea; & mácula non est in te. * Veni de Líbano, sponsa mea, veni de Líbano, veni, coronáberis. *Cant.* n. 7. 8. ℣. Scient quia ego diléxi te. *Apoc.* 3. 9. * Veni de Líbano. Glória. * Veni de Líbano.

Lectio III. *v.* 15. *ad fin.*

Et misit serpens ex ore suo post mulíerem, aquam tanquam flumen, ut eam fáceret trahi à flúmine. Et adjúvit terra mulíerem, & apéruit terra os suum, & absórbuit flumen, quod misit draco de ore suo. Et irátus est draco in mulíerem: & ábiit fácere prælium cum réliquis de sémine ejus, qui custódiunt mandáta Dei, & habent testimónium Jesu Christi. Et stetit supra arénam maris.

℟. *iij.* Anteíbit fáciem tuam justítia tua, & glória Dómini cólliget te. * Tunc invocábis, & Dóminus exaúdiet; clamábis, & dicet: Ecce adsum. *Is.* 58. 8. 9. ℣. Novi ópera tua, & fidem, & caritátem tuam. *Apoc.* 2. 19. * Tunc. Glória. *Resumitur* ℟. Anteíbit fáciem tuam.

IN II. NOCTURNO.

In Psal. 44. Eructávit cor meum, *p.* 92.

Ant. 7. c. Quæ est ista quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol? *Cant.* 6. 9.

In divis. Psal. 44. Audi, filia; & vide, *p.* 93.

℣. *Ant.* 5. C. Odor unguentórum tuórum super ómnia arómata: favus distíllans lábia tua, sponsa; mel & lac sub lingua tua. *Cant.* 4. 10. 11.

In Psal. 84. Benedixísti, Dómine, *p.* 96.

Ant. 1. a. Vidérunt eam fíliæ, & beatíssimam prædicavérunt. *Cant.* 6. 8.

℣. Dómine, in voluntáte tua, ℟. Præstitísti decóri meo virtútem. *Ps.* 29. 8.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In Assumpt. B. M. V. 1. n. 1.

LECTIO IV.

VIrgo hódie gloriósa cœlos ascéndens, supernórum gaúdia cívium copiósis sine dúbio cumulávit augméntis. Hæc est enim cujus salutatiónis vox & ipsos exultáre facit in gaúdio, quos matérna adhuc víscera claudunt. Quòd si párvuli necdùm nati ánima liquefácta est, ut María locúta est; quid putámus quænam illa fúerit cœléstium exultátio, cùm & vocem audíre, & vidére fáciem, & beátâ ejus frui præséntiâ meruérunt? Nobis verò, caríssimi, quæ in ejus Assumptióne solemnitátis occásio, quæ causa lætítiæ, quæ matéria gaudiórum! Maríæ præséntiâ totus illustrátur orbis: ádeò ut & ipsa jam cœléstis pátria clárius rútilet virgíneæ lámpadis irradiáta fulgóre.Méritò proínde résonat in excélsis gratiárum áctio & vox laudis.

℟. iv. Quæ est ista, quæ * Ascéndit de desérto delíciis áffluens, innixa super diléctum suum? *Cant.* 8. 5. ℣. María, de qua natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matt.* 1. 16. * Ascéndit. Glória. * Ascéndit.

LECTIO V.

CIvitátem inquírimus, ad quam hódie María benedícta pervénit: in qua, si conscrípti cives sumus, dignum proféctò est, étiam in exílio, étiam super flúmina Babylónis, ejus nos recordári, ejus communicáre gaúdiis, ejus participáre lætítiam, maximéque eam, quæ tam copióso ímpetu lætíficat hódie civitátem Dei, ut sentiámus & ipsi stillicídia stillántia super terram. Præcéssit nos Regína nostra, præcéssit, & tam gloriósè suscépta est, ut fiduciáliter sequántur Dóminam sérvuli clamántes: Trahe nos post te; in odórem unguentórum tuórum currémus.

℟. v. Intulérunt Sacerdótes Arcam fœderis Dó-

mini in locum suum, id est, ad oráculum templi, * In Sancta sanctórum, subter alas Chérubim. 2. *Par.* 5. 7. ℣. Apértum est templum Dei in cœlo: & visa est Arca testaménti ejus in templo ejus. *Apoc.* 11. 19. * In. Glória. * In.

Lectio VI. n. 1. 2.

ADvocátam præmísit peregrinátio nostra, quæ tanquam Júdicis Mater, & Mater misericórdiæ, supplíciter & efficáciter salútis nostræ negótia pertractábit. Pretiósum hódie munus terra nostra diréxit in cœlū: ut dando & accipiéndo, felíci amicitiárum fœdere copuléntur humána divínis, terréna cœléstibus, ima summis. Illò enim ascéndit fructus terræ sublímis, unde data óptima, & dona perfécta descéndunt. Ascéndens ergo in Altum Virgo beáta, dabit ipsa quoque dona homínibus. Quidni daret? Siquidem nec facúltas ei deésse póterit, nec volúntas. Regína cœlórum est; miséricors est; dénique Mater est unigéniti Fílii Dei. Nihil enim sic potest potestátis ejus seu pietátis magnitúdinem commendáre, nisi fortè aut non créditur Dei Fílius honoráre Matrem, aut dubitáre quis potest omninò in afféctum caritátis transísse Maríæ víscera, in quibus ipsa quæ ex Deo est Cáritas, novem ménsibus corporáliter requiévit.

℟. vj. Tenuísti, Dómine, manum déxteram meam, & * In voluntáte tua deduxísti me, & cum glória suscepísti me. *Ps.* 72. 24. ℣. Vidi, & ecce óstium apértum in cœlo; & vox prima quam audívi, tanquam tubæ loquéntis mecum dicens: Ascénde huc. *Apoc.* 4. 1. * In. Glória. *Resumitur* ℟. Tenuísti.

IN III. NOCTURNO.

In Psal. 86. Fundaménta ejus, *p.* 135.

Ant. 3. à. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi, & fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2. 3.

In Psal. 96. Dóminus regnávit, exúltet, *p.* 45.

Ant. 4. A. Diléctus meus mihi, & ego illi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 2. 16.

In Psal. 97. Cantáte Dómino.... quia mirabília, *p.* 98.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea: ténui eum, nec dimíttam. *Cant.* 3. 4.

℣. Posuísti, Dómine, in cápite ejus corónam, ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20. 4.

De Cántico Canticórum.

Lectio VII. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 6.

OSculétur me ósculo oris sui: quia melióra sunt úbera tua vino, fragrántia unguéntis óptimis. Oleum effúsum nomen tuum: ídeò adolescéntulæ dilexérunt te. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. Introdúxit me Rex

in cellária sua : exultábimus & lætábimur in te, mémores úberum tuórum super vinum : recti díligunt te. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem, sicut tabernácula Cedar, sicut pelles Salomónis. Nolíte me consideráre quòd fusca sim, quia decolorávit me sol. Fílii matris meæ pugnavérunt contra me, posuérunt me custódem in víneis : víneam meam non custodívi. Indica mihi, quem díligit ánima mea, ubi pascas, ubi cubes in merídie, ne vagári incípiam post greges sodálium tuórum.

℟. *vij*. Sedit Rex super thronum suum ; * Positúsque est thronus Matri Regis, quæ sedit ad déxteram ejus. 3. *Reg*. 2. 19. ℣. Raptus est Fílius ejus ad Deum & ad thronum ejus. *Apoc*. 12. 5. * Positúsque. Glória. * Positúsque.

Lectio VIII. *c*. 6. *v*. 8. *ad finem*, *& c*. 7. *v*. 1.

UNa est colúmba mea, perfécta mea, una est matris suæ, elécta genitríci suæ. Vidérunt eam fíliæ, & beatíssimam prædicavérunt : regínæ & concubínæ, & laudavérunt eam. Quæ est ista, quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta ? Descéndi in hortum nucum, ut vidérem poma convállium, & inspícerem si floruíſſet vínea, & germináſſent mala púnica. Nescívi : ánima mea conturbávit me propter quadrígas Abínadab. Revértere, revértere, Sulámitis : revértere, revértere, ut intueámur te. Quid vidébis in Sulámite, nisì choros castrórum ? Quàm pulchri sunt gressus tui in calceaméntis, fília príncipis !

℟. *viij*. Hábuit grátiam & misericórdiam coram Rege super omnes mulíeres, & * Pósuit diadéma regni in cápite ejus, fecítque eam regnáre. *Esther*. 2. 17. ℣. Quia respéxit Dóminus humilitátem Ancíllæ suæ. *Luc*. 1. 48. * Pósuit diadéma. Glória. * Pósuit diadéma.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio IX. *c*. 1. *v*. 41. *ad* 49.

Cantica Elisabeth & Mariæ.

REpléta est Spíritu sancto Elísabeth, & exclamávit voce magnâ, & dixit ad Maríam : Benedícta tu inter mulíeres, & benedíctus fructus ventris tui. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbýteri.

Expos. in Luc. Cap. 1.

TAnto, inquit María, me Dóminus támque inaudíto múnere sublimávit, quod non ullo linguæ offício explicári, sed ipso vix intími péctoris afféctu váleat comprehéndi. Et ideò totas ánimæ vires in agéndis gra-

tiárum laúdibus óffero, totum in contemplánda magnitúdine ejus cui non est finis, quidquid vivo, séntio, discérno, gratulánter impéndo: quia & ejúsdem Jesu, id est, Salutáris, spíritus meus ætérnâ divinitáte lætátur, cujus mea caro temporáli conceptióne fetátur. Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ; ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Cujus humílitas respícitur, rectè beáta ab ómnibus cognominánda gratulátur. Quia fecit mihi magna qui Potens est: Solet ánima illa cui Dóminus magna fácere dignátur, dignis eum præcóniis magnificáre, & ad consórtes ejúsdem voti ac propósiti potest cohortándo dícere: Magnificáte Dóminum mecum, & exaltémus nomen ejus ínvicem.

℟. ix. Convertísti, Dómine, planctum meum in gaúdium mihi: * Conscidísti saccum meum, & circumdedísti me lætítiâ, ut cantet tibi glória mea. *Ps.* 29. 12. 13. ℣. Mihi vívere Christus est, & mori lucrum. *Philipp.* 1. 21. * Conscidísti. Glória. *Resumitur* ℟. Convertísti, Dómine.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Magnificáte Dóminum mecum: ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. *Ps.* 33. 4.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. g. Pulchra es, amíca mea, suávis, & decóra sicut Jerúsalem. *Cant.* 6. 3.

Ant. 2. c. Implébit Dóminus splendóribus ánimam tuam, & ossa tua liberábit; & eris quasi hortus irríguus. *Is.* 58. 11.

Ant. 3. *a.* Hódie Dóminus nomen tuum ità magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum. *Judith.* 13. 25.

Ant. 8. G. Sta.

CANTICUM JUDITH. *c.* 15. *v.* 23. *ad* 25.

Triumphatricis encomium.

Benedícta es tu fília à Dómino Deo excélso, * præ ómnibus muliéribus super terram.

Benedíctus Dóminus, * qui creávit cœlum & terram;

Qui te diréxit * in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum:

Quia hódie nomen tuum ità magnificávit, * ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum.

Glória Patri.

Ant. Sta in excélso; & circúmspice ad Oriéntem, & vide colléctos fílios tuos. *Bar.* 5. 5.

Ant. 2. *D.* Invoca Dóminum; & lóquere Regi pro nobis; & líbera nos de morte. *Esth.* 15. 3.

Capitulum. *Eccli.* 47. 13.

Dominus exaltávit in ætérnum cornu ejus, & dedit illi testaméntum regni, & sedem glóriæ.

Hymnus.

Parata cùm te póscerent,
O Virgo, cœli prǽmia,
Purum sacrátis ártubus
Amor resólvit spíritum.

Sed victa partu mors tuo,
Te labis expértem nequit,
Suis nec audet stríngere,
Vitæ Paréntem néxibus.

O qualis inter óbvios
Regína scandit Cœlites!
Quàm pulchra celsæ próxima
Sedi Tonántis ássidet!

Amicta sole Fémina,
Lunámque subjéctam premens,
Bisséna cui cingunt caput
Fulgóre miro sídera.

O tu, cliéntûm cui preces,
Cui vota cordi, Júdicem
Præbére nobis, quod potes,
Patróna, placátum velis.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula. Amen.

℣. Magna est glória ejus, ℟. In Salutári tuo, Dómine. *Ps.* 20. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. C. Dixit ei Rex: Pete, Mater; neque enim fas est, ut avértam fáciem tuã. 3. *Reg.* 2. 20.

Oratio.

Veneránda nobis, Dómine, hujus diéi Festívitas opem cónferat salutárem, in qua sancta Dei Génitrix mortem súbiit temporálem, nec tamen mortis néxibus déprimi pótuit, quæ Fílium tuum Dóminum nostrum Jesum Christum de se génuit incarnátum; Qui tecum vivit.

Ad Horas, *Doxologia.*

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Pulchra es.

Capitulum. 2. *Reg.* 23. 4.

Sicut lux auróræ, oriénte sole, manè absque núbibus, rútilat.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui natus es de María Vírgine. *Matt.* 1. 16.

Canon *proprius, ad calcem Breviarii.*

AD TERTIAM.

Ant. Implébit.

Capitulum. *Tob.* 13. 23.

Benedíctus Dóminus, qui exaltávit eam; & sit regnum ejus in sécula seculórum super eam.

℟. *breve.* Lætábor in misericórdia tua, Dómine, * Allelúia, allelúia. ℟. Lætábor. ℣. Quóniam respexísti humilitátem meam. * Allelúia. Glória. ℟. Lætábor. *Ps.* 30. 8.

℣. Secúndùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, ℟. Consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam. *Ps.* 93. 19.

AD SEXTAM.

Ant. Hódie.

flos - vox dilecti mei ecce iste venit saliens in montibus transiliens colles. Cant. 2:8. ... lecto meo et dilectus meus mihi. Qui pascitur inter lilia - Cant. 6:2.

Capitulum. *Eccli.* 50. 7. 8.

Effúlsit in templo Dei, quasi arcus refúlgens inter nébulas glóriæ, & quasi flos rosárum, in diébus vernis.

℟. *breve.* Astitit Regína à dextris tuis, Deus, * Allelúia, allelúia. ℟. Astitit. ℣. In vestitu deauráto, circúmdata varietáte. * Allelúia. Glória. ℟. Astitit. *Ps.* 44. 10.

℣. Audívit, & lætáta est Sion : ℟. Et exultavérunt fíliæ Judæ. *Ps.* 96. 8.

AD NONAM.

Ant. Invoca. + 2a

Capitulum. *Eccli.* 24. 1. 2.

In Deo honorábitur, & in médio pópuli sui gloriábitur, & in ecclésiis Altíssimi apériet os suum, & in conspéctu virtútis illíus gloriábitur.

℟. *breve.* Mémores erunt nóminis tui, * Allelúia, allelúia. ℟. Mémores. ℣. In omni generatióne & generatiónem. * Allelúia. Glória. ℟. Mémores. *Ps.* 44. 18.

℣. Pópuli confitebúntur tibi in ætérnum ; ℟. Et in séculum séculi. *Ps.* 44. 18.

AD VESPERAS.

In Psal. 109. Dixit Dóminus, *p.* 26.

Ant. 4. E. Magnificáta est ánima mea hódie, præ ómnibus diébus meis. *Judith.* 12. 18.

In Psal. 112. Laudáte, púeri, *p.* 27.

Ant. 5. C. Exultábit ánima mea in Deo meo, quia índuit me vestiméntis salútis. *Is.* 61. 10.

In Psal. 121. Lætátus sum, *p.* 146.

Ant. 2. D. In Sion firmáta sum ; & in civitáte sanctificáta simíliter requiévi. *Eccli.* 24. 15.

In Psal. 126. Nisi Dóminus ædificáverit, *p.* 70.

Ant. 1. D. Ego quasi terebínthus exténdi ramos meos ; & rami mei honóris & grátiæ. *Eccli.* 24. 22.

In Psal. 147. Lauda, Jerúsalem, Dóminum, *p.* 99.

Ant. 7. d. Quasi cedrus exaltáta sum in Líbano, & quasi cypréssus in monte Sion. *Eccli.* 24. 17.

Capitulum. *Eccli.* 24. 16.

Radicávi in pópulo honorificáto, & in parte Dei mei hæréditas illíus, & in plenitúdine Sanctórum deténtio mea.

HYMNUS.

O Vos, æthérei, plaúdite, Cives !
Hæc est illa dies clara triúmpho,
Quâ Matrem plácidâ morte solútam
Natus sídereâ súscipit aulâ.
Quæ non, Virgo, tibi dona repéndit !
Cœli divítias éxplicat omnes :
Verbum vestíeras carne ; vicíssim
Te Verbum próprio lúmine vestit.
Qui velo látuit carnis, apérti

+ 3a. Læva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me. Cant. 2:6
+ 4a Ego dilecto meo, et ad me conversio ejus

Pleno te sátiat Núminis haustu;
Et quem virgíneo lacte cibásti,
In jugem tibi dat se Deus escam.

O concessa tibi quanta potéstas!
Per te quanta venit grátia terris!
Cunctis Cœlítibus célsior una;
Solo facta minor, Virgo, Tonánte.

Quæ Regína sedes próxima Christo,
Alto de sólio, vota tuórum
Audi: namque potes fléctere Natum,
Virgo mater, amas nos quoque natos.

Divinæ Sóboli qui dare Matrem
In terris vóluit, glória Patri;
Cujus Virgo Parens, glória Nato;
Quo fecúnda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Vultum tuum deprecabúntur, ℟. Omnes dívites plebis. *Ps.* 44. 13.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. *a.* Fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1. 49.

Nulla fit Commemoratio, nisì occurrat aut concurrat dies Dominica.

Completorium, *p.* cij. *cum Psalmis de Dominica.*

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
ASSUMPTIONIS
B. M. VIRGINIS,
Quæ est tertii Ordinis.

Omnia ut in Die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria.

AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium dicitur ritu ~~*duplici*~~. simplici.

Tres Antiphonæ, ℣. *&* ℟℟℟. *ex Nocturno Festi, secundùm Feriam.*

Duæ priores Lectiones de Scriptura occurrente, duabus posterioribus in unam junctis. Tertia Lectio propria, ut infrà.

Non dicitur ℣. Glória Patri, *nisì in fine ultimi* ℟. *cujusque Nocturni, quod resumitur tantùm à Reclamatione.*

AD LAUDES
MATUTINAS.

Ant. sola. 5. C. Magna eris, & nomen tuum nominábitur in univérsa terra. *Judith.* 11. 21.

AD VESPERAS.

Ant. sola. 7. c. Rex dedit Regínæ ómnia quæ vóluit & petívit ab eo. 3. *Reg.* 10. 13.

Dominica *intra Octavam occurrente, totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio & Proprio de Tempore, incipiendo à I. Vesperis, quæ sunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem. Fit Commemoratio Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus, sed sinè Lectione.*

Si Dies Octava fit Dominica, Officium Octavæ anticipatur, & de eo fit in Sabbato.

DIE XVI.
IN FESTO
SANCTI ROCHI,
Laïci.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius S. Laïci, p. lj. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO II.
Ex Bolland. & aliis.

ROchus, circa séculi décimi tértii finem, in civitáte Montispéssuli equéstri génere natus, utróque parénte mórtuo, post facultátes magna ex parte paupéribus erogátas, Románam peregrinatiónem aggréssus est. Peste in Itália tunc grassánte, strénuam per nosocómia in ægrotórum ministériis exhíbuit óperam. Quod cùm tam Romæ quàm áliis in úrbibus præstitisset, novíssimè apud Placéntiam ipse pestiléntiâ corréptus est: ubi in magna rerum inópia, mira patiéntiæ & fídei specímina præbuit. Recuperátâ sanitáte, cùm in pátriam reverterétur, inter bellórum tumúltus pro exploratóre comprehénsus, ipsíque pátruo mínimè ágnitus, in cárcerem, eo jubénte, conjícitur. Ibi per quinquénnium acerbíssima quæque perpéssus, óbiit, eâ sanctitátis opinióne, ut statim pópulo persuásum fúerit, quoscúmque peste laborántes, Rochi patrocínio salútem esse consecutúros. Quod cùm sæpè áliàs, tùm máximè Concílii Œcuménici Constantiénsis témpore comprobátum dícitur. Nam cùm ea in urbe pestis ánteà crudéliter sæviret, delátâ Patrum decréto per vicos & cómpita civitátis in solémni Supplicatióne Rochi imágine, statim quiévit. Hinc ubíque locórum ejus imágines expósitæ, & sacélla, témplaque sub ejus nómine Deo dicáta fuérunt.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthǽum.

LECTIO III. *c.* 24. *v.* 7. *ad* 13.
Signa ultimi adventûs.

DIxit Jesus Discípulis suis: Consúrget gens in gentem, & regnum in regnum: & erunt pestiléntiæ, & fames, & terræ motus per loca. Et réliqua.

Homília sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris.
Lib. de Mortal.

DOminus próvidæ vocis hortátu instruens, & docens, & præparans, atque corróborans Ecclésiæ suæ pópulum ad omnem tolerántiam futurórum, bella, & fames, & terræ motus, & pestiléntias per loca síngula exúrgere prænuntiávit, & cécinit. Et ne inopinátus nos, & novus rerum infestántium metus quáteret, magìs ac magìs in novíssimis tempóribus advérsa crebréscere antè præmónuit. Fiunt ecce quæ dicta sunt. Regnum Dei, fratres dilectíssimi, esse cœpit in próximo: jam terrénis cœléstia, & magna parvis, & cadúcis ætérna suc-

cédunt. Quis hîc anxietátis & sollicitúdinis locus est? Ejus est enim mortem timére, qui ad Christum nolit ire. Ejus est ad Christum nolle ire, qui se non credat cum Christo incípere regnáre.

Oratio.

SUbvéniat nobis, quǽsumus, Dómine, beáti Rochi potens apud te intercéssio, quæ iræ tuæ flagélla à nobis avértat, & tuæ nos reconcíliet Majestáti; Per Dóminum.

Comm. de Oct. Assumpt.

Ant. Dixit, ℣. Magna, *Oratio*, Veneránda, *p.* 492.

D I E X V I I.

D E O C T A V A.

Sermo sancti Procli Epíscopi.

In S. Deip. Orat. 5. *Hab. in Conc. Ephes.*

L E C T I O I I I.

QUamvis ómnium Sanctórum memóriæ mirábiles sint, nihil tamen diéi hujus Solémniis æquále ad glóriam. Abel propter sacrifícium celebrátur; Abraham propter fidem præclaris laúdibus cumulátur; Móyses tanquam Legislátor prædicátur; Elías ut Zelótes testimónium habet; David ut pater Mystérii in carne peráctí commendátur. Verùm nihil tale est, qualis est Dei Génitrix María. Ipsa enim, quem illi in ænígmate vidérunt, incarnátum in útero portávit. Cunctas res creátas, ô homo! cogitatióne percúrre, & vide an quidquam sit æquále vel majus Maríâ Deíparâ. Terram undique lustra, cœlos mente scrutáre, invisíbiles omnes virtútes cógita, ac pérspice num sit in univérsis creátis áliud ejúsmodi miráculum.

D I E X V I I I.

D E O C T A V A.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In Assumpt. B. M. V. 4. n. 1.

L E C T I O I I I.

NOn est quod me magìs deléctet, sed nec quod térreat magìs, quàm de glória Vírginis Matris habére sermónem. Ecce enim si in ea laudávero virginitátem, mihi multæ vírgines post eam vidéntur offérri. Si humilitátem prædicávero, inveniéntur fortè vel pauci, qui, docénte Fílio ejus, mites facti sunt & húmiles corde. Si magnificáre volúero misericórdiæ ejus multitúdinem, sunt áliqui misericórdiæ viri, étiam & mulíeres. Unum est in quo nec primam símilem visa est, nec habére sequéntem, gáudia matris habens cum virginitátis honóre.

D I E X I X.

D E O C T A V A.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In Assumpt. B. M. V. 4. n. 1.

L E C T I O I I I.

DE Vírginis glória nec silére devótio pátitur, nec dignum áliquid stérilis concípere cogitátio, aut inerudíta potest locútio partu-

ríre. Hinc est quòd & ipsi cœléstis cúriæ Príncipes in consideratióne tantæ novitátis clamant, non sinè admiratióne: Quæ est ista, quæ ascéndit de desérto, delíciis áffluens? Ac si maniféstiùs dicant: Quanta est hæc, aut unde ei ascendénti útique de desérto affluéntia tanta deliciárum? Nec enim pares inveniúntur delíciæ vel in nobis, quos in civitáte Dómini lætíficat flúminis ímpetus, qui à vultu glóriæ voluptátis torrénte potámur. Quæ est ista, quæ de sub sole, ubi nihil est nisì labor, & dolor, & afflíctio spíritûs, ascéndit delíciis spirituálibus áffluens? Quídni delícias díxerim, virginitátis decus cum múnere fecunditátis, humilitátis insígne, distillántem caritátis favum, misericórdiæ víscera, plenitúdinem grátiæ, prærogatívam glóriæ singuláris?

Vesperæ *de Sequenti, cum Commem. de Octava.*

Die XX.

In Festo

S. BERNARDI,

Claravallensis Abbatis, & Ecclesiæ Doctoris.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius S. Doctoris, p. xxx. additis quæ sequuntur.

Lectio II.

Ex ejus vita à plurib. scripta, & ex ejus operibus.

Bernárdus, Fontánis ad castrum Divionénse nobílibus & piis paréntibus natus, anno ætátis vigésimo secúndo, in Cisterciénsi Monastério religiósam vitam ampléxus est. Tantos ibi fecit in pietáte progréssus, ut à Stéphano Abbáte Cisterciénsi, ad construéndum Claravallénse Monastérium, júvenis licèt, missus fúerit. Cujus loci pósteà designátus Abbas, à Guillélmo Catalaunénsi benedictiónem accépit. Ibi pro victu pulménta sæpiùs ex fagi fóliis confécta, panis ex hórdeo, mílio, & vícia. Ibi labor assíduus, húmiles casæ, solitúdo ingens in magna fratrum multitúdine, silentiíque tanta observántia, ut nihil præter laborántium strépitus & voces laudántium Deum pénitùs audirétur. Pro asserénda Ecclésiæ Cathólicæ doctrína, labóres propè infinítos sustínuit, variísque vocátus Concíliis intérfuit. Pontificátum asséruit Innocéntio secúndo, quem Petrus Leónis, usurpáto Anacléti secúndi nómine, Româ expúlerat. Ad eúmdem Pontíficem, Henrícum primum Angliæ Regem, Anglicanósque Epíscopos redúxit. Mediolanénses & Aquitános ad unitátem Ecclésiæ revocávit: Ducémque Guillélmū Partheníaci, expósitâ cum obtestatióne ob óculos ejus treméndâ Hóstiâ, ádeò térruit; ut ille, abjécto schísmate, ad saniórem mentem redíerit. Imperatórem Lothárium jus investiturárum

sibi vindicántem à suscéptis consíliis dimóvit. Victóri pseudopontífici persuásit, ut Innocéntio obsequerétur. Subórtum inter eúmdem Innocéntium & Ludovícum séptimum Fránciæ Regem dissídium Bernárdus pacis sequéster dirémit. Jussu Eugénii tértii, qui discípulus ipsíus fúerat, concionánte Bernárdo, sacra in Saracénos expedítio suscépta est: quæ tamen felícem éxitum non hábuit. Hinc multórum agitátus est dictériis, quæ patientíssimè tulit. Quinque Episcopátus oblátos recusávit. Multa scripsit, ex quibus appáret eum doctrínâ pótiùs divínitùs trádità, quàm labóre comparátâ instrúctum fuísse. Sexagínta tres annos natus, miráculis plúribus éditis, in Monastério Claravallénsi obdormívit in Dómino, anno Christi millésimo centésimo quinquagésimo tértio.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Marcum.

Lectio III. c. 10. v. 28. ad 30.

Præmium omnia relinquentibus promissum.

CŒpit Jesu Petrus dícere: Ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te. Et réliqua.

Homilía sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 22. inter diversf. n. 1. 2.

IN via estis, fratres, quæ ducit ad vitam, in via recta & impollúta quæ ducit ad civitátem sanctam Jerúsalem illam, quæ líbera est, quæ sursùm est, quæ est mater nostra. Arduus quidem ascénsus ejus, útpotè per ipsam montis summitátem incísus: sed via compendiósior labóris magnitúdinem, vel témperat, vel exclúdit. Vos autem tam felíci facilitáte, quam fácili felicitáte, viam istam non solùm itis, sed cúrritis: quia exoneráti estis & accíncti, nihil pónderis super dorsa portántes. Felíces ígitur vos, qui vos & vestra, sinè omni exceptiúncula, reliquístis, per ipsum montis vérticem iter fácitis ei qui ascéndit super Occásum: Dóminus nomen illi. Defédite vobis hanc prærogatívam, quòd Apóstoli ad visum & ad verbum, vos ad audítum & núntium credidístis. Sic state in Dómino, caríssimi, ut quemádmodum illi in fame & siti, in frígore & nuditáte, in labóribus, & jejúniis, & vigíliis, & cœteris observántiis justítiæ, viam régiam tenuérunt: sic & vos, etsi non eórum méritis, tamen exercítiis aliquátenùs coæquáti, dicátis Dómino Deo vestro, cùm venéritis ante thronum glóriæ ipsíus: Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti, annis quibus vídimus mala.

Oratio.

DEus, qui beátum Bernárdum Abbátem caritátis fervóre succénsum,

in Ecclésia tua lucére simul & ardére fecísti; ejus intercessióne concéde, quǽsumus, paris nos caritátis spíritu fervéntes, coram te semper ut filios lucis ambuláre; Per Dóminum.

Commemor. de Octava.

DIE XXI.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In Assumpt. B. M. V. 4. n. 1.

LECTIO III.

ASCéndens de desérto Regína mundi, étiam Angelis sanctis, ut canit Ecclésia, speciósa facta est & suávis in delíciis suis. Désinant tamen desérti hujus mirári delícias, quia Dóminus dedit benignitátem, & terra nostra dedit fructum suum. Quid miréntur de terra desérta Maríam ascéndere delíciis affluéntem? Miréntur pótiùs paúperem Christum de cœléstis regni plenitúdine descendéntem. Longè enim amplióri miráculo dignum vidétur, Dei Fílium pauló minùs ab Angelis minorári, quàm Dei Matrem super Angelos exaltári. Illíus síquidem exinanítio facta est replétio nostra: illíus misériæ mundi delíciæ sunt. Dénique cùm dives esset, propter nos pauper factus est, ut nos ejus inópiâ ditarémur. Sed & crucis ignomínia, credéntium facta est glória.

VESPERÆ *Duplices de Die Octava.*

Omnia ut in I. Vesperis Festi, servato ritu duplici minori. Omittitur ℟. Oratio, Dignáre, infrà, ad Laudes, p. 500.

DIE XXII.

IN OCTAVA ASSUMPTIONIS B. M. VIRGINIS.

Et Commemoratione Voti Ludovici XIII. Francorum Regis.

Duplex minus.

Omnia ut in Die, servato ritu duplici minori, exceptis quæ sequuntur.

Officii Nocturni Antiphona, ℣. & ℟℟℟. sumuntur ex Noct. Diei secundùm Feriam.

LECTIO II.

Ex Declarat. Lud. XIII. datâ die 10. Febr. an. 1638.

HOdie celebrátur memória solémnis illíus Voti, quo Ludovícus décimus tértius, Francórum Rex, se súaque tutélæ beátæ Maríæ Vírginis commendávit, Edícto propósito in hæc verba. Beatíssimam & gloriosíssimam Vírginem, in speciálem regni nostri Patrónam assuméntes, eídem speciáli modo Nos, nostrum sceptrum, nostram corónã, nostrósque omnes súbditos dicámus & consecrámus. Cujus nostri mancipátûs ne memória apud pósteros éxcidat, mandámus fieri, post Vésperas diéi Festi Assumptiónis, Processiónem ritu & apparátu quàm máximè so-

+ commemoratio S. Philiberti abbatis semi-dupl. cum lectione. —

lémni, in síngulis dominatiónis nostræ Ecclésiis, tam Cathedrálibus, quàm Parochiálibus & Conventuálibus cujuscúmque civitátis & pagi: præcipiéntes ínsuper, quátenùs superióres Cúriæ & locórum Optimátes dictæ Processióni intérsint. Móneant étiam Epíscopi pópulos omnes nostros, ut peculiári erga beatíssimam Vírginem devotióne afficiántur, ipsiúsque patrocínium die illâ solémni implórent: ut fretum ádeò poténtis Patrónæ subsídio regnum nostrum, ab ómnibus hóstium tutum sit insídiis, diutúrnâ gaúdeat pace, Deúsque óptimus máximus tantâ in eo colátur reveréntiâ, ut Nos, subditíque omnes ad beátum finem cui sumus omnes cónditi, téndere ac perveníre felíciter valeámus.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio III. *c.* 1. *v.* 41. *ad* 49.

Cantica Elisabeth & Mariæ.

Repléta est Spíritu sancto Elísabeth, & exclamávit voce magnâ, & dixit ad Maríã: Benedícta tu inter mulíeres, & benedíctus fructus ventris tui. Et réliqua.

Homília sancti Andréæ Creténsis Epíscopi.

In S. Annuntiationem.

Benedícta tu inter mulíeres. Verè quidem benedícta: nam benedíxit te Deus suum tabernáculum, quando patérnâ glóriâ eximiè plenum Hóminẽ Christum Jesum eúmdem Deum, ex quibus ac in quibus perféctus constat natúris, incomprehénsâ ratióne útero gestásti. Benedícta tu inter mulíeres, quæ cœléstem thesaúrum in quo sunt omnes thesaúri sapiéntiæ & sciéntiæ abscónditi, in virginitátis tuæ invioláto thálamo nihil angustátum compléxa es. Benedícta tu in muliéribus, quæ sola benedictiónem hæreditáte consecúta es, quam Deus per Abraham Géntibus promíserat. Benedícta tu in muliéribus, quam generatiónes beátam dicunt, quam reges gloríficant, quam príncipes venerántur, cujus vultum dívites plebis deprecántur, ac post quam vírgines, quà sequéntes, quà præeúntes, in templum Regis unà conténdunt. Benedícta tu in muliéribus, quam Isáias Prophéticis óculis videns, Propheríssam & Vírginem appellávit. Verè benedícta tu, quam Ezéchiel Oriéntem prænuntiávit, & portam clausam per quam Deus solus tránseat, & quæ íterùm clausa máneat.

Oratio. +

Dignáre, Dómine, in die quâ Fílii tui Genitrícem super choros Angelórum exaltátam recólimus, óculis misericórdiæ Francórum réspicere Impérium,

+ Commemoratio S. [illegible] martyr, cum lectione. — [illegible]

quod tutélæ ejúsdem Genitrícis Rex piíssimus voto perpétuo commendávit; Per eúmdem Dóminum.

Ad Vesperas, *Comm. de S. Joanna Francisca, Vidua.*

Ant. Quæ verè vídua est. ℣. Dóminus, *p.* lxxij. *Oratio*, Omnípotens, *infrà.*

DIE XXIII.

IN FESTO S. JOANN. FRANCISCÆ, Viduæ, Instauratricis Ordin. Monial. Visitationis B. Mariæ Virginis.

Semiduplex.

Omnia de communi unius S. Viduæ, p. lxxij. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex ejus vita, & instrum. Canonizationis.

JOánna Francísca, Divióne clariſſimis nata paréntibus, ab ipsa infántia nihil puérile gessit in ópere: sed quâ ætáte plerísque nihil arrídet præter vana oblectaménta, hæc, præveniénte Dómino in benedictiónibus dulcédinis, à séculi nugis & delíciis abhorrébat, totóque ánimo religiónem spirábat & pietátem. Nobilíssimo viro in conjúgium trádita, líberos, fámulos, & quoscúmque sibi súbditos, fidei doctrínâ morúmque disciplínâ imbúere studiosíssimè allaborábat. Maríto in venatióne interémpto, se statim voto perpétuæ continéntiæ obstrínxit: útque inviolátam Christo Jesu fidem obligáret, stígmata ejus in córpore suo portáre vóluit, pectoríque sanctíssimum ejus Nomen candénti ferro inússit. A Sancto Francísco Salésio, quo spirituáli moderatóre utebátur, divínam voluntátem edócta, patrem deséruit & sócerum, ipsúmque fílium divínæ vocatióni obsisténtem, ac toto córpore in límine provolútum, transilíre & quasi proculcáre non dubitávit. Tum sacri Institúti à Visitatióne beátæ Maríæ Vírginis nuncupáti fundaménta jecit, misso voto id semper agéndi quod perféctius esse intellígeret. Cùm dénique verbo, exémplo, scriptísque ad pietátem & caritátem soróres accendísset, beáto éxitu consummáta est, anno millésimo sexcentésimo quadragésimo primo. Corpus ejus Molíno ubi decéssit Annecéium postéà translátum est: ipsámque ante & post óbitum miráculis insígnem Clemens décimus tértius Sanctórum albo inséruit.

Oratio.

OMnípotens & miséricors Deus, quo protegénte, Beáta Joánna Francísca tuo amóre succénsa, & admirábili spíritûs fortitúdine per omnes vitæ sémitas in via perfectiónis donáta, Ecclésiam tuam novâ prole illustrávit; ejus méritis & précibus, concéde, ut qui infirmitátis nos-

træ cónscii, de tua virtúte confidimus, cœléstis grátiæ auxílio, cuncta nobis adversántia vincámus; Per Dóminum.

Vesperæ *de Sequenti, cum Commem. de S. Joanna Francisca.*

Die XXIV.

In Festo

S. BARTHOLOMÆI, Apostoli.

Duplex majus.

Omnia de Communi Apostolorum, p. j. additis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Ex Euseb. S. Hier. & Usuar.

Bartholomǽus, unus ex Duódecim quos elégit Jesus & Apóstolos nominávit, post ejus Ascensiónem, accépto Spíritu sancto, in Indiam proféctus, Christi fidem, ut scribit Eusébius in História Ecclesiástica, fertur illis géntibus prædicásse, & Evangélium Matthǽi Hebráicis conscríptum lítteris reliquísse: quod quidem ad Pantǽni témpora, qui penetrávit usque ad Indos, servátum esse memorátur. Id ipsum tradit & sanctus Hierónymus in Libro de Scriptóribus Ecclesiásticis. Pantǽnus, inquit, in Indiam, rogátus ab illíus gentis legátis, missus est à Demétrio Alexandríæ Epíscopo: ubi réperit Bartholomǽum, unum de duódecim Apóstolis, advéntum Dómini Jesu juxta Matthǽi Evangéliũ prædicásse, quod Hebráicis lítteris scriptum, revértens Alexandríam, secum détulit. Fide Gentílibus prædicátâ, Bartholomǽus vitam Martýrio consummávit.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 33. in Cap. 9. Matt.

Lectio V.

Viden Ministérii magnitúdinem? Viden Apostolórum dignitátem? Nihil sensíbile jubéntur dícere, nec sicut Móyses & Prophétæ prióres, sed nova quædam & inexpectáta. Neque enim tália ipsi prædicábant, sed terram & terréna bona: hi autem regnum cœlórum, & quæ ibi sunt ómnia. Neque inde solùm hi majóres sunt, sed étiam ex obediéntia. Neque enim recúsant, neque cunctántur, sicut véteres illi: sed etiámsi perícula, bella & intolerabília mala áudiant, cum obsequéntia multa, imperáta suscípiunt, útpotè qui regni sint Præcónes.

Lectio VI.

Et quid mirum, ínquies, si nihil durum & ásperum prædicatúri, súbitò paruérunt? Quid dicis? Nihil durum prædicáre jussi sunt? Non audis cárceres, abductiónes ad mortem, bella civília, universórum ódium?

Quæ ómnia ipsis pauló pòst eventúra esse dicébat. Illos namque mittit Præcónes, ut áliis innúmera bona concílient: illos verò intolerabília mala passúros esse dicit & prænúntiat.

IN III. NOCTURNO.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

LECTIO VII. *c.* 12. *v.* 1. *ad* 13.

OBsecro vos, fratres, per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum. Et nolíte conformári huic século, sed reformámini in novitáte sensûs vestri: ut probétis quæ sit volúntas Dei bona, & benéplacens, & perfécta. Dico enim per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos: Non plus sápere quàm opórtet sápere, sed sápere ad sobrietátem: & unicuíque sicut Deus divísit mensúram fidei. Sicut enim in uno córpore multa membra habémus, ómnia autem membra non eúmdem actum habent, ità multi unum corpus sumus in Christo, sínguli autem alter altérius membra. Habéntes autem donatiónes secúndùm grátiam quæ data est nobis differéntes, sive prophetíam secúndùm ratiónem fidei, sive ministérium in ministrándo, sive qui docet in doctrína, qui exhortátur in exhortándo, qui tríbuit in simplicitáte, qui præest in sollicitúdine, qui miserétur in hilaritáte. Diléctio sinè æmulatióne: Odiéntes malum: adhæréntes bono, caritáte fraternitátis ínvicem diligéntes, honóre ínvicem præveniéntes, sollicitúdine non pigri, spíritu ferventes, Dómino serviéntes, spe gaudéntes, in tribulatióne patiéntes, oratióni instántes, necessitátibus sanctórũ communicántes, hospitalitátem sectántes.

LECTIO VIII. *v.* 14. *ad finem.*

BEnedícite persequéntibus vos: benedícite, & nolíte maledícere. Gaudére cum gaudéntibus, flere cum fléntibus, idípsum ínvicem sentiéntes, non alta sapiéntes, sed humílibus consentiéntes, nolíte esse prudéntes apud vosmetípsos, nulli malum pro malo reddéntes, providéntes, bona, non tantùm coràm Deo, sed étiam coràm ómnibus homínibus. Si fieri potest, quod ex vobis est, cum ómnibus homínibus pacem habéntes: non vosmetípsos defendéntes, caríssimi, sed date locum iræ. Scriptum est enim: Mihi vindícta; ego retríbuam, dicit Dóminus. Sed si esuríerit inimícus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi. Hoc enim fáciens, carbónes ignis cóngeres super caput ipsíus. Noli vinci à malo, sed vince in bono malum.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio IX. *c.* 6. *v.* 12. *ad* 19.

Apostolorum electio.

IN diébus illis, éxiit Jesus in montem oráre; & erat pernóctans in oratióne Dei. Et réliqua.

Homilia sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. Libr. 5. n. 43. 44.

ET erat, inquit, pernóctans in oratióne Dei. Spécies tibi datur, forma præscríbitur quam débeas æmulári. Quid enim te pro salúte tua fácere opórtet, quando pro te Christus in oratióne pernóctat? Quid te fácere cónvenit, cùm vis áliquod pietátis offícium adoríri, quando Christus missúrus Apóstolos, orávit priùs, & solus orávit? Nec usquam álibi, si non fallor, orásse cum Apóstolis repéritur: ubíque solus óbsecrat. Dei enim consílium humána vota non cápiunt: nec quisquam interiórum potest esse párticeps Christo. Vis scire quóniam mihi, non sibi oráverit? Vocávit, inquit, discípulos suos, & elégit duódecim ex ipsis, quos ad propagándum auxílium salútis humánæ, per terrárum orbem satóres fídei destináret. Simul advérte cœléste consílium: non sapiéntes áliquos, non dívites, non nóbiles: sed piscatóres & publicános, quos dirígeret, elégit: ne traduxísse prudéntiâ, ne redemísse divítiis, ne poténtiæ nobilitatísque auctoritáte traxísse áliquos ad suam grátiam viderétur: ut veritátis rátio, non disputatiónis grátia prævaléret.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui hujus diéi venerándam sanctámque lætítiam in beáti Apóstoli tui Bartholomæi Festivitáte tribuísti; da Ecclésiæ tuæ, quæsumus, & amáre quod crédidit, & prædicáre quod dócuit; Per Dóminum.

Ad Vesperas, *Commemoratio de S. Ludovico.*

Ant. Quæsívit Dóminus sibi virum juxta cor suum; & præcépit ei Dóminus ut esset dux super pópulum suum. 1. *Reg.* 13. 14.

℣. Prævenísti eum, Dómine, ℟. In benedictiónibus dulcédinis. *Ps.* 20. 4.

Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes, p.* 511.

Die XXV.

In Festo

SANCTI LUDOVICI, Regis Franciæ.

Duplex majus.

AD OFFICIUM Nocturnum.

Invitatorium. Deum, per quem Reges regnant, * Veníte, adorémus. *Prov.* 8. 15.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

Hymnus.

REx summe Regum, qui poténti Númine,
Quo sunt creáta regna nutu dívidis,

Dum

Dum thure fumant templa, voce pérsonant,
Audi profúsas Regis in laudem preces.

Nascens in ipsa Ludovícus púrpura,
Sceptris avítis parvus ádmovet manus;
Piáque ductu matris, ignárus mali,
Servíre Christo discit, ántequàm regat.

Justi sevérus cultor, urbes légibus,
Amóre cives cóntinens, hostes metu,
Pietáte cœlum flectit, aras éxcitat,
Deóque templa, tecta nudis érigit.

Mox Christiáni serus ultor sánguinis
Eménsus æquor, ínque littus bárbarum
Vexílla pandens, urget armis ímpios,
Unóque vitam pro Deo pacíscitur.

Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubérnans ómnia,
Per cuncta regnat seculórum sécula. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Sedit super sólium Dómini in Regem pro patre suo, & cunctis plácuit. 1. *Par.* 29. 23.

Ant. 2. D. Cùm adhuc esset puer, cœpit quǽrere Deum patris sui. 2. *Par.* 34. 3.

Ant. 8. c. Dóminus dedit illi glóriam regni, qualem nullus hábuit ante eum Rex. 1. *Par.* 29. 25.

℣. Invéni David servum meum; ℟. Oleo sancto meo unxi eum. *Ps.* 88. 21.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Dixísti, Dómine: * Pósui adjutórium in poténte, & exaltávi eléctum de plebe mea. *Ps.* 88. 20. ℣. Deus suscitávit Regem, cui testimónium pérhibens, dixit. *Act.* 13. 22. * Pósui.

℟. *ij.* Ingrediebátur proficiens atque succréscens, * Et Dóminus Deus exercítuum erat cum eo. 2. *Reg.* 5. 10. ℣. Invénit grátiam ante Deum. *Act.* 7. 46. * Et Dóminus.

℟. *iij.* Misericórdia & véritas custódiunt Regem; * Et roborábitur cleméntiâ thronus ejus. *Prov.* 20. 28. ℣. Qui custodíerit usque in finem ópera mea, dabo illi potestátem super gentes, & reget eas. *Apoc.* 2. 26. 27. * Et roborábitur. Glória. * Et roborábitur.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Præcépit Judæ, ut quǽreret Dóminum Deum patrum suórum, & fáceret legem & univérsa mandáta. 2. *Par.* 14. 4.

Ant. 5. a. Præcípiens Judícibus: Vidéte, ait, quid faciátis: non enim hóminis exercétis judícium, sed Dómini. 2. *Par.* 19. 6.

Ant. 7. d. Fecit pacem

super terram; & lætátus est Israël lætítiâ magnâ. 1. *Mach.* 14. 11.

℣. Véritas mea, & misericórdia mea cum ipso; ℟. Et in nómine meo exaltábitur cornu ejus. *Ps.* 88. 25.

LECTIO IV.

Ex ejus vita ab Autoribus variis scripta.

LUdovícus nonus, Francórum Rex, anno ætátis duodécimo, patri Ludovíco succéssit, regnúmque sub tutéla Blanchæ sapientíssimæ matris administráre cœpit. Hæc filium à púero sanctis documéntis instítuerat, dícere sólita: Mallem, fili, te vitâ & regno privátum, quàm lethális peccáti reum agnóscere. In ipso regni exórdio, viros spectátæ virtútis & prudéntiæ, cùm è Cléricis, tùm è láicis, in consílium adhíbuit: & Albigénses perduélles, patérnis jam armis impetítos, subégit. Rebus cum finítimis princípibus compósitis, totum se divíno cúltui promovéndo dedit. Duéllo & blasphémiis pénitùs extirpándis incúbuit: histriónes & joculatóres regno éxpulit. Benefícia Ecclesiástica nónnisì probátis persónis, neque jam áliud habéntibus, nisì illo abdicáto, conferébat. Adeò justítiæ studiósus fuit, ut quâcúmque transíret, illáta si qua forent à comitátu damna, inquíri jubéret ac resarcíri, & contra Saracénos profectúrus, mónitos per præcónem súbditos volúerit, ut qui læsi fortè essent, ipsum adírent, ómnibus factúrum satis.

℟. iv. Sedébam primus; * Cúmque sedérem quasi Rex, circumstánte exércitu, eram tamen mœréntium consolátor. *Job.* 29. 25. ℣. Sic decet nos implére omnem justítiam. *Matt.* 3. 15. * Cúmque.

LECTIO V.

TRicésimo ætátis anno, gravi morbo affèctus, accéptâ Cruce ab Epíscopo Parisiénsi, sacrum bellum vovit: & post áliquot annos, contráctis ingéntibus cópiis, matri commíssâ regni curâ, mare trajécit. Atque ubi primùm Saracénos in líttore astántes conspéxit, è navi in mare, ense distrícto, congressúrus insíliit, fugatísque hóstibus, Damiátam victor intrávit. Sed debilitáto póstmodùm ex lue exércitû, victus ipse captúsque est: neque per totum captivitátis tempus, Horárum Canonicárum, quas ubíque quotídie persolvébat, recitatiónem intermísit. Cùm de pace actum est, ipse conditiónes Saracénis dedit, mirántibus quòd victus victóribus leges impóneret. Pacto fœdere, Rex cum exércitu liber dimíttitur: cúmque in pecúnia numeránda, Saracénis non adverténtibus, errátum esset,

íntegrum pecúniæ pondus solvi vóluit, violáti pacti alióquin reis. Annos deínde círciter quátuor, quò Saracénos ad servándas induciárum conditiónes adígeret, in Syria commorátus, Christiános multos è vínculis erípuit, Gentíles fidei præcéptis ímbuit, & Christianórum urbes áliquot atque castra suis súmptibus instaurávit. Interím mater ejus migrat è vita: cujus ut mortem accépit, in génua prócidens, obórtis lácrymis, hæc verba prótulit: Grátias tibi ago, Dómine, qui matrem únicè diléctam quã ad tempus commodáveras, recepísti: ità sit, ut plácitum est coram te: sit nomen Dómini benedíctum.

℟. v. Justítiâ indútus sum, & vestívi me sicut vestiménto & diadémate judício meo. * Oculus fui cœco, & pes claudo, pater eram paúperum, *Job.* 29. 14. 15. 16. ℣. Superexáltat misericórdia judícium. *Jac.* 2. 13. * Oculus.

Lectio VI.

In Gálliam rédiens, navi propè Cyprum ad syrtes allísâ, coram sacra Eucharístia; cujus in navi asservándæ facultátem à Legáto Apostólico obtinúerat, suppliciter orans, ab imminénte naufrágii perículo liberátus est. Cúmque navis ad réliquum itíneris minùs tuta à nautis renuntiarétur, Rex pius, rejéctâ prócerum senténtiâ, in áliam transíre nóluit: ne sexcénti ferè hómines qui metu perículi ex eádem navi descendíssent, in ínsula remanérent, inde nunquam aut vix reversúri; malle se dicens, cum líberis & uxóre, Deo aúspice, perículum adíre, quàm sibi suísque cum tanto tótque hóminum damno consúlere. Post réditum, piis opéribus impénsiùs stúduit. Plúrima Lutétiæ aliísque in locis ædificávit aut perfécit monastéria, & paúperum hospítia. Frequens visébat ægrótos, quibus non súmptibus modò, sed & mánibus própriis ministrábat. In paúperes munificentíssimè próvidus, virgínibus dotem, provínciis annónæ inópiâ laborántibus aliménta, univérsis egéntibus necessária suppeditábat. Veste vulgári utebátur, cilício & jejúnio sæpè corpus affligébat, statis jejuniórum & Festórum diébus, cónjuge ábstinens. Cùm in Africam trajecísset, bellum dénuò Saracénis illatúrus, jámque captâ Carthágine, castra propè Tunétum in eórum conspéctu posuísset, mortem imminére séntiens, documénta Rege digna Christianíssimo, suâ manu conscrípta Philíppo fílio & successóri trádidit. Illúdque Davídicum próferens: Introíbo in domum tuam, adorábo ad templum sanctum tuum, & confitébor nómini tuo, Dómine,

ánimam Deo réddidit apud Carthâginem, anno ætátis quinquagésimo quinto, Christi verò millésimo ducentésimo septuagésimo.

℟. vj. Super salútem & spéciem * Diléxi sapiéntiam, & propósui pro luce habére illam; quóniam inextinguíbile est lumen ejus *Sap.* 7. 10. ℣. Omnia hæc custodívi à juventúte mea. *Matt.* 19. 20. * Diléxi. Glória. * Diléxi.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Induit se lorícam sicut gigas, & succínxit se arma béllica sua in prǽliis, & protegébat castra gládio suo. 1. *Mach.* 3. 3.

Ant. 7. d. Máximus in salútem electórum Dei, expugnáre insurgéntes hostes, ut consequerétur hæreditátem Israël, quam glóriam adéptus est! *Eccli.* 46. 2. 3.

Ant. 5. a. Impetum fecit contra gentem hostílem, & in descénsu pérdidit contrários. *Eccli.* 46. 7.

℣. Hi in cúrribus, & hi in equis; ℟. Nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus. *Ps.* 19. 8.

De Libro Sapiéntiæ.

Lectio VII. *c.* 7. *v.* 1. *ad* 9.

Sum quidem & ego mortális homo, símilis ómnibus, & ex génere terréni illíus qui prior factus est, & in ventre matris figurátus sum caro. Decem ménsium témpore coagulátus sum in sánguine, ex sémine hóminis & delectaménto somni conveniénte. Et ego natus accépi commúnem áerem, & in símiliter factam décidi terram, & primam vocem símilem ómnibus emísi plorans. In voluméntis nutrítus sum, & curis magnis; nemo enim ex régibus áliud hábuit nativitátis inítium. Unus ergo intróitus est ómnibus ad vitam, & símilis éxitus. Propter hoc optávi, & datus est mihi sensus: & invocávi, & venit in me spíritus sapiéntiæ: & præpósui illam regnis & sédibus, & divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus. Nec comparávi illi lápidem pretiósum: quóniam omne aurum in comparatióne illíus aréna est exígua; & tanquam lutum æstimábitur argéntum in conspéctu illíus.

℟. vij. Væ mihi! * Ut quid natus sum vidére contritiónem pópuli mei, & contritiónem civitátis sanctæ, & sedére illic, cùm datur in mánibus inimicórum? 1. *Mach.* 2. 7. ℣. Circuiérunt castra sanctórum, & civitátem diléctam. *Apoc.* 20. 8. * Ut quid.

Lectio VIII. *v.* 10. *ad* 14.

Super salútem & spéciem diléxi illam, & propósui pro luce habére illam: quóniam inextinguíbile est lumen illíus. Venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa, & innumerábilis honéstas per manus

illíus, & lætátus sum in ómnibus: quóniam antecedébat me ista sapiéntia, & ignorábam quóniam horum ómnium mater est. Quam sinè fictióne dídici, & sinè invídia commúnico, & honestátem illíus non abscóndo. Infinitus enim thesaúrus est homínibus: quo qui usi sunt, partícipes facti sunt amicítiæ Dei, propter disciplínæ dona commendáti.

℞. viij. Vindicábo gentem meam & Sancta, natos quoque nostros & uxóres: * Quia congregátæ sunt univérsæ gentes contérere nos. 1. *Mach.* 13. 6. ℣. Mori in Jerúsalem parátus sum, propter nomen Dómini Jesu. *Act.* 21. 13. * Quia.

Léctio Sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 19. *v.* 12. *ad* 26.

Boni servi remuneratio.

DIxit Jesus Discípulis suis parábolam hanc: Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 5. *de Civit. Dei. Cap.* 24

CHristiános quosdam Imperatóres non ideò nos felíces dícimus, quia vel diútiùs imperárunt, vel imperántes filios morte plácidâ reliquérunt, vel hostes Reipúblicæ domuérunt, vel inimícos cives advérsùs se insurgéntes, & cavére & opprímere potuérunt. Hæc & ália vitæ hujus ærumnósæ, vel múnera, vel solátia, quidam étiam cultóres dæmonum accípere meruérunt, qui non pértinent ad regnum Dei quò pértinent isti: & hoc ipsíus misericórdiâ factum est, ne ab illo ista, qui in eum créderent, velut summa bona desideráreut. Sed felíces eos dícimus, si justè ímperant, si inter linguas sublímiter honorántium, & obséquia nimis humíliter salutántium, non extollúntur, sed se hómines esse meminérunt: si suam potestátem ad Dei cultum máximè dilatándum, majestáti ejus fámulam fáciunt; si Deum timent, díligunt, colunt; si plus amant illud regnum, ubi non timent habére consórtes; si tárdiùs víndicant, fácilè ignóscunt; si eámdem vindíctam pro necessitáte regéndæ tuendǽque Reipúblicæ, non pro saturándis inimicitiárum ódiis éxerunt; si eámdem véniam non ad impunitátem iniquitátis, sed ad spem correctiónis indúlgent; si quod ásperè cogúntur plerúmque decérnere, misericórdiæ lenitáte & beneficiórum largitáte compénsant; si luxúria tantò eis est castigátior, quantò posset esse libérior; si malunt cupiditátibus pravis, quàm quibúslibet géntibus impe-

sáre: & si hæc ómnia fáciunt, non propter ardórem inánis glóriæ, sed propter caritátem felicitátis ætérnæ.

℟. ix. Símilis factus est leóni in opéribus suis, & sicut cátulus leónis rúgiens in venatióne, * Et persecútus est iníquos. 1. *Mach.* 3. 4. 5. ℣. Erat Deus cum eo, & erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus. *Act.* 7. 9. 10. * Et. Glória. * Et.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Dómine, in virtúte tua lætábitur Rex; ℟. Et super salutáre tuum exultábit veheménter. *Ps.* 20. 2.

Ant. 1. D. Quia díligit Deus Israël, & vult serváre eum in ætérnum, idcircò pósuit te super eum Regem. 2. *Par.* 9. 8.

Ant. 3. c. Vicísti famam virtútibus tuis: beáti viri tui, & beáti servi tui! 2. *Par.* 9. 6. 7.

Ant. 6. F. Dóminus constítuit te Regem, ut fáceres judícium & justítiam. 3. *Reg.* 10. 9.

Ant. 5. a. Fáciens.

CANTICUM. *Sap. c.* 9. *v.* 10. *ad* 12.

Postulat Princeps à Deo sapientiam.

MItte, Dómine, sapiéntiam tuam de cœlis sanctis tuis: * & à sede magnitúdinis tuæ;

Ut mecum sit, & mecum labóret; * ut sciam quid accéptum sit apud te.

Scit enim illa ómnia & intélligit, * & dedúcet me in opéribus meis sóbriè, & custódiet me in sua poténtia.

Et erunt accépta ópera mea, & dispónam pópulum tuum justè, * & ero dignus sédium patris mei.

Glória Patri.

Ant. Fáciens fáciet Dóminus tibi dómino meo domum fidélem. 1. *Reg.* 25. 28.

Ant. 2. D. Bénedic, Dómine, dómui servi tui, ut sit in sempitérnum coram te. 2. *Reg.* 7. 29.

CAPITULUM. *Deut.* 17. 20.

NOn elevétur cor Regis in supérbiam super fratres suos, neque declínet in partem déxteram vel sinístram, ut longo témpore regnet ipse & filii ejus.

HYMNUS.

TEMPLA nunc fument, resonéntque cantu:
En triumpháto Lodoícus hoste,
Quærit ætérnas, tibi militándo,
Christe, corónas.

HIc tuos ardet reparáre cultus:
Hic gregem tuto fugitívum ovíli
Reddit: hic armis tua Christiánis
Sacra tuétur.

BELLICÆ vixdùm memor ille laudis,
Cuncta qui subdit, tibi servit uni;

Imperes unus, satis imperábit,
Te duce, Princeps.
STAT tuâ fidens ope, fortiórque
Sumit ex ipsis ánimos ruínis:
Jura dat victus, sedet inter ipsos
Arbiter hostes.
SUMMA laus summo super astra Patri;
Fílio compar Hómini Deóque;
Nec tibi dispar, utriúsque sacri
Nexus amóris.
Amen.

℣. Deus, judícium tuum Regi da; ℟. Et justítiam tuam filio Regis. *Ps.* 71. 2.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. *a.* Nunc ergo, Dómine Deus, verbum quod locútus es super servum tuum & super domum ejus, súscita in sempitérnum, & fac sicut locútus es. 2. *Reg.* 7. 25.

Oratio.

DEus, qui beátum Regem Ludovícum de terréno regno ad cœléstis regni glóriam transtulísti; ejus, quǽsumus, méritis & intercessióne, Regis Regum Jesu Christi Filii tui facias nos esse consórtes; Qui tecum vivit.

AD PRIMAM.

Ant. Quia.

CAPITULUM. *Prov.* 29. 14.

REx qui júdicat in veritáte paúperes, thronus ejus in ætérnum firmábitur.

℟. *breve.* Christe.

AD TERTIAM.

Ant. Vicisti.

CAPITULUM. 1. *Mach.* 3. 8. 9.

PErambulávit civitátes Juda, & pérdidit ímpios ex eis, & avértit iram ab Israël, & nominátus est usque ad novíssimum terræ.

℟. *breve.* Deus * Præcínxit me virtúte. ℟. Deus. ℣. Et pósuit immaculátam viam meam. * Præcínxit. Glória. ℟. Deus. *Ps.* 17. 33.

℣. Retríbuet mihi Dóminus, ℟. Secúndùm justítiam meam. *Ps.* 17. 21.

AD SEXTAM.

Ant. Dóminus.

CAPITULUM. *Jer.* 22. 16.

JUdicávit causam paúperis & egéni in bonum suum. Nunquid non ídeò quia cognóvit me? dicit Dóminus.

℟. *breve.* Tibi derelíctus est pauper, * Orphano tu eris adjútor. ℟. Tibi. ℣. Cóntere bráchium peccatóris. * Orphano. Glória. ℟. Tibi. *Ps. H.* 10. 14. 15.

℣. Dispérsit, dedit paupéribus, ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111. 9.

AD NONAM.

Ant. Bénedic.

CAPITULUM. *Eccli.* 47. 24.

DEus non derelinquet misericórdiam suam, & non corrúmpet, nec delébit ópera sua, neque perdet à stirpe nepótes Elécti sui.

℟. *breve.* Firmétur manus tua, * Et exaltétur déxtera tua. ℟. Firmétur.

℣. Justítia & judícium præparátio sedis tuæ. * Et exaltétur. Glória. ℟. Firmétur. *Ps.* 88. 14. 15.

℣. Regna propter veritátem, & mansuetúdinem, & justítiam; ℟. Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. *Ps.* 44. 5.

AD VESPERAS.

Ant. 3. a. Vidit Rex Angelum Dómini stantem inter cœlum & terram, & evaginátum gládium in manu ejus. 1. *Par.* 21. 16.

Ant. 4. f. Dixit ad Deum: Iste grex quid comméruit? Dómine Deus meus, vertátur, óbsecro, manus tua in me. 1. *Par.* 21. 17.

Ant. 2. D. Ægrotávit usque ad mortem, & orávit Dóminum. 2. *Par.* 32. 24.

Ant. 5. C. Præcépit fílio suo, dicens: Ego ingrédior viam univérsæ terræ: confortáre, & esto vir, & obsérva custódias Dómini Dei tui. 3. *Reg.* 2. 1. 2. 3.

Ant. 8. G. Benedíxit eos, & appósitus est ad patres suos, & defúnctus est. 1. *Mach.* 2. 69. 70.

CAPITULUM. 4. *Reg.* 23. 25.

Similis illi non fuit ante eum Rex, qui revertarétur ad Dóminum in omni corde suo, & in tota ánima sua, & in univérsa virtúte sua.

HYMNUS.

Cœlesti, Lódoix, lúmine fúlgidus,
Tellúrem pátriam próvidus áspice;
Ex altóque poli prótege vértice
Nostræ Lília Fránciæ.

Raptas barbáricis exúvias plagis,
Dilectos cíneres turba fréquens colit;
Hâc te gaudet ovans parte supérstitem
Ingens præsídium sibi.

Placatus précibus Omnípotens tuis,
Fecúndo sóbolem gérmine régiam
In longos vóluit stirpe satos tuâ
Dudùm créscere súrculos.

Illos contínuo flúmine grátiæ,
Rex ætérne poli, munífícus riga,
Fructus ferre pios ut váleant simul
Nobis & sibi fértiles.

Immortale tibi, summe Pater, decus
Qui reges, pópulos, régnaque témperas;
Immortális honor sit quoque Fílio;
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

℣. Potens in terra erit semen ejus: ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Ps.* 111. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Semen ipsius obtínuit hæreditátem; ut vidérent omnes fílii Israël, quia bonum est óbsequi sancto Deo. *Eccli.* 46. 11. 12. ✝

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. c. Omnis ánima Potestátibus sublimióribus

✝ Commemoratio D. ~~[illegible]~~ Ioseph. [illegible] Calasanctii [illegible]

súbdita sit: non est enim Potéstas nisi à Deo. *Rom.* 13. 1.

Hymnus, Grates, perácto jam die, *p.* 158.

Capitulum. 1. *Petr.* 2. 13. 14.

Subjécti estóte omni humánæ creatúræ propter Deum: sive Regi, quasi præcellénti: sive dúcibus, tanquam ab eo missis ad vindíctam malefactórum, laudem verò bonórum.

℞. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 1. f. Benedictióne tuâ, Dómine, benedicétur domus Servi tui in sempitérnum. 2. *Reg.* 7. 29. 26.

Die XXVII.

In Festo

SANCTI CÆSARII, Arelatensis Episcopi & Ecclesiæ Doctoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Doctoris, p. xxx. *additis quæ sequuntur.*

Lectio III.

Ex Mabill. & variis Hist. Ecclesi.

Cæsárius, pátriâ Cabillonénsis, monastérii Lirinénsis primùm Mónachus, tùm Abbas, ob exímiam doctrínæ & virtútum famam, Æónio in Sede Arelaténsi, invítus licèt, subrogátur. Mox próvidus Pastor de cunctórum salúte sollícitus, instítuit ut Tértiæ, Sextæ, & Nonæ Officium in sancti Stéphani Basílica Clérici quotídie persólverent, quò láici & pœniténtes quotidiáno possent Officio interésse. Lectióni sacræ Scriptúræ & verbi divíni prædicatióni cùm se totum dedísset, ab Aláríco Wisigothórum rege, propter impósitum sibi proditiónis crimen, Burdígalam míttitur. Sedi suæ pósteà restitútus, proditiónis íterùm à Judǽis & hæréticis falsò insimulátus, post víncula & cárcerem, Ravénnam ad Theodoricum Itáliæ regem míttitur: à quo post cógnitam ipsíus sanctimóniam, magnis munéribus donátus, eleemósynis & miráculis clarus, Arelátem rédiit. Plúribus intérfuit Concíliis, quibus & plerúmque præfuit. Dénique postquàm, Floriáno teste, vixit inter bárbaros pius, inter bella pacátus, pater orphanórum, pastor egéntium, & Cathólicæ régulam disciplínæ dictis factísque demónstrans, migrávit ad Dóminum, & sepúltus est in monastério Vírginum quod ipse Arelâte condíderat.

Oratio, Deus, qui, *p.* xxxiv. 26. +

Vesperæ *de Sequenti, cum Commemoratione de S. Cæsario.*

Die XXVIII.

In Festo

SANCTI AUGUSTINI, Hipponensis Episcopi, & Ecclesiæ Doctoris.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius

Commemoratio s. Cæsario — vespera a capitulo d. Sulp. … Sen. … — et lectio —

S. Doctoris, p. xxx. additis quæ sequuntur.

LECTIO II.

Ex ejus operib. Possid. & aliis.

AUgustínus, Tagástæ in Africa natus, adoléscens in amóres illícitos & Manichæórum hǽresim impégit. Verùm Ambrósii sermónibus motus, & novæ vitæ institútum cógitans, cùm diu multúmque secum ipse luctátus esset, tandem insólitâ voce admónitus ut légeret, ex verbis Apóstoli in quæ íncidit, derepéntè mutátus est, & ab Ambrósio aliquántò pòst, annum agens tricésimum tértium, in Páschate baptizátus. Revérsus in Africam, rus se recépit, ut uni Deo vacáret. Hippónem evocátus, ut virum ipsíus audiéndi cúpidum Deo lucrarétur, raptus à pópulo invítus Présbyter civitátis ordinátus est à Valério Epíscopo. Tum Augustínus monastérium intra Ecclésiam instítuit, & cum Dei servis vívere cœpit, secúndùm régulam sub Apóstolis constitútam. Véritus Valérius jam sénior, ne sibi Augustínus ab áliis Ecclésiis præriperétur, obtínuit à Primáte Carthaginénsi, ut sibi adhuc vivénti darétur co-Epíscopus. In Episcopátu commúnem vitæ ratiónem quam Présbyter instítuerat, cum Cléricis ténuit. Vestis ejus ac supéllex nec nítida nímiùm, nec abjécta. Ità frugáli & parcâ mensâ utebátur, ut, nónnisi propter hóspites & infirmos, carnes ad legúmina & ólera adhibéret. Acérrimus contra omnes hǽreses Cathólicæ veritátis propugnátor, Manichǽos, quos statim à baptísmo aggréssus fúerat, tum scriptis, tum públicis disputatiónibus confutávit. Arianórum hǽresim singulári veritátis illustratióne profligávit. Ecclésiæ unitátem advérsùs Donatístas validíssimè tutátus est. Grátiam Christi à Pelagiánis impugnátam invictíssimè assséruit: eorúmque in Semipelagiánis relíquias, morti jam próximus, représsit. Advérsùs Paganórum calúmnias & erróres, Religiónem Christiánam eruditíssimo præsértim ópere de Civitáte Dei, vindicávit. In Confessiónum ac Retractatiónum libris, à se gesta scriptaque, magna cum humilitáte sevérus judex recénsuit. De Scriptúra váriis tractátibus sapientíssimè disséruit. Difficíllimas quæstiónes undequáque sibi propósitas suis epístolis enodávit. Eum Theodósius júnior nominátim invitávit ad Sýnodum Ephesínam in causa Nestórii: sed morte prævéntus, Concílio interésse non pótuit. Obdormívit in Dómino, anno ætátis septuagésimo

sexto, Christi quadringentésimo trigésimo. Testaméntum nullum fecit: quia unde fáceret, ait Possídius, Christi pauper non hábuit.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthǽum.

LECTIO III. *c.* 5. *v.* 13. *ad* 19.

Apostoli, sal terræ.

DIxit Jesus Discípulis suis: Vos estis sal terræ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

De serm. Dom. in monte. sec. Matt. Lib. I. n. 16. 17.

OSténdit Dóminus fátuos esse judicándos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectántes, vel inópiam metuéntes, amíttunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auférri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur? Id est: Si vos per quos condiéndi sunt quodámmodo pópuli, metu persecutiónum temporálium, amiséritis regna cœlórum, qui erunt hómines per quos à vobis error auferátur, cùm vos elégerit Deus, per quos errórem áuferat cœterórum? Vos estis lumen mundi. Quómodo dixit supériùs Sal terræ, sic nunc dicit Lumen mundi. Nam neque supériùs ista terra accipiénda est, quam pédibus corpóreis calcámus, sed hómines qui in terra hábitant, vel étiam peccatóres, quorum condiéndis & extinguéndis putóribus Apostólicum salem Dóminus misit. Et hîc mundum, non cœlum & terram, sed hómines qui sunt in mundo, vel díligunt mundum, opórtet intélligi, quibus illuminándis Apóstoli missi sunt.

Oratio.

DEus, qui ad asseréndam grátiæ tuæ jura, beátum Augustínum Doctórem in Ecclésia suscitásti; concéde, ut quæ, te docénte, faciénda cognóvimus, éadem, te adjuvánte, éxequi valeámus; Per Dóminum.

AD VESPERAS, *Commemoratio Decollationis S. Joannis Baptistæ.*

Ant. Ego replétus sum fortitúdine Spíritûs Dómini, judício & virtúte, ut annúntiem Jacob scelus suum, & Israël peccátum suum. *Mich.* 3. 8.

℣. Docébo iníquos vias tuas, Dómine; ℟. Et ímpii ad te converténtur. *Ps.* 50. 15.

Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes, p.* 518.

DIE XXIX.

IN FESTO DECOLLATIONIS S. JOANNIS BAPTISTÆ.

Semiduplex.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Dóminum, dantem Voci suæ vocem virtútis, * Veníte, adorémus. *Ps.* 67. 34.

Commemoratio de S. Juliano — lectio — [illegible] de S. Monica, prop. — [illegible] ad vesperas —

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu simplici.*

Hymnus.

IMpune Vati non erit: ímpotens
Totum furórem fémina cólligit;
Iræque causas aggerándo,
Exstímulat fera corda regis.

Quid non, libído, cogis adúltera!
Dantur caténis innócuæ manus:
At alligári veritátis
Néscia vox sua jura servat.

Christum, vel atro cárceris in specu,
Præco fidélis núntiat; & suos,
Divína patránti magístro,
Discípulos jubet ire testes.

Vinctus triúmphat: tu pávitans fremis,
Tyránne; cæcum mens malè cónscia
Quatit flagéllum: stricta Vatem
Impávidum fériet secúris.

Sit summa Patri, súmmaque Fílio,
Sanctóque compar glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

Ant. 8. c. Dicébat Joánnes Heródi: Non licet tibi habére uxórem fratris tui. *Marc.* 6. 18.

Ant. 3. a. Adjécit Heródes & hoc super ómnia, & inclúsit Joánnem in cárcere. *Luc.* 3. 20.

Ant. 7. d. Volens Heródes Joánnem occídere, tímuit pópulum, quia sicut Prophétam eum habébant. *Matt.* 14. 5.

℣. Loquébar de testimóniis tuis, Dómine, in conspéctu regum; ℟. Et non confundébar. *Ps.* 118. 46.

Lectio I. & II. de Scriptura occurrente, duabus posterioribus in unam junctis.

℟. *j.* Impius, cùm in profúndum vénerit peccatórum, contémnit: * Sed séquitur cum ignomínia & oppróbrium. *Prov.* 18. 3. ℣. Die natális Heródis, saltávit fília Herodíadis in médio, & plácuit Heródi: unde cum juraménto pollícitus est ei dare quodcúmque postulásset. *Matt.* 14. 6. 7. * Sed.

℟. *ij.* Spes impiórum períbit. * Fortitúdo simplicis via Dómini, & pavor his qui operántur malum. *Prov.* 10. 28. 29. ℣. Petívit fília Herodíadis, dicens: Volo ut prótinùs des mihi in disco caput Joánnis Baptístæ. *Marc.* 6. 25. * Fortitúdo.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 3. *de Virg. Cap.* 6. n. 26. 29. 30.

Lectio III.

QUóniam Joánnis Prænúntii Christi non strictim prætereúnda est recordátio, interest ut quis, & à quibus, & quam ob causam, quómodo, & quo témpore sit occísus, advértere debeámus. Ab adúlteris justus occíditur, & à reis in

júdicem capitális scéleris pœna convértitur. Deínde prǽmium saltatrícis, mors est Prophétæ. Postrémò, (quod étiam omnes bárbari horrére consuevérunt) inter épulas atque convívia, consummándæ crudelitátis profértur edíctum: & à convívio ad cárcerem, de cárcere ad convívium, ferális flagítii circumfértur obséquium. Quanta in uno facínore sunt crímina! Quis non cùm è convívio ad cárcerem cursáre vidéret, putáret Prophétam jussum esse dimítti? Quis, inquam, cùm audísset natálem esse Heródis, solémne convívium, puéllæ optiónem eligéndi quod vellet datam, missum ad Joánnis absolutiónem non arbitrarétur? Quid crudelitáti cum delíciis? Quid cum funéribus voluptáti? Rápitur ad pœnam Prophéta conviváli témpore, conviváli præcépto, quo non cúperet vel absólvi: perímitur gládio, caput ejus affértur in disco. Hoc crudelitáti férculum debebátur, quo insatiáta épulis féritas vescerétur. Intuére, Rex acerbíssime, tuo spectácula digna convívio. Pórrige déxteram, ne quid sævítiæ tuæ desit: ut inter dígitos tuos rivi défluant sancti cruóris. Et quóniam non exsaturári épulis fames, non restíngui póculis pótuit inaudítæ sævítiæ sitis: bibe sánguinem scaturiéntibus adhuc venis exsécti cápitis profluéntem. Cerne óculos in ipsa morte, scéleris tui testes, aversántes conspéctum deliciárum. Claudúntur lúmina, non tam mortis necessitáte, quàm horróre luxúriæ. Os áureum illud exsángue, cujus senténtiam ferre non póteras, conticéscit: & adhuc times.

℟. iij. Viri misericórdiæ colligúntur, quia non est qui intélligat: * A fácie enim malítiæ colléctus est justus. *Is.* 57. 1. ℣. Heródes misit & decollávit Joánnem in cárcere; & allátum est caput ejus in disco, & datum est puéllæ. *Matt.* 14. 10. 11. * A fácie. Glória. * A fácie.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Tabéscere me fecit zelus meus, Dómine; ℟. Quia oblíti sunt verba tua inimíci mei. *Ps.* 118. 139.

Ant. 1. g. Leváre póteris fáciem tuam absque mácula, & eris stábilis, & non timébis. *Job.* 11. 15.

Ant. 2. D. Vocáberis ædificátor sépium, avértens sémitas in quiétem. *Is.* 58. 12.

Ant. 3. *a.* Firmásti cor tuum, & expandísti ad Deum manus tuas. *Job.* 11. 13.

In Canticum, Confitébor tibi, *p.* xij.

Ant. 4. f. Sicut solent cádere coram filiis iniquitátis, sic corruísti. 2. *Reg.* 3. 34.

Ant. 5. a. Impius in iniquitáte sua moriétur; tu autem ánimam tuam liberásti. *Ezech.* 3. 19.

Capitulum. *Prov.* 18. 2.

NOn récipit stultus verba prudéntiæ, nisi ea díxeris quæ versántur in corde ejus.

Hymnus.

ECce saltántis prétium puéllæ,
Fertur in disco caput amputátum:
Hæc cruentátis nova proferúntur
Fércula mensis.

Quæ rudes sylvis pópulos docébat,
Quæ Deum totâ resonábat aulâ,
Illa vox, eheu! gládio reséćta,
Muta silébit.

Occidit Vates: & adhuc timétur:
Vox silet Verbi: cruor ille clamat;
Sancta fratérni temeráta carpit
Fœdera lecti.

Nube sub densa Jubar involútum
Vénerat cœcis aperíre seclis:
Sole matúro, velut umbra, cessit
Lúcifer orbe.

Summa laus Patri, genitóque Verbo:
Et tibi compar, utriúsque Nexus,
Spíritus, semper, Deus unus, omni
Témporis ævo. Amen.

℣. Quæsiérunt ánimam meam; ℟. Et non proposuérunt te, Deus, in conspéctu suo. *Ps.* 85. 14.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. Quare réspicis, Dómine, super iníqua agéntes; & taces, devoránte ímpio justiórem se? *Hab.* 1. 13.

Oratio.

DEus, qui beátum Joánnem Baptístam, & nascéntis & moriéntis Filii tui Præcursórem esse voluísti; concéde, ut sicut ille veritátis & justítiæ Martyr occúbuit, ità nos pro veritáte & justítia ad mortem usque certémus; Per eúmdem.

AD PRIMAM.

Ant. Leváre.

Capitulum. *Prov.* 25. 26.

FOns turbátus pede, & vena corrúpta, justus cadens coram ímpio.

℟. *breve.* Christe.

AD TERTIAM.

Ant. Vocáberis.

Capitulum. 2. *Tim.* 2. 15.

SOllícitè cura teípsum probábilem exhibére Deo, operárium inconfusíbilem, rectè tractántem verbum veritátis.

℟. *breve.* Justítiam tuam, Deus, * Non abscóndi in corde meo. ℟. Justítiam. ℣. Veritátem tuam & Salutáre tuum dixi. * Non. Glória. ℟. Justítiam. *Ps.* 39. 11.

℣. Deféctio ténuit me, ℟. Pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam. *Ps.* 118. 53.

AD SEXTAM.

Ant. Firmásti.

Capitulum. *Jer.* 6. 27.
PRobatórem dedi te in pópulo meo robústum: & scies, & probábis viam eórũ.

℟. *breve.* Dixi iníquis: * Nolíte iníquè ágere. ℟. Dixi. ℣. Et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu. * Nolíte. Glória. ℟. Dixi. *Ps.* 74. 5.

℣. Vidi prævaricántes & tabescébam; ℟. Quia elóquia tua non custodiérunt. *Ps.* 118. 158.

AD NONAM.

Ant. Impius.

Capitulum. *Is.* 5. 22. 23.
VÆ, qui poténtes estis ab bibéndum vinum, & viri fortes ad miscéndam ebrietátem; qui justificátis ímpium pro munéribus, & justítiam justi aufértis ab eo.

℟. *breve.* Advérsùm me loquebántur, * Qui sedébant in porta. ℟. Advérsùm. ℣. Et in me psallébant qui bibébant vinum. * Qui. Glória. ℟. Advérsùm. *Ps.* 68. 13.

℣. Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, ℟. Et in retributiónes, & in scándalum. *Ps.* 68. 23.

AD VESPERAS.

Ant. 1. g. Accedéntes discípuli Joánnis, tulérunt corpus ejus, & sepeliérunt illud. *Matt.* 14. 12.

Ant. 2. D. Quod cùm audíſſet Jesus, secéſſit inde in navícula, in locum desértum seórsùm. *Matt.* 14. 13.

Ant. 3. *a.* Audívit Heródes Tetrárcha famam Jesu, & ait púeris suis: Hic est Joánnes Baptísta, ipse surréxit à mórtuis. *Matt.* 14. 1. 2.

Ant. 4. f. Ait Jesus: Elías jam venit, & non cognovérunt eum, sed fecérunt in eo quæcúmque voluérunt. *Matt.* 17. 12.

Ant. 5. a. Intellexérunt discípuli, quia de Joánne Baptísta dixíſſet eis Jesus. *Matt.* 17. 13.

Capitulum. *Eccli.* 7. 6.
NOli quǽrere fieri judex, nisi váleas virtúte irrúmpere iniquitátes; ne fortè extiméscas fáciem Poténtis, & ponas scándalum in æquitáte tua.

Hymnus.

OMnibus manat cruor ecce venis:
Hinc sitim longam sátia, tyránne,
Et cibos inter paterásque, puro
Sánguine liba.

Ut caput vidit dápibus parátis
Triste fumánti natitáre tabo;
Hæsit, impástis fremuítque, mensis
Fúneris autor.

Non tamen frontis grávitas serénæ
Ceſſit immíti violáta ferro:
Dura mitéscit, plácido sub ore,
Mortis imágo.

Sic suo rursùm Deus hunc præíre
Núntium Christo jubet, inferísque
Ferre præcónem nova liberándi

Gaúdia mundi.

Qui Deo plenus rígidis futúrum
Móribus Christum rudis exprimébat,
Débuit dirâ quoque morte totum
Réddere Christum.

Summa laus Patri, genitóque Verbo,
Et tibi compar, utriúsque Nexus,
Spíritus, semper, Deus unus, omni
Témporis ævo.
Amen.

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, ℟. Mors sanctórum ejus. *Ps.* 115. 15.

Ad Magnificat, *Ant.* 3. *a.* Dixit Jesus: Venit ad vos Joánnes in via justitiæ, & non credidístis ei. *Matt.* 21. 32.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Joánnes erat lucérna ardens & lucens. *Joan.* 5. 35.

Hymnus, Grates, perácto jam die, *p.* 158.

Capitulum. *Act.* 1. 5.

Joánnes quidem baptizávit aquâ; vos autem baptizabímini Spíritu sancto.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 6. F. Non surréxit, inter natos mulíerum, major Joánne Baptístâ. *Matt.* 11. 11.

Die XXXI.

In Festo
SANCTI VICTORIS,
Solitarii in Territorio Nannetensi.
Simplex.

Omnia de Communi unius S. Monachi, p. xliv. *additis quæ sequuntur.*

Lectio III.
Ex Mabill. Lobinæo, &c.

Victor, qui sexto aut séptimo flóruit século, apud vicum Campi-boni, in território Nanneténsi, reclúsus in parvo oratório, admirábili sanctitáte vixit: ibique, post mortem sepúltus, multis miráculis cláruit. Réferunt quòd Gaufrédus Comes Rhedonénsis, cùm colléctis advérsùs Judicaélem Cómitem Nanneténsem cópiis, nocte quâdam equos posuísset inter sacræ ædis rúdera quasi in loco profáno, omnes postridie, Deo hanc irreveréntiam puniénte, repérti sunt mórtui. Itèm quòd júvenis quidam, cùm veneránda sancti Solitárii ossa in ignem projecísset, penè exánimis corrúerit, nec fúerit sanitáti rédditus, nisì postquàm ejus pater deférri illum jussit ad sepúlchrum Sancti, & hujus opem, significáto sacrilégii summo dolóre, implorávit. Quidquid sit, de público & antíquo beáti Victóris cultu constat ex Officiis própriis Sanctórum Nanneténsium, quæ Festum ejus ponunt prídie Caléndas Septémbris, nécnon ex Martyrológiis.

Oratio.

Illúmina, Deus, intercedénte beáto Victóre, in te corda credéntium; ut tuo semper munímine protegámur; Per Dóminum.

COMMUNE

COMMUNE SANCTORUM.

PARS ÆSTIVA.

COMMUNE APOSTOLORUM.

Si festum sit Solemne minus aut infrà, Psalmi dicuntur de Feria in omnibus Horis : si verò Festum sit Annuale aut Solemne majus, in I. Vesperis & Completorio subsequente Psalmi dicuntur pariter de Feria ; sed in omnibus aliis Horis dicuntur Psalmi de Dominica. Idémque observatur in aliis Communibus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 2. toni D.

ISti sunt quos misit Dóminus, ut perámbulent terram. *Zach.* 1. 10.

Ant. 1. g. Sanctificábunt Sanctum Jacob, & Deum Israël prædicábunt. *Is.* 29. 23.

Ant. 8. G. Ædificábunt desérta à sæculo, & ruínas antiquas érigent, & instaurábunt civitátes desértas. *Is.* 61. 4.

Ant. 7. d. Scient in Géntibus semen eórum, & germen eórum in médio populórum. *Is.* 61. 9.

Ant. 6. F. Omnes qui víderint eos, cognóscent illos, quia isti sunt semen cui benedíxit Dóminus. *Is.* 61. 9.

CAPITULUM. *Is.* 16. 19.

HÆc dicit Dóminus : Mittam ex eis qui salváti fúerint, ad Gentes in mare, in Africam & Lýdiam, tendéntes sagíttam ; in Itáliam & Grǽciam ; ad ínsulas longè ; ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam.

In Duplicibus majoribus & suprà.

℟. Mittet id quod salvátum fúerit de domo Juda, & quod réliquum est, radícem deórsùm, & fáciet fructum sursùm : * Quia de Jerúsalem exíbunt relíquiæ, & salvátio de monte Sion. *Is.* 37. 31. 32. ℣. Scitóte quóniam propè est regnum Dei. *Luc.* 21. 31. * Quia. Glória. * Quia.

In Solemnibus minoribus aut suprà, resumitur ℟. Mittet. *Et sic in aliis Communibus.*

Hymnus.

Quos Christus ténebras
péllere méntibus,
(Ceu bisséna novi lúmina
fœderis)
Doctóres fidei mittit Apóstolos,
Festo cármine pángimus.

Ut nubes plúviis densa
salúbribus,
Veri feta cohors tránsvolat
æquora:
Christum voce tonat: fálsaque córruunt,
Verbi fúlmine, númina.

Veloces óperi quo
páritur salus,
Plures per lácrymas, dum
stérili sacrum
Fundunt semen agro, spem
simul aúreæ
Messis córdibus ínserunt.

Nec torménta movent
impávidos mori:
Docti dura pati, móllia
spérnere,
Fictas delícias, vánaque
lúdicra
Mundi, quàm benè dédocent!

His Christi réferunt
dógmata móribus,
Nascentísque gregis partúriunt
fidem,
Quam, ne degéneri péctore
décidat,
Fuso sánguine nútriunt.

Heu! nostris sua vox
aúribus ínsonans
Portátur, nec adhuc cordis
ahéneam
Mollit durítiem: da per eos
sata,
Da, Numen, frúticet
fides.

Sit laus summa Patri,
súmmaque Fílio:
Par sit, sancte, tibi glória,
Spíritus,
Quo donánte, ferunt lumen
Apóstoli
Fines orbis ad últimos.
Amen.

℣. Annuntiábitur Dómino generátio ventúra;
℟. Et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur. *Ps.* 21. 32.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. *c.* Pópulos vocábunt ad montem; ibi immolábunt víctimas justítiæ, qui inundatiónem maris quasi lac sugent, & thesaúros abscónditos arenárum. *Deut.* 33. 19.

Oratio, ut in Proprio Sanctorum.

Completorium *habetur post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM
NOCTURNUM.

Invitatorium. Apostolórum Magístrum & Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13. 13.

Repetitur Invit. Apostolórum. *Et sic in omnibus Communibus & omnibus Festis.*

Psalmus, Veníte, *p.* 2.

Si Festum sit Annuale, Solemne majus, aut Solemne minus, post singulos versus Psalmi Veníte, *repetitur ex integro Invitatorium. Si Festum sit Duplex majus, aut Duplex minus, post primum versum Psalmi* Veníte, *repetitur Invita-*

torium ex integro; post secundum versum, fit tantùm Reclamatio, * Veníte, adorémus: *& sic alternatim, ità ut factâ eâdem Reclamatione post* ℣. Sicut erat, *resumatur integrum Invitatorium. Si tandem Festum sit, aut Semiduplex, aut Simplex, post singulos versus Psalmi* Veníte, *fit tantummodo Reclamatio,** Veníte, adorémus. *Quâ factâ post* ℣. Sicut erat, *repetitur Invitatorium integrum.*

Hæc dicta sint pro singulis Communibus.

HYMNUS.

SUPREME, quales, Arbiter,
Tibi minístros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vasis amas commíttere!

HÆC nempè plena lúmine
Tu vasa frangi præcipis:
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu, nube scissâ, fúlgura.

TOTUM per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant:
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, corúscant, pérpluunt.

CHRISTUM sonant: versæ ruunt
Arces supérbæ dæmonum:
Circùm tubis clangéntibus,
Sic versa quondam mœnia.

FAC, Christe, cœléstes tubæ
Somno graves nos éxcitent:
Accénsa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Vocávit ad se Jesus quos vóluit ipse, & venérunt ad eum. *Marc.* 3. 13.

Ant. 5. a. Elégit duódecim ex ipsis, quos & Apóstolos nominávit. *Luc.* 6. 13.

Ant. 6. *F.* Dixit eis Jesus: Veníte post me, & fáciam vos fieri piscatóres hóminum. *Marc.* 1. 17.

℣. Constítues eos Príncipes super omnem terram;
℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. *Ps.* 44. 17. 18.

Benedictiones habentur post Psalterium, p. 161.

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente, nisi Festum sit Annuale aut Solemne majus; tunc enim habentur Lectiones propriæ. Et sic in omnibus aliis Communibus.

℟. j. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntiâ suâ à século. Domináruntes in potestátibus suis, * Hómines magni virtúte, & prudéntiâ suâ prædíti. *Eccli.* 44. 2. 3. ℣. Fecit Jesus ut essent duódecim cum illo. *Marc.* 3. 14. * Hómines.

Si Festum sit Annuale aut Solemne majus, factâ Reclamatione, dicitur Glória Patri. *Deinde repetitur Reclamatio Et sic in omnibus Responsoriis & omnibus Communibus.*

℟. *ij*. Antíqua ne intueámini; * Ecce ego fácio nova, & nunc oriéntur, útique cognoscétis ea. *Is.* 43. 18. 19. ℣. Vos dixi amícos; quia ómnia quæcúmque audívi à Patre meo, nota feci vobis. *Joan.* 15. 15. * Ecce.

℟. *iij*. Non est investigátio sapiéntiæ ejus, qui dat lasso virtútem, * Et his qui non sunt, fortitúdinem & robur multíplicat. *Is.* 40. 18. 19. ℣. Ignobília mundi &. contemptibília elégit Deus, & ea quæ non sunt. 1. *Cor.* 1. 28. * Et his. Glória. * Et his.

Si Festum sit Annuale, Solemne majus, aut Solemne minus, post ℣. Glória, *resumitur Responsorium. Et sic in aliis Nocturnis, & in aliis Communibus.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Circuíbat Jesus castélla in circúitu docens, & vocávit Duódecim, & cœpit eos míttere binos. *Marc.* 6. 6. 7.

Ant. 8. c. Dedit illis potestátem spirítuum immundórum, ut ejícerent eos. *Matt.* 10. 1.

Ant. 1. g. Misit illos prædicáre regnum Dei, & sanáre infirmos. *Luc.* 9. 2.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini; ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95. 3.

Benedictiones habentur post Psalterium, p. 161. *Lectiones in Proprio Sanctorum.*

℟. *iv*. Dispérsæ sunt oves meæ, eò quòd non esset pastor, & * Factæ sunt in devoratiónem ómnium bestiárum agri. *Ezech.* 34. 5. ℣. Ite ad oves quæ periérunt domûs Isráël. *Matt.* 10. 6. * Factæ sunt.

℟. *v*. Ite, ángeli velóces, ad gentem convúlsam & dilacerátam, * Ad pópulum terríbilem, post quem non est álius. *Is.* 18. 2. ℣. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum. *Matt.* 10. 16. * Ad pópulum.

℟. *vj*. Gaudéte & laudáte simul, desérta Jerúsalem: * Quia consolátus est Dóminus pópulum suum. *Is.* 52. 9. ℣. Eúntes in mundum univérsum, prædicáte Evangélium omni creatúræ. *Marc.* 16. 15. * Quia. Glória. * Quia.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Prædicavérunt ubíque, Dómino cooperánte, & sermónem confirmánte, sequéntibus signis. *Marc.* 16. 20.

Ant. 2. *D.* Per manus Apostolórum fiébant signa & prodígia multa in plebe. *Act.* 5. 12.

Ant. 4. E. Erat manus Dómini cum eis, multúsque númerus credéntium convérsus est ad Dóminum. *Act.* 11. 21.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67. 12.

Benedictiones habentur

post Psalterium, p. 161. *Duæ Lectiones, cum Evangelio & Homilia, habentur in Proprio Sanctorum.*

℟. *vij.* Crevérunt, & quasi germinántes multiplicáti sunt, * Ac roboráti nimis implevérunt terram. *Exod.* 1. 7. ℣. Augebátur credéntium in Dómino multitúdo virórum ac mulíerum. *Act.* 5. 14. * Ac roboráti.

℟. *viij.* Aperíte portas, & * Ingrediátur gens justa custódiens veritátem: vetus error ábiit. *Is.* 26. 2. 3. ℣. Audiérunt Apóstoli & fratres qui erant in Judǽa, quóniam & Gentes recepérunt verbum Dei. *Act.* 11. 1. * Ingrediátur.

℟. *ix.* Hæréditas sancta nepótes eórum, & in testaméntis stetit semen eórum; * Et filii eórum propter illos usque in ætérnum manent. *Eccli.* 44. 12. 13. ℣. Lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt. *Hebr.* 11. 37. * Et filii. Glória. * Et filii.

Te Deum.

Quando Officium est trium tantùm Lectionum, Antiphonæ, ℣. & ℟℟℟. sumuntur secundùm Feriam, id est: Feriâ II. & V. sumuntur è I. Nocturno; Feriâ III. & VI. è II. Nocturno; Feriâ IV. & Sabbato è III. Nocturno. Et sic in aliis Communibus.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus; ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138. 17.

Ant. 6. F. Vos Sacerdótes Dómini vocabímini; Minístri Dei nostri, dicétur vobis. *Is.* 61. 6.

Ant. 8. c. Sedébitis & vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israël. *Matth.* 19. 28.

Ant. 8. G. Gaudébit cor vestrum; & gáudium vestrum nemo tollet à vobis. *Joan.* 16. 22.

Ant. 1. *g.* Vobis.

CANTICUM. *Isaiæ c.* 52. *v.* 7. *ad* 10.

Laudantur prædicatores Evangelicæ pacis.

QUàm pulchri super montes pedes annuntiántis & prædicántis pacem, * annuntiántis bonum!

Prædicántis salútem, * dicéntis Sion: Regnábit Deus tuus!

Vox speculatórum tuórum levavérunt vocem, * simul laudábunt:

Quia óculo ad óculum vidébunt; * cùm convérterit Dóminus Sion.

Gaudéte & laudáte simul, desérta Jerúsalem; * quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Jerúsalem.

Parávit Dóminus bráchium sanctum suum, * in óculis ómnium géntium:

pósuit prodígia super terram. *Ps.* 45. 9.

Oratio quæ dicta fuit in Laudibus. Et sic in aliis Communibus.

AD VESPERAS.

Ant. 1. *D.* Stultam fecit Deus sapiéntiam hujus mundi. 1. *Cor.* 1. 20.

Ant. 2. D. Plácuit Deo per stultítiam prædicatiónis salvos fácere credéntes. 1. *Cor.* 1. 21.

Ant. 4. f. Quod stultum est Dei, sapiéntius est homínibus: & quod infirmum est Dei, fórtius est homínibus. 1. *Cor.* 1. 25.

Ant. 3. a. Quæ stulta sunt mundi, elégit Deus, ut confúndat sapiéntes: & infirma mundi elégit Deus, ut confúndat fórtia. 1. *Cor.* 1. 27.

Ant. 5. C. Testaméntum ætérnum constítuit cum illis Deus: & justítiam, & judícia sua osténdit illis. *Eccli.* 17. 10.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 2. 7. 8.

LOquimur Dei sapiéntiam in mystério, quæ abscóndita est, quam prædestinávit Deus ante sécula in glóriam nostrã, quam nemo príncipum hujus séculi cognóvit.

HYMNUS.

CŒLESTIS aulæ Príncipes,
Sacri Duces exércitûs,
Bisséna mundi Lúmina,
Olim futúri Júdices;

MERSIS gravi calígine,
Per vos dies renáscitur;
Quos vanus error lúserat,
Illústrat ipsa véritas.

NON vi, nec armis mílitum,
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo sed irrísæ crucis,
Christo rebélles súbditis.

QUIBUS gemébat súbditus
Rumpúntur orbis víncula;
Jam gaudet, excússo jugo,
Liber Dei sub légibus.

VULGATA terris ómnibus,
Per vos Dei mystéria:
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei: ℟. Et facta ejus intellexérunt. *Ps.* 63. 10.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Glóriam adépti sunt, & in diébus suis habéntur in laúdibus: qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrándi laudes eórum. *Eccli.* 44. 7. 8.

Oratio ut in Proprio Sanctorum.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Murus Civitátis habens fundaménta duódecim, & in ipsis, duódecim nómina duódecim Apostolórum Agni. *Apoc.* 21. 14.

Hymnus habetur vel in Psalterio, vel in Proprio de Tempore.

CAPITULUM. *Eph.* 2. 19. 20.

FRatres, jam non estis hóspites & ádvenæ, sed estis cives Sanctórum & doméstici Dei, superædificáti super fundaméntum Apostolórum & Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu.

℟. *br.* In manus, *p.* 159.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 1. a. Fundaméntum áliud nemo potest pónere, præter id quod pósitum est, quod est Christus Jesus. 1. *Cor.* 3. 11.

Oratio & cætera omnia ut in Psalterio, p. 160.

Et sic in aliis Communibus.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni. g.*

JUstus, quasi leó confídens, absque terróre erit. *Prov.* 28. 1.

Ant. 2. *D.* In tentatióne, ámbulat cum eo sapiéntia, & in primis éligit eum. *Eccli.* 4. 18.

Ant. 3. à. In tentatióne, Deus illum conservábit, & liberábit à malis. *Eccli.* 33. 1.

Ant. 4. a. Firmábit illum, & iter addúcet diréctum ad illum, & lætificábit illum. *Eccli.* 4. 20.

Ant. 8. G. Usque in tempus sustinébit pátiens; & pósteà reddítio jucunditátis. *Eccli.* 1. 29.

CAPITULUM. *Eccli.* 2. 5. 6.

IN igne probátur aurum & argéntum, hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis. Crede Deo, & recuperábit te: & dírige viam tuam, & spera in illum.

In Duplicibus majoribus & suprà.

℟. Benedíctus vir qui confídit in Dómino, * Et erit Dóminus fidúcia ejus. *Jer.* 17. 7. ℣. Qui credit in Fílium Dei, habet testimónium Dei in se. 1. *Joan.* 5. 10. * Et erit. Glória. * Et erit.

HYMNUS.

EX quo, salus moriálium,
Fluxit sacer Dei cruor,
Homo redémptus ǽmulum
Deo litávit sánguinem.

NON jam crucis Christi pudet;
Quin surgit ingens glória,
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.

HOC iste plenus spíritu
Ridet minas, ridet neces,
Tuâque fretus déxterâ,
Tibi, Redémptor, mílitat.

PARATA spectans prǽmia,
Secúrus ad pœnas volat;
Sic pugnat, ut speret mori,
Et morte mortem víncere.

UNUS tot armátas manus
Stupénte lassat júdice;
Et tortus ipsis, qui cadit,

Torquéntibus fit fórtior.
Da, Christe, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia;
Da sustinére pro tuo,
Quodcúmque durum, nómine.
Sit laus Patri; laus Fílio
Testi fidéli, quo duce,
Torménta vincunt Mártyres;
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Justus, cùm cecíderit, non collidétur; ℟. Quia Dóminus suppónit manum suam. *Ps.* 36. 24.

Ad Magnificat, *Ant.* 3. *a.* Bonus Dóminus, & confórtans in die tribulatiónis, & sciens sperántes in se. *Nah.* 1. 7.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì sit propria.

Si eodem die occurrat Commemoratio alterius Martyris, fiet per Antiphonam ad Benedíctus, *infrà, &* ℣. *ex Laudibus, cum Oratione in Proprio Sanctorum designata. Quod servatur in omni alio Communi.*

COMPLETORIUM *habetur post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum qui fidéli usque ad mortem dat corónam vitæ, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 2. 10.

Psalmus, Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

Felix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam,
Et signáre cruóre,
Quam Christo déderas fidem.
Pœnis victa quibus defíceret fides?
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas:
Cui non súfficit una,
Ambis innúmeras neces.
Te pro lege sua magnánimum mori,
Te Christus púgilem spectat ab æthere;
Ne succúmbere possis,
Tecum prǽlia sústinet.
Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infida Deo, quǽrimus ánxii:
Quid torpémus? inértes
Sanguis Mártyris éxcitat.
Patri máxima laus; máxima Fílio;
Amborúmque sacro máxima Flámini,
Cujus róbore freti,
Vincunt fúnera Mártyres.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. J. Destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6. 20.

Ant. 2. *D.* Propter opus Christi, usque ad mortem accéssit, tradens ánimam suam. *Philipp.* 2. 30.

Ant. 3. c. Gloriosíssimam mortem magìs quàm odíbilem vitam compléctens, voluntáriè præíbat ad supplícium. 2. *Mach.* 6. 19.

℣. Fortitúdinem meam ad te custódiam; ℟. Quia, Deus, suscéptor meus es. *Ps.* 58. 10.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. j. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, & non pavébit; quóniam ipse est spes ejus. * Timéntis Dóminum beáta est ánima ejus. *Eccli.* 34. 16. 17. ℣. Víncula & tribulatiónes me manent; sed nihil horum véreor. *Act.* 20. 23. 24. * Timéntis.

℟. ij. Cum fidúcia ait: * E cœlo ista possídeo; sed propter Dei leges, nunc hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea receptúrum spero. 2. *Mach.* 7. 11. ℣. Non fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me. *Act.* 20. 24. * E cœlo.

℟. iij. Deus à peccatóribus liberávit eum; * Descendítque cum illo in fóveam, & in vínculis non derelíquit illum. *Sap.* 10. 13. 14. ℣. Erat Deus cum eo, & erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus. *Act.* 7. 9. 10. * Descendítque. Glória. * Descendítque.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Certámen forte dedit illi Dóminus, ut vínceret, & sciret quóniam ómnium poténtior est sapiéntia. *Sap.* 10. 12.

Ant. 5. a. Non hæsitávit diffidéntiâ, sed confortátus est fide, dans glóriam Deo. *Rom.* 4. 20.

Ant. 7. d. Et hic ítaque mundus óbiit, per ómnia in Dómino confídens. 2. *Mach.* 7. 40.

℣. Scápulis suis obumbrábit tibi Dóminus; ℟. Et sub pennis ejus sperábis. *Ps.* 90. 4.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. iv. Cùm à morte possem liberári, duros córporis sustíneo dolóres; secúndùm ánimam verò, * Propter timórem tuum, Dómine, libénter hæc pátior. 2. *Mach.* 6. 30. ℣. Pátior, sed non confúndor; scio enim cui crédidi. 2. *Tim.* 1. 12. * Propter.

℟. v. Exémplum forte relínquam, si prompto ánimo ac fórtiter, * Pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus, honéstâ morte perfúngar. 2. *Mach.* 6. 28. ℣. Magis éligens affligi cum pópulo Dei, quàm temporális peccáti habére jucunditátem. *Hebr.* 11. 25. * Pro.

℟. vj. Hanc tentatiónem ídeò permísit Dóminus eveníre illi, * Ut pósteris darétur exémplum patiéntiæ ejus. *Tob.* 2. 12. ℣. In labóribus plúrimis, in carcéribus abundántiùs, in plagis supra modum, in móftibus frequénter. 2. *Cor.* 11. 23. * Ut pósteris. Glória. * Ut pósteris.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Honestávit illum Deus in labóribus, & complévit labóres illíus. *Sap.* 10. 10.

Ant. 1. g. Mendáces osténdit Deus qui maculavérunt illum, & dedit illi claritátem ætérnam. *Sap.* 10. 14.

Ant. 6. F. Absque terróre requiéscet, & abundántiâ perfruétur, timóre malórum subláto. *Prov.* 1. 33.

℣. Dicet Dómino : Suscéptor meus es tu, ℟. Et refúgium meum. *Ps.* 90. 2.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij*. Eruens liberábo te, & gládio non cades : sed erit tibi ánima tua in salútem ; * Quia in me habuísti fidúciam, ait Dóminus. *Jer.* 39. 18. ℣. Quóniam servásti verbum patiéntiæ meæ, & ego servábo te ab hora tentatiónis. *Apoc.* 3. 10. * Quia.

℟. *viij*. Nunc réquiem dedit Dóminus Deus meus mihi per circúitum ; * Et non est Satan, neque occúrsus malus. 3. *Reg.* 5. 4. ℣. Oppréssum à nefandórum injúria, ac luxuriósa conversatióne eripuit. 2. *Petr.* 2. 7. * Et non.

℟. *ix*. Probávit me Deus quasi aurum quod per ignem transit ; * Vestígia ejus secútus est pes meus ; viam ejus custodívi, & non declinávi ex ea. *Job.* 23. 10. 11. ℣. Repósita est mihi coróna justítiæ, quam reddet mihi Dóminus in illa die justus judex. 2. *Tim.* 4. 8. * Vestígia. Glória. * Vestígia.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis*. Ego cantábo fortitúdinem tuam, Dómine ; ℟. Et exultábo manè misericórdiam tuam. *Ps.* 58. 17.

Ant. 4. A. Dóminus tecum, virórum fortíssime. *Judic.* 6. 12.

Ant. 5. a. Non est Deus álius ut Deus rectíssimi ; Ascénsor cœli auxiliátor tuus. *Deut.* 33. 26.

Ant. 7. d. Dóminus ipse erit tecum ; non dimíttet, nec derelínquet te. *Deut.* 31. 8.

Ant. 1. D. Deus...

CANTICUM. *Eccli. c.* 51. *v.* 1. *ad* 5.

Martyr Deum laudat, & gratias agit pro victoria reportata.

CONfitébor tibi, Dómine Rex, * & collaudábo te Deum salvatórem meum.

Confitébor nómini tuo, * quóniam adjútor & protéctor factus es mihi :

Et liberásti corpus meum à perditióne, à láqueo linguæ iníquæ, & à lábiis operántium mendácium : * & in conspéctu astántium factus es mihi adjútor :

Et liberásti me secúndùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui, * à rugiéntibus præparátis ad escâ,

De mánibus quæréntium ánimam meam, * & de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me.

Ant. Deus tuus quem colis semper, ipse liberábit te. *Dan.* 6. 16.

Ant. 2. *D.* Ejíciet à fácie tua inimícum, dicétque: Contérere: *Deut.* 33. 27.

CAPITULUM. *Rom.* 5. 3. 4. 5.

GLoriámur in tribulatiónibus, sciéntes quòd tribulátio patiéntiam operátur, patiéntia autem probatiónem, probátio verò spem, spes autem non confundit.

HYMNUS.

ECQUIS magnánimus se pugil éxhibet?
Fit verbum gládius, fit clýpeus fides;
Athletámque Dei præparat árdua
Ad certámina véritas.

I NUNC, sancte pugil, quò pia prælia,
Quò te magna vocant prǽmia militem:
Præsens Christus adest: hoc duce, non cades,
Ni victâ morte fórtior.

FRUSTRA barbáries explícuit cruces;
Nil torménta movent, ore serénior,
Et fidens ánimi, promptus ad ómnia,
Pœnas inter ovat suas.

REGES ante feros impávidus volat,
Testatúrque fidem; nil métuit mori;
Os virésque, sui polliciti memor,
Præsens suppéditat Deus.

ÆTERNUM cita mors vívere Mártyri
Quod spondet, próperas, Martyr ovans mori;
Palmam dum móriens consénqueris tibi,
Firmas, nósque mori doces.

PATRI máxima laus, máxima Fílio,
Amborúmque sacro máxima Flámini,
Qui dat Martýribus mille neces pati,
Et per fúnera víncere.
Amen.

℣. Dóminus exaudívit eum, ℟. Et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum. *Ps.* 33. 7.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. d. Hoc pro certo habet omnis qui te colit, Dómine, quòd vita ejus, si in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3. 21.

Oratio.

ADésto, Dómine, supplicatiónibus nostris; ut qui beáti Mártyris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injústè persequéntium, nec ullis perturbémur advérsis; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DA nobis, quǽsumus, Dómine, intercedénte beáto *N.* Mártyre tuo, in tua fide & sinceritáte constántiam; ut in caritáte divína firmáti, nullis ten-

tatiónibus ab ejus integritáte divellámur; Per Dóminum.

Si sit Pontifex,
Oratio.

FAc nos, Dómine Deus, imitári sacerdotálem constántiam beáti *N.* Mártyris tui atque Pontíficis; ut fidem servántes quam dócuit, ejúsdem corónæ consórtes efficiámur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui beáto *N.* dignam Mártyre atque Pontífice fidem & fortitúdinem tribuísti; fac nos, ejus méritis, vitæ frágilis amórem abjícere, & ad te, qui solus vera vita es, felíciter perveníre; Per Dóminum.

Si facienda sit Commemoratio alterius Martyris, fiet per Ant. ad Magnificat *&* ℣. *ex secundis Vesperis: Quod servatur in omni álio Communi.*

AD PRIMAM.

Ant. 4. A. Dóminus tecum, virórum fortíssime. *Judic.* 6. 12.

CAPITULUM. *Apoc.* 6 2.

DAta est ei coróna; & exívit vincens, ut vínceret.

Cætera ut in Psalterio, p. 154.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Non est Deus álius ut Deus rectíssimi; Ascénsor cœli auxiliátor tuus. *Deut.* 33. 26.

CAPITULUM. *Apoc.* 3. 12.

QUi vícerit, fáciam illum colúmnam in templo Dei mei, & forás non egrediétur ámpliùs, & scribam super eum nomen Dei mei.

℟. *breve.* Super salutáre tuum, Dómine, * Exultábit veheménter. ℟. Super. ℣. Desidérium cordis ejus tribuísti ei. * Exultábit. Glória. ℟. Super. *Ps.* 20. 2. 3.

℣. Posuísti in cápite ejus corónam, ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20. 4.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Dóminus ipse erit tecum; non dimíttet, nec derelínquet te. *Deut.* 31. 8.

CAPITULUM. *Sap.* 10. 16.

SApiéntia intrávit in ánimam servi Dei, & stetit contra reges horréndos, in porténtis & signis.

℟. *breve.* Adjútor meus, * Tibi psallam. ℟. Adjútor. ℣. Quia, Deus, suscéptor meus es. * Tibi. Glória. ℟. Adjútor. *Ps.* 58. 18.

℣. Tu, Dómine, adjuvísti me, ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85. 17.

AD NONAM.

Ant. 2. *D.* Ejíciet à fácie tua inimícum, dicétque: Contérere. *Deut.* 33. 27.

CAPITULUM. *Jer.* 20. 13.

CAntáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum.

℟. *breve.* Magna est * Glória ejus. ℟. Magna. ℣. In salutári tuo, Dómine. * Glória. Glória. ℟. Magna. *Ps.* 20. 6.

℣. Glóriam & magnum decórem, ℟. Impónes super eum. *Ps.* 20. 6.

AD VESPERAS.

Ant. 8. g. Quis est qui vincit mundum, nisì qui credit quóniam Jesus est Fílius Dei? 1. *Joan.* 5. 5.

Ant. 1. a. Hæc est grátia, si propter Dei consciéntiam, sústinet quis tristítias, pátiens injústè. 1. *Petr.* 2. 19.

Ant. 3. c. Qui certat in agóne, non coronátur, nisì legítimè certáverit. 2. *Tim.* 2. 5.

Ant. 2. D. Qui vícerit, non lædétur à morte secúnda. *Apoc.* 2. 11.

Ant. 6. F. Qui vícerit sic, vestiétur vestiméntis albis. *Apoc.* 3. 5.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 9. 25.

OMnis qui in agóne conténdit, ab ómnibus se ábstinet; & illi quidem, ut corruptíbilem corónam accípiant, nos autem incorrúptam.

HYMNUS.

JAM non te lácerant carníficum manus,
Inter qui récubas Cœlítuum choros:
Nunc pro cárcere cœco,
Fulgéntes hábitas domos.

NON jam víncla manus, non cólibent pedes
Tu liber Súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.

NEC te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrósa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus & índuit.

SIC tu Martýribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet:
Confundísque tyránnum,
Dum quos déprimit, élevas.

PATRI máxima laus; máxima Fílio;
Amborúmque sacro máxima Flámini,
Cujus róbore freti,
Vincunt fúnera Mártyres. Amen.

℣. Si consístant advérsùm me castra, ℟. Non timébit cor meum. *Ps.* 26. 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. c. Qui amat ánimam suam, perdet eam; & qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. *Joan.* 12. 25.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. a. Qui sustinúerit in finem, hic salvus erit. *Marc.* 13. 13.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Jac.* 1. 2. 3. 4.

OMne gáudium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias

incidéritis, sciéntes quòd probátio fidei vestræ patiéntiam operátur, patiéntia autem opus perféctum habet. ℟. *breve.* In manus, *p.* 159. *Ad* Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Beátus vir qui suffert tentatiónem; quóniam, cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ. *Jac.* 1. 12.

Oratio & cætera omnia ut in Psalterio, p. 160.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 2. *toni D.*

JUstítia rectórum liberábit eos: & in insídiis suis capiéntur iníqui. *Prov.* 11. 6.

Ant. 3. *a.* Eligéntur, & dealbabúntur, & quasi ignis probabúntur multi. *Dan.* 12. 10.

Ant. 4. f. Ruent in gládio, & in flamma, & in captivitáte. *Dan.* 11. 33.

Ant. 5. c. In paucis vexáti, in multis benè disponéntur. *Sap.* 3. 5.

Ant. 1. a. Ruent, ut confléntur, & eligántur, & dealbéntur, usque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11. 35.

CAPITULUM. *Is.* 51. 7. 8.

NOlíte timére oppróbrium hóminum, & blasphémias eórum ne metuátis; sicut enim vestiméntum, sic cómedet eos vermis; & sicut lanam, sic devorábit eos tínea: salus autem mea in sempitérnum erit.

In Duplicibus majoribus & suprà.

℟. Omnes qui placuérunt Deo, * Per multas tribulatiónes transiérunt fidéles. *Judith.* 8. 23. ℣. Datum est béstiæ bellum fácere cum sanctis. *Apoc.* 13. 7. * Per. Glória. * Per.

HYMNUS.

FORTES cadéndo Mártyres,
Quos empta fuso sánguine
Cœléstis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.

IMPLERE vos omnes decet
Passo Deo quod défuit;
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hóstia.

QUEM lictor insánus sitit,
Quem cæcus effúndit furor,
Amor sacérdos pródigum
Christo cruórem cónsecrat.

ET ille, mixtus sánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non cessat Deum.

SIC, Christe, robur Mártyrum,
Certáre das & víncere;
Tuósque múnerans, tua
Æquus corónas múnera.

QUO duce, vincúnt Mártyres,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Viríliter ágite, & confortétur cor vestrum,

℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30. 25.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. J. Agnóscent qui derelícti sunt, quóniam nihil mélius est, quàm timor Dei, & nihil dúlcius, quàm respícere in mandátis Dómini. *Eccli.* 23. 37.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì sit propria.

COMPLETORIUM *habetur post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Dóminum legitimè certántes coronántem, * Veníte, adorémus. 2. *Tim.* 2. 5.

Psalmus, Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

CHRISTI Martýribus débita nos decet,
Virtútis mémores, prómere cántica,
Quos nec blandítiis, nec pótuit minis
Fallax víncere séculum.

CŒLESTIS pátriæ mens ínhians bonis,
Mundi spernit opes flúxaque gaúdia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jactúram fácilem putant.

NON vultus métuunt carníficum truces:
Fetas supplíciis despíciunt manus;
Enses, flagra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.

O INCREDIBILEM vim patiéntiæ!
Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extórquet gémitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.

ERGO nunc própior, Christe, tibi sedet
Palmis turba nitens usque viréntibus,
Victorúmque gerens prǽmia, nóbiles
Multo sánguine laúreas.

SIT laus summa Patri, súmmaque Fílio:
Sit par, sancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præsídio prǽlia sústinent
Contémptâ nece Mártyres. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Absit à nobis, ut relinquámus Dóminum, & serviámus diis aliénis. *Jos.* 24. 16.

Ant. 3. à. Paráti sumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7. 2.

Ant. 2. D. Moriámur omnes in simplicitáte nostra: & testes erunt super nos cœlum & terra. 1. *Mach.* 2. 37.

℣. Non discédimus à te, Dómine; vivificábis nos;

℟. Et nomen tuum invocábimus. *Ps.* 79. 19.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. j. Invicem se hortabántur mori fórtiter, dicéntes; Dóminus Deus aspí-

ciet veritátem, * Et consolábitur in nobis. 2. *Mach.* 7. 5. 6. ℣. Módicùm passos Deus ipse perficiet, confirmábit, solidabitque. 1. *Petr.* 5. 10. * Et consolábitur.

℟. *ij.* Pótiùs est ab homínibus morti datos, spem expectáre à Deo, * Iterùm ab ipso resuscitándos. 2. *Mach.* 7. 14. ℣. Vocávit nos in ætérnam suam glóriam in Christo Jesu. 1. *Petr.* 5 10. * Iterùm.

℟. *iij.* Propítius sit nobis Deus. * Non est nobis útile relínquere legem & justítias Dei. 1. *Mach.* 2. 21. ℣. Quam dabit homo commutatiónem pro ánima sua? *Matt.* 16. 26. * Non est. Glória. * Non est.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Convaluérunt ánimis, non solùm hómines, sed & béstias ferocíssimas, & muros férreos parátipenetráre. 2. *Mach.* 11. 9.

Ant. 8. c. Ibant prompti, de cœlo habéntes adjutórem, & miserántem super eos Dóminum. 2. *Mach.* 11. 10.

Ant. 7. c. Tradidérunt córpora sua, ne servírent, & ne adorárent omnem deum, excépto Deo suo. *Dan.* 3. 95.

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33. 20.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Tanquam aurum in fornáce * Probávit illos Deus, & quasi holocaústi hóstiam accépit illos. *Sap.* 3. 6. ℣. Ludíbria & vérbera expérri, ínsuper & víncula & cárceres. *Hebr.* 11. 36. * Probávit.

℟. *v.* Noluérunt infríngere legem Dei sanctam, & * Trucidáti sunt. 1. *Mach.* 1 66. ℣. Egéntes, angustiáti, afflícti, quibus dignus non erat mundus. *Hebr.* 11. 37. 38. * Trucidáti sunt.

℟. *vj.* Et si coram homínibus torménta passi sunt, * Spes illórum immortalitáte plena est. *Sap.* 3. 4. ℣. In multo experiménto tribulatiónis, abundántia gaúdii ipsórum fuit. 2. *Cor.* 8. 2. * Spes. Glória. * Spes.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. Módico nunc dolóre sustentáto, sub testaménto ætérnæ vitæ effécti sunt. 2. *Mach.* 7. 36.

Ant. 7. d. Agnus qui in médio throni est, reget illos, & dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum. *Apoc.* 7. 17.

Ant. 1. D. Accípient regnum decóris, & diadéma speciéi de manu Dómini. *Sap.* 5. 17.

℣. Salvábit eos Dóminus; ℟. Quia speravérunt in eo. *Ps.* 36. 40.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Venit Antíquus diérum, & judícium dedit

Sanctis Excélsi; * Et tempus advénit, & regnum obtinuérunt Sancti. *Dan.* 7. 22. ℣. Non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem. *Apoc.* 12. 11. * Et tempus.

℟. *viij.* Visi sunt óculis insipiéntium mori; & * Æstimáta est afflíctio, éxitus illórum; & quod à nobis est iter, extermínium; illi autem sunt in pace. *Sap.* 3. 2. 3. ℣. Beáti qui persecutiónem patiúntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum. *Matth.* 5. 10. * Æstimáta.

℟. *ix.* Vitam illórum æstimabámus insániam, & finem illórum sinè honóre: * Ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, & inter Sanctos sors illórum est! *Sap.* 5. 4. 5. ℣. Nolíte amíttere confidéntiam vestram, quæ magnam habet remuneratiónem. *Hebr.* 10. 35. * Ecce. Glória. * Ecce.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Non derelínquet Dóminus sanctos suos; ℟. In ætérnum conservabúntur. *Ps.* 36. 28.

Ant. 3. E. Qui própriâ voluntáte obtulístis vos discrímini, benedícite Dómino. *Judic.* 5. 9.

Ant. 4. a. Vobis donátum est pro Christo, non solùm ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini. *Philipp.* 1. 29.

Ant. 2. D. Rapínam bonórum vestrórum cum gáudio suscepístis, cognoscéntes vos habére meliórem & manéntem substántiam. *Hebr.* 10. 34.

Ant. 1. f. Credéntes.

CANTICUM. *Sap. c.* 3. *v.* 1. *ad* 8.

Gloria Martyrum celebratur.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt, * & non tanget illos torméntum mortis.

Visi sunt óculis insipiéntium mori; * & æstimáta est afflíctio, éxitus illórum;

Et quod à nobis est iter, extermínium; * illi autem sunt in pace.

Et si coram homínibus torménta passi sunt, * spes illórum immortalitáte plena est.

In paucis vexáti, in multis benè disponéntur: * quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos se.

Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quasi holocáusti hóstiam accépit illos; * & in témpore erit respéctus illórum.

Fulgébunt Justi, * & tanquam scintíllæ in arundinéto discúrrent.

Judicábunt natiónes, & dominabúntur pópulis; * & regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

Ant. Credéntes exultábitis lætítiâ inenarrábili & glorificátâ, reportántes finem fídei vestræ, salútem animárum. 1. *Petr.* 1. 8. 9.

Ant. 6. F. Cùm Christus apparúerit, vita vestra, tunc & vos apparébitis cum ipso in glória. *Coloss.* 3. 4.

CAPITULUM. *Apoc.* 6. 11.

DAtæ sunt illis síngulæ stolæ albæ: & dictum est illis, ut requiéscerent adhuc tempus módicum, donec compleántur consérvi eórum, & fratres eórum, qui interficiéndi sunt, sicut & illi.

HYMNUS.

QUAM, Christe, signásti viam
Primus, profúso sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequúntur mílites.

FOSSUS manus, fossus pedes,
Ovans ad astra tránsvolas,
Et membra trunci Mártyres,
Addunt triúmpho se tuo.

OMNES in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accépta monstrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.

AUDIRE si nos réspuis,
Quos críminum moles gravat,
Audi tuos, qui sánguinem
Fudére pro te, Mártyres.

FAC, si tyránnus déficit,
Ne blandiéndo móllius
Frangat volúptas péctora,
Ipsis tyránnis sævior.

CUJUS sub armis mílitant,
Mundúmque vincunt Mártyres,
Sit sit laus Patri; laus Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Ad te, Dómine, clamavérunt; ℟. Et salvi facti sunt. *Ps.* 21. 6.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Dedísti eos, Dómine, in manu hóstium suórum, & afflixérunt eos; & in témpore tribulatiónis suæ clamavérunt ad te, & tu de cœlo audísti. 2. *Esdr.* 9. 27.

Oratio.

EXaúdi nos, Dómine, Mártyrum tuórum *N.* & *N.* victórias celebrántes; ut córdibus ex eórum passióne succénsis, in lege tua fidéliter ambulémus; Per Dóminum.

Alia Oratio.

MArtyris tui *N.* & Sociórum solémnia recenséntes, súpplices te, Dómine, deprecámur, ut in tua caritáte radicáti & fundáti, passiónes hujus témporis, glóriæ cœléstis amóre, ánimo voléntí sustineámus; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 3. E. Qui própriâ voluntáte obtulístis vos discrímini, benedícite Dómino. *Judic.* 5. 9.

CAPITULUM. *Apoc.* 7. 14.

HI sunt qui venérunt de tribulatióne magna, & lavérunt stolas suas, & dealbavérunt eas in sánguine Agni.

Cætera ut in Psalterio, p. 153.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. Vobis donátum est pro Christo, non solùm ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini. *Philipp.* 1. 29.

CAPITULUM. *Sap.* 10. 17.

REddidit Deus justis mercédem labórum suórum, & dedúxit illos in via mirábili; & fuit illis in velaménto diéi, & in luce stellárum per noctem.

℟. *breve.* Probásti nos, Deus, * Igne nos examinásti. ℟. Probásti. ℣. Sicut examinátur argéntum. * Igne. Glória. ℟. Probásti. *Ps.* 65. 10.

℣. Salvásti nos de affligéntibus nos; ℟. Et odiéntes nos confudísti. *Ps.* 43. 8.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Rapínam bonórum vestrórum cum gáudio suscepístis, cognoscéntes vos habére meliórem & manéntem substántiam. *Hebr.* 10. 34.

CAPITULUM. *Apoc.* 7. 15. 16.

QUi sedet in throno, habitábit super illos; non esúrient neque sítient ámpliùs, nec cadet super illos sol, neque ullus æstus.

℟. *breve.* Propter te, Dómine; * Mortificámur totâ die. ℟. Propter. ℣. Æstimári sumus sicut oves occisiónis. * Mortificámur. Glória. ℟. Propter. *Ps.* 43. 22.

℣. Clamavérunt Justi; ℟. Et Dóminus exaudívit eos. *Ps.* 34. 18.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Cùm Christus apparúerit, vita vestra, tunc & vos apparébitis cum ipso in glória. *Coloss.* 3. 4.

CAPITULUM. *Apoc.* 21. 4.

ABstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum: & mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

℟. *breve.* Eúntes * Ibant & flebant. ℟. Eúntes. ℣. Mitténtes sémina sua. * Ibant. Glória. ℟. Eúntes. *Ps.* 125. 6.

℣. Veniéntes autem, vénient cum exultatióne, ℟. Portántes manípulos suos. *Ps.* 125. 6.

AD VESPERAS.

Ant. 7. *d.* Vasa fíguli probat fornax, & hómines justos tentátio tribulatiónis. *Eccli.* 27. 6.

Ant. 1. a. In perpétuum vivent, & apud Dóminum est merces eórum, & cogitátio illórum apud Altíssimum. *Sap.* 5. 16.

Ant. 6. F. Si sustinébimus, & conregnábimus: si negavérimus, & ille negábit nos. 2. *Tim.* 2. 12.

Ant. 7. d. Sicut abúndant passiónes Christi in nobis, ità & per Christum abúndat consolátio nostra. 2. *Cor.* 1. 5.

Ant. 2. D. Mélius est benefaciéntes, si volúntas Dei velit, pati, quàm ma-

lefaciéntes. 1. *Petr.* 3. 17.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 4. 15. 16.

NEmo vestrûm patiátur ut homicída, aut fur, aut malédicus, aut alienórum appetítor; si autem ut Christianus, non erubéscat, glorificet autem Deum in isto nómine.

HYMNUS.

QUANTO, morte sacrâ quos tibi dévoves,
Firmas, Christe, tuos róbore mílites!
Ad torménta rapit, non pávidos mori,
Quam das, ígnea cáritas.

TORTORIS rábies sǽviat ímpotens;
Addat carcéribus férrea víncula;
Constánti púgiles péctore prǽlia,
Trunci córpore sústinent.

ALTO de sólio nunc, Deus, áspice
Non indígna tuo Númine múnera.
Quot prostráta jacent córpora Mártyrum,
Astant tot tibi víctimæ.

AD te, lethífero vúlnere saúcii,
Vectántur róseo flúmine sánguinis:
Eménsi, duce te, Christe, perícula,
Tangunt líttora pátriæ.

SED quid barbáries ímpia próficit?
Non hæc Christíadas vúlnera déprimunt:
Gens exórta sacro fúnere Númինis,
Crescit sánguine Mártyrum.

SIT laus summa Patri, súmmaque Filio,
Sit par, sancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præsídio prǽlia sústinent,
Contémptâ nece Mártyres.
Amen.

℣. In te speravérunt, Dómine; ℟. Et non sunt confúsi. *Ps.* 21. 6.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. c. Mórtui sunt in dolóribus péssimis, in fame, & in gládio, & in emissióne. *Bar.* 2. 25.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Omnes qui piè volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur. 2. *Tim.* 3. 12.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 3. 13. 14.

QUis est qui vobis nóceat, si boni æmulatóres fuéritis? Sed & si quid patímini propter justítiam, beáti!

℟. *breve.* In manus, *p.* 160.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 6. F. Non egébunt lúmine lucérnæ, neque lúmine solis, quóniam Dóminus Deus illuminábit illos. *Apoc.* 22. 5.

Oratio & cætera omnia ut in Psalterio, p. 161.

COMMUNE
UNIUS SANCTI PONTIFICIS.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 5. toni 2.

QUæsívit Dóminus sibi virum juxta cor suum: & præcépit ei Dóminus ut esset dux super pópulum suum. 1. *Reg.* 13. 14.

Ant. 6. F. Gestábit judícium filiórum Israël in péctore suo, in conspéctu Dómini semper. *Exod.* 28. 30.

Ant. 1. D. Legem requírent ex ore ejus, quia Angelus Dómini exercítuum est. *Malach.* 2. 7.

Ant. 7. *d.* Rogánte pro eis sacerdóte, propítius erit eis Dóminus. *Levit.* 4. 20.

Ant. 1. g. Non egrediétur de Sanctis, ne pólluat Sanctuárium Dómini; quia óleum sanctæ unctiónis Dei super eum est. *Levit.* 21. 12.

CAPITULUM. 1. *Reg.* 2. 35.

SUscitábo mihi Sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum & ánimam meam fáciet; & ædificábo ei domum fidélem; & ambulábit coram Christo meo cunctis diébus.

In Duplicibus majoribus & suprà.

℟. Hoc est quod locútus est Dóminus: * Sanctificábor in iis qui appropínquant mihi, & in conspéctu omnis pópuli glorificábor. *Levit.* 10. 3. ℣. Scriptum est: Sancti éritis, quóniam ego Sanctus sum. 1. *Petr.* 1. 16. * Sanctificábor. Glória. * Sanctificábor.

HYMNUS.

CHRISTE, Pastórum Caput atque Princeps,
Prǽsulis festam veneráta lucem,
Débitis supplex tua templa votis,
Turba frequéntat.

ILLE non vano ténuit treméndam
Spíritu sedem, próprio nec ausu;
Sed sacrum jussus, Dómino vocánte,
Sumpsit honórem.

STRENUUM bello púgilem, supérni
Chrísmatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu; posuítque sanctam
Páscere gentem.

FIT gregis pastor, pater atque forma:
Lætus impéndit sua séque; servus
Omnium, curis gravis, omnibúsque
Omnia factus.

PRO reis orat, réficit geméntes,
Erigit lapsos, tenebrásque pellit;
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hostem.

FAC ut illíus précibus juvémur,
Christe, fac Patrem, paritérque tecum
Spíritum, jugi celebrémus hymno,
Omne per ævum.
Amen.

℣. Beátus quem elegísti & assumpsísti, Dómine; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Ipsum elégit Dóminus ab omni vivénte, offérre sacrifícium Deo, incénsum, & bonum odórem, in memóriam placáre pro pópulo suo. *Eccli.* 45. 20.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

COMPLETORIUM *habetur post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Christum Pastórum Príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5. 4.

Psalmus, Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

CHRISTE, decréto Patris institútus
Póntifex summo, tibi qui fidéles,
Quos legis, formas pópulis regéndis
Ipse minístros;

HUNC juvat festo celebráre cantu,
Qui, licèt magnis méritis abúndans,
Flens & invítus, duce te, treméndum
Sumpsit honórem.

NOVERAT quantis páteat períclis
Ille, qui summos ápices adéptus,
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.

FECERAT fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poscit,
Advolat promptus; mora non eúntem
Ulla retárdat.

DUX iter, vitâ præeúnte, monstrat;
Cómprobat factis sua dicta magnis;
Et domum sanctam benè oléntе Christi
Implet odóre.

LUX erat cæco, cólumen labánti,
Una spes lapso, mísero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibúsque
Omnia factus.

CHRISTE, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut ætérnæ súbeant opíma
Páscua vitæ. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Dedit illi Deus in præcéptis suis potestátem, in testaméntis judiciórum; docére Jacob testimónia, & in lege sua lucem dare Israël. *Eccli.* 45. 21.

Ant. 2. D. Dedit illi coràm præcépta, & legem vitæ

vitæ & disciplínæ, docére Jacob testaméntum suum, & judícia sua Israël. *Eccli.* 45. 6.

Ant. 3. c. Coróna aúrea super mitram ejus, expréssa signo sanctitátis & glóriâ honóris. *Eccli.* 45. 14.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77. 70. 71.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Hæc dicit Dóminus: * Elégi eum ex ómnibus tríbubus Israël mihi in Sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum, & adoléret mihi incénsum. 1. *Reg.* 2. 28. ℣. Non de ómnibus vobis dico: ego scio quos elégerim. *Joan.* 13. 18. * Elégi.

℟. *ij.* Speculatórem dedi te dómui Israël; * Aúdiens ergo ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. *Ezech.* 33. 7. ℣. In mente habe quáliter accéperis & audíeris, & serva. *Apoc.* 3. 3. * Aúdiens.

℟. *iij.* Cùm párvulus esses in óculis tuis, * Caput in tríbubus Israël factus es, unxítque te Dóminus. 1. *Reg.* 15. 17. ℣. Labóra sicut bonus miles Christi Jesu. 2. *Tim.* 2. 3. * Caput. Glória. * Caput.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Invocávit Dóminum omnipoténtem, in oppugnándo hostes circumstántes úndique, in oblatióne Agni inviolâti. *Eccli.* 46. 19.

Ant. 5. G. In omni ópere, dedit confessiónem Sancto & Excélso, in verbo glóriæ. *Eccli.* 47. 9.

Ant. 2. *D.* Exquisívit omni modo exaltáre pópulum suum, & in diébus ejus prosperátum est in mánibus ejus. 1. *Mach.* 14. 35. 36.

℣. Véritas mea & misericórdia mea cum ipso; ℟. Et in nómine meo exaltábitur cornu ejus. *Ps.* 88. 25.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Rectórem te posuérunt? noli extólli: * Esto in illis quasi unus ex ipsis, curam illórum habe. *Eccli.* 32. 1. 2. ℣. Seniórem ne increpáveris, sed óbsecra ut patrem, júvenes ut fratres, anus ut matres, juvénculas ut sorores. 1. *Tim.* 5. 1. 2. * Esto.

℟. *v.* Quia incidísti in manum próximi tui, * Discúrre, festína, súscita amícum tuum, ne déderis somnum óculis tuis. *Prov.* 6. 3. 4. ℣. Prǽdica verbum, insta opportúnè, importúnè, árgue, óbsecra, íncrepa, in omni patiéntia & doctrína. 2. *Tim.* 4. 2. * Discúrre.

℟. *vj.* Accéde ad altáre, & ímmola pro peccato tuo: * Offer holocaústum, & deprecáre pro te & pro pópulo. *Levit.* 9. 7. ℣. Debet Póntifex, quemádmodum pro pópulo, ità étiam & pro semetípso offérre pro

peccátis. *Hebr.* 5. 3. * Offer. Glória. * Offer.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. *Eccli.* 39. 13.

Ant. 3. *a.* In vita sua suffúlsit domum, & in diébus suis corroborávit templum. *Eccli.* 50. 1.

Ant. 7. c. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, & laudem ejus enuntiábit Ecclésia. *Eccli.* 39. 14.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum. ℟. Exaúdiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19. 7.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Super spéculam Dómini ego sum, stans júgiter per diem: * Et super custódiam meam ego sum, stans totis nóctibus. *Is.* 21. 8. ℣. Nocte & die non cessávi, cum lácrymis monens unumquémque vestrûm. *Act.* 20. 31. * Et super.

℟. *viij.* Absit à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis, * Et docébo vos viam bonam & rectam. 1. *Reg.* 12. 23. ℣. Cùm liber essem ex ómnibus, ómnium me servum feci, ut plures lucrifácerem. 1. *Cor.* 9. 19. * Et docébo.

℟. *ix.* Quasi stella matutína in médio nébulæ, & quasi luna plena in diébus suis lucet, & quasi sol refúlgens, * Sic ille effúlsit in templo Dei. *Eccli.* 50. 6. 7. ℣. Sicut sol lucet in virtúte sua. *Apoc.* 1. 16. * Sic ille. Glória. * Sic ille.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Justítia ejus manet in séculum séculi; ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111. 9.

Ant. 3. c. Deus patrum nostrórum præordinávit te, ut cognósceres voluntátem ejus, & vidéres Justum, & audíres vocem ex ore ejus. *Act.* 22. 14.

Ant. 7. d. Cadat orátio nostra in conspéctu tuo, & ora pro nobis ad Dóminum Deum tuum. *Jer.* 42. 2.

Ant. 2. D. Nominábitur tibi nomen tuum à Deo in sempitérnum: Pax justítiæ, & honor pietátis. *Bar.* 5. 4.

Ant. 5. a. Ora.

CANTICUM. *Eccli.* c. 50. *v.* 11. *ad* 17.

Pontificis encomium.

Sacérdos magnus, in ascénsu altáris sancti, * glóriam dedit sanctitátis amíctum.

In accipiéndo autem partes de manu Sacerdótum, * & ipse stans juxta aram.

Et circa illum coróna fratrum, * quasi plantátio cedri in monte Líbano.

Sic circa illum stetérunt quasi rami palmæ, * & omnes fílii Aaron in glória sua.

Oblátio autem Dómini in mánibus ipsórum, * coram omni synagóga Israël:

Et consummatióne fungens in ara, * amplificáre oblatiónem excélsi Regis,

Porréxit manum suam in libatióne, * & libávit de sánguine uvæ.

Effúdit in fundaménto altáris odórem divínum * excélso Príncipi.

Ant. Ora pro servis tuis ad Dóminum Deum tuum, ut non moriámur. 1. *Reg.* 12. 19.

Ant. 4. a. Circúmdabit te Deus diplóide justítiæ, & impónet mitram cápiti honóris ætérni. *Bar.* 5. 2.

CAPITULUM. *Eccli.* 45. 19.

FActum est illi in testaméntum ætérnum, & sémini ejus sicut dies cœli, fungi Sacerdótio, & habére laudem, & glorificáre pópulum suum in nómine ejus.

HYMNUS.

JESU, Sacerdótum decus,
In hac die quâ glóriâ
Sanctum corónas Præsulem,
Votis adésto súpplicum.

SUI probátus præmium
Amóris, & pignus tui,
A Patre tráditos tibi,
Accépit agnos páscere.

HOS novit, & præit vocans
In tuta quemque páscua;
Victúmque præbet: aúdiunt,
Sequúntur, & vivunt oves.

QUAM sentit errántem, jugis
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet invéntam suo
Portans ovíli réddere.

ARCET freméntes béstias,
Lupi retúndit ímpetus,
Dolósque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.

OFFERT frequéntem víctimam
Cum plebe Pastor ínnocens;
Secúmque devótum gregem
Pius Sacérdos ímmolat.

SUPREME, Christe, Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Glóriâ & honóre coronásti eum, Dómine; ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. *Ps.* 8. 6. 7.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Dómine, propter fámulum tuum juxta cor tuum, fecísti omnem magnificéntiam hanc, & nota esse voluísti univérsa magnália. 1. *Par.* 17. 19.

Oratio.

DIrige oves tuas, Dómine, in viam salútis ætérnæ, quam beáti Pontíficis *N.* vita cum doctrína monstrávit: & fac nos, eódem intercedénte, sic ejus súbsequi vestígia, ut cum ipso coronári mereámur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DA Ecclésiæ tuæ, misé-ricors Deus, ut mérita sancti Epíscopi *N.* pietátem tuam pro ipsa semper exórent, & fructum in nobis labórum ejus custódiant; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Deus patrum nostrórum præordinávit te, ut cognósceres voluntátem ejus, & vidéres Justum, & audíres vocem ex ore ejus. *Act.* 22. 14.

CAPITULUM. *Hebr.* 5. 4.

NEc quísquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo tanquam Aaron.

Cætera ut in Psalterio, *p.* 153.

AD TERTIAM.

Ant. 7. d. Cadat orátio nostra in conspéctu tuo, & ora pro nobis ad Dóminum Deum tuum. *Jer.* 42. 2.

CAPITULUM. *Hebr.* 5. 1.

OMnis Póntifex ex homínibus assúmptus, pro homínibus constitúitur in iis quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona & sacrifícia pro peccátis.

℟. *breve.* Introíbo * Ad altáre Dei. ℟. Introíbo. ℣. Ad Deum qui lætíficat juventútem meam. * Ad altáre. Glória. ℟. Introíbo. *Ps.* 42. 4.

℣. Altária tua, Dómine virtútum, ℟. Rex meus & Deus meus. *Ps.* 83. 4.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Nominábitur tibi nomen tuum à Deo in sempitérnum: Pax justítiæ, & honor pietátis. *Bar.* 5. 4.

CAPITULUM. *Eccli.* 45. 8.

STátuit ei Dóminus testaméntum ætérnum, & dedit illi Sacerdótium gentis, & beatificávit illum in glória.

℟. *breve.* Immolávi * In tabernáculo ejus. ℟. Immolávi. ℣. Hóstiam vociferatiónis. * In. Glória. ℟. Immolávi. *Ps.* 26. 6.

℣. In Sancto appárui tibi, Dómine, ℟. Ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam. *Ps.* 62. 3.

AD NONAM.

Ant. 4. a. Circúmdabit te Deus diplóide justítiæ, & impónet mitram cápiti honóris ætérni. *Bar.* 5. 2.

CAPITULUM. 1. *Mach.* 14. 4.

QUæsívit bona genti suæ, & plácuit illis potéstas ejus, & glória ejus ómnibus diébus.

℟. *breve.* Pavit eos * In innocéntia cordis sui. ℟. Pavit. ℣. Et in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos. * In innocéntia. Glória. ℟. Pavit. *Ps.* 77. 72.

℣. Dedúxit eos in viam rectam; ℟. Ut irent in civitátem habitatiónis. *Ps.* 106. 7.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Laudémus viros glorióśos & paréntes nostros in generatióne sua. *Eccli.* 44. 1.

Ant. 2. *D.* Multi hómines misericórdes vocántur; virum autem fidélem quis invéniet? *Prov.* 20. 6.

Ant. 7. d. Illi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt. *Eccli.* 44. 10.

Ant. 1. a. Córpora ipsórum in pace sepúlta sunt; & nomen eórum vivit in generatiónem & generatiónem. *Eccli.* 44. 14.

Ant. 6. F. In terra sua duplícia possidébunt; lætítia sempitérna erit eis. *Is.* 61. 7.

CAPITULUM. *Hebr.* 13. 17.

OBedíte Præpósitis vestris, & subjacéte eis: ipsi enim pervígilant, quasi ratiónem pro animábus vestris redditúri, ut cum gáudio hoc fáciant, & non geméntes.

HYMNUS.

SEDIBUS, Præsul, súperis recépte,
Advola terris: sacra te repóscunt,
Nostra dum cantu tibi dedicáto
Templa resúltant.

PRO Deo vitam cúpidus pacísci,
Otium durus tibi denegásti;
Prælium Christi bene præliári
Una volúptas.

SI reis vindex minitátur ira,
Súpplici defers prece vim Tonánti:
Et Deum, jugis grege pro tuéndo
Víctima, placas.

ERUDIS, vitâ præeúnte, Clerum;
Légibus sacris pópulũ coérces:
Quas Deus dotes dedit, ad salúbrem
Cóntrahis usum.

LAUDE non unâ, memoránde Præsul,
Nos ama patris stúdio benígni;
Et laborántem médiis perículis
Dírige plebem.

CHRISTE, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut ætérnæ súbeant opíma
Páscua vitæ. Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári; ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131. 16.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Nomen eórum permáneat in ætérnum, pérmanens ad fílios illórum sanctórum virórum glória. *Eccli.* 46. 15.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. c. Lex veritátis fuit in ore ejus, & iníquitas non est invénta in lábiis ejus. *Malach.* 2. 6.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 4. 8. 9.

PIetas ad ómnia útilis est, promissiónem habens vitæ quæ nunc est, & futúræ. Fidélis sermo,

& omni acceptióne dignus.
℟. *breve.* In manus, *p.*159.
Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 1. f. Induit eum Dóminus stolam glóriæ, & coronávit eum in vasis virtútis. *Eccli.* 45. 9.
Oratio & cætera omnia, ut in Psalterio, p. 160.

COMMUNE
UNIUS SANCTI DOCTORIS.

IN. I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni* f.

BEátus vir qui in sapiéntia morábitur, & qui in justítia sua meditábitur, & in sensu cogitábit circumspectiónem Dei. *Eccli.* 14. 22.

Ant. 2. D. Cibábit illum Deus pane vitæ & intelléctûs, & aquâ sapiéntiæ salutáris potábit illum. *Eccli.* 15. 3.

Ant. 5. a. Denudábit abscónsa sua illi, & thesaurizábit super illum sciéntiam, & intelléctum justítiæ. *Eccli.* 4. 21.

Ant. 6. F. Ipse tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ; & in oratióne confitébitur Dómino. *Eccli.* 39. 9.

Ant. 8. G. Palàm fáciet disciplínam doctrínæ suæ, & in lege testaménti Dómini gloriábitur. *Eccli.* 39. 11.

CAPITULUM. *Prov.* 3. 13. 14. 15.

BEátus homo qui invénit sapiéntiam, & qui áffluit prudéntiâ; mélior est acquisítio ejus negotiatióne argénti, & auri primi & puríssimi fructus ejus; pretiósior est cunctis ópibus; & ómnia quæ desiderántur, huic non valent comparári.

In Duplicibus majoribus, & suprà.

℟. In médio Ecclésiæ apériet os ejus, & * Adimplébit illum Dóminus spíritu sapiéntiæ & intelléctûs. *Eccli.* 15. 5. ℣. Ut innotéscat Principátibus & Potestátibus in cœléstibus per Ecclésiam multifórmis sapiéntia Dei. *Eph.* 3. 10. * Adimplébit. Glória. * Adimplébit.

HYMNUS.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox ætérna Patris, Christe, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm benè súppetis!
Hi semper vígilant, ne quid adúlterum
Corrúmpat fidei virgíneum decus:
Lædi vel léviter non pátitur fides,

His custódibus íntegra.
Infames ábolent relliquias deûm;
Errores ábigunt, crímina dédocent;
Christo restítuunt quos malè crédulos
Mendax lúserat hæresis.
Patrum canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet-fides:
Quæ sunt prisca, docent; quæ nova, súbruunt;
Servant depósitum Dei.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine; ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Ps.* 93. 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Qui docti fúerint, fulgébunt quasi splendor firmaménti, & qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas æternitátes. *Dan.* 12. 3.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

Completorium *habetur post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Fontem sapiéntiæ Verbum Dei in excélsis, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1. 5.

Psalmus, Veníte, p. 2.

HYMNUS.

O Qui pro grégibus das ánimam tuis,
Alto consílio quàm benè próvidos
Caro ponis ovíli,
Quos tu, Christe, vocas duces!
Hi justo pópulos judício regunt;
Hi de fonte bibunt quem sítiunt Deum;
Et de Númine pleni
In nos hi superéffluunt.
Hi dum corda sacris légibus ímbuunt,
Discussis ténebris, stat fidei decus;
Sese pandit apérta,
Toto lúmine, véritas.
Facti forma, Deo quem páriunt, gregis,
Quæ sermóne docent, móribus éxprimunt;
Cùm mandant, amor urget;
Cùm damnant, amor árguit.
Nusquam lenta tenent ótia désides:
Noctes atque dies invígilant agro,
Subrépens inimícus,
Ne zizánia séminet.
Quas erráre vident à grege dévias,
Cautè sollíciti, per juga móntium,
Per desérta, requírunt,
Et portant húmeris oves.
Tot qui constítuit lúmina, laus Patri;
Doctórum cápiti, laus quoque Fílio;
Qui pinguédine mentes

Ungis, laus tibi, Spíritus. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Os prudéntis quǽritur in Ecclésia, & verba illíus cogitábunt in córdibus suis. *Eccli.* 21. 20.

Ant. 2. D. In corde prudéntis requiéscit sapiéntia, & indóctos quosque erúdiet. *Prov.* 14. 33.

Ant. 4. f. Sciéntia sapiéntis tanquam inundátio abundábit, & consílium illíus sicut fons vitæ pérmanét. *Eccli.* 21. 16.

℣. Fac, Dómine, erudítos corde, ℟. In sapiéntia. *Ps.* 89. 12.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Sápiens cor suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum qui fecit illum, * Et in conspéctu Altíssimi deprecábitur. *Eccli.* 39. 6. ℣. Bonus homo de bono thesáuro cordis sui profert bonum. *Luc.* 6. 45. * Et in.

℟. *ij.* Sápiens apériet os suum in oratióne, & pro delíctis suis deprecábitur; * Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum. *Eccli.* 39. 7. 8. ℣. Póstulet in fide nihil hǽsitans. *Jac.* 1. 6. * Si enim.

℟. *iij.* Sapiéntiam ómnium antiquórum exquíret sápiens, & * In Prophétis vacábit. *Eccli.* 39. 1. ℣. Prǽdicans regnum Dei, & docens quæ sunt de Dómino Jesu Christo. *Act.* 28. 31. * In Prophétis. Glória. * In Prophétis.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Vóluit & ipse scríbere áliquid horum quæ ad doctrínam & sapiéntiam pértinent. *Prolog. Eccli.*

Ant. 1. a. Quæsívit verba utília, & conscrípsit sermónes rectíssimos, ac veritáte plenos. *Eccle.* 12. 10.

Ant. 3. *a.* Gubernávit ad Dóminum cor ipsíus, & in diébus peccatórum corroborávit pietátem. *Eccli.* 49. 4.

℣. Narrábo nomen tuum, Dómine, frátribus meis; ℟. In médio Ecclésiæ laudábo te. *Ps.* 21. 23.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Optávi, & datus est mihi sensus; & invocávi, & venit in me spíritus sapiéntiæ, & * Præpósui illam regnis & sédibus. *Sap.* 7. 7. 8. ℣. Exístimo ómnia detriméntum esse propter eminéntem sciéntiam Jesu Christi. *Philipp.* 3. 8. * Præpósui.

℟. *v.* Lætátum est cor meum in sapiéntia: ambulávit pes meus iter rectum; * A juventúte mea investigábam eam. *Eccli.* 51. 20. ℣. Non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne spíritûs & virtútis. 1. *Cor.* 2. 4. * A juventúte.

℟. *vj.* Inextinguíbile est lumen sapiéntiæ: * Vené-

runt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. *Sap.* 7. 10. 11. ℣. Per Spíritum datur sermo sapiéntiæ. 1. *Cor.* 12. 8. * Venérunt. Glória. * Venérunt.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Implévit eum Dóminus Spíritu Dei, sapiéntiâ, & intelligéntiâ, & sciéntiâ, & omni doctrínâ. *Exod.* 35. 31.

Ant. 4. A. In fraude circumveniéntium illum, áffuit illi sapiéntia, & honéstum fecit illum. *Sap.* 10. 11.

Ant. 7. G. Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, & usque in séculum non delébitur. *Eccli.* 39. 12.

℣. Bonum mihi lex oris tui, Dómine, ℟. Super míllia auri & argénti. *Ps.* 118. 72.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Restítuit ipse fratres suos, & * Expugnávit inimícos Israël ab eis. 1. *Mach.* 14. 26. ℣. Enutrítus verbis fídei & bonæ doctrínæ. 1. *Tim.* 4. 6. * Expugnávit.

℟. *viij.* In lege Dómini congregatiónem judicávit, & vidit Deus Jacob; & * In fide sua probátus est Prophéta. *Eccli.* 46. 17. ℣. Doctor géntium in fide & veritáte. 1. *Tim.* 2. 7. * In fide.

℟. *ix.* A Deo proféćta est sapiéntia; * Sapiéntiæ enim Dei astábit laus, & in ore fidéli abundábit. *Eccli.* 15. 10. ℣. Si quis volúerit voluntátem ejus fácere, cognóscet de doctrína utrùm ex Deo sit. *Joan.* 7. 17. * Sapiéntiæ. Glória. * Sapiéntiæ. Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Scrutábor legem tuam, Dómine, ℟. Et custódiam illam in toto corde meo. *Ps.* 118. 34.

Ant. 1. g. Erudítus es in juventúte tua, & implétus es quasi flumen, sapiéntiâ. *Eccli.* 47. 15. 16.

Ant. 7. d. Sicut érudit filium suum homo, sic Dóminus Deus tuus erudívit te. *Deut.* 8. 5.

Ant. 5. a. Sápiens es, sicut habet sapiéntiam Angelus Dei, ut intélligas ómnia. 2. *Reg.* 14. 20.

Ant. 2. D. Ad ínsulas.

CANTICUM. *Eccli. c.* 15. *v.* 3. *ad* 6.

Fons & præmium doctrinæ.

Cibábit illum Deus pane vitæ & intelléctûs, * & aquâ sapiéntiæ salutáris potábit illum:

Et firmábitur in illo, & non flectétur; * & continébit illum, & non confundétur:

Et exaltábit illum apud próximos suos, * & in médio Ecclésiæ apériet os ejus:

Et adimplébit illum spíritu sapiéntiæ & intelléctûs, * & stolâ glóriæ véstiet illum.

Jucunditátem & exultatiónem thesaurizábit super

illum, * & nómine ætérno hæreditábit illum.

Ant. Ad ínsulas longè divulgátum est nomen tuū, & diléctus es in pace tua. *Eccli.* 47. 17.

Ant. 3. *a.* Beáti servi tui, qui stant còram te semper, & aúdiunt sapiéntiam tuam! 3. *Reg.* 10. 8.

CAPITULUM. *Jac.* 3. 17.

QUæ desúrsùm est sapiéntia, primùm quidem pudíca est, deínde pacífica, modésta, suadíbilis, bonis consénciens, plena misericórdiâ & frúctibus bonis.

HYMNUS.

VOs, succénsa Deo spléndida lúmina:
Vos sal, nos hómines quo sápimus Deum;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.

PER vos Rellígio tútaque véritas,
Per vos virgíneis fulget honóribus:
Per vos Christus amat pándere dívites
Thesaúros sapiéntiæ.

VESTRIS unda fluit pura canálibus:
Christi floret ager, munda nitet seges:
Lac aptum púeris, & sólidum viris
Cauti sufficitis cibum.

HI sunt, summe Deus, qui tibi mílitant;
Hi sunt, qui stábiles ædíficant domos:
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónstruit álterâ.

VICISTIS stýgias vos quibus hǽreses,
Hæc nos accípimus tela supérstites:
His pugnámus adhuc, nec dúbio éxitu,
His armis quoque víncimus.

SIT supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris. Amen.

℣. Ignítum, Dómine, elóquium tuum vehementer; ℟. Et servus tuus diléxit illud. *Ps.* 118. 140.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. f. Perféctio tua, Dómine, & doctrína tua viro sancto tuo, quem probásti. *Deut.* 33. 8.

Oratio.

DEus, qui pópulo tuo beátum *N.* ætérnæ salútis minístrum tribuísti; præsta, ut quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis; Per Dóminum.

Alia Oratio.

EXcita, Dómine, in Ecclésia tua Spíritum, quo beátus *N.* servívit; ut eódem nos repléti, studeámus amáre quod amávit, & ópere exercére quod dócuit; Per Dóminum... in unitáte ejúsdem, &c.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Erudítus es in juventúte tua, & implétus es quasi flumen, sapiéntiâ. *Eccli.* 47. 15. 16.

CAPITULUM. *Sap.* 6. 15.

QUi de luce vigiláverit ad sapiéntiam, non laborábit; assidéntem enim illam fóribus suis invéniet.

Cætera ut in Psalterio, p. 153.

AD TERTIAM.

Ant. 7. d. Sicut érudit filium suum homo, sic Dóminus Deus tuus erudívit te. *Deut.* 8. 5.

CAPITULUM. *Sap.* 7. 15. 16.

DEus sapiéntiæ dux est, & sapiéntium emendátor: in manu enim illíus, & nos, & sermónes nostri, & omnis sapiéntia, & óperum sciéntia, & disciplína.

℟. *breve.* Lex Dómini immaculáta, * Convértens ánimas. ℟. Lex. ℣. Testimónium Dómini fidéle. * Convértens. Glória. ℟. Lex. *Ps.* 18. 8.

℣. Justítiæ Dómini rectæ, ℟. Lætificántes corda. *Ps.* 18. 8.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Sápiens es, sicut habet sapiéntiam Angelus Dei, ut intélligas ómnia. 2. *Reg.* 14. 20.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 1. 6. 7. 8.

QUidam aberrántes convérsi sunt in vanilóquium, voléntes esse legis doctóres, non intelligéntes, neque quæ loquúntur, neque de quibus affírmant. Scimus autem quia bona est lex, si quis eâ legitimè utátur.

℟. *breve.* Os justi * Meditábitur sapiéntiam. ℟. Os justi. ℣. Et lingua ejus loquétur judícium. * Meditábitur. Glória. ℟. Os justi. *Ps.* 36. 30.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus; ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus. *Ps.* 36. 31.

AD NONAM.

Ant. 3. *a.* Beáti servi tui, qui stant coram te semper, & áudiunt sapiéntiam tuam! 3. *Reg.* 10. 8.

CAPITULUM. *Prov.* 8. 33. 34.

AUdite disciplínam, & estóte sapiéntes, & nolíte abjícere eam. Beátus homo qui audit me, & qui vígilat ad fores meas quotídie, & obsérvat ad postes óstii mei!

℟. *breve.* Judícia Dómini vera, * Justificáta in semetípsa. ℟. Judícia. ℣. Desiderabília super aurum. * Justificáta. Glória. ℟. Judícia. *Ps.* 18. 10. 11.

℣. Servus tuus custódit ea; ℟. In custodiéndis illis retribútio multa. *Ps.* 18. 12.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Concupiscéntia sapiéntiæ dedúcit ad regnum perpétuũ. *Sap.* 6. 21.

Ant. 6. F. Quæcúmque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt. *Rom.* 15. 4.

Ant. 7. *d.* Non simus párvuli fluctuántes, & circumferámur omni vento doctrínæ. *Eph.* 4. 14.

Ant. 1. a. Qui benè præsunt Presbýteri, dúplici honóre digni habeántur, máximè qui labórant in verbo & doctrína. 1. *Tim.* 5. 17.

Ant. 2. D. Qui moderátur sermónes suos, doctus & prudens est; & pretiósi spíritûs vir erudítus. *Prov.* 17. 27.

CAPITULUM. 2. *Joan. v.* 9.

OMnis qui recédit, & non pérmanet in doctrína Christi, Deum non habet; qui pérmanet in doctrína, hic & Patrem & Fílium habet.

HYMNUS.

JAM nunc, quæ númeras
tot tibi vindices,
Effer sydéreum, Relígio,
caput:
Quot sunt mota tibi prǽlia, nóbiles
Tot nectis tibi laúreas.

CUM per mille neces impíetas furit,
Oppónis válido péctore
Mártyres;
Cùm per mille dolos décipit hǽresis,
Doctóres tibi súscitas.

QUANDO sparsa lues úndique críminum,
Hi gliscens vítium prótinùs ámputant;
Quando plúrima nox méntibus íncubat,
Hi plenum révehunt diē.

FIRMANT instábiles, &
dúbios regunt;
Monstrant tuta procul lítora naúfragis;
Nobis, qui véhimur cœca
per ǽquora,
Lucent perpétuæ faces.

QUÆ dixére tuis cónsona
sénsibus,
Nostris illa, Deus, córdibus ímprimas;
Quos terris cólimus, quos
séquimur duces,
Fac nos móribus ássequi.

PATRI máxima laus; máxima Fílio;
Par sit, sancte, tibi glória,
Spíritus:
Fac mentes répleat lúmine
véritas;
Urat péctora cáritas.
Amen.

℣. Præcéptum Dómini lúcidum, ℟. Illúminans óculos. *Ps.* 18. 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Omnis Scriba doctus in regno cœlórum símilis est hómini patrifamílias, qui profert de thesaúro suo nova & vétera. *Matt.* 13. 52.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Sápiens in pópulo hæreditábit honórem, & nomen illíus erit vivens in ætérnum. *Eccli.* 37. 29.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Sap.* 6. 16. 17.

COgitáre de sapiéntia, sensus est consummátus; & qui vigiláverit propter illam, citò secúrus erit, quóniam dignos seipsâ círcuit quærens.

℟. *breve.* In manus, *p.* 159.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 8. c. Qui fécerit & docúerit, hic magnus vocábitur in regno cœlórũ. *Matt.* 5. 19.

Oratio & cætera omnia ut in Psalterio, p. 160.

COMMUNE
UNIUS SANCTI PRESBYTERI.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 7. toni d.

LOcútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Tribum Levi noli numeráre, neque pones summam eórum cum filiis Israël. *Num.* 1. 48. 49.

Ant. 6. F. Constítue eos super tabernáculum testimónii & cuncta vasa ejus, & quidquid ad cæremónias pértinet. *Num.* 1. 50.

Ant. 1. a. Ipsi ingrediéntur sanctuárium meum, & ipsi accédent ad mensam meam, ut minístrent mihi, & custódiant cæremónias meas. *Ezech.* 44. 16.

Ant. 3. a. Sérviant mihi pro Israël in tabernáculo fœ́deris; & orent pro eis, ne sit in pópulo plaga. *Num.* 8. 19.

Ant. 5. a. Qui habúerit máculam, non ófferet panes Deo suo, nec accédet ad ministérium ejus. *Levit.* 21. 17. 18.

CAPITULUM. *Ezech.* 44. 28.

NOn erit eis hæréditas; ego hæréditas eórum: & possessiónem non dábitis eis in Israël; ego enim posséssio eórum.

In Duplicibus majoribus, & suprà.

℟. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, & * Sanctos applicábit sibi, & quos elégerit appropinquábunt ei. *Num.* 16. 5.
℣. Hi probéntur primùm, & sic minístrent, nullum crimen habéntes. 1. *Tim.* 3. 10.
* Sanctos. Glória. * Sanctos.

HYMNUS.

JAM satis fluxit cruor hostiárum,
Prístinæ cessent holocaústa Legis:
Christe, quos formas, melióra libant
Sacra Minístri.

ELICIT flammas Elias ab alto:
Mysta nunc major jubet; & poténti
Obsequens verbo, Deus astat aris,
Hóstia factus.

PINGUE libámen, novus & Sacérdos,
Orbe jam toto Deus immolátur:
Se manu nostrâ litat incruénto
Fúnere Christus.

TALE nil priscis pátribus tribútum,

Israël lætítiâ magnâ. 1. *Mach.* 14. 11.

Ant. 6. F. Miráti sunt in illo multi, & honoravérunt Deum. *Eccli.* 11. 13.

℣. Vidi prævaricántes, & tabescébam; ℟. Quia elóquia tua non custodiérunt. *Ps.* 118. 158.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Avértit iram meã à filiis Israël, quia zelo meo commótus est contra eos, * Ut non ipse delérem filios Israël in zelo meo. *Num.* 25. 11. ℣. Justítiæ quæ per fidem est, hæres est institútus. *Hebr.* 11. 7. * Ut non.

℟. *viij.* Justórum sémita * Quasi lux splendens procédit, & crescit usque ad perféctam diem. *Prov.* 4. 18. ℣. Sic lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona. *Matt.* 5. 16. * Quasi.

℟. *ix.* Eritis mihi in pecúlium de cunctis pópulis; mea est enim omnis terra: & vos * Eritis mihi in regnum sacerdotále, & gens sancta. *Exod.* 19. 5. 6. ℣. Vos genus eléctum, regále sacerdótium, gens sancta. 1. *Petr.* 2. 9.* Eritis. Glória. * Eritis.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Domus Aaron, benedícite Dómino; ℟. Domus Levi, benedícite Dómino. *Ps.* 134. 19. 20.

Ant. 8. c. Vir Dei es tu, & verbum Dómini in ore tuo verum est. 3. *Reg.* 17. 24.

Ant. 1. g. Docuísti multos, & manus lassas roborásti: vacillántes confirmavérunt sermónes tui, & génua treméntia confortásti. *Job.* 4. 3. 4.

Ant. 5. a. Exémplum esto fidélium, in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide, in castitáte. 1. *Tim.* 4. 12.

Ant. 7. d. Scriptus es.

CANTICUM. *Malach.* c. 2. v. 5. ad 7.

Sacerdotis & Sacerdotii laudes celebrantur.

PActum meum fuit cum eo, vitæ & pacis: * & dedi ei timórem, & tímuit me, & à fácie nóminis mei pavébat.

Lex veritátis fuit in ore ejus; * & iníquitas non est invénta in lábiis ejus:

In pace & in æquitáte ambulávit mecum, * & multos avértit ab iniquitáte.

Lábia enim Sacerdótis custódient sciéntiam; & legem requírent ex ore ejus; * quia ángelus Dómini exercítuum est.

Ant. Scriptus es in judíciis témporum lenire iracúndiam Dómini, conciliáre cor patris ad filium, & restitúere tribus Jacob. *Eccli.* 48. 10.

Ant. 7. G. Bonum depósitum custódi, per Spíritum sanctum qui hábitat in nobis. 2. *Tim.* 1. 14.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 3. 7. 8.

NEque qui plantat, est áliquid, neque qui rigat, sed qui increméntum dat, Deus: qui autem plantat, & qui rigat, unum sunt: unusquísque autem própriam mercédem accípiet secúndùm suum labórē.

HYMNUS.

O SACERDOTUM venerānda jura!
Ceu vices Christi téneant, salútis
Arbitri, claudunt, reserántque nobis
Atria cœli.

OMNE pendéntes scelus in statéra,
Cùm reum sólvunt, Deus ipse sólvit;
Cùm ligant sontem, Deus ipse sontis
Víncula nectit.

QUAM manus morbis ádhibent perítas!
Cùm secant, semper pia dextra cædit;
Cùm fovent, semper pia lenit ungens
Vúlnera dextra.

VERBA dum promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus docéri;
Nempè divínæ sacra verba legis
Mente recóndunt.

IRRUENS promptī cohibére fulmen,
Stant ab advérso, Dominúmque placant,
Víndices in nos quóties ab alto
Dépluit iras.

DUM Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris quibus applicásti,
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma sacérdos.

LUMINIS splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inúngis.
Amen.

℣. Exáltent eum in ecclésia plebis; ℟. Et in cáthedra seniórum laudent eum. *Ps.* 106. 32.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. J. Dómine, sit auris tua atténdens ad oratiónem servi tui, & ad oratiónem servórum tuórum qui volunt timére nomen tuum. 2. *Esdr.* 1. 11.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregásti; præsta, quǽsumus, ut ejus exémpla sectántes, exhibeámus nos in ómnibus fidéles minístros, & prærogatívæ dignitátis studeámus adjúngere cúmulum sanctitátis; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Vir Dei es tu, & verbum Dómini in orè tuo verum est. 3. *Reg.* 17. 24.

CAPITULUM. 2. *Tim.* 4. 5.

VIgila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelístæ, ministérium tuum imple, sóbrius esto.

Cætera ut in Psalterio, p. 153.

AD TERTIAM.

Ant. 1. g. Docuísti multos, & manus lassas roborásti: vacillántes confirmavérunt sermónes tui, & génua treméntia confortásti. *Job.* 4. 3. 4.

CAPITULUM. 2. *Tim.* 2. 15. 16.

SOllícitè cura teípsum probábilem exhibére Deo, operárium inconfusíbilem, rectè tractántem verbum veritátis: profána autem & vanilóquia devíta.

℟. *breve.* Veritátem tuã Dómine, * Et salutáre tuum dixi. ℟. Veritátem. ℣. Non abscóndi misericórdiã tuam. * Et salutáre. Glória. ℟. Veritátem. *Ps.* 39. 11.

℣. Annuntiávi justítiam tuam, ℟. In ecclésia magna. *Ps.* 39. 10.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Exémplum esto fidélium, in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide, in castitáte. 1. *Tim.* 4. 12.

CAPITULUM. *Tit.* 2. 7. 8.

IN ómnibus teípsum præbe exémplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum irreprehensíbile; ut is qui ex advérso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

℟. *breve.* Dabis eum, Dómine, * In benedictiónem. ℟. Dabis. ℣. In séculum séculi. * In benedictiónem. Glória. ℟. Dabis. *Ps.* 20. 7.

℣. Fólium ejus non défluet: ℟. Et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur. *Ps.* 1. 3.

AD NONAM.

Ant. 7. G. Bonum depósitum custódi, per Spíritum sanctum qui hábitat in nobis. 2. *Tim.* 1. 14.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 6. 20. 21.

DEpósitum custódi, devítans profánas vocum novitátes, & oppositiónes falsi nóminis sciéntiæ.

℟. *breve.* Beátus vir qui non ábiit * In consílio impiórum. ℟. Beátus. ℣. Et in via peccatórum non stetit. * In consílio. Glória. ℟. Beátus. *Ps.* 1. 1.

℣. Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus; ℟. Timéntes autem Dóminum gloríficat. *Ps.* 14. 4.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Probáti sumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium. 1. *Thess.* 2. 4.

Ant. 2. *D.* Lóquimur, non quasi homínibus placéntes, sed Deo, qui probat corda nostra. 1. *Thess.* 2. 4.

Ant. 1. a. Glória nostra hæc est, testimónium consciéntiæ nostræ. 2. *Cor.* 1. 12.

Ant. 1. D. Beáti servi illi, quos, cùm vénerit Dóminus, invénerit vigilántes. *Luc.* 12. 37.

Ant. 7. d. Præcínget se, & fáciet illos discúmbere, & tránsiens ministrábit illis. *Luc.* 12. 37.

CAPITULUM. 1. *Thess.* 2. 13.

FRatres, grátias ágimus Deo sinè intermissióne, quóniam cùm accepissétis à nobis verbum audítûs Dei, accepístis illud, non ut verbum hóminum, sed, sicut est verè, verbum Dei, qui operátur in vobis qui credidístis.

HYMNUS.

QUANTIS micas honóribus,
Cœlo Sacérdos áddite,
Cùm, præmiórum pródigus,
Totum tibi dat se Deus!

PARTIS labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus,
Tot fulgurántem glóriâ
Ornant corónæ vérticem.

QUOS parturísti Número,
Te filii nunc ámbiunt;
Tuóque lætis cántibus
Certant triúmpho plaúdere.

CHRISTUS tuum fit prǽmium,
Quem consecrásti víctimam;
Dehinc apérto Número,
Te pascet esca Cœlitûm.

ADHUC sacérdos, hóstiam
Gratam Deo, nos dévove;
Undísque mersos naúfragis,
Duc ad salútis líttora.

JESU, Sacérdos máxime,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Dóminus pars hæreditátis meæ & cálicis mei, ℟. Tu es qui restítues hæreditátem meam mihi. *Ps.* 15. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Hic est fratrum amátor, & pópuli Israël; hic est qui multùm orat pro pópulo. 2. *Mach.* 15. 14.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. c. Justítia nómine ætérno hæreditábit illum. *Eccli.* 15. 6.

Hymnus conveniens

CAPITULUM. *Eccli.* 35. 9.

SAcrificium justi accéptū est, & memóriam ejus non oblivíscétur Dóminus.

℟. *breve.* In manus, *p.* 159.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Dóminus ipse est hæréditas sacerdótum. *Deut.* 18. 2.

Oratio & cætera omnia ut in Psalterio, p. 160.

COMMUNE
UNIUS SANCTI ABBÁTIS,
VEL MONACHI.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni* D.

POnet Dóminus desértum Sion quasi delícias, & solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. *Is.* 51. 3.

Ant. 3. *a.* Gaúdium & lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio & vox laudis. *Is.* 51. 3.

Ant. 8. G. Germinábit sicut lílium, & erúmpet radix ejus ut Líbani; ibunt rami ejus, & erit quasi olíva glória ejus, & odor ejus ut Líbani; *Osee.* 14. 6. 7.

Ant. 5. a. In cubílibus in quibus priùs dracónes habitábant, oriétur viror cálami & junci: & erit ibi sémita & via, & via sancta vocábitur. *Is.* 35. 7. 8.

Ant. 1. a. Exultábit solitúdo, & florébit quasi lílium: gérminans germinábit, & exultábit lætabúnda & laudans. *Is.* 35. 1. 2.

CAPITULUM. *Jer.* 51. 6.

FUgite de médio Babylónis, & salvet unusquísque ánimam suam: nolíte tacére super iniquitátem ejus, quóniam tempus ultiónis est à Dómino; vicissitúdinem ipse retríbuet ei.

In Duplicibus majoribus, & suprà.

℟. Erit opus justítiæ pax, * Et cultus justítiæ siléntium, & secúritas usque in sempitérnum. *Is.* 32. 17. ℣. Deus elégit nos in Christo, ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti & immaculáti. *Eph.* 1. 4. * Et cultus. Glória. * Et cultus.

HYMNUS.

TUA beándos glóriâ,
Miris, Deus, probas modis,
Qui, dum lates, præséntior,
Votis amántûm pásceris.

PROCUL remóti, súpplices
Tendunt manus, & pátriam
Per vota, per suspíria,
Cœlum salútant éxules.

TE sola mors cùm det frui,
Sese necant labóribus,
Sese necant jejúniis,
Et, quâ licet, vellent mori.

QUAM morte promptâ férvidi
Emére palmam Mártyres,
Hic doctus in dies mori,
Longo repórtat fúnere.

QUI sponte desértum petis,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

Si sit Abbas,

℣. Potens in terra erit semen ejus; ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Ps.* 111. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Multíplicans, inquit Dóminus, multiplicábo semen tuum, & non numerábitur præ multitúdine. *Gen.* 16. 10.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì sit propria.

Si non sit Abbas,

℣. Pinguéscent speciósa desérti; ℟. Et exultatióne colles accingéntur. *Ps.* 64. 13.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Sedébit pópulus meus in pulchritúdine pacis, & in tabernáculis fidúciæ, & in réquie opulénta. *Is.* 32. 18.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì sit propria.

COMPLETORIUM *habetur post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jesum qui ductus est in desértum à Spíritu, * Veníte, adorémus. *Matt.* 4. 1.

Psalmus, Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O PULCHRAS ácies, cástraque fórtia,
Quæ spes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege sub una,
Uno sub duce mílitant.

HEU! quantis rápiunt astra labóribus!
Pulsant perpétuis quéstibus æthera;
Per jejúnia longa,
Vires córporis átterunt.

VOTIS unánimes, vi quoque flétuum
Instant, & sócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis,
Vim cœlo simul ínferunt.

HÆC vis grata Deo; sic amat óptimus
Vinci, per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris reserátur
Cœlum conditiónibus.

FERVENT quando die cuncta tumúltibus,
Altùm turba silet; cœtera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.

EXERCET vígiles contínuus labor;
Incúmbunt óperi non résides manus;
Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.

QUIN regína suî mens quoque súbditur,
Rectorísque studet nútibus óbsequi,
Nil servat sibi juris,
Capto libérior jugo.

ÆTERNUS sit honos ingénito Patri,
Sit par unígenæ glória Fílio;
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Expándit alas suas Dóminus, & assúmpsit eum, atque portávit in húmeris suis. *Deut.* 32. 11.

COMMUNE

UNIUS SANCTI ABBATIS,

VEL MONACHI.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni* D.

PONet Dóminus desértum Sion quasi delícias, & solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. *Is.* 51. 3.

Ant. 3. *a.* Gaúdium & lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio & vox laudis. *Is.* 51. 3.

Ant. 8. G. Germinábit sicut lílium, & erúmpet radix ejus ut Líbani; ibunt rami ejus, & erit quasi olíva glória ejus, & odor ejus ut Líbani; *Osee.* 14. 6. 7.

Ant. 5. a. In cubílibus in quibus priùs dracónes habitábant, oriétur viror cálami & junci: & erit ibi sémita & via, & via sancta vocábitur. *Is.* 35. 7. 8.

Ant. 1. a. Exultábit solitúdo, & florébit quasi lílium: gérminans germinábit, & exultábit lætabúnda & laudans. *Is.* 35. 1. 2.

CAPITULUM. *Jer.* 51. 6.

FUgite de médio Babylónis, & salvet unusquísque ánimam suam: nolíte tacére super iniquitátem ejus, quóniam tempus ultiónis est à Dómino; vicissitúdinem ipse retríbuet ei.

In Duplicibus majoribus, & suprà.

℟. Erit opus justítiæ pax, * Et cultus justítiæ siléntium, & secúritas usque in sempitérnum. *Is.* 32. 17. ℣. Deus elégit nos in Christo, ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti & immaculáti. *Eph.* 1. 4. * Et cultus. Glória. * Et cultus.

HYMNUS.

TUA beándos glóriâ,
Miris, Deus, probas modis,
Qui, dum lates, præséntior,
Votis amántûm pásceris.

PROCUL remóti, súpplices
Tendunt manus, & pátriam
Per vota, per suspíria,
Cœlum salútant éxules.

TE sola mors cùm det frui,
Sese necant labóribus,
Sese necant jejúniis,
Et, quâ licet, vellent mori.

QUAM morte promptâ férvidi
Emére palmam Mártyres,
Hic doctus in dies mori,
Longo repórtat fúnere.

QUI sponte desértum petis,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

córum quæ possidé-
iquid suum esse di-
sed erant illis óm-
mmúnia. *Act.* 4. 32.
1. a. Possessiónes &
ias vendébant, &
nt illa ómnibus,
iique opus erat. *Act.*

6. F. Plorábant, &
nt, & orábant in
u Dómini. *Bar.* 1. 5.
cce quàm bonum &
ucúndum, ℟. Ha-
atres in unum! *Ps.*

ectiones cum Evan-
Homilia, ut in
Sanctorum.
Iter fecérunt per de-
æ non habitabán-
Et in locis desértis
casas. *Sap.* 11. 2.
solitudínibus errán-
móntibus & spelún-
in cavérnis terræ.
1. 38. * Et in.
iij. Perdúxit eos Dó-
tanquam gregem in
, & * Edúxit eos
, & non timuérunt.
52. 53. ℣. Confitén-
ia peregrini & hóspi-
t super terram. *Heb.*
. * Edúxit.
ix. Reliquérunt quæ-
ue habébant in civitá-
Tunc descendérunt
, quæréntes judícium
títiam in desértum. 1.
. 2. 28. 29. ℣. Grá-
agna erat in ómnibus
Act. 4. 33. * Tunc.
ria. * Tunc.
e Deum.

AD LAUDES
MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino; ℟. Adjútor eórum & protéctor eórum est. *Ps.* 113. 11.

Ant. 1. *g.* In solitúdine, ipse vidísti, portávit te Dóminus Deus tuus, ut solet homo gestáre párvulum fílium suum. *Deut.* 1. 31.

Ant. 4. c. Dóminus Deus tuus ipse est ductor tuus, & non dimíttet, nec derelínquet te. *Deut.* 31. 6.

Ant. 5. a. Abundáre te fáciet Dóminus Deus tuus in cunctis opéribus mánuum tuárum. *Deut.* 30. 9.

Ant. 1. a. Edúxit.

CANTICUM JEREMIÆ.
Thren. c. 3. *v.* 24. *ad* 28.
Quærentium Deum beatitudo.

PArs mea Dóminus, dixit ánima mea; * proptéreà expectábo eum.

Bonus est Dóminus sperántibus in eum, * ánimæ quærénti illum.

Bonum est præstolári cum siléntio * salutáre Dei.

Bonum est viro, * cùm portáverit jugum ab adolescéntia sua.

Sedébit solitárius, & tacébit, * quia levávit super se.

Ant. Edúxit rivos de petra duríssima, & cibávit te mannâ in solitúdine, quod nesciérunt patres tui. *Deut.* 8. 15. 16.

Ant. 8. *g.* Plenam mercédem recípias à Dómino

Ant. 7. d. Circumdúxit eum, & dócuit, & custodívit quasi pupíllam óculi sui. *Deut.* 32. 10.

Ant. 8. c. Dixit ad illum Deus : Exi de terra tua, & de cognatióne tua ; & veni in terram quam monstrávero tibi. *Act.* 7. 3.

℣. Scápulis suis obumbrábit tibi Deus ; ℟. Et sub pennis ejus sperábis. *Ps.* 90. 4.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Salva ánimam tuam : * Noli respícere post tergum, nec stes in omni circà regióne, sed in monte salvum te fac. *Gen.* 19. 17. ℣. Mundus totus in malígno pósitus est. 1. *Joan.* 5. 19. * Noli.

℟. *ij.* Sta in sorte propositiónis, & oratiónis altíssimi Dei : * In partes vade séculi sancti, cum vivis & dántibus confessiónem Deo. *Eccli.* 17. 24. 25. ℣. Omne quod est in mundo, concupiscéntia carnis est, & concupiscéntia oculórum, & supérbia vitæ. 1. *Joan.* 2. 16. * In partes.

℟. *iij.* Egrédere de terra tua, & de cognatióne tua, & de domo patris tui ; * Et veni in terram quam monstrábo tibi. *Gen.* 12. 1. ℣. Si vis perféctus esse, vade, vende quæ habes, & da paupéribus. *Matt.* 19. 21. * Et veni. Glória. * Et veni.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. *D.* Dixit patri suo & matri suæ : Nescio vos, & frátribus suis : Ignóro vos. *Deut.* 33. 9.

Ant. 8. G. Non hábuit ánimi sui tristítiam, & non éxcidit à spe sua. *Eccli.* 14. 2.

Ant. 7. *d.* Abjécit vestiméntum suum à se, & indútus est sacco, & sedit in cínere. *Joan.* 3. 6.

℣. In umbra alárum tuárum sperábo, Dómine, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Ps.* 56. 2.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Secésserat in desértum locum, ibíquè inter feras, * Vitam in móntibus cum suis agébat. 2. *Mach.* 5. 27. ℣. Mortificátus quidem carne, vivificátus autem spíritu. 1. *Petr.* 3. 18. * Vitam.

℟. *v.* De labóre mánuum suárum, * Victum quem cónsequi póterat, deferébat. *Tob.* 2. 19. ℣. In omni oratióne & obsecratióne, cum gratiárum actióne. *Philipp.* 4. 6. * Victum.

℟. *vj.* Opéruit cilício carnem suam, jejunavítque, & * Dormívit in sacco, & ambulávit demísso cápite. 3. *Reg.* 21. 27. ℣. In vigíliis multis, in fame & siti, in jejúniis multis. 2. *Cor.* 11. 27. * Dormívit. Glória. * Dormívit.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Erat cor unum & ánima una ; nec quis-

quam eórum quæ poſſidébat, áliquid ſuum eſſe dicébat; ſed erant illis ómnia commúnia. *Act.* 4. 32.

Ant. 1. a. Poſſeſſiónes & ſubſtántias vendébant, & dividébant illa ómnibus, próut cuíque ópus erat. *Act.* 2. 45.

Ant. 6. F. Plorábant, & jejunábant, & orábant in conſpéctu Dómini. *Bar.* 1. 5.

℣. Ecce quàm bonum & quàm jucúndum, ℟. Habitáre fratres in unum! *Pſ.* 132. 1.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Iter fecérunt per desérta quæ non habitabántur, * Et in locis desértis fixérunt casas. *Sap.* 11. 2. ℣. In ſolitudínibus errántes, in móntibus & ſpelúncis, & in cavérnis terræ. *Hebr.* 11. 38. * Et in.

℟. *viij.* Perdúxit eos Dóminus tanquam gregem in deſérto, & * Edúxit eos in ſpe, & non timuérunt. *Pſ.* 77. 52. 53. ℣. Confiténtes quia peregríni & hóſpites ſunt ſuper terram. *Heb.* 11. 13. * Edúxit.

℟. *ix.* Reliquérunt quæcúmque habébant in civitáte: * Tunc deſcendérunt multi, quæréntes judícium & juſtítiam in deſértum. 1. *Mach.* 2. 28. 29. ℣. Grátia magna erat in ómnibus illis. *Act.* 4. 33. * Tunc. Glória. * Tunc.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Qui timent Dóminum, ſperavérunt in Dómino; ℟. Adjútor eórum & protéctor eórum eſt. *Pſ.* 113. 11.

Ant. 1. *g.* In ſolitúdine, ipſe vidíſti, portávit te Dóminus Deus tuus, ut ſolet homo geſtáre párvulum fílium ſuum. *Deut.* 1. 31.

Ant. 4. c. Dóminus Deus tuus ipſe eſt ductor tuus, & non dimíttet, nec derelínquet te. *Deut.* 31. 6.

Ant. 5. a. Abundáre te fáciet Dóminus Deus tuus in cunctis opéribus mánuum tuárum. *Deut.* 30. 9.

Ant. 1. a. Edúxit.

CANTICUM JEREMIÆ.

Thren. c. 3. *v.* 24. *ad* 28.

Quærentium Deum beatitudo.

PArs mea Dóminus, dixit ánima mea; * proptéreà expectábo eum.

Bonus eſt Dóminus ſperántibus in eum, * ánimæ quærénti illum.

Bonum eſt præſtolári cum ſiléntio * ſalutáre Dei.

Bonum eſt viro, * cùm portáverit jugum ab adoleſcéntia ſua.

Sedébit ſolitárius, & tacébit, * quia levávit ſuper ſe.

Ant. Edúxit rivos de petra duríſſima, & cibávit te mannâ in ſolitúdine, quod neſciérunt patres tui. *Deut.* 8. 15. 16.

Ant. 8. *g.* Plenam mercédem recípias à Dómino

Deo Israël, ad quem venísti, & sub cujus confugísti alas. *Ruth.* 2. 12.

Capitulum. *Hebr.* 13. 13. 14.

Exeámus ad Jesum extra castra, impropérium ejus portántes, non enim habémus hîc manéntem civitátem, sed futúram inquírimus.

Hymnus.

Quid tu, relíctis úrbibus,
Mortálium consórtia
Timens fugis? quid tu vides,
Solúsque tecum cógitas?

Mentis volátu líbero,
Percúrris ætérnas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.

Præsens choris cœléstibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuéndo Númini,
Totus coléndo tu vacas.

Quam pura, qui te díligunt,
O Christe, libant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recóndis in tuo.

Qui spontè desértum petis,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

Si sit Abbas,

℣. Veníte, filii, audíte me; ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33. 12.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Dedísti mihi, Dómine, clýpeum salútis tuæ, & mansuetúdo tua multiplicávit me. 2. *Reg.* 22. 36.

Oratio.

Deus, cujus múnere, beátus *N.* Abbas, ut Christum Fílium tuum libériùs sequerétur, ómnia relíquit; da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingréssis, ut nec retrò respíciant, nec in via hæreant; sed ad te sinè offensióne curréntes, vitam ætérnam, ad quam vocáti sunt, apprehéndant; Per eúmdem Dóminum.

Si non sit Abbas,

℣. Ascensiónes in corde suo dispósuit, ℟. In valle lacrymárum. *Ps.* 83. 6. 7.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. E. Invenísti, Dómine, cor ejus fidéle coram te; & percussísti cum eo fœdus. 2. *Esdr.* 9. 8.

Oratio.

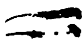
Omnípotens sempitérne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis; da nobis exémplo & intercessióne beáti *N.* cujus solémnia celebrámus, temporália ómnia despícere, & ad ætérna totâ mentis intentióne festináre; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. *g.* In solitúdine, ipse vidísti, portávit te Dóminus Deus tuus, ut solet homo gestáre párvulum fílium suum. *Deut.* 1. 31.

Capitulum. *Ezech.* 34. 25. 26.

Fáciam cum eis pactum pacis, & cessáre fáciam béstias péssimas de terra; & qui

alia oratio — alia oratio —

qui hábitant in desérto, secúri dórmient in sáltibus; & ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem.

Cætera ut in Psalterio, p. 153.

AD TERTIAM.

Ant. 4. c. Dóminus Deus tuus ipse est ductor tuus, & non dimíttet, nec derelínquet te. *Deut.* 31. 6.

CAPITULUM. *Jer.* 17. 8.

ERit quasi lignum quod transplantátur super aquas, quod ad humórem mittit radíces suas: & non timébit cùm vénerit æstus.

℟. *breve.* Abscóndit me Dóminus * In tabernáculo suo. ℟. Abscóndit. ℣. In die malórum protéxit me. * In. Glória. ℟. Abscóndit. *Ps.* 26. 5.

℣. Fólium ejus non défluet; ℟. Et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur. *Ps.* 1. 3.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Abundáre te fáciet Dóminus Deus tuus in cunctis opéribus mánuum tuárum. *Deut.* 30. 9.

CAPITULUM. *Deut.* 32. 12. 13.

DOminus solus dux ejus fuit, & non erat cum eo deus aliénus; constítuit eum super excélsam terram, ut coméderet fructus agrórum.

℟. *breve.* Beáta gens, * Cujus est Dóminus Deus ejus. ℟. Beáta. ℣. Pópulus quem elégit in hæreditátem sibi. * Cujus. Glória. ℟. Beáta. *Ps.* 32. 12.

℣. Pinguéscent speciósa desérti; ℟. Et exultatióne colles accingéntur. *Ps.* 64. 13.

AD NONAM.

Ant. 8. *g.* Plenam mercédem recípias à Dómino Deo Israël ad quem venísti, & sub cujus confugísti alas. *Ruth.* 2. 12.

CAPITULUM. *Osee.* 2. 18.

PErcútiam cum eis fœdus in die illa, cum béstia agri, & cum vólucre cœli, & cum réptili terræ; & arcum, & gládium, & bellum cónteram de terra, & dormíre eos fáciam fiduciáliter.

℟. *breve.* Clamávi ad te, Dómine; * Dixi: Tu es spes mea. ℟. Clamávi. ℣. Pórtio mea in terra vivéntium. * Dixi. Glória. ℟. Clamávi. *Ps.* 141. 6.

℣. Fáciet Dóminus judícium ínopis, ℟. Et vindíctam páuperum. *Ps.* 139. 13.

AD VESPERAS.

Ant. 8. c. Quid prodest hómini, si mundum univérsum lucrétur, ánimæ verò suæ detriméntum patiátur? *Matt.* 16. 26.

Ant. 2. D. Qui in carne sunt, Deo placére non possunt. *Rom.* 8. 8.

Ant. 6. F. Qui sunt Christi, carnem suam crucifixérunt cum vítiis & concupiscéntiis. *Gal.* 5. 24.

Ant. 3. *à.* Qui dicit se in Christo manére, debet, sicut ille ambulávit, & ipse ambuláre. 1. *Joan.* 2. 6.

Ant. 5. a. Ubi fúerit supérbia, ibi erit & contumélia; ubi autem est humílitas, ibi & sapiéntia. *Prov.* 12. 2.

CAPITULUM. *Hebr.* 12. 11.

OMnis disciplína, in præsénti quidem vidétur non esse gaúdii, sed mœróris; póstea autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam reddet justítiæ.

HYMNUS.

FELICES némorum pángimus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores læ̇deret íntegros.

UT te possídeant, quem sítiunt, Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléstia cógitant.

NUDI, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctam púgiles óciùs ádvolant;
Ut vastum mare tranent,
Prudéntes onus éxuunt.

ÆTERNAS ut opes, cértaque gaúdia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confisi melióribus.

ILLIS summa fuit glória, déspici;
Illis divítiæ, paupérie pati;
Illis summa volúptas,
Longo supplício mori.

FAC nos, summe Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relíctâ,
Immortália quærere.

ÆTERNUS sit honos ingénito Patri,
Sit par unigenæ glória Fílio;
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

Si sit Abbas,

℣. Justus ut palma florébit; ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91. 13.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. J. Circa illum coróna fratrum, quasi plantátio cedri in monte Líbano; sic circa illum stetérunt, quasi rami palmæ. *Eccli.* 50. 13. 14.

Si non sit Abbas,

℣. Dívites eguérunt & esuriérunt; ℟. Inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono. *Ps.* 33. 11.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. d. Céntuplum accípiet, & vitam ætérnam possidébit. *Matt.* 19. 29.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. *g.* Bonum est viro, cùm portáverit jugum ab adolescéntia sua. *Thren.* 3. 27.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Mich.* 2. 10.

SUrgite & ite; quia non habétis hîc réquiem.

℟. *breve.* In manus. *p.* 159.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.*

2. D. Si quis díligit mundum, non est cáritas Patris in eo. 1. *Joan.* 2. 15.

Oratio & cætera omnia ut in Psalterio, p. 160.

COMMUNE
UNIUS SANCTI LAICI.

IN I. VESPERIS.

Antiphona. 1. *toni. D.*

TEnébit justus viam suã, & mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job.* 17. 9.

Ant. 7. G. Timénti Dóminum benè erit, & in diébus consummatiónis illíus benedicétur. *Eccli.* 1. 19.

Ant. 3. *a.* Timor Dómini delectábit cor, & dabit lætítiam, & gaúdium, & longitúdinem diérum. *Eccli.* 1. 12.

Ant. 1. a. Fortitúdo símplicis via Dómini, & pavor his qui operántur malum. *Prov.* 10. 29.

Ant. 8. G. Qui confidit in divítiis suis, córruet; justi autem, quasi virens fólium, germinábunt. *Prov.* 11. 28.

CAPITULUM. *Eccli.* 31. 8. 9.

BEátus dives qui invéntus est sinè mácula, & qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia & thesaúris! Quis est hic? & laudábimus eum, fecit enim mirabília in vita sua.

In Duplicibus majoribus & suprà.

℟. Qui timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus; * Et qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. *Eccli.* 2. 18. ℣. Qui servat verbum ejus, verè in hoc cáritas Dei perfécta est. 1. *Joan.* 1. 5. * Et qui. Glória. * Et qui.

HYMNUS.

QUANDO, Sancte, tibi sacra redit dies,
Festos Relígio sólvere nos jubet
Cantus, & mémoris prómere quâ licet,
Sensus péctoris íntimos.

TE sincéra fides, vívida te magìs
Alléctat píetas, hanc puer in sacris
Non cessas ávidus díscere páginis,
Hanc multâ prece flágitas.

DURATURA diu sic sólidæ domûs
Fundaménta jacis, quam neque flúminum
Sternat dilúvies, nec fera díssipet
Ventórum violéntia.

O QUAM simplícium candor amábilis
Morum! Quàm métuens vel mínimæ pudor
Labis! Quantus amor cú-

raque paúperum !
Quàm corpus dapis ábstinens !
Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio :
Sit par, alme, tibi laus quoque, Spíritus,
Quo donánte, piis córdibus émicat
Virtútum seges ómnium. Amen.

℣. Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus, ℟. Et non respéxit in vanitátes & insánias falsas. *Ps.* 39. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Erit illi glória ætérna, qui pótuit tránsgredi, & non est transgréssus, fácere mala, & non fecit. *Eccli.* 31. 10.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì sit propria.

COMPLETORIUM *habetur post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Remuneratórem inquiréntibus se Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11. 6.

Psalmus, Veníte, p. 2.

HYMNUS.

SUMMI pusillus grex Patris,
Timóre mentem sólvite ;
Sui patérnus vos amor
Vult esse regni cómpotes.

EN regnat inter Cœlites,
Qui vixit olim século
Ignótus, exósus sibi,
Qui pauper, & sciens pati.

ANGUSTA pœniténtiæ
Ingréssus & viam crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna, non timet sequi.

CARNEM terit jejúniis ;
Linguam domat siléntio ;
In paúperum, parcus sibi,
Abscóndit & spargit sinu.

SAPORE verbi páscitur ;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil,
Mens celsa versátur polo.

HAC surgit ad cœlum viâ ;
Et nos eâdem da, Pater,
Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre sémitâ. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Turris fortíssima nomen Dómini ; ad ipsum currit justus, & exaltábitur. *Prov.* 18. 10.

Ant. 8. G. Benedíctio Dei in mercédem justi festínat, & in hora velóci procéssus illíus fructíficat. *Eccli.* 11. 24.

Ant. 4. A. Deridétur justi simplícitas, lampas contémpta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus statútum. *Job.* 12. 4. 5.

℣. Beátus vir qui timet Dóminum ; ℟. In mandátis ejus volet nimis. *Ps.* 111. 1.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. j. Interrogáte de sémitis antíquis quæ sit via bona, & ambuláte in ea, * Et inveniétis refrigérium animábus vestris. *Jer.* 6. 16. ℣. Tóllite jugum meum super vos. *Matt.* 11. 29. * Et inveniétis.

℞. *ij.* Hæc est vestra sapiéntia & intelléctus coram pópulis, * Ut audiéntes univérsa præcépta hæc, dicant; En pópulus sápiens & intélligens, gens magna. *Deut.* 4. 6. ℣. Unusquísque vestrûm próximo suo pláceat in bonum ad ædificatiónem. *Rom.* 15. 2. * Ut audiéntes.

℞. *iij.* Operámini opus vestrum ante tempus, * Et dabit vobis mercédem vestram in témpore suo. *Eccli.* 51. 38. ℣. Abundánter ministrábitur vobis intróitus in ætérnum regnum Dómini nostri. 2. *Petr.* 1. 11. * Et dabit. Glória. * Et dabit.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Erat vir ille simplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo. *Job.* 1. 1.

Ant. 1. a. De omni corde suo laudávit Dóminum, & diléxit Deum qui fecit illum. *Eccli.* 47. 10.

Ant. 5. a. Non prætériit de univérsis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus. *Jos.* 11. 15.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus, ℞. Et non supplantabúntur gressus ejus. *Ps.* 36. 31.

Lectiones ut in proprio Sanctorum.

℞. *iv.* Immóbilis in Dei timóre permánsit, * Agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. *Tob.* 2. 14. ℣. Expectábat & ipse regnum Dei. *Luc.* 23. 51. * Agens.

℞. *v.* Non est invéntus símilis illi in glória, * Qui consérvávit legem Excélsi, & fuit in testaménto cum illo. *Eccli.* 44. 20. ℣. Hic beátus in facto suo erit. *Jac.* 1. 25. * Qui consérvávit.

℞. *vj.* Stabilíta sunt bona illíus in Dómino, * Et eleémósynas illíus enarrábit omnis ecclésia sanctórum. *Eccli.* 31. 11. ℣. Multùm laborávit in Dómino. *Rom.* 16. 12. * Et eleemósynas. Glória. * Et eleemósynas.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Cùm requíreret Dóminum, diréxit eum in ómnibus. 2. *Par.* 26. 5.

Ant. 4. f. Oculus Dei respéxit illum in bono, & eréxit eum ab humilitáte ipsíus. *Eccli.* 11. 13.

Ant. 8. c. Símilem illum fecit in glória Sanctórum, & magnificávit eum. *Eccli.* 45. 2.

℣. Lux orta est justo, ℞. Et rectis corde lætítia. *Ps.* 96. 11.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℞. *vij.* Auris aúdiens beatificábat me, & óculus videns testimónium reddébat mihi; * Eò quòd liberássem paúperem vociferántem & pupíllum cui non esset adjútor. *Job.* 29. 11. 12. ℣. In me clarificábant Deū. *Gal.* 1. 24. * Eò quòd.

℞. *viij.* Quàm magnus

qui invenit sapiéntiam & sciéntiam! sed * Non est super timéntem Dóminum. *Eccli.* 25. 13. ℣. Símilis est hómini ædificánti domum, qui fodit in altum, & pósuit fundaméntum super petram. *Luc.* 6. 48. * Non est.

℟. *ix.* Panis ei datus est, aquæ ejus fidéles sunt; * Regem in decóre suo vidébunt óculi ejus. *Is.* 33. 16. 17. ℣. Habet vitam ætérnam, & in judícium non venit. *Joan.* 5. 24. * Regem. Glória. * Regem.

Te Deum.

AD LAUDES
MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Prævenísti eum, Dómine, ℟. In benedictiónibus dulcédinis. *Ps.* 20. 4.

Ant. 5. a. Oratiónes tuæ & eleemósynæ tuæ ascendérunt in memóriam in conspéctu Dei. *Act.* 10. 4.

Ant. 1. *D.* Exaudíta est orátio tua, & eleemósynæ tuæ commemorátæ sunt in conspéctu Dei. *Act.* 10. 31.

Ant. 2. D. Communicátio fidei tuæ évidens fiat, in agnitióne omnis óperis boni. *Philem.* 6.

Ant. 7. c. Non arctabúntur.

CANTICUM. *Eccli. c.* 2. *v.* 8. *ad.* 13.

Timoris Domini præmia recensentur.

QUi timétis Dóminum, crédite illi; * & non evacuábitur merces vestra.

Qui timétis Dóminum, speráte in illum; * & in oblectatiónem véniet vobis misericórdia.

Qui timétis Dóminum, dilígite illum; * & illuminabúntur corda vestra.

Respícite, filii, natiónes hóminum; * & scitóte quià nullus sperávit in Dómino, & confúsus est.

Quis enim permánsit in mandátis ejus, & derelíctus est? * aut quis invocávit eum, & despéxit illum?

Quóniam pius & miséricors est Deus, & remíttet in die tribulatiónis peccáta; * & protéctor est ómnibus exquiréntibus se in veritáte.

Ant. Non arctabúntur gressus tui, & currens non habébis offendículũ. *Prov.* 4. 12.

Ant. 2. *D.* Indues justítiam quasi podérem honóris, & inhabitábis cum ea, & próteget te in sempitérnum, & in die agnitiónis invénies firmaméntum. *Eccli.* 27. 9.

CAPITULUM. *Gal.* 6. 8.

QUæ semináverit homo, hæc & metet; quóniam qui séminat in carne sua, de carne & metet corruptiónem: qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam.

HYMNUS.

NON parta solo sánguine
Ornat Beátos púrpura:

Sunt incruénta, quæ suos
Habent triúmphos, prælia.
Non iste flammas, non
cruces,
Non sentit uncos péctines
Crudélis & durus sibi,
Se morte lentâ cónficit.
Si lictor illi déſuit,
Si vincla, fustes, úngulæ;
Paráta pro Christo mori,
Hoc supplet omne cári-
tas.
Corpus subégit cásti-
tas,
Et líberam mentem fides:
Amor supérnis ígnibus
Totam litávit hóstiam.
Venis apértis ómni-
bus,
Qui vellet ultrò erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fusus in fletum cruor.
Da, Christe, sic nos
vívere,
Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perénnis gaúdia.
Æterna Justórum
quies,
Tibi, beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum
decus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; ℟. Quóniam veritátem requíret Dóminus. *Ps.* 30. 24.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. a. Ambulávit, Dómine, in conspéctu tuo in veritáte, & justítia, & recto corde tecum: custodísti ei misericórdiam tuam grandem. 3. *Reg.* 3. 6.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, miséricors Deus, ut quam fidélis servus tuus *N.* accépit à justo Júdice corónam, eámdem & nos, ejus intercessióne, post consummátum ritè cursum, recípere mereámur; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 5. a. Oratiónes tuæ & eleemósynæ tuæ ascendérunt in memóriam in conspéctu Dei. *Act.* 10. 4.

CAPITULUM. *Eccli.* 17. 18.

ELeemósyna viri quasi signáculum cum ipso, & grátiam hóminis quasi pupíllam conservábit.

Cætera ut in Psalterio, p. 153.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *D.* Exaudíta est orátio tua, & eleemósynæ tuæ commemorátæ sunt in conspéctu Dei. *Act.* 10. 31.

CAPITULUM. *Act.* 10. 2.

ERat religiósus ac timens Deum cum omni domo sua, fáciens eleemósynas multas plebi, & déprecans Deum semper.

℟. *breve.* Dispérsit * Dedit paupéribus. ℟. Dispérsit. ℣. Justítia ejus manet in séculum séculi. * Dedit. Glória. ℟. Dispérsit. *Ps.* 111. 9.

℣. Cornu ejus exaltábitur in glória; ℟. Peccátor vidébit, & irascétur. *Ps.* 111. 9. 10.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Communicátio fidei tuæ évidens fiat,

in agnitióne omnis óperis boni. *Philem.* 6.

CAPITULUM. *Philipp.* 2. 12. 13.

CUm metu & tremóre vestram salútem operámini: Deus est enim qui operátur in vobis, & velle, & perfícere, pro bona voluntáte.

℟. *breve.* In memória ætérna * Erit justus. ℟. In memória. ℣. Ab auditióne mala non timébit. * Erit. Glória. ℟. In memória. *Ps.* 111. 7.

℣. Ecce sic benedicétur homo, ℟. Qui timet Dóminum. *Ps.* 127. 4.

AD NONAM.

Ant. 2. *D.* Indues justítiam quasi podérem honóris, & inhabitábis cum ea, & próteget te in sempitérnum, & in die agnitiónis invénies firmaméntum. *Eccli.* 27. 9.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 3. 10. 11.

QUi vult vitam dílígere, & dies vidére bonos, coérceat linguam suam à malo, & lábia ejus ne loquántur dolum; declínet à malo, & fáciat bonum; inquírat pacem, & sequátur eam.

℟. *breve.* Justus * Ut palma florébit. ℟. Justus. ℣. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. * Ut palma. Glória. ℟. Justus. *Ps.* 91. 13.

℣. Jucúndus homo qui miserétur & cómmodat, ℟. Dispónet sermónes suos in judício, quia in ætérnum non commovébitur. *Ps.* 111. 5. 6.

AD VESPERAS.

Ant. 4. f. Non est discípulus super magístrum; perféctus autem omnis erit, si sit sicut magíster ejus. *Luc.* 6. 40.

Ant. 7. d. Regnum cœlórum vim pátitur, & violénti rápiunt illud. *Matt.* 11. 12.

Ant. 2. D. Inítium viæ bonæ, fácere justítiam: accépta est autem apud Deum, magis quàm immoláre hóstias. *Prov.* 16. 5.

Ant. 1. a. Qui in hoc servit Christo, placet Deo, & probátus est homínibus. *Rom.* 14. 18.

Ant. 8. c. Quæ pacis sunt, sectémur; & quæ ædificatiónis sunt, in ínvicem custodiámus. *Rom.* 14. 19.

CAPITULUM. *Jac.* 1. 27.

REligio munda & immaculáta apud Deum & Patrem hæc est, visitáre pupíllos & víduas in tribulatióne eórum, & immaculátum se custodíre ab hoc sǽculo.

HYMNUS.

QUi te, Deus, sub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suspírat, oblítus suî.

QUID ergo gaudes néctere
Tristes moras amántibus?
Terris retárdas éxules,
Cives polo quos déstinas.

HINC fervet in dies amor,
In vota toti diffluunt;
Ad astra festinántibus

Fit pœna vita lóngior.

Vix iste tardi córporis
Pondus moléstum sústinet;
Mortis diem præóccupat,
Ardens Deo se júngere.

Æterna Justórum quies,
Tibi, beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Beáti omnes qui timent Dóminum, ℟. Qui ámbulant in viis ejus. *Ps.* 127. 1.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. C. Nemo mittens manum suam ad arátrum & respíciens retrò, aptus est regno Dei. *Luc.* 9. 62.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Opus justi ad vitam: fructus autem impii ad peccátum. *Prov.* 10. 16.

Hymnus conveniens.

Capitulum. *Coloss.* 3. 2. 3.

Quæ sursùm sunt, sápite, non quæ super terram: mórtui enim estis, & vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo.

℟. *breve.* In manus, *p.* 159.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 6. F. Locútus est Jesus, dicens: Ego sum lux mundi: qui séquitur me, non ámbulat in ténebris. *Joan.* 8. 12.

Oratio & cætera omnia ut in Psalterio, p. 160.

COMMUNE

UNIUS SANCTÆ VIRGINIS.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 3. *toni* a.

Quid bonum Dómini est, & quid pulchrum ejus, nisi fruméntum electórum, & vinum gérminans vírgines? *Zach.* 9. 17.

Ant. 4. c. Bonórum labórum gloriósus est fructus, & quæ non cóncidat, radix sapiéntiæ. *Sap.* 3. 15.

Ant. 6. F. Immortális est memória illíus; quóniam & apud Deum nota est, & apud hómines. *Sap.* 4. 1.

Ant. 1. f. Dábitur ei fídei donum eléctum, & sors in templo Dei acceptíssima. *Sap.* 3. 14.

Ant. 8. *g.* Lucérna splendens super candelábrum sanctum, & spécies faciéi super ætátem stábilem. *Eccli.* 26. 22.

Capitulum. *Osee.* 2. 19. 20.

Sponsábo te mihi in sempitérnum: & sponsábo te mihi in justítia & judício, & in misericórdia, & in miseratiónibus: & sponsábo te mihi in fide; & scies quia ego Dóminus.

In Duplicibus majoribus & suprà.

℟. Custodítio legum consummátio incorruptiónis est;* Incorrúptio autem facit esse próximum Deo. *Sap.* 6. 19. 20. ℣. Beáti mundo

corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. *Matt.* 5. 8. * Incorrúptio. Glória. * Incorrúptio.

Si sit Martyr,

HYMNUS.

ADESTE, Sponsæ Vírgines,
Christi gregis pars óptima,
O vos, furóris víctimæ!
O vos, amóris hóstiæ!

ADESTE, solémnis dies
Hæc consecráta Vírgini,
Quæ dúplicem gestat suo
Tinctam cruóre laúream.

INTER choros cantántium
Agno litáto, Vírginum,
Hæc jure fusi sánguinis,
Virgo sedet non última.

QUÆ córpori pœnæ nocent,
Illas amans ampléctitur;
His nempè pœnis líbera,
Mortále corpus éxuit.

PRIMIS ab annis quam sibi
Amóre Christus júnxerat,
Illi fidem servat tenax,
Deo supérba cónjuge.

AMAT rosas & lília
Sponsus rubens & cándidus;
Martyr dedit Sponso rosas,
Dedítque Virgo lília.

SIT laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Qui corda pura Vírginum
Puris adúris ígnibus.
Amen.

℣. Hæréditas immaculatórum in ætérnum erit; ℟. Non confundéntur in témpore malo. *Ps.* 36. 18. 19.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Infírma mundi elégit Deus, ut confúndat fórtia. 1. *Cor.* 1. 27.

Oratio infrà ad Laudes, nisì sit propria.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

VOs, ô Virgínei, cum cýtharis, chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponsum virgíneo progénitum sinu
Puris tóllite laúdibus.

VIRGO blandítias inter amábiles,
Fastus, alta petens, déspicit óbvios;
Ardet digna Deo cónjuge, nóbiles
Toto péctore núptias.

PURUM ne máculent pectus imágines,
In se tota, sui córporis ímmemor,
Mens sese récipit, nil óculi vident,
Surdis nil sonat aúribus.

ÆGRO vix sua sunt pábula córpori,
Ardet mille modis ante diem mori:
Quidquid mors rápiet, jam sibi præripit;
Unus fit Deus ómnia.

FAC, ô Christe! tuæ Vírginis ǽmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ;
Qui gens sancta sumus, móribus íntegris
Fac soli tibi vívere.

DA te, summe Pater, tóllere laúdibus;
Da te, Christe, sequi, laúrea Vírginum;

Fac incénsa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora. Amen.

℣. Afferéntur in lætítia & exultatióne; ℟. Adducéntur in templum Regis. *Ps.* 44. 16.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Hæc dicit Dóminus: Dabo eis in domo mea, & in muris meis locum, & nomen mélius à fíliis & filiábus, nomen sempitérnũ. *Is.* 56. 5.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì sit propria.

COMPLETORIUM *habetur post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Agnum quem sequúntur Vírgines,* Veníte, adorémus. *Apoc.* 14. 4.

Psalmus, Veníte, *p.* 2.

Si sit Martyr,

HYMNUS.

VIRGINUM robur, Deus, atque custos,
Sexus imbéllis, médios per enses,
Dum faves, quas non súperat viríli
Péctore mortes!

PRO tuis aris animósa Virgo
Molle dat pœnis laceráre corpus;
Non suos sentit, memor ô! tuórum,
Christe, dolórum.

NON graves plagæ, válidi nec ictus,
Integram possunt violáre mentem;
Quin sacri crescit magìs obstinátus
Ardor amóris.

SPONSA dilécto placitúra Sponso,
Déspicit ruptum laniáta corpus:
Est suus truncis honor, & venústas
Est sua membris.

SUMMA laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriúsque Nexus;
Fac tibi semper placeámus uni,
Móribus æquis. Amen.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

CŒLESTIS aula pánditur;
En Sponsus. Omnes óbviæ
Exíte sponso Vírgini,
Exíte, sponsæ Vírgines.

HÆC nuptiális est dies,
Quæ, longa post suspíria,
Dat ómnibus, dat síngulis
Jam pléniùs frui Deo.

QUÆ casta vobis gaúdia,
Quos afflet ignes, dicite:
Ab ore cujus púrior
Torrens volúptas éffluit?

HUNC propter unum víluit
Supérba regum púrpura:
Dotáta quæ sponso Deo,
Quid Virgo terris ámbiat?

O VIRGINALES núptiæ,
Per quas caro fit spíritus!
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!

SIT laus Patri; laus Filio;
Sit par tibi laus, Spíritus,

Divína qui perénnibus
Firmas sigíllis fœ́dera.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non est digna continéntis ánimæ. *Eccli.* 26. 20.

Ant. 7. d. Viæ ejus, viæ pulchræ, & omnes sémitæ illíus pacíficæ. *Prov.* 3. 17.

Ant. 1. f. Qui díligit cordis mundítiam, propter grátiam labiórum suórum, habébit amícum Regem. *Prov.* 22. 11.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini! *Ps.* 118. 1.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Lámpades ejus, lámpades ignis atque flammárum : * Aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem. *Cant.* 8. 6. 7. ℣. Quòd nunc vivo in carne, in fide vivo Filii Dei, qui diléxit me. *Gal.* 2. 20. * Aquæ.

℟. *ij.* Incoinquináta quæ nescívit thorum in delícto, * Habébit fructum in respectióne animárum sanctárum. *Sap.* 3. 13. ℣. Qui adhæret Dómino, unus Spíritus est. 1. *Cor.* 6. 17. * Habébit.

℟. *iij.* In perpétuum coronáta * Triúmphat, incoinquinatórum certáminum prǽmium vincens. *Sap.* 4. 2. ℣. Beátus qui vígilat, & custódit vestiménta sua. *Apoc.* 16. 15. * Triúmphat. Glória. * Triúmphat.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Omnium óculis gratiósa & amábilis videbátur. *Esth.* 2. 15.

Ant. 7. *d.* Os suum apéruit sapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus. *Prov.* 31. 26.

Ant. 4. f. Suspéxit ad cœlum; erat enim cor ejus fidúciam habens in Dómino. *Dan.* 13. 35.

℣. Deus meus, impollúta via ejus; ℟. Protéctor est ómnium sperántium in se. *Ps.* 17. 31.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Præclárior erat univérsæ terræ Israël; * Erat étiam virtúti cástitas adjúncta. *Judith.* 16. 25. 26. ℣. Omne opus bonum subsecúta est. *Tim.* 1. 5. 10. * Erat.

℟. *v.* Véniant mihi miseratiónes tuæ, Dómine, & vivam; * Quia lex tua meditátio mea est. *Ps.* 118. 77. ℣. Magnificábitur Christus in córpore meo. *Philipp.* 1. 20. * Quia.

℟. *vj.* Totus desiderábilis, talis est diléctus meus, * Et ipse est amícus meus, fíliæ Jerúsalem. *Cant.* 5. 16. ℣. Vivo jam non ego, vivit verò in me Christus. *Gal.* 2. 20. * Et ipse. Glória. * Et ipse.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Lumen ejus símile lápidi pretióso, tanquam lápidi jáspidis, sicut crystállum. *Apoc.* 21. 11.

Ant. 4. a Cláritas Dei illuminávit eam; & lucérna ejus est Agnus. *Apoc.* 21. 23.

Ant. 2. D. O quàm pulchra est casta generátio cum claritáte! *Sap.* 4. 1.

℣. Corónat te Dóminus in misericórdia, ℟. Et miseratiónibus. *Ps.* 102. 4.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Ingréssus sum pactum tecum, ait Dóminus Deus: * Et facta es mihi. *Ezech.* 16. 8. ℣. Scient quia ego diléxi te. *Apoc.* 3. 9. * Et facta es.

℟. *viij.* Dedi inaúrem super os tuum, & círculos aúribus tuis, * Et corónam decóris in cápite tuo. *Ezech.* 16. 12. ℣. Dabit tibi Dóminus in ómnibus intelléctum. 2. *Tim.* 2. 7. * Et.

℟. *ix.* Induit me Deus vestiméntis salútis, & * Induménto justítiæ circúmdedit me, quasi sponsum decorátum corónâ, & quasi sponsam ornátam monílibus suis. *Is.* 61. 10. ℣. Potens est depósitum meum serváre in illum diem. 2. *Tim.* 1. 12. * Induménto. Glória. * Induménto.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Júvenes & vírgines, senes cum junióribus, ℟. Laudent nomen Dómini. *Ps.* 148. 12.

Ant. 6. F. Lauda, fília Sion: júbila, Israël; lætáre & exúlta in omni corde, fília Jerúsalem. *Soph.* 3. 14.

Ant. 5. a. Dóminus Deus tuus ipse est vita tua, & longitúdo diérum tuórum. *Deut.* 30. 20.

Ant. 2. D. Ipse est Pater tuus, qui possédit te, & fecit & creávit te. *Deut.* 32. 6.

Ant. 3. *a.* Sit Dóminus.

CANTICUM. *Isaiæ. c.* 61. *v.* 10. *ad finem.*

Virgo Deo gratias agit pro donis sibi collatis.

GAudens gaudébo in Dómino, * & exultábit ánima mea in Deo meo;

Quia índuit me vestiméntis salútis, * & induménto justítiæ circúmdedit me,

Quasi sponsum decorátum corónâ, * & quasi sponsam ornátam monílibus suis.

Sicut enim terra profert germen suum, * & sicut hortus semen suum gérminat,

Sic Dóminus Deus germinábit justítiam & laudem, * coram univérsis géntibus.

Ant. Sit Dóminus Deus tuus benedíctus, cui complacuísti, & pósuit te super thronum. 3. *Reg.* 10. 9.

Ant. 1. a. Dominábitur tuî qui fecit te; Dóminus exercítuum nomen ejus. *Is.* 54. 5.

CAPITULUM. *Sap.* 8. 21.

SCivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det: & hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum.

Si sit Martyr,

HYMNUS.

QUID sacram, Virgo generósa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ?
Nempè non unum gémino repórtas
Hoste triúmphum.

MOLLIOR fregit neque te volúptas;
Impotens flexit neque te tyránnus;
Tu graves pœnas, paritérque blandos
Vincis amóres.

LILIIS Sponsus récubat rosísque:
Tu, tuo semper benè fida Sponso,
Et rosas, Martyr, simul & dedísti
Lília, Virgo.

SUMMA laus Patri, genitóque Verbo,
Et tibi compar utriúsque Nexus;
Fac tibi semper placeámus uni,
Móribus æquis.
Amen.

℣. Deus præcínxit me virtúte, ℟. Et pósuit immaculátam viam meam. *Ps.* 17. 33.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. a. Confírma me, Dómine, Deus Israël, & réspice in hac hora ad ópera mánuum meárum. *Judith.* 13. 7.

Oratio.

DEus, qui inter cǽtera poténtiæ tuæ miràcula, étiam in sexu frágili victóriam martýrii contulísti; concéde propítius, ut qui beátæ *N.* Vírginis & Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur; Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, cujus múnere beáta *N.* in virginitátis propósito, & in confessióne fídei roboráta, virginitátis ac martýrii palmam adépta est; da nobis ità córporis ac mentis integritátem serváre, ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur; Per Dóminum.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

O VIRGO, pectus cui sacrum
Amóris expers ímprobi,
Intùs suis ardóribus
Sanctus perússit Spíritus!

NON te volúptas dúlcibus
Fallax venénis mólliit,
Solas amántem pérsequi
Cœléstis Agni núptias.

SIC ille Natus Vírgine
Suo decóre céperat;
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.

BEATA cui nunc, Cǽlitûm
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponsi potíri gaúdiis.

ÆTERNE Sponse Vírginum,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Lætábor & exultábo in te; ℟. Psallam nómini tuo, Altíssime. *Ps.* 9. 3.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. J. Tu scis, Dómine, quia nunquam concupívi virum, & mundam servávi ánimam meam ab omni concupiscéntia. *Tob.* 3. 16.

Oratio.

FIdéles tuos, quǽsumus, Dómine, intercedénte beátâ *N.* Vírgine tuâ, córpore páriter & mente purífica; ut tuâ inspiratióne compúncti, nóxias delectatiónes vitáre præváleant; atque ut eárum non capiántur illécebris, tuâ semper suavitáte pascántur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, qui habitáculum tuum in corde pudíco constituísti; concéde, ut quí fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili venerámur obséquio, piæ devotiónis sequámur exémplo; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 6. F. Lauda, fília Sion: júbila, Israël; lætáre & exúlta in omni corde, fília Jerúsalem. *Soph.* 3. 14.

CAPITULUM. 2. *Reg.* 22. 20. 21.

QUia complácui ei, retríbuet mihi Dóminus secúndùm justítiam meam, & secúndùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi.

Cætera ut in Psalterio, p. 153.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Dóminus Deus tuus ipse est vita tua, & longitúdo diérum tuórum. *Deut.* 30. 20.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7. 38.

QUi matrimónio jungit vírginem suam, benè facit; & qui non jungit, mélius facit.

℟. *breve.* Mihi * Adhærére Deo bonum est. ℟. Mihi. ℣. Pónere in Dómino Deo spem meam. * Adhærére. Glória. ℟. Mihi. *Ps.* 72. 28.

℣. Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, Dómine; ℟. Ut non confúndar. *Ps.* 118. 80.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ipse est Pater tuus qui possédit te, & fecit & creávit te. *Deut.* 32. 6.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7. 7. 8.

UNusquísque próprium donum habet ex Deo, álius quidem sic, álius verò sic: dico autem non nuptis & víduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

℟. *breve.* Dóminus custódit te, * Dóminus protéctio tua. ℟. Dóminus. ℣. Super manum déxteram tuam. * Dóminus. Glória. ℟. Dóminus. *Ps.* 120. 5.

℣. Per diem sol non uret te, ℟. Neque luna per noctem. *Ps.* 120. 6.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Dominábitur tuî qui fecit te; Dóminus exercítuum nomen ejus. *Is.* 54. 5.

CAPITULUM. *Jos.* 13. 33.

DOminus Deus Israël ipse est posséssio ejus, ut locútus est illi.

℟. *breve.* Psallam & intélligam * In via immaculáta. ℟. Psallam. ℣. Quando vénies ad me. * In via. Glória. ℟. Psallam. *Ps.* 100. 1. 2.

℣. Quæ est expectátio mea? ℟. Nónne Dóminus? *Ps.* 38. 8.

AD VESPERAS.

Ant. 8. *g.* Qui sinè uxóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodo pláceat Deo. 1. *Cor.* 7. 32.

Ant. 2. D. Qui cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodo pláceat uxóri, & divísus est. 1. *Cor.* 7. 33.

Ant. 3. *a.* Virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore & spíritu. 1. *Cor.* 7. 34.

Ant. 5. a. Quæ nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo pláceat viro. 1. *Cor.* 7. 34.

Ant. 1. g. Non omnes cápiunt verbum istud, sed quibus datum est. *Matt.* 19. 11.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7. 25.

DE virgínibus præcéptum Dómini non hábeo; consílium autem do, tanquam misericórdiã consecútus à Dómino, ut sim fidélis.

Si sit Martyr,

HYMNUS.

FESTIS læta sonent æthera cántibus:
Nunc aptáte tubas, súmite týmpana,
Cœtus Angélici; dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.

VESTRIS illa fuit débita cœ́tibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula,
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis ímmemor.

SED quid cogis, amor! fórtiter ámbiit
Sponso virgíneum fúndere sánguinem;
Oblíti méminit tunc benè córporis,
Præcláræ sítiens necis.

SIC, quâ parte minor, vos superéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna sui córporis, íntegram
Testári Dómino fidem.

PATRI máxima laus, máxima Fílio,
Amborúmque sacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prǽlia sústinent,
Spreto fúnere, Vírgines.
Amen.

℣. Secúndùm puritátem mánuũ meárũ; ℟. Retríbuet mihi Dóminus. *Ps.* 17. 21.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. *D.* Fecísti viríliter, & confortátum est cor tuum, cò quòd castitátem amáveris. *Judith.* 15. 11.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

NON vana diléctum gregem
Pavére mundi gaúdia;

Nec pura fallax péctora
Imágo lusit séculi.
SED hæc tuárum própria
Sunt, Christe, sponsárum bona,
Te semper, & tecum tuis
In te potíri gaúdiis.
CASTIS vicíssim tu tibi
In córdibus thorum struis;
Intérque flammas íntimo
Amans quiéscis in sinu.
HIC unus est sponsis amor,
Unúsque tecum spíritus,
Beásque Sponsus síngulas,
In téque transfórmas, Deus.
TE deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsùs ómnia
Corruptiónis vúlnera.
SIT laus Patri, laus Fílio,
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigíllis fœ́dera.
Amen.

℣. Conféssio & pulchritúdo in conspéctu ejus; ℟. Sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95. 6.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Venit sponsus; & quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias, & clausa est jánua. *Matt.* 25. 10.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. g. Gaúdio gaudet propter vocem Sponsi. *Joan.* 3. 29.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Eccli.* 39. 19.

FLoréte, flores, quasi lílium, & date odórem, & frondéte in grátiam, & collaudáte cánticum, & benedícite Dóminum in opéribus suis.

℟. *breve.* In manus, *p.* 159.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. In resurrectióne, neque nubent, neque nubéntur, sed erunt sicut Angeli Dei. *Matt.* 22. 30.

Oratio & cætera omnia ut in Psalterio, p. 160.

COMMUNE
UNIUS SANCTÆ MULIERIS.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni* 2.

SIcut sol óriens mundo in altíssimis Dei, sic mulíeris bonæ spécies, in ornaméntum domûs ejus. *Eccli.* 26. 21.

Ant. 4. f. Domus & divítiæ dantur à paréntibus; à Dómino autem próprie uxor prudens. *Prov.* 19. 14.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblé ctat virum suum, & annos vitæ illíus in pace implébit. *Eccli.* 26. 2.

Ant. 7. D. Grátia super grátiam, múlier sancta & pudoráta. *Eccli.* 26. 19.

Ant. 3. *a.* Fundaménta ætérna super petram sóli-

dam, & mandáta Dei in corde mulíeris sanctæ. *Eccli.* 26. 24.

Capitulum. *Prov.* 31. 10. 11.

Mulíerem fortem quis invéniet? procul & de últimis fínibus prétium ejus: confídit in ea cor viri sui, & spóliis non indigébit.

In Duplicibus majoribus & suprà.

℞. Fallax grátia, & * Vana est pulchritúdo; múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur. *Prov.* 31. 30. ℣. Non sit extrínsecùs capillatúra, aut circumdátio auri, aut induménti vestimentórum cultus. 1. *Petr.* 3. 3. * Vana. Glória. * Vana.

Hymnus.

Ad núptias Agni Pater
Matres & innúptas vocat:
O te beátam, cui thorus
Intérque sponsas sors datur!

Lex nuptiárum, cáritas;
Dos magna, paupértas, tibi,
Calcáre falláces opes,
Cadúca corde spérnere.

Te multus obléctat labor,
Fusǽque jejúnam preces:
Te pœniténtem lácrymæ;
Te cura paúperum juvat.

Quacumque confixam sibi,
Per probra Sponsam, per cruces,
Trahit Magíster; & sequi
Despécta gaudes, & pati.

Beata quæ sponso Deo
Castis adhǽret vínculis:
Sic corpus unum póssumus,
Sic unus esse spíritus.

Hoc præstet almo cum Patre
Natóque nobis Spíritus,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne séculum.
Amen.

Si sit Martyr,

℣. Factus es, Dómine, spes mea, ℞. Turris fortitúdinis à fácie inimíci. *Ps.* 60. 4.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, & in témpore superbórum, sinè adjutório. *Eccli.* 51. 14.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì sit propria.

Si non sit Martyr,

℣. Avérte, Dómine, óculos meos, ne vídeant vanitátem; ℞. In via tua vivífica me. *Ps.* 118. 37.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Pars bona múlier bona; in parte timéntium Deum, dábitur viro pro factis bonis. *Eccli.* 26. 3.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì sit propria.

Completorium *habetur post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum in quo sperant sanctæ mulíeres, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3. 5.

Psalmus, Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

Adeste, sanctæ cónjuges,
En illa fortis Fémina,

Ornáta quæ virtútibus,
Triúmphat inter Cœlites.

Non illa luxu véstium,
Non crine torto splénduit;
Cultu nitens sed símplice,
Puris placébat móribus.

Se sub serénis vúltibus,
Austéra virtus ócculit;
Timet vidéri, ne suum,
Dum prodit, amíttat decus.

Pascenda cœlésti cibo,
Sacris studébat lítteris;
Templo frequens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.

Divina Proles féminæ,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Mulíeris bonæ beátus vir : númerus enim annórum illíus duplex. *Eccli.* 26 1.

Ant. 7. d. Fílii & ædificátio civitátis confirmábit nomen; & super hæc múlier immaculáta computábitur. *Eccli.* 40. 19.

Ant. 2. D. Múlier sensáta & tácita, non est immutátio erudítæ ánimæ. *Eccli.* 26. 18.

℣. Deus habitáre facit stérilem in domo, ℟. Matrem filiórum lætántem. *Ps.* 112. 9.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Grátia mulíeris sédulæ delectábit virum suum, & ossa illíus impinguábit: * Disciplína illíus datum Dei est. *Eccli.* 26. 16. 17. ℣. Discat primùm domum suam régere, & mútuam vicem réddere paréntibus. 1. *Tim.* 5. 4. * Disciplína.

℟. *ij.* Byssus & púrpura induméntum ejus, * Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ. *Prov.* 31. 22. 23. ℣. Vir imágo & glória Dei est, múlier autem glória viri est. 1. *Cor.* 11. 7. * Nóbilis.

℟. *iij.* Fílii sanctórum sumus, & * Non póssumus itá conjúngi, sicut gentes quæ ignórant Deum. *Tob.* 8. 5. ℣. Honorábile connúbium in ómnibus, & thorus immaculátus. *Hebr.* 13. 4. * Non. Glória. * Non.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Accínxit fortitúdine lumbos suos, & roborávit bráchium suum. *Prov.* 31. 17.

Ant. 1. g. Confitebátur Dómino, & loquebátur de illo ómnibus qui expectábant redemptiónem Israël. *Luc.* 2. 38.

Ant. 4. f. Quæsívit lanam & linum, & operáta est consílio mánuum suárum. *Prov.* 31. 13.

℣. Perambulábam in innocéntia cordis mei, ℟. In médio domûs meæ. *Ps.* 100. 2.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Facta est quasi navis institóris, de longè portans panem suum; & * De nocte surréxit, dedítque prædam doméstícis suis, & cibária ancíllis suis. *Prov.* 31. 14. 15. ℣. Si quis suórum, & máximè domesticórum,

curam non habet, fidem negávit. 1. *Tim.* 5. 8. * De nocte.

℟. *v.* Manum suam misit ad fórtia, & dígiti ejus apprehendérunt fusum; * Manum suam apéruit ínopi, & palmas suas exténdit ad páuperem. *Prov.* 31. 19. 20. ℣. Hæc erat plena opéribus bonis, & eleemósynis quas faciébat. *Act.* 9. 36. * Manum.

℟. *vj.* Erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam * Timébat Deum valde, nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith.* 8. 8. ℣. In opéribus bonis testimónium habens. 1. *Tim.* 5. 10. * Timébat. Glória. * Timébat.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Multæ fíliæ congregavérunt divítias; tu supergréssa es univérsas. *Prov.* 31. 29.

Ant. 7. *d.* Deus patrum nostrórum det tibi grátiam, & omne consílium tui cordis suâ virtúte corróboret. *Judith.* 10. 8.

Ant. 8. *g.* Deus osténdet splendórem suum in te, omni qui sub cœlo est. *Bar.* 5. 3.

℣. Anima ejus in bonis demorábitur, ℟. Et semen ejus hæreditábit terram. *Ps.* 24. 13.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Nunquam cum ludéntibus míscui me, neque cum his qui in levitáte ámbulant partícipem me præbui; * Virum autem cum timóre tuo, Dómine, non cum libídine mea, consénsi suscípere. *Tob.* 3. 17. 18. ℣. Cursum consummávi, fidem servávi. 2. *Tim.* 4. 7. * Virum.

℟. *viij.* Manus Dómini confortávit te; & * Ideò eris benedícta in ætérnum. *Judith.* 15. 11. ℣. O Múlier! magna est fides tua. *Matt.* 15. 28. * Ideò.

℟. *ix.* Tu glória Jerúsalem, * Tu lætítia Israël, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith.* 15. 10. ℣. Fides tua te salvam fecit. *Luc.* 7. 50. * Tu lætítia. Glória. * Tu lætítia.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Laudatiónem Dómini loquétur os meum; ℟. Et benedícat omnis caro nómini sancto ejus. *Ps.* 144. 21.

Ant. 1. f. Gloriétur super te Jerúsalem, & sit nomen tuum in número sanctórum & justórum. *Judith.* 10. 8.

Ant. 3. *a.* Addúcet Dóminus fílios tuos ad te, portátos in honóre, sicut fílios regni. *Bar.* 5. 6.

Ant. 4. f. Gaudébit super te Dóminus Deus tuus in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. *Soph.* 3. 17.

Ant. 8. d. Induc te.

CANTICUM. *Prov. c. 31. v. 26. ad finem.*
Mulieris fortis encomium.

OS suum apéruit sapiéntiæ (múlier fortis,) * & lex cleméntiæ in lingua ejus.

Consíderávit sémitas domûs suæ, * & panem otiósa non comédit.

Surrexérunt filii ejus, & beatíssimã prædicavérunt; * vir ejus, & laudávit eam.

Multæ fíliæ congregavérunt divítias : * tu supergréssa es univérsas.

Fallax grátia, & vana est pulchritúdo : * múlier timens Dóminum ipsa laudábitur.

Date ei de fructu mánuum suárum : * & laudent eam in portis ópera ejus.

Ant. Indue te decóre & honóre ejus, quæ à Deo tibi est, sempitérnæ glóriæ. *Bar.* 5. 1.

Ant. 5. a. Ora pro nobis, quóniam múlier sancta es. *Judith.* 8. 29.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2. 15.

SAlvábitur múlier per filiórum generatiónem, si permánserit in fide, & dilectióne, & sanctificatióne cum sobrietáte.

HYMNUS.

ARDET Deo quæ fémina,
Latére frustrà cógitat :
Quot indigéntes súblevat,
Tot próditur præcónibus.

PRODESSE quærit ómnibus,
Curis honéstis ánxia;
Patróna, custos vírginum,
Secúnda mater órphanis.

PANNIS laténtem vílibus,
Christum fovébat hóspitem :
Quas dura subtráxit sibi,
Opes refúndit pródiga.

PACEM domi, pacem foris,
Alto colit siléntio;
Lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.

SIT laus Patri, laus Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus;
Qui robur addis féminis,
Tu nostra firma péctora.
Amen.

Si sit Martyr,

℣. Misericórdia tua, Dómine, subsequétur me, ℟. Omnibus diébus vitæ meæ. *Ps.* 22. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam adjútor & protéctor factus es mihi, & liberásti corpus meum à perditióne. *Eccli.* 51. 2. 3.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ, virtus in infirmitáte perfícitur; largíre nobis, quǽsumus, beátæ *N.* Mártyris tuæ triúmphum recoléntibus, ut quæ à te accépit, ut vínceret, à te quoque vincéndi grátiam nobis obtíneat; Per Dóminum.

Si non sit Martyr,

℣. Anima mea Dómino vivet; ℟. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21. 31.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Invéni grátiam apud óculos tuos, Dómine mi, qui consolátus es me, & locútus es ad cor ancíllæ tuæ. *Ruth.* 2. 13.

Oratio.

TUórum corda fidélium, Deus miserátor, illústra; & beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna despícere, & amáre cœléstia; Per Dóminum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Gloriétur super te Jerúsalem, & sit nomen tuum in número sanctórum & justórum. *Judith.* 10. 8.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2. 8. 9.

VOlo viros oráre in omni loco levántes puras manus, sinè ira & disceptatióne: simíliter & mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia & sobrietáte ornántes se, & non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veste pretiósa.

Cætera ut in Psalterio, p. 153.

AD TERTIAM.

Ant. 3. *a.* Addúcet Dóminus filios tuos ad te, portátos in honóre, sicut filios regni. *Bar.* 5. 6.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 11. 3.

VOlo vos scire quòd omnis viri caput Christus est: caput autem mulíeris vir, caput verò Christi Deus.

℟. *breve.* Dómine Deus salútis meæ, * In die clamávi. ℟. Dómine. ℣. Et nocte coram te. * In die. Glória. ℟. Dómine. *Ps.* 87. 2.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ; ℟. Dicam Deo: Suscéptor meus es. *Ps.* 41. 9. 10.

AD SEXTAM.

Ant. 4. f. Gaudébit super te Dóminus Deus tuus in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. *Soph.* 3. 17.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 3. 1. 2.

MUlíeres súbditæ sint viris suis: ut & si qui non credunt verbo, per mulíerum conversatiónem sinè verbo lucrifíant, considerántes in timóre castam conversatiónem vestram.

℟. *breve.* Exultábo & lætábor * In misericórdia tua Dómine. ℟. Exultábo. ℣. Quóniam respexísti humilitátem meam. * In. Glória. ℟. Exultábo. *Ps.* 30. 8.

℣. Ad ómnia mandáta tua dirigébar; ℟. Omnem viam iníquam ódio hábui. *Ps.* 118. 128.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Ora pro nobis, quóniam múlier sancta es. *Judith.* 8. 29.

CAPITULUM. *Eccli.* 35. 21. 22.

ORátio humiliántis se nubes penetrábit; & donec propínquet, non consolábitur; & non discédet, donec Altíssimus aspíciat; & Dóminus non elongábit.

℟. *breve.* Benedíxit * Fíliis tuis in te. ℟. Benedíxit. ℣. Qui pósuit fines tuos pacem. * Fíliis. Glória. ℟. Benedíxit. *Ps.* 147. 13. 14.

℣. Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; ℟. Quóniam audísti verba oris mei. *Ps.* 137. 1.

AD VESPERAS.

Ant. 3. *a.* Sicut múlier de viro, ità & vir per mulíerem: ómnia autem ex Deo. 1. *Cor.* 11. 12.

Ant. 1. a. Vir caput est mulíeris, sicut Christus caput est Ecclésiæ. *Eph.* 5. 23.

Ant. 5. a. Viri debent dilígere uxóres suas ut córpora sua: qui suam uxórem diligit, seípsum díligit. *Eph.* 5. 28.

Ant. 1. g. Unusquísque uxórem suam sicut seípsum díligat: uxor autem tímeat virum suum. *Eph.* 5. 33.

Ant. 7. c. Adam primus formátus est, deínde Eva: & Adam non est sedúctus; múlier autem sedúcta in prævaricatióne fuit. 1. *Tim.* 2. 13. 14.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2. 11. 12.

MUlier in siléntio discat cum omni subjectióne; docére autem mulíeri non permítto, neque dominári in virum, sed esse in siléntio.

HYMNUS.

O JAM beáta, quæ suo
Tandem solúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur.

PER quos gradus cœlum petit,
Hâc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos, solútæ Cónjuges.

INSIGNIS & nos féminæ
Sequi decet vestígia;
Magnum vel ipsis quæ fuit
Virtútis exémplum viris.

QUEIS arsit illa, fac, Deus,
Flagrémus & nos ígnibus;
Eóque quo te vis coli
Amóre, fac mens te colat.

DIVINA Proles féminæ,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

Si sit Martyr,

℣. Adhǽsit ánima mea post te, Dómine; ℟. Me suscépit déxtera tua. *P.* 62. 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Dilatátum est os meum super inimícos meos; quia lætáta sum in salutári tuo, Dómine. 1. *Reg.* 2. 1.

Si non sit Martyr,

℣. Propter nomen tuum, Dómine, ℟. Vivificábis me in æquitáte tua. *Ps.* 142. 11.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Orábat Dóminum Deum Israël, ut dirígeret viam ejus. *Judith.* 12. 8.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Bona est negotiátio ejus; non extinguétur in nocte lucérna ejus. *Prov.* 31. 18.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Eccli.* 36. 26.

QUi póssidet mulíerem bonam, ínchoat possessiónem: adjutórium secúndùm illum est, & colúmna ut réquies.

℟. *breve.* In manus, p. 159.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 1. a. Cum eléctis féminis

gráditur timor Dómini, & cum justis & fidélibus agnóscitur. *Eccli.* 1. 16.

Oratio & cætera omnia ut in Psalterio, p. 160.

COMMUNE
UNIUS SANCTÆ VIDUÆ.

Omnia dicuntur ut suprà, p. lxv. *in Communi unius sanctæ Mulieris, exceptis quæ sequuntur.*

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum, ℣. Dóminus pupillum & víduam suscípiet; ℟. Et vias peccatórum dispérdet. *Ps.* 145. 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. g. Quæ vere vídua est & desoláta, speret in Deum, & instet obsecratiónibus & oratiónibus nocte ac die. 1. *Tim.* 5. 5.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

AD LAUDES MATUTINAS.

Post Hymnum, ℣. Exultáte in conspéctu ejus, ℟. Patris orphanórum & Júdicis viduárum. *Ps.* 67. 5. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Dómine mi, qui Rex noster es solus, ádjuva me solitáriam, & cujus, præter te, nullus est auxiliátor álius. *Esth.* 14. 3.

Oratio.

Deus, in quem sperat omnis ánima, quæ longè à te éxulans in terris, se verè víduam sentit ac desolátam; tríbue nobis, quǽsumus, ut exémplo beátæ *N.* obsecratiónibus & oratiónibus nocte ac die instántes, cœléstium consolatiónum mereámur esse partícipes; Per Dóminum nostrum.

AD VESPERAS.

Post Hymnum, ℣. Dirupísti, Dómine, víncula mea; ℟. Tibi sacrificábo hóstiam laudis. *Ps.* 115. 16. 17.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Non discedébat de templo, jejúniis & obsecratiónibus sérviens nocte ac die. *Luc.* 2. 37.

COMMUNE PATRONI, VEL PATRONÆ, *VEL ETIAM* PLURIUM PATRONORUM.

Festum Patroni primarii particularis cujusdam Ecclesiæ celebratur ritu Annuali, cum Octava secundi Ordinis.

Officium fit de Communi conveniente, servato ritu Annuali, cum Lectionibus sequentibus, nisi habeatur in Proprio Sanctorum Officium proprium.

Psalmi pro I. Vesperis & Completorio subsequente sumuntur è Feria occurrente: pro omnibus aliis Horis, è Dominica, ut in Psalterio, nisi assignentur alii in Proprio Sanctorum.

IN I. NOCTURNO.

De Libro secúndo Machabæórum.

LECTIO I. *c.* 15. *v.* 7. *ad* 10.

MAchabǽus semper confidébat cum omni spe auxílium sibi à Deo affutúrum: & hortabátur suos ne formidárent ad advéntum natiónum, sed in mente habérent adjutória sibi facta de cœlo, & nunc sperárent ab Omnipoténte sibi affutúram victóriam. Et allocútus eos de Lege & Prophétis, ádmonens étiam certámina quæ fécerant priùs, promptióres constítuit eos: & ità ánimis eórum eréctis, simul ostendébat Géntium falláciam, & juramentórum prævaricatiónem.

LECTIO II. *v.* 11. *ad* 13.

SIngulos autem illórum armávit, non clýpei & hastæ munitióne, sed sermónibus óptimis & exhortatiónibus, expósito digno fide sómnio, per quod univérsos lætificávit. Erat autem hujuscémodi visus: Oníam, qui fúerat summus Sacérdos, virum bonum & benígnum, verecúndum visu, modéstum móribus, & elóquio decórum, & qui à púero in virtútibus exercitátus sit, manus protendéntem, oráre pro omni pópulo Judæórum: post hoc apparuísse & álium virum, ætáte & glóriâ mirábilem, & magni decóris habitúdine circa illum.

LECTIO III. *v.* 14. *ad* 17.

REspondéntem verò Oníam dixísse: Hic est fratrum amátor, & pópuli Israël: hic est, qui multùm orat pro pópulo & univérsa sancta civitáte, Jeremías Prophéta Dei. Extendísse autem Jeremíam dextram, & dedísse Judæ gládium aúreum, dicéntem: Accipe sanctum gládium munus à Deo, in quo dejícies adversários pópuli mei Israël. Exhortáti itaque Judæ ser-

mónibus bonis valde, de quibus extólli posset ímpetus, & ánimi júvenum confortári, statuérunt dimicáre & confligere fórtiter, ut virtus de negótiis judicáret.

IN II. NOCTURNO.

Si non sint Lectiones propriæ.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In vigil. SS. Petri & Pauli. n. 2.

LECTIO IV.

TRia sunt quæ in festivitátibus Sanctórum vigilánter consideráre debémus: auxílium Sancti, exémplum ejus, confusiónem nostram. Auxílium ejus; quia qui potens in terra fuit, poténtior est in cœlis ante fáciem Dómini Dei sui. Si enim, dum hîc víveret, misértus est peccatóribus, & orávit pro eis; nunc tantò ámpliùs, quantò vériùs agnóscit misérias nostras, orat pro nobis Patrem: quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, sed augmentávit: neque enim quia impassíbilis omnínò, ídeò & incompassíbilis factus est.

LECTIO V.

DEbémus étiam atténdere exémplum ejus: quia quándiu in terris visus est, & cum homínibus conversátus est, non declinávit ad déxteram, neque ad sinístram, sed viam régiam ténuit, donec veníret ad illum qui dicit: Ego sum via, véritas & vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus; & tunc vidébitis quómodo tam verbo quàm exémplo, lúxerit inter hómines; quália nobis vestígia derelíquerit, ut ambulémus per ea, & non errémus in eis. Verè juxta Prophétam: Sémita justi recta est, rectus callis justi ad ambulándum.

LECTIO VI. n. 3.

SEd & diligentióri intúitu confusiónem nostram inspiciámus: quia homo ille símilis nobis fuit passíbilis, ex eódem luto formátus ex quo & nos. Quid ergo est quòd non solùm difficile, sed & impossíbile crédimus, ut faciámus ópera quæ fecit? Confundámur, fratres, & contremiscámus. Hómines isti fuérunt, qui præcessérunt nos, qui tam mirabíliter processérunt per vias vitæ, ut vix eos hómines fuísse credámus. Sic ergo in Sanctórum festivitátibus, & gaudére, & confúndi debémus: gaudére, quia Patrónos præmísimus: confúndi, quia eos imitári non póssumus.

IN III. NOCTURNO.

De Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

LECTIO VII. *c.* 4. *v.* 11. *ad finem.*

SEmper nos qui vívimus, in mortem trádimur propter Jesum; ut & vita

Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. Ergo mors in nobis operátur, vita autem in vobis. Habéntes autem eúmdem Spíritum fidei, sicut scriptum est: Crédidi, propter quod locútus sum, & nos crédimus, propter quod & lóquimur, sciéntes quóniam qui suscitávit Jesum, & nos cum Jesu suscitábit, & constítuet vobíscum. Omnia enim propter vos; ut grátia abúndans, per multos in gratiárum actióne abúndet in glóriam Dei. Propter quod non defícimus: sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur: tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem. Id enim, quod in præsénti est momentáneum & leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ vidéntur, sed quæ non vidéntur: quæ enim vidéntur, temporália sunt: quæ autem non vidéntur, ætérna sunt.

Lectio VIII. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 9.

Scimus enim quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufáctam ætérnam in cœlis. Nam & in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est, superíndui cupiéntes; si tamen vestíti, non nudi inveniámur. Nam & qui sumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus graváti: eò quòd nólumus expoliári, sed supervestíri; ut absorbeátur quod mortále est, à vita. Qui autem éfficit nos in hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis pignus Spíritûs. Audéntes igitur semper sciéntes quóniam dum sumus in córpore, peregrinámur à Dómino: (per fidem enim ambulámus, & non per spéciem.) Audémus autem, & bonam voluntátem habémus magìs peregrinári à córpore, & præséntes esse ad Dóminum. Et ídeò conténdimus, sive abséntes, sive præséntes, placére illi.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio IX. *c.* 11. *v.* 5. *ad* 10.

Oratio perseverans omnia impetrat.

Dixit Jesus discípulis suis: Quis vestrûm habébit amícum, & ibit ad illum médiâ nocte, & dicet illi: Amíce, cómmoda mihi tres panes? Et réliqua.

Homília sancti Basílii Epíscopi.

Constit. Monast. c. 1. n. 4.

Hoc exémplum idcircò nobis à Dómino propónitur, ut dóceat nos in fide firmos esse ac pertináces. Exémplum enim sumit ab hómine ad hóminem, ut discas nunquam desperáre; ut, cùm petíeris, nec accé-

peris, non desístas tamen, quoàd accípias, si modò, quæ Deus vult póstules: neque díxeris: Peccátor sum, & ídeò non exaúdior. Verùm enim verò ne spem abjíceres, idcírcò ait: Et si non proptéreà quòd ejus amícus sit, dabit illi; propter improbitátem tamen ejus, dabit illi quotquot habet necessários. Opórtet ítaque divínum auxílium flagitáre: flagitándum autem est, non ségniter, neque mente huc & illuc divagánte: síquidem quisquis est ejúsmodi, non solùm non consecutúrus est quæ petet, imò verò Dóminum magis exasperábit.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM.

Tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟. sumuntur ex Officio Nocturno diei, secundùm Feriam.

Lectio I. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis. Lectio II. & III. ut infrà pro qualibet die.

In Laudibus & Vesperis Psalmi dicuntur sub sola Antiphona quarta. Cætera omnia ut in die, juxta ritum Octavarum secundi Ordinis.

DOMINICA *intra Octavam occurrente, totum Officium fit de Dominica, incipiendo à primis Vesperis, cum Commemoratione Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus, sed absque Lectione.*

DIE SECUNDA
Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. *c.* 3. *v.* 1. *ad* 12.

FIli mi, ne oblivíscáris legis meæ, & præcépta mea cor tuum custódiat: longitúdinem enim diérum, & annos vitæ, & pacem appónent tibi. Misericórdia & véritas te non déserant, circúmda eas gútturi tuo, & describe in tábulis cordis tui: & invénies grátiam & disciplínam bonam, coram Deo & homínibus. Habe fidúciam in Dómino ex toto corde tuo, & ne innitáris prudéntiæ tuæ. In ómnibus viis tuis cógita illum, & ipse díriget gressus tuos. Ne sis sápiens apud temetípsum: time Deum, & recéde à malo: sánitas quippe erit umbílico tuo, & irrigátio óssium tuórum. Honóra Dóminum de tua substántia, & de primítiis ómnium frugum tuárum da ei: & implebúntur hórrea tua saturitáte, & vino torculária tua redundábunt. Disciplínam Dómini, fili mi, ne abjícias: nec defícias cùm ab eo corríperis: quem enim díligit Dóminus, córripit: & quasi pater in fílio, cómplacet sibi.

Sermo sancti Gregórii Nysséni.

Oratio de sancto Theodoro.

LECTIO III.

COnsideráte, hujus puri cultûs minístri studiósi, quanta res sit justus, quámque multas consequátur re-

muneratiónes : & cógnito pietátis fructu, imitámini consílium, & aspiráte ad ánimum & voluntátem eórum, qui ità præ cœteris honorántur. Cui regum talis honor habétur? Quis est ex iis qui supra modum inter hómines excéllere visi sunt, qui tali memóriâ celebrétur? Quis Imperatórum, qui urbes munítas cepérunt, natiónes innúmeras subjecérunt, ádeò decantátus, & famâ celebrátus est?

DIE TERTIA
Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. *c.* 3. *v.* 13. *ad* 22.

BEátus homo qui ínvenit sapiéntiam, & qui áffluit prudéntiâ : mélior est acquisítio ejus negotiatióne argénti, & auri primi & puríssimi fructus ejus : pretiósior est cunctis ópibus : & ómnia quæ desiderántur, huic non valent comparári. Longitúdo diérum in déxtera ejus, & in sinístra illíus divítiæ & glória. Viæ ejus viæ pulchræ, & omnes sémitæ illíus pacíficæ. Lignum vitæ est his qui apprehénderint eam : & qui tenúerit eam, beátus. Dóminus sapiéntiâ fundávit terram, stabilívit cœlos prudéntiâ. Sapiéntiâ illíus erupérunt abýssi, & nubes rore concréscunt. Fili mi, ne éffluant hæc ab óculis tuis : custódi legem atque consílium : & erit vita ánimæ tuæ, & grátia fáucibus tuis.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

De Martyribus.

LECTIO III.

QUi Sanctórum mérita religiósâ caritáte mirátur, quíque Justórum glórias frequénti laude collóquitur, eórum mores sanctos atque justítiam imitétur : quóniam quem deléctat Sancti alicújus méritum, delectáre debet par circa Dei cultum obséquium. Quare aut imitári debet, si laudat; aut laudáre non debet, si imitári detréctat : ut qui álium laudat, laudábilem se reddat; & qui Sanctórum mérita admirátur, mirábilis ipse vitæ sanctitáte reddátur. Nam si proptéreà justos fidelésque dilígimus, quòd in ipsis justítiam fidémque suspícimus, póssumus nos quoque esse quod sunt, si faciámus ipsi quod fáciunt.

DIE QUARTA
Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 9.

AUdíte, fílii, disciplínam patris, & atténdite ut sciátis prudéntiam. Donum bonum tríbuam vobis, legem meam ne derelinquátis. Nam & ego fílius fui patris mei, tenéllus, & unigénitus coram matre mea : & docébat me atque dicébat : Suscípiat verba mea cor tuum, custódi præcépta mea, & vives. Pósside sapiéntiam, pósside prudéntiam : ne obliviscáris, neque declínes à

verbis oris mei. Ne dimíttas eam, & custódiet te: dílige eam, & conservábit te. Princípium sapiéntiæ, póssíde sapiéntiam: & in omni possessióne tua, acquíre prudéntiam. Arripe illam, & exaltábit te: glorificáberis ab ea, cùm eam fúeris amplexátus. Dabit cápiti tuo augménta gratiárum, & corónâ ínclytâ próteget te.

Sermo sancti Hierónymi Presbýteri.

Adversùs Vigilantium.

LECTIO III.

DIcis in libéllo tuo, quòd dum vívimus, mútuò pro nobis oráre póssumus; postquàm autem mórtui fuérimus, nullíus sit pro álio exaudiénda orátio. Si Apóstoli & Mártyres adhuc in córpore constitúti possunt oráre pro cœ́teris, quando pro se adhuc debent esse sollíciti, quantò magis post corónas, victórias, & triumphos? Unus homo Móyses sexcéntis míllibus armatórum ímpetrat à Deo véniam: & Stéphanus imitátor Dómini sui & primus Martyr in Christo, pro persecutóribus véniam deprecátur: & postquàm cum Christo esse cœ́perint, minùs valébunt?

DIE QUINTA

Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. *c.* 4. *v.* 10. *ad* 19.

AUdi, fili mi, & súscipe verba mea, ut multiplicéntur tibi anni vitæ. Viam sapiéntiæ monstrábo tibi, ducam te per sémitas æquitátis: quas cùm ingréssus fúeris, non arctabúntur gressus tui, & currens non habébis offendículum. Tene disciplínam, ne dimíttas eam: custódi illam, quia ipsa est vita tua. Ne delectéris in sémitis impiórum, nec tibi pláceat malórum via. Fuge ab ea, nec tránseas per illam: declína, & désere eam; non enim dórmiunt nisi malefécerint: & rápitur somnus ab eis nisi supplantáverint: cómedunt panem impietátis, & vinum iniquitátis bibunt. Justórum autem sémita, quasi lux splendens procédit, & crescit usque ad perféctam diem. Via impiórum tenebrósa: nésciunt ubi córruant.

Sermo sancti Basílii Epíscopi.

Homil. in 40. *Martyres.* n. 8.

LECTIO III.

PArátum est hîc auxílium Christiánis, exércitus tropǽa gestántium, chorus laudes divínas celebrántium. Qui angústiâ áliquâ prémitur, ad hos confúgit: qui lætátur, recúrrit ad eósdem: ille quidem, ut à malis liberétur, hic verò, ut res sibi secúndæ esse pergant. Hîc múlier pia pro líberis orans deprehénditur: peregrinánti maríto réditum, infírmo salútem petit. O chorus sanctus! ô sacer ordo! ô confertíssimum & infráctum agmen! ô commúnes géneris

humáni custódes! boni curárum sócii, precum fautóres, legáti potentíssimi, stellæ orbis terrárum, Ecclesiárum flores! Non vos terra opéruit, sed cœlum suscépit.

DIE SEXTA

Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. *c.* 4. *v.* 20. *ad finem.*

FIlli mi, auscúlta sermónes meos, & ad elóquia mea inclína aurem tuam; ne recédant ab óculis tuis, custódi ea in médio cordis tui: vita enim sunt inveniéntibus ea, & univérsæ carni sánitas. Omni custódiâ serva cor tuum, quia ex ipso vita procédit. Rémove à te os pravum, & detrahéntia lábia sint procul à te. Oculi tui recta vídeant, & pálpebræ tuæ præcédant gressus tuos. Dírige sémitam pédibus tuis, & omnes viæ tuæ stabiliéntur. Ne declínes ad déxteram, neque ad sinístram: avérte pedem tuum à malo; vias enim quæ à dextris sunt, novit Dóminus: pervérsæ verò sunt quæ à sinístris sunt. Ipse autem rectos fáciet cursus tuos, itínera autem tua in pace prodúcet.

Sermo sancti Cleméntis Papæ & Mártyris.

Epist. 1. *ad Cor. c.* 32. 33.

LECTIO III.

II glóriam & amplitúdinem consecúti sunt, non per seípsos, aut ópera sua, aut justas actiónes quas fecérunt, sed per voluntátem Dei. Et nos ígitur ex voluntáte illíus in Christo Jesu vocáti, non per nos ipsos justi effícimur, neque per sapiéntiam nostram, aut intelligéntiam, aut pietátem, aut ópera quæ in cordis sanctitáte operáti sumus: sed per fidem, per quam cunctos qui unquam justi fuérunt, justificávit Deus omnípotens. Quid ígitur faciémus, fratres? cessábimus à bonis opéribus, & caritátem derelinquémus? neútiquàm hoc à nobis fíeri permíttat Dóminus: sed cum diligéntia & alacritáte festinémus omne opus bonum perfícere. Videámus quòd in bonis opéribus ornáti fuérunt omnes justi. Et ipse Dóminus cùm se opéribus decorásset, gavísus est. Habéntes ítaque hoc exémplar, ímpigrè ad voluntátem ejus accedámus: ex totis víribus nostris operémus opus justítiæ.

DIE SEPTIMA

Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. *c.* 16. *v.* 1. *ad* 9.

HOminis est ánimam præparáre, & Dómini gubernáre linguam. Omnes viæ hóminis patent óculis ejus: spirítuum ponderátor est Dóminus. Revéla Dómino ópera tua, & dirigéntur cogitatiónes tuæ. Univérsa propter semetípsum operátus est Dóminus, ímpium quoque ad diem malum. Abominátio Dó-

mini est omnis árrogans: etiámsi manus ad manum fúerit, non est ínnocens. Inítium viæ bonæ, fácere justítiam: accépta est autem apud Deum, magis quàm immoláre hóstias. Misericórdiâ & veritáte redímitur iníquitas: & in timóre Dómini declinátur à malo. Cùm placúerint Dómino viæ hóminis, inimícos quoque ejus convértet ad pacē. Mélius est parùm cum justítia, quàm multi fructus cum iniquitáte. Cor hóminis dispónit viam suam: sed Dómini est dirígere gressus ejus.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 1. in Epist. Joan. n. 8.

LECTIO III.

JOánnes quid dixit? Et si quis peccáverit, Advocátum habémus apud Patrem, Jesum Christum Justum. Sed dicet áliquis: Ergo Sancti non petunt pro nobis? Ergo Epíscopi & Præpósiti non petunt pro pópulo? Sed atténdite Scriptúras, & vidéte quia & Præpósiti comméndant se pópulo. Nam Apóstolus dicit plebi: Orántes simul & pro nobis. Orat Apóstolus pro plebe: orat plebs pro Apóstolo. Orámus pro vóbis, fratres, sed & vos oráte pro nobis: ínvicem pro se ómnia membra orent; caput pro ómnibus intercédat.

AD VESPERAS. *Omnia ut in I. Vesperis Festi, servato ritu Duplici majori.*

IN OCTAVA

Festi Patroni vel Patronæ.

Duplex majus.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur, & servato ritu Duplici majori.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 5. in Fest. om. SS. n. 6.

LECTIO IV.

EXcitémur aliquándo, fratres: resurgámus cum Christo, quærámus quæ sursùm sunt; quæ sursùm sunt sapiámus. Desiderémus desiderántes nos, properémus ad præstolántes nos; expectántes nos, votis præoccupémus animórum. Ecce enim nihil in hac nostra communióne securitátis, nihil perfectiónis, nihil quiétis: & tamen hîc quoque quàm bonum & quàm jucúndum, habitáre fratres in unum! Quidquid enim, sive intériùs, sive extériùs, moléstum occúrrit, ipso útique tam germanórum consórtio fratrum, cum quibus est nobis cor unum & ánima una in Deum, tolerabílius invenítur. Quàm dúlcior erit, quàm delectabílior, quàm beátior únio, ubi nulla suspício esse póterit, nulla dissensiónis occásio, ubi omnes perfécta cáritas indissolúbili fœ́dere colligábit!

LECTIO V. n. 10.

UT eam glóriam nobis ſperáre líceat, & ad tantam beatitúdinem adſpiráre, ſummópere nobis deſideránda ſunt ſuffrágia Sanctórum: ut quod poſſibílitas noſtra non óbtinet, eórum nobis interceſſióne donétur. Miſerémini meî, miſerémini meî, ſaltèm vos, amíci mei. Noſtis ipſi perículum noſtrum: noſtis figméntum noſtrum: noſtis ignorántiam noſtram, & dolos adverſariórum: noſtis eórum ímpetus & noſtram fragilitátem. Vobis enim loquor, qui in eádem tentatióne fuíſtis, qui eóſdem ſuperáſtis conflíctus, eóſdẽ láqueos evasíſtis, qui didicíſtis ex his quæ paſſi eſtis compaſſiónem.

LECTIO VI. n. 10. 11.

ET ſi de Angelis mihi árbitror præſuméndũ, ob ſpirituális ſubſtántiæ & rationális formæ ſimilitúdinem, amplióri tamen fidúciâ ad eos mihi reor verténdum, quos habére me nóverim & in ipſa humanitáte consórtes; ut opórteat eos familiáriùs & ſpeciáliùs miſeréri oſſi de óſſibus ſuis, & carni de carne ſua. Abſit, abſit à vobis, ánimæ ſanctæ, Ægýptia illa crudélitas pincérnæ Pharaónis, qui in gradum príſtinum reſtitútus, ſtatim oblítus eſt Joſeph ſancti, qui in cárcere tenebátur. Non enim erant únius cápitis membra, nec áliqua pars fidéli cum infidéli, aut ulla ſocíetas Iſraelítæ ad Ægýptium. Nos quoque, ſi non ſumus ipsíus cápitis membra, cujus & Sancti, unde eis tam ſolémnibus votis, & tanto gratulámur affectu? Hæc ígitur noſtra & eórum cohæréntia eſt, ut nos gratulémur eis, ipſi compatiántur nobis: nos devótâ meditatióne regnémus in eis, ipſi in nobis & pro nobis mílitent piâ interventióne.

IN III. NOCTURNO.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO VII. *c. 4. v. 1. ad 6.*

O Quàm pulchra eſt caſta generátio cum claritáte! immortális eſt enim memória illíus; quóniam & apud Deum nota eſt, & apud hómines. Cùm præſens eſt, imitántur illam; & desíderant eam, cùm ſe edúxerit; & in perpétuum coronáta triúmphat incoinquinatórum certáminũ prǽmium vincens. Multígena autem impiórum multitúdo non erit útilis, & ſpúria vitulámina non dabunt radíces altas, nec ſtábile firmaméntum collocábunt. Et ſi in ramis in témpore germináverint, infirmiter pósita, à vento commovebúntur, & à nimietáte ventórum eradicabúntur. Confringéntur enim rami incónſummáti, & fructus illórum inútiles, & acérbi ad manducándum, & ad níhilum apti. Ex iní-

quis enim somnis filii qui nascúntur, testes sunt nequítiæ advérsùs paréntes in interrogatióne sua.

LECTIO VIII. *v.* 7. *ad* 14.

JUstus autem si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis est, non diutúrna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis; & ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est diléctus, & vivens inter peccatóres translátus est: raptus est, ne malítia mutáret intelléctum ejus, aut ne fíctio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, & inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sinè malítia. Consummátus in brevi, explévit témpora multa: plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 11. *v.* 5. *ad* 10.

Oratio perseverans omnia impetrat.

DIxit Jesus discípulis suis: Quis vestrûm habébit amícum, & ibit ad illum médiâ nocte, & dicet illi: Amíce, cómmoda mihi tres panes? Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 7. *in Luc.* n. 87. 88.

ALius præcépti locus est, ut ómnibus moméntis, non solùm diébus, sed étiam nóctibus, orátio deferátur. Vides enim quòd iste qui médiâ nocte perréxit, tres panes ab amíco suo póstulans, & in ipsa peténdi intentióne persístens, non defraudétur orátis. Qui sunt isti tres panes, nisi mystérii cœléstis aliméntum? quòd si díligas Dóminum Deum tuum, non solùm tibi, sed étiam áliis póteris emeréri. Quis autem amícior nobis, quàm qui pro nobis corpus suum trádidit? ab hoc médiâ nocte panes David pétiit, & accépit. Pétiit quando dicébat: Médiâ nocte surgébam ad confiténdum tibi. Neque enim tímuit ne excitáret dormiéntem, quem scit semper vigilántem. Et ídeò scriptórum mémores, nóctibus ac diébus oratióri instántes, peccátis nostris véniam postulémus.

IN ANNIVERSARIO DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Solemne Majus.

Si sit ipsa dies Dedicationis Ecclesiæ, Officium fit ritu Annuali, & tunc incipit tantummodo ad Sextam, dedicatâ scilicet Ecclesiâ. Horæ autem quæ præcedunt Dedicationem, dicuntur de Dominica, vel de Festo occurrente.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona 8. *toni* G.

ÆDificávit Noë altáre Dómino; & tollens de cunctis pecóribus & volúcribus mundis, óbtulit holocaústa super altáre. *Gen.* 8. 20.

Ant. 1. J. Ædificávit Abram altáre Dómino, & invocávit nomen ejus. *Gen.* 12. 8.

Ant. 3. E. Ædificávit Isaac altáre; & invocáto nómine Dómini, exténdit tabernáculum. *Gen.* 26. 25.

Ant. 2. D. Surgens Jacob manè, tulit lápidem quem supposúerat cápiti suo, & eréxit in títulum, fundens óleũ désuper. *Gen.* 28. 18.

Ant. 8. c. Complévit Móyses Tabernáculum, & eréxit illud, unxítque & sanctificávit cum ómnibus vasis suis, altáre simíliter & ómnia vasa ejus. *Num.* 7. 1.

Capitulum. *Aggæi* 1. 7. 8.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem, portáte ligna, & ædificáte Domum: & acceptábilis mihi erit, & glorificábor, dicit Dóminus.

℟. Dixit David ad Salomónem: * Fili mi, voluntátis meæ fuit, ut ædificárē Domum nómini Dómini Dei mei. 1. *Par.* 22. 7. ℣. Pétiit David ut inveníret Tabernáculum Deo Jacob. *Act.* 7. 46. * Fili. Glória. *Resumitur* ℟. Dixit.

Hymnus.

SIste, qui sanctam próperas ad Ædem:
Mýstico postquàm sacra facta ritu,
Scis Dei quòd sit Domus, & Tonántis
Altera Sedes?

Cujus in cœlo thronus est perénnis,
Parva vult terris habitáre tecta:
Incapax claudi, latet hospes, arcto
Clausus in orbe.

Non malos ultor venit inter ignes;
Non nigra nimbi tonat è procélla:
Nec minùs credas plácido verénda

Númine templa.

QUID vetus fluxit cruor hostiárum?
Prístinæ cessent holocaústa Legis:
Astat hìc aris, simul & Sacérdos,
Hóstia Christus.

QUID venis, audax? procul hinc profánus,
Sancta ni fletûs lavet unda crimen.
Munda quàm multis jubet esse mundum
Vócibus ædes!

TRINE, quæ sanctis tibi thura fumant
Ædibus, grato pláceant odóre;
Et pluant pingues resolúta lætis
Núbibus imbres.
Amen.

℣. Díligit Dóminus portas Sion, ℟. Super ómnia tabernácula Jacob. *Ps.* 86. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. * Cœpit Sálomon ædificáre Domum Dómini in Jerúsalem in monte Mória, qui demonstrátus fúerat David patri ejus. 2. *Par.* 3. 1.

Oratio.

DEus, qui de vivis & eléctis lapídibus ætérnum majestáti tuæ prǽparas habitáculum, auxiliáre pópulo tuo supplicánti; ut quod Ecclésiæ tuæ corporálibus próficit spátiis, spirituálibus amplificétur augméntis; Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio Dominicæ occurrentis, per Antiphonam quæ est in Vesperis Sabbati, ℣. & Orat. convenientem.

COMPLETORIUM *habetur post II. Vesperas, cum Psalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Dóminum in Templo sancto suo, *Veníte, adorémus. *Habac.* 2. 20.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu solemni.*

HYMNUS.

ECCE sedes hìc Tonántis;
Ecce cœli jánua:
Hìc, sacérdos, ara, templum,
Hìc Deus fit hóstia:
Incruéntâ morte, jugis
Hìc amor litat Deum.

QUALIS ara, quanta sedes,
Ipsíus capax Dei!
Quem nec univérsa terra,
Omne nec cœlum capit,
Orbe parvo se coárctans,
Hìc latére sústinet.

QUAM libénter hìc pudícis
Inserit se córdibus!
Hìc amántis tota Christi
Exerit se cáritas:
Hìc Pater caros sedére
Gestit inter filios.

HINC facésse, quem profána
Pólluit contágio;
Neu sacrum transíre limen
Inquinátus aúdeas:
Ultor astat cum flagéllis,
Púniens sontes Deus.

SIT perénnis laus Paréntí;

Sit perénnis Fílio ;
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perénnis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inúngens,
Viva templa cónsecrat.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Ps. 5. Verba mea aúribus pércipe, *p.* 64.

Ant. 1. f. Magna erit glória Domûs istíus novíssimæ plusquàm primæ, dicit Dóminus exercítuum ; & in loco isto dabo pacem. *Aggæi.* 2. 10.

In Ps. 23. Dómini est terra, *p.* 109.

Ant. 2. *D.* Dabo sanctificatiónem meam in médio eórum in perpétuum ; & erit Tabernáculum meum in eis. *Ezech.* 37. 26. 27.

In Ps. 25. Júdica me, Dómine, quóniam, *p.* 120.

Ant. 7. *d.* Habitábo in médio filiórum Israël, eróque eis Deus, & scient quia ego Dóminus Deus eórum. *Exod.* 29. 45. 46.

℣. Transíbo in locum Tabernáculi admirábilis, ℟. Usque ad Domum Dei. *Ps.* 41. 5.

De Libro secúndo Paralipómenon.

Lectio I. *c.* 7. *v.* 1. *ad* 5.

CUm compléſſet Sálomon fundens preces, ignis descéndit de cœlo, & devorávit holocaústa & víctimas : & majéstas Dómini implévit domum. Nec póterant Sacerdótes íngredi templum Dómini, eò quòd impléſſet majéstas Dómini templum Dómini. Sed & omnes filii Israël vidébant descendéntem ignem, & glóriam Dómini super domum : & corruéntes proni in terram super paviméntum stratum lápide, adoravérunt & laudavérunt Dóminum : Quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. Rex autem, & omnis pópulus, immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur Rex Sálomon hóstias, boum vigínti duo míllia, aríetum centū vigínti míllia ; & dedicávit domum Dei Rex, & univérsus pópulus.

℟. *j.* Scient gentes quia ego Dóminus Sanctificátor Israël, * Cùm fúerit sanctificátio mea in médio eórum in perpétuum. *Ezech.* 37. 28. ℣. De omni re quamcúmque petíerint, fiet illis. *Matt.* 18. 19. * Cùm fúerit. Glória. * Cùm fúerit.

Lectio II. *v.* 6. *ad* 9.

SAcerdótes autem stabant in officiis suis, & Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudándum Dóminum : Quóniam in ætérnum misericórdia ejus, hymnos David canéntes per manus suas. Porro Sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúsque Israël stabat. Sanctificávit quoque Sálomon mé-

dium átrii ante templum Dómini : obtúlerat enim ibi holocaústa & ádipes pacificórum ; quia altáre æneum quod fécerat, non póterat sustinére holocaústa, & sacrifícia, & ádipes. Fecit ergo Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus, & omnis Israël cum eo, ecclésia magna valde, ab introítu Emath usque ad torréntem Ægýpti. Fecítque die octávo colléctam, eò quòd dedicásset altáre septem diébus, & solemnitátem celebrásset diébus septem.

℟. *ij.* In templo hoc & in Jerúsalem quam elégi de cunctis tríbubus Israël, ponam nomen meum in sempitérnum ; * Et ultrà non fáciam commovéri pedem Israël. 4. *Reg.* 21. 7. 8. ℣. Ero vobis in Patrem, & vos éritis mihi in fílios & fílias. 2. *Cor.* 6. 18. * Et ultrà. Glória. * Et ultrà.

LECTIO III. *v.* 12. *ad* 16.

APpáruit autem Salomóni Dóminus nocte, & ait : Audívi oratiónem tuam, & elégi locum istum mihi in domum sacrifícii. Si claúsero cœlum, & plúvia non flúxerit, & mandávero & præcépero locústæ ut dévoret terram, & mísero pestiléntiam in pópulũ meum ; convérsus autem pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, & exquisíerit fáciem meam, & égerit pœniténtiam à viis suis péssimis ; & ego exaúdiam de cœlo, & propítius ero peccátis eórum, & sanábo terram eórum. Oculi quoque mei erunt apérti, & aures meæ eréctæ ad oratiónem ejus, qui in loco isto oráverit : elégi enim & sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempitérnum, & permáneant óculi mei, & cor meum ibi cunctis diébus.

℟. *iij.* Habitábo vobíscum in loco isto, * in terra quam dedi pátribus vestris à século, & usque in séculum. *Jer.* 7. 7. ℣. Et vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu. *Eph.* 2. 22. * In terra. Glória. *Resumitur* ℟. Habitábo.

IN II. NOCTURNO.

In Ps. 28. Afférte Dómino, fílii Dei, *p.* 83.

Ant. 3. *a.* Non póterant Sacerdótes íngredi Templũ Dómini, eò quòd impléſſet majéstas Dómini Templum Dómini. 2. *Par.* 7. 2.

In Ps. 45. Deus noster, refúgium & virtus, *p.* 93.

Ant. 2. D. Omnes Fílii Israël vidébant descendéntem ignem, & glóriam Dómini super Domum. 2. *Par.* 7. 3.

In Ps. 47. Magnus Dóminus & laudábilis, *p.* 134.

Ant. 4. a. Dedicávit Domum Dei Rex, & univérsus pópulus : Sacerdótes autem stabant in officiis suis. 2. *Par.* 7. 5. 6.

℣. Sanctificávit Tabernáculum suum Altíssimus : ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45. 5. 6.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In Dedic. Eccles. Serm. 1. n. 1.

LECTIO IV.

FEstívitas hodiérna, fratres, tantò nobis debet esse devótior, quantò familiárior est. Nam cœ́teras quidem Sanctórum solemnitátes cum Ecclésiis áliis habémus commúnes : hæc verò sic nobis est própria, ut necésse sit, vel à nobis eam, vel à némine celebrári. Nostra est, quia de Ecclésia nostra : magìs autem nostra, quia de nobis ipsis. Mirámini fórsitan & erubéscitis celebrári festa de vobis : sed nolíte fíeri sicut equus & mulus, quibus non est intelléctus. Quid enim lápides isti potuérunt sanctitátis habére, ut eórum solémnia celebrémus ? Habent útique sanctitátem, sed propter córpora vestra. An verò córpora vestra sancta esse quis dúbitet, quæ templum sancti Spíritûs sunt, ut sciat unusquísque possidére vas suum in sanctificatióne ? Itaque sanctæ sunt ánimæ propter inhabitántem Spíritum Dei in vobis : sancta sunt córpora propter ánimas : sancta est étiam propter córpora domus.

℟. iv. Corruéntes proni in terram super paviméntum stratum lápide, adoravérunt & laudavérunt Dóminum : * Quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. 2. *Par.* 7. 3. ℣. Impléţum est Templum fumo à majestáte Dei, & de virtúte ejus *Apoc.* 15. 8. * Quóniam. Glória. * Quóniam.

LECTIO V. n. 3. 4.

QUando domus ista per manus Pontíficum dedicáta est Dómino, propter nos sinè dúbio factum est. In nobis proínde spirituáliter impléri necésse est, quæ in pariétibus visibíliter præcessérunt. Et si vultis scire, hæc útique sunt : aspérsio, inscríptio, inúnctio, illuminátio, benedíctio. Hæc quidem in hac visíbili domo fecére Pontífices ; hæc Christus assístens Póntifex futurórum bonórum invisibíliter quotídie operátur in nobis. Primò síquidem aspérgit nos hyssópo, ut mundémur, lavémur, dealbémur. Lavat, inquam, nos in confessióne, lavat nos lacrymárum imbre, lavat sudóre pœniténtiæ : magìs autem lavat nos aquâ illâ pretiosíssimâ, quæ de fonte pietátis, id est, ab ejus látere, emanávit. Non solùm autem, sed inscríbit dígito Dei, in quo ejiciébat dæmónia, haud dúbium quin in Spíritu sancto. Inscríbit, inquam, legem suam, non jam in lápide,

ſed in tábulis cordis carnálibus, Prophéticam implens promiſſiónem, quâ ſe pollícitus eſt ablatúrum cor lapídeum, & cárneum cor eſſe datúrum, id eſt, non durũ, non obſtinátum, non Judáicum; ſed pium, ſed manſuétum, ſed tractábile, ſed devótum. Beátus quem tu erudíeris, Dómine, & de lege tua docúeris eum!

℟. v. Salomóni ſubjécit Deus omnes hoſtes, ut cónderet Domum in nómine ſuo, * Et paráret ſanctitátem in ſempitérnum. *Eccli.* 47. 15. ℣. Chriſtus diléxit Eccléſiam, & ſeípſum trádidit pro ea, ut illam ſanctificáret. *Eph.* 5. 25. 26. * Et paráret. Glória. * Et paráret.

LECTIO VI. n. 6.

JAm verò benedictiónem quidem expectámus in fine, quando apériet manum ſuam, & implébit omne ánimal benedictióne. Nam in quátuor præmíſſis mérita conſtant, in benedictióne ſunt prǽmia. In benedictióne tota complébitur grátia ſanctificatiónis, quando jam in domum tranſíbimus non manufáctam, ætérnam in cœlis. Ipſa eſt quæ conſtrúitur vivis ex lapídibus, Angelis ſcílicet & homínibus: ſimul enim ædificátio, & dedicátio ipſa complébitur.

℟. vj. Fecérunt dedicatiónẽ altáris diébus octo; * Et obtulérunt holocaúſta cum lætítia, & ſacrifícium ſalutáris & laudis. 1. *Mach.* 4. 56. ℣. Apértum eſt Templum tabernáculi Teſtimónii. *Apoc.* 15. 5. * Et obtulérunt. Glória. *Reſumitur* ℟. Fecérunt.

IN III. NOCTURNO.

In Pſ. 64. Te decet hymnus, Deus, in Sion, *p.* 94.

Ant. 7. d. Scriptum eſt: Quia Domus mea Domus oratiónis vocábitur ómnibus géntibus. *Marc.* 11. 17.

In Pſ. 83. Quàm diléčta tabernácula tua, *p.* 103.

Ant. 6. F. Si quis Templum Dei violáverit, diſpérdet illum Deus. 1. *Cor.* 3. 17.

In Pſ. 86. Fundaménta ejus in móntibus ſanctis, *p.* 135.

Ant. 8. G. Quàm terríbilis eſt locus iſte! non eſt hîc áliud, niſì Domus Dei & porta cœli. *Gen.* 28. 17.

℣. Domum tuam decet ſanctitúdo, Dómine, ℟. In longitúdinem diérum. *Pſ.* 92. 5.

De Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Corínthios.

LECTIO VII. *c.* 3. *v.* 16. *ad finem.*

NEſcítis quia templum Dei eſtis, & Spíritus Dei hábitat in vobis? Si quis autem templum Dei violáverit, diſpérdet illum Deus: templum enim Dei ſanctum eſt, quod eſtis vos.

Nemo se sedúcat: si quis vidétur inter vos sápiens esse in hoc século, stultus fiat, ut sit sápiens. Sapiéntia enim hujus mundi, stultítia est apud Deum. Scriptū est enim: Comprehéndam sapiéntes in astútia eórum. Et íterùm: Dóminus novit cogitatiónes sapiéntiū, quóniam vanæ sunt. Nemo ítaque gloriétur in homínibus: ómnia enim vestra sunt, sive Paulus, sive Apóllo, sive Cephas, sive mundus, sive vita, sive mors, sive præséntia, sive futúra: ómnia enim vestra sunt: vos autem Christi: Christus autem Dei.

℟. vij. Qui habet in cœlis habitatiónem, visitátor & adjútor est loci illíus, & * Veniéntes ad malefaciéndum pércutit ac perdit. 2. *Mach.* 3. 39. ℣. Non intrábit in eam áliquid coinquinátum aut abominatiónem fáciens. *Apoc.* 21. 27.* Veniéntes. Glória. * Veniéntes.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Lectio VIII. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 10.

Deponéntes omnem malítiam, & omnem dolum, & simulatiónes, & invídias, & omnes detractiónes, sicut modò géniti infántes, rationábile, sinè dolo lac concupíscite; ut in eo crescátis in salútem: si tamen gustástis quóniam dulcis est Dóminus: ad quē accedéntes lápidem vivum, ab homínibus quidem reprobátum, à Deo autem eléctum & honorificátum, & ipsi, tanquam lápides vivi, superædificámini, domus spirituális, sacerdótium sanctum, offérre spirituáles hóstias, acceptábiles Deo per Jesum Christum. Propter quod cóntinet Scriptúra: Ecce pono in Sion lápidem summum, anguláre m, eléctum, pretiósum: & qui credíderit in eum, non confundétur. Vobis ígitur honor credéntibus: non credéntibus autem: Lapis quem reprobavérunt ædificántes, hic factus est in caput ánguli, & lapis offensiónis, & petra scándali, his qui offéndunt verbo, nec credunt in quo & pósiti sunt. Vos autem genus eléctum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis: ut virtútes annuntiétis ejus, qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum. Qui aliquándo non pópulus, nunc autem pópulus Dei: qui non consecúti misericórdiam, nunc autem misericórdiam consecúti.

℟. viij. Hæc dicit Dóminus exercítuum Deus Israël: * Bonas fácite vias vestras & stúdia vestra, & habitábo vobíscum in loco isto. *Jer.* 7. 3. ℣. Nolíte fácere Domum Patris mei domum negotiatiónis. *Joan.* 2. 16. * Bonas. Glória. * Bonas.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 19. *v.* 1. *ad* 10.

Zachæus excipit Christum in domo sua.

INgréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus. Et réliqua.

Homília sancti Augustini Epíscopi.

Serm. 174. *de Verb. Apost.* n. 5.

DOminus, qui Zachæum in corde suscéperat, in domum ejus dignátus est súscipi, & dixit: Zachæe, festínans descénde, quóniam in domo tua opórtet me manére. Magnum benefícium ille arbitrabátur, Christum vidére. Qui magnum & ineffábile benefícium putábat, transeúntem vidére, súbitò méruit in domo habére. Infúnditur grátia, operátur fides per dilectiónem; suscípitur Christus in domum, qui jam habitábat in corde. Dicit Christo Zachæus: Dómine, dimídium rerum meárum do paupéribus, & si quid áliquem fraudávi, quádruplum reddo. Quasi díceret: Ideò mihi dimídium téneo, non quod hábeam, sed unde reddam. Verè ecce quod est suscípere Jesum, in cor suscípere.

℟. *ix.* Ibi magníficus est Dóminus noster, * Locus fluviórum, rivi laríssimi & paténtes. *Is.* 33. 21. ℣. Vidi sanctam civitátem Jerúsalem novâ descendéntem de cœlo à Deo. *Apoc.* 21. 2. * Locus. Glória. *Resumitur* ℟. Ibi. Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* In conspéctu Angelórum psallam tibi, Dómine; ℟. Adorábo ad Templum sanctum tuum. *Ps.* 137. 1. 2.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. *a.* Tu, Dómine universórum, qui nullíus índiges, voluísti Templum habitatiónis tuæ fieri in nobis. 2. *Mach.* 14. 35.

Ant. 6. F. Elegísti Domum istam, ad invocándum nomen tuum in ea, ut esset Domus oratiónis & obsecratiónis pópulo tuo. 1. *Mach.* 7. 37.

Ant. 6. F. Si cœlum & cœli cœlórum non te cápiunt, quantò magìs Domus ista! 2. *Par.* 6. 18.

Ant. 7. d. Stábimus.

CANTICUM TOBIÆ, *c.* 13. *v.* 11. *ad finem.*

Jerusalem cœlestis laus & descriptio.

JErúsalem, cívitas Dei... luce spléndidâ fulgébis; * & omnes fines terræ adorábunt te.

Natiónes ex longínquo ad te vénient, & múnera deferéntes, adorábunt in te Dóminum, * & terram tuam in sanctificatiónem habébunt.

Nomen enim magnum * invocabunt in te.

Maledícti erunt qui contémpserint te; & condemnáti erunt omnes qui blas-

phemáverint te ; * benedictíque erunt qui ædificáverint te.

Tu autem lætáberis in filiis tuis, * quóniam omnes benedicéntur, & congregabúntur ad Dóminum.

Beáti omnes qui díligunt te, * & qui gaudent super pace tua.

Anima mea, bénedic Dóminum, *quóniam liberávit Jerúsalem civitátem suam à cunctis tribulatiónibus ejus Dóminus Deus noster.

Beátus ero, si fúerint relíquiæ séminis mei, * ad vidéndam claritátem Jerúsalẽ.

Portæ Jerúsalem ex sapphíro & smarágdo ædificabúntur : * & ex lápide pretióso omnis circúitus murórum ejus.

Ex lápide cándido & mundo omnes platéæ ejus sternéntur : * & per vicos ejus Allelúia cantábitur.

Benedíctus Dóminus, qui exaltávit eam ; * & sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. Amen.

Ant. Stábimus coram Domo hac in conspéctu tuo, in qua invocátum est nomen tuum, & clamábimus ad te in tribulatiónibus nostris. 2. *Par.* 20. 9.

Ant. 1. f. Aperiántur óculi tui, & aures tuæ inténtæ sint ad oratiónem quæ fit in loco isto. 2. *Par.* 6. 40.

CAPITULUM. *Zach.* 8. 3.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Revérsus sum ad Sion, & habitábo in médio Jerúsalem : & vocábitur Jerúsalem Cívitas veritátis, & Mons Dómini exercítuum, Mons sanctificátus.

HYMNUS.

PATRIS ætérni Sóboles coǽva,
Dum tuæ sacros pia plebs honóres
Ædis instaúrat, Deus alme, nostris
Annue votis.

Hic sacri fontis látices ab ortu
Inditi purgant máculam reátûs ;
Hîc & infúsum nova membra Christo
Chrisma coáptat.

Hic suâ pascit pópulos fidéles
Carne, qui mundi scelus omne tollit
Agnus, & fusi prétium cruóris
Ipse propínat.

Hic salus ægris ánimis parátur,
Hîc reos judex fácilis reláxat ;
Atque lethálem redivíva pellit
Grátia culpam.

Cujus in cœlo thronus est perénnis,
Incolit parvam Deus altus ædem.
Hîc adorátor sibi quisque sedem
Prǽparat astris.

Nullus hanc turbo quatit, irruéntis
Nulla vis nimbi, rapidíve fluctûs ;

Cedit hanc contra furor inferórum
Irritus omnis.
Laus Deo, qui nos sibi consecrávit,
Una sit Patri, parilíque Proli,
Par sit, ambórum, tibi, nexus, omni,
Spíritus, ævo. Amen.

℣. Quàm dilécta tabernácula tua, Dómine virtútum! ℟. Concupíscit & déficit ánima mea in âtria Dómini. *Ps.* 83. 2. 3.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Sint óculi tui apérti, Dómine, super Domum hanc nocte ac die, super Domum de qua dixísti: Erit nomen meum ibi. 3. *Reg.* 8. 29.

Oratio.

DEus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti Templi tui consecratiónis réparas diem, & sacris semper mystériis, repræséntas incólumes; exaúdi preces pópuli tui; & præsta, ut quisquis hoc Templum beneficia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur; Per Dóminum.

Ipso die Dedicationis & per Octavam, loco præcedentis Orationis, dicitur sequens

Oratio.

DEus, qui invisibíliter ómnia cóntinens, pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis, Templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illústra; & concéde, ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ beneficia consequántur; Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio Dominicæ, per Lectionem Evangelii cum Homilia, Ant. ℣. *& Orationem, ut in Proprio de Tempore.*

AD PRIMAM.

Psalmi de Dominica. Et sic ad Tertiam, Sextam & Nonam.

Ant. 1. a. Quàm pulchra tabernácula tua, Jacob, & tentória tua, Israël! *Num.* 24. 5.

CAPITULUM. *Deut.* 12. 5. 6.

AD locum quem elégerit Dóminus Deus vester de cunctis tríbubus vestris, ut ponat nomen suum ibi, & hábitet in eo, veniétis, & offerétis in loco illo holocaústa & víctimas vestras.

In ℟. *brevi.* ℣. Réspice de Sanctuário tuo. *Deut.* 26. 15.

CANON *proprius, ad calcem Breviarii.*

Cætera ut in Psalterio, p. 18. & 19.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Ergone credíbile est, ut hábitet Deus cum homínibus super terram? 2. *Par.* 6. 18.

CAPITULUM. *Bar.* 3. 24. 25.

O Israël! quàm magna est Domus Dei & ingens locus possessiónis ejus! magnus est & non habet

fine, excélsus & imménsus.

℟. *breve.* Replébimur in bonis domûs tuæ, Dómine, * Allelúia, allelúia. ℟. Replébimur. ℣. Sanctum est Templum tuum, mirábile in æquitáte. * Allelúia. Glória. ℟. Replébimur. *Ps.* 64. 5. 6.

℣. Inhabitábo in Tabernáculo tuo in sécula; ℟. Prótegar in velaménto alárum tuárum. *Ps.* 65. 5.

AD SEXTAM.

Ant. 3. *a.* Opus grande est; neque enim hómini præparátur habitátio, sed Deo. 1. *Par.* 29. 1.

CAPITULUM. *Is.* 33. 20.

RESpice Sion civitátem solemnitátis nostræ: óculi tui vidébunt Jerúsalem habitatiónem opuléntam, tabernáculum quod nequáquàm transférri póterit.

℟. *breve.* Quis ascéndet in montem Dómini? * Allelúia, allelúia. ℟. Quis. ℣. Aut quis stabit in loco sancto ejus? * Allelúia. Glória. ℟. Quis. *Ps.* 23. 3.

℣. Innocens mánibus & mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Ps.* 23. 4. 5.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Beáti omnes qui díligunt te, cívitas Dei, & qui gaudent super pace tua! *Tob.* 13. 18.

CAPITULUM. *Apoc.* 21. 3.

ECce Tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis: & ipsi pópulus ejus erunt, & ipse Deus cum eis, erit eórum Deus.

℟. *breve.* Beáti qui hábitant in Domo tua, Dómine, * Allelúia, allelúia. ℟. Beáti. ℣. In sécula seculórum laudábunt te. * Allelúia. Glória. ℟. Beáti. *Ps.* 83. 5.

℣. Introíbo in Domum tuam in holocaústis; ℟. Reddam tibi vota mea. *Ps.* 65. 13.

AD VESPERAS.

In Ps. 115. Crédidi, propter quod locútus sum, *p.* 106.

Ant. 1. J. Habémus Domum non manufáctam ætérnam in cœlis. 2. *Cor.* 5. 1.

In Ps. 121. Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi, *p.* 146.

Ant. 3. E. Structúra muri ejus ex lápide jáspide: ipsa verò cívitas aurum mundum símile vitro mundo. *Apoc.* 21. 18.

In Ps. 131. Meménto, Dómine, David, *p.* 107.

Ant. 5. a. In médio platéæ ejus, & ex utráque parte flúminis, lignum vitæ. *Apoc.* 22. 2.

In divis. Ps. 131. Jurávit Dóminus David veritátem. *p.* 107.

Ant. 2. D. Dóminus Deus omnípotens Templum illíus est, & Agnus. *Apoc.* 21. 22.

In Ps. 147. Lauda, Jerúsalem, Dóminum, *p.* 99.

Ant. 8. *G.* Omne male-

dictum non erit ámpliùs: sed sedes Dei & Agni in illa erunt, & servi ejus sérvient illi. *Apoc.* 22. 3.

CAPITULUM. 2. *Petr.* 3. 14. 15.

PRopter quod, caríssimi, hæc expectántes, satágite immaculáti & invioláti ei inveníri in pace; & Dómini nostri longanimitátem salútem arbitrémini.

HYMNUS.

URBS beáta, vera pacis
Vísio, Jerúsalem,
Quanta surgit! celsa saxis
Cónditur vivéntibus:
Quæ polívit, hæc coáptat
Sédibus suis Deus.

SINGULIS ex margarítis
Síngulæ portæ nitent:
Murus omnis fulget auro,
Fulget uniónibus:
Anguláris petra Christus
Fundat urbis mœnia.

EJUS est sol cæsus Agnus,
Ejus est templum Deus:
Æmulántes hîc Beáti
Purióres Spíritus,
Laude jugi Numen unum
Térque Sanctum cóncinunt.

UNDEQUAQUE sunt apérta
Civitátis óstia:
Quisquis ambit huc veníre
Inseríque mœnibus,
Antè duris hîc probári
Débuit labóribus.

SIT perénnis laus Paréntí;
Sit perénnis Filio;
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perénnis, Spíritus;
Chrisma cujus nos inúngens,
Viva templa cónsecrat.
Amen.

℣. Glorióſa dicta sunt de te, ℟. Cívitas Dei. *Ps.* 86. 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Illa quæ sursùm est Jerúsalem, líbera est, quæ est mater nostra. *Gal.* 4. 26.

Fit Commemoratio Diei Dominicæ.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 7. *d.* Domus Christi sumus nos, si fidúciam & glóriam spei usque ad finem, firmã retineámus. *Hebr.* 3. 6.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 6. 16.

VOs estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus: Quóniam inhabitábo in illis, & inambulábo inter eos, & ero illórum Deus, & ipsi erunt mihi pópulus.

℟. *breve.* In manus, *p.* 159.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 2. D. Sancte Sanctórum, ómnium Dómine, consérva in ætérnum impollútam Domum istam. 2. *Mach.* 14. 36.

DIEBUS
INTRA OCTAV. ANNIVER. DEDICAT. ECCLESIÆ,
Quæ est secundi Ordinis.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium & Hymn. ut in die; sed Invitatorium dicitur ritu simplici.

Tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟℟. ex Officio diei, ut sequitur. Feria II. & V. è I.

Nocturno. Feriâ III. & VI. è II. Nocturno. Feriâ IV. & Sabbato, è III. Nocturno. Nec dicitur ℣. Glória Patri, *nisì in fine ultimi* ℟. *cujusque Nocturni, quod resumitur tantùm à Reclamatione.*

AD LAUDES MATUTINAS.

Ant. sola. 2. D. Domus tua, Dómine, in sanctificatióne tua permáneat; & omnes gentes agnóscant, quia tu es Deus, & non est álius præter te. *Judith.* 9. 18. 19.

AD VESPERAS.

Ant. sola. 3. c. Agátur dies Dedicatiónis Altáris in tempóribus suis, ab anno in annum, per dies octo. 1. *Mach.* 4. 59.

DIE SECUNDA

Intra Octavam.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO II. *c.* 13. *v.* 1. *ad* 5.

VAni sunt omnes hómines, in quibus non subest sciéntia Dei, & de his quæ vidéntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est, neque opéribus attendéntes agnovérunt quis esset ártifex: sed aut ignem, aut spíritum, aut citátum áerem, aut gyrum stellárum, aut nímiam aquam, aut solem & lunam, rectóres orbis terrárum deos putavérunt. Quorum si spécie delectáti, deos putavérunt, sciant quantò eis Dominátor eórum speciósior est: speciéi enim Generátor hæc ómnia constítuit. Aut si virtútem & ópera eórum miráti sunt, intélligant ab illis, quóniam qui hæc fecit, fórtior est illis: à magnitúdine enim speciéi & creatúræ, cognoscibíliter póterit Creátor horum vidéri.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 336. *in Dedic. Ecclesiæ.* n. 6.

LECTIO III.

CElébritas hujus congregatiónis, dedicátio est Domûs oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum, ista est: Domus Dei, nos ipsi. Si Domus Dei nos ipsi, nos in hoc século ædificámur, ut in fine séculi dedicémur. Ædificium, imò ædificátio habet labórem: dedicátio, exultatiónem. Quod hîc fiébat, quando ista surgébant, hoc fit modò, cùm congregántur credéntes in Christũ. Credéndo enim, quasi de sylvis & móntibus ligna & lápides præcidúntur: cùm verò catechizántur, baptizántur, formántur, tanquam inter manus fabrórum & opíficum, dolántur, collineántur, complanántur. Verúmtamen Domũ Dómini non fáciunt, nisì quando caritáte compaginántur. Ligna ista & lápides, si non sibi certo órdine cohæréscent, si non se pacíficè innécterent, si non se ínvicem, cohæréndo sibi, quodámmodo ámárent, nemo huc intráret.

DIE TERTIA

Intra Octavam.

De libro Sapiéntiæ.

LECTIO II. *c.* 13. *v.* 6. *ad* 10.

SEd tamen adhuc in his minor est queréla. Et hi enim fortásse errant, Deum quæréntes & voléntes inveníre. Etenim cùm in opéribus illíus converséntur, inquírunt: & persuásum habent quóniam bona sunt quæ vidéntur. Iterùm autem nec his debet ignósci. Si enim tantùm potuérunt scire, ut possent æstimáre séculum: quómodo hujus Dóminum non facíliùs invenérunt? Infelíces autem sunt, & inter mórtuos spes illórum, qui appellavérunt deos ópera mánuum hóminum, aurum & argéntum, artis inventiónẽ, & similitúdines animálium, aut lápidem inútilem opus manûs antiquæ.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 336. *in Dedic. Ecclesiæ.* n. 6.

LECTIO III.

DUm novam constructiónem sanctæ hujus Ecclésiæ libénter atténdimus quam divíno nómini hódie dedicámus, invenímus à nobis debéri, & Deo nostro máximam laudem, & sanctitáti vestræ cóngruum de divinæ domûs ædificatióne sermónẽ. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intériùs ædificánte, profíciat. Quod hîc factum corporáliter vidémus in paríetibus, spirituáliter fiat in méntibus: & quod hîc perféctum cérnimus in lapídibus & lignis, hoc, ædificánte grátiâ Dei, perficiátur in corpóribus vestris.

DIE QUARTA

Intra Octavam.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO II. *c.* 13. *v.* 11. *ad finem.*

SI quis ártifex faber de sylva lignum rectum secúerit, & hujus doctè erádat omnem córticem, & arte suâ usus, diligénter fábricet vas útile in conversatiónem vitæ, relíquiis autem ejus óperis ad præparatiónem escæ abutátur; & réliquum horum, quod ad nullos usus facit, lignum curvum, & vortícibus plenum, sculpat diligénter per vacuitátem suam, & per sciéntiam suæ artis figúret illud, & assímilet illud imágini hóminis, aut alícui ex animálibus illud cómparet, perlíniens rúbricâ, & rubicúndum fáciens fuco colórem illíus, & omnem máculam quæ in illo est, perlíniens; & fáciat ei dignam habitatiónem, & in paríete ponens illud, & confírmans ferro, ne fortè cadat, prospíciens illi, sciens quóniam non potest adjuváre se, imágo enim est, & opus est illi adjutórium; & de substántia sua, & de filiis suis,

&

& de núptiis votum fáciens inquírit. Non erubéscit loqui cum illo qui sinè ánima est, & pro sanitáte quidem infírmum deprecátur, & pro vita rogat mórtuum, & in adjutórium inútilem ínvocat, & pro itínere petit ab eo qui ambuláre non potest, & de acquiréndo, & de operándo, & de ómniũ rerum evéntu petit ab eo qui in ómnibus est inútilis.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 336. in Dedic. Ecclesiæ. n. 6.

LECTIO III.

GRátias agámus Dómino Deo nostro, à quo est omne datum óptimum & omne donum perféctum; & ejus bonitátem totâ cordis alacritáte laudémus, quóniam ad construéndam istam Domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit afféctum, surrogávit auxílium; inspirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent: ac per hoc Deus, qui operátur in suis, & velle & perfícere, pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit. Et quia ópera bona in conspéctu suo nunquam esse permíttit inánia, fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtútis suæ favórem, tribuet condígnam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámpliùs agéndæ sunt grátiæ Deo nostro: hanc enim Ecclésiam, quam fecit nómini suo cónstrui, fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ámpliùs honorári.

DIE QUINTA

Intra Octavam.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO II. *c. 14. v. 1. ad 6.*

ITerùm álius navigáre cógitans, & per feros fluctus iter fácere incípiens, ligno portánte se, fragílius lignum ínvocat. Illud enim cupíditas acquiréndi excogitávit, & ártifex sapiéntiâ fabricávit suâ. Tua autem, Pater, providéntia gubérnat: quóniam dedísti & in mari viam, & inter fluctus sémitam firmíssimã, osténdens quóniam potens es ex ómnibus salváre, étiã si sinè arte áliquis ádeat mare. Sed ut non essent vácua sapiéntiæ tuæ ópera, propter hoc étiam & exíguo ligno credunt hómines ánimas suas, & transeúntes mare per ratem liberáti sunt: sed & ab inítio cùm perírent supérbi gigántes, spes orbis terrárum ad ratem confúgiens, remísit século semen nativitátis, quæ manu tuâ erat gubernáta.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 337. in Dedic. Ecclesiæ. n. 2.

LECTIO III.

DUm cædúntur de móntibus lápides, & ligna de sylvis, dum formántur, dolántur, coaptántur, labor

& cura est: cùm autem perfécti ædifícii dedicátio celebrátur, gaúdium & secúritas labóribus curísque succédunt. Sic étiam ædificátio spiritális, cujus habitátor Deus, non ad tempus, sed in ætérnum erit. Dum ex infidéli vita hómines segregántur ad fidem, dum quidquid in eis non bonum atque pervérsum est, amputátur & cæditur, dum fiunt aptæ, pacíficæ, piǽque junctúræ, quantæ tentatiónes timéntur, quantæ tribulatiónes sustinéntur? Cùm verò advénerit dies dedicatiónis Domûs ætérnæ, cùm dicétur nobis: Veníte, benedícti Patris mei; percípite regnum quod vobis parátum est ab inítio mundi; quæ illa exultátio, quæ secúritas erit? Cantábit cláritas, nec compungétur infírmitas.

DIE SEXTA

Intra Octavam.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO II. *c.* 14. *v.* 7. *ad* 14.

BEnedíctum est lignum, per quod fit justítia: per manus autem quod fit idólum, maledíctum est, & ipsum, & qui fecit illud: quia ille quidem operátus est: illud autem, cùm esset frágile, deus cognominátus est. Simíliter autem ódio sunt Deo, ímpius & impíetas ejus. Etenim quod factũ est, cum illo qui fecit, torménta patiétur. Propter hoc & in idólis natiónum non erit respéctus: quóniam creatúræ Dei in ódium factæ sunt, & in tentatiónem animábus hóminum, & in muscípulam pédibus insipiéntium. Inítium enim fornicatiónis est exquisítio idolórum; & adinvéntio illórum corrúptio vitæ est: neque enim erant ab inítio, neque erunt in perpétuum: supervacúitas enim hóminum advénit in orbem terrárum; & ídeò brevis illórum finis est invéntus.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 1. *in* Vidi Dóminum. n. 1.

LECTIO III.

CUm ánimi divítias considero in vobis augéscere, gaúdeo semper, ut qui non frustrà seméntem jécerim, ut qui non incássùm labóres pertúlerim, ut qui in frugíferam pinguémque terram, & ad fructificándum idóneam semen jécerim. Unde ígitur hoc lucrum fore conjécto, unde perspício sermónes ad opus profícere? nimírùm ex hoc concúrsu; ex eo quòd Ecclésiam ómnium matrem studiósè occupátis; ex hac pernócte perpetuáque statióne, ex eo quòd Angelicórum Ordinum statiónem imitántes, sinè cessatióne laudes & hymnos offértis Conditóri. O mira Christi dona! In supérnis exércitus Angelórum canunt glóriam: in terris hómines in Eccle-

suis choros agéntes, ad illórum exémplum éadem canunt laudis cántica. In supérnis Séraphim ter sanctum illum hymnum clamant: in terris eúmdem hóminum promit multitúdo, communitérque, tum cœléstium, tum terréstrium festívus convéntus congregátur.

D I E S E P T I M A
Intra Octavam.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO II. *c.* 14. *v.* 15. *ad* 21.

ACérbo luctu dolens pater, citò sibi rapti fílii fecit imáginem: & illum, qui tunc quasi homo mórtuus fúerat, nunc tanquam deum cólere cœpit, & constítuit inter servos suos sacra & sacrifícia. Deínde interveniénte témpore, convalescénte iníquâ consuetúdine, hic error tanquam lex custodítus est, & tyrannórum império colebántur figménta. Et hos quos in palàm hómines honoráre non póterant, propter hoc quòd longè essent, è longínquo figúrâ eórum allátâ, evidéntem imáginem regis, quem honoráre volébant, fecérunt: ut illum qui áberat, tanquam præséntem cólerent suâ sollicitúdine. Provéxit autem ad horum cultúram & hos qui ignorábant, artíficis exímia diligéntia. Ille enim volens placére illi qui se assúmpsit, elaborávit arte suâ, ut similitúdinem in mélius figuráret. Multitúdo autem hóminum abdúcta per spéciem óperis, eum qui ante tempus tanquam homo honorátus fúerat, nunc deum æstimavérunt. Et hæc fuit vitæ humánæ decéptio: quóniam, aut afféctui, aut régibus deserviéntes hómines, incommunicábile nomen lapídibus & lignis imposuérunt.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 1. *in* Vidi Dóminum. *n.* 1.

LECTIO III.

NUlla res tantùm affert gaúdii vitæ nostræ, quantùm hoc quòd ex ánimo gaudeátis in Ecclésia congregári. In Ecclésia, gaudéntium consservátur gaúdium. In Ecclésia, ánimo dejectórum est recreátio. In Ecclésia, doléntium est volúptas. In Ecclésia, defatigatórum respirátio. In Ecclésia, laborántium réquies. Veníte enim, inquit, ad me, omnes qui laborátis & oneráti estis, & ego refíciam vos. Quid hâc voce possit esse desiderabílius? Quid hâc invitatióne jucúndius? Ad épulum te vocat, qui in Ecclésiam te vocat Dóminus. Ad réquiem pro labóribus adhortátur, ad relaxatiónem à moléstiis transfert; pondus peccatórum állevans: delíciis ánimi moléstiam, gaúdio mœrórem sanat. O ineffábilem curam! ô vocatiónem cœléstem!

AD VESPERAS, *omnia ut in I. Vesperis Festi, servato ritu Duplici majore, cum Commemoratione Dominica occurrentis.*

OCTAVA DEDICAT. ECCLESIÆ.

Duplex majus.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur, servato ritu Duplici majore.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Enarr. in Psalm. 121. n. 4.

LECTIO IV.

JErúsalem quæ ædificátur ut cívitas. Fratres, quando dicébat ista David, perfécta erat illa cívitas, non ædificabátur. Néscio quam ergo civitátem dicit, quæ modò ædificátur, ad quam currunt in fide lápides vivi, de quibus dicit Petrus: Et vos, tanquam lápides vivi, coædificámini in Domum spiritálem, id est, Templum sanctum Dei. Quid est, lápides vivi coædificámini? Vivis, si credis. Si autem credis, efficeris Templum Dei: quia dicit Apóstolus Paulus: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.

LECTIO V.

IPsa ergo modò cívitas ædificátur: præcidúntur de móntibus lápides per manus prædicántium veritátem, conquadrántur ut intrent in structúram sempitérnam. Adhuc multi lápides in mánibus artíficis sunt: non cadant de mánibus artíficis, ut possint perfécti coædificári in structúram templi. Est ergo ista Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas: fundaméntum ipsíus Christus est. Dicit Apóstolus Paulus: Fundaméntũ enim áliud nemo potest pónere, præter id quod pósitum est, quod est Christus Jesus.

LECTIO VI.

FUndaméntum quando pónitur in terra, désuper ædificántur parietes, & pondus paríetum ad ima tendit, quia in imo pósitum est fundaméntum. Si autem fundaméntum nostrum in cœlo est, ad cœlum ædificémur. Córpora ædificavérunt istam structúram, quam vidétis amplam surrexísse, hujus Basílicæ: & quia córpora ædificavérunt, fundaméntum in imo posuérunt: quia verò spirituáliter ædificámur, fundaméntum nostrum in summo pósitum est. Illuc ergo currámus, ubi ædificémur: quia de ipsa Jerúsalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in átriis Jerúsalem.

IN III. NOCTURNO.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

LECTIO VII. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 4.

OBsecro primùm ómnium fieri obsecratiónes, oratiónes, postulatió-

nes, gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus: pro régibus, & ómnibus qui in sublimitáte sunt, ut quiétam & tranquíllam vitam agámus, in omni pietáte & castitáte. Hoc enim bonum est, & accéptum coram Salvatóre nostro Deo, qui omnes hómines vult salvos fieri, & ad agnitiónem veritátis veníre.

LECTIO VIII. *v. 5. ad* 10.

UNus enim Deus, unus & Mediátor Dei & hóminum homo Christus Jesus, qui dedit redemptiónem semetípsum pro ómnibus, testimónium tempóribus suis: in quo pósitus sum ego prædicátor & Apóstolus (veritátem dico, non méntior) doctor Géntium in fide & veritáte. Volo ergo viros oráre in omni loco, levántes puras manus sine ira & disceptatióne; simíliter & mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia & sobrietáte ornántes se, & non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veste pretiósa, sed quod decet mulíeres, promitténtes pietátem per ópera bona.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joánnem.

LECTIO IX. *c. 10. v. 22. ad 29.*

Oves Christi.

FActa sunt Encǽnia in Templo in Jerosólymis; & Hiems erat. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbýteri.

Expos. in Evang. Joan. c. 10.

ENcǽnia vocabátur Solémnitas Dedicatiónis Templi, quam pópulus Dei ex antíqua patrum traditióne per annos síngulos celebráre consuéverat. Sed notándum est, quòd hæc Encǽnia quæ hîc legúntur, non ad primam Templi Dedicatiónem, sed ad últimam pértinent: quod ex eo fácilè collígitur quia Híeme factâ referúntur. Prima síquidem ejúsdem Templi Dedicátio à Salomóne témpore Autúmni; secúnda autem à Zoróbabel & Jesu Sacerdóte témpore Veris; tértia à Juda Machabǽo témpore Híemis est facta, quando speciáliter constitútum esse légitur, ut éadem Dedicátio per omnes annos in memóriam solémnibus renovarétur officiis: quæ étiam ad tempus usque Domínicæ Incarnatiónis observáta fuit, sicut modò, cùm legerétur Evangélium, audívimus. Quæ étiam Dedicátio salúbri consuetúdine in Ecclésiis Christi servári modérno témpore dignóscitur.

Post Laudes, fit Commemoratio Dominica, per Lectionem Evangelii cum Homilia, Antiphonam, ℣. & Orationem, ut in Proprio de Tempore.

Ad Primam non dicitur Symbolum Quicúmque.

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ IN SABBATO.

Officium sequens dicitur ritu simplici omnibus Sabbatis non privilegiatis, nec impeditis Festo simplici aut suprà, vel diebus intra Octavas etiam quarti Ordinis.

IN VESPERIS *Feriæ VI. præcedentis.*

CAPITULUM. *Gen.* 3. 15.

AIt Dóminus Deus ad serpéntem: Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & semen tuum & semen illíus; ipsa cónteret caput tuum.

HYMNUS.

DAVIDIS Sóboles, glória vírginum,
Christi, Virgo, Parens, te pósuit Deus,
Partu virgíneo, quæ malè súbdoli
Anguis contéreres caput.

REBUS princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium sumpsit Homo Deus:
Cunctis prospíciens qui tríbuit cibos,
Pastus lacte fuit tuo.

PER te quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur áuctiùs:
Tu clausas míseris, heu! nimiùm diu,
Cœlórum réseras fores.

QUI lucis pater est, glória sit Patri;
Cujus Virgo Parens, glória Fílio;
Quo fecúnda, tibi, nexus amábilis,
Sit par glória, Spíritus. Amen.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ: ℟. Tu confregísti cápita dracónis. *Ps.* 73. 12. 14.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Benedíctus Dóminus qui exaltávit eam, & sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. *Tob.* 13. 23.

Oratio infrà ad Laudes Matutinas.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Creávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum. *Jer.* 31. 22.

HYMNUS.

VIRGO Dei Génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera factus homo.

HINC méritò dicent te sécula cuncta beátam.
Hinc pópuli Matrem, te Dominámque colunt.

SUSCIPE quos pia plebs tibi péndere certat honóres:
Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.

GLORIA magna Patri; compar sit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus.
Amen.

CAPITULUM. *Apoc.* 12. 1.

SIgnum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta sole, & luna sub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna stellárum duódecim.

℟. *breve.* In manus, *p.* 159.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 7. *d.* Non óccidet ultrà sol tuus, & luna tua non minuétur; quia erit tibi Dóminus in lucem sempitérnam. *Is.* 60. 20.

Oratio.

DEus, qui in casto sinu beátæ Vírginis Maríæ requiéscere dignátus es, da nobis, ipsâ intercedénte, ut per noctem in te requiescéntes, nullis spirituálium hóstium illusiónibus conturbémur; Qui vivis & regnas cum Deo Patre, in unitáte Spíritûs sancti, Deus; Per ómnia.

Hoc modo dicitur Completorium in omnibus Festis Beatæ Mariæ Virginis.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matt.* 1. 16.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu simplici.*

HYMNUS.

O QUAM glorificâ luce corúscas,
Stirpis Davídicæ régia Proles,
Sublímis résidens, Virgo María,
Supra cœlígenas ætheris omnes!

TU cum virgíneo mater honóre,
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedísti:
Humános Deus hinc índuit artus,

QUEM cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne,
A quo, te précibus subveniénte,
Ætérni pétimus gaúdia regni.

DIVINÆ Sóboli qui dare Matrem
In terris vóluit, glória Patri;
Cujus Virgo Parens, glória Nato;
Quo fecúnda, tibi glória, Flamen. Amen.

Psalmi de Sabbato; & sic in aliis Horis.

Ant. 1. g. Fecit mihi magna qui Potens est, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1. 49.

Ant. 7. *d.* Qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo. *Eccli.* 24. 12.

Ant. 2. D. Usque ad futúrum séculum non désinam, & in habitatióne sáncta coram ipso ministrávi. *Eccli.* 24. 14.

℣. In petra exaltávit me; ℟. Et nunc exaltávit caput meum. *Ps.* 26. 6.

Benedictiones Exúltet, &c. Nobíscum, &c. Invocet, &c. *post Psalterium*, p. 161.

Lectio I. & II. de Scriptura occurrente, duabus posterioribus in unam junctis. Pro III. verò legitur una de sequentibus, secundùm diversitatem mensium.

℟. *j.* Ecce Virgo concípiet & páriet Fílium; * Et vocábitur nomen ejus Emmánuël. *Is.* 7. 14. ℣. Hic erit magnus, & Fílius Altíssimi vocábitur. *Luc.* 1. 32. * Et vocábitur.

℟. *ij.* Jurávit Dóminus David veritátem, & non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. *Ps.* 131. 11. ℣. María invénta est in útero habens de Spíritu sancto. *Matt.* 1. 18. * De fructu.

℟. *iij.* Misericórdia & véritas obviavérunt sibi; justítia & pax osculátæ sunt:* Véritas de terra orta est: & justítia de cœlo prospéxit. *Ps.* 84. 11. 12. ℣. De María natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matt.* 1. 16. * Véritas. Glória. * Véritas.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Confiteántur tibi pópuli, Deus; confiteántur tibi pópuli omnes: ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps. 66. 6. 7.*

Ant. sola. 3. *à.* In omni.

CANTICUM JUDITH. *c.* 13. *v.* 17. *ad* 18.

Carmen triumphale propter victum salutis hostem.

LAudáte Dóminum Deũ nostrum, * qui non deséruit sperántes in se:

Et in me ancíllâ suâ adimplévit misericórdiam suã, * quã promísit dómui Israël:

Et interfécit in manu mea * hostem pópuli sui.

Ant. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israël. *Judith.* 13. 31.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 9.

PRogréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

HYMNUS.

NUNC auróra novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul díssipat umbras:
O quàm lucídior, nocte sepúltis
Portans ipsa diem, Virgo, refúlges!

O QUÆ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis.
Te si terra dedit munus olýmpo,
Quæ non dona memor reddet olýmpus?

INTER perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedísce genus; nostra fuísti
Summi facta Parens, Virgo, Tonántis.

DIVINÆ Sóboli qui dare Matrem
In terris vóluit, glória Patri;
Cujus Virgo Parens, glória Nato;
Quo fecúnda, tibi glória,
Flamen. Amen.

℣. Veníte, & vidéte ópera Dómini, ℟. Quæ pósuit prodígia super terram. *Ps.* 45. 9.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. Beáta, quæ credidísti, quóniam perficiéntur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino! *Luc.* 1. 45.

Oratio.

CONcéde nos fámulos tuos, quǽsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudére; & gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsénti liberári tristítia, & ætérnâ pérfrui lætítiâ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat, &c.

AD HORAS, *Doxologia.*

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Venit lumen tuum, & glória Dómini super te orta est. *Is.* 60. 1.

CAPITULUM. 2. *Reg.* 13. 4.

SIcut lux auróræ oriénte sole, manè absque núbibus rútilat.

In ℟. *brevi*, ℣. Qui natus es de María Vírgine. *Matt.* 1. 16.

CANON habetur ad calcem Breviarii.

Cætera omnia ut in Psalterio, p. 153.

AD TERTIAM.

Ant. 3. c. In ómnia sécula seculórum luce spléndidâ fulgébis. *Tob.* 13. 12. 13.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 8.

VIdérunt eam fíliæ, & beatíssimam prædicavérunt.

℟. *breve.* Vultum tuum* Deprecabúntur. ℟. Vultum. ℣. Omnes dívites plebis.* Deprecabúntur. Glória. ℟. Vultum. *Ps.* 44. 13.

℣. Concupíscet Rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44. 12.

AD SEXTAM.

Ant. 8. c. Benedícta es tu filia à Dómino Deo excélso, præ ómnibus muliéribus super terram. *Judith.* 13. 23.

CAPITULUM. *Apoc.* 12. 5.

MUlier péperit Fílium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes.

℟. *breve.* Homo * Natus est in ea. ℟. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam Altíssimus. * Natus. Glória. ℟. Homo. *Ps.* 86. 5.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131. 13.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum. *Judith.* 13. 25.

CAPITULUM. *Gal.* 4. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere, factum sub lege.

℟. *breve.* Adducéntur Regi * Vírgines post eam. ℟. Adducéntur. ℣. Próximæ ejus afferéntur tibi. * Vírgines. Glória. ℟. Adducéntur. *Ps.* 44. 15.

℣. Dóminus virtútum nobíscum; ℟. Suscéptor noster Deus Jacob. *Ps.* 45. 12.

Hoc Officium absolvitur post Nonam.

LECTIONES SEQUENTES dicuntur singulis mensibus in Officio B. Mariæ in Sabbato.

MENSE MAIO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

De Symb. ad Cath. Tract. 3. n. 4.

LECTIO III.

PEr féminam mors, per féminam vita: per Evam intéritus, per Maríam salus. Illa corrúpta secúta est seductórem: hæc íntegra péperit Salvatórem. Illa póculum à serpénte propinátum libénter accépit, & viro trádidit, ex quo simul meteréntur occídi: hæc, grátiâ cœlésti désuper infúsâ, vitam prótulit, per quam caro mórtua possit resuscitári. Quis est qui hæc operátus est, nisi Vírginis Fílius, & Vírginum Sponsus? Qui áttulit Matri fecunditátem, sed non ábstulit integritátem.

MENSE JUNIO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Tract. 8. n. 9.

LECTIO III.

CUr ait Matri Fílius: Quid mihi & tibi est, múlier? Nondũ venit hora mea? Dóminus noster Jesus Christus, & Deus erat, & homo: secúndũ quòd Deus erat, matrem non habébat; secúndùm quòd homo erat, habébat. Mater ergo erat carnis, mater humanitátis, mater infirmitátis quam suscépit propter nos. Miráculum autem quod factúrus erat, secúndùm divinitátem factúrus erat, non secúndùm infirmitátẽ; secúndùm quòd Deus erat, non secúndùm quòd infirmus natus erat: sed infirmum Dei fórtius est homínibus. Miráculum ergo exigébat mater: at ille non agnóscit víscera humána, operatúrus facta divína, tanquam dicens: Quod de me facit miráculum, non tu genuísti; sed quia genuísti infirmitátem meam; tunc te cognóscam, cùm ipsa infírmitas pendébit in cruce. Hoc est enim: Nondum venit hora mea.

MENSE JULIO.

Sermo sancti Procli Epíscopi.

In S. Deip. Orat. 6.

LECTIO III.

QUibus encomiórum colóribus virginálem depíngam imáginem? quibus

laudum præcóniis incontaminátum exornábo castimóniæ caractérem? Hæc, sacrum impeccántiæ ádytum: hæc, sanctificárum Dei templum: hæc, áureum altáre holocaustómatum: hæc, divínum compositiónis thymiáma: hæc, sacrum unctiónis óleum: hæc, pretiósum nardi písticí alabástrum. Hæc: arca intrínsecùs & extrínsecùs deauráta, córpore scílicet & spíritu sanctificáta.

MENSE AUGUSTO.

De Epístola sancti Cyrílli Alexandríni ad Nestórium.

Concil. Ephes. part. 1. *c.* 8. *in fine.*

LECTIO III.

QUòd Verbum caro factum perhibétur, id áliud nihil est, quam quòd perínde ac nos, carni & sánguini communicávit. Suum ergo fecit nostrum corpus, prodiítque homo ex mulíere; deitáte ínterim, aut ex Patre nativitáte, non abjéctâ: mansit enim in ipsa quoque carnis assumptióne quod erat. Hoc exáctæ fidei doctrína ubíque prædicat; hoc sanctos Patres sensísse reperímus: ità non dubitárunt sacram Vírginem Deíparam appelláre: non quòd Verbi natúra, ipsiúsve divinitátis ortûs sui princípium ex sancta Vírgine súmpserit; sed quòd sacrum illud corpus ánimâ intelligénte perféctum ex ea tráxerit, cui & Dei Verbum secúndùm hypóstasim únitum, secúndùm carnem natum dícitur.

OFFICIUM PARVUM BEATÆ MARIÆ.

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo: Vesperæ & Completorium, ante Vesperas Officii diei: Officium verò Nocturnum cum cæteris Horis post Laudes Matutinas Officii diei.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matt.* 1. 16.

Psalmus. Veníte, *p.* 2. *ritu simplici.*

Hymnus. O quàm glorificâ luce corúscas, *p.* ciij.

IN I. NOCTURNO.

FERIA II. ET V.

Ant. sola. 1. g. Fecit.

Psalmus 18. Cœli enárrant, *p.* 37.

Divisio Psalmi 18. Lex Dómini, *p.* 38.

Psalmus 47. Magnus Dóminus, *p.* 134.

Ant. Fecit mihi magna qui Potens est, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1. 49.

℣. In sole pósuit tabernáculum suum ; ℟. Et ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo. *Ps.* 18. 6.

Pater noster.

Benedictiones, Lectiones, & ℟℟℟. ut infrà.

IN II. NOCTURNO.

FERIA III. ET VI.

Ant. sola. 7. *d.* Qui creávit me.

Psalmus 44. Eructávit cor meum, *p.* 92.

Divisio Psalmi 44. Audi, fília, & vide, *p.* 93.

Psalmus 84. Benedixísti, Dómine, *p.* 96.

Ant. Qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo. *Eccli.* 24. 12.

℣. In petra exaltávit me ; ℟. Et nunc exaltávit caput meum. *Ps.* 26. 6.

Pater noster.

Benedictiones, Lectiones, & ℟℟℟. ut infrà.

IN III. NOCTURNO.

FERIA IV. ET SABBATO.

Ant. sola. 2. D. Usque.

Psalmus 86. Fundaménta ejus, *p.* 135.

Psalmus 96. Dóminus regnávit, exúltet terra, *p.* 45.

Psalmus 97. Cantáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília, *p.* 98.

Ant. Usque ad futúrum séculum non désinam, & in habitatióne sancta corã ipso ministrávi. *Eccli.* 24. 14.

℣. Vidérunt omnes términi terræ, ℟. Salutáre Dei nostri. *Ps.* 97. 3.

Pater noster.

Benedictiones. Exúltet, &c. Nobíscum, &c. Invocet, &c. *Post Psalterium, p.* 161.

De Isáia Prophéta.

LECTIO I. *c.* 7. *v.* 10. *ad* 14.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens : Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum suprà. Et dixit Achaz : Non petam, & non tentábo Dóminum. Et dixit : Audíte ergo, domus David : Numquid parùm vobis est moléstos esse homínibus, quia moléstì estis & Deo meo ? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce Virgo concípiet & páriet Fílium, & vocábitur nomen ejus Emmánuël. Tu autem.

℟. *j.* Ecce Virgo concípiet & páriet Fílium ; * Et vocábitur nomen ejus Emmánuël. *Is.* 7. 14. ℣. Hic erit magnus, Et Fílius Altíssimi vocábitur. *Luc.* 1. 32. * Et vocábitur.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

LECTIO II. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 5.

QUanto témpore hæres párvulus est, nihil differt à servo, cùm sit dóminus ómnium : sed sub tutóribus & actóribus est, usque ad præfinítum tempus à patre. Ità & nos, cùm essémus párvuli, sub eleméntis mundi erámus serviéntes. At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere,

factum sub Lege, ut eos qui sub Lege erant, redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. *ij.* Jurávit Dóminus David veritátem, & non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. *Ps.* 131. 11. ℣. María invénta est in útero habens de Spíritu sancto. *Matt.* 1. 18. * De fructu.

De Libro Apocalýpsis beáti Joánnis Apóstoli.

LECTIO III. *c.* 11. *v.* 19. *ad finem, & c.* 12. *v.* 1.

APértum est templum Dei in cœlo; & visa est Arca testaménti ejus in templo ejus: & facta sunt fúlgura, & voces, & terræ motus, & grando magna. Et signum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta sole, & luna sub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna stellárum duódecim. Tu autem.

℟. *iij.* Misericórdia & véritas obviavérunt sibi; justítia & pax osculátæ sunt: * Véritas de terra orta est, & justítia de cœlo prospéxit. *Ps.* 84. 11. 12. ℣. De María natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matt.* 1. 16. * Véritas. Glória. * Véritas.

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes; ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66. 6. 7.

Ant. sola. 3. *à.* In omni.

Psalmus 66. Deus misereátur nostri, *p.* 134.

Psalmus 92. Dóminus regnávit; decórem indútus est, *p.* 11.

Psalmus 99. Jubiláte Deo, omnis terra, * servíte, *p.* 11.

CANTICUM JUDITH. *c.* 13. *v.* 17. *ad* 18.

Carmen triumphale propter victum salutis hostem.

LAudáte Dóminum Deum nostrum, * qui non deséruit sperántes in se:

Et in me ancíllâ suâ adimplevit misericórdiam suam, * quam promísit dómui Israël:

Et interfécit in manu mea * hostem pópuli sui.

Psalmus 150. Laudáte Dóminum in sanctis ejus, *p.* 12.

Ant. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israël. *Judith.* 13. 31.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 9.

PRogréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Hymnus. Nunc auróra novæ núntia lucis, *p.* civ.

℣. Veníte, & vidéte ópera Dómini, ℟. Quæ pósuit prodígia super terram. *Ps.* 45. 9.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. Beáta, quæ credidísti, quóniam perficiéntur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino! *Luc.* 1. 45.

Oratio.

DEus, qui in beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntián-

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ IN SABBATO.

Officium sequens dicitur ritu simplici omnibus Sabbatis non privilegiatis, nec impeditis Festo simplici aut suprà, vel diebus intra Octavas etiam quarti Ordinis.

IN VESPERIS *Feriæ VI. præcedentis.*

CAPITULUM. *Gen.* 3. 15.

AIt Dóminus Deus ad serpéntem: Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & semen tuum & semen illíus; ipsa cónteret caput tuum.

HYMNUS.

DAVIDIS Sóboles, glória vírginum,
Christi, Virgo, Parens, te pósuit Deus,
Partu virgíneo, quæ malè súbdoli
Anguis contéreres caput.

REBUS princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium sumpsit Homo Deus:
Cunctis prospíciens qui tríbuit cibos,
Pastus lacte fuit tuo.

PER te quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur áuctiùs:
Tu clausas míseris, heu! nimiùm diu,
Cœlórum réseras fores.

QUI lucis pater est, glória sit Patri;
Cujus Virgo Parens, glória Fílio;
Quo fecúnda, tibi, nexus amábilis,
Sit par glória, Spíritus. Amen.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ: ℟. Tu confregísti cápita dracónis. *Ps.* 73. 12. 14.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. 2. Benedíctus Dóminus qui exaltávit eam, & sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. *Tob.* 13. 23.

Oratio infrà ad Laudes Matutinas.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Creávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum. *Jer.* 31. 22.

HYMNUS.

VIRGO Dei Génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera factus homo.

HINC méritò dicent te sécula cuncta beátam.
Hinc pópuli Matrem, te Dominámque colunt.

SUSCIPE quos pia plebs tibi péndere certat honóres:
Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.

GLORIA magna Patri; compar sit glória Nato; Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus. Amen.

CAPITULUM. *Apoc.* 12. 1.

SIgnum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta sole, & luna sub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna stellárum duódecim.

℞. *breve.* In manus, *p.* 159.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 7. *d.* Non óccidet ultrà sol tuus, & luna tua non minuétur; quia erit tibi Dóminus in lucem sempitérnam. *Is.* 60. 20.

Oratio.

DEus, qui in casto sinu beátæ Vírginis Maríæ requiéscere dignátus es, da nobis, ipsâ intercedénte, ut per noctem in te requiescéntes, nullis spirituálium hóstium illusiónibus conturbémur; Qui vivis & regnas cum Deo Patre, in unitáte Spíritûs sancti, Deus; Per ómnia.

Hoc modo dicitur Completorium in omnibus Festis Beatæ Mariæ Virginis.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matt.* 1. 16.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu simplici.*

HYMNUS.

O QUAM glorificâ luce corúscas,
Stirpis Davídicæ régia Proles,
Sublímis résidens, Virgo María,
Supra cœlígenas ǽtheris omnes!

TU cum virgíneo mater honóre,
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedísti:
Humános Deus hinc índuit artus,

QUEM cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne,
A quo, te précibus subveniénte,
Ætérni pétimus gaúdia regni.

DIVINÆ Sóboli qui dare Matrem
In terris vóluit, glória Patri;
Cujus Virgo Parens, glória Nato;
Quo fecúnda, tibi glória, Flamen. Amen.

Psalmi de Sabbato; & sic in aliis Horis.

Ant. 1. g. Fecit mihi magnà qui Potens est, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1. 49.

Ant. 7. *d.* Qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo. *Eccli.* 24. 12.

Ant. 2. D. Usque ad futúrum séculum non désinam, & in habitatióne sáncta coram ipso ministrávi. *Eccli.* 24. 14.

℣. In petra exaltávit me; ℞. Et nunc exaltávit caput meum. *Ps.* 26. 6.

nus qui creávit cœlum & terram, qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrorũ. *Judith.* 13. 24.

CAPITULUM. *Gen.* 3. 15.

AIt Dóminus Deus ad serpéntem: Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & semen tuum & semen illíus; ipsa cónteret caput tuum.

HYMNUS.

AVE, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.

SUMENS illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

SOLVE vincla reis,
Profer lumen cœcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

MONSTRA te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

VIRGO singuláris
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac & castos.

VITAM præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.

SIT laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Tribus honor unus. Amen.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ; ℟. Tu confregísti cápita dracónis. *Ps.* 73. 12. 14.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Benedíctus Dóminus, qui exaltávit eam, & sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. *Tob.* 13. 23.

Oratio.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudére; & gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsénti liberári tristítia, & æternâ pérfrui lætítiâ; Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Creávit.

Psalmus 128. Sæpè expugnavérunt me, *p.* 125.

Psalmus 129. De profúndis clamávi, *p.* 126.

Psalmus 130 Dómine, non est exaltátum, *p.* 88.

Ant. Creávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virũ. *Jer.* 31. 22.

Hymnus. Virgo Dei Génitrix, *p.* cij.

CAPITULUM. *Apoc.* 12. 1.

SIgnum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta sole, & luna sub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna stellárum duódecim.

℣. Astitit Regína à dextris tuis, Deus, ℟. In vestítu deauráto. *Ps.* 44. 20.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 7. d. Non óccidet ultrà sol tuus, & luna tua non minuétur; quia erit tibi Dóminus in lucem sempitérnam. *Is.* 60. 20.

Oratio.

BEátæ & gloriósæ sempérque Vírginis Maríæ, quǽsumus, Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, & ad vitam perdúcat ætérnam; Per Dóminum.
℣. Dóminus vobíscum;
℞. Et cum spíritu tuo.
℣. Benedicámus Dómino;
℞. Deo grátias.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Psalmus 6. Dómine, ne in furóre tuo árguas me, *p.* 50.

Glória Patri, &c. *& dicitur in fine cujusque Psalmi.*

Psalmus 31. Beáti quorum remíssæ sunt iniquitátes, *p.* 91.

Psalmus 37. Dómine, ne in furóre tuo árguas me, *p.* 128.

Psalmus 50. Miserére meî, Deus, * secúndùm, *p.* 149.

Psalmus 101. Dómine, exaúdi oratiónem meam, *p.* 34.

Psalmus 129. De profúndis clamávi ad te, Dómine, *p.* 126.

Psalmus 142. Dómine, exaúdi oratiónem meam, aúribus pércipe, *p.* 132.

Ant. Dómine, memor esto meî, & ne vindíctam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delícta mea, vel paréntum meórum. *Tob.* 3. 3.

LITANIÆ.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison.
Christe, audi nos.
Christe, exaúdi nos.
Pater de cœlis Deus, Miserére nobis.
Fili Redémptor mundi Deus, Miserére nobis.
Spíritus sancte Deus, Miserére nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, Miserére nobis.
Sancta Maria, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Míchaël, ora.
Sancte Gábriël, ora.
Sancte Ráphaël, ora.
Omnes sancti Angeli & Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum Spírituum órdines, oráte.
Sancte Joánnes Baptísta, ora.
Omnes sancti Patriárchæ & Prophétæ, oráte pro nobis.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, (*Zeb.*) ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomǽe, ora.
Sancte Matthǽe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thadǽe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.

Omnes sancti Apóstoli & Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Fabiáne, ora.
Sancte Lauréнti, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Sancte Sebastiáne, ora.
Sancti Donatiáne & Rogatiáne, oráte.
Sancte Gohárde cum sóciis tuis, ora.
Sancte Dionýsi cum sóciis tuis, ora.
Sancte Maurici cum sóciis tuis, ora.
Sancti Joánnes & Paule, oráte pro nobis.
Sancti Cosma & Damiáne, oráte pro nobis.
Omnes sancti Mártyres, orát.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Athanási, ora.
Sancte Basíli, ora.
Sancte Gregóri Nazianzéne, ora.
Sancte Joánnes Chrysóstome, ora.
Sancte Hilári, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Omnes sancti Doctóres, oráte pro nobis.
Sancte Clare, ora.
Sancte Similiáne, ora.
Sancte Felix, ora.
Sancte Paschári, ora.
Sancte Gatiáne, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Remígi, ora.
Sancte Martialis, ora.
Sancte Cárole, ora.
Sancte Francísce, (*Sal.*) ora.
Omnes sancti Pontífices, oráte pro nobis.
Sancte Yvo, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Friárde, ora.
Sancte Hervǽe, ora.
Sancte Gildási, ora.
Sancte Martíne, (*Abb.*) ora.
Sancte Hermelánde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísce, ora.
Sancte Ludovíce, ora.
Sancte Roche, ora.
Omnes sancti Sacerdótes & Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi & Eremítæ, oráte.
Omnes sancti Justi, oráte.
Sancta Anna, ora.
Sancta María Magdaléne, ora pro nobis.
Sancta Thecla, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Clotíldis, ora.
Sancta María Ægýptia, ora pro nobis.
Omnes sanctæ Vírgines & Víduæ, oráte.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis, Dómine.
Propítius esto, Exaúdi nos, Dómine.

Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab immúndis cogitatiónibus, líbera.
Ab ira, & ódio, & omni mala voluntáte, líbera.
A fúlgure & tempestáte, líbera nos, Dómine.
A subitánea & improvísa morte, líbera.
A morte perpétua, líbera.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera nos, Dómine.
Per Baptísmum & sanctum Jejúnium tuum, líbera.
Per Crucem & Passiónem tuam, líbera.
Per Mortem & Sepultúram tuam, líbera.
Per sanctam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per advéntum Spíritûs sancti Paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, Te rogámus, audi nos.
Ut compunctiónem cordis, fontémque lacrymárum nobis dones, Te rogámus.
Ut remissiónem peccatórum nostrórum nobis dones, Te rogámus.
Ut fidem, spem & caritátem nobis dones, Te rog.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere & conserváre dignéris, Te rogámus.
Ut domnum Apostólicum, & omnes gradus Ecclésiæ in sancta Religióne conserváre dignéris, Te rog.
Ut Antístitem nostrum, & omnes congregatiónes illi commíssas in tuo sancto obséquio conserváre dignéris, Te rogámus.
Ut Regem nostrum custodíre dignéris, Te rogámus.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, Te rogámus.
Ut Régibus & Princípibus Christiánis pacem & concórdiam donáre dignéris, Te rogámus.
Ut cuncto pópulo Christiáno pacem & unitátem largíri dignéris, Te rog.
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortáre & conserváre dignéris, Te rogámus.
Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, Te rogámus.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, Te rogámus.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum, & benefactórum nostrórum ab ætérna damnatióne erípias, Te rogámus.
Ut fructus terræ dare & conserváre dignéris, Te rog.
Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam donáre dignéris, Te rog.
Ut nos exaudíre dignéris, Te rogámus.

Fili Dei, Te rogámus.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaúdi nos, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.

Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison.

Pater, &c. *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum; ℟. Citò antícipent nos misericórdiæ tuæ; quia paúperes facti sumus nimis. *Ps.* 78. 8.

℣. Adjuva nos, Deus salutáris noster, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos; ℟. Et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum. *Ps.* 78. 6.

℣. Orémus pro Pastóre nostro *N.* ℟. Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum. *Ps.* 40. 3.

℣. Dómine, salvum fac Regem; ℟. Et exaúdi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19. 10.

℣. Orémus pro benefactóribus nostris. ℟. Exaúdi de cœlo, Dómine; & dimítte peccáta servis tuis. 2. *Paral.* 6. 27.

℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Rege eos, & extólle illos usque in ætérnum. *Ps.* 27. 9.

℣. Pro infirmis, afflíctis & captívis. ℟. Líbera, Deus, Israël ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24. 22.

℣. Pro cunctis fidélibus defúnctis. ℟. Convértere, Dómine, úsquequò? & deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89. 13.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedísti ab inítio. *Ps.* 73. 2.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam, ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper & párcere, súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, & omnes fámulos tuos quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat.

EXaúdi, quǽsumus, Dómine, súpplicum preces, & confiténtium tibi parce peccátis; ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus & pacem.

INeffábilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam cleménter osténde; ut simul nos & à peccátis ómnibus éxuas, & à pœnis quas pro his merémur, erípias.

DEus, qui culpas delinquéntium districtè feriéndo pércutis, fletus quoque lugéntium non recúses; ut qui pondus tuæ animad-

versiónis cognóvimus, pietátis tuæ grátiam sentiámus.

OMnípotens sempitérne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro *N.* & dírige eum secúndùm tuam cleméntiam in viam salútis ætérnæ; ut, te donánte, tibi plácita cúpiat, & totâ virtúte perfíciat.

QUǽsumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noster *N.* qui tuâ miseratióne suscépit regni gubernácula, virtútum étiam ómniũ percípiat increménta; quibus decénter ornátus, vitiórum monstra devitáre, hostes superáre, & ad te, qui via, véritas & vita es, gratiósus váleat perveníre.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília, & justa sunt ópera; da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut, & corda nostra mandátis tuis dédita, & hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquílla.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros, & cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, & mundo corde placeámus.

ACtiónes nostras, quǽsumus, Dómine, aspirándo prævéni, & adjuvándo proséquere; ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te cœpta finiátur.

FIdélium, Deus, ómnium Cónditor & Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórũ tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur.

OMnípotens sempitérne Deus, qui vivórum domináris simul & mortuórum, omniúmque miseréris quos tuos fide & ópere futúros esse prænóscis; te súpplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quósque vel præsens séculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntiâ, ómnium delictórum suórum véniam consequántur; Per Dóminum nostrum.

℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

ORDO
COMMENDATIONIS ANIMÆ
ANTE DECESSUM.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.
Sancta María, Ora pro eo, (*vel* ea.)
Omnes ſancti Angeli & Archángeli, Oráte pro eo, (*vel* ea.)
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Juſtórum, oráte.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joánnes Baptíſta, ora.
Omnes ſancti Patriárchæ & Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Omnes ſancti Apóſtoli & Evangeliſtæ, oráte.
Omnes ſancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Lauréntí, ora.
Sancti Donatiáne & Rogatiáne, oráte.
Omnes ſancti Mártyres, oráte.
Sancte Clare, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Yvo, ora.
Omnes ſancti Pontífices & Sacerdótes, oráte.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Friárde, ora.
Sancte Francíſce, ora.
Omnes ſancti Mónachi, oráte.
Sancta María Magdaléne, ora.
Sancta Thecla, ora.
Sancta Genovéfa, ora.
Omnes ſanctæ Vírgines & Víduæ, oráte pro eo, (*vel* ea.)
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, oráte.
Propitius eſto, Parce ei, Dómine.
Ab ira tua, Líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
A mala morte, líbera.
A poteſtáte diáboli, líbera.
A pœnis inférni, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
Per Crucem & Paſſiónem tuam, líbera.
Per Mortem & Sepultúram tuam, líbera.
Per glorióſam Reſurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Aſcenſiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spíritûs ſancti Paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut ei parcas, Te rogámus, audi nos.

Kýrie, eléiſon.
Chriſte, eléiſon.
Kýrie, eléiſon.

Deinde, cùm in agone ſui exitûs anxiatur anima, dicitur:

PRoficíſcere, ánima Chriſtiána, de hoc mundo, in nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creávit; in nómine Jeſu Chriſti Filii Dei vivi, qui pro te paſſus eſt; in nómine Spíritûs ſancti, qui in te effúſus eſt; in nómine Angelórum & Archangelórum; in nómine Thronórum & Dominatiónum; in nómine Principátuum & Poteſtátum; in nómine Chérubim & Séraphim; in nómine Patriarchárum & Prophetárum; in nómine ſanctórum Apoſtolórum & Evangeliſtárum; in nómine ſanctórum Mártyrum & Pontíficum; in nómine ſanctórum Sacerdótum & Monachórum; in nómine ſanctárum Vírginum, & ómnium Sanctórum & Sanctárum Dei. Hódie ſit in pace locus tuus, & habitátio tua in ſancta Sion; Per eúmdem Chriſtum Dóminum noſtrũ. ℟. Amen.

Orémus.

DEus miséricors, Deus clemens, Deus, qui ſecúndùm multitúdinem miſeratiónum tuárum peccáta pœniténtium deles, & præteritórum críminum culpas véniâ remiſſiónis evácuas; réſpice propítius ſuper hunc fámulum tuum (*vel* hanc fámulam tuam) *N.* & remiſſiónem ómnium peccatórum ſuórum totâ cordis confeſſióne poſcéntem deprecátus exaúdi. Rénova in eo, (*vel* ea,) piiſſime Pater, quidquid terrénâ fragilitáte corrúptum, vel quidquid diabólicâ fraude violátum eſt: & unitáti córporis Eccléſiæ membrum redemptiónis annécte. Miſerére, Dómine, gemítuum, miſerére lacrymárum ejus; & non habéntem fidúciam, niſì in miſericórdia tua, ad tuæ Sacraméntum reconciliatiónis admítte; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

COmméndo te omnipoténti Deo, cariſſime frater, (*vel* cariſſima ſoror,) & ei cujus es creatúra; commítto; ut cùm humanitátis débitum, morte interveniénte, perſólveris; ad Autórem tuum, qui te de limo terræ formáverat, revertáris. Egrediénti ítaque ánimæ tuæ de córpore, ſpléndidus Angelórum cœtus occúrrat; judex Apoſtolórum tibi ſenátus advéniat; candidatorũ tibi Mártyrum triumphátor exércitus óbviet; liliáta rutilántium te Pontíficum turma circúmdet; jubilántium te Vírginum chorus excípiat; beátæ quiétis in ſinu Patriarchárum te compléxus aſtríngat; mitis atque feſtívus Chriſti Jeſu tibi aſpéctus appáreat, qui te inter aſſi-

ſténtes ſibi júgiter interéſſe decérnat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod ſtridet in flammis, quod crúciat in torméntis. Cedat tibi tetérrimus Sátanas cum ſatellítibus ſuis; in advéntu tuo te comitántibus Angelis contremíſcat, atque in ætérnæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exúrgat Deus, & diſſipéntur inimíci ejus; & fúgiant qui odérunt eum à fácie ejus. Sicut déficit fumus, defíciant: ſicut fluit cera à fácie ignis, ſic péreant peccatóres à fácie Dei; & juſti epuléntur, & exúltent in conſpéctu Dei. Confundántur ígitur & erubéſcant omnes tartáteæ legiónes, & miníſtri Sátanæ iter tuum impedíre non áudeant. Líberet te à cruciátu Chriſtus, qui pro te crucifíxus eſt. Líberet te ab ætérna morte Chriſtus, qui pro te mori dignátus eſt. Conſtítuat te Chriſtus Fílius Dei vivi intra paradíſi ſui ſemper amœ́na viréntia, & inter oves ſuas te verus ille Paſtor agnóſcat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te abſólvat; atque ad déxteram ſuã in Electórum ſuórum te ſorte conſtítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas; & præſens ſemper aſſíſtens, manifeſtíſſimã beátis óculis aſpícias veritátem. Conſtitútus (*vel* conſtitúta) ígitur inter ágmina Beatórum, contemplatiónis divínæ dulcédine potiáris in sǽcula ſeculórum. ℟. Amen.

Suſcipe, Dómine, ſervum tuum (*vel* ancíllam tuam) in locum ſperándæ ſibi ſalvatiónis à miſericórdia tua. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus ex ómnibus perículis inférni, & de láqueis pœnárum, & ex ómnibus tribulatiónibus. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Enoch & Elíam de commúni morte mundi. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus à morte, ſicut liberáſti Noë de dilúvio. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Abraham de Ur Chaldæórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Job de paſſiónibus ſuis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Iſaac de hóſtia, & de manu patris ſui Abrahæ. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Lot de Sódomis & de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Móyſen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Daniélem de lacu leónum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti tres púeros de camíno ignis ardéntis, & de manu regis iníqui. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti Susánnam de falso crímine. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti David de manu regis Saül, & de manu Góliath. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti Petrum & Paulum de carcéribus. ℟. Amen.

Et sicut beátam Theclam vírginem & mártyrem tuā liberásti, sic liberáre dignéris ánimam ejus, & tecum fácias in cœléstibus bonis gaudére. ℟. Amen.

Commendámus tibi, Dómine, ánimam fámuli tui (*vel* fámulæ tuæ) *N.* precamúrque te, Dómine Jesu Christe, Salvátor mundi; ut propter quam ad terram misericórditer descendísti, Patriarchárum tuórum sínibus insinuáre non rénuas. Agnósce, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creátam, sed à te solo Deo vivo & vero; quia non est álius Deus præter te. Lætífica, Dómine, ánimam ejus in conspéctu tuo, & ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum. Licèt enim peccáverit, tamen Patrem, & Fílium, & Spíritum sanctū non negávit, sed crédidit, & zelum Dei in se hábuit, & Deum qui fecit ómnia, fidéliter adorávit.

Orémus.

Delícta juventútis, & ignorántias ejus, quǽsumus, ne memíneris, Dómine, sed secúndùm magnam misericórdiam tuam memor esto illíus in glória claritátis tuæ. Aperiántur ei cœli; collæténtur illi Angeli. In regnum tuum, Dómine, creatúram tuam súscipe. Suscípiat eam sanctus Míchaël Archángelus Dei, qui milítiæ cœléstis méruit principátum. Véniant illi óbviàm sancti Angeli Dei, & perdúcant eam in civitátem cœléstem Jerúsalem. Suscípiat eam beátus Petrus Apóstolus, cui à Deo claves regni cœléstis tráditæ sunt. Adjuvet eam sanctus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiónis. Intercédat pro ea sanctus Joánnes eléctus Dei Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. Orent pro ea omnes sancti Apóstoli, quibus à Dómino data est potéstas ligándi atque solvéndi. Intercédant pro ea omnes Sancti & Elécti Dei, qui pro Christi nómine torménta in hoc século sustinuérunt; ut vínculis carnis exúta perveníre mereátur ad glóriam regni cœléstis, præstánte Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sécula seculórum. ℟. Amen.

Si anxiatur adhuc anima, dicitur Psalmus, Confitémini Dómino, *p.* 14. *& totus Psalmus,* Beáti immaculáti, *per Horas Dominicæ distributus, p.* 15. *& sequent.*

Egressâ autem animâ, aspergitur corpus aquâ benedictâ, & dicitur.

℟. In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum; accélera ut éruas me: in manus tuas comméndo spíritum meum. * Redemísti me, Dómine Deus veritátis, illústra fáciem tuam super servum tuum, (*vel* ancíllam tuam,) salvum (*vel* salvam) me fac in misericórdia tua. *Ps.* 30. 2. 3. 6. 17. ℣. Dómine Jesu, súscipe spíritū meum. *Act.* 7. 58. * Redemísti me.

Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison.

Pater noster, &c. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Non intres in judícium cum servo tuo, (*vel* ancílla tua,) Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens. *Ps.* 142. 2.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi; ℟. Et ánimas paúperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73. 19.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Tibi, Dómine, commendámus ánimam fámuli tui (*vel* fámulæ tuæ) *N.* ut defúnctus (*vel* defúncta) século, tibi vivat; & quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

OFFICIUM

DEFUNCTORUM

In die Obitûs & in depositione Corporis.

Qualibet Hora sequentis Officii incipit absolutè.

In fine Psalmorum & Canticorum, loco Glória Patri, *dicitur:*

Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; * Et lux perpétua lúceat eis.

AD VESPERAS.

In Ps. 124. Diléxi, quóniam exaúdiet Dóminus, *p.* 146.

Ant. 3. c. Verba mea dolóre sunt plena, quia sagíttæ Dómini in me sunt. *Job.* 6. 3. 4.

In Ps. 119. Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, *p. 68.*

Ant. 2. D. In memetípso marcéscit ánima mea, & póssident me dies afflictiónis. *Job.* 30. 16.

In Ps. 120. Levávi óculos meos in montes, *p. 69.*

Ant. 8. d. Quis det ut véniat petítio mea, & quod expécto tríbuat mihi Deus? *Job.* 6. 8.

In Ps. 129. De profúndis clamávi ad te, Dómine, *p. 126.*

Ant. 3. b. Timor quem timébam evénit mihi: & quod verébar áccidit. *Job.* 3. 25.

In Ps. 137. Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * quóniam, *p.* 47.

Ant. 2. D. Quæ est fortitúdo mea, ut sustíneam? aut quis finis meus, ut patiénter agam? *Job.* 6. 11.

℣. Tribulatiónem & dolórem invéni: ℟. Et nomen Dómini invocávi. *Ps.* 114. ℣. 4.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Uniuscujúsque opus maniféstum erit: dies enim Dómini declarábit, quia in igne revelábitur: & uniuscujúsque opus quale sit, ignis probábit. 1. *Cor.* 3. 13.

Oratio conveniens, ut infrà ad Laudes Matutinas.

Completâ Oratione, loco ℣. Benedicámus Dómino, *dicitur:*

℣. Requiéscant in pace: ℟. Amen.

AD VIGILIAS.

Invitatorium. Deum cui omnes vivunt, * Veníte, adorémus. *Luc.* 20. 38.

Psalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici; in hujus fine loco* ℣. Glória Patri, *dicitur:*

℣. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; & lux perpétua lúceat eis.

Vigiliæ dicuntur, vel cum tribus Nocturnis, vel cum unico. Quando dicitur unicum Nocturnum, in Dominica, & in Feria II. & V. Antiphonæ, Psalmi, Versiculus & duo priora Responsoria sumuntur è I. Nocturno. In Feria III. & VI. è II. Nocturno. In Feria IV. & Sabbato, è III. Nocturno.

I. Lectio erit I. è I. Nocturno. II. erit I. è II. Nocturno. III. erit I. è III. Nocturno. Tertium Responsorium semper erit ultimum III. Nocturni. Líbera.

IN I. NOCTURNO.

In Ps. 5. Verba mea áuribus pércipe, *p.* 64.

Ant. 4. f. Multíplicat Deus gentes, & perdit eas, & subvérsas in íntegrum restítuit. *Job.* 12. 23.

In Ps. 6. Dómine, ne in furóre tuo árguas me, *p.* 50.

Ant. 2. D. Revélat profúnda de ténebris, & prodúcit in lucem umbram mortis. *Job.* 12. 22.

In Ps. 12. Usquequò, Dómine, oblivíscéris me in finem? *p.* 71.

Ant. 3. c. Bálteum regum

dissólvit, & præcíngit fune renes eórum. *Job.* 12. 18.

℣. Sitívit ánima mea ad Deum, fortem, vivum: ℟. Quando véniam & apparébo ante fáciem Dei? *Ps.* 41. 3.

. Pater noster, *totum secretò.*

Lectiones leguntur sinè Benedictionibus, nec additur in fine, Tu autem, *nec quidquam aliud.*

De Libro Job.

Lectio I. *c.* 7. *v.* 1. *ad* 8.

Milítia est vita hóminis super terram: & sicut dies mercenárii, dies ejus. Sicut cervus desíderat umbram, & sicut mercenárius præstolátur finem óperis sui, sic & ego hábui menses vácuos, & noctes laboriósas enumerávi mihi. Si dormíero, dicam: Quando consúrgam? & rursùm expectábo vésperam, & replébor dolóribus usque ad ténebras. Indúta est caro mea putrédine & sórdibus púlveris; cutis mea áruit & contrácta est. Dies mei velóciùs transiérunt quàm à texénte tela succíditur, & consúmpti sunt absque ulla spe. Meménto quia ventus est vita mea, & non revertétur óculus meus ut vídeat bona, nec aspíciet me visus hóminis.

℟. *j.* Dóminus mortíficat & vivíficat; * Dedúcit ad ínferos & redúcit. 1. *Reg.* 2. 6. ℣. In ipso vívimus, & movémur, & sumus. *Act.* 17. 28. * Dedúcit.

Lectio II. *c.* 17. *v.* 11. *ad finem.*

Dies mei transiérunt, cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquéntes cor meum. Noctem vertérunt in diem, & rursùm post ténebras spero lucem. Si sustinúero, inférnus domus mea est, & in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; mater mea, & soror mea vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea? & patiéntiam meam quis consíderat? In profundíssimū inférnum descéndent ómnia mea: putásne saltèm ibi erit réquies mihi?

℟. *ij.* Ego occídam & ego vívere fáciam, * Percútiam & ego sanábo; & non est qui de manu mea possit erúere. *Deut.* 32. 39. ℣. Hæc dicit Primus & novíssimus, qui fuit mórtuus & vivit. *Apoc.* 2. 8. * Percútiam.

Lectio III. *c.* 19. *v.* 20. *ad* 27.

Pelli meæ, consúmptis cárnibus, adhǽsit os meum, & derelícta sunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miserémini meî, miserémini meî, saltèm vos, amíci mei, quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, & cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribántur sermónes mei? Quis mihi det ut exaréntur in libro stylo férreo & plumbi láminâ, vel celte sculpántur

in silice? Scio enim quòd Redémptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectúrus sum: & rursùm circúmdabor pelle meâ, & in carne mea vidébo Deum meum, quem visúrus sum ego ipse, & óculi mei conspectúri sunt, & non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. *iij*. Tu, Dómine, flagéllas & salvas, * Dedúcis ad ínferos & redúcis: & non est qui effúgiat manû tuam. *Tob.* 13. 2. ℣. Dómine, salva nos. *Matt.* 8. 25. * Dedúcis.

IN II. NOCTURNO.

In Ps. 22. Dóminus regit me, *p.* 105.

Ant. 6. F. Omnes mórimur, & quasi aquæ dilábimur in terram. 2. *Reg.* 14. 14.

In Ps. 24. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam, *p.* 101.

Ant. 8. G. Generátio prætérit, & generátio ádvenit: terra autem in ætérnum stat. *Eccle.* 1. 4.

In divis. Ps. 24. Univérsæ viæ Dómini, *p.* 102.

Ant. 1. 2. Omnia pergunt ad unum locum: de terra facta sunt, & in terram páriter revertúntur. *Eccle.* 3. 20.

℣. In médio umbræ mortis non timébo mala; ℟. Quóniam tu mecum es, Dómine. *Ps.* 22. 4.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. de Dormient. n. 1. 2.

LECTIO IV.

Deus corpus dissólvit; & in illo habitántem ánimam priùs edúcit, ceu ex domo quápiam, ut pòst in eámdem magnificéntiùs constrúctam domum ánimam cum majóri glória redúcat. Ne itaque intueáris eum, cujus clausi sunt óculi, qui mutus jacet, sed eum qui resúrget, & accípiet glóriam ineffábilem, atque à præsénti hujúsmodi aspéctu cogitatiónes transfer in spem futúram. At consuetúdinem requíris, ideóque ingemíscis ac luges. Et quómodo, ínquies, homo cùm sim, possim non mœrére? Neque ego id póstulo: non mœrórem veto, sed mœróris veheméntiam. Mœrére namque natúræ est, sed ultra modum mœrére, furóris, insániæ, muliebrísque ánimi. Mœre, lacrymáre, sed ne ægrè molestéque feras; ne indignéris. Grátias age ei qui ábstulit, ut defúnctum exórnes, ejúsque fúneri hæc justa splendidè persólvas, ipsíque mittas.

℟. *iv*. Dies mei sicut umbra declinavérunt, & ego sicut fœnum árui; * Tu autem, Dómine, in ætérnum pérmanes. *Ps.* 101. 12. 13. ℣. Quæ est vita vestra? Vapor est ad módicum parens,

& deínceps exterminábitur. *Jac.* 4. 15. * Tu autem.

LECTIO V.

LAcrymáre, ut Dóminus tuus Lázarum luxit, modum nobis, régulam, terminúmque doloris ponens, quem prætérgredi non licet. Mœre, at non ut Ethnicus, qui de resurrectióne despérat, qui futúram vitam non expéctat. Pudet me & erubésco, cùm per forum vídeo mulíerum turmas indecórè agéntes, capíllos velléntes, bráchia genásque lacerántes, ídque coram Ethnicis. Hunc efferéndi modũ erubésce. Psalmódiæ, preces, patrum convéntus, fratrum multitúdo tanta: hæc, inquam, non ídeò adsunt ut fleas, mœ́reas & indignéris, sed ut grátias ei agas qui defúnctum accépit. Quemádmodum enim eos qui ad magistrátum vocántur, multi cum laúdibus & acclamatióne comitántur; ità & sanctos qui decesſérunt, útpotè qui ad majórem evocéntur honórem, cum magnis omnes laúdibus dedúcunt.

℟. v. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam ætérnam, & álii in oppróbrium, ut vídeant semper. *Dan.* 12. 2. ℣. Procédent qui bona fecérunt, in resurrectiónem vitæ; qui verò mala egérunt, in resurrectiónem judícii. *Joan.* 5. 29. * Evigilábunt.

LECTIO VI. n. 2. 3.

MOrs quies est, & à sudóribus, curísque seculáribus liberátio. Cùm ígitur ex propinquis áliquem víderis hinc abeúntem, ne indígnè feras, sed compúngere, ad teípsum redi, consciéntiam scrutáre, hoc consídera, brevi parem tibi subeúndum esse finem. Temperántior esto, & altérius morte timére disce, ignáviam omnem præcíde, facta tua expénde, erráta córrige, óptimam fác morum mutatiónem. Cógita ad quem abíerit, & consolatiónem áccipe. Eò scílicet ubi Paulus est, ubi Petrus, ubi Sanctórũ chorus omnis. Cógita quómodo resurrectúrus sit, cum quanta glória & splendóre. Animo réputa te fletu & lácrymis in re illa nihil immutatúrum: cógita quos id fáciens imitéris. Quos ergo imitáris? Quos æmuláris? Infidéles qui spem non habent, quemádmodum & Paulus dixit: Ut non contristémini, sicut & cœ́teri qui spem non habent.

℟. vj. Scio quòd Redémptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectúrus sum; * Et rursùm circúmdabor pelle meâ, & in carne mea vidébo Deum meum. *Job.* 19. 25. 26. ℣. Opórtet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere im-

mortalitátem. 1. *Cor.* 15. 53. * Et rursùm.

IN III. NOCTURNO.

In Ps. 26. Dóminus illuminátio mea, *p.* 95.

Ant. 1. D. Dies mei velocióres fuérunt cursóre: fugérunt, & non vidérunt bonum. *Job.* 9. 25.

In divis. Ps. 26. Exaúdi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te, *p.* 96.

Ant. 4. f. Verébar ómnia ópera mea, Dómine, sciens quòd non párceres delinquénti. *Job.* 9. 28.

In Ps. 42. Júdica me, Deus, & discérne, *p.* 101.

Ant. 8. d. Si ímpius fúero, væ mihi est; & si justus, non levábo caput, saturátus afflictióne & misériâ. *Job.* 10. 15.

℣. Ne avértas fáciem tuam à me, Dómine; ℟. Ne declínes in ira à servo tuo. *Ps.* 26. 9.

Pater noster, *secretò ut suprà.*

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

LECTIO VII. *c.* 15. *v.* 12. *ad* 15.

SI Christus prædicátur quòd resurréxit à mórtuis, quómodo quidam dicunt in vobis, quóniam resurréctio mortuórum non est? Si autem resurréctio mortuórum non est, neque Christus resurréxit: si autem Christus non resurréxit, inánis est ergo prædicátio nostra, inánis est & fides vestra: invenímur autem & falsi testes Dei: quóniam testimónium díximus advérsùs Deum quòd suscitáverit Christum, quem non suscitávit si mórtui non resúrgunt.

℟. vij. Ego ad Dóminum aspíciam; expectábo Deum Salvatórem meum; * Aúdiet me Deus meus: ne lætéris, inimíca mea, super me, quia cécidi. *Mich.* 7. 7. 8. ℣. Quem díligit Dóminus castígat; flagéllat autem omnem fílium quem récipit. *Hebr.* 12. 6. * Aúdiet.

LECTIO VIII. *v.* 16. *ad* 19.

NAm si mórtui non resúrgunt, neque Christus resurréxit. Quòd si Christus non resurréxit, vana est fides vestra, adhuc enim estis in peccátis vestris. Ergo & qui dormiérunt in Christo, periérunt. Si in hac vita tantùm in Christo sperántes sumus, miserabilióres sumus ómnibus homínibus.

℟. viij. Consúrgam cùm sédero in ténebris; Dóminus lux mea est: * Iram Dómini portábo, quóniã peccávi ei, donec causam meam júdicet. *Mich.* 7. 8. 9. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. *Luc.* 18. 13. * Iram.

LECTIO IX. *v.* 20. *ad* 27.

NUnc autem Christus resurréxit à mórtuis primítiæ dormiéntium:

quóniam quidem per hóminem mors, & per hóminem resurréctio mortuórum. Et sicut in Adam omnes moriúntur, ità & in Christo omnes vivificabúntur; unusquísque autem in suo órdine, primítiæ Christus, deínde ii qui sunt Christi, qui in advéntu ejus credidérunt. Deínde finis; cùm tradíderit regnum Deo & Patri, cùm evacuáverit omnem Principátum, & Potestátem, & Virtútem. Opórtet autem illum regnáre, donec ponat omnes inimícos sub pédibus ejus. Novíssima autem inimíca destruétur mors; omnia enim subjécit sub pédibus ejus: cùm autem dicat: Omnia subjécta sunt ei, sinè dúbio præter eum, qui subjécit ei ómnia.

℟. *ix.* Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me, & de profúndis aquárum: * Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum, neque úrgeat super me púteus os sum: exaúdi me, Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua. *Ps.* 68. 15. 16. 17. ℣. Miserére meî, Dómine, fili David. *Matt.* 15. 22. * Non. *Resumitur* ℟. Líbera.

AD LAUDES MATUTINAS.

In Ps. 40. Beátus qui intélligit, *p.* 138.

Ant. 3. b. Dómine omnípotens, Deus Israël, audi nunc oratiónem mortuórum Israël. *Bar.* 3. 4.

In Ps. 50. Miserére meî, Deus, * secúndùm, *p.* 149.

Ant. 8. G. Deus fortis super omnes, exaúdi voces eórum qui nullam áliam spem habent. *Esth.* 14. 19.

In Ps. 64. Te decet hymnus, Deus, *p.* 94.

Ant. 2. D. Tu es, Dómine, qui vitæ & mortis habes potestátem, & dedúcis ad portas mortis, & redúcis. *Sap.* 16. 13.

Ant. 1. a. Meménto.

CANTICUM EZECHIÆ.

Is. c. 38. *v.* 10. *ad* 20.

Vita nostra fragilitas. In manu Dei sunt dies nostri.

EGo dixi: In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi: * quæsívi resíduum annórum meórum.

Dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium; * non aspíciam hóminem ultrà, & habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, * & convolúta est à me, quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est velut à texénte vita mea; dum adhuc ordírer, succídit me: * de manè usque ad vésperam finies me.

Sperábam usque ad manè; * quasi leo, sic contrívit ómnia ossa mea.

De manè usque ad vésperam finies me: * sicut pullus hirúndinis sic cla-

mábo, meditábor ut colúmba.

Attenuáti sunt óculi mei* suspiciéntes in excélsum.

Dómine, vim pátior, respónde pro me: * quid dicam, aut quid respondébit mihi, cùm ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, & in tálibus vita spíritûs mei, corrípies me, & vivificábis me: * ecce in pace amaritúdo mea amaríssima.

Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret; * projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea:

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te; * non expectábunt, qui descéndunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut & ego hódie: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, salvum me fac, * & Psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Réquiem ætérnam, &c.

Ant. Meménto manûs tuæ & nóminis tui in témpore isto, quia tu es Dóminus Deus noster. *Bar.* 3. 5. 6.

In Ps. 150. Laudáte Dóminum in sanctis ejus, *p.* 12.

Ant. 7. d. Nihil odísti eórum quæ fecísti; nec enim ódiens áliquid constituísti aut fecísti. *Sap.* 11.25.

℣. Si iniquitátes observáveris, Dómine, ℟. Dómine, quis sustinébit? *Ps.* 129. 3.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. a. Revertátur pulvis in terram suam unde erat, & spíritus rédeat ad Deum qui dedit illum. *Eccle.* 12. 7.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

In depositione Pontificis.

Oratio.

DEus, qui inter Apostólicos Sacerdótes fámulum tuum *N.* Pontificáli fecísti dignitáte vigére; præsta, quǽsumus, ut eórum perpétuo aggregétur consórtio; Per Dóminum.

In depositione Sacerdotis.

Oratio.

PRæsta, quǽsumus, Dómine, ut ánima fámuli tui *N.* Sacerdótis, quem in hoc século commorántem sacris munéribus decorásti, in cœlésti sede glorióśa semper exúltet; Per Dóminum.

In depositione Defuncti non Sacerdotis.

Oratio.

INclína, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuã súpplices deprecámur, ut ánimam fámuli tui *N.* quam de hoc século migráre jussísti, in pacis ac lucis

sermo qui scriptus est: Absórpta est mors in victória. Ubi est, mors, victória tua? ubi est, mors, stímulus tuus? Stímulus autem mortis peccátum est: virtus verò peccáti lex. Deo autem grátias, qui dedit nobis victóriam per Dóminum nostrum Jesum Christum. Itaque, fratres mei dilécti, stábiles estóte & immóbiles, abundántes in ópere Dómini semper, sciéntes quòd labor vester non est inánis in Dómino.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio VIII. *c.* 4. *v.* 12. *ad finem.*

Nolumus vos ignoráre, fratres, de dormiéntibus, ut non contristémini, sicut & cǽteri qui spem non habent. Si enim crédimus quòd Jesus mórtuus est & resurréxit, ità & Deus eos qui dormiérunt per Jesum, addúcet cum eo. Hoc enim vobis dícimus in verbo Dómini, quia nos, qui vívimus, qui resídui sumus in advéntum Dómini, non præveniémus eos qui dormiérunt: quóniam ipse Dóminus in jussu, & in voce Archángeli, & in tuba Dei descéndet de cœlo: & mórtui qui in Christo sunt, resúrgent primi. Deinde nos, qui vívimus, qui relínquimur, simul rapiémur cum illis in núbibus óbviàm Christo in áera, & sic semper cum Dómino érimus. Itaque consolámini invicē in verbis istis.

Lectio IX. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 6.

De tempóribus autem & moméntis, fratres, non indigétis ut scribámus vobis. Ipsi enim diligénter scitis quia dies Dómini, sicut fur in nocte, ità véniet. Cùm enim dixerint pax & secúritas, tunc repentínus eis supervéniet intéritus, sicut dolor in útero habénti, & non effúgient. Vos autem, fratres, non estis in ténebris, ut vos dies illa, tanquam fur comprehéndat: omnes enim vos filii lucis estis, & filii diéi: non sumus noctis neque tenebrárum: ígitur non dormiámus sicut & cǽteri, sed vigilémus, & sóbrii simus.

In Anniversariis, in quibus unicum dicitur Nocturnum, Invitatorium, Antiphonæ, Psalmi, Versiculus & duo priora Responsoria sumuntur ex Officio præcedenti, secundùm Feriam. Invitatorium dicitur ritu simplici, & ultimum Responsorium semper erit, Libera me, p. cxxviij. *& semper resumetur.*

Lectiones dicentur ut infrà.

FERIA II. ET V.

De Libro Job.

Lectio I. *c.* 14. *v.* 1. *ad* 6.

Homo natus de muliere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis: qui, quasi flos, egréditur & contéritur, & fugit

velut umbra, & nunquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, & addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immúndo concéptum sémine? nónne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus ménsium ejus apud te est: constituísti términos ejus qui præteríri non póterunt. Recéde paúlulùm ab eo, ut quiéscat, donec optáta véniat, sicut mercenárii, dies ejus.

Sermo sancti Cyrílli Hierosolymitáni Epíscopi. *Catech. Mystag.* 5.

LECTIO II.

PRo ómnibus orámus qui inter nos vitâ functi sunt, máximum esse credéntes animárum juvámen pro quibus offértur precátio sancti illíus & treméndi quod in altári pósitum est Sacrifícii. Scio multos dícere: Quid juvat ánimam, sive cum peccátis, sive absque peccátis ex hoc mundo discedéntem, etiámsi in hoc Sacrifício illíus méntio fiat? Christum pro nostris peccátis mactátum offérimus, ut & nobis & illis, eum qui est benigníssimus, propítium reddámus.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

LECTIO III. *c.* 3. *v.* 11. *ad* 15.

FUndaméntum áliud nemo potest pónere, præter id quod pósitum est, quod est Christus Jesus. Si quis autem superædíficat super fundaméntum hoc, aurum, argéntum, lápides pretiósos, ligna, fœnum, stípulam, uniuscujúsque opus maniféstum erit; dies enim Dómini declarábit: quia in igne revelábitur: & uniuscujúsque opus quale sit, ignis probábit. Si cujus opus mánserit quod superædificávit, mercédem accípiet. Si cujus opus árserit, detriméntum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem.

FERIA III. ET VI.

De Libro secúndo Machabæórum.

LECTIO I. *c.* 12. *v.* 42. *ad finem.*

VIr fortíssimus Judas hortabátur pópulum conserváre se sinè peccáto, sub óculis vidéntes quæ facta sunt pro peccátis eórum qui prostráti sunt. Et factâ collatióne, duódecim míllia drachmas argénti misit Jerosólymam offérri pro peccátis mortuórũ Sacrifícium, benè & religiósè de resurrectióne cógitans: (nisi enim eos qui cecíderant, resurrectúros speráret, supérfluum viderétur & vanum oráre pro mórtuis:) & quia considerábat quòd hi qui cum pietáte dormitiónem accéperant, óptimam habérent repósitã grátiam. Sancta ergò & salúbris est cogitátio pro defúnctis exoráre, ut à peccátis solvántur.

qui ex hoc século transiérunt, beátâ Maríâ semper Vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium pervenire concédas.

Pro omnibus Defunctis.

FIdélium, Deus, ómnium Cónditor & Redémptor, animábus ómnium Fidélium Defunctórum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur; Qui vivis & regnas cũ DeoPatre.

℣. Dóminus vobíscum;
℟. Et cum spíritu tuo.
℣. Requiéscant in pace.
℟. Amen.

Pro pluribus Defunctis.

DEus, cui próprium est miseréri semper & párcere; propitiáre animábus famulórum famularúmque tuárum, & ómnia eárum peccáta dimítte; ut mortalitátis vínculis absolútæ, transíre mereántur ad vitam; Per Dóminum nostrum.

Pro Patre vel Matre.

DEus, qui nos patrem & matrem honoráre præcepísti; miserére cleménter animábus patris mei & matris meæ, (*vel* ánimæ patris mei *vel* matris meæ,) eorúmque (*vel* ejúsque) peccáta dimítte; méque eos (*vel* eum, *vel* eam) in ætérnæ claritátis gaúdio fac vidére; Per Dóminũ nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti, Deus; Per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

PSALMI GRADUALES.

Dicuntur quinque primi Psalmi sinè Glória Patri, *sed in fine ultimi dicitur,* Réquiem ætérnam, &c.

Inchoantur absolutè sinè Antiphona, Psalmi, Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, *p. 68.* Levávi óculos meos, *p. 69.* Lætátus sum, *p. 146.* Ad te levávi, *p. 88.* Nisi quia Dóminus, *p. 69.*

In fine dicitur, Réquiem ætérnã dona eis, Dómine; * & lux perpétua lúceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus:

Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Convértere, Dómine, úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89. 13.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíscum;
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABsólve, quæsumus, Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuá-

rum, & ómnium Fidélium defunctórum ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória inter Sanctos & Eléctos tuos resuscitáti respírent; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur sequentes quinque Psalmi absolutè; & in fine cujuslibet dicitur, Glória Patri.

Psalmi, Qui confidunt, *p.* 69. In convertendo, *p.* 106. Nisi Dóminus, *p.* 70. Beáti omnes, *p.* 106. Sæpè expugnavérunt me, *p.* 125.

Deinde dicitur flexis genibus:

Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. *secretò.* ℣. Et ne nos indúcas, &c.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedísti ab inítio. *Ps.* 73. 2.

℟. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper & párcere, súscipe deprecatiónem nostram; ut nos & omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Similiter post hanc Orationem dicuntur sequentes quinque Psalmi, cum Glória Patri, *in fine cujuslibet.*

Psal. De profúndis, *p.* 126. Dómine, non est exaltátum, *p.* 88. Meménto, Dómine, *p.* 107. Ecce quàm bonum, *p.* 147. Ecce nunc benedícite, *p.* 31.

Deinde dicitur flexis genibus:

Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. *secretò.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Deus ómnium, miserére plebi tuæ, ℟. Super quam invocátum est nomen tuum. *Eccli.* 36. 14.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

PRætende, quǽsumus, Dómine, fámulis & famulábus tuis dexteram cœléstis auxílii; ut te toto corde perquírant, & quæ dignè póstulant, cónsequi mereántur; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

ANTE PRANDIUM.

Qui benedicit Mensam, incipit: Benedícite. *Alii respondent:* Dóminus. *Deinde*

dicit ℣. Oculi ómnium, & *alii prosequuntur*, In te sperant, Dómine; & tu das escam illórum in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, & imples omne ánimal benedictióne. *Ps.* 144. 15. 16.

℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat. Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. *secretò.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Orémus.

BEnedic, Dómine, nos, & hæc † tua dona, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Lector dicit: Jube, Domne, benedícere.

Benedictio: Mensæ cœléstis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine Lectionis dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO post Prandium.

Qui benedixit Mensam, incipit ℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua, *& alii prosequuntur:* Et sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144. 10. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Posteà dicit: Agimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro univérsis benefíciis tuis; Qui vivis & regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Psalmus, Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 138.

In fine Glória Patri. *Deinde* Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem, ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dispérsit dedit paupéribus; ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111. 9.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Ps.* 33. 2.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Aúdiant mansuéti, & læténtur. *Ps.* 33. 3.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. *Ps.* 33. 4.

℣. Sit nomen Dómini benedíctum, ℟. Ex hoc, nunc, & usque in séculum. *Ps.* 112. 2.

REtribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ ante Cœnam.

Qui benedicit Mensam, incipit: Benedícite. *Alii respondent*: Dóminus. *Deinde dicit* ℣. Edent paúperes, *& alii prosequuntur*,

Et saturabúntur : & laudábunt Dóminum qui requírunt eum : vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21. 27.

℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat. Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas, &c.

Orémus.

BEnedic, Dómine, nos, & hæc † tua dona, quæ de tua largitáte sumus sumptúri ; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Lector dicit, Jube, Domne, benedícere.

Benedictio : Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine Lectionis dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO post Cœnam.

Qui benedixit Mensam, incipit ℣. Memóriam fecit mirabílium suórum, & *alii prosequuntur* : Miséricors & miserátor Dóminus ; escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110. 4. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Posteà dicit : Benedíctus Deus in donis suis, & sanctus in ómnibus opéribus suis ; Qui vivit & regnat in sécula seculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Psalmus, Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 138. *& reliqua, ut suprà.*

IN JEJUNIIS, *ad refectionem fit Benedictio Mensæ & Gratiarum Actio, ut notatum est pro Cœna.*

ITINERARIUM.

Viator, in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur in singulari, si cum sociis, in plurali, ut sequitur.

Canticum, Benedíctus Dóminus Deus Israël, *p.* 13.

Ant. Benè ambulémus, & sit Deus in itínere nostro, & Angelus ejus comitétur nobíscum.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas, &c.

℣. Salvos fac servos tuos, ℟. Deus meus, sperántes in te. *Ps.* 85. 2.

℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de Sancto ; ℟. Et de Sion tuére nos. *Ps.* 19. 3.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60. 4.

℣. Nihil profíciat inimícus in nobis ; ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Ps.* 88. 23.

℣. Benedíctus Dóminus die quotídie : ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórũ. *Ps.* 67. 20.

℣. Vias tuas, Dómine, demónſtra nobis; ℟. Et sémitas tuas édoce nos. *Pſ.* 24. 4.

℣. Utinàm dirigántur viæ noſtræ, ℟. Ad cuſtodiéndas juſtificatiónes tuas! *Pſ.* 118. 5.

℣. Erunt prava in diré-cta; ℟. Et áſpera in vias planas. *Iſ.* 40. 4.

℣. Angelis ſuis Deus mandávit de te, ℟. Ut cuſtódiant te in ómnibus viis tuis. *Pſ.* 90. 11.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

Orémus.

DEus, qui filios Iſraël per maris médium ſicco veſtígio ire feciſti, quíque Magis iter ad te ſtellâ duce pandíſti; tríbue nobis, quæſumus, iter próſperum tempúſque tranquíllum; ut Angelo tuo ſancto cómite, ad eum quò pérgimus locum, ac demùm ad ætérnæ ſalútis portum pervenire felíciter valeámus.

DEus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum edúctum, per omnes ſuæ peregrinatiónis vias illæſum cuſtodíſti; quæſumus, ut nos fámulos tuos cuſtodíre dignéris: eſto nobis, Dómine, in procínctu ſuffrágium, in via ſolátium, in æſtu umbráculum, in plúvia & frigore teguméntum, in laſſitúdine vehículum, in adverſitáte præſídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, próſperè perveniámus, & demùm incólumes ad própria redeámus.

ADeſto, quæſumus, Dómine, ſupplicatiónibus noſtris; & viam famulórum tuórum in ſalútis tuæ proſperitáte diſpóne; ut inter omnes viæ & vitæ hujus varietátes, tuo ſemper protegámur auxílio.

PRæſta, quæſumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam ſalútis incédat; & beáti Joánnis Præcurſóris hortaménta ſectándo, ad eum quem prædíxit, ſecúra pervéniat Dóminum noſtrũ Jeſum Chriſtum Fílium tuum. ℟. Am.

℣. Procedámus cum pace, in nómine Dómini. ℟. Amen.

PRÆPARATÍO AD MISSAM,

AD LIBITUM SACERDOTIS.

Pſalmi, Quàm diléčta, *p.* 103. Benedixíſti, *p.* 96. Inclína, *p.* 149. Crédidi, *p.* 106. De profúndis, *p.* 126.

Ant. Dómine, memor eſto meî; & ne vindíctam ſumas de peccátis meis; neque reminiſcáris delícta

mea, vel paréntum meórum. *Tob.* 3. 3.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. Et ne nos indúcas, &c.

℣. Ego dixi: Dómine, miserére meî; ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40. 5.

℣. Convértere, Dómine, úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuós. *Ps.* 89. 15.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32. 22.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam; ℟. Et sancti tui exúltent. *Ps.* 131. 9.

℣. Ab occúltis meis munda me, Dómine; ℟. Et ab aliénis parce servo tuo. *Ps.* 18. 13.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

Orémus.

AUres tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, & grátiâ sancti Spíritûs illúmina cor nostrum; ut tuis mystériis dignè ministráre, téque ætérnâ caritáte dilígere mereámur.

DEus, cui omne cor patet, & omnis volúntas lóquitur, & quem nullum latet secrétum; purífica per infusiónem sancti Spíritûs cogitatiónes cordis nostri, ut te perféctè dilígere, & dignè laudáre mereámur.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros & cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, & mundo corde placeámus.

MEntes nostras, quǽsumus, Dómine, Paraclétus qui à te procédit, illúminet; & indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

ADsit nobis, quǽsumus, Dómine, virtus Spíritûs sancti; quæ & corda nostra cleménter expúrget, & ab ómnibus tueátur advérsis.

DEus, qui corda fidélium sancti Spíritûs illustratióne docuísti; da nobis in eódem Spíritu recta sápere, & de ejus semper consolatióne gaudére.

COnsciéntias nostras, quǽsumus, Dómine, visitándo purífica; ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem; Qui tecum vivit & regnat Deus. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO
POST MISSAM.

Canticum Benedícite, p. 11.

Psalmus Laudáte Dóminum in sanctis ejus, p. 12.

Ant. Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino: laudáte & superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3. 84.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. ℣. Et ne nos indúcas, &c.

℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; ℟. Et sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144. 10.

℣. Exultábunt sancti in glória; ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. *Ps.* 149. 5.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, ℟. Sed nómini tuo da glóriam. *Ps.* 113. 9.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

Orémus.

DEus, qui tribus púeris mitigásti flammas ígnium; concéde propítius, ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum.

ACtiónes nostras, quǽsumus, Dómine, aspirándo prǽveni, & adjuvándo proséquere; ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te cœpta finiátur.

DA nobis, quǽsumus, Dómine, vitiórum nostrórum flammas extínguere, qui beáto Lauréntio tribuísti tormentórum suórum incéndia superáre; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

LITANIÆ
SANCTISSIMI NOMINIS JESU.

KYrie, eléison.
Christe, eléison.
Kýrie, eléison.
Jesu, audi nos.
Jesu, exaúdi nos.
Pater de cœlis Deus, Miserére nobis.
Fili Redémptor mundi Deus, Miserére nobis.
Spíritus sancte Deus, Miserére nobis.
Sancta Trínitas unus Deus, Miserére nobis.
Jesu Fili Dei vivi, Miserére nobis.
Jesu Splendor Patris, mis.
Jesu Candor lucis ætérnæ, miserére nobis.
Jesu Rex glóriæ, mis.
Jesu Sol justítiæ, mis.
Jesu Fili Maríæ Vírginis, miserére nobis.
Jesu admirábilis, mis.
Jesu Deus fortis, mis.
Jesu Pater futúri séculi, miserére nobis.

Jesu magni consílii Angele, mis.
Jesu potentíssime, mis.
Jesu patientíssime, mis.
Jesu obedientíssime, mis.
Jesu mitis, & húmilis corde, mis.
Jesu amátor castitátis, mis.
Jesu amátor noster, mis.
Jesu Deus pacis, mis.
Jesu Autor vitæ, mis.
Jesu exémplar virtútum, miserére nobis.
Jesu zelátor animárum, miserére nobis.
Jesu Deus noster, mis.
Jesu refúgium nostrũ, mis.
Jesu Pater paúperum, mis.
Jesu thesaúrus fidélium, miserére nobis.
Jesu bone Pastor, mis.
Jesu lux vera, mis.
Jesu Sapiéntia ætérna, mis.
Jesu bónitas infiníta, mis.
Jesu via & vita nostra, mis.
Jesu gaúdium Angelórum, miserére nobis.
Jesu Magíster Apostolórum, mis.
Jesu Doctor Evangelistárum, mis.
Jesu fortitúdo Mártyrum, miserére nobis.
Jesu lumen Confessórum, miserére nobis.
Jesu púritas Vírginum, miserére nobis.
Jesu coróna Sanctórum ómnium, mis.
Propítius esto, Parce nobis, Jesu.
Propítius esto, Exaúdi nos, Jesu.
Ab omni malo, Líbera nos, Jesu.
Ab ira tua, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
A spíritu fornicatiónis, líbera nos, Jesu.
A morte perpétua, líbera.
A negléctu inspiratiónum tuárum, líbera.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera nos, Jesu.
Per Infántiam tuam, líbera.
Per diviníssimam Vitam tuam, líbera.
Per Labóres tuos, líbera.
Per Agóniam & Passiónem tuam, líbera.
Per Crucem & Derelictiónem tuam, líbera.
Per Languóres tuos, líbera.
Per Mortem & Sepultúram tuam, líbera.
Per Resurrectiónem tuam, líbera nos, Jesu.
Per Ascensiónem tuam, líbera nos, Jesu.
Per Gaúdia tua, líbera.
Per Glóriam tuam, líbera.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaúdi nos, Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis, Jesu.

Orémus.

DOmine Jesu, cujus Nomen nemo cum fructu dícere potest, nisi in Spíritu sancto; concéde, quæsumus, illud sacratíssimum Nomen invocántibus, ómnium remissiónem peccatórum; Qui vivis & regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.

LITANIÆ
BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon.
Kýrie, eléiſon.
Chriſte, audi nos.
Chriſte, exaúdi nos.
Pater de cœlis Deus, Miſerére nobis.
Fili Redémptor mundi Deus, Miſerére nobis.
Spíritus ſancte Deus, Miſerére nobis.
Sancta Trínitas unus Deus, Miſerére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora pro nobis.
Mater Chriſti, ora.
Mater divínæ grátiæ, ora.
Mater puríſſima, ora.
Mater caſtíſſima, ora.
Mater invioláta, ora.
Mater intemeráta, ora.
Mater amábilis, ora.
Mater admirábilis, ora.
Mater Creatóris, ora.
Mater Salvatóris, ora.
Virgo prudentíſſima, ora.
Virgo veneránda, ora.
Virgo prædicánda, ora.
Virgo potens, ora.
Virgo clemens, ora.
Virgo fidélis, ora.
Spéculum juſtítiæ, ora.
Sedes ſapiéntiæ, ora.
Cauſa noſtræ lætítiæ, ora.
Vas ſpirituále, ora.
Vas honorábile, ora.
Vas insígne devotiónis, ora pro nobis.
Roſa mýſtica, ora.
Turris Davídica, ora.
Turris ebúrnea, ora.
Domus aúrea, ora.
Fœ́deris arca, ora.
Jánua cœli, ora.
Stella matutína, ora.
Salus infirmórum, ora.
Refúgium peccatórum, ora.
Conſolátrix afflictórum, ora pro nobis.
Auxílium Chriſtianórum, ora pro nobis.
Regína Angelórum, ora.
Regína Patriarchárum, ora.
Regína Prophetárum, ora.
Regína Apoſtolórum, ora.
Regína Mártyrum, ora.
Regína Confeſſórum, ora.
Regína Vírginum, ora.
Regína Sanctórum ómnium, ora.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaúdi nos, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miſerére nobis.

Orémus.

Famulórum tuórum, quǽſumus, Dómine, delíctis ignóſce; ut qui tibi placére de áctibus noſtris non valémus, Genitrícis Filii tui Dómini noſtri intercessióne ſalvémur; Per eúmdem Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

SELECTI

SELECTI CONCILIORUM CANONES

Singulis diebus ad Primam legendi.

PARS ÆSTIVA.

✱ *Designat Concilium Generale seu Œcumenicum.*

✤ *Designat Concilium Nationale, seu totius, aut ferè totius Ecclesiæ Gallicanæ.*

✣ *Designat Concilium Provinciale, seu Provinciæ Turonensis aut saltèm Aremoricæ.*

✥ *Designat Concilium aliud à præfatis, at Ecclesiæ universæ reverentiâ consecratum.*

De Festo SS. Trinitatis, & Pueris in ejus & cæterorum Mysteriorum fide instituendis; tum de Solemnitate Sanctissimæ Eucharistiæ & latriæ cultu interno & externo ei debito.

DOMINICA PRIMA POST PENTECOSTEN.

IN FÉSTO SS. TRINITATIS.

Ex Concílio Carthaginénsi. ✥

Ann. 390. *Cap.* 1.

AD corroborándas fratrum mentes, ea proponénda sunt quæ à Pátribus certâ dispositióne accépimus: ut Trinitátis quam in nostris sénsibus consecrátam retinémus, id est Patris, Fílii, & Spíritûs Sancti unitátem, quæ nullam nóscitur habére differéntiam, sicuti didícimus, ità pópulos instruámus.

FERIA II.

Ex Concílio Parisiénsi sexto. ✤

Ann. 829. *Lib.* 1. *Cap.* 6.

QUóniam fides Christi ubíque pollet, & párvuli de christiánis paréntibus nati, ántequàm ad intelligéntiam véniant, Baptísmatis sacraménta percípiunt; nécesse est ut quod imbecíllis ætas nequívit, intelligíbilis díscere ságagat: quod quia ab usu propter quorúmdam incúriam recéssit, quantæ sit negligéntiæ quantǽque discríminis satis dici non potest.

FERIA III.

Ex Concílio Mediolanénsi primo. ✠

Ann. 1565. *Cap.* 4.

PArochi síngulis Domínicis, & áliis festis diébus, púeris inítia fidei tradant: eósque ad obediéntiā primùm Deo, deinde paréntibus præstá. dam erúdiant: ac proptéreà, à prándio statâ horâ, próprio campánæ sono ad id munus assignáto, ad Ecclésiam convocándos curábunt.

FERIA IV.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1551. *Seß.* 13. *de Euch. Cap.* 5.

DEclárat sancta Sýnodus piè & religiósè ádmodùm in Dei Ecclésiam indúctum fuisse hunc morem, ut síngulis annis peculiári & festo die præcélsum & venerábile Sacraméntum singulári veneratióne ac solemnitáte celebrarétur, útque in Processiónibus reverénter & honorificè illud per vias & loca pública circumferrétur.

FERIA V.

In Solemnitate

SS. EUCHARISTIÆ.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1551. *Seß.* 13. *Can.* 6.

SI quis díxerit, in sancto Eucharístiæ Sacraménto, unigénitum Dei Fílium non esse cultu latríæ étiam extérno adorándum, atque ideò, nec festívâ peculiári celebritáte venerándum, neque in processiónibus, secúndùm laudábilem & universálem Ecclésiæ sanctæ ritum & consuetúdinem solémniter circumgestandum, vel non pùblice ùt adorétur, pópulo proponéndum, & ejus adoratóres esse idololátras, anáthema sit.

FERIA VI.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1551. *Seß.* 13. *Cap.* 1.

DOcet Sancta Sýnodus, & apértè ac simplíciter profitétur, in almo sanctæ Eucharistiæ Sacraménto, post panis & vini Consecratiónem, Dóminum nostrum Jesum Christum, verum Deum atque hóminem, verè, reáliter, ac substantiáliter sub spécie illárum rerum sensibílium continéri.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1551. *Seß.* 13. *Can.* 1.

SI quis negáverit, in sanctíssimo Eucharístiæ Sacraménto continéri verè, reáliter, & substantiáliter Corpus & Sánguinem, unà cum ánima & Divinitáte Dómini nostri Jesu Christi, ac proínde totum Christum; sed díxerit tantúmmodò esse in eo, ut in signo, vel figúrâ, aut virtúte, anáthema sit.

DOMINICA

intra Octavam Solemnitatis

SS. EUCHARISTIÆ.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1551. *Seß.* 13. *Cap.* 5.

NUllus dubitándi locus relínquitur quin omnes Christi fidéles, pro mo-

re in Cathólica Ecclésia semper recépto, latríæ cultum qui vero Deo debétur, Sanctíssimo Eucharístiæ Sacraménto in veneratióne exhíbeant. Neque enim ídeò minùs est adorándum, quòd fúerit à Christo Dómino institútum: nam illum eúmdem Deum præséntem in eo adésse crédimus, quem Pater ætérnus introdúcens in orbem terrárum, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei.

FERIA II.

Ex Concílio Parisiénsi. ✠

Ann. 1188. *Cap.* 5.

FRequénter moneántur láïci, ut ubicúmque víderint deférri Corpus Dómini, statim génua flectant tanquam Dómino & Creatóri suo, & junctis mánibus, quoadúsque transíerit, orent.

FERIA III.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1551. *Sess.* 13. *Cap.* 4.

PErsuásum semper in Ecclésia Dei fuit, ídque nunc dénuò sancta hæc Sýnodus declárat, per Consecratiónem panis & vini, conversiónem fieri totíus substántiæ panis in substántiam Córporis Christi Dómini nostri, & totíus substántiæ vini in substántiam Sánguinis ejus: quæ convérsio conveniénter & própriè à Sancta Cathólica Ecclésia Transubstantiátio est appelláta.

FERIA IV.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1551. *Sess.* 13. *Can.* 2.

SI quis díxerit, in sacrosáncto Eucharístiæ Sacraménto remanére substántiam panis & vini, unà cum Córpore & Sánguine Dómini nostri Jesu Christi, negavéritque mirábilem illam & singulárem conversiónem totíus substántiæ panis in Corpus, & totíus substántiæ vini in Sánguinem, manéntibus duntáxàt speciébus panis & vini, quam quidem conversiónem Cathólica Ecclésia aptíssimè Transubstantiatiónem appéllat, anáthema sit.

FERIA V.

IN OCTAVA SOLEMNIT.

SS. EUCHARISTIÆ.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1551. *Sess.* 13. *Can.* 3.

SI quis negáverit, in venerábili Sacraménto Eucharístiæ, sub unaquáque spécie, & sub síngulis cujúsque speciéi pártibus, separatióne factâ, totum Christum continéri, anáthema sit.

FERIA VI.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1551. *Sess.* 13. *Can.* 4.

SI quis díxerit, perácta Consecratióne, in admirábili Eucharístiæ Sacraménto non esse Corpus & Sánguinem Dómini, sed tantùm in usu, dum súmitur, non autem antè vel pòst, & in hóstiis seu partículis consecrátis, quæ post Communiónem reservántur

vel supérsunt, non remanére verum Corpus Dómini, anáthema sit.

SABBATO.

Ex Concílio Turonénsi. ✝ *Ann.* 900. *Can.* 70 & 71.

OMnis Présbyter hábeat pýxidem aut vas Sacraménto dignum, ubi Corpus Domínicum diligénter recondátur ad Viáticum recedéntibus à século; sempérque sit super altáre obserátum: illud étiam annecténdum vidétur, ut oblatiónes quæ in altári offerúntur, de sábbato in sábbatum semper innovéntur.

De Sacramento Viatici & Extremæ Unctionis, & reliquo Sacerdotali ministerio erga infirmos.

DOMINICA TERTIA POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1551. *Sess.* 13. *Can.* 7.

SI quis díxerit, non licére sacram Eucharístiam in sacrário reservári, sed statim post Consecratiónem astántibus necessário distribuéndam, aut non licére ut illa ad infírmos honorífice deferátur, anáthema sit.

FERIA II.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1551. *Sess.* 14. *Can.* 1.

SI quis díxerit, extrémam Unctiónem non esse verè & propriè Sacraméntum à Christo Dómino nostro institútum, & à beáto Jacóbo promulgátum; sed ritum tantùm accéptum à Pátribus, aut figméntum humánum, anáthema sit.

FERIA III.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1551. *Sess.* 14. *Cap.* 4.

SI quis díxerit, Presbýteros Ecclésiæ, quos beátus Jacóbus adducéndos esse ad infírmum inungéndum hortátur, non esse Sacerdótes ab Epíscopo ordinátos, sed ætáte senióres in quavis Communitáte; ob ídque próprium extrémæ Unctiónis minístrum non esse solum Sacerdótem, anáthema sit.

FERIA IV.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1551. *Sess.* 14. *de Extrem. Unct. Cap.* 2.

RES & efféctus Sacraménti extrémæ Unctiónis illis verbis explicátur: Et orátio fídei salvábit infírmum; & si in peccátis sit, dimitténtur ei. Res étenim hæc grátia est Spíritûs sancti, cujus únctio, delícta si quæ sint adhuc expiánda, ac peccáti relíquias abstérgit, & ægróti ánimam alléviat & confírmat, magnam in eo divínæ misericórdiæ fidúciam excitándo; quâ infírmus sublevátus, & morbi incómmoda ac labóres léviùs fert, & tentatiónibus dæmonis, calcáneo insidiántis facíliùs resístit, & sanitátem córporis intérdùm, ubi

salúti ánimæ expedíerit, conséquitur.

FERIA V.

Ex Concílio Nanneténsi. ✠
Ann. 895. *Can.* 4.

CUm sacérdos audíerit áliquem infirmári in sua plebe, quàm cítiùs ad eum pergat, & ingréssus cubículum, aquam benedíctam super eum & per omne cubículum aspérgat.

FERIA VI.

Ex Concílio Nanneténsi. ✠
Ann. 895. *Can.* 4.

SAcérdos júbeat omnes extra cubículum secédere, & appropínquans lecto quo infirmus decúmbit, eum blandè lenitérque alloquátur, ut omnem spem suam in Deo ponat, ut flagéllum Dei patiénter tóleret, ut hoc ad purgatiónem suam proveníre credat, ut peccáta sua confiteátur, ut emendatiónem promíttat, si Dóminus vitam concésserit.

SABBATO.

Ex Concílio Nanneténsi. ✠
Ann. 895. *Can.* 4.

SAcérdos infirmum hortétur ut substántiam suam, dum adhuc sensus & rátio in eo vigent, dispónat, ut peccáta sua eleemósynis rédimat, ut his qui in se peccavérunt indúlgeat, ut de Dei misericórdia non despéret. Cùm his & hujuscémodi allocutiónibus fúerit mens infirmi releváta, datâ benedictióne recédat sacérdos non post multùm reversúrus, détque locum ut ægrótus de peccátis suis possit cogitáre.

De Sacramento Matrimonii.

DOMINICA QUARTA POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Tridentíno. ✱
Ann. 1563. *Seff.* 24. *Can.* 1.

SI quis díxerit, Matrimónium non esse verè & próprie unum ex septem Legis Evangélicæ Sacraméntis à Christo Dómino institútũ, sed ab homínibus in Ecclésia invéntum, neque grátiam conférre, anáthema sit.

FERIA II.

Ex Concílio Tridentíno. ✱
Ann. 1563. *Seff.* 24. *Can.* 4.

SI quis díxerit, Ecclésiam non potuísse constitúere impediménta Matrimónium diriméntia, vel in iis constituéndis errásse, anáthema sit.

FERIA III.

Ex Concílio Tridentíno. ✱
Ann. 1563. *Seff.* 24. *Can.* 7.

SI quis díxerit, Ecclésiam erráre cùm dócuit & docet, juxta Evangélicam & Apostólicam doctrínam, propter adultérium altérius cónjugum Matrimónii vínculum non posse dissólvi, & utrúmque, vel étiam innocéntem, qui causam adultério non dedit, non posse, áltero cónjuge vivénte,

áliud Matrimónium contráhere, mœcharíque eum qui dimíssâ adúlterâ, áliam dúxerit, & eam quæ dimísso adúltero, álii núpserit, anáthema sit.

FERIA IV.

Ex Concílio Tridentíno. ✱

Ann. 1563. *Sess.* 24. *Can.* 12.

SI quis díxerit, prohibitiónem solemnitátis nuptiárum certis anni tempóribus superstitiónem esse tyránnicam ab ethnicórum superstitióne proféctam, aut Benedictiónem & álias ceremónias, quibus Ecclésia in illis útitur, damnáverit, anáthema sit.

FERIA V.

Ex Concílio Tridentíno. ✱

Ann. 1563. *Sess.* 24. *Cap.* 1.

ANtequàm Matrimóniũ contrahátur, ter à próprio contrahéntium Párocho tribus contínuis diébus festívis in Ecclésia inter Missárum solémnia públicè denuntiétur quos inter matrimónium sit contrahéndum. Quibus denuntiatiónibus factis, si nullum legítimum opponátur impediméntum, ad celebratiónem Matrimónii in fácie Ecclésiæ procedátur.

FERIA VI.

Ex Concílio Tridentíno. ✱

Ann. 1563. *Sess.* 24. *de Reform. matrim. Cap.* 1.

QUi áliter quàm præsénte Párocho, vel álio Sacerdóte de ipsíus Párochi seu Ordinárii licéntia, & duóbus vel tribus téstibus, Matrimónium contráhere attentábunt, eos Sancta Sýnodus ad sic contrahéndum omnínò inhábiles reddit: & hujúsmodi contráctus írritos & nullos esse decérnit, próut eos præsénti Decréto írritos facit & annúllat.

SABBATO.

Ex Concílio Turonénsi.

Ann. 1583. *Cap.* 9.

CUm Matrimónium sit Sacraméntum, multis nomínibus à Deo commendátum, & ad propagándam inter hómines mútuam caritátem institútum, sacri Cánones virum & mulíerem, nisi remotióre quàm quarto consanguinitátis & affinitátis gradu sese attíngant, Matrimónium iníre prohibuérunt, & cognatióni spirituáli certos præstituérunt gradus intra quos jungi non líceat.

DOMINICA QUINTA POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Turonénsi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 9.

SAcrórum Conciliórum vestígiis inheréntes, ut Matrimónio suus conservétur honor, & ne sub pretéxtu conjúgii illícitæ grasséntur libídines, omnes conjunctiónes palàm in conspéctu Ecclésiæ præsénte Párocho, vel álio Sacerdóte de ipsíus Párochi vel Ordinárii licéntia, & duóbus, vel tribus téstibus, non an-

te solis ortum, cum celebritáte & solemnitáte ab antíquis pátribus adhibéri sólita, concelebrári decérnimus.

FERIA II.
Ex Concílio Turonénsi.
✠
Ann. 1583. *Cap.* 9.

BEnedictióně nuptiálem nisì conféssis non esse impertiéndam sancímus, Rectóres hâc in re Religióne obstringéntes, eorúmque consciéntiam onerántes. Quibus étiam mandámus cónjuges monére, ut id obsérvent, ne tam divíno Sacraménto verba obscœ́na, risus & jocos invere cúndos ut ferè fit, miscéri patiántur.

FERIA III.
Ex Concílio Turonénsi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 9.

SOlémnes Nuptiárum ritus, ab Advéntu Dómini nostri Jesu Christi usque in diem Epiphániæ, & à feria quarta Cínerum usque in octávam Páschatis inclusívè celebrári districtè prohibémus, áliis tempóribus permítti declarántes.

FERIA IV.
Ex Concílio Turonénsi.
✠
Ann. 1583. *Cap.* 9.

ALtero Cónjugum absénte, ei qui domicilium non desérvit, nec ei qui secéssit, non licére núbere decérnimus, donec certíssimis & indubitátis testimóniis, de morte altérius, illi constíterit, & ab Epíscopo licéntiam obtinúerit.

FERIA V.
Ex Concílio Turonénsi. ✠
Ann. 1583. *Can.* 9.

MOnénte Apóstolo, cùm non sit ducéndum jugum cum infidélibus, núllaque débeat esse pars fidélis cum infidéli, Cathólici cum hæréticis matrimónio jungi non debent. Ideò Ecclesiárum Rectóres hortámur, iísque injúngimus, suos parochiános Cathólicos, à matrimóniis cum hæréticis ineúndis, avocáre.

FERIA VI.
Ex Concílio Turonénsi.
✠
Ann. 1583. *Cap.* 9.

UT matrimóniis clandestínis ámpliùs via præcludátur, omnes Epíscopos à dispensatiónibus de duábus proclamatiónibus & extra témpora nubéndi, abstinére monémus, nisì ob causam legítimam, necessáriam, eísque cógnitam, existimáverint esse dispensándum.

SABBATO.
Ex Concílio Turonénsi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 9.

PArochis mandámus ac præcípimus, ut regésto per eos conficiéndo, instar baptizatórum commentárii, nómina & cognómina cónjugum, triúmque ad minùs téstium qui interférunt, cum die, mense, & anno quo conjúgia celebrántur, ínserant.

De Nominatione & Institutione canonica ad Beneficia & Dignitates Ecclesiasticas.

DOMINICA SEXTA POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Tridentíno. ✱
Ann. 1563. *Sess.* 24. *de Reform. Cap.* 1.

QUi ad promotiónem præficiendórum quodcúmque jus habent, imprímìs memínerint nihil se ad Dei glóriam & populórum salútem utílius posse facére, quàm si bonos Pastóres & Ecclésiæ gubernándæ idóneos promovéri stúdeant: eósque mortáliter peccáre, nisi quos digniores judicáverint, non quidem précibus vel humáno afféctu, aut ambiéntium suggestiónibus, sed eórum exigéntibus méritis, præfici dilígénter curáverint.

FERIA II.

Ex Concílio Tridentíno. ✱
Ann. 1563. *Sess.* 24. *de Reform. Cap.* 17.

SAncta Sýnodus státuit ut in pósterùm unum tantùm Benefícium Ecclesiásticum síngulis conferátur: quod quidem si ad vitam ejus cui confértur honéstè sustentándam non sufficiat, líceat nihilóminùs áliud simplex sufficiens, dúmmodo utrúmque personálem residéntiam non requírat, eídem conférri.

FERIA III.

Ex Concílio Turonénsi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 13.

PRóhibet Sýnodus, ne qui hǽresis labe inffécti, luxúriâ, ebrietáte, aut álio quovis crímine vel scándalo diffamári, itémque illiteráti, contemptíbiles, ad Dignitátes, Canonicátus & Præbéndas, seu étiam Personátus, recipiántur seu admittántur.

FERIA IV.

Ex Concílio Nanneténsi. ✠
Ann. 1562. *Can.* 1.

ORdinámus imprímìs quòd nullus Prælátus Ecclesiásticus, vel Patrónus, se óbliget ad collatiónem seu præsentatiónem Benefícii non vacántis: & si contrà fécerit, decérnimus ipsum ex obligatióne hujúsmodi non tenéri: & promíttens, per superiórem pœnâ canónicâ puniátur.

FERIA V.

Ex Concílio Andegavénsi. ✠
Ann. 1365. *Can.* 7.

ILli quibus Collatiónes fient sive provisiónes de Beneficiis tam seculáribus quàm reguláribus, infrà sex menses à témpore collatiónis beneficii, possessiónem ipsíus per se vel per álium apprehéndere teneán-

tur : alióquin Collátio pro nulla habeátur.

FERIA VI.

Ex Concílio Andegavénsi. ✠
Ann. 1365. *Can.* 8.

COnstitutióne irrefragábili prohibémus, ne Beneficia Ecclesiástica, sive sint Dignitátes, Personátus, Officia, Capellániæ, Præbéndæ, vel ália, persónis, quæ non erunt ætátis legítimæ ad recipiéndos Ordines quos beneficia requírunt, ullátenùs conferántur.

SABBATO.

Ex Concílio Lateranénsi primo. ✠
Ann. 1123. *Can.* 7.

NUllus omnínò Archidiáconus, aut Archipréshyter, aut Præpósitus, vel Decánus, animárũ curam vel Præbéndas Ecclésiæ sinè judício vel consénsu Epíscopi alicui tribuat : imò, sicut sanctis Canónibus constitútum est, cura & rerum Ecclesiasticárum dispensátio in Epíscopi judício & potestáte permáneant.

De Prælatorum Residentia, & Pastorali sollicitudine.

DOMINICA SEPTIMA POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Tridentíno. ✠
Ann. 1547. *Sess.* 6. *de Reform. Cap.* 1.

OMnes Cathedrálibus Ecclésiis quibuscúmque, quóvis nómine ac título præféctos, monet ac mónitos esse vult sancta Sýnodus, ut attendéntes sibi & univérso gregi, in quo Spíritus Sanctus pósuit eos régere Ecclésiam Dei, vígilent & ministérium suum ímpleant. Implére autem illud nequáquàm posse sciant, si greges sibi commíssos mercenariórum more déserant.

FERIA II.

Ex Concílio Tridentíno. ✠
Ann. 1547. *Sess.* 6. *de Reformat. Cap.* 1.

QUia nonnúlli, quod veheménter doléndũ est, hoc témpore reperiúntur, qui própriæ étiam salútis immemóres, terrénaque cœléstibus, ac divínis humána præferéntes, in divérsis cúriis vagántur, aut in negotiórum temporálium sollicitúdine, ovíli derelícto, atque óvium sibi commissárum curâ neglectâ, se détinent occupátos; plácuit sacrosánctæ Sýnodo antíquos Cánones, qui témporum atque hóminum injúriâ penè in desuetúdinem abiérunt, advérsùs non residéntes, innováre, quemádmodum virtúte præséntis decréti ínnovat.

FERIA III.

Ex Concílio Andegavénsi. ✠
Ann. 1365. *Can.* 17.

CUm persónæ Ecclesiásticæ teneántur personáliter residére, & máximè si curam hábeant animárum, irrefragábili statúto ordiná-

mus ut omnes Curáti in suis parochiálibus Ecclésiis residéntiam fáciant personálem; nisi super hoc ex causa per superióre fúerit dispensátū.

FERIA IV.

Ex Concílio Nanneténsi. ✠
Ann. 1264. *Can.* 6.

VOlumus & ordinámus, quòd habéntes Beneficia curam animárum habéntia, in ipsis resídeant, sicut jura præcípiunt, & ipsórum Beneficiórum curæ requírunt.

FERIA V.

Ex Concílio Turonénsi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 12.

QUemádmodùm Epíscopi cǽteros dignitáte & prærogatívâ præcéllunt, ità omnes vitæ sanctitáte, strénuâ in exercéndis offíciis curâ, assíduis vigíliis, indeféſſo labóre, álacri stúdio, summâ diligéntiâ superáre debent.

FERIA VI.

Ex Concílio Constantiénsi. ✠
Ann. 1418. *Sess.* 43.
Cap. 12.

STatúimus quòd Epíscopi & álii Superióres in suis Ecclésiis & Diœcésibus personáliter resídeant: à quibus si sex menses continuò abfúerint, à perceptióne frúctuum & provéntuum per biénnium sint priváti.

SABBATO.

Ex Concílio Parisiénsi sexto. ✠
Ann. 829. *Can.* 23.

NOn se solùm quílibet Epíscopus vas misericórdiæ putet in glória præparátum, quia Pontificáli milítiâ fúngitur, sed si pro grege sibi crédito sollícitus semper invígilet, prǽdicet verbo, instet opportúnè, árguat, óbsecret, íncrepet in omni patiéntia & doctrína.

De Visitatione Episcopali.

DOMINICA OCTAVA POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Tridentíno. ✠
Ann. 1563. *Sess.* 24. *de Reform.* *Cap.* 3.

PAtriárchæ, Primátes, Metropolitáni, & Epíscopi própriam Diœcésim per seipsos, aut si legítimè impedíti fúerint, per suum generálem Vicárium aut Visitatórem, si quotánnis totam, propter ejus latitúdinem visitáre non póterunt, saltèm majórem ejus partem, ità tamen ut tota biénnio, per se vel visitatóres suos compleátur, visitáre non prætermíttant.

FERIA II.

Ex Concílio Tridentíno. ✠
Ann. 1563. *Sess.* 24. *de Reform.* *Cap.* 3.

VIsitatiónum præcípuus sit scopus sanam orthodoxámque doctrínam, expúlsis hærésibus indúcere, bonos mores tuéri, pravos corrígere, pópulum cohortatiónibus & admonitiónibus ad religiónem, pacem innocentiámque accéndere;

cǽtera, próut locus, tempus & occásio feret, ex visitántium prudéntiâ, ad fidélium fructum constitúere.

FERIA III.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1563. *Seß.* 24. *de Reform. Cap.* 3.

MOneántur omnes & sínguli ad quos visitátio spectat, ut patérnâ caritáte, Christianóque zelo omnes amplectántur: ideóque modésto conténti equitátu famulatúque, stúdeant quàm celérrimè, débita tamen cum diligéntia Visitatiónem ipsam absólvere.

FERIA IV.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1563. *Seß.* 24. *de Reform. Cap.* 10.

EPíscopi, ut áptiùs quem regunt pópulum, possint in officio atque obediéntia continére, in ómnibus iis quæ ad Visitatiónem ac morum correctiónem subditórum suórum spectant, jus & potestátem hábeant, ea ordinándi, moderándi, puniéndi, & exequéndi, juxta Cánonum Sanctiónes, quæ illis ex prudéntia sua, pro subditórum emendatióne, ac Diœcésis suæ utilitáte necessária videbúntur.

FERIA V.

Ex Concílio Toletáno. ✠

Ann. 633. *Cap.* 28.

SI Epíscopus aut languóre deténtus, aut áliis occupatiónibus implicátus, visitatiónes explére nequíverit, Presbýteros aut Diáconos mittat, qui & réditus Basilicárum & reparatiónes, & ministrántium vitam inquírant.

FERIA VI.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto. ✠

Ann. 1576. *Tit. de visitat.*

PArochus cùm visitándus erit, Pastoráles Epíscopi lítteras, intra Missárum solémnia, cùm pópuli frequéntia adest, de scripto récitet; ut fidélium ánimos diligéntiùs præparet ad suscipiéndum visitatiónis Episcopális officium, ubérrimo ac salutári cum animárum fructu.

SABBATO.

Ex Concílio Turonénsi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 12.

EPíscopos monémus suas diæcéses non desérere: imò eásdem juxtà sacros Cánones, per se saltèm semel in anno visitáre, aut si ámplior sit Diœcésis, minimùm intra biénnium totus visitatiónis cursus perficiátur.

De Conciliis, & de Synodis Diœcésanis.

DOMINICA NONA POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Antiochéno. ✠
Ann. 341. *Can.* 20.

PRopter utilitátes ecclesiásticas, & absolutiónes eárum rerum, quæ dubitatiónem controversiámque recípiunt, óptimè plácuit, ut per síngulas quasque Províncias bis in anno Episcopórum Concília celebréntur. In ipsis autem Concíliis adsint Presbýteri, & Diáconi, & omnes qui se læsos exístimant, & Synodi experiántur exámen.

FERIA II.

Ex Concílio Constantinopolitáno primo. ✠
Ann. 381. *Can.* 3.

MAniféstum est quòd per síngulas quasque Províncias, provinciális Sýnodus administráre & gubernáre ómnia débeat, secúndùm ea quæ sunt in Nicǽa definíta.

FERIA III.

Ex Concílio Nicǽno secúndo. ✠
Ann. 787. *Can.* 13.

DUm Sýnodus ágitur, opórtet congregátos Epíscopos in meditatióne & sollicitúdine fieri custodiendórum Dómini mandatórum: in custodiéndis enim illis retribútio multa; quia & lucérna mandátum: lex autem lux, & via vitæ argútio & disciplínæ est, & mandátum Dómini lúcidum illúminans óculos.

FERIA IV.

Ex Concílio Parisiénsi sexto. ✠
Ann. 829. *Lib.* 1. *Cap.* 26.

VAlde profutúrum sanctæ Dei Ecclésiæ fuit, ut in ipsis Concíliis adsint Presbýteri & Diáconi, & omnes qui se læsos exístimant; ut adsint étiam erudíti viri, quos ad Christi milítiam & Ecclésiæ honórem utilitatémque prǽparat, quátenùs & cœ́teris Ecclésiis noti sint, & stúdium ac providéntia Epíscopi ad aliórum exémpla manifésta fiant.

FERIA V.

Ex Concílio Turonénsi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 12.

CUm Epíscopi à Spíritu Sancto sint pósiti, ut Dei Ecclésiam regant, eorúmque sit múneris hǽreses extirpáre; pro his radicitùs evelléndis, cum suo Metropolitáno, & co-Epíscopis suffragáneis, de his quæ sunt sui Pastorális offícii sǽpius conférre debent.

FERIA VI.

Ex Concílio Tridentíno. ✠
An. 1563. *Sess.* 24. *de Reform. Cap.* 2.

PRovinciália Concília sícubi omíssa sunt, pro moderándis móribus, corrigéndis excéssibus, contro-

vérsis componéndis, renovéntur.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1563. *Sess.* 24. *de Reformat.*

Cap. 2.

SYnodi diœcesánæ quotánnis celebréntur, ad quas exémpti étiam omnes, qui áliàs, cessánte exemptióne interésse debérent, nec capítulis generálibus subdúntur, accédere teneántur: ratióne Parochiálium aut aliárum seculárium Ecclesiárum, étiam annexárum, débeant ii qui illárum curam gerunt, quicúmque illi sint, Sýnodo interésse.

De Pontificum vita domestica.

DOMINICA DECIMA POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Carthaginénsi. ✠

Ann. 398. *Can.* 15 & 20.

EPíscopus vilem suppeléctilem, & mensam ac victum páuperem hábeat, & dignitátis suæ autoritátem fide & vitæ méritis quærat. Nullam rei familiáris curam ad se révocet, sed lectióni, & oratióni, & verbi Dei prædicatióni tantúmmodò vacet.

FERIA II.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1563. *Sess.* 25. *de Reform. Cap.* 1.

OPtándum est ut ii qui Episcopále ministérium suscípiunt, quæ suæ sint partes agnóscant, ac se non ad própria cómmoda, non ad divítias, aut luxum, sed ad labóres & sollicitúdines pro Dei glória vocátos esse intélligant. Nec enim dubitándum est Fidéles réliquos ad Religiónem innocentiámque facíliùs, inflammándos, si Præpósitos suos víderint non ea quæ mundi sunt, sed animárum salútem, ac cœléstem pátriam cogitáre.

FERIA III.

Ex Concílio Tridentino.

✱

Ann. 1563. *Sess.* 25. *de Reformat. Cap.* 1.

IN primis ità mores suos omnes compónant Epíscopi, ut réliqui ab eis frugalitátis, modéstiæ, continéntiæ, ac, quæ nos tantóperè commendat Deo, sanctæ humilitátis exémpla pétere possint.

FERIA IV.

Ex Concílio Turonénsi.

✠

Ann. 1583. *Cap.* 12.

TEnéntur Epíscopi modéstam ac honéstam famíliam habére, doméstícos scándalo áliquo, blasphémiâ, luxúriâ, aut álio crímine diffamátos expéllere: omnémque luxum, non tantùm in próprio, sed étiam domesticórum vestítu, nécnon mensâ & suppelléctili rejícere & respúere.

FERIA V.

Ex Concílio Turonénsi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 12.

PEr Dei misericórdiam præstent Epíscopi, ut qui mundi lúmina nuncupántur, & cœ́teris pietáte & religióne debent prælucére, Dei lucem in seípsis collocátam, própriis ténebris non óbtegant aut obscúrent: nec mundi & concupiscentiárum ejus pótiùs videántur amatóres quàm verbi Dei, ejúsque nobis tantópere à Christo commendátæ humilitátis.

FERIA VI.

Ex Concílio Tridentíno. ✱

Ann. 1563. *Sess.* 25. *de Reform. Cap.* 1.

EXémplo Patrum nostrórum in Concílio Carthaginénsi, sancta Sýnodus non solùm jubet ut Epíscopi modéstâ supelléctili & mensâ, ac frugáli victu conténti sint, verùm étiam in réliquo vitæ génere, ac totâ ejus domo cáveant, ne quid appáreat quod à sancto hoc institúto sit aliénum.

SABBATO.

Ex Concílio Aquisgranénsi. ✠

Ann. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 138.

ECclésiæ Prælâti éligant boni testimónii fratres, in quibus ónera regíminis secúrè possint partíri. Vice Prælatórum fungéntes, sicut álios præcédunt magistério, ità nimirùm innocéntis vitæ infórment exémplo; ut juxta Apostólum, exémplo sint cœ́teris in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide, in castitáte.

De moribus & officiis Canonicorum.

DOMINICA UNDECIMA POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Tridentíno. ✱

Ann. 1563. *Sess.* 24. *de Reform. Cap.* 12.

VEstitu decénti, tam in Ecclésia quàm extrà, assíduè utántur Canónici, ab illicitísque venatiónibus, aucúpiis, chóreis, tabérnis, lusibúsque abstíneant: atque eâ morum integritáte pólleant, ut méritò Ecclésiæ senátus dici possit. Cœ́tera quæ ad débitum in divinis Officiis régimen spectant, Sýnodus provinciális, pro cujúsque utilitáte & móribus, certam cuíque fórmulam prescríbet.

FERIA II.

Ex Concílio Turonénsi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 13.

CAnónicos cùm à Cánone nomen sortíti sint, vólumus & jubémus eam vivéndi régulam sibi præscríbere, quæ áliis sit sanctæ conversatiónis exémplum: proptéreà eósdem quantùm póssumus hortámur, síngulis diébus Domínicis & ma-

gis solémnibus Festis, Missam celebráre: qui autem sunt Clérici, iis ipsis diébus ad majus altáre sacram Communiónem percípiant.

FERIA III.

Ex Concílio Turonénsi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 13.

BEneficium, cùm detur propter Officium, Dignitátes & Canónicos ex sacrosánctis Concíliis múnia ob suos Canonicátus & Dignitátes ad cultum divínum débita, per seipsos adimpléré & éxequi jubémus: his qui prædícta múnia per seípsos obíre contémpserint, médiā aut áliam suárum distributiónum partem, arbítrio Capítuli súbtrahi decérnimus.

FERIA IV.

Ex Concílio Turonénsi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 13.

DIvínis Officiis perāctis, Canónicos opórtet libros, præsértim sacros légere, non verò huc & illuc discúrrere & vagári, aut désides esse: multùm enim ínterest Reipúblicæ Christiánæ, ut sint in Ecclésia viri docti, qui cœteros ad justítiam & pietátem invítent & erúdiant.

FERIA V.

Ex Concílio Turonénsi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 13.

NE Canónici ob librórum penúriam à lectióne se excusáre váleant, provideátur in unaquâque Ecclésia Cathedráli & Collegiáta, de Bibliothéca, in qua boni libri, & ab Ecclésia Cathólica recépti, potíssimùm sacri, jurísque divíni & canónici, recondántur.

FERIA VI.

Ex Concílio Turonénsi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 13.

PŒnitentiárii munus, in quálibet Ecclésia Cathedráli cùm sit pernecessárium, & qui eo fungúntur eximiæ sciéntiæ esse débeant, Graduáto qui sit saltèm in Theológia, vel jure canónico Baccalaúreus formátus, & annórum quadragínta, cum unióne prebéndæ próximè vacatúræ, nisì ratióne ejúsdem Pœnitentiáriæ dudùm eréctæ, satìs hábeat unde cómmodè & honéstè vívere possit, conférri vólumus & mandámus.

SABBATO.

Ex Concílio Turonénsi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 13.

UT Divína, tam in Cathedrálibus quàm áliis Collegiátis Ecclésiis decéntiùs celebréntur, vólumus ut à cœtero omnes & singuli in Choro existéntes, ad Cantóris jussum vel altérius in Choro præpósiti vel præponéndi, obedíre teneántur.

De divini Officii publica celebratione, & privata recitatione.

DOMINICA XII POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Nicæno primo. *

Ann. 325. *Can.* 11.

SEpties in Die orent. Primò ad matutínum. Secúndò horâ tértiâ diéi. Tértiò horâ sextâ. Quartò horâ nonâ. Quintò ad Véſperas. Sextò ad Completórium. Séptimò ad Noctúrnum, ut ímpleant dictum beáti Davídis in Pſalmis dicéntis: Sépties in die laudo te ſuper judícia tua.

FERIA II.

Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠

Ann. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 132.

STudéndum ſolérter eſt, ut cùm Eccléſiam, vel ad divínæ laudis débita ſolvénda, vel ad agénda Miſſárum ſolémnia intrámus, ſemper Angélicæ præséntiæ mémores cum timóre & veneratióne competénti, cœléſte compleámus Officium.

FERIA III.

Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠

Ann. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 132.

CAvéndum ne ſi, quod abſit, cœléſte Officium negligénter aut inhonéſtè, vel tépidè explevérimus, & ad perficiéndum pigri advenérimus, in ſenténtiam quâ dícitur: Maledíctus qui opus Dei fécerit negligénter, miſerabíliter labámur.

FERIA IV.

Ex Concílio Mediolanénſi primo. ✠

Ann. 1565. *Part.* 2. *Tit.* 21.

QUi ſacris initiáti Beneficium Eccleſiáſticum non habent, ſi divínum prætermíſerint Officium, propter grave peccátum quod commíttunt, gráviter étiam ab Epíſcopis in eos animadvertátur.

FERIA V.

Ex Concílio Mediolanénſi quarto. ✠

Ann. 1576. *Part.* 3. *Cap.* 2.

SAcérdos Clericúſve Sacris initiátus, aut Eccleſiáſticum Beneficium óbtinens, horárum Canonicárum Officio cùm adſtríctus ſit, ſi quando córporis infirmitáte afféctus eſt, ipſe pro ſua conſciéntia rectè vídeat quid præſtáre poſſit, ac ne omitténdo gráviter peccet, & Beneficii quod habet, fructus ſuos non fáciat.

FERIA VI.

Ex Concílio Baſileénſi. *

Ann. 1435. *Can.* 3.

SI quis Príncipem séculi rogatúrus, hábitu honéſto, geſtu decénti, prolatióne non præcípiti, ſed diſtínctâ, attentâque mente, ſeípſum ac verba ſtudet compónere, quantò di-

ligéntiùs in loco sacro omnipoténtem oratúrus Deum, hæc omnínò fácere curábit?

SABBATO.

Ex Concílio Basileénsi. *

Ann. 1435. *Can.* 3.

STátuit sancta Sýnodus, ut in cunctis Cathedrálibus ac Collegiátis Ecclésiis, horis débitis, signis cóngruâ pulsatióne præmíssis laudes divínæ per síngulas horas non cursim ac festinánter, sed tractìm, & cum pausa decénti, præsértim in médio cujúslibet versículi psalmórum, débitam faciéndo inter solémne ac feriále Officium differéntiam, reverénter ab ómnibus persolvántur.

DOMINICA XIII POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Turonénsi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 13.

CUm in Choro fúerint Canónici, gravitátem servent, quam & locus & officium éxigunt, non inter se aut cum áliis confabulántes seu colloquéntes, non dormiéntes, aut lítteras seu scriptúras álias legéntes. Cúmque psalléndi grátiâ ibídem consédeant, muta aut clausa lábia non téneant, sed omnes in psalmis, hymnis & cánticis, Deo alácriter moduléntur.

FERIA II.

Ex Concílio Turonénsi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 13.

CUm dícitur: Glória Patri, omnes assúrgant. Cùm nominátur illud gloriósum nomen, Jesus, in quo omne genu fléctitur, cœléstium, terréstrium & infernórum, omnes caput inclínent: itidémque faciéndum præcipit Sýnodus, cùm Vírginis Maríæ nomen pronunciátur.

FERIA III.

Ex Concílio Turonénsi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 13.

DUm sancta Evangélia, in Ecclésia recitántur, Sacerdótes & cœteri omnes, non sedéntes, sed venerabíliter in conspéctu Evangélii stantes discoopérto cápite, Domínica verba atténtè aúdiant, & fidéliter adórent.

FERIA IV.

Ex Concílio Turonénsi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 13.

DIvínum Ecclésiæ Officium, non incondítis vócibus, nec lascívis impudicárum cantiónum módulis, decantétur: si quis contrà fécerit, juxta constitutiónem Joánnis vicésimi secúndi, quæ íncipit, Docta sanctórum Patrum auctóritas, puniátur.

FERIA V.

Ex Concílio Turonénsi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 13.

HOras Canónicas in Ecclésia dictúri, cum túnica talári, ac superpellíciis mundis, vel cappis, cujúsque loci serváto more, Ecclésias ingrediántur, biréta tenéntes in cápite vel capúcia, juxta témporum & regiónum diversitátem.

FERIA VI.

Ex Concílio Turonénsi.

Ann. 1583. *Cap.* 13.

UT Canónici his diligéntiùs inténdant, qui pungéndi officio deputabúntur, Ecclesiasticórum actiónes obsérvent, ut si decréta hujúsmodi negléxerint, fructus illíus Horæ quâ chorum exíerint, perdant: & si in Ecclésia unâ Horâ divíni Officii vagári visi fúerint, totíus diéi frúctibus privéntur.

SABBATO.

Ex Concílio Turonénsi.

Ann. 1583. *Cap.* 13.

IN ómnibus étiam áliis Ecclésiis, tam seculáribus & regulâribus quàm paræciálibus, vólumus accurátè servári, ut in his cessent ómnia, quæ divínum possunt turbáre Officium: ne ubi peccatórum est vénia peténda, ibi gráviùs peccándi detur occásio.

DOMINICA XIV POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Basileénsi. ✱

Ann. 1435. *Can.* 5.

QUoscúmque Beneficiátos, sive in Sacris constitútos, cùm ad horas Canónicas teneántur, ádmonet hæc sancta Sýnodus, si oratiónes suas Deo accéptas fore cúpiunt, ut non in gútture vel inter dentes, seu deglutiéndo aut syncopándo dictiónes, nec collóquia vel risus intermiscéndo; sed sive soli, sive associáti, diúrnum nocturnúmque officium reveréntet verbísque distinctis péragant, ac tali loco, unde à devotióne non retrahántur, ad quam se dispónere ac præparáre debent, juxta id quod scriptum est: Ante oratiónem prǽpara ánimam tuam.

FERIA II.

Ex Concílio Aquisgranénsi. ✠

Ann. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 132.

QUamvis ubíque Dóminum per poténtiam divinitátis novérimus esse, præcípuè tamen eum, cùm divíno assístimus Officio, per grátiam nobis crédimus adésse.

FERIA III.

Ex Concílio Milevitáno secúndo. ✠

Ann. 416. *Can.* 12.

PReces vel oratiónes quæ probátæ fúerint, ab ómnibus celebréntur; ne fortè áliquid contra fidem, vel per ignorántiam, vel per minus stúdium sit compósitum.

FERIA IV.

Ex Concílio Narbonénsi. ✠

Ann. 589. *Can.* 2.

HOc definítum est, ut in psalléndis ordínibus, per quemque psalmum glória dicátur omnipoténti Deo: per majóres verò psalmos, prout fúerint prolixióres, pausatiónes fiant, & per quamque pausatiónem, glória Trinitátis Dómino decantétur.

FERIA V.

Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠

Ann. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 137.

CAntórum pſalmódia ánimos pópuli [illegible]

[illegible]

nens, ne morbi quidem causâ, quo labórat, Canonicárum horárum Officium omíttat, nisi is ità gráviter morbo labóret, ut plenè ſéntiat ſe illíus gravitáte impedíri quóminus ſtatas prehorárias recitáre poſſit.

SABBATO.

Sýnodo Mediolanénſi quarta. ✠

Ann. 1574. *Decret.* 21.

CLérici, cùm precum Canonicárum Officium præſtant, in Eccléſiam, ſi domus ſit conjúncta, aut ſaltèm domi in locum quoàd fieri poteſt, precatióni aptiórem ſe recípiant; ut ánimo qui diſtrahi quandóque ſolet, ſe colligéntes, orent ſpíritu, orent páriter & mente in conſpéctu Dómini, à quo ubérrimum hujus débitæ pietátis fructum cápient.

---

de Exequiis & Cœmeteriis.

Ex Concílio [illegible]

Ann. 1563. *Seſſ.* 25. *in Decret. de Purgator.*

CUrent Epíſcopi, ut Fidélium vivórum ſuffrágia, Miſsárum ſcílicet Sacrifícia, oratiónes, eleemóſynæ, aliáque pietátis ópera, quæ à Fidélibus pro áliis Fidélibus defúnctis fieri conſuevérunt, ſecúndùm Eccléſiæ instituta piè & devótè fiant; & quæ pro illis ex teſtatórum fundatiónibus, vel aliâ ratióne debéntur, non perfunctóriè, ſed à Sacerdótibus diligénter & accuráte perſolvántur.

FERIA II.

Ex Concílio Tridentino. ✠

Ann. 1563. *Seſſ.* 25. *in Decret. de Purgator.*

APud rudem plebem difficilióres ac ſubtilióres quæſtiónes de Purgatório, quæ ad ædificatiónem non fáciunt, & ex quibus plerúmque nulla ſit pietátis acceſſio, à populáribus conciónibus ſecludántur. Incér-

ta, & quæ ſpécie falſi labórant, evulgári ac tractári non permíttant. Ea verò quæ ad curioſitátem quamdam aut ſuperſtitiónem ſpectant, vel turpe lucrum ſápiunt, tanquam ſcándala prohíbeant.

FERIA III.

Ex Concílio Nanneténſi primo. ✠

Ann. 658. *Cap.* 15.

LIcèt ſicut vilis ſepultúra non obeſt, ità nec proſit ſumptuóſa, decet tamen ut corpus mortále ac cadúcum, tanquam váſculum quo ánima ipſa ad imáginem Dei effigiáta conclúditur, & quo tanquam inſtruménto ad bona ópera peragénda Spíritus ſanctus operátus eſt, decénter & reverénter terræ de qua plaſmátum eſt, reddátur, & à brutis quoquómodo dífferat, quod aliquándo cum glória reſurrectúrum ſperándum eſt.

FERIA IV.

Ex Concílio Nanneténſi primo. ✠

Ann. 658. *Cap.* 15.

LOcus ſepultúræ Fidélium eſt Cœmetérium ad hoc conſecrátum. Infra Eccléſiam verò, aut propè altáre, ubi Corpus Dómini & Sanguis confícitur, nullátenùs hábeat Présbyter licéntiam ſepeliéndi.

FERIA V.

Ex Concílio Mediolanénſi quarto. ✠

Ann. 1576. *Part.* 1. *Tit.* 17.

CŒmetéria Rectóri, aut étiam áliis úſui ne ſint, res profánas onérare aſportántibus, hâcque & illâc per Eccléſiam ſácraque loca quaſi per viam públicam tranſeúntibus.

FERIA VI.

Ex Concílio Turonénſi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 18.

EOs qui oblatiónes ſeu legáta & pia relícta defunctórum aut negant, aut sólvere recúſant, illorúmve teſtaménta ſeu codicíllos celant, & dolósè rétinent, tanquam animárum egéntium necatóres, ex Concílio Agathénſi, excommunicatióni ſubjacére decérnimus.

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanénſi quarto. ✠

Ann. 1576. *Part.* 1. *Tit.* 14.

CŒmetéria ut muro, vel áliàs, tutè úndique ſepiántur, & eórum ingréſſus béſtiis occludátur, curet Epíſcopus diligénter, & in eórum médio crux fírmiter erécta ſit.

De ambitione in Clero fugienda.

DOMINICA XVI POST PENTECOSTEN.
Ex Concílio Moguntíno.
✠
Ann. 816. *Lib.* I. *Can.* 10.

CLérici amórem pecúniæ, quasi matériam cunctórum críminum fúgiant; seculária negótia officiáque abjíciant: honórum gradus per ambitiónem non súbeant: dolos & conjuratiónes cáveant: ódium, æmulatiónem, obtrectatiónem atque invídiam fúgiant.

FERIA II.
Ex Concílio Aquisgranénsi.
✠
Ann. 816. *Lib.* I. *Can.* 14.

SUnt nonnúlli, qui intrà sanctam Ecclésiam per spéciem regíminis glóriam affectant honóris. Vidéri doctóres áppetunt, transcéndere cǽteros concupíscunt, attestánte veritáte: primos recúbitus in cœnis, primas in convéntibus cáthedras quærunt: qui suscéptum curæ pastorális offícium dignè ministráre tantò magis néqueunt, quantò ad humilitátis magistérium ex sola elatióne pervenérunt.

FERIA III.
Ex Concílio Aquisgranénsi.
✠
Ann. 816. *Lib.* I. *Can.* 14.

COntra indígnos Pastóres Dóminus per Prophétam quéritur: Ipsi regnavérunt, & non ex me: príncipes extitérunt, & non cognóvi. Ex se namque, & non ex arbítrio summi Rectóris regnant, qui divínitùs non vocáti, sed sua cupiditáte succénsi, culmen regíminis rápiunt, pótiùs quàm assequúntur.

DIE XXIX. JUNII.
IN FESTO
SS. APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.

Ex Concílio Florentíno.
✠
Ann. 1439.

DEfinímus sanctam Apostólicam Sedem, & Románum Pontíficem successórem esse beáti Petri Príncipis Apostolórum, & verum Christi Vicárium, totiúsque Ecclésiæ Caput, & ómnium Christianórum patrem ac doctórem exístere, & ipsi in beáto Petro, pascéndi, regéndi, & gubernándi universálem Ecclésiam à Dómino Jesu Christo plenam potestátem tráditam esse.

Die XV. Augusti.
In Festo
ASSUMPTIONIS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1547. *Seß.* 6. *Can.* 23.

SI quis hóminem semel justificátum díxerit posse in tota vita, peccáta ómnia étiam veniália vitáre, nisi ex speciáli Dei privilégio, quemádmodum de beáta Vírgine tenet Ecclésia, anáthema sit.

In Præcipua Solemnitate
PATRONI PRIMARII.

Ex Concílio Mediolanénsi tértio. ✠ *Ann.* 1573. *Tit.* 1.

QUò religiósiùs íncolæ uniuscujúsque Paróchiæ festum diem colant illíus Sancti Sanctǽve cujus Patrocínio Parochiális Ecclésia dicáta est, cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religiósas ejus sanctárum virtútum exercitatiónes, quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm sempitérnâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abúndat, eórum quorum salútis patrocínium suscépit, preces Deo offert.

In Anniversario
DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Ex Concílio Coloniénsi primo. ✠ *Ann.* 1536. *Part.* 9. *Can.* 13.

SIgnat Templi Dedicátio tam fidélis ánimæ quàm Ecclésiæ cum Christo desponsatiónem. Quamóbrem, nisi ómnia quæ in hujuscémodi Consecratióne extériùs agúntur, in nobis spirituáliter impleántur, parùm hinc fructûs nobis accésserit.

INDEX

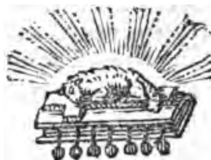
PSALMORUM.

Psal.

INDEX DIVISIONUM PSALMORUM.

Index Canticorum Psalterii.

Index Canticorum Communis.

11. Absint bella, procul sacris discordia Templis;
Pro ritu ancipiti si quid peccatur, in ipso
Advertens culpam momento corrige, dum res
Et tempus tulerit. Si qui tibi fortè resistant,
Nec valeas solus te contra opponere turbæ:
Errorem permitte. Deo gratissimus error!
Mox cujus fuerat melior sententia prudens,
Paulatim cùm se malè nata remiserit ira,
Errorem ostendas, & erit tibi gloria major.

12. Ne tibi longa nimis subeant fastidia cantûs,
Te super astra feras; propriis mens libera vinclis
Audeat interdùm sedes percurrere sanctas,
Cœlestésque intrare domos. Te junge supernis
Obvius agminibus, Superísque admixtus, adora
Quem cœli prona aula canit, quem térque Beatum,
Térque canit Sanctum. Sic tu novus ætheris hospes,
Laudare incipies quem mox laudabis in ævum.
Pectus inundabit quàm pura & sancta voluptas!

Felix, si nondùm exutus mortalia membra,
Has retinens leges, patrio præludis Olympo!

Cùm Domino psalles, psallendo tu tria serves:
Sit tibi cor sursùm, benè profer, respice sensum.
Auscultando cane, simul incipe, desine planè;
Sit mens sublimis, pes junctus, visus in imis.

FERIA SEXTA
INTRA OCTAVAM
CORPORIS CHRISTI,
IN FESTO
SACRATISSIMI CORDIS JESU.
SOLEMNE MAJUS.

IN I. VESPERIS.
Psalmi de feriâ.
ANTIPHONA 3 *toni.* a.

DELICIÆ meæ esse cum filiis hominum: nunc ergo, filii mei, audite, *Prov.* 8. 31. 32.

Ant. 8. G. In die illâ, erit fons patens, in ablutionem peccatoris. *Zach.* 13. 1.

Ant. 6. F. Omnis anima, quocumque venerit torrens, vivet. *Ezech.* 47. 9.

Ant. 4. a. In funiculis Adam traham eos, in vinculis charitatis. *Osée.* 11. 4.

Ant. 7. d. Elegi et sanctificavi locum istum, et cor meum ibi cunctis diebus. 2 *Paralip.* 7. 16.

CAPITULUM. *Is.* 66. 12.

HÆC dicit Dominus: Ecce ego declinabo super Jerusalem quasi fluvium, et quasi torrentem inundantem gloriam gentium quam sugetis; ad ubera portabimini, et super genua blandientur vobis. Quomodò si cui mater blandiatur, ita ego consolabor vos, videbitis, et gaudebit cor vestrum. ℟. Deo gratias.

R. Transite ad me, omnes qui concupiscitis me, et à generationibus meis implemini; * Spiritus enim meus super mel dulcis, et hæreditas mea super mel et favum. *Eccl.* 24. 26. 27. v. Venite ad me, omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos. *Matth.* 11. 28. * Spiritus, Gloria Patri. *Resumitur* R. Transite.

HYMNUS.

CHRISTI triumphos dignaque Numine,
Statis diebus, gesta juvet coli.
Nunc cor sacratum charitatis
Perpetuæ veneramur aram.
Hæc nempe carnis pars melior sacræ,
Hæc arca magni conscia fœderis,
Quam Numen implet, quam trementi
Angelicum tegit agmen alâ.
Altis quot ignes viceribus latent!
Amoris ô quæ quantaque vis tui!
De corde nostro, Christe, cordi
Delicias proprio creasti.
Tu, Sæcla nundùm currere cœperant,
Tu nos amabas; jam cupidum sitit
Mortem, dolores, probra, pectus;
Quid nimio nimis est amori?
Pendens cruentâ quos cruce parturis,
Ardente gestas nuncque foves sinu;
Insonsque mundo pro nocente,
Cor gemitu rogat efficaci.
O cor amandum! Quis mihi simplicis
Alas columbæ quis dabit ut tuos
Petam recessus; sic amantem
Ut docear redamare Christum?
Laus summa Patri summaque Filio;
Sit summa sancto gloria Flamini:
Tibi sacratas, Christe, mentes
Perpetuò tuus ignis urat. Amen.

v. Consilium Domini in æternum manet.

r. Cogitationes Cordis ejus in generatione et generationem. *Ps.* 32. 11.

Ad Magnificat, *Ant.* 6. C. Dominus Deus tuus in medio tuî; gaudebit super te in lætitiâ; silebit in dilectione suâ; exultabit super te in laude. *Sophon.* 3. 17.

Oratio.

Respice, quæsumus, misericordissime Pater, in Cor dilectissimi Filii tui in quo tibi benè complacuisti: tantoque amore cor nostrum accende, ut divinis ipsius ardoribus communicantes, secundùm Cor tuum inveneri mereamur. Per eumdem Dominum nostrum.

Commemoratio de Sacratissimo Corde B. M. V.

Ant. Exultavit spiritus meus in Deo salutari meo; quia fecit mihi magna qui potens est. *Luc.* 1. 47. 49.

v. Benedic, anima mea, Domino.

r. Et omnia quæ intra me sunt, nomini sancto ejus. *Ps.* 102. 1.

Oratio.

Deus, qui Cor et mentem Beatæ Mariæ Virginis spiritualibus gratiæ donis cumulando, eam imagini Filii tui perfectè conformem effecisti, concede ut, fideli virtutum ipsius imitatione, Christum in nobis exprimere valeamus. Per eumdem.

Deindè fit commemoratio de feriâ quintâ intra octavam Corporis Christi.

Ant. Dixit Jesus: Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. *Joann.* 6. 32.

v. Dominus in circuitu populi sui.

r. Ex hoc, nunc, et usque in sæculum. *Ps.* 124. 2.

ORATIO.

DEUS, qui nobis sub sacramento mirabili Passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue, quæsumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra Mysteria venerari, ut Redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus, Qui vivis et regnas cum.

COMPLETORIUM *habetur post secundas Vesperas, cum psalmis de feriâ.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Apponentem erga nos Cor ℣ suum, Dominum Jesum Christum. * Venite, adoremus. *Job. 7. 17.*

Psalmus. Venite, *p. 2., ritu solemni.*

HYMNUS.

QUÆ latus Jesu cruenta
Perforavit lancea,
Dives hæc nobis reclusit
Pectoris sacrarium:
Orbis accurrat, salutis
En patescit ostium.

NON ut olim monte sancto,
Hîc Deus nos territat:
Inter ignes non minatur,
Totus ecce charitas:
Spirat almum Cor amorem,
Cordis exposcens vices.

HINC fluunt, torrentis instar,
Gratiarum flumina:
Hîc salus ægris paratur,
Flentibus solatium:
Hîc laborans sublevatur;
Hîc beatur indigus.

Surge, quid, reus, moraris?
Hîc thronus clementiæ;
Voce Cor Jesu disertâ
Orat indulgentiam:
Tela Natus jam vibrantem
Patris exarmat manum.

Vana ne fiant amoris
Tam stupendi pignora,
Tu rebellis, Christe; mentis
Frange contumaciam:
Quæ tuum pectus perurit,
Urat et nos charitas.

Sit perennis laus Parenti
Qui creavit omnia;
Filioque qui redemit
Morte nos volens suâ,
Flaminique cujus almo
Confovemur halitu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Psalm. 8. Domine, Dominus noster, *p.* 33.

Ant. 6. F. Sciens Jesus quia venit hora ejus, ut transeat ex hoc mundo ad Patrem, cùm dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. *Joan.* 13. 1.

In Psalm. 22. Dominus regit me, et nihil mihi deerit. *p.* 105.

Ant. 3. a. In dilectione suâ et indulgentiâ suâ ipse redemit eos, et portavit eos, et elevavit eos. *Is.* 63. 9.

In Psalm. 64. Te decet hymnus, Deus, in Sion *page* 94.

Ant. 2. D. Majorem hâc dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis. *Joan.* 15. 13.

v. In charitate perpetuâ dilexi te,

R. Ideo attraxi te miserans. *Jerem.* 31. 3.

De Cantico Canticorum.

Lectio I. *c.* 2. *v.* 1. *ad.* 6.

Ego flos campi et lilium convallium. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. Sicut malus inter ligna sylvarum, sic dilectus meus inter filios. Sub umbrâ illius quem desideraveram sedi: et fructus ejus dulcis gutturi meo. Introduxit me in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem. Fulcite me floribus, stipate me malis: quia amore langueo. Læva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me.

R. *j.* Vas admirabile, opus Excelsi. * In conspectu ardoris ejus quis poterit sustinere, fornacem custodiens in operibus ardoris? *Eccl.* 43. 2. v. Ignem veni mittere in terram: et quid volo, nisi ut accendatur? *Luc.* 12. 49. * In conspectu. Gloria. * In conspectu.

Lectio II. *c.* 2. *v.* 8. *ad* 16.

Vox dilecti mei; ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles: similis est dilectus meus capreæ hinnuloque cervorum; en ipse stat post parietem nostrum, respiciens per fenestras, prospiciens per cancellos. En dilectus meus loquitur mihi: surge, propera, amica mea, columba mea, formosa mea, et veni. Jâm enim hiems transiit, imber abiit et recessit, Surge, amica mea, speciosa mea, et veni. Columba mea in foraminibus petræ, in cavernâ maceriæ; ostende mihi faciem tuam; sonet vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis et facies tua decora.

R. *ij*. Factus est in corde meo quasi ignis exæstuans claususque in ossibus meis: * Et defeci, ferre non sustinens. *Jerem.* 20. 9. V. Baptismo habeo baptisari: et quomodo coarctor usquedùm perficiatur? *Luc.* 12. 50. * Et defeci. Gloria. * Et defeci.

Lectio III. *c.* 8. *v.* 1. *ad.* 7.

Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera matris meæ, ut inveniam te foris; et deosculer te, et jàm me nemo despiciat? Apprehendam te, et ducam in domum matris meæ: ibi me docebis, et dabo tibi poculum ex vino condito, et mustum malorum granatorum meorum. Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, quia fortis est ut mors dilectio, dura sicut infernus æmulatio. Lampades ejùs, lampades ignis atque flammarum; aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem, nec flumina obruent illam: si dederit homo omnem substantiam domûs suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.

R. *iij*. Dilectus meus candidus et rubicundus, electus ex millibus; totus desiderabilis, talis est dilectus meus, * Et ipse est amicus meus, filiæ Jerusalem. *Cant.* 5. 16. V. Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum Unigenitum daret! *Joan* 3. 16. * Et ipse est amicus. Gloria. *Resumitur.* R. Dilectus.

IN II. NOCTURNO.

In Psalm. 102. Benedic, anima mea, Domino: et omnia, *page* 46.

Ant. 4. E. Filios enutrivi et exaltavi; ipsi autem spreverunt me. *Is.* 1. 2.

In divis. Psalm. 102. Miserator et misericors Dominus, *page* 46.

Ant. 7. b. Ego quasi nutritius portabam eos in brachiis meis: et nescierunt quòd curarem eos. *Osée.* 11. 3.

In alteram divis. Psalm. 102. Quomodò miseretur. *page* 46.

Ant. 1. a. Forâs fugerunt à me: oblivioni datus sum tanquàm mortuus à corde. *Psal.* 30. 12. 13.

v. Posuerunt adversum me mala pro bonis.

R. Et odium pro dilectione meâ. *Psal.* 108. 5.

Sermo Sancti Bernardi, Abbatis.

Ex tractatu de Passione, inter ejus op.

Lectio IV.

Quia venimns ad Cor dulcissimum Jesu, et bonum est nos hîc esse, ne sinamus nos facile avelli ab eo. O quàm bonum et quàm jucundum habitare in Corde hoc! Bonus thesaurus, bona margarita, Cor tuum, bone Jesu. Dabo omnia et comparabo illam mihi, jactans omnem cogitatum meum in Cor Domini Jesu Ad hoc templum, ad hæc sancta sanctorum, ad hanc arcam testamenti adorabo, et laudabo nomen Domini, dicens cum David: inveni cor meum ut orem Deum meum, et ego inveni cor Regis, fratris et amici benigni Jesu.

R. *iv.* Duo mala fecit populus meus; * Me dereliquerunt fontem aquæ vitæ, et foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas quæ continere non valent aquas. *Jer.* 2. 13. v. Cor eorum longè est à me: in vanum autem colunt me. *Marc.* 7. 6. 7. * Me dereliquerunt. Gloria. * Me dereliquerunt.

Lectio V.

Hoc igitur Corde tuo et meo, dulcissime Jesu, invento, orabo te Deum meum. Admitte in sa-

crarium exauditionis tuæ preces meas, imò me totum trahe in Cor tuum. Ampliùs lava me ab iniquitate mea, ut in Corde tuo omnibus diebus vitæ meæ, merear habitare. Ad hoc enim perforatum est latus tuum, ut nobis patescat introitus. Ad hoc vulneratum est Cor tuum, ut in illo habitare possimus. Nihilominùs et propterea vulneratum est, ut per vulnus visibile, vulnus amoris invisibile videamus. Quomodò hic ardor meliùs ostendi potest, nisi quod non solùm corpus, verùm etiam Cor lanceâ vulnerari permisit? Quis illud Cor tàm vulneratum non diligat? Quis tàm amans, non redamet?

R. ℣. Sermonibus odii circumdederunt me, et expugnaverunt me gratis. * Pro eo ut me diligerent, detrahebant mihi. *Psal.* 108. 3. 4. ℣. Ego veni ut vitam habeant, et abundantiùs habeant. *Joan.* 10. 10. Pro eo ut. Gloria. * Pro eo ut.

Sermo Sancti Bonaventuræ, Episcopi.

De stimulo amoris. p. 1. c. 1.

Lectio VI.

O Passio desiderabilis! O mors admirabilis! Quid mirabilius quàm quod mors vivificet, vulnera sanent, sanguis album faciat, apertio lateris cor Cordi conjungat? O mors amabilis! ô mors delectabilis! Non volo ampliùs à Jesu separari. Bonum est enim cum illo esse et in ipso volo tria tabernacula facere, unum in manibus, unum in pedibus, sed aliud continuum in latere. Ibi loquar ad Cor ejus, et ab ipso quod voluero impetrabo. Sic faciens dulcissimæ matris vestigia sequar, cujus animam Passionis Filii gladius pertransivit. O amantissima vulnera Domini nostri Jesu Christi! Quanta credis animam frui dulcedine, quæ per illa foramina conjungitur Cordi Christi? Certè exprimere tibi nequeo; sed experire et scito.

R. ℟. Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique, et si is qui oderat me, super me magna locutus fuisset, abscondissem me forsitan ab eo: * Tu vero, homo unanimis, qui simul mecum dulces capiebas cibos! *Psal.* 54. 13. 14. ℣. Qui manducat mecum panem, levabit contrà me calcaneum suum, *Joann.* 13. 18. * Tu veró, homo unanimis. Gloria. *Resumitur.* R. Si inimicus.

IN III NOCTURNO.

In Psal. 107. Paratum cor meum, Deus, *p.* 139.

Ant. 1. f. Præbe, fili mi, cor tuum mihi; et oculi tui vias meas custodiant. *Prov.* 23. 26.

In Psal. 41. Quemadmodùm desiderat. *p.* 100.

Ant. 5. a. Stude sapientiæ, fili mi, et lætifica Cor meum; ut possis exprobranti respondere sermonem. *Prov.* 27. 11.

In divis. *Psalm.* 41. Ad me ipsum anima mea. *p.* 100.

Ant. 8. c. Fili mi, si sapiens fuerit animus tuus, gaudebit tecum Cor meum, et exultabunt renes mei, cùm locuta fuerint rectum labia tua. *Prov.* 23. 15. 16.

V. Nunc, Domine, sequimur te in toto corde.
R. Fac nobiscum juxtà mansuetudinem tuam.
Dan. 3. 41. 42.

De Epistolâ beati Pauli Apostoli, ad Ephesios.

LECTIO VII. *c.* 1. *v.* 3. *ad.* 8.

BENEDICTUS Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in cœlestibus in Christo, sicut elegit nos in ipso anté mundi constitutionem, ut essemus sancti

et immaculati in conspectu ejus in charitate; qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum per Jesum Christum in ipsum, secundùm propositum voluntatis suæ, in quâ gratificavit nos in dilecto Filio suo, in quo habemus redemptionem per sanguinem ejus, remissionem peccatorum secundùm divitias gratiæ ejus, quæ superabundavit in nobis in omni sapientiâ et prudentiâ.

R. *vij.* Gloriâ, et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum. * Omnia subjecisti sub pedibus ejus. *Psal.* 8. 6. 7. 8. v. In eo quod omnia subjecit, nihil dimisit non subjectum. *Hebr.* 2. 8. * Omnia. Gloria. * Omnia.

LECTIO VIII. *c. 3. v. 14. ad finem.*

HUJUS rei gratiâ flecto genua mea ad Patrem Domini nostri Jesu Christi, ex quo omnis paternitas in cœlis et in terrâ nominatur, ut det vobis, secundùm divitias gloriæ suæ, virtute corroborari per spiritum ejus in interiorem hominem, Christum habitare per fidem in cordibus vestris: in charitate radicati et fundati, ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quæ sit latitudo, et longitudo, et sublimitas, et profundum; scire etiam supereminentem scientiæ charitatem Christi, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei. Ei autem qui potens est omnia facere superabundanter quàm petimus aut intelligimus, secundùm virtutem quæ operatur in nobis, ipsi gloria in Ecclesiâ, et in Christo Jesu, in omnes generationes sæculi sæculorum. Amen.

R. *viij.* Ecce electus meus, complacuit sibi in illo anima mea: non clamabit neque accipiet personam. * Calamum quassatum non conteret, et linum fumigans non extinguet. *Is.* 42. 1. 2. 3. v. Discite à me quia mitis sum et humilis corde. *Matt.* 11. 29. * Calamum. Gloria. * Calamum.

Lectio Sancti Evangelii secundùm Joannem.

Lectio IX. c. 15. v. 9. ad. 17.

Dixit Jesus discipulis suis: sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos. Manete in dilectione meâ. Et reliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrysostomi.

In Joan. Homil. 75.

Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos. Qui mori voluit, qui servos, inimicos, hostes tanto honore dignatus est, et in cœlum adduxit, quomodo dilectionis mensuram ostendit? Si in dilectione meâ manebitis, nihil vobis nocere poterit. Magnum nempè et insuperabile quiddam dilectio est; quæ non nudis verbis, sed re ostendenda est. Ipse inimicos reconciliavit, nos in amore perstemus: ipse incepit, nos saltem prosequamur: ipse non sui commodi gratiâ, nullius enim eget, nos saltem nostram utilitatem diligamus: ipse inimicos nos, nos saltem eum qui amicus est, amore prosequamur.... Ecce quot modis suam proponit dilectionem, cùm et secreta patris eis aperuerit, cùm in amore prævenerit, cùm pro ipsis tot mala patiatur, eùmque se perpetuò cum ipsis permansurum ostendit!

R. *ix*. Ego diligentes me diligo; * Et qui manè vigilant ad me, invenient me. *Prov*. 8. 17. V. Qui diligit me diligetur à Patre meo, et ego diligam eum, et manifestabo ei me ipsum. *Joan*. 14. 21. * Et qui. Gloria. *Resumitur*. R. Ego diligentes me.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

V. *Sacerdotalis*. Exultabit cor meum in salutari tuo. R. Cantabo Domino qui bona tribuit mihi. *Psal*. 12. 6.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. D. In lectulo meo per noctes quæsivi quem diligit anima mea; quæsivi illum et non inveni. Ego dormio, et cor meum, vigilat. *Cant.* 3. 1.

Ant. 8. d. Ego dilecto meo, et ad me conversio ejus; veni, dilecte mi. *Cant.* 7. 10. 11.

Ant. 4. E. Dilectus meus mihi, et ego illi, qui pascitur inter lilia. *Cant.* 2. 16.

Ant. 3. g. Ego.

Canticum Isaiae. *c.* 12. *v.* 1.

Confitebor tibi, Domine, quoniam iratus es mihi: * conversus est furor tuus, et consolatus es me.

Ecce Deus salvator meus: * fiducialiter agam et non timebo.

Quia fortitudo mea, et laus mea Dominus: * et factus est mihi in salutem.

Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris; * et dicetis in illâ die: confitemini Domino, et invocate nomen ejus.

Notas facite in populis adinventiones ejus: * mementote quoniam excelsum est nomen ejus

Cantate Domine quoniam magnificè fecit; * annuntiate hoc in universâ terrâ.

Exulta et lauda, habitatio Sion: * quia magnus in medio tuî Sanctus Israël.

Gloria Patri.

Ant. Ego in Domino gaudebo et exultabo in Deo Jesu meo. *Habac.* 3. 18.

Ant. 1. g. Inveni quem diligit anima mea: tenui eum nec dimittam; anima mea liquefacta est, ut locutus est. *Cant.* 3. 4.

CAPITULUM Hebr. 4. 16.

ADEAMUS ergò cum fiduciâ ad thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur, et gratiam inveniamus in auxilio opportuno.

HYMNUS.

CHRISTE, fons jugis salientis undæ,
Pectoris sacros aperi recessus,
Ut Deo plenos bibat ore puro
Spiritus amnes.

HIC latens blando placidus sopore,
Noxio mundi procul à tumultu,
Ebrius largo jacet affluentis
Numinis haustu.

IGNEIS pectus jaculis feritur:
Vulnus infligit Deus ipse: telum
Lædit, et sanat ferientis idem
Ictus amoris,

ARDOR hinc crescit: priùs hinc amata
Mens amat Christum, redamante Christo:
Æmulum pectus nimis æstuanti
Solvitur igne.

CHRISTE quo ferves, cremer intùs æstu:
Corda fac zelus benè doctus urat:
Qui tuos rexit, regat ille nostros
Spiritus actus.

CORDIS in sacris latebris sepulta,
Mens sibi sanctè moritura vivat,
Vana dediscens, tibi, Christe, fida
Serviat uni.

QUI pari sese redamant amore
Summa laus Patri, Genitoque summa:
Laus tibi compar utriusque sanctum
Flamen amoris. Amen.

℣. Suavis Dominus universis. ℟. Et miserationes ejus super omnia opera ejus. *Psal.* 144. 9.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. J. Secundùm Cor tuum fecisti omnia magnalia hæc; idcircò magnificatus es, Domine, quia non est similis tuî, in omnibus quæ audivimus auribus nostris. 2. *Reg.* 7. 21. 22.

ORATIO.

DOMINE Jesu Christe, qui ineffabiles tui Cordis divitias, Ecclesiæ sponsæ tuæ, singulari dilectionis beneficio, aperire dignatus es, concede propitius, ut gratiis cœlestibus, ex hoc dulcissimo fonte manantibus, corda nostra ditari ac recreari mereantur; Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Pro commem. Sacratissimi Cordis. B. M. V.

Ant. Testis mihi est Deus quomodò cupiam vos omnes in visceribus Jesu Christi, eò quòd habeam vos in Corde, socios gaudii mei. *Phil.* 1. 8.

℣. Tribuat tibi (Dominus) secundùm cor tuum.

℟. Et omne consilium tuum confirmet. *Psal.* 19. 5.

ORATIO.

DEUS, qui Cor et mentem beatæ Mariæ Virginis spiritualibus gratiæ donis cumulando, eam imagini Filii tui perfectè conformem effecisti; concede ut, fideli virtutum ipsius imitatione, Christum in nobis exprimere valeamus. Per eumdem.

Deinde pro commem. feriæ sextæ intrà octavam SS. Eucharistiæ.

Ant. Accepit Jesus panem, et benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, et ait: Accipite et comedite: Hoc est corpus meum. *Matt.* 26. 26.

℣. Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea.
℟. Et labiis exultationis laudabit os meum. *Ps.* 62. 6.

ORATIO.

DEUS, qui nobis, sub Sacramento mirabili, Passionis tuæ memoriam reliquisti; tribue, quæsumus, ità nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus; Qui vivis et regnas cum.

Ad Horas, DOXOLOGIA.

Sit laus Patri, laus Filio.
Qui Cordis alto vulnere
Nos sanat; et quo pectora
Fervent, sit æqua Flamini. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. In lectulo meo per noctes quæsivi quem diligit anima mea; quæsivi illum et non inveni. Ego dormio et cor meum vigilat. *Cant.* 3. 1.

CAPITULUM. *Prov.* 8. 34.

BEATUS homo qui audit me, et qui vigilat ad fores meas quotidiè, et observat ad postes ostii mei.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui mitis es, et humilis corde. *Matt.* 11. 20.

CANON.

Ex Concilio Tridentino. *Ann.* 1551. *Sess.* 13. *c.* 8.

Paterno affectu admonet sancta Synodus, hortatur, rogat, obsecrat per viscera misericordiæ Dei nostri, ut omnes qui Christiano nomine censentur. . . memores (sint) tantæ majestatis et tàm eximii amoris Jesu Christi Domini nostri, qui dilectam animam suam, in nostræ salutis pretium, et carnem suam dedit nobis ad manducandum.

AD TERTIAM.

Ant. 8. d. Ego dilecto meo, et ad me conversio ejus; veni, dilecte mi. *Cant.* 7. 10. 11.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 3. 16.

In hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit.

R. *breve.* Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, * Alleluia, alleluia. R. Charitas.

V. Per Spiritum sanctum qui datus est nobis, * Allel., allel. Gloria. R. Charitas. *Rom.* 5. 5.

V. Signavit nos Deus. R. Et dedit pignus Spiritus in cordibus nostris. 2. *Cor.* 1. 22.

Oratio ut ad Laudes.

AD SEXTAM.

Ant. 4. E. Dilectus meus mihi, et ego illi, qui pascitur inter lilia. *Cant.* 2. 16.

CAPITULUM. *Prov.* 22. 11.

Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum, habebit amicum regem.

R. *breve.* Beati mundo corde. * Alleluia, alleluia. R. Beati.

V. Quoniam ipsi Deum videbunt. * Alleluia, alleluia. Gloria. V. Beati. *Matt.* 5. 8.

V. Beati qui scrutantur testimonia ejus.

R. In toto corde exquirunt eum. *Psal.* 118. 2.

Oratio ut ad Laudes.

AD NONAM.

Ant. 1. 9. Inveni quem diligit anima mea; tenui eum, nec dimittam. Anima mea liquefacta est, ut locutus est. *Cant.* 3. 4.

Capitulum. *Thren.* 3. 24. 25.

Pars mea Dominus, dixit anima mea: propterea expectabo eum. Bonus est Dominus sperantibus in eum, animæ quærenti illum.

℟. *breve.* Mihi adhærere Deo bonum est. * Alleluia, alleluia. ℟. Mihi adhærere.

℣. Ponere in Domino Deo spem meam. * Alleluia, alleluia. Gloria. ℟. Mihi. *Psalm.* 72. 28.

℣. Adhæsit anima mea post te.

℟. Me suscepit dextera tua. *Psalm.* 62. 9.

Oratio ut ad Laudes.

AD VESPERAS.

In Psalm. 109, Dixit Dominus, *p.* 26.

Ant. 1. J. Commendat charitatem suam Deus in nobis, quoniam cùm adhuc peccatores essemus, secundùm tempus Christus pro nobis mortuus est. *Rom.* 5. 8.

In Psalm. 110. Confitebor tibi, Domine, *p.* 26.

Ant. 2. D. Princeps regum terræ dilexit nos, et lavit nos à peccatis nostris, et fecit nos regnum et sacerdotes Deo et Patri suo. *Apoc.* 1. 5. 6.

In Psalm. 111. Beatus vir qui timet, *p.* 27.

Ant. 3. a. Nos ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos. 1. *Joan.* 4. 19.

In Psalm. 112. Laudate pueri, *p.* 27.

Ant. 4. E. Non diligamus verbo, neque linguâ, sed opere et veritate. 1. *Joan.* 3. 18.

In Psalm. 116. Laudate Dominum, omnes gentes, *p.* 138.

Ant. 5. F. Si quis non amat Dominum nostrum Jesum Christum, sit anathema. 1. *Cor.* 16. 22.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 5. 14. 15.

CHARITAS Christi urget nos: æstimantes hoc, quoniam si unus pro omnibus mortuus est, ergò omnes mortui sunt; et pro omnibus mortuus est Christus, ut et qui vivunt, jàm non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mortuus est et resurrexit.

HYMNUS.

O Quàm digna coli cantibus æmulis
Quæ Christi latitant corde sub intimo!
Patris progenies, Christus homo Deus.
Quantis dignus, honoribus.

EN templum Genitor pectoris intima
Præsens ipse suo numine consecrat,
Dum votis Genitus supplicibus Patrem
Cultu non-colit impari.

ARDENS interiùs, qui sacer artifex,
Tantum finxit opus, Spiritus insidet;
Perlustrans operis grande decus sui;
Mirum quàm sibi complacet.

IN Christo quot opes, dona scientiæ
Quot præcelsa Pater prodigus abdidit!
O quàm dives adest in penetralibus
Thesaurus sapientiæ!

AT quàm fausto aperit vulnere lancea,
Quo nos parturiat pectus amabile!
Isto fonte fluens nos aqua, nos cruor
Sanat, recreat, abluit.

O vivæ latices, vivida flumina!
O sacros aditus pectoris intimi!
Da nos, Christe, piis muneribus tui
Cordis muneribus frui. Amen.

℣. Dilexit me, ℟. Et tradidit semetipsum pro me. *Gal.* 2. 20.

Ad. Magnificat.

Ant. 6. F. Quis nos separabit à charitate Christi? Neque mors, neque vita, nequa instantia, neque futura, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia poterit nos separare à charitate Dei quæ est in Christo Jesu Domino nostro. *Rom.* 8. 35.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui ineffabiles tui Cordis divitias Ecclesiæ, sponsæ tuæ, singulari dilectionis beneficio, apperire dignatus es: Concede propitius, ut gratiis cœlestibus ex hoc dulcissimo fonte manantibus, corda nostra ditari ac recreari mereantur, Qui vivis et regnas cum.

Pro commem. Sacratissimi Cordis B. M. V.

Ant. Maria conservabat omnia verba hæc, conferens in corde suo. *Luc.* 2. 19.

v. Cor meum et caro mea; R. Exultaverunt in Deum vivum. *Psal.* 83. 3.

Oratio.

Deus, qui Cor et mentem Beatæ Mariæ Virginis spiritualibus gratiæ donis cumulando, eam imagini Filii tui perfectè conformem effecisti; concede ut, fideli virtutum ipsius imitatione, Christum in nobis exprimere valeamus. Per eumdem.

Deinde pro Commem. de feriâ sextâ intra octav. SS. Eucharistiæ.

Ant. Dixit Jesus: Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus, dat vobis panem de cœlo verum. *Joan.* 6. 32.

v. Dominus in circuitu populi sui; R. Ex hoc, nunc, et usque in sæculum. *Psalm.* 124. 2.

Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili, Pas-
onis tuæ memoriam reliquisti; tribue, quæsumus,
à nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria
enerari, ut Redemptionis tuæ fructum in nobis ju-
iter sentiamus; Qui vivis et regnas cum.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominicâ.

Int. 2. A. Unus militum lanceâ latus ejus aperuit,
t continuò exivit Sanguis et aqua. *Joan.* 19. 34.

Hymnus.

O quàm stupendas induit, *etc.* *p.* 189.

Capitulum. *Is.* 51. 1.

Attendite ad petram undè excisi estis; et ad
avernam laci, de quâ præcisi estis.

R. *Breve.* In manus.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 6. F. Hæc requies mea
n sæculum sæculi: hîc habitabo quoniam elegi eam.
Psalm. 131. 14.

Oratio.

Domine Jesu, bonorum omnium fons indeficiens,
Cordis tui, quæsumus, nobis penetralia reclude, ut
ugustissimum illud divini amoris sacrarium devotâ
neditatione ingressi; in eo figamus corda nostra, ubi
hesaurus, quies, et felicitas præparatur animarum
sanctarum; Quis vivis et regnas cum.

LITANIÆ.

In honorem Sacratissimi Cordis Jesu.

Kyrie, eleison,
Christe, eleison.
Jesu, audi nos.
Jesu, exaudi nos.
Pater de cœlis Deus miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus mis.
Spiritus Sancte Deus, mis.
Sancta Trinitas unus Deus, mis.
Cor Jesu, mis.
Cor Jesu, suavissimum et mitissimum. *Ps.* 85.
Cor Jesu, misericors et miserator. *Ps.* 102.
Cor Jesu, diligens nos in omni tempore. *Prov.* 17.
Cor Jesu, trahens nos in vinculis charitatis. *Osée.* 11. miserere nobis.
Cor Jesu, qui attraxisti nos, miserans nostrî, *Joan.* 31. mis.
Cor Jesu, ignem veniens mittere in terram. *Luc.* 12.
Cor Jesu, veniens peccatores salvos facere. *Timoth.* 1.
Cor Jesu, veniens ut vitam habeamus. *Joan.* 1 mis.
Cor Jesu, oblatio et hostia Deo in odorem suavitatis. *Ephes.* 5. mis.
Cor Jesu, cujus charitas est supereminens. *Ephes.* 3. miserere nobis.
Cor Jesu, cujus deliciæ sunt esse cum filiis hominum. *Prov.* 8.
Cor Jesu, in dilectione et indulgentiâ tuâ nos redimens. *Is.* 63. mis.
Cor Jesu, pax et reconciliatio nostra. *Ep.* 2.
Cor Jesu, propitiatio pro peccatis nostris. *Joan.* 1.
Cor Jesu, cujns livore sanati summus, mis.
Cor Jesu, pro nobis contristatum et mœstum. *Matth.* miser.
Cor Jesu, propter scelera nostra attritum. *Is.* 53.
Cor Jesu, propter iniquitates nostras vulneratum. *Is.* 53. miser.
Cor Jesu, lanceâ apertum. *Joan.* 19. miser.
Cor Jesu, fons patens in ablutionem peccatorum. *Zac.* 13. miserere nobis.
Cor Jesu, lavans nos à

eccatis in sanguine tuo. *Apoc.* 1. miser.
ìor Jesu, de cujus plenitudine nos omnes accepimus. *Joan.* 1.
ìor Jesu, dives in misericordiâ. *Ephes.* 2.
ìor Jesu, non desinens nobis benefacere. *Jer.* 32. miser.
ìor Jesu, sanans omnes infirmitates nostras. *Ps.* 102. miser.
ìor Jesu, in quo invenimus requiem animabus nostris. *Matth.* 11.
ìor Jesu, robur et refugium nostrum in die tribulationis. *Jer.* 16.

Cor Jesu, multæ misericordiæ omnibus invocantibus te. *Ps.* 85.
Cor Jesu, coronans nos in misericordiâ et miserationibus. *Ps.* 102: miserere nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis, Jesu.
Jesu, audi nos.
Jesu, exaudi nos.

Oratio.

Sentiamus, Domine, sacratissimo Unigeniti tui ìorde pro nobis interveniente, casti amoris delicias, ìui nos ejus exemplo pro tuâ gloriâ, et Ecclesiæ ìponsæ ejus carissimæ bono, impellat ad grandia, ìd perfectiora excitet, et illatas tibi à peccatoribus injurias defleat, et studeat expiare. Per eumdem, etc

FINIS.

